

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศ พระราชบัญญัติ

๑ ๖ พ.ค. ๘๐/๓๗

และ

พระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๖

พ.ศ. ๒๔๕๗

โรงพิมพ์บำรุงนุกตกิจ

ปกแข็งเต็มตะ ๔ บาท ปกอ่อน ๓ บาท

สารบัญ

กฎหมายประจำ พ.ศ. ๒๔๕๗

พระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายแต่ย์หรือ การค้าขาย	หน้า	๕๗
พระราชบัญญัติชั้นดุษฎี พดิกศพ	หน้า	๘๖ น.
พระราชบัญญัติวิทยุโทรเลข	หน้า	๙๓
พระราชบัญญัติลักษณะพิจารณาฎีกาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๙๘
พระราชบัญญัติต้มคาคม พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๑๖๒ น.
พระราชบัญญัติว่าด้วยที่ พระราชทานพระบรมราชานุญาต แก่โรมันคาทอลิกมิสซัง	หน้า	๑๘๗
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๒๑๖ น
พระราชบัญญัติห้ามใช้ วิทยุโทรเลขใน เวลาสงคราม	หน้า	๓๐๘
พระราชบัญญัติเพิ่มเติมเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๓๕๐
พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๓๕๖
พระราชบัญญัติแก้ไข พระราชบัญญัติการรมสิทธิผู้ แต่งหนังสือ พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๔๒๒
พระราชบัญญัติกหนายกความ	หน้า	๔๓๓ น.
พระราชบัญญัติกบประมาณประจำ พ.ศ. ๒๔๕๘	หน้า	๕๑๔
พระราชบัญญัติ ภาษีเงินใน เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า	๕๒๓

๒๕๗๗

พระราชกำหนด

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวเด็บบ้านแต่ลูกได้ พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า ๑
พระราชกำหนดเพิ่มโรงเรียนข้าราชการพลเรือน	หน้า ๑๑๗
พระราชกำหนดเครื่องแต่งกายทหารบก พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า ๑๒๖
พระราชกำหนดตั้งยศยศเพิ่มเติม	หน้า ๓๘๘
พระราชกำหนดตั้งยศยศเนติบัณฑิต	หน้า ๔๑๒

พระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกากำหนดบรรดาศักดิ์ในชั้น	หน้า ๒๘๘
พระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้กุดเขามณฑลภูเก็ตชั่วคราว	หน้า ๒๙๘
พระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้กุดเขานิคมณฑลปัตตานีชั่วคราว	หน้า ๒๙๙
พระราชกฤษฎีกาที่ระโหฐานเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๕๗	หน้า ๔๐๗
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยครุฑราชกำหนดหนึ่งเส้นนับที่	หน้า ๔๔๔
พระราชกฤษฎีกาจางระเบียบการตุลาการ ๑ ทนายฎีกา	หน้า ๔๔๗

กฎมณเฑียรบาล

กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครุฑราชกำหนดในพระราชสำนัก	หน้า ๒๕๘
กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยารค้าขายและการตั้งสมาคมแห่ง ข้าราชการในพระราชสำนัก	หน้า ๓๓๖

ประกาศต่าง ๆ

ประกาศ กระแสพระบรมราชโองการ เรื่องตั้งผู้ช่วยการ

ตึกภาควิชาตติยนิยม

ค

ประกาศ ยุบอำเภอ แดรวม เขตอำเภอ อำเภอ สำหรับการปกครอง

ใน มณฑลอุดร

หน้า ๔๔ ๒

ประกาศ เรื่อง กำหนดวันหยุด

หน้า ๕๑

ประกาศ เก็บเงิน ภาษี ตัก เรือ น ๗ ใน เขตรัศมี ข้าราชการ

เมือง เชียงใหม่

หน้า ๕๔

ประกาศ ยกเลิกแบบ ค เดิม แห่งพระราชบัญญัติมอพื้น

แต่ โศภณิน

หน้า ๑๐๕

ประกาศ แก้ไข อักษรค่าธรรมเนียม พระราชบัญญัติ

ตัดหัว พาหนะ ๑๑๙

หน้า ๑๒๓

ประกาศให้ ใช้ พระราชบัญญัติ ชันตุฎร์ พิธี ศพ ในมณฑล

๑๗ มณฑล

หน้า ๑๘๓ ๒

ประกาศว่า คติ ขก รุ่ง สยาม เปนกลาง ในการ สงคราม ในยุโรป

หน้า ๒๙๕

หน้า ๓๗๕ กับ หน้า ๓๗๑

ประกาศ เลื่อน เวลา ใช้ พระราชบัญญัติ ตัก ษณ เหวื่อ หมาย

ย หือ การ ศา ขาย

หน้า ๓๗๓

ประกาศ เปลี่ยน ผู้ บัญชาการ โรงเรียน ข้าราชการ พง เวื่อ น

หน้า ๓๗๗

ประกาศ พระราชทาน อำนาจ พิเศษ ให้ ได้ นาม ดัน ทร บล

มี อำนาจ ยก เว้น การ จด สู้ เบื่อ ตาม พระราชบัญญัติ ตัด มาคม

หน้า ๓๘๖ ๒

ประกาศให้ ใช้ หมอ กห นัน เศว รัง ๑ โม สร์ แห่ง ข้าราชการ

ใน พระราชดำนึก

หน้า ๔๐๙

ฃ

ประกาศ แก่ ไซ ขอบบังคับ ภาษีเงิน ร.ศ. ๑๑๘ หน้า ๔๕๕

ประกาศ แก่ ขอบบังคับ การจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติ

ลักษณะ หุ่น ตัวน หน้า ๔๕๓

ประกาศ เพิ่มเติม เครื่อง แต่งตัว ราตรี ดี โม่ถร ข้าราชการ

พด เรือน หน้า ๔๙๑

ประกาศ ให้ เรียก แผ่น ทาบ บายศ ว่า อินทร์ ธนุ หน้า ๔๙๑

ประกาศ ห้าม การ บิน ทกกัน ซา ออกจาก พระราชอาณาจักร หน้า ๔๙๓

ประกาศ ยก กรม สรรพากร ใน ชน อยู่ ทร วง พระ คัง มหาดม บัด หน้า ๕๑๒

ประกาศ ตั้ง กรม สถิติ พยากรณ์ หน้า ๕๑๒

ประกาศ แก่ ไซ พระราชกำหนด เครื่อง แต่งตัว ข้าราชการ พด เรือน หน้า ๕๑๓

๗. ประกาศ ย้าย การ คตัง ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ ไป ชน อยู่ ใน

กระทรวง พระคัง มหาดม บัด หน้า ๕๑๖

พระราชสำนัก

กฎมณเฑียรบาล ว่า ด้วย ครบ ครว หน้า ๒๕๘

กฎมณเฑียรบาล ว่า ด้วย การ ค้าขาย แถ ต่ มาคม หน้า ๓๓๖

ประกาศ พระบรมนุญ ตั้ง กรมพระนิติศาสตร์ หน้า ๔๗

ประกาศ ตั้ง ตำแหน่ง พระสมุหนิติศาสตร์ หน้า ๕๑

ประกาศ ตั้ง ผู รัง อธิบดี กรมมหาดเล็ก หน้า ๕๔

12/10/2566

ทหารบก

พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว ทหารบก พ. ศ. ๒๔๕๗	หน้า ๑๒๖
ข้อ บังคับ เปลี่ยน แปลง ค่าตกรมทหารบกใน มณฑลฝ่าย ตะวันออก	หน้า ๓๔๗
ข้อ บังคับ เปลี่ยน แปลง ค่าตกรมทหาร	หน้า ๔๕๒
ประกาศ กิ่งกรมเสนาบดีกระทรวงกระต่าใหม่	หน้า ๔๒
ประกาศ แก่ ไข เพิ่มเติม พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว	หน้า ๔๑๑
ประกาศ ยกเลิก พระราชบัญญัติ จำหน่ายนายทหารบก พ. ศ. ๒๔๓๑	หน้า ๔๗๗
ประกาศ ให้กรม ทหารรักษาวัง ไซ้ หมวกหุ้ม	หน้า ๕๒๒

ทหารเรือ

ประกาศ เรื่อง ของ	หน้า ๓๗๖
ประกาศ แก่ ไข ข้อ บังคับ การรับนักเรียนเข้า โรงเรียนนายเรือ	หน้า ๔๕๕

เสือป่า

พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว เสือป่า แดงลูกเสือ พ. ศ. ๒๔๕๗	หน้า ๑
ข้อ บังคับ ราชของครักษ แตนายเสือป่ารับ ไซ้	หน้า ๔๖๕
ประกาศ แก่ ไข เพิ่ม เสริม พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว	หน้า ๑๑๑
ประกาศ เปลี่ยน หมวกเก็บราตรีดี โมสร	หน้า ๑๒๐
ประกาศ แก่ ไข เพิ่ม เสริม พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว	หน้า ๓๓๒

ประกาศกรมบัญชาการ	หน้า ๔๐๗
ประกาศให้ ใช้เครื่องหมาย ตำดับ กรมศัตที่ บ้า	หน้า ๔๓๐
ประกาศกำหนดการ ใช้ หมวกหนัก	หน้า ๔๓๑
ประกาศให้ กอง ลูกเสือ โรงเรียนราชวิทยาลัย แต่งกายอย่าง ลูกเสือหลวง	หน้า ๔๓๑
ประกาศให้ ใช้ หนาเสื้อติด ที่ หมวก หนัก	หน้า ๔๔๔
ประกาศ เปลี่ยน เครื่องหมาย กรมราชองครักษ์	หน้า ๔๕๗
ประกาศ ตักษณ การ ขนาน นาม สماعيل	หน้า ๔๗๑
ประกาศกำหนด การ ใช้ หมวก หนัก แด แกะ ใช้ เครื่อง แต่ง กาย บาง อย่าง	หน้า ๔๗๒
ประกาศ แกะ ใช้ เพิ่ม เต็ม เครื่อง แต่ง ตัว ใน กอง พล หลวง รักษาวระองค์	หน้า ๔๗๘
ประกาศ แกะ ใช้ เพิ่ม ตินพระราชกำหนดเครื่อง แต่งตัว	หน้า ๕๑๗
ประกาศ เปลี่ยน ขนานนาม กองพลเสือป่า	หน้า ๕๒๐
กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ	
กฎเสนาบดี ว่า ด้วย อัตรา ค่า ขรรมนิยม จตุรัส เบี้ยว เครื่อง หมาย การ ค่า ขาย	หน้า ๓๙๔
กฎเสนาบดี ว่า ด้วย การ เวชถเงิน ค่า ขรรมนิยม หลักระดั ลูกเข้า ของ ที่ ติน ใน มณฑลจันทบุรี	หน้า ๓๕๖

กฎเสนาบดีแต่ประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

กฎเสนาบดีว่าด้วย เบี้ย เลียง ชาย คำบด ชั่ว คราว	หน้า ๓๘๐
ประกาศบอก แก้เพิ่ม เติม ประกาศ เรื่อง คลังหอมนลิน	หน้า ๕๓
ประกาศว่าด้วย การ ออกใช้ ธนบัตร อย่างใหม่	หน้า ๔๕๗
ประกาศให้ ใช้เงิน เหรียญบาท อย่างใหม่	หน้า ๔๗๕

ประกาศกระทรวงคมนาคม

ประกาศบอกกำหนดให้ ใช้ พระราชบัญญัติ รักษาคลอง	หน้า ๕๒
ประกาศ แผนก การไปรษณีย์	หน้า ๓๓๕
ประกาศ เรื่องตั้ง ข้าราชการ จัดตั้งดินแดนนามสกลานี้ บางกอกน้อย	หน้า ๓๘๔

ประกาศเสด็จความกระทรวงว่าการต่างประเทศ

ประกาศเรื่อง ผู้มีชื่อ ขอแปลง ชาติ	หน้า ๑๗๕	กับหน้า ๔๓๒
ประกาศตั้งอรรคราชทูต	หน้า ๑๗๙	
ประกาศแจ้งความว่า ด้วย ความ เป็นกลาง	หน้า ๓๐๙	
แจ้งความว่าด้วยประเทศจีนเข้าด้วยสัญญาการค้ากับไปรษณีย์	หน้า ๑๗๘	

ประกาศกระทรวงนครบาล

ประกาศห้ามไม่ให้ปลูกโรง เรือน ด้วยไม้ซัด ตะ แฉง ฯ	
ใน ตรอก เชียงกง กำแพง	หน้า ๔๖
ประกาศห้ามไม่ให้ปลูกโรง เรือน ด้วยไม้ซัด ตะ แฉง ฯ	
ที่ตำบล ตำรวจน้ แด บางรัก	หน้า ๑๑๓

ช

ประกาศแพนง บ้อง กั้น โวศ รวย ที่ ๒๑ หน้า ๒๓๔

ประกาศ เล็ก การ จัดซื้อ ที่ดิน สร้าง ประปา หน้า ๓๗๓

ประกาศ เล็ก การ จัดซื้อ ที่ดิน สร้าง กุญ ทำบด บางขวาง หน้า ๓๗๘

ประกาศ กำหนด อัตรา ค่า ปลุกใช้ ทรัพย์สิน ตาม ม้า หน้า ๔๖๑

ประกาศกระทรวงมรุธาธร

ประกาศ เรื่อง ประทับ เข็ม ไชยราพต หน้า ๑๑๗

กฎเสนาบดีแต่ประกาศกระทรวงมหาดไทย

๓. กฎเสนาบดี ว่า ด้วย การ จัดการ ตาม พระราชบัญญัติชั้นสูตร์

พธิศ พ หน้า ๑๘๑

ประกาศ ยกเว้น ไม่ เก็บเงิน ค่า นว บางควน แขวง เมือง นครปฐม

เมืองสุพรรณบุรี ใน พ.ศ. ๒๔๕๕ หน้า ๑๑๖

ประกาศ ใช้พระราชบัญญัติระงับโรคระบาด พ.ศ. ๒๔๕๖ หน้า ๑๒๒

กัษ หน้า ๑๒๕

ประกาศ ว่า ด้วย กำหนด อัตรา เก็บเงิน ค่า จัฒสูตร์ หน้า ใน

อำเภอปะตะ หน้า ๑๘๐

ประกาศให้ ใช้กฎ ข้อ บังคับ วางระเบียบวิธี จัดการ รักษา บำ

ใน บาง มณฑล หน้า ๑๗๗

ประกาศงด การ เก็บ ขากร ส้มพักสูร์ ใน บาง ตำบล หน้า ๒๕๔

๔. ประกาศเปลี่ยน ชื่อ อำเภอ หน้า ๒๕๕

ประกาศชกเงินเก็บเงินค่านาคำบถบัวงาม หน้า ๒๕๖

ประกาศงดการเก็บซากสัตว์ปีกในแขวงเมืองกระบับนทบริ หน้า ๓๗๕

ประกาศชกเงินค่านา พ.ศ. ๒๔๕๖ บางอำเภอในพายัพ หน้า ๓๗๗

ประกาศเรื่องกำหนดอัตราค่านา หน้า ๔๒๐

ประกาศใช้พระราชบัญญัติระงับโรคระบาดในตำบล
พระปฐม ฯ หน้า ๔๖๓

ประกาศชกเด็กพระราชบัญญัติระงับโรคระบาดในตำบล
พระปฐม ฯ หน้า ๔๖๔

ประกาศให้ใช้กฎข้อบังคับวางระเบียบวิธีจัดการรักษาป่า
ในมณฑลภูเก็ต ฯ หน้า ๔๗๗

ประกาศใช้พระราชบัญญัติระงับโรคระบาดในเมืองชลบท ฯ หน้า ๕๑๐

ประกาศให้ถือว่าบรรดาค้นหมาก ฯ ในแขวงเมืองระบับ
อยู่ในประเภทสวนใหญ่ หน้า ๕๑๑

ประกาศให้เก็บเงินค่านาคำบถขนาดใหญ่นครสวรรค์เป็น
นาชั้นเบญจจะ หน้า ๕๒๔

กฎเด็นายตีแดงประกาศกระทรวงวัง
กฎเด็นายตีแดงด้วยการจดทะเบียนรถตามความในกฎมณเฑียรบาล

ว่าด้วยครอบครัวข้าราชการในพระราชสำนัก หน้า ๓๐๐

กฎเด็นายตีแดงด้วย การ จดทะเบียนการค้าขายตามความใน
กฎมณเฑียรบาล หน้า ๓๒๔

ประกาศเพิ่มเติมเครื่องแต่งกายข้าราชการผู้อยู่ในกรม

ราชเลขาณุกร

หน้า ๑๑๔

ประกาศเครื่องแต่งกายข้าราชการกรมพระมหาดไทย

หน้า ๑๑๕

ประกาศตั้งตำแหน่งพิเศษในกรมทหารรักษาวัง

หน้า ๓๗๖

ประกาศตั้งตำแหน่งผู้ช่วยราชการกระทรวงวัง

หน้า ๓๘๕

สำนักหอสมุด

พระราชกำหนด

เครื่อง แต่ง ตัว เสื้อผ้า แด่ ลูก เสื้อ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

พระบาทสมเด็จพระ ปรมหาราช มหา วชิราวุธ พระ มงกุฎ เสด็จ เจ้า อยู่ หัว
มี ทรง ดำรง พระยศ นายกองใหญ่ แด่ นายก เสงี่ยม มี พระบรมราช โองการ
คำไว้ เห็นขอ เสด็จ เห็นขอ กระหม่อม สั่ง ว่า ข้าราชการ เครื่อง แต่ง ตัว สมาชิก
เสื้อ ผ้า แด่ ลูก เสื้อ ที่ ได้ ทรง โปรดเกล้า ฯ ให้ คราว ไฉน นี้ ได้ ทรง แก้ว ไข
เปลี่ยน แปร แต่ง สิ่ง บาง อย่าง ให้ เหมาะ กับ สมัย แด่ หน้า ที่ มา ตาม คำ ตั้ง ณ บัด
นี้ เป็น การ สมควร ที่ จะ รวบรวม จัด พิณ พิณ เป็น พระ ราช กำหนด ให้ เป็น
ระเบียบ อัน ดี จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ คราว เป็น พระ ราช
กำหนด เครื่อง แต่ง กาย ไว้ ดังนี้ :-

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยการใช้พระราชกำหนด

มาตรา ๑) พระราชกำหนดนี้ ให้มีนามเรียกว่า “พระราชกำหนด
เครื่อง แต่ง ตัว เสื้อผ้า แด่ ลูก เสื้อ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗”

มาตรา ๒) ให้ใช้พระราชกำหนดนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พระ
พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓) ข้าราชการ, คำสั่ง, แด่ พระราชกำหนด บทใด ที่ขัด กับ
ความใน พระราชกำหนดนี้ ให้ยกเลิกไม่ใช้นับตั้งแต่วันที่ ใช้พระราช
กำหนดนี้เป็นต้นไป

หมวดที่ ๒

จำด้วยเครื่อง แต่ง ตัว สวมชิกเสื้อ ป่า ประจำการ

มาตรา ๔) เครื่อง แต่ง ตัว สำหรับ สวมชิกเสื้อ ป่า ประจำการ นั้น ให้
มีกำหนด ดังนี้ :-

ข้อ ๑ หมวด, มีหมวก ๒ อย่าง คือ :-

อย่าง ที่ ๑ หมวก สักหลาด ต่ำใบกว้าง พับใบข้าง ขวามันไปกด
กับตัว หมวก มีแพร ตัดำ กับเหลือง จับเป็น ดอกไม้วง กลม กว้าง ๑๐
เซ็นติเมตร คิดข้าง ขวาที่ พับ และมี ตรา นำ เลื้อย ของ เหลือง ติด กับ
กึ่ง กลาง ที่ แพร ดอกไม้ จับ มีผ้า พับ ตาย เลื้อย ตัดำ กับ เหลือง กว้าง ๔
เซ็นติเมตร ติด ด้าน ริม คาง หนึ่ง ต่ำ

อย่าง ที่ ๒ หมวก แคบ ทรง หม้อ ศาล พ้น สักหลาด ต่ำ, กระบัง หน้า
หนึ่ง ต่ำ, ด้าน ริม คาง หนึ่ง ต่ำ, มีผ้า ตาย เลื้อย ตัดำ กับ เหลือง พับ ขอบ
หมวก, และมี ตรา นำ เลื้อย ติด ที่ หน้า ตรง กลาง

ข้อ ๒ เสื้อ, มีเสื้อ ๓ อย่าง คือ :-

อย่าง ที่ ๑ เสื้อ รูป เสื้อ เซ็ด กอ พับ ตัดำ มี ตม ตัดำ สำหรับ กด ตัดำ
ที่ หน้า ออก แดก ขอบ เลื้อย รวม ๓ เมตต์, คิด ที่ ปลาย กอ พับ ข้าง ตะเมตต์,
มี กระเป๋า โยปล ที่ หน้า ออก ๒ ข้าง ติด ตม ตัดำ สำหรับ กด ตัดำ ข้าง ตะเมตต์ และ
ที่ ขอบ มอ เสื้อ ข้าง ตะ ๑ เมตต์ กับ มี ตม ของ เหลือง เกดอง คิด ที่ ริม กอ
เสื้อ ข้าง ตะ ๑ เมตต์ ตัดำ สำหรับ ติด ป่า และ ที่ หัวไหล่ เสื้อ มี กระ ตัดำ สำหรับ

12/10/2566

ร้อย เชือก ผูก หนา

หนึ่งให้ มีเส้นขีดผ่าขวา นำออกแต่ขอบมือข้างคอดอกขีดผ่าลง
แรงชนิดตง หรือ พิบ สำหรับใช้กับเส้น อย่างที่ ๒ และที่ ๓.

ข้อ ๔ ผ่าผูกคอก, มีผ่าผูกคอก ๓ อย่าง คือ :-

อย่างที่ ๑ ผ่าผูกคอกตายเส้น ผูก อย่าง แบบ ที่เรียกว่า งอน กระดาด
สำหรับใช้กับเส้น อย่างที่ ๑ เวลาปรกศหรือใช้กับเส้นอย่าง ที่ ๒ ทนิก

อย่าง ที่ ๒ ผ่าแพท่้วน คำเกดยง ผูก อย่าง หู กระต่าย สำหรับใช้
กับเครื่อง สโมสร

อย่าง ที่ ๓ ผ่าผูกคอกต้นาม ใช้ผ้าหรือแพท่กว้าง ๗๕ เซนติเมตร
๔ เหลี่ยม, ริมขอบกว้าง ๕ เซนติเมตร หมายถึง ปริจจำมณฑล แงตาม
เหล้า (ใช้พิบ แดง มุมเดียก่อน แล้ว จึง พับ คอ รอบ เตี่ยว ผูก ชาย ห้อย
ลง มาที่ นำออก) สำหรับ ใช้กับเส้น อย่างที่ ๑ ในเวลาฝึกหัด ราช
การ ต้นาม

ข้อ ๕ บ่า, มีบ่าแปนแผ่น ผ่ากว้าง ๒ เซนติเมตร ครึ่ง หมายถึง
ดี ปริจจำมณฑล (ยาวไม่เกินระหว่างไหล่ถึง คอ) ทำเป็น รูปดี เหลี่ยมมี
คัม บ่า ย่อ เป็น มุม ๓ เหลี่ยม

หนึ่ง นำ แผ่น ผ้า ให้ทำแปน อย่าง ถอน คือไม่มีแผ่น ถึงกระดี หัก
กระต่าย แข็ง ความ ปลาย บ่า (ที่ทาง คัด กับ ไหล่นั้) ให้ มีแปน เชือก
สำหรับ ร้อย กับเส้น แต่ผูก บ่าไว้กับเส้น, คัมบ่า, (ที่ทาง คัด กับคอ)
ให้ มีรูวง คุม สำหรับ กอด กับ คุม ที่ คัด อยู่กับเส้น อย่าง ที่ ๑ และ ที่ ๒

ข้อ ๖ ฉาย นก หวัด, มี ฉาย นก หวัด ตาย หรือใหม่ ตก เป็น เส้น กดม
หมายดี ตาม เหล่า ดัง จะ ได้ กำหนด คือ ไป

ข้อ ๗ เข็ม ขัด, มี เข็ม ขัด สาย หน้า ตา กว้าง ๖ เช่น ตีเมเตอร์
หัว เข็ม ขัด เป็น ดี ต่ำ รูป ล้อ เหลี่ยม สำหรับ ใช้ คาด กับ เลือ อย่าง ที่ ๑
และ ที่ ๒

ข้อ ๘ กางเกง, มี กางเกง ๓ อย่าง คือ :-

อย่าง ที่ ๑ กางเกง ผ้า หรือ ลัก หลาด ดี ต่ำ รูป กางเกง ไทย ขาดัน คือ
ปลาย ขา กางเกง นั้น ให้ ตก อยู่ เพียง ถึง กลาง หัว เข่า

อย่าง ที่ ๒ กางเกง ลัก หลาด ดี ต่ำ ขาดัน เป็น รูป กางเกง ขี มี มี แถบ
หมายดี ตาม เหล่า กว้าง ๓ เช่น ตีเมเตอร์ คัด ที่ ตะเข็บ นอก ขา

อย่าง ที่ ๓ กางเกง ลัก หลาด ต่ำ ขาว ขาว มี แถบ คัด เช่นเดียวกับ
กางเกง อย่าง ที่ ๒ ที่ กล้าว มา แล้ว

ข้อ ๙ กุ้ง เท้า, มี กุ้ง เท้า ดี ต่ำ พบ ที่ คอน ไค เขา สำหรับ ใช้ ใน เวลา
เข้าร่วม กางเกง ไทย

อนึ่ง เมื่อ เข้าร่วม กางเกง ไทย และ กุ้ง เท้า ขาว เช่น นี้ มี เสน่ห์ ควร ดัง เกิด
กว่า ใน เมื่อ เดด ยืน ให้ มี ช่องว่าง ระหว่าง ขอบ ปลาย ขา กางเกง กับ ขอบ บน
แห่ง กุ้ง เท้า นั้น ประมาณ เก้า ทาง กว้าง แห่ง มี มี

ข้อ ๑๐ รองเท้า, มี รองเท้า ๓ อย่าง คือ :-

อย่าง ที่ ๑ รองเท้า หนึ่ง ต่ำ หุ้ม ข้อเท้า มี เชือก ร้อย สำหรับ ใช้ ใน เวลา
เข้าร่วม กางเกง ไทย และมี ส้น นุ่ม แข็ง หนึ่ง ต่ำ สำหรับ ใช้ ประกอบ

อย่างที่ ๒ รongเท้าสูง หนึ่ง คำสำหรับ ใช้ ใน เวลา สวม รองเท้า รูป
ขี้ม้า (ถ้าจะไม่ใช่ รองเท้าสูง จะใช้ ส้นนิ้แข็ง หนึ่ง คำแทนก็ได้)

อย่างที่ ๓ รongเท้าหนึ่งคำ เกิดยง หุ้มข้อเท้า สำหรับใช้ ใน เวลา
สวม รองเท้า ขาว

ข้อ ๑๑ เดือกัน หนาว, ใช้ เดือกัน หนาว สักหลาย คำ คอ พับ เป็น
รูป เดือ กลุ่ม ยาว เสมอ เข้า ซับใน เป็น ดี คำ ที่ แะ คอ ขัดบริม ตาม หมาย
สี่เหล่า มี คราน่า เสือ ติด ที่ หน้า ออก ๒ ซ้าง และมี ข่าย ไซ้ ของ เหลือ ขง
สำหรับ โยง กับ คราน่า เดือ ทั้ง ๒

ข้อ ๑๒ เดือ กลุ่ม กัน ฝน, เดือ กลุ่ม กัน ฝน ที่ ไม่ เป็น หลัก สำคัญ
สำหรับ ใช้ แต่ บาง ครั้ง บาง คราว นั้น จะ เป็น เดือ ชนิด โค กั เตี ซึ่ง แลว แต่
จะ เป็น การ สวด กั สำ ซัก จะ ใช้ ได้ ตาม พอใจ

มาตรา ๕) พดเดือ ไม้ บาง คน ซึ่ง มีความ หนา เพียร ใน น้ำ ก็ อ
ไม่ ขาด การ ผัก หัด หรือ ประชุม พัง คำ ถึง ด่อน อย่าง ๑ หรือ เป็น ผู้ มีความ
วิรุติ อย่าง ๑ แต่ หาก ยัง ไม่ มีความ ดำรง ใน ทาง ปกครอง พอ ที่ จะ เป็น
นาย หมู่ ได้ ผู้ บกั บัญชา ย่อม ยก ย่อง ให้ พิเศษ กว่า พดเดือ ไม้ สำ มัญ
คือ พดเดือ ไม้ สำ มัญ นั้น เรียก ว่า พดเดือ ศรี ผู้ ที่ ยก ย่อง พิเศษ ถึง กว่า
แลว นั้น มี เป็น ๒ ชั้น คือ พดเดือ โท ๑ พดเดือ เอก ๑

พดเดือ เอก และ โท นั้น ต่าง กาย เหมือน พดเดือ ศรี ทุก ประการ ผิด
แต่ มี บัง ดัก หลาด เหลือ ของ กวาง ๑ เช่น ตีเมเตอร์ คิด ถัด มั ว่า ที่ แขน เดือ
๑๒/10/2566
ซึ่ง ซ้าย เห็น ข้อ คอ ค ถ้า เป็น พดเดือ เอก มี ๒ มั้ง พดเดือ โท มี ๑ มั้ง

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยเครื่องแต่งตัว นาย หมู เดือบ้า

มาตรา ๖) เครื่องแต่งตัว นาย หมู เดือบ้า ให้ มี เช่นเดียวกับเครื่องแต่งตัว สมาชิก ที่กล่าว มาแล้ว ใน หมวดที่ ๒ มิฉะนั้น ให้มี เครื่องหมาย บ่ง ทำด้วยแถบผ้า ดก หลาด สี เหลือง กว้าง ๑ เซ็นติเมตร ครึ่ง ติดที่ แขนเสื้อ ข้าง ชายเห็นข้อศอก (ซึ่งนับ สำหรับที่ใช้กับเสื้อดีโมสร นั้น ให้ทำ ย่อแปม ส่วนเล็ก มีกำหนด แถบ กว้าง เพียง กึ่ง เซ็นติเมตร สำหรับ ใช้ ติด แทนที่ กระดกเสื้อ ทั้ง ๒ ข้าง)

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยเครื่องแต่งตัว นาย กอง เสือบ้า

มาตรา ๗) เครื่องแต่งตัว นาย กอง เสือบ้า ให้ มี เช่นเดียวกับเครื่องแต่งตัว สมาชิก มิฉะนั้น ให้มี เครื่องหมาย อย่าง เพิ่ม เป็น พิเศษ คือ :-

- ข้อ ๑ หมวก, มี หมวก ดก หลาดดำ ใบ กว้าง, มี พู่ ขน นก ขาวใหญ่ บัด ข้าง ขวา หมวก, สายรัด คาง เป็น แถบ ทอง
- ข้อ ๒ บ่า, มี แถบ ทอง กว้าง กึ่ง เซ็นติเมตร ขลิบ รอบ ขอบ บ่า
- ข้อ ๓ กางเกง, มี แถบ เหลือง กว้าง ๓ เซ็นติเมตร ๒ แถบ ติด ระหว่าง กิ่ง กตง ตะเข็บ ข้าง นอก ระยะ แถบ ห่าง ข้อ ๑ เซ็นติเมตร, ภายใน ระยะ แถบ มี เส้น ลวด เหลือง เป็น แนว คั่น กิ่ง กตง
- ข้อ ๔ เสื้อ กั้น หน้า, ที่ กระดก แดง ขมิ้น ใน เป็น สี หมายถึง ตาม เหล่า

12/10/2566

หมวดที่ ๕

จำด้วยเครื่อง แต่ง ตัว สมาสัก เสื้อ บ่า โขน ของ พด หวดง

(รักษาพระองค์) แด่ มณฑลกรุงเทพ ฯ

มาตรา ๘) เครื่อง แต่ง ตัว สมาสัก เสื้อ บ่า โขน ของ พด หวดง (รักษาพระองค์) ให้ มี เช่น เดียว กับ สมาสัก ขรรพดา ที่ ถ้าว มา แด้ว มิได้ แต่ มี เครื่อง หมาย เพิ่ม เป็น พิเศษ คือ :-

ข้อ ๑ หมวก, หมวก อย่าง ดักหลาดตัว โขน กว้าง นั้น มี ผ่า ดี หมาย ตาม เหล่า ลำบ ที่ ได้ กระบัง ขอบ และมี ขน นก ขาว บัก ๑ ขน

ข้อ ๒ เสื้อ, เสื้อ อก แด เสื้อ ต่ โมนีร์ ที่ คอ แด ที่ คั่น ข้อ มือ, ข้อ มือ พัน, ชาย ผ่า ข้าง หลัง, แดะ ซิม โขน, เป็น หมาย ดี ตาม เหล่า (ไม่ใช่ ขดบ)

ข้อ ๓ ผ่า ผูก คอ, เพิ่ม มี ผ่า แพร ต่า (ผูก อย่าง เงื่อน กระต่า) ต่า หมาย ใช้ กับ เสื้อ อก โดย เฉพาะ ส่วน ผ่า ผูก คอ ส่วน นั้น พัน เป็น ดี ต่า มี ขอบ หมาย ดี ตาม เหล่า

ข้อ ๔ บ่า, เป็น บ่า เกียด หมาย ดี ตาม เหล่า ปลาย บ่า (ทาง ที่ ติด กับ หัว โหนด) มี เชือก สำหรับ ร้อย ผูก ติด กับ เสื้อ คั่น บ่า (ทาง ที่ ติด กับ คอ เสื้อ) มี ริง คม ต่า หมาย ติด กับ คม ดี ติด ขยับ กับ เสื้อ แด้ว นั้น

ข้อ ๕ กางเกง, เหมือน กับ สมาสัก ขรรพดา

ข้อ ๖ กุ้งเท้า, ที่ คอ น พัน ได้ เข้า เป็น ดี เหลือง กับ ต่า

ข้อ ๗ เสื้อ กั้น หนาว, คอ แด ซิม โขน หมาย ดี ตาม เหล่า

มาตรา ๙) บัง นาย หุม แด พด เตื่อ เอก โท ใน กอง พล หลวง (รักษาพระองค์) นั้น ให้ มีขนาด เช่นเดียวกับ บัง นาย หุม หรือ พด เตื่อ เอก โท ธรรมดา ที่กล่าว มาแล้ว ผิด แต่ บัง นาย หุม ที่ สังกัด เหล่า ราม, ช่าง, จักรยาน, นั้น เปน แดบ ของ บัง นาย หุม ที่ สังกัด เหล่า ม้า ใช้ เปน แดบ เงิน มี เครื่อง หมาย ครา พระ มหาว พิไชย มงกุฎ เพชร วาดูชิต ที่ เหนือ บัง ส่วน บัง ดำหรับ พด เตื่อ เอก โท นั้น หมาย สืบ ตาม เหล่า

มาตรา ๑๐) นาย กอง ลือ บำ เหล่า ราม หลวง (รักษาพระองค์) ที่ อยู่ใน ประจำ การ ให้ มี ฝ่าย สหาย กันชีพ แดบ ของ สหาย จาก บำ ซ้าย ไป ซวา เพิ่ม เปน พิเศษ สำหรับ ใน การ แต่ง เต็มยศ แดบ ครั้ง ยศ ส่วน บำ แดบ นั้น เปน บำ เกด็ยว ใหม่ ของ สดับ สืบ ตาม เหล่า นาย กอง ที่ สังกัด เหล่า ม้า หลวง รักษา พระ องค์ ใช้ ฝ่าย สหาย กันชีพ เงิน และ บำ เกด็ยว ใหม่ เงิน ถ้วน

มาตรา ๑๑) สมาชิก เตื่อ บำ ฆณฑกรรเทพ ๆ ให้ ใช้ เครื่อง แต่ง ตัว เช่นเดียวกับ สมาชิก ใน กอง พล หลวง (รักษาพระองค์) ผิด แต่ บำ ให้ ใช้ บำ แดบ สืบ เหลือง และ ฝ่าย นอกห้อง เปน สืบ หมาย ตาม เหล่า (คนชีพ มี นี)

หมวดที่ ๒

ว่าด้วย เครื่อง หมาย สืบ เหล่า, สืบ ประจำ ฆณฑ, แด อักษร ย่อ นาม ฆณฑกร

มาตรา ๑๒) สมาชิก เตื่อ บำ ที่ ต่าง เหล่า เช่น ราม, ม้า, ช่าง, จักรยาน, นั้น ให้ มี สืบ เปน เครื่อง หมาย เหล่า กาง กัน คือ :-

- ข้อ ๑ เหล่า ราม, หมาย สืบ เหลือง (ตะเข็บ เตื่อ, แดบ กางเกง,

ถ่าย นก หวีด, เปน ดี เหลืออง) บำ แด ผัว พัน คอ ส่นาม หมายถึง ดี ประจำ มณฑล

ด้วย ส่นามซึก เต็มปาก ที่ สังกัด เหนือ ราม ใน กอง พลหลวง (รัชชา พระองค์) นั้น ให้ มี เครื่อง หมายถึง เปน พิเศษ กว่า ส่นามซึก ขรรคมา คือ — บำ เปน บำ เกือบ ใหม่ แดง, ถ่าย นก หวีด แดง, ผัว พัน คอ ส่นาม พัน คำ ขอบ แดง, นอก นั้น เปน ใหม่ ดี เหลืออง

ข้อ ๒ เหล่าม้า, หมายถึง ซ้า (ตะเข็บ เต็ม, แถบ กางเกง, ถ่าย นก หวีด, เปน ดี ซ้า) บำ เปน ดี หมายถึง ประจำ มณฑล, ผัว พัน คอ ส่นาม พัน คำ มี แถบ ซ้า กว่า ๕ เช่น คิมเคอร์ พาด แดง มุม

ด้วย ส่นามซึก เต็มปาก ที่ สังกัด เหล่าม้า หลวง (รัชชา พระองค์) นั้น ให้ มี เครื่อง หมายถึง ซึก ที่ บำ แด ผัว พัน คอ ส่นาม คือ — บำ เปน บำ เกือบ ดี ซ้า, ผัว พัน คอ ส่นาม เปน พัน คำ ขอบ ซ้า, นอก นั้น เหมือน ส่นามซึก ขรรคมา ที่ ถ้าว มา แล้ว

ข้อ ๓ เหล่าช้าง, หมายถึง ส่น้ำเงิน แก่ (ตะเข็บ เต็ม, แถบ กางเกง ถ่าย นก หวีด, เปน ดี น้ำเงิน แก่) บำ เปน หมายถึง ประจำ มณฑล, ผัว พัน คอ ส่นาม พัน คำ มี แถบ ดี น้ำเงิน แก่ กว่า ๕ เช่น คิมเคอร์ พาด แดง มุม

ด้วย ส่นามซึก ที่ สังกัด เหล่าช้าง หลวง (รัชชา พระองค์) ให้ มี เครื่อง หมายถึง ซึก ที่ บำ แด ผัว พัน คอ ส่นาม คือ บำ เปน บำ เกือบ ดี น้ำเงิน แก่ ผัว พัน คอ ส่นาม เปน พัน คำ ขอบ น้ำเงิน แก่ นอก นั้น เหมือน ที่ ถ้าว มา แล้ว

ข้อ ๔. เจ้าจักรยาน, หมายถึง สัตินแดง (ภาค) (ตะเข็บเต็อ, แอบกางเกง, สายนกหวีด, เปนสัตินแดง) บำเปนตีหมายประจำมณฑล ผำพันคอ ตำนาน ^{หั้น} ตำนัม ^{หั้น} แอบสัตินแดง กว้าง ๕ เซ็นติเมตร พาด แทยงมุม ส่วน ตำนาน ^{หั้น} เชื้อบ้ำที่ สังกัด เจ้าจักรยานหลวง (รักษาศระองค์) ให้ มีเครื่อง หมายคิด ที่ บำ แด ผำพันคอ ตำนาน คือ บำ เปน บำ เกด็ยอ สัตินแดง, ผำพันคอ ตำนาน เปน ^{หั้น} พน ^{หั้น} ตำน ^{หั้น} ขอบ สัตินแดง นอก ^{หั้น} เหมอน ที่ ถ้าว มา แด้ว

ข้อ ๕. เจ้าพาทนะ หมายถึง สัตินแดง (ตะเข็บเต็อ, แอบกางเกง สาย นกหวีด, เปน สัตินแดง) บำเปนตีหมายประจำมณฑล ผำพันคอ ตำนาน เปน ^{หั้น} พน ^{หั้น} ตำน ^{หั้น} แอบ สัตินแดง กว้าง ๕ เซ็นติเมตร พาด แทยงมุม ส่วน ตำนาน ^{หั้น} ที่ สังกัด เจ้าพาทนะหลวง (รักษาศระองค์) ให้ มี เครื่อง หมายคิด ที่ บำ แด ผำพันคอ ตำนาน คือ บำ เปน บำ เกด็ยอ สัตินแดง ผำพันคอ ตำนาน เปน ^{หั้น} พน ^{หั้น} ตำน ^{หั้น} ขอบ สัตินแดง นอก ^{หั้น} เหมอน ที่ ถ้าว มา แด้ว

ข้อ ๖. แพทย์, นายแพทย์ เชื้อบ้ำที่ ประจำ อยู่ ใน กรม แดะ กอง โด ให้ แต่ง กาย ตาม สังกัด กรม แดะ กอง ^{หั้น} แต่ ให้ มี เครื่อง หมาย พิเศษ คือ มี ปลดอกผ้า หรือ สังกัหลาย ขาว กว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร มี เครื่อง หมาย เปน กษัตริย์ มือนาโถม แดง ตรง กลาง ปลดอก ^{หั้น} ให้ ใช้ พน ^{หั้น} ข้าง ขวา เหมอน ข้อ คอก กับ ผำผูกคอ ตำนาน ให้ ใช้ เปน ^{หั้น} พน ^{หั้น} ตำน ^{หั้น} แอบ เชื้อว กว้าง ๕ เซ็นติเมตร พาด แทยงมุม ส่วน นายแพทย์ ใน กองพล หลวง (รักษาศระองค์) ให้ มี เครื่อง หมาย เหมอน ^{หั้น} ผู้ ที่ ประจำ แห่ง ^{หั้น} ๆ แต่ บำ ให้ ใช้ บำ เกด็ยอ สัตินแดง ^{หั้น} และ ผำพันคอ ตำนาน เปน ^{หั้น} พน ^{หั้น} ตำน ^{หั้น} ขอบ เชื้อว

12/10/2556

ข้อ ๗ ผ้าปูหลังม้า, ผ้าปูหลังม้าสำหรับสมาชิกเหล่าต่าง ๆ นั้น ให้ มีพื้นเป็น สีดำ และมีขอบหมายสีตามเหล่าต่าง ๓ เช่นตมเดอ คัต รอยวิน ส่วน ชั้น นายกองให้ มีแถบเหมือน แถบทางแดง

มาตรา ๑๓) ที่หมาย ประจำมณฑล บรรดาเหล่าที่ต่าง มณฑล ซึ่ง นอก จาก สมาชิกเหล่าของพล หลวง (รักษาพระองค์) นั้น ให้ มี ที่หมาย ประจำ มณฑลที่ บ้าง แต่ ผิด ผูก คอ ชื่อมาม ต่าง กัน คือ

- ๑ กรุงเทพ ฯ หมายถึง เหลือง
- ๒ นครไชยศรี หมายถึง สีน้ำเงิน
- ๓ วาชนบุรี หมายถึง สีแดง
- ๔ ทรุงเก่า หมายถึง สีแดง
- ๕ นครสวรรค์ หมายถึง สีเขียว
- ๖ พิษณุโลก หมายถึง สีม่วง
- ๗ พายัพ หมายถึง สีบานเย็น
- ๘ อุดร หมายถึง สีเลือดหมู
- ๙ อีสาน หมายถึง สีดินแดง (ภาคี)
- ๑๐ เพชรบูรณ์ หมายถึง สีเทา
- ๑๑ นครราชสีมา หมายถึง สีแดง กับ ขาว
- ๑๒ ปราจีนบุรี หมายถึง สีแดง กับ เหลือง
- ๑๓ ภูเก็ต หมายถึง สีเหลือง กับ สีฟ้า
- ๑๔ รุทพร หมายถึง สีน้ำเงิน กับ เหลือง

- ๑๕ นครศรีธรรมราช หมายถึง เชียงใหม่
 ๑๖ บัตตานี หมายถึง เชียงใหม่
 ๑๗ ภูเก็ต หมายถึง เชียงใหม่

มาตรา ๑๔) เดิมว่า ที่ต่าง มณฑล ซึ่งได้ มีดี หมายถึง ประจำ มณฑล
 อยู่แล้ว นั้นก็ดี ยังหาพอที่จะเห็น ชัดเจนไม่ จึงได้เพิ่ม มีอักษร ย่อ
 นาม มณฑล (พาด้อยของเหลือง) ติด ที่ ทิ้ง กลาง บ้ายศ ตาม นาม มณฑล
 ย่อ ดังต่อไปนี้

๑ กรุงเทพมหานคร	หมายถึง ก. ท.
๒ นครราชสีมา	หมายถึง น. ส.
๓ ราชบุรี	หมายถึง ร. บ.
๔ กรุงเทพฯ	หมายถึง ก. ก.
๕ นครสวรรค์	หมายถึง น. ส.
๖ พิษณุโลก	หมายถึง พ. จ.
๗ พะเยา	หมายถึง พ. ย.
๘ อุตร	หมายถึง อ. ต.
๙ อีสาน	หมายถึง อ. ส.
๑๐ เพชรบูรณ์	หมายถึง พ. บ.
๑๑ นครราชสีมา	หมายถึง น. น.
๑๒ ปรวาจินบุรี	หมายถึง ป. บ.
๑๓ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๑๔ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๑๕ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๑๖ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๑๗ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๑๘ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๑๙ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๐ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๑ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๒ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๓ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๔ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๕ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๖ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๗ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๘ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๒๙ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๐ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๑ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๒ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๓ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๔ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๕ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๖ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๗ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๘ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๓๙ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๐ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๑ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๒ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๓ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๔ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๕ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๖ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๗ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๘ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๔๙ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.
๕๐ ภูเก็ต	หมายถึง ก. บ.

- ๑๕ นครศรีธรรมราช หมาย น.ศ.
- ๑๖ มัตตานี หมาย ป.ต.
- ๑๗ ภูเก็ต หมาย ส.ก.

หมวดที่ ๗

ว่าด้วยเครื่องหมายยศ, แต่เครื่องหมายเดือมาทอไม่

มาตรา ๑๕) ต่มาชิกเดือมาทอมียศชั้นนายกอง, นายหมื่น ให้มีเครื่องหมายยศเป็นลำดับต่างกันดังนี้

ข้อ ๑ นายกอง, ให้มีจักรทองเหลืองกลมติดที่คอหีบและที่เบาะคอเดือตามลำดับยศ คือ

- นายกองใหญ่ ๔ จักร
- นายกองเอก ๓ จักร
- นายกองโท ๒ จักร
- นายกองตรี ๑ จักร

ข้อ ๒ นายหมื่น ให้มีบังคดที่แขนเดือข้างซ้ายเห็นดข้อศอกตามลำดับยศ คือ

- นายหมื่นใหญ่ ๔ บัง
- นายหมื่นเอก ๓ บัง
- นายหมื่นโท ๒ บัง
- นายหมื่นตรี ๑ บัง

ว่าที่นายหมื่นตรี ๑ บัง เช่นเดียวกับนายหมื่นตรี แต่บังเป็นพันท้ามมีขดถึงคอคดเห็นถึงกลางถึงเช่นคเมเตอร์ ขดบริม

มาตรา ๑๖) เครื่องหมาย สมาชิก ประจำ แต่สำหรับ สมาชิก ที่ ประจำ แต่สำหรับ นั้น ให้ มีเครื่องหมาย ทำ ด้วย ทองเหลือง ดิน ที่ คอปป์ และเบรคคอลลีต ต่างกัน คือ :-

ข้อ ๑ สมาชิก ประจำ, บรรดา ผู้ที่ ได้ กระทำ ศักดิ์ ยี่ สามาด แต่ ให้ คัด ค่ายร พระบรมนามาภิธิย ย่อ ว.ป.ร.

ข้อ ๒ สมาชิก สำหรับ, ที่ ยัง ไม่ ได้ สามาด ให้ คัด เครื่องหมาย อักษร (ส)

มาตรา ๑๗) สมาชิก เลือมา ทุกคน ที่ ได้ ประจำการ นอก จาก มี เครื่องหมาย อักษร พระบรมนามาภิธิย ย่อ ดิน ที่ คอลลีต แดง นั้น ให้ มี แผ่นป้าย เติงหมาย ประจำตัว มี ตรา หน้า เลือ หอย (ทำ ด้วย เงิน ขมทอง) ดิน ที่ นากอก เบอง ชาย หรือ หิน ที่ โย นากกระเบมา เลือ เบอง ชาย หรือ กลด กับ ผ่า ผูก คอ เปน เครื่องหมาย ประกอบ พิเศษ ให้ ไซ ได้ ทง ใน เวลา ที่ แต่ง เครื่องเลือมา และ ไม่ ได้ แต่ง เครื่องเลือมา เพือ ได้ เปน เครื่อง ดัง เกิด ให้ รุ จัก ช่ง กัน และ กัน

เครื่องหมายนี้ ให้ เปน นาที่ ยกระบวร เลือมา สว่าง ชน และ จำหน่าย แก่ สมาชิก ตาม ราคา พอ ควร

อนึ่ง สมาชิก คนใด ช่ง ได้ ปลด เปน กองหนุน หรือ กองนอก แดง นั้น ก็ อนุญาต ให้ ตั้ง ไซ เครื่องหมายนี้ได้

มาตรา ๑๘) ถ้า หวัง เครื่องหมาย กอง ร้อย ช่ง จะ เปน ที่ ดัง เกิด ให้ รุ ได้ ว่า สมาชิก ประจำการ คนใด อยู่ กอง ร้อย ที่ เท่า ไ้ นั้น ให้ มี เลข ของ เติงหมาย ตาม คอ ของ ร้อย ดิน ที่ ปาก กระเบมา เลือ เบอง ชาย เปน สำคัญ

เว้นแต่สมาชิกเสือบ้าที่สังกัดกองพลหลวง (รักษาพระองค์) และสมาชิกเสือบ้ามณฑลกรุงเทพ ฯ นั้น ให้มีเครื่องหมายกองร้อยคิดเป็นพิเศษ ผิดกว่าสมาชิกกรมกองอื่น ๆ คือ :-

ข้อ ๑ เหล่าราบหลวง (รักษาพระองค์) และดุกลีหลวง (รักษาพระองค์) คิดหลุมานทอง นำเชี้ยว

ข้อ ๒ เหล่าม้าหลวง (รักษาพระองค์) คิดครุฑเงิน นำเชี้ยว

ข้อ ๓ เหล่าช่างหลวง (รักษาพระองค์) คิด ขวานทอง

ข้อ ๔ เหล่าจักรยานหลวง (รักษาพระองค์) คิดจักรวัดทอง

ข้อ ๕ เหล่าพาหะหลวง (รักษาพระองค์) คิด น้ำโคกทอง

ข้อ ๖ เหล่าทหารกระบี่ คิด หลุมานเงิน นำเชี้ยว

ข้อ ๗ เสือบ้ามณฑลกรุงเทพ ฯ คิด ธงกตทอง นำเชี้ยว

นอกจากที่ได้กำหนดนี้ให้คงใช้แบบ เดชหมาย ทั้งต้น

มาตรา ๑๙) บรรดาของเสือบ้าเมื่อถึงมณฑลใดที่ได้ไว้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ยกให้เป็น (ของรักษาพระองค์) นั้น ให้มีเครื่องหมายแต่งตัวเพิ่มเป็นพิเศษ ผิดกว่าของเสือบ้าธรรมดา คือ :- มีแถบผ้าเหลืองกว้าง ๑ เซ็นติเมตร ขอบที่ริมรอบใบขอบหมวก และมีขนนกขาวปักข้างขวาที่ใบขอบพับ ๑ ขน

มาตรา ๒๐) เครื่องหมายของครึกษ์เสือบ้า ผู้ใดที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เป็น ราชองครึกษ์เสือบ้า พิเศษ หรือประจำนั้น ให้มีเครื่องหมายเป็น ตี๋คำญ คือ :-

ข้อ ๑ มีแถบแพร รัตนจักรยาว ๑๕ เซนติเมตร รวม ๔ แถบ
ทำเป็น พู่ตก ที่ปลาย บ่าขวา สำหรับใน เวลา แต่ง เครื่อง เชื้อบาศักดิ์

ข้อ ๒ มี รัตประคตใหม่ ๑ ชุดของ ขอบเป็นรูป คำ ๒ ข้าง กว้าง
๗ เซนติเมตร มี พู่ตก ที่ ปลาย ซ้าย แต่ มี เข็ม อักษร พระบรมนามาภิไธย
ย่อ อ.ป.ร. (ทำด้วยเงิน ชุบทอง ลงยาตายดำ) สำหรับใช้ กัด
ที่ เรือน ผูก

รัตนประคตนี้ให้ มอชใช้ คือ :-

ก. เวลาที่ เข้า เหว ประจำการ ให้ ใช้ ผ้า ผาย นอก เชื้อ เข็ม บ่าขวา

ข. เวลา แต่ง เครื่อง สโมลาร์ ให้ ใช้ ผ้า ผาย เข็ม บ่าขวา ข้าง ใน เชื้อ กัก

ค. นอกจาก เวลา ที่ เข้า เหว ประจำการ หรือ แต่ง เครื่อง สโมลาร์ ให้
ใช้ ผ้า ผาย นอก เข็ม ซัด

มาตรา ๒๑) เครื่อง หมายถึง เชื้อบ่ารับ เชื้อ ให้ มี แถบ ด้วย รัตประคต
และ มี แถบ เข็ม ผาย เชื้อ ตก ประคต เช่นเดียวกับ อักษร กัด มาแล้ว

มาตรา ๒๒) ผู้ที่มี ตำแหน่ง เป็น ผู้บังคับการ หรือ ผู้บังคับการ พิเศษ
เดือบ่า ใน เมือง มณฑลใด นั้น ให้ มี เครื่องหมาย ผู้เป็น แพรแถบ ตาม ดีบ่า
หมาย ประจำ มณฑล ๔ แถบ คิดที่ บ่าขวา (ขนาด ผู้แต่ แถบ กว้าง ยาว
เท่า ผู้ อักษร) แต่ ถ้า ผู้บังคับการ หรือ ผู้บังคับการ พิเศษ คนใด ได้รับ
พระราชทาน ยศ เป็น ราชองครักษ์ เดือบ่า ซึ่ง มี ผู้ อักษร เป็น เครื่องหมาย
ติด อยู่ แล้ว ไซ้ ก็ ไม่ ต้อง คิด ผู้ เครื่องหมาย ผู้บังคับการ หรือ ผู้บังคับการ
พิเศษ ที่ กัด ลง มา อีก

มาตรา ๒๓๓) ผู้ที่เป็น ปลัดกรม ให้ มี เครื่องหมาย แพร ตามตัว
 ๔ แถบ ทำเป็น พู่ติด ที่ ปลาย บ่า ซ้าย (ขนาด พู่ แด่ แถบ กว้าง ยาว
 เท่า พู่ของ ครีษ) ส่วน ปลัดกรม ที่ ใต รับ พระราชทาน ยศ เป็น ราชองครีษ
 แล้ว นั้น ก็ ไม่ ต้อง คิด พู่ เครื่อง หมาย ปลัดกรม ซ้ำ อีก

มาตรา ๒๓๔) บรรดา ผู้ที่เป็น นายเวร ให้ มี แด่ แพร ตามตัว ๒ แถบ
 ทำเป็น พู่ติด ที่ ปลาย บ่า ซ้าย (ขนาด พู่ แด่ แถบ กว้าง ยาว เท่า พู่ของ ครีษ)
 ส่วน นายเวร ที่ ใต รับ พระราชทาน ยศ เป็น ราชองครีษ แล้ว นั้น ก็ ไม่ ต้อง
 คิด พู่ เครื่อง หมาย นายเวร ซ้ำ อีก

มาตรา ๒๓๕) ผู้ที่เป็น เจ้านาย ประจำ กรม บัญชาการ กลาง คณะ เลื่อน มา
 เช่น กรม ปลัด เต็ม มา, กรม เสนาธิการ เลื่อน มา, กรม ยกระบัตร เต็ม มา, แล กรม
 อื่น ๆ ที่ ปรากฏ ใน ระเบียบ ข้อ บัง คับ การ ปลัด ของ, หรือ เจ้านาย ที่ กรม
 บัญชาการ ของ เลื่อน มา เมื่อ มณฑล ขึ้น ๆ นั้น อนุญาต ให้ แต่ง กาย ตาม
 ลึง กัด เต็ม อย่าง สม ชาติ ประจำ ทุก ประการ เว้น แต่ ให้ มี เครื่อง หมาย เป็น
 รูป เลื่อน ใน วง จักร (ทำ ด้วย ทอง เหลือง) ติด ที่ ปลาย กระเบา เลื้อย เบ่ง ซ้าย
 แทน เครื่อง หมาย เสด็จ ประจำ ของ

มาตรา ๒๓๖) เพื่อให้ สังกัด เห็น ได้ ความ ใด เป็น เจ้านาย ประจำ แพนก
 ใด ใน กรม บัญชาการ กลาง ของ คณะ เลื่อน มา ให้ มี เครื่อง หมาย เป็น ปลัด ยศ
 หรือ สังกัด าด พัน ที่ มณฑล เห็น ชอบ ข้อ คือก มี ตี แด่ เครื่อง หมาย แปร ถก กัน

12/10/2566

ถึง ต่อ ไป นี้

ข้อ ๑ แพนกลีณาธิการ เลือมา ปดอกลงพื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็นติเมตร
มีขอบสี่แฉง ข้าง ตะ ๒ เซ็นติเมตร กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป
กระป๋อง ไขว่ บก ด้วยใหม่ ทอง

ข้อ ๒ แพนกลีตัก เลือมา ปดอกลงพื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็นติเมตร มีขอบ
สี่แฉง ข้าง ตะ ๒ เซ็นติเมตร กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป ปากกา
ขนนกไขว่ บก ด้วยใหม่ ทอง

ข้อ ๓ แพนกลีตัก เลือมา ปดอกลงพื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็นติเมตร
มีขอบสี่แฉง ข้าง ตะ ๒ เซ็นติเมตร กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป
ปากกา ขนนกไขว่ บก ด้วยใหม่ ทอง

ข้อ ๔ แพนกลีกระบมตร เลือมา ปดอกลง พื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็น
ติเมตร กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป กระดาน ดูล คัด บก ด้วยใหม่ ทอง

ข้อ ๕ แพนกลีชกกาย เลือมา ปดอกลง พื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็น
ติเมตร กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป หน้า โศ บก ด้วยใหม่ ทอง

ข้อ ๖ แพนกลีร เชือมา ปดอกลง พื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็นติเมตร
กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป หน้า เลือ บก ด้วยใหม่ ทอง

ข้อ ๗ แพนกลีรวิต เลือมา ปดอกลง พื้น ต่ำกว้ง ๑๐ เซ็น
ติเมตร กอกลง มีเครื่อง หมายถึง เป็น รูป หน้า เลือ บก ด้วยใหม่ ทอง

อนึ่ง ผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ ประจำ ของบัญชีราชการ ความ มณฑลต่าง ๆ ให้
ใช้ ปดอกลง พื้น หมายถึง ตาน แพนกลี กล่าว มา แลว ข้าง บน นี้ แต่ ด่วน
เครื่อง หมายถึง ที่ กอกลง นัน ให้ ใต ด้วย กษร ย่อ นาม มณฑล

มาตรา ๒๖) เครื่องที่ เป็น พวก วิสามัญสมาชิก อนุญาตให้แต่งตัว ตาม ด้งกิต เหล่า แต่ มณฑล ซึ่ง เป็น ที่ ตั้ง ภูมิตำเนา อยู่ ของ คน เช่นเดียวกับ สมาชิก ประจำการ ทุกประการ เว้น แต่ ให้ มี เครื่องหมาย เป็น รูปอักษร (๑) ใน วงจักร (ทำ ด้วย ทองเหลือง) ติด ที่ ปาก กระเป๋า เสื้อ เบื้องซ้าย แขน เครื่อง หมาย เจด ประจำ กอง

หมวดที่ ๘

คำสั่งเครื่อง แต่ง ตัว สมาชิก กองหนุน แล กองนอก

มาตรา ๒๗) เครื่อง แต่ง ตัว สมาชิก กองหนุน นั้น ให้ มี เช่นเดียวกับ สมาชิก ประจำการ ทุก ประการ ผิด กัน แต่ ใน ส่วน เครื่อง หมาย คือ :-
ชั้นที่ ๑ ให้ ติด เครื่อง หมาย ประจำ กอง ได้ แล ย้าย ไป ติด ทาง หน้าอก เบื้อง ขวา

ชั้น สมาชิก ที่ เป็น กอง หนุน ชั้นที่ ๒ นั้น ห้าม ให้ ใช้ เครื่อง หมาย ประจำ กอง ต่อไป

มาตรา ๒๘) เครื่อง แต่ง ตัว สมาชิก กองนอก ให้ มี เช่นเดียวกับ สมาชิก กองหนุน ชั้นที่ ๒ ที่ ได้ ถัด มา แล้ว ผิด แต่ เสื้อ เบื้อง ขอบ ดี เทา, แล แถบ กางเกง เป็น แถบ ดี เทา กว้าง ๓ เซ็นติเมตร ส่วน เสื้อ ชนิด ที่ เป็น รูป เสื้อ เซด สำหรับ ใช้ ใน เวลา ราชการ ถิ่นนาม โดย เภรานั้น ให้ ใช้ ดี เทา แทน ดี ต่ำ

อนึ่ง เสื้อ ป่า ใน กอง พลหลวง (วิชา พระองค์) นั้น ไม่ มี กองนอก
 12/10/2566
 ๓๓๓ ดา สมาชิก คนใด ที่ ตั้ง กัด เป็น กอง ประจำการ อยู่ ใน กอง พลหลวง

(รักษาพระองค์) โดยย้ายประเภทปลดเป็น ต่มาชิกกอง นอกแถวไซรั จะ
ไซรับา เกยว อักไมเต ต้องเปลี่ยน บำเป็น บำ เบน ตาม ต่หมาย ประจำ
มณฑล ช่ง ตน ต่ง ภูมิตำเนา ยี่ เพราะ บำ เกยว นั้น จะ เช้ ไค เภาะ แต่
ต่มาชิกเจ้าพวก ประจำการ หรือ กองหนุ่ เน กองพลหลวง (รักษาพระองค์)

หมวดที่ ๘

ว่าด้วย เครื่องจักรวอ แต่ไม่เท่าสำหรับตำแหน่ง เต็มมา

มาตรา ๓๐) เครื่องจักรวอ สำหรับ ช่นนายกอง เต็มมา ให้ มีกำหนด
คือ :-

กระบี่ มีกระบี่ ๒ อย่าง คือ :-

อย่าง ที่ ๑ เป็น รูปกระบี่ไทย มีท่หนึ่งตัวใหญ่, คาค แต่ หุ้ม เครื่อง
โลหะดำ, มี พู่ใหม่ทอง ต่ดับคำ, สาย สพาย แถบ ทอง (สพาย นอกเสื้อ
เฉียง บำ ซวา)

อย่าง ที่ ๒ กระบี่ ช่น สกหนึ่งตัว หุ้ม เครื่องทองเหลือง สำหรับใช้ คาค
สะเอว ในเมื่อ แต่ง กาย ปกติ

อนึ่ง ถ้าใช้ กระบี่ใหญ่ สพาย แถว หาม ให้ ใช้ ไม่เท่าอก เว้นเสีย
แต่ เมื่อใช้ กระบี่ ช่น จึง ให้ ไค กอไม่เท่าได้

ไม้เท้า เป็นไม้เท้า สี่ตัว หัว เต็มทอง มี ปลอก สี่ตัว เป็น สาย อักสร
พระบรมนามาภิธิย ยี่ อ.ป.ร คาค ที่ ไค หัว เต็ม มี รุ เจาะ ไค หัว เต็ม
ร้อยใหม่ทอง ต่ดับคำ มี พู่

บนพก มีบน พก ตามที่ ไค กำหนด ให้ เช้ แต่ มี เครื่อง ช่นนามหนึ่ง
เหลือง สำหรับใช้ ประกอบ กับ บน

มาตรา ๓๑) เครื่องข้าราชการสำหรับผู้มียศเดือมาชั้น นายหมู่ใหญ่ (ไม่ว่าอยู่ในตำแหน่งใด) หรือชั้นนายหมู่ซึ่งมีหน้าที่ทำการ อยู่ในตำแหน่งผู้บังคับหมวด ให้มีกำหนด คือ :-

กระบี่ เช่นเดียวกับนายกอง แต่ด้ายด้ายพวย กระบี่เป็นด้ายแถบหนึ่งตัว ผู้กระบี่เป็นใหม่ดีตามด้ายนกหวีด แต่ไม่มีกระบี่เงิน

ไม้เท้า เช่นเดียวกับนายกอง แต่ผู้ที่มียศชั้นนายหมู่นั้นผู้ไม้เท้าเป็นใหม่ดีตามด้ายนกหวีด

ย่นาง นายหมู่ที่มียศต่ำกว่านายหมู่ใหญ่นั้น จะใช้ไม้เท้าที่ถ้าวโดยถ้ายังไม่ได้ดองได้รับพระราชทาน พระบรมราชาอนุญาตโปรดเกล้า พระราชทานให้ใช้ จึงใช้ได้

ปืนพก เช่นเดียวกับนายกอง

มาตรา ๓๒) เครื่องข้าราชการสำหรับผู้บังคับหมู่แต่พลเดือมาเหล่าราบ จักรยาน ท่อไปฟัน ให้มีกำหนด คือ :-

มีด ใช้มีดเดือมีดคำห่มทองเหลือง มีซองร้อยกับเข็มขัด ด้ายคำคาดนอกเดือ

ปืน ชนิดปืนยาว ตามที่กำหนดให้ใช้ และมีด้ายด้ายพวยกับกระบี่หนึ่งเหลือง (ด้ายเฉียงบ้างซ้าย)

มาตรา ๓๓) เครื่องข้าราชการสำหรับนายหมู่ แต่เดิมชักที่ดังกักเหล่ามาท่วไป ให้มีกำหนด คือ :-

กระบี่ อย่างรูปกระบี่ไทยสักหนึ่งตัวใช้กับเครื่องดงนาม หนึ่งเหลือง แต่มีผู้ตามดีด้ายนกหวีด

บน มีบน ชนิด ขึ้น ตามที่ได้กำหนดให้ไว้ และมีสายส่งพายุคัมภีระรุ่น
หนึ่ง เหลือของส่งพายุเช่นเดียวกับเหล่ารวม

มาตรา ๓๔) เครื่องส่งตรวจสำหรับนายหมู่ แต่เดิมซิกที่ส่งกักเหล่า
ข้างทั่วไป ให้มีกำหนด คือ :-

ชวาม ชวามไทย มีของวิเศษคิด กับเข็มขัด สายดำ

บน มีบน ชนิด ยาว ตามที่ได้กำหนด และมีสายส่งพายุคัมภีระรุ่น
หนึ่ง เหลือของส่งพายุเช่นบ้างซ้ายเช่นเดียวกับเหล่ารวม

มาตรา ๓๕) เครื่องส่งตรวจสำหรับนายหมู่ แต่เดิมซิกที่ส่งกัก
เหล่าพาหนะทั่วไป ให้มีกำหนด คือ :-

มีด เข็มมีด มีของวิเศษกับเข็มขัด สายดำ สายนอกเสื้อ

บน มีบน ชนิด ยาว แต่สายส่งพายุคัมภีระรุ่น เช่นเดียวกับเหล่ารวม

หมวดที่ ๑๐

ว่าด้วยกำหนดการแต่งตัว

มาตรา ๓๖) ในกาฯ ทหารแต่งกายสำหรับเต็มยศ ครึ่งยศ สโมสร์
เครื่องธรรมดา แต่ปรกติ นั้น ให้มีกำหนด แต่ง ตามระเบียบดังต่อไปนี้

เต็มยศ หมวกสักหลาดดำใบกว้าง เสื้อทูนิก กางเกง แขนงรูปขี้น
รองเท้าสูง หรือ ส้นมีแข็ง หนึ่งดำ เข็มขัด สายนอกเสื้อ ถ้าเป็น นายกอง
ใช้หมวกพู่ขนนกใหญ่ กระบี่ไทยส่งพายุ นอกเสื้อ เข็มบ้างขวา

ส่วน นายกอง ที่ส่งกักกรมรวม หลวง (รักษาพระองค์) เพิ่มมี

12/10/2566

ฝ่าย ศพย คัน ชน แดบ ของ ศพย เียง บำ ชาย นาย กอง ที่ สังกัด เหล่า มา
หตอง (วิชา พรองค์) ศพย ฝ่าย คัน ชนเงิน

ราชองครักษ์ เลื่อนมา หรือ นาย เลื่อนมา ไร่ ที่ อยู่ เหว ให้ ใช้ ศพย รัต
ประศต เียง บำ ขวด ถ้า ไม่ได้ อยู่ เหว ใช้ ศพย เสง

อนึ่ง เมื่อ ไต มี หมายถึง แต่ง เต็มยศ ชาว ก็ ให้ ใช้ แต่ง เต็มยศ นั้นเอง
ทรงยศ เช่นเดียวกับ เต็มยศ แต่ ชน นาย กอง ใช้ หมวก ขนนก ขาว เด็ก

ดโมสร มี ๒ อย่าง คือ :-

ข้อ ๑ เครื่อง รัต ดโมสร สำหรับ ใช้ ใน งาน เียง หรือ ดโมสร

สนิ นินาค เวลา ถาง กัน อน มี สาย ใน บ้าน เวชน หรือ สดาน ที่ อน เปน ที่
ไน ร่ม มี ใช้ ถาง แจ้ง (แต่ ถิง เปน งาน ถาง แจ้ง ก็ แต่ง ได้ ไม่ รัชชวง)
เครื่อง รัต ดโมสร นี้ ให้ ใช้ หมวก กับ ทรง หม้อ ศาด, เสื้อ ดโมสร,
เสื้อ กัก เบ็ดอก, กางเกง แดบ ชายาว, รองเท้า หนึ่ง มี นาคา เกดอง (ไม่ ถพย
หรือ ศาด กระบี่) ดอน ไม่ เทาะ ถือ ไม่ เทาะ เลือหรือ ดือ ไม่ เทาะ อ่าง ไค ๆ ก็ ได้

ข้อ ๒ เครื่อง ดโมสร ถาง แจ้ง สำหรับ ใช้ ใน งาน ดโมสร สนินิบาด

อน มี ถาง แจ้ง ให้ ใช้ หมวก กับ ทรง หม้อ ศาด เสื้อ หนึ่ง (ใช้ ปลด บำ
แด กระตุม บำ ออก เลี้ยว) ผ้า ผูก กอคำ หรือ ผ้า ผูก กอ ดย เสื้อ ผูก
อย่าง สั้ง อน ถระด่า เสื้อ กัก ชน ใน สัก หลอด คำ (หรือ ถ่า เปน เหล่า ม้า
ใช้ สี่ ชาว) รูป แะ คอ คัด กระตุม ของ เหลือง เกดอง แดบ เดียว ที่ นำ ออก
๖ เมล็ด 12/1 มี ๒ ข้าง ถระดุม กางเกง แดบ รูป ช่น มา รองเท้า
ถง หรือ สนิบ แข้ง คำ หรือ ถระดุม กางเกง แดบ ชายาว รองเท้า คำ เกดอง

อนึ่งเครื่อง สโมลด์ ชนิด นี้ ใช้แค่ ๑ ไร่ ทั้งใน เวลา กลางวัน แดกลางคืน แต่ ถ้า เปงงาน เียง ใน ส่วน เวลา กลางคืน เช่น เียง อาหาร เียง (ตินเนอร์) เปงต้น ไม่ ควร ใช้ เครื่อง นี้ ควร ใช้ อย่าง ราวรี สโมลด์

ด้นาม หมอก ลัก หลาด คำ ไบ กวาง (ปงศ จนน) เสือ เซ็ด คำ ผูก ว่า ผูก คอ ด้นาม กาง เกง ไทย หรือ กาง เกง ช้ มา แลว แต่ ผู้ มี นาทึ่ ๆ จะ ต้อง ใช้ อย่าง ไร รวง เท้า ชนิด รวย เซ็ด ก หรือ รวง เท้า ดั่ง , นาย กอง นาย หมู่ใหญ่ แด นาย หมู่ ที่ เปง ผู้ บัง คับ หมวก หรือ นาย หมู่ ที่ มี นาทึ่ ใช้ กระ บั ไทย สรวม เครื่อง ด้นาม นึง ที่ เต็ด ของ ใช้ กระ บั สด ดใน ของ นึง ชนิด คิด ขยู่ กับ เครื่อง ด้นาม , ช้ น นาย หมู่ แด ด้นาม ช้ หาย ด้าย คับ กระ บั น นึง ที่ เต็ด ของ การ แดง คิว ด้นาม ที่ ว่า มา นี้ เปง แด เครื่อง ด้นาม อย่าง ขรรฆ มา ถ้า เปง เวลา แดง เครื่อง ด้นาม เครื่อง กระบ แลว ก็ เปง เครื่อง อื่น ๆ ดัง จะ ได้ กิด ตัว เจริญ ด ใน ระเบียบ การ แดง คิว ด้นาม ต่อ ไป

ปรงคิ หมอก ลัก หลาด คำ ไบ กวาง เสือ เซ็ด คำ ผูก ว่า ผูก คอ ด้าย เสือ กาง เกง ไทย หรือ กาง เกง ช้ มา แลว แต่ ผู้ มี นาทึ่ ๆ จะ ใช้ อย่าง ไร รวง เท้า ชนิด รวย เซ็ด ก , หรือ รวง เท้า ดั่ง , ด้นิม แฉง , แลว แต่ จะ สรวม กาง เกง ชนิด ไต , คาค เข็ม ชนิด นอก เสือ ด้นิม ช้ น นาย กอง แด นาย หมู่ใหญ่ นั้น ถ้า สหาย กระ บัใหญ่ ให้ ใช้ เข็ม ชนิด นึง คำ เกด ยง คาค นอก เสือ แด เข็ม ชนิด เปด่า ๆ ไม่ ต้อง มี กระ บั ด้นิม หรือ มี ด รวย คิด คอย ถาม ไต ใช้ กระ บัใหญ่ ให้ ใช้ กระ บั ด้นิม คาค ต่ เซว ด้นิม ไม่ เทา อนุญาติ ให้ ถอ แต่ เมฆ ใช้ กระ บั เดก หรือ มีด หรือ จะ ไม่ ถอ ก็ แลว แต่ จะ เปง การ สดวก

12-10/2664

มาตรา (๓๖) การใช้ทางเกวียนมาของธรรมดา
 มาให้นับแต่บรรดาเข้ามาของที่มา
 แต่ใช้โดยทางตามที่จะได้กำหนด
 คือ :-

๑ นายกอง เข้ามาทั้งหลาย

๒ ผู้ที่มาทำเรื่อง, เป็นผู้รับทราบ, ผู้บังคับกอง, ปลัดกรม, นายเวร.

๓ ของครัวกับคนนายเล็ดมารับใช้

๔ นายเล็ดมาแพนทะเลนาศากร

๕ ตำรวจที่เล็ดมาที่สังกัดเหล่ามา

ส่วนเข้ามาอื่น ๆ ที่มิได้มีนามมานั้น จะพลอยใช้ทางเกวียน

เข้ามาธรรมดาแต่ใช้โดยทางม้าด้วยคน เป็นการพ้นเงื่อนไขนี้ไม่ควรเป็น
 อื่นขาด เว้นเสียแต่ในเวลาเมื่อจะต้องเข้ามา จึงควรใช้ได้ตามครั้ง
 คราวที่จำเป็น

มาตรา (๓๗) ระเขียนการคิดเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่เหรียญ ใน
 เวลาแต่งเต็มยศ, ครึ่งยศ, แด่ไม่ต่างนี้ ถ้าผู้ใดได้รับพระราชทาน
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่เหรียญชนิดใดก็ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 แต่เหรียญนั้น ๆ ที่นำออกเสื้อเบอองซ้าย ส่วนในเวลาแต่งเครื่องต้นนาม
 หรือเครื่องประดับนั้นให้ใช้แพรแถบตามสีของเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่
 เหรียญทำเป็นแถบกว้าง ๒ เซ็นติเมตรติดที่หน้าอกเสื้อเบอองซ้ายแทน
 12/10/2566
 แม้จะมิได้เวลาที่ควรติดเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่เหรียญเป็นพิเศษบางครั้ง

คราว ก็ดี ก็ให้ พงษ์ ไซ้ คัด แต่ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ ที่ คัด เป็น แวดเดียว กับ เหรียญ เท่านั้น ห้ามมิให้ ไซ้ คัด ตารา, หรือ สี่รวม ด้ายด้ายพาย, ด้ายคดของ คอ ใน เวลา แต่ง เครื่อง ตันนาม หรือ แต่ง เครื่อง ปรกติ เป็น อื่น ซาค มาตรา ๓๙) ระเบียบการ แต่ง ตัวต่าง ๆ ตาม ที่ ได้ กำหนด ไว้ ใน กำหนดไว้ เพื่อ เป็น ระเบียบ หลัก แห่ง การ แต่ง ตัว ของ สี่มาชิก เดิม ๒๖ เท่านั้น แม้ มี พระบรมราชโองการ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ แก่ ไซ้ เปลี่ยน แปลง เป็น พิเศษ ปรกติใด เด็ด ก็ เป็น การ พิเศษ ไม่ เป็น อัน ผิด ต่อ พระราชกำหนด นี้

มาตรา ๔๐) ให้บรรดา สี่มาชิก เดิม ๒๖ ทั้ง หาย เป็น ที่ พึง ทราบ ไว้ ว่า เครื่อง แต่ง ตัว อย่าง อื่น ๆ นอกจาก เครื่อง ตันนาม หรือ เครื่อง ปรกติ นั้น กำหนดไว้ เพื่อ ขนุญาต ให้ บรรดา สี่มาชิก ซึ่ง มี ประสงค์ จะ แต่ง ให้งาม ใน เวลา อัน ลอกร จะ ได้ จัด สี่ร่าง แต่ง แต่ง ให้ ถูก ต้อง ตาม แบบ ไม่ เป็น การ ขัดกับว่า จะ ต้อง ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว ครบ ความ ทุก ดั่ง ทุก อย่าง หมัด มิได้ ส่วน เครื่อง แต่ง ตัว ที่ สี่มาชิก จำ เปน ต้อง มี นั้น ก็ เฉพาะ แด่ เครื่อง ตันนาม แด่ เครื่อง ปรกติ เท่านั้น จะ ซาค ไม่ ได้

มาตรา ๔๑) เพื่อ ที่ จะ ย่อม กัน มิ ให้ สี่มาชิก เป็น ที่ เข้าใจ ผิด ใน เรื่อง เครื่อง แต่ง ตัว นั้น ให้ ข้าราชการ เดิม ๒๖ เป็น นำ ที่ ทำ เครื่อง แต่ง ตัว ทุก อย่าง ไว้ สำหรับ เป็น แบบ อย่าง ที่ กรม ข้าราชการ เดิม ๒๖ และ ส่วน สำหรับ สี่มาชิก เดิม ๒๖ ใน หัว เอง ให้ เป็น นำ ที่ ข้าราชการ ใน มณฑล นั้น ๆ รับ เครื่อง ตัว อย่าง ไป จาก กรม ข้าราชการ เดิม ๒๖ เพื่อให้ สี่มาชิก ทำ ถูก ต้อง ตาม แบบ ซึ่ง จะ ทำ ผิด ไป จาก แบบ นั้น มิ ได้ เป็น อื่น ซาค

หมวดที่ ๑๑

ว่าด้วยเครื่องแต่งตัว สโมสริกของ เภน

มาตรา ๔๒) เครื่องแต่งตัว สโมสริกของ เภน ให้ มีกำหนด คือ :-

ข้อ ๑ หมวด มีหมวกสักหลาด คําใบ กวาง แบบเดียวกับ สโมสริก แต่ที่ แพร่จับ คอกไม้ นั้น เป็น ดี ประจำ มณฑล มี ตรา น้ํา เหลือง ทอง เหลือง สีท ขั้ม กิ่ง กลาง ผ้า พิน หมวก เป็น ดี ประจำ มณฑล ด้วย รัศมี ทาง หนึ่ง คํา

ข้อ ๒ เสื้อ มีเสื้อ เซต ผา คํา ขอบ พม เช่นเดียวกับ สโมสริก

ข้อ ๓ ผา ผูก คอก มี ผา ผูก คอก ขรรคมา อย่าง ผูก เชือก ธรรมดา เป็น ดี เหลือง สดงน แต่ ผา ผูก คอก สดงน นั้น เป็น ดี ประจำ มณฑล

ข้อ ๔ บ่า เป็น บ่า แขน สีท ขั้ม รัย ข นาม มณฑล และ หมายถึง ดี ประจำ มณฑล เช่นเดียวกับ สโมสริก ขรรคมา

ข้อ ๕ สาย นก หวด เป็น ดี ตาม เหล่า

ข้อ ๖ เข็ม ขั้ม สาย คํา เช่นเดียวกับ สโมสริก ขรรคมา

ข้อ ๗ กางเกง กางเกง ผา คํา ขา สั้น รูป กางเกง ไทย

ข้อ ๘ กุ้ง เท้า เช่นเดียวกับ สโมสริก ขรรคมา

ข้อ ๙ รอง เท้า รอง เท้า รัย เชือก เช่นเดียวกับ สโมสริก ขรรคมา

มาตรา ๔๓) เครื่องหมาย อื่น ๆ สำหรับ สโมสริกของ เภน นั้น ให้

มีกำหนด คือ :-

ข้อ ๑) เครื่องหมาย ของ รัย ใช้ เตะ ของ เหลือง สีท ที่ ปาก กระเปาะ

เบี่ยง ข้าง เช่นเดียวกับ สโมสริก ขรรคมา

ข้อ ๒ เครื่องหมายประจำตัว ให้ทำเป็นเลขทองเหลืองติดที่บนแผ่นแถบผ้าดำกว้าง ๑ เซ็นติเมตร ติดที่เหนือเครื่องหมายของร้อย

มาตรา ๔๔) เครื่องหมายสำหรับสมาชิก กองเกินตาม ที่ว่ามานี้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับการ เสื้อผ้าในมณฑลนั้น จะจัดสร้างขึ้นแต่จำหน่ายแก่สมาชิกแต่ราคาพอควร ส่วนเครื่องแต่งตัวนั้นให้ผู้บังคับบัญชาออกใบอนุญาตให้สมาชิกกองเกินไปจัดทำเอง

หมวดที่ ๑๒

ว่าด้วยเครื่องแต่งตัวของลูกเสือ

มาตรา ๔๕) เครื่องแต่งตัว ลูกเสือที่ประจำเมือง มณฑลต่าง ๆ ให้มีกำหนดดังนี้

ข้อ ๑ หมวก เป็นหมวกสักหลาดดำใบกว้างเช่นเดียวกับสมาชิก มีผ้าหรือแพรหุ้มชายประจำมณฑลจับเป็นดอกไม้วงกลมกว้าง ๕ เซ็นติเมตร ติดที่ใบพับข้างขวาหมวก มีตราหน้าเสื้อทองเหลืองติดที่บนกิ่งกลางดอกไม้มือหรือแพรหุ้มชายประจำมณฑลกว้าง ๒ เซ็นติเมตรครึ่งพัน สายรัดกางเกงดำ

ข้อ ๒ เสื้อ มีเสื้อเชิ้ตคอพับแบบเดียวกับสมาชิก แต่เป็นสีดินแดง (กาก)

ข้อ ๓ เสื้ออก มีแป้นรูปเหมือนของเสี้ยว ซึ่งสำหรับใช้กับเครื่องสนาม ติดที่กลางไว้ใน มาตรา ๔ ข้อ ๓ อย่างที่ ๑ นั้น แต่ให้ใช้แป้นสีดินแดงแทนคำ

01021

ข้อ ๔ ป้า มีผ้าแบน กว้าง ๒ เซนติเมตร ครึ่ง หมายถึงประจำมณฑล

ข้อ ๕ ผ้าพื้น คอ มีผ้าพื้น คอ สีส้มแดง ประจำมณฑล ขนาด กว้าง

ยาว เท่า กับผ้าพื้น คอ สีส้มแดง

ข้อ ๖ สาย นกหวีด เป่าใหม่ หรือ สาย ดีขาว

ข้อ ๗ เข็มขัด เช่นเดียวกับสีมาชิก แต่เป็นหนังเหลือง

ข้อ ๘ กางเกง กางเกง ผ้าสี ขาวล้วน เป็น รูป กางเกงไทย

ข้อ ๙ รองเท้า เช่นเดียวกับสีมาชิก

ข้อ ๑๐ รองเท้า รองเท้าหนังดำหุ้มข้อเท้า ชนิด ร้อยเชือก (รองเท้า แต่ รองเท้าหนัง ถ้าผู้กำกับเห็นสมควรจะให้งดเสียก็ได้ ซึ่งแล้วแต่ความจำเป็น)

มาตรา ๔๖) เครื่องแต่งตัว รอง นายหมู่แต่ ลูกเสือเอก ให้ มี เหมือน ลูกเสือทุกประการ ผิด แต่ มี บัญชี ติด ที่ แขนเสื้อ ข้าง ซ้าย เห็น ข้อ ข้อความ ชั้น ยี่ คือ รอง นายหมู่ เป็น สีม่วง ลูกเสือเอก เป็น สีดำ

มาตรา ๔๗) เครื่องแต่งตัว นายหมู่ ให้ มี เช่นเดียวกับ ลูกเสือ ผิด แต่ มี บัญชี ติด ที่ แขนเสื้อ ข้าง ซ้าย

มาตรา ๔๘) เครื่องแต่งตัว รอง ผู้กำกับ ให้ มี กำหนดเช่นเดียวกับ ลูกเสือ ผิด แต่ ผ้า หรือ แพร่ ขอบตอกไม้ ซึ่ง ติด ข้าง หน้าหมวก นั้นใหญ่ กว่าลูกเสือ คือ มีขนาด กว้าง เป็น ๑๐ เซนติเมตร และสาย นกหวีด นั้น เป็น สีม่วง

12/10/2566

อนึ่งบรรดา รอง ผู้กำกับที่เป็น สีมาชิกเสื้อมาอยู่ ด้วยนั้นอนุญาต ให้

ใช้หมวก, แต่เข็มขัด ของ เสื้อผ้า ประกอบด้วย เครื่องผู้กำกับได้ เป็น พิเศษในเวลาที่ แต่งเครื่อง รองผู้กำกับ

มาตรา ๔๙) เครื่อง แต่งตัวผู้กำกับให้ เหมือนเสื้อ กางเกงของผู้กำกับ ผิดแต่ สายผูกหัวต เป็น สี เขียว ส่วน ผู้กำกับที่ เป็น ผมาชิกเสื้อผ้า ขอบด้วย นัน อนุญาตให้ ใช้ หมวก และ เข็ม ขัด ของ เสื้อผ้า ประกอบด้วย เครื่องผู้กำกับเป็น พิเศษได้

มาตรา ๕๐) เครื่อง แต่งตัว รองผู้ตรวจการ ให้ มีกำหนด คือ :-

ข้อ ๑ หมวก เหมือนผู้กำกับ แต่ รองผู้กำกับ ผิดแต่ผ้า พับหมวก ใหญ่กว่า กว้างกว่า กว้าง ๔ เซนติเมตร

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๒ อย่าง คือ :-

อย่าง ที่ ๑ เป็น รูปเสื้อ เชคคอ พับเหมือน อย่าง ตุ๊กเสื้อ (สำหรับใช้ ในเมื่อ แต่งเครื่อง ผนาม ไปใน การ ผูกหัด เดิน ทาง หรือ การ ซ้อม รบ เปรณ คณ)

อย่าง ที่ ๒ เป็น รูปเสื้อ แบบราชการ สีดินแดง (ภาค) คอพับและ เปิด หน้าอก, ข้อมือ กว้าง ๑๐ เซนติเมตร มี กระเป๋า ใน ปลอก ที่ หน้าอก ๒ กระเป๋า ติด กระเป๋ม หอง เหลือง เกดขง ที่ หน้าอก แถว เตบว ๔ เมตต์ แถก ลัด ปาก กระเป๋า ข้าง ตบเมตต์ (เสื้อ นีสำหรับใช้ เวลา ไปในงาน การ ซึงมีใช้ ใน ผนาม)

ข้อ ๓ เสื้อ ขน ใน เสื้อเชค ขอน ขาว หรือ สี, ติด คอ เชค ดินน แห่ง คัง (สำหรับใช้ กับเสื้อ อย่าง ที่ ๒)

ข้อ ๔ เข็มขัด เหมือน ของ ตุ๊กเสื้อ

ข้อ ๕ บ่า มีน้ำหนัก หมายถึง ประจำมณฑล

ข้อ ๖ ผ้าผูกคอ มี ๒ อย่าง คือ :-

อย่างที่ ๑ ผ้าผูกคอสีนามเหมือน อย่าง ตีมาซิกเสื้อบ้า (สำหรับใช้กับเสื้อ อย่างที่ ๑)

อย่างที่ ๒ ผ้าผูกคอเปนม้าหรือแพร ดีค่าผูก อย่าง เงื่อน กระ ตา ดี (สำหรับใช้กับเสื้อ อย่างที่ ๒)

ข้อ ๗ สาย นกหวีด เป็น สี น้ำเงิน

ข้อ ๘ กางเกง เช่นเดียวกับตุ๊กเสื้อ

ข้อ ๙ กางเกง เช่นเดียวกับตุ๊กเสื้อ

ข้อ ๑๐ รองเท้า เช่นเดียวกับตุ๊กเสื้อ

ส่วน รองผู้ตรวจการ ที่เป็น ตีมาซิกเสื้อบ้า อยู่ด้วย นั้น อนุญาตให้ ใช้หมวก, ผ้าผูกคอ, แตะเข็มขัด เสื้อบ้า ประกอบกับเครื่อง รองผู้ตรวจการ เป็น พิเศษได้

มาตรา ๕๑) เครื่อง แต่งตัว ผู้ตรวจการ มณฑล ให้ มีเช่นเดียวกับ รองผู้ตรวจการ ผิดแต่ สาย นกหวีดเป็น สีแดง

ส่วนผู้ตรวจการ ที่เป็น ตีมาซิกเสื้อบ้า อยู่ด้วย นั้น อนุญาตให้ ใช้ หมวก, ผ้าผูกคอ, แตะเข็มขัด ของเสื้อบ้า ประกอบกับเครื่อง ผู้ตรวจการ เป็น พิเศษได้

มาตรา ๕๒) เครื่อง แต่งตัว ผู้ตรวจการใหญ่ ให้ มีเช่นเดียวกับผู้ตรวจการ ผิดแต่สิ่ง บาง อย่าง คือ :-

12/10/2566

ข้อ ๑ หมวก ที่ตอกไม้จับเป็นสีดำกับเหลือง ผ้าพันหมวก เป็นผ้าตายเดี่ยวสีดำกับเหลือง กว้าง ๔ เซ็นติเมตร

ข้อ ๒ เสื้อ เช่นเดียวกับผู้ตรวจการ แต่เป็นสีดำ

ข้อ ๓ ผ้าผูกคอ เหมือนผู้ตรวจการ

ข้อ ๔ สายพกหัด เป็นสีเหลือง

ข้อ ๕ กางเกง เป็นรูปกางเกงไทยสีดินแดง (กากี) หรือ กางเกงรูปขี้นม

ข้อ ๖ รองเท้า เป็นสีน้ำตาล ถ้าสวมกางเกงขี้นม จะใช้รองเท้าสูง หรือ ส้นแบนก็ได้

ส่วนผู้ตรวจการใหญ่ ที่เป็นสมาชิกเสื้อขาวอยู่ด้วยนั้น จะใช้แต่งเครื่องเสื้อขาวเสมอไป หรือจะใช้แต่หมวก, ผ้าผูกคอ, และเข็มขัดเสื้อขาวประกอบด้วยเครื่องผู้ตรวจการใหญ่ก็ได้

มาตรา ๕๓) เสื้อกันหนาวสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ในกองลูกเสือ นั้น ให้มีกำหนดต่างกันตามชั้นยศ คือ :-

ข้อ ๑ ตั้งแต่ลูกเสือจนถึงชั้นนายหมู่ ให้ใช้เป็นรูปเสื้อคลุมสั้น (เตี๋ย) คอพับกว้าง ทำด้วยผ้าทอสีดินแดง บกคลุมเสมอข้อมือ และมีขอเกี่ยวที่คอ

ข้อ ๒ ชั้นผู้กำกับและรองผู้กำกับ เช่นเดียวกับข้อ ๑ ที่กล่าวมาแล้ว แต่มีกระดุมเขาคิดที่คอ ๑ เมล็ด อนึ่ง ถ้าเป็นสมาชิกเสื้อขาวอยู่แล้ว จะใช้เสื้อคลุมเสื้อขาวแทนก็ได้

ข้อ ๓ ชั้นผู้ตรวจการใหญ่ ผู้ตรวจการมณฑล, แดงของผู้ตรวจการ ให้มีเสื้อคลุมยาว (โกลี) คอพับกว้าง ทำด้วยดักหลาด สีดินแดง มีตมเขาที่คอ ๑ เม็ด

แม้บรรดาผู้ที่ว่ามานี้ ได้เป็นสมาชิกเสื้อขาวอยู่ด้วยแล้ว จะใช้เสื้อคลุมของเสื้อขาวแทนก็ได้

อนึ่งในเวลาสวมเสื้อคลุมตามที่ว่ามานี้ ถ้าเห็นว่าผ้าพันคอ จะเกิดเป็นที่ติดขัดแล้ว จะเปลี่ยนผ้าพันคอ มาคาด พุงไว้ ในระหว่างที่สวมเสื้อคลุมนั้นก็ได้ แต่เมื่อเปิดของเสื้อคลุม ออก เนื้อใดของรับ กลับเอาผ้าพันคอเช่นเดิม

มาตรา ๕๔) ระเบียบการติดเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แดงเหรียญนั้น ถ้าผู้ใดได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แดงเหรียญชนิดใด ก็ให้ใช้ประดับติดที่หน้าอกเบื้องซ้าย ตามที่ได้นิยามกำหนดเวลาให้ใช้ติด ส่วนผ้าแถบเหรียญหรือตราสำหรับใช้ติดในเวลาปรกตินั้น ไม่ต้องใช้ (คงให้ใช้แต่บรรดาผู้ที่เป็สมาชิกเสื้อขาวเท่านั้น)

มาตรา ๕๕) บรรดาผู้กำกับ แดงของผู้กำกับ หรือผู้ตรวจการ แดงของผู้ตรวจการนั้น แม้เป็ผู้ที่ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรยศในกองเสื้อขาวอยู่แล้ว ถ้าและมีหน้าที่ซึ่งจะต้องแต่งเครื่องติดเสื้อเมื่อใด ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เครื่องหมายยศเสื้อขาวติดกับเครื่องติดเสื้อ เพื่อให้เป็นที่เชิดชูเกียรติยศเป็นพิเศษได้

หมวดที่ ๑๓

ผ้าด้วยเครื่องหมายต่าง ๆ ของกองแพนดุกเจ็ด

มาตรา ๕๖) เครื่องหมายอันยศต่าง ๆ ของกองแพนดุกเจ็ดนั้น ให้มีกำหนดตามลำดับชั้นยศต่างกัน คือ :-

ข้อ ๑ ผู้ตรวจการใหญ่ ใช้ปลดอกพื้นแขนอย่างผู้ประจำแพนดุกหรือปลดอกสีเหลือง กว้าง ๑๐ เซนติเมตร

พื้น ที่ แขน ข้าง ซ้าย เหนือ ข้อศอก กว้างปลดอกมีเครื่องหมายเป็นตราว่าเจ็ด มีด้วยใหม่ทอง

ข้อ ๒ ผู้ตรวจการ มณฑล ใช้ปลดอกพื้นแขนสีเหลืองเหมือนผู้ตรวจการใหญ่ แต่เครื่องหมายใช้เป็นอักษรย่อนามมณฑล

ข้อ ๓ รองผู้ตรวจการ ใช้ปลดอกพื้นแขนสีเหลือง กว้าง ๕ เซนติเมตร เครื่องหมายใช้เป็นอักษรย่อนามมณฑล

ข้อ ๔ ผู้กำกับ ใช้ปลดอกพื้นแขนสีม่วง กว้าง ๕ เซนติเมตร เครื่องหมายใช้เป็นตัวอักษรย่อนามมณฑล

ข้อ ๕ รองผู้กำกับ ใช้ปลดอกพื้นแขนสีดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร เครื่องหมายใช้ตัวอักษรย่อนามมณฑล

อนึ่ง เครื่องหมายเหล่านี้ไม่ติดกับเครื่องหมายยศอื่น ๆ เพราะฉะนั้นให้ใช้พร้อมกันได้ โดยไม่ขัดกัน

ข้อ ๖ นายหม มนัง พงศ์ด้วย แขนมีสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร

๑๒/10/25๕๗-๖
ติดที่แขนเสื้อ ข้าง ซ้าย เหนือ ข้อศอก ๑ นิ้ว

ข้อ ๗ รอง นายหมู่ มีบ่ง ทำด้วยแถบผ้าสีม่วง กว้าง ๑ เซ็น
ติเมตร คัดที่แขนเสื้อ ข้างซ้าย เหนือ ข้อศอก ๑ บ่ง

ข้อ ๘ ตุ๊กเสื้อเอกล มีบ่ง ทำด้วยแถบผ้าสีดำน กว้าง ๑ เซ็นติเมตร
คัดที่แขนเสื้อ ข้างซ้าย เหนือ ข้อศอก ๑ บ่ง

มาตรา ๕๗) เครื่องหมายสำหรับกอง ให้ มีเครื่องหมาย เหลือง
หมาย ตำแหน่ง กองร้อย คัดที่ เหนือ ปาก กระเป๋า เสื้อ เบื้อง ข้าง

ส่วน ตุ๊กเสื้อ ซึ่ง ยัง มิได้ ประจำ กอง นั้น ไม่ต้อง มีเครื่องหมาย คัด
คือ เมื่อได้ เข้าประจำ กอง เมื่อใด จึง ให้ คัดเครื่องหมาย กอง เมื่อ นั้น

มาตรา ๕๘) ไม่เท่า สำหรับ ผู้ ที่มี ตำแหน่ง นำที่ บังคับบัญชา ตุ๊กเสื้อ
นั้น ให้ มีเครื่องหมาย ต่าง กัน ดังนี้

ข้อ ๑ ผู้ตรวจการใหญ่, ผู้ตรวจการ มณฑล, แด รองผู้ตรวจ
การ ถือไม้เท้าทำด้วยไม้เหลือง ยาว ๑ เมตร หัวเข็มเงินจารู
ที่โคนหัวเข็มแถมมีผู้ใหม่ หรือ สาย ร้อยตาม ดั้งตำแหน่ง คือ :-

- ผู้ตรวจการใหญ่ ใช้พู่สีเหลือง
- ผู้ตรวจการ มณฑล ใช้พู่สีแดง
- รองผู้ตรวจการ ใช้พู่สีน้ำเงิน

ข้อ ๒ ผู้กำกับแตรอง ผู้กำกับถือไม้เท้าทำด้วยไม้เหลือง ยาว ๑ เมตร
หัวเข็มทองแดง มีผู้ใหม่ หรือสาย ร้อยตาม ดั้งตำแหน่ง คือ :-

- ผู้กำกับ ใช้พู่สีเขียว
- รองผู้กำกับ ใช้พู่สีม่วง

มาตรา ๕๙) บรรดา นาย หมู นาย กอง ลูก เตี้ย ให้ ไซ่ ถื่อ ริง เปน
 รูปทรงชาย ทำด้วยไม้กว้ง ๓๐ เซ็นติเมตร ชายยาว ๔๕ เซ็นติเมตร
 หมายถึงตามดี ประจำฉนท มีตามทำด้วยไม้ขาวขนาดโตประมาณ ๓
 เซ็นติเมตร ยาว ๑ เมตร ริง ซึ่ง ให้ มเตช หมายถึง กอง แด หมู
 คือ-- เช่น ริงของนาย หมู ที่ ๕ กอง ที่ ๑ ก็ให้หมายเปน ๑ (๕) ริง

มาตรา ๖๐) บรรดา ลูก เตี้ย อนุญาตให้ มีไม้ตะ ของ ทำ ด้วย
 ไม้ขาวขนาดโตแต่ยาว เท่า ตามริง ของ นาย หมู ไม้ นี้ ให้ เข ใน เมื่อ
 เขา แด ผัก หัด หรือ เมื่อ ผัก ซ่อม การ รบ แต่ ควร ให้ ผูก กับ รัชชา ไร่
 ณ ที่ ไร่ ไม่ ควร ให้ ลูก เตี้ย นำ ไป บาน ด้วย เมื่อ ผูก กับ เห็น ส้ม ควร
 ที่ จะ ให้ ถือ ไม้ เหนือ ร.๕ จึง จำย ให้

หมวดที่ ๑๔

ว่า ด้วย เครื่อง แต่ง ตัว ลูก เตี้ย หลวง (รัชชา พระ องค์)

มาตรา ๖๑) เครื่อง แต่ง ตัว ลูก เตี้ย หลวง (รัชชา พระ องค์)
 ให้ มี เช่น เดียว กับ ลูก เตี้ย ฉรรวมตัว ที่ ถ้าว มา แด ผิด แค่ม เครื่อง หมาย
 เพิ่ม เปน พิเศษ บาง อย่าง คือ--

- ข้อ ๑ หมวก ที่ แพรด ตก ไม้ จับ นน เปน สี่ ด้าน กับ เหลือง แด ฟัน
 เบ หมวก ซึ่ง โต ไม้ สี่ เหลือง
- ข้อ ๒ บ่า เปน บ่า เกด ยาว ไหม แดง
- ข้อ ๓ สาย นก หวด เปน สาย นก หวด สี่ แดง
- ข้อ ๔ อก เทา ที่ ตอน พบ โศ เขา เปน รวด สี่ ด้าน กับ เหลือง สด บั กัน

มาตรา ๖๒) เครื่องหมายประจำตัว นายหมี่ ลำ หับ กอง ลูกเสือ
 หดวง นั้น ให้ มีเช่นเดียวกับ ลูกเสือธรรมดาศึกษา แต่พจนธงเป็นสีด้า
 รมเป็นสีแดง กว้าง ๒ เซนติเมตร แต่เดวที่ หมอช กอง แดหม่น
 ให้ ใส่อัดง

มาตรา ๖๓) ผู้บังคับกองแตผู้บังคับหมวดในกองลูกเสือ หดวงเป็น
 ผู้ได้รับ พระราชทานสัญญาบัตร เลื่อนมาตั้งแต่ชั้น นายหมู่ใหญ่ขึ้นไปให้
 ใส่วะบัสพายแตกระบับสีนไตตาม ระเบียบ ซึ่ง กำหนดไว้ แต้ว สำหรับ
 นาย เลื่อนมาชั้น นั้น ๆ แตเครื่อง เข็มขัด สนามก็ให้ ใส่อัดงด้วยใน
 เมื่อฝึกหัดในสนาม

หมวดที่ ๑๕

ว้วยเครื่องแต่งตัว ทหาร กระบี่

ทหาร กระบี่เป็น กองนัก เกียนกอง หนึ่งใน ซึ่ง ใส่วะ ระเบียบแบบปก ครอง
 อย่าง ลูกเสือ แตเป็น ส่วน หนึ่งในแห่งกองพลหดวง (รักษา พระ องค์) เพราะ
 ฉนั้น สวมทอที่จะ กำหนด เครื่อง แต่ง กายตงไว้ ให้ชัด เจน

มาตรา ๖๔) เครื่อง แต่ง ตัวพล ทหาร กระบี่ให้ มีกำหนด ดังนี้
 ข้อ ๑ หมวก เป็น หมวก ดักหลาดสีน้ำตาลใบ กว้าง พมไปข้างขวา
 ขึ้นไปคดไว้กับตัว หมวก มีฝาแพรสีน้ำเงิน จับ เป็น สอกไม้ วงกลม
 กว้าง ๕ เซนติเมตร กดที่ใบพม ข้างขวา หมวก, มีควาน้ำสีของ
 เหลือง กดทมถึง กลอง สอกไม้, มีฝาแพรสีน้ำเงิน กว้าง ๓ เซนติเมตร
 ครึ่ง พม หมวก สายรัด คาง หนึ่งด้า

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๓๙

ข้อ ๒) เสื้อ มีเสื้อ ชุดคอ พบแบบเดียว กับเข้ามาซัก เดือนแต่ เปนดี นำเงิน ตมดีค่า

ข้อ ๓) เสื้อ กัก รูปเหมือน ของ เดือนมา ซึ่ง ใช้กับ เครื่อง ดินนาม ตั้ง ที่โตกว่าไว้ใน มาตรา ๔ ข้อ ๓ อย่าง ที่ ๑ แต่ให้ ใช้เป็นดี นำเงิน แทนค่า

ข้อ ๔) บ่า มีบ่า เกือบ ดีแรง อย่าง ดินนาซิก กรม ราม หลวง

ข้อ ๕) ผ้าพันคอ มีผ้าพันคอ ดินนาม อย่าง ดินนาซิก กรม ราม หลวง

ข้อ ๖) สายนกหวีด ดีแดง

ข้อ ๗) เข็มขัด อย่าง ตกเสื้อ

ข้อ ๘) กางเกง รูป กางเกงไทย ขาดินสีดินแดง (กาก)

ข้อ ๙) ถุงเท้า อย่าง ตกเสื้อ หลวง

ข้อ ๑๐) รองเท้า หนึ่งค้ำหมี่ ข้อเท้าชนิดรอยเซ่อ

มาตรา ๒๕) เครื่อง แต่งตัว นายกอง แด่นายหมี่เหมือน อย่าง พด ทหาร กระบี่ทุกประ การ ผิด กันแต่มีเครื่อง หมายถึงตาม ลำดับ ชั้น

อนึ่ง นายกอง แด่นายหมี่ ถ้า เปนสมาชิก เดือนมา อยู่ด้วย อนุญาตให้ ใช้หมวก เข็มขัด แตะเครื่อง หมายถึง อย่าง ที่ เดี มี อยู่ ใน เดือนมา แด่น นน ประ กอบ กับ เครื่อง ทหาร กระบี่ได้

มาตรา ๒๖) เสื้อ กัก หน้าว สำหรับ พดทหาร กระบี่ แด่นาย หมี่ ให้ ใช้ อย่าง ตกเสื้อ สำหรับ ชั้น นายกองให้ ใช้ อย่าง ผู้ตรวจ การตั้ง ที่ได้

กล่าวไว้ใน มาตรา ๕๓ ข้อ ๑ แด ๓ แต่ ส่วน นายหมี่ แด

12/10/2566

นาย ก่องที่ เป็นสมาชิก เลื่อนมา อยู่ด้วย แล้ว จะใช้ เสื้ออกุม ของ เลื่อนมา แทน ก็ได้

มาตรา ๖๗) ระเบียบ การใช้ เหรียญแดงตรา ให้คน โฉมตามระเบียบ แห่ง กองตุลาการ เลื่อนมา ตั้งที่ใดก็ตามไว้ใน มาตรา ๕๔

มาตรา ๖๘) เครื่องหมาย ชั้นยศ ใน กองทหาร กระบี่ชั้น นายกอง ให้ ใช้จักร ตัดทอก เลื่อนมา ถัดยศ ตามระเบียบ แห่ง นายกอง เลื่อนมา ส่วน ชั้น นายหมวก ให้ ใช้ บังเงิน ขนาด เท่า บัง เลื่อนมา ตัดตาม ลำดับยศ (เงิน ส้อย แต่ ผู้ที่ได้รับ พระราชทาน สัญญาบัตร เลื่อนมา แล้ว ก็ให้ ใช้ บัง อย่าง กอง พด หาดอง ทบ ประการ)

มาตรา ๖๙) เครื่องหมาย สำหรับ กอง ให้ เป็น รูป หดนมาน นำ เชื้อย ทำด้วย ทอง เหลือง สบเงิน ตัดปาก กระ เบา เลื่อนมา เบื้อง ซ้าย

มาตรา ๗๐) ผู้ ทม ตำแหน่ง บัง คับ บัญชา ให้ ใช้ ไม่ เท่า ม้า หนด ต่าง กัน ดังนี้

ข้อ ๑ ผู้ บัง คับ กอง ไม่เท่า ทำด้วยไม้ เหลือง ยาว ๑ เมตร หัว เลี่ยมเงิน มงกุฎใหม่ หรือ คายสีน้ำเงิน

ข้อ ๒ ผู้ บัง คับ หมอจตุร ไม่เท่า ทำด้วยไม้ เหลือง ยาว ๑ เมตร หัว เลี่ยมทอง เหลือง มงกุฎใหม่ หรือ คายสีขาว

อนึ่ง ถ้าผู้ บัง คับ กอง หรือ ผู้ บัง คับ หมอจตุร เป่า ผู้ที่ได้รับ พระราช ทาน สัญญาบัตร เลื่อนมา ตั้ง แต่ ชั้น นายหมวกใหญ่ ขึ้นไป ให้ ใช้ กระบี่ สพาย แต่

กระบี่ สพาย ได้ ตามระเบียบ ซึ่งกล่าวไว้ แล้ว สำหรับ นาย เลื่อนมา ชั้น นน ฯ แต่ เครื่อง เข็มขัด สนาม ก็ ใช้ ได้ ด้วย ใน เมื่อ ผัก หัก ใน สนาม

มาตรา ๗๑) นายหมื่นทหารกระบี่ให้ ไซ ของอย่างนายหมื่นลูกเสือหลวง
ทุกประการ ตั้งที่ ถ้าว มาแล้วใน มาตรา ๖๒

มาตรา ๗๒) บรรดาพลทหารกระบี่ให้ ไม่นับของ อย่าง ลูกเสือ
ที่ได้ ถ้าว มาแล้วใน มาตรา ๖๐

หมวดที่ ๑๖

ว่าด้วยผู้กระทำความผิดต่อพระราชกำหนด

มาตรา ๗๓) ผู้มีชื่อ เลื่อนบ้าง หรือเจ้าหน้าที่ แขนกลูกเสือ หรือลูกเสือ
แต่ทหาร กระบี่คนใด ประพฤติผิด ต่อพระราชกำหนด นี้มีความผิดตาม
เจตนา พระราชอาญา

มาตรา ๗๔) บุคคลใดหรือพวกใด บรรด ที่ไว้ใช้สำหรับ เลื่อนบ้าง
หรือมีใช้เจ้าหน้าที่ แขนกลูกเสือ หรือมีใช้ลูกเสือ แต่ทหารกระบี่ แต่ง
ตัวเองก็ดี หรือบุคคลผู้ใดจัดให้ ผู้ใดผู้หนึ่ง ที่ไม่มีหน้าที่ควรแต่งได้ แต่ง
เครื่อง อันต้อง ด้วย พระราชกำหนด เครื่อง แต่งตัว เลื่อนบ้าง แขนกลูกเสือไซริ
บุคคณัณ หรือ พวกนั้น มีความผิด ให้ มีโทษจำคุก ไม่เกิน ๑ ปี
หรือปรับเป็นเงินไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือ ทั้งจำแ่งปรับด้วย ตามแต่ความ
ผิดมาก แตน้อย

แม้การ ที่ทำความผิดนี้ เป็นใน เวลาสงคราม หรือ การจรจางให้ พิจารณา
ตาม พระธรรมนูญบทอัยการศึก

หมวดที่ ๑๗

อำนาจหน้าที่การบริหารราชการกำหนด

มาตรา ๗๕) ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย แดงเสนาบดีกระทรวง
นครบาล เป็นหน้าที่รักษาพระราชกำหนดนี้ ตำแหน่งและปฏิบัติราชการ ให้เป็น
การถ่วงดุล ตามพระราชกำหนดทุกประการ

พระราชกำหนดนี้ให้ ให้นับวันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๓๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๑)

ประกาศ

ตั้งเสนาบดีกระทรวงกระต่าใหม่

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า เจ้าพระยามหินทรเทศชา
นุกิต เป็นผู้ได้รับราชการ ใน กระทรวงกระต่าใหม่ มาช้านาน รู้ว่าราชการ
รอบคอบ เวลานั้นก็ได้ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้รั้ง ตำแหน่งเสนาบดีอยู่
แล้ว สักครู่ จะเป็นตัวเสนาบดีได้ จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ
ให้เจ้าพระยามหินทรเทศชา นุกิต เป็นเสนาบดี กระทรวงกระต่า ใหม่ รับราชการ
ตลอด พระยศ พระคุณ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๓๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

12/10/2566

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑ เมษายน หน้า ๔๕)

ประกาศกระแสพระบรมราชโองการ

เรื่อง ตั้งผู้ อำนวยการ สภาภาษาชาติ สยาม

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ใน ปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๖ (รัตนโกสินทร ศก ๑๑๒) สมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทาน พระบรมราชานุมัติ ให้จัดตั้ง สภาภาษาชาติ สยาม ขึ้น ซึ่งใน สมัยนั้นนี้ เรียกว่า สภาอุณาโสมแดง สภา นี้ อยู่ใน พระบรมราชูปถัมภ์ และ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี ได้ ทรง ดำรง ตำแหน่ง สภาภาษายก มีกรรมการขึ้นเป็น ฝ่ายหญิง ตลอด พระเชษฐ พระคุณ ดำเนินกิจการต่าง ๆ มีการ ส่งร ส่งเครื่อง ส่งรพยา เครื่อง เสื้อผ้า เครื่องใช้สำหรับ การ บำบัดทุกข์ ของ คนใช้ เป็นต้น ครั้น พ้นเวลาที่มีเหตุจำเป็นแล้ว การงาน ก็ ระวัง หยุดมา ทั้ง กรรมการนี้ต่าง ๆ ก็ ถึงแก่กรรม หรือ สูญ หายไป ด้วย ประการ ต่าง ๆ เสีย โดย มาก แล้ว หาได้ ทำหน้าที่ ดำเนิน การ ให้ คัดอด มาไม่

บัดนี้ ทรง พระราชดำริเห็นว่า สภาภาษาชาติ นั้น ย่อม เป็น สโมสร อัน อาจ นำมา ซึ่ง ประโยชน์ แก่ มหาชน โดย อนุเคราะห์ ประการ ดัง ปรากฏ ตัวอย่าง ใน นานาประเทศ โดย มาก ย่อม มี สภา เช่น นั้น ตั้ง ทำ การ อยู่ เพราะ ฉะนั้น ไม่สมควร จะ ปล่อยให้ สภา ภาษาชาติ สยาม นั้น เสื่อม ทรามไป จึง ทรง พระ

12/10/2566

กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำพลเอก สังเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า
กรมหลวงพิริยดิศประทานารถ ทรงรับตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ สภา
กาชาดสยาม รับ พระราโชวาทใน สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระบรมราช
ชนนี องค์ อภิลาสิกา จัตุการ ขาง กฏ ขันมีภัย และ ระเบียบ สำหรับ สภา
อันใหม่ ตลอดจนจัดตั้ง กรรมการ ค่อยไป เพื่อให้ สภา กาชาด สยาม
ดำเนินไปสู่ ความเจริญ นำมา ซึ่ง ประโยชน์ แก่ มหาชน ชาว สยาม ทั้ง
ตลอดจน ชาวต่างประเทศ ที่ เข้า มา พัง พระบรมโพธิ์สมภาร ตาม ตัว อย่าง
ของ สภา กาชาด อัน มี อยู่ใน นานา ประเทศ ทั้ง ปวง นั้น

เมื่อผู้ชำนาญการได้ดำริห์แล้ว และ จะ วาง การ ใหม่ อย่าง ไต ก็ ให้ ลง
แจ้ง ความ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ เป็น หดัก ถาน และ ให้ มหา
ชน ได้ ทราบ ค่อยไป

ประกาศมาณวันที่ ๓ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๕๔๐ ในรัชกาล บัคยบนั้น
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๔๖)

ประกาศ

ขบ อำเภอ แตรวมเขตร อำเภอบ
สำหรับ การ ปกครอง ในมณฑลอุดร

ด้วย มี พระบรมราชโองการ ดำริห์ เห็น เกด้า เห็น อ กระทบ สม ตั้ง ว่า
เขตร อำเภอบ สำหรับ การ ปกครอง ใน มณฑล อุดร นั้น ยังมี อยู่ บาง อำเภอ
ซึ่ง ยัง ไม่ เหมาะแก่ การ ปกครอง ควร จะ แก่ ไข แตรวม ท้อง ที่ บาง อำเภอ

เจ้าให้เป็น หดกัตตามันคง จึงไป จึง ทรง พระราชดำริว่า ๑ อำเภอ
เมือง ภาวบุรี และ เมือง สกทนคร เป็น อำเภอหนึ่ง มีทั้ง ที่ เด็ด และ พด
เมือง น้อย การ งานไม่พอ ที่ จะ เป็น อำเภอหนึ่งได้ จึง ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ยุบ อำเภอ ภาวบุรี มี เจ้า ยก ท้อง ที่ ไป รวม
เข้ากับ อำเภอ พรพนาณิกม

๒ อำเภอ เมือง กุสุมาถย์ มณฑล ๑ อำเภอ เมือง อากาศ อำนวย ๑
เป็น อำเภอ ท้อง ที่ เด็ด และ อยู่ ใกล้ ติด กับ อำเภอ เมือง นครพนม แต่ อำเภอ
เมือง ทำอุเทน การ งาน มี น้อย ไม่พอ ที่ จะ ตั้ง เป็น อำเภอได้ จึง ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ยุบ อำเภอ เมือง กุสุมาถย์ มณฑล
ไป รวม กับ อำเภอ เมือง นครพนม แต่ ยุบ อำเภอ เมือง อากาศ อำนวย ไป
รวม เข้า กับ อำเภอ เมือง ทำอุเทน

๓ ท้อง ที่ อำเภอ เมือง โพนพิสัย นั้น ตาม คำแม่ น้า ของ ตกไป ทางใต้
ราว ๔๐๐๐ เส้น กรมการ อำเภอ โพนพิสัย การ งาน ไม่พอ ถึง
และ อำเภอ เมือง ไชยบุรี ที่ ตั้ง อยู่ นิด นี้ ก็ ใกล้ กับ อำเภอ เมือง ทำอุเทน
เกิน ไป จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตัด ท้อง ที่
อำเภอ เมือง โพนพิสัย ตอนใต้ ไป รวม กับ ท้อง ที่ อำเภอ เมือง ไชยบุรี และ
ให้ ย้าย ที่ จำการ อำเภอ เมือง ไชยบุรี มา ตั้ง ที่ บ้าน บึงกาญจน ริม แม่น้ำ
ของ เพราะ เป็น ที่ ดุ้น ง่าย เหมาะแก่ การ ปกครอง ท้อง ที่ อำเภอ และ
อำเภอ เมือง ไชยบุรี นั้น ก็ ยัง คง ตั้ง เมือง นครพนม ตาม เดิม

12/10/2566

๔ อำเภอ เมือง สมุทร แคว้น เมือง ขอนแก่น เวลา นั้น มี พลเมืองประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน มีทองที่ใหญ่กว้าง เห็นกำลัง ที่กรมการ อำเภอ ชลบุรี เดียวจะ ตู แต่ให้ทั่วถึงได้ อีกประการ หนึ่ง ทอง ที่ อำเภอ นครศรีธรรมราช เมือง นครราชสีมา มีมูลค่า แลราษฎร ศึกษูจ มาไป จำส่อน มาก บ่ยอม มีเหตุการณ แต่ใคร ผู้ร้าย ชุกชุม เพราะเหตุนี้ จึง ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แยกอำเภอ เมือง สมุทร ออกเป็น ๒ อำเภอ คือ ตั้ง อำเภอใหม่ ขึ้นที่ตำบลเมืองพร อีกอำเภอ ๑ เรียกว่า อำเภอ เมืองพร

ประกาศมาณวันที่ ๖ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๒๕๓ ในรัชกาลปัตยุมัน
 (เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๔๕)

ประกาศ กระทรวงนครบาล

เจ้าพระยามหราช เสด็จมาตี กระทรวงนครบาล รับพระบรมราชโองการ ได้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เกิดเพลิงไหม้ ขึ้นที่ ตำบล ครอบ เชียงทอง ที่ตั้งที่ อำเภอ จำเริญ เพราะ ที่ตำบล นั้นมี โรงเรือนปลูก ส้มราย ตั้งในที่ดินว่างจาก ฝาทำบ่ ด้วยไม้ ไม้ ชัดตะ หรือด้วยแฉง หรือ ด้วยใบไม้ อยู่ อยู่มาก จึง เป็นเหตุ ให้เกิดเพลิงไหม้ ขึ้น แล ถูก ตามไหม้ มากคือไป ทรง พระราชดำริเห็น ว่า โรง เรือน ตั้ง เช่น กล่าว มา แลวัน

เป็นเชื้อเพลิงให้เกิดชนิดนี้โดยง่าย เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแห่ง
ทรัพย์สินสมบัติของเจ้าของเรือน กับของมหาสมณ อันตั้งอยู่ในที่ใกล้เคียง
แต่ทั้งเป็นสิ่งอันไม่สละสลวย เป็นที่เจริญตาเจริญใจแก่ผู้เดินทางไปมา
ในถนนหนทางนั้น หากสมควรให้มีการปลูกสร้างเรือนอย่างเช่น
เป็นมาอย่างแต่ก่อนนั้นนี้ ด้วยสมณนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้มีเจ้าพนักงานจัดการบำรุงความสะอาดราญของมหาสมณ ในจังหวัด
พระนคร แดงภายนอกพระนคร ขึ้นแล้ว ก็สมควรจะจัดการแก้ไขในที่
ตำบลอันเกิดเพลิงไหม้แล้วนี้ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยตามสมควรแก่
เวลาสมัย เพราะฉะนั้นห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดปลูกสร้างเรือนอัน
กำกับด้วยไม้ซุงและ หรือด้วยแฉะ หรือด้วยใบไม้ ชนิดที่ดับลง
เกิดเพลิงไหม้คราวนี้ต่อไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ปลูกเป็นครั้งเป็น
คราว เช่นโรงพักค้าขาย หรือโรงมีการละเล่นต่าง ๆ ซึ่งสมัยหนึ่ง
เท่านั้น

ประกาศมาณวันที่ ๕ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๕๐)

ประกาศพระบรมมณู

ตั้งกรมพระนิคัสเตอร์ ในพระราชสำนัก

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า พระเมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ตามพระราชประเพณี

12/11/2566

นิคม การพิพากษาคดีฎีกา เป็นหน้าที่ของพระเจ้าแผ่นดิน เพราะเป็น
 คำพิพากษาชั้นที่สุดของคดี ครั้นสมัยเปลี่ยนแปลงมา พระเจ้าแผ่นดิน
 มีพระราชกิจที่ต้องทรงพระราชดำริราชการแผ่นดิน อย่างอื่นที่สำคัญ ๆ
 กว้างขวางขึ้นในแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้
 ทรงพระมหากรุณาเลือกสรร องคมนตรี ตั้งเป็นกรรมการชั้นต่างหนึ่ง
 ดำหรับปลดเปลื้องพระราชภาระในส่วนตรงแต่เพียง คำพิพากษาความ
 ฎีกา เพื่อให้คดีค้างคั่ง แต่ได้ทรงเลือกสรรข้าราชการในพระราช
 ดำเนิน คือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนวิจิตรสังกาศ ซึ่งรับราชการ
 อยู่ในกรมราชเลขาณุกาญจนฤฎีกา กับเจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์
 จางวางมหาดเล็กให้เข้าเป็นกรรมการในชั้นนี้ด้วย ครั้นทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้เลิกสภากรรมการองคมนตรี แยกการงานไปตั้ง
 เป็นศาลฎีกาขึ้นในกระทรวงยุติธรรม ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ข้าราชการในพระราชดำเนิน คือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนวิจิตร
 สังกาศ กับพระยาอนุชิตชาญไชย จางวางกรมพระตำรวจเป็นกรรมการ
 ในศาลฎีกาด้วย ในเวลานี้ก็ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระยาจักรีปณิ
 ผู้ที่รับราชการอยู่ในกรมราชเลขาณุกาญจนฤฎีกา เป็นกรรมการ
 ในศาลฎีกานั้น การที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีข้าราชการ
 ผู้ใหญ่ในพระราชดำเนินเป็นกรรมการพิพากษาความฎีกาด้วยนั้น ก็เพื่อให้
 เป็นความสะดวกในการที่จะได้นำข้อความอันเป็นปัญหาในคดีฎีกานั้น ๆ

ซึ่ง กราบ บังคมทูล พระกรุณา เรียน พระราชปฏิบัติ แด่รับ กระแส
 พระบรมราชโองการไปชี้แจงใน สภากรรมการ นั้น เพื่อให้คดีฎีกานี้ ๆ
 เป็นไปโดยชอบด้วย พระราชกำหนด กฎหมาย แด่พระราชนิพนธ์ อันยิ่ง
 ด้วย ความยุติธรรม เมื่อพิจารณาแล้ว ก็ เห็นได้ว่า ราชการใน
 พระราชสำนัก ผู้ที่ ทรงพระกรุณา เลื่อน ดำรง ให้เป็นกรรมการ ในศาลฎีกานี้
 ย่อมต้อง เป็น ผู้ที่ รอบรู้ พระราชกำหนด กฎหมาย แด่เป็นที่ไว้ใจ พระ
 ราชทูไทยให้ทำการ ที่สำคัญต่าง พระเนตร พระกรรณได้ จึง โปรดเกล้าฯ
 ให้เป็น ผู้พิพากษา ความฎีกา อันเป็นที่สุด แห่ง ความสุขทุกข์ของประชาชน
 เพราะ ฉะนั้น ตำแหน่ง นั้น ควร ต้อง เป็น ตำแหน่ง สูง โดย ฉพาะ ส่วน นั้น

อนึ่ง คดี ที่ เกิด ขึ้น ใน พระราชสำนัก อัน ต้อง อาศัย กฎ มณเฑียรบาล
 ซึ่ง เป็น กฎหมาย สำหรับ พระราชสำนัก แต่ ไม่ เกี่ยว กับ โรง ศาลอื่น ๆ เจ้า
 ประกอบวง บค ในเวลานี้ มีศาลรับสั่ง ขึ้น อยู่ใน กระทรวงวัง สำหรับ
 พิจารณา แด่นำ คำพิพากษา ขึ้น ทูลเกล้าฯ ถวาย ขอ พระราชทาน
 พระบรมราชวินิจฉัย คำเห็น ข้อคิด ของ ศาลนี้ ก็ ต้อง เป็น ผู้ที่ รอบ
 รู้ พระราชกำหนด กฎหมาย แด่เป็นที่ ไว้ใจ พระราชทูไทยได้ เดิม อภิ
 เพื่อที่จะได้ ปฏิบัติ ราชการ ให้เหมือน กัน กับ ผู้ที่ โปรดเกล้าฯ ให้เป็น
 กรรมการ ศาลฎีกา เพราะ ฉะนั้น นำที่ ราชการ ทั้ง ๒ พแนกนี้ ควร จะ
 รวมเข้าเป็น ตำแหน่ง เดียวกัน แด่ตั้ง ขึ้น เป็น กรม หนึ่งใน พระราชสำนัก

12/10/2566

จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ยกหน้าที่ พนักงานภูมิจาใน กรมราชเลขาการ
 กับศาลรับตั้งใน กระทรวงวัง มารวมกันตั้ง ขึ้น เป็น กรมใน พระราชสำนัก
 กรมหนึ่ง ชานานนาม กรมว่า กรมพระนิติศาสตร์ ใน พระราชสำนัก
 ให้ มีตำแหน่ง สมุหพระนิติศาสตร์ มี ฐานันดรศักดิ์ เป็น พระยา นิติขรรจร
 บรมนริศราชมนตรี ศรีอินเดประวิตรณพิณศัยย์ สมุหพระนิติศาสตร์ ใน
 พระราชสำนัก ถึงศักดินา ๓๐๐๐ ตำแหน่งหนึ่ง ให้ มีตำแหน่ง ปลัดนั่งศาล
 ขวา ๑ ซ้าย ๑ มี ฐานันดรศักดิ์ เป็น พระ หรือ หลวง ปลัดนั่ง ศาล ขวา
 ขโสภณนศรี ปลัดนั่งศาลซ้าย ศรีวิกรมมาตย์ ถ้าเป็นพระ ถึงศักดินา ๑๐๐๐
 ถ้าเป็น หลวง ถึงศักดินา ๘๐๐ รวม ๒ ตำแหน่ง ให้ มีตำแหน่ง อัยการ
 มี ฐานันดรศักดิ์ เป็น หลวง หรือ ขุน ประภาศิกกฎมณเฑียร ถ้าเป็น หลวง
 ถึงศักดินา ๘๐๐ เป็น ขุน ถึงศักดินา ๖๐๐ ตำแหน่งหนึ่ง ให้ มี
 ตำแหน่ง ยลระบิตรี ศาดรับตั้ง กระทรวงวัง มี ฐานันดรศักดิ์ เป็น ขุน
 เสด็จยศตรี ถึง ศักดินา ๖๐๐ ตำแหน่งหนึ่ง นอกนี้ ให้ มี พนักงาน อื่น ๆ
 ตาม สมควร ข้าราชการใน กรมนี้ ให้ตั้งกักชั้น อยู่ใน กระทรวงวัง

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เป็นวันที่ ๑๒๗๗ ในรัชกาล บัณฑิต

12/10/2566

(เพิ่ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๕๒)

ประกาศ ตั้ง ตำแหน่ง สมุหพระนิติศาสตร์

พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมยุรก เสด็จเข้า อยู่หัว
 มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ สั่งว่า ตามที่ ทรง พระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง กรมพระนิติศาสตร์ ใน พระราชสำนักขึ้น แต่ให้ มี
 ตำแหน่ง สมุหพระนิติศาสตร์ ด้วยนี้ บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
 ให้มหาเสวกโท พระยาจักรีปานันศิริศักดิ์วิสุทธี ราชเลขานุการ พนังกูฎกา
 เปน สมุหพระนิติศาสตร์ ใน พระราชสำนัก รับ ราชการ ของ พระเศษพระคุณ
 ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ๕๗ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เปน วันที่ ๑๒๗๗ ใน รัชกาล บัดนี้
 (เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๕๖)

ประกาศ

เรื่อง กำหนด วัตร หยุต

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ สั่งว่า ตามที่ ได้ ทรง พระ
 กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ออก ประกาศ กำหนด วัตร หยุต ราชการ ตั้ง วันที่ ๒๘
 มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แต่กำหนด ให้ กระทบวง ครอบงม
 หยุต เพื่อ พัก ผ่อน ร่าง กาย ใน พระราชพิธี ตระกูล เสด็จ ภิรมย์ แต่ นักชู้ตฤกษ
 ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ถึง วันที่ ๑๕ เมษายน รวม ๑๗ วัน ทรง

12/10/2566

พระราชดำริที่ว่า งานในหน้าที่ข้าราชการ กระทรวงยุติธรรม ต้องกระทำ
 เป็นงานหนักมาก แต่บางครั้งอาจมีคดีฟ้องร้องกันมากขึ้น ก็ต้อง
 รีบเร่งทำงาน อยู่เกิน เวลาปกติเนื่อง ๆ เพื่อมิให้คดีเนิ่นช้ากว่าการที่
 ควร จึงควรให้ มีเวลาพักผ่อนบ้าง ภายใต้ขาด ถว่า ๑๙ วัน เป็นพิเศษ
 เพื่อจะได้ มีกำลัง ปฏิบัติราชการในหน้าที่ ให้ดำเนิน คดี ชั้น จึง ทรง พระ
 กรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้กระทรวงยุติธรรม
 หยุดราชการตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ถึงวันที่ ๒๗ เมษายน รวมเป็น
 เวลาเดือนหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ไป นอกนั้น ให้คงตาม ประกาศเดิมทุก
 ประการ

ประกาศมาณวันที่ ๑๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๒๗๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
 (เต็ม ๓๓ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๕๗)

ประกาศกระทรวงคมนาคม

บอกกำหนดให้ ใช้พระราชบัญญัติรักษาของ ร.ศ. ๑๒๑
 กับ กฎเสนาบดี กระทรวงเกษตราธิการ ร.ศ. ๑๒๙
 สำหรับกวดของ บางเหย

เสนาบดีกระทรวงคมนาคม รับ พระบรมราชโองการ ได้เกล้า ฯ ทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า

ตาม ความใน พระราชบัญญัติรักษาคลอง รักษันโกสินทรศก ๑๒๑
 มาตรา ๒ มีความว่า เมื่อจะใช้พระราชบัญญัตินี้ สำหรับรักษาคลอง
 ไคเมื่งโค จะได้ออกประกาศใน หนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็น คำค้ำยูนั้
 บัดนี้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัติรักษาคลอง
 รักษันโกสินทรศก ๑๒๑ แลกฎเกณฑ์กระทรวงมหาดไทย ลง วันที่ ๑๒
 สิงหาคม รักษันโกสินทรศก ๑๒๕๙ ซึ่งได้ตั้งไว้เพื่อ ประกอบกับ พระราช
 บัญญัติรักษาคลอง สำหรับคลองบางเหี้ย ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม
 พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๖ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๖

(ลงนาม) องชานประพัทธ์

เสนาบดีกระทรวงคมนาคม

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๕๙)

บอกแก้เพิ่มเติม

ด้วย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ขอเพิ่มเติม ความใน ประกาศของ
 กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ว่าด้วย เบ็ด ที่ ทำการ คลังขอมสิน ซึ่ง ออก
 ในราชกิจจานุเบกษา เต็ม ๓๐ ตอนที่ ๕๒ หน้า ๓๐๘๔ ลงวันที่ ๓๐
 มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น ยึดข้อความขยให้เต็มว่า ๗ มณฑล
 นครไชยศรี “ณเมืองนครปฐม” ลงอีกมณฑลหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๑
 เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ตามประกาศนั้น

12/10/2566

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๖๑)

ประกาศ

คิงดอม อธิบัต กรมมหาดเล็ก

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ดังว่า จางจางโท พระยาเทพทวารวดี อธิบัต กรมมหาดเล็ก ซึ่งได้กราบบังคมทูลพักรักษาตัวนั้น มีส่น ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ออกจากตำแหน่ง อธิบัต กรมมหาดเล็ก

เลื่อน ตำแหน่ง อธิบัต กรมมหาดเล็ก นั้น ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จางจางเอก พระยาบุรุษรัตนราชพัลลภ อธิบัต กรมช่างตีเหล็ก เป็นผู้รั้ง อธิบัต กรมมหาดเล็ก ส่วนของ พระเศวต พระคุณ ตั้งแต่บัด นี้เป็นต้นไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๔ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๒ เมษายน หน้า ๖๒)

ประกาศเก็บเงินภาษี ตึก เรือน โรง ร้าน กระพ้อม ในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่

ด้วย พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการ ได้เกล้าได้กระหม่อม ให้ประกาศทราบทั่วกัน ว่า ตามที่ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕๗
๑๒/๑๐/๒๕๖๖
เดชะในเขตฯ ตำบลทั้ง ๑๖ แห่ง มี แม่ น้ำบ่อ ผัง ควณคก แม่ผิง กำบตมาตัน,

ตำบลข้างน้อย, ตำบลข้างกลาง ของ ต.อำเภอเมือง ๆ เชื้อขี้ใหม่ นอนชด
 ทรัพย์ ตำบลเหนือตั้งเก่าทำริมแม่น้ำโขงเหนือจอม ส้มเทศคำภีบาต ซ้ำม
 ถนนเมือง ซ้อมทไปตาม ทางเหล็ก ซ้ำมหนอง มัวไป ถึง ดู่ต เขตบ้าน ถนน
 วิทยานนท์ ๑๕ เส้น ๗ วา ตำบลโคกตั้งแค่มุมวัด บวกข้างไปตาม
 ถนน เขตบ้านริม ถนนศรีดอนไชย ถึง ชายฝั่ง เลยไป ได้บ้าน เจ้าพนักงาน
 กรมป่าไม้ ๔๗ เส้น แล้ว ซ้ำม ถนน เจ้าคุณพระพักไป ถึง แม่น้ำโขง ที่ท่า
 ไค ที่วัดการ กรมป่าไม้ ๒ เส้น ๑๐ วา ตำบลสวนนอกตั้งแค่มุมบ้าน
 น้ำโขงเหนือจอม ส้มเทศคำภีบาตไปตามฝั่งแม่น้ำโขง ถึงท่าไค ที่วัดการ
 กรมป่าไม้ ๒๕ เส้น ๑๐ วา ตำบลสวนนอกตั้งแค่มุมเขตบ้าน ถนน
 วิทยานนท์ ไปตามคูเมือง ถึงมุมโคกวัด บวกข้าง ๕๓ เส้น ๑๕ วา
 ฝั่งสวนนอกแม่น้ำโขง อยู่ ใน ท้อง ที่ตำบลพื้ห้าม, ตำบลวัดเกษ ตำบล
 ท่าศาลง, ตำบลเหนือตั้งเก่า ทำน้ำแม่บึง น้ำวัดศรีโองไป ตาม ถนนเหนือ
 วัดศรีโอง เลย ถนน วัดเซตพน ถึงท่าริมทุ่ง หน้าโรงเรียนปรีชรัชเขตยศเขต
 ๑๒ เส้น ตำบลโคกตั้งแค่มุมน้ำโขง ทำ ถนน เสนาธิการ ไป ตาม ถนน
 เสนาธิการ ถึง ถนน นายพล ๗ เส้น ตำบลสวนนอกตั้งแค่มุมถนนเสนาธิการ
 ไปตาม ถนน นายพล และ ถนน ตัดใหม่ถึง ชายทุ่ง ๒๕ เส้น ๕ วา
 แล้ว หักโอนไป ตาม เขตบ้าน ถึง ถนน ดอยเต๋เกิดไป ตาม ทาง ท่าโรงเรียน
 ปรีชรัชเขตยศเขต ถึง ถนน วัดเซตพน ๓๓ เส้น ๓ วา ตำบลสวนนอก
 ตั้งแค่มุมถนนวัดศรีโองไป ตาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง ถึง ท่า ถนนเสนาธิการ ๕๐ เส้น
 เป็น ศาภิบาลเมือง แล้ว นั้น

12/10/2566

บัดนี้เจ้าพระยาสุรสีห์ วิสิษฐรังสรรค์ สมุหเทศาภิบาลมณฑลพายัพ มีใบบอกเข้ามาถึง กระทรวงมหาดไทย ๆ ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า ได้ประชุมเลือก กรรมการ สำหรับจัดการ สุขาภิบาล รวม ๙ นาย สำหรับ สุขาภิบาลเมือง และได้ประชุม กรรมการ ปรึกษาหารือ เห็นพร้อมกันว่า เงินภาษีที่เก็บได้จากคอก เรือน, โรง, ร้าน, กระที่อม, ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสำหรับบำรุงรักษา สุขาภิบาล นั้นต่อไปควร เก็บใน อัตราดังนี้ คือ

๑ คอก, เรือน, โรง, ร้าน, ที่ให้เช่าเก็บตามอัตราเช่า ๑๒ ซีก ๑ คอป

๒ คอก, เรือน, โรง, ร้าน, ที่เจ้าของ อยู่เอง หรือตั้ง ทำการค้าขาย เก็บ ๑๒ ซีก ๑ คอป เทียบตามอัตราที่ให้เช่ากัน

ทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วยแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศเก็บเงินภาษี คอก, เรือน, โรง, ร้าน, กระที่อม, สำหรับบำรุง การสุขาภิบาลแก่ผู้ซึ่ง อยู่ในเขตสุขาภิบาลเมือง เชียงใหม่ มีอัตราตามที่ สมุหเทศาภิบาล แล กรรมการ ประชุมตกลงกัน ซึ่งได้อำมาแล้วในประกาศนี้ ตั้งแต่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๓ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

12/10/2566

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๙ เมษายน หน้า ๖๐)

พระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมาย

แต่ยี่ห้อ การ ค้า ขาย

พ. ศ. ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ สั่งว่า ด้วยเวลานี้ การ ค้า
ขาย ซึ่ง เกี่ยว กับ นานาประเทศ ย่อม มี ไฟศาล แดงเจริญ ชื่น กว้าง แต่
ก่อกวน เป็น อัน มาก แล้ว เกิด มี สกปรก พวาท กัน ขึ้น ด้วย เครื่องหมาย แต่ยี่ห้อ
การ ค้า ขาย นั้น ๆ ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า เป็น เวลา สสมควร ที่ จะ
มี กฎหมาย กำกับ ควบคุม เป็น เครื่องหมาย แต่ยี่ห้อ การ ค้า ขาย ให้ เป็น ที่ ระงับ
คดี พวาท ใน เรื่อง นี้ ได้ จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ เสด็จ พระราช
บัญญัติ ใจ สืบไป ดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้ ออก นาม ว่า กฎหมาย ลักษณะ เครื่อง
หมาย แต่ยี่ห้อ การ ค้า ขาย พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๒ ให้ ใช้ พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

หมวด ๑

ว่า ด้วย เครื่องหมาย การ ค้า ขาย

มาตรา ๓ เครื่องหมาย การ ค้า ขาย นั้น คือ เป็น เครื่องหมาย อัน มี
ไว้ หรือ คิด ประสงค์ อยู่ กับ สิ่ง ของ ต้น ค้า หรือ กับ เครื่องปลก มีด เครื่องบรรจุ

หรือทำสิ่งอื่นใดที่ตนเห็นว่าสมควร เพื่อที่จะทำให้ของนั้นเป็นทรัพย์สินของ
เจตนาอื่นนอกตัวหนึ่ง ได้ประกอบให้เกิดมีขึ้น ได้กระทำเช่น ได้ทำ
กิจการในของนั้น ได้นำเข้ามาสู่ประเทศ ได้เลือกตัด ได้แสดง
ความรับรอง ได้ทำการเกี่ยวของ หรือได้เป็นผู้ขายสิ่งของเหล่านั้น

มาตรา ๔ เครื่องหมายการค้าขายนั้นจะต้องประกอบด้วย หรือ
มีข้อความสั้นๆ สั้นๆ ดังต่อไปนี้แต่อย่างหนึ่ง หรือยิ่งกว่าขึ้นไป คือ

๑) นามของบุคคลผู้ใดผู้หนึ่ง หรือ นามของห้าง หรือ นาม
ของ บริษัท ซึ่งได้พิมพ์ไว้ ทรเป็นรอยไว้ ทอไว้ หรือ หมายไว้
ด้วยลักษณะอาการ สั้นๆ สั้นๆ โดยเจตนาแต่ซึ่งปรากฏแต่เห็นได้ เป็น
อาการ พิเศษอย่างหนึ่งโดยชัด หรือ

๒) จำลอง ลีลาตามมือของบุคคล หรือของห้าง หรือของ บริษัท
ที่ใส่ขอให้จดทะเบียน เครื่องหมายการค้าขายนั้น หรือของบุคคลแล้ว
ก่อน คนใดคนหนึ่งที่ได้ทำการค้าขายในกิจการของผู้จดทะเบียนนั้น
มา หรือ

๓) เป็นรูปที่ประดิษฐ์ขึ้น รูปเครื่องหมาย รูปดวงตรา รูป
ที่ผูกประพจน์ขึ้น รูปเป็นแบบ รูปแสดงยี่ห้อ ใบฉลาก หรือตัว
ซึ่งปรากฏแต่เห็น เป็น การ พิเศษได้ชัด หรือ

๔) เป็นตัวอักษร หรือตัวเลขที่ประสมกัน ซึ่งปรากฏแต่เห็น
เป็น อาการ พิเศษได้ชัด หรือ

- ๕) เป็น ถ้อยคำอัน ประดิษฐ์ แวง ชน คำ หนึ่ง หรือ หลาย คำ หรือ
- ๖) เป็น ถ้อยคำอัน ไม่ได้ตั้งใจ หมายถึง ขวมชาติ หรือ ดักขิม อากา
ของ สิ่ง ของ ดินคำ แต่ไม่ใช่เป็น ชื่อ ใน คู่มือ ตำรา คำ หนึ่ง หรือ หลาย คำ
ก็ได้

มาตรา ๕ สิ่ง ซึ่งมี แจง ต่อ ไป นี้ ท่าน ห้าม มี ให้ นำ ไป ใช้ เป็น เครื่อง
หมาย การค้าขาย หรือ เป็น ภาค ส่วน แห่ง เครื่อง หมาย การค้าขาย คือ

- ๑) รูปตราแผ่นดินสยามต่าง ๆ
- ๒) พระบรมนามาภิไธย แต่ตัวอักษร ย่อ พระบรมนามาภิไธย
- ๓) รูปจำลอง พระฉายาภิษณ แห่ง พระเจ้าแผ่นดิน พระราชินี แด
เจ้านาย ชาย หญิง ทั้งหลาย พระองค์ หนึ่ง พระองค์ ใด ใน พระบรมราชวงศ์ อัน
ปกครอง รัชเดิมาอาณาจักร

๔) รูปเครื่อง หมาย แด ตอง ตรา เครื่องราชอิสริยาภรณ์ แด เหรียญ
เกียรติยศ แห่ง ชาติ สยามต่าง ๆ

๕) รูปเครื่อง หมาย กางเขน แดง แด คำว่า “ กางเขนแดง ” หรือ
“ กางเขนเขนขาว ”

๖) เครื่อง หมาย อย่าง ใด ๆ อัน ขัด ขวาง กับ ท่านของ รัฐนิติ หรือ
ธรรมจรรยา

๗) รูปที่ คิด ประดิษฐ์ ขึ้น ให้ เหมือน อย่าง เดียว กัน หรือ คล้าย คลึง กัน
กับ เหรียญ แด ประกาศ นียบัตร หรือ ใบ สำคัญ อนุมัติ อัน ได้ ให้ เป็น รางวัล
ในการ ดำ แดง พิพจน์ ภัณฑ์ ซึ่ง รัฐบาล สยาม หรือ รัฐบาล ต่าง ประเทศ

หรือ นักวิชาบาลได้จัดตั้งให้ มีชน เว้นไว้แต่จะได้รับเหรียญ แด
ประกาศนียบัตร หรือ หนังสือสำคัญ คู่มือ เช่น นั้น เป็น รางวัล สำหรับ สิ่ง
ของ สินค้า ที่ ได้ ใช้ เครื่อง หมาย อัน นั้น จริง ๆ

มาตรา ๖ เจ้า ของ เครื่อง หมาย การ คำ ชาญ นั้น ย่อม เป็น ผู้ มี
กรรมสิทธิ์ ที่ จะ ใช้ เครื่อง หมาย นั้น สำหรับ กับ สิ่ง ของ สินค้า อย่าง ชนิด
ที่ ใช้ เครื่อง หมาย นั้น ได้ สิทธิ ชาติ แต่ ผู้ เดียว

มาตรา ๗ เจ้า ของ เครื่อง หมาย การ คำ ชาญ นั้น ย่อม เป็น ผู้ มี
กรรมสิทธิ์ ที่ จะ ใช้ ถ้อย คำ อื่น กล่าว แล ใน มาตรา ๔ เลขที่ ๕ แต่ ที่ ๖
ได้ สิทธิ ชาติ แต่ ผู้ เดียว โดย ไม่ คง นิยม ว่า ถ้อย คำ นั้น จะ พิมพ์ ไว้
หรือ กด เป็น รอย ใจ หรือ ทอ ใจ หรือ หมาย ใจ อย่าง ใด ๆ

มาตรา ๘ ภาย หลัง เมื่อ ได้ ใช้ พระราชบัญญัติ นี้ แล ไป ถ้า มี
เครื่อง หมาย การ คำ ชาญ อย่าง ใด ที่ ได้ ใช้ อยู่ ใน ประเทศ สยาม สำหรับ
สิ่ง ของ สินค้า ชนิด อย่าง เดียว กัน โดย เปน การ เบ็ด เหย โดย แพ้ หลาย มาก
แต่ โดย พร้อ ม ๆ กัน กว่า สอง บั ตั ง แล้ว ไป แล มาก กว่า สาม เจ้า ของ
ไป แล ไม่ ใด มี ข้อ คิด คำ นอน ใด ที่ ได้ พ้อง ร้อง กัน ใน โรง ศาล ตั้ง นี้ แล
เครื่อง หมาย การ คำ ชาญ นั้น คง ตัด นิตาน ว่า เปน ของ สามัญ ทั่วไป ใน การ
คำ ชาญ สิ่ง ของ สินค้า ชนิด อย่าง นั้น ๆ แต่ บุคคล ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ใน ประเทศ
สยาม ที่ อาจ พึง ใช้ ได้

มาตรา ๙ อำนาจกรรมสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้าชายนั้น อาจละ โอนให้กันได้ แต่เฉพาะเมื่อได้ โอนพร้อมกับกิจการการค้าชาย สิ่งของ สินค้าอย่างชนิดที่เครื่องหมายนั้นได้แจ้งความถึง หรือโดยแบ่งอำนาจ นั้นตามธรรมชาติของสินค้าที่ได้ใช้เครื่องหมายนั้น ๆ

หมวด ๒

ว่าด้วยยี่ห้อการค้าชาย

มาตรา ๑๐ บุคคลผู้ใดกระทำกิจการในการค้าชาย จะพึงใช้นาม ของตนเองหรือนามอันคิดประดิษฐ์ขึ้น เป็นยี่ห้อการค้าชายนั้นก็ได้ อนึ่ง จะพึงใช้นามของบุคคลอื่น ด้วยความยินยอมหรือพอใจของบุคคล ผู้มีกรรมสิทธิ์ในนามนั้นก็ได้

มาตรา ๑๑ พระบรมนามาภิไธย หรือ นามใด ที่รวมทั้ง คำว่า ของ หลวง ดังนี้ นอกจากที่จะได้รับพระบรมราชานุญาตก่อนแล้ว ท่าน ห้ามมิให้บุคคลผู้ใด พึงใช้เพื่อยี่ห้อการค้าชาย เช่นอื่นชาติ

มาตรา ๑๒ บุคคลผู้ใดกระทำการค้าชาย ค้ายี่ห้อการค้าชาย อันชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นมีกรรมสิทธิ์ในยี่ห้อนั้นสำหรับชาติแต่ผู้เดียว ถ้าบุคคลผู้มิใช่นามอื่นฟ้องกัน ปรากฏว่าเจ้าชายถึงของสินค้า อย่างเลวเกิน หรือค้ายี่ห้ออื่นด้วยยี่ห้อ นามของตน ผู้นั้นจะร้อง เพิ่มเติมนามอื่น หรือทอดทิ้งเครื่องหมายอย่างอื่นเข้าด้วย ห้เป็นอุปาย เช่นกับจะร้อง กันยี่ห้อการค้าชายของตน มิให้เป็นที่ฉงน สับสนแก่ที่ปน ๑๒/19/2566 คณะไปกมยี่ห้อการค้าชาย ของบุคคลผู้อื่น แต่ก่อนนั้นด้วย

หมวดที่ ๓

ว่าด้วย การ จดทะเบียน เครื่องหมายการค้าขาย

มาตรา ๑๓. เครื่องหมายการค้าขายทุกชนิดอื่นใดที่กระทำตามข้อ
กำหนดข้ออื่นแห่งมาตรา ๔ แต่มาตรา ๕ แต่ผู้ใดจะพึงจดทะเบียนก็ได้
แต่คำว่าเจ้าของเครื่องหมายนั้น จะต้องเป็นคนที่มีอยู่ในบังคับอำนาจ
ศาลสยาม หรือคนอยู่ในบังคับรัฐบาล ที่ได้ขอมีรับรองชื่อแห่ง
พระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา ๑๔. ผู้ยื่นคำขอสำหรับทำการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าขาย
นั้น ต้องให้อยู่ที่กระทรวงเกษตรพาณิชย์

มาตรา ๑๕. การที่จะขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าขายนั้น จะ
ต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรแสดงชื่อผู้ขอจดทะเบียน และต้อง
เขียนถึงเจ้าพนักงานผู้จดทะเบียนสำหรับเครื่องหมายการค้าขายนั้นด้วย

มาตรา ๑๖. ถ้าผู้ขอจดทะเบียนนั้นไม่ได้เป็นเจ้าของเครื่องหมาย
การค้าขายเอง ผู้ยื่นจะต้องมีอำนาจมอบฉันทะเป็นลายลักษณ์อักษร
แสดงว่าตนมีอำนาจเพื่อที่จะขอจดทะเบียนนั้นได้ คิดประจำมาฉบับ
หนึ่งชื่อขอจดทะเบียนนั้นด้วย

มาตรา ๑๗. หน้าที่ขอจดทะเบียนนั้น ท่านห้ามมิให้รับจดออก
จากผู้ขอจดทะเบียนนั้นจะได้ มีผู้ยื่นคำขอถึงอธิบดีกระทรวงมหาดไทย
ในประเทศสยาม

มาตรา ๑๘ เครื่องหมายที่สำหรับขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าขาย
นั้น จะต้องถึงวันและต้องมิใช่ความผิดก้ำกั้มดังมีจะต่อไปนี้ คือ

๑) นาม สัมผัสชาติ ที่อยู่เอาไ้รอย แต่การงาน ประพฤติเตงชีวิต
ของผู้อย้จดทะเบียน

๒) ถ้าเจ้าของเครื่องหมายการค้าขายนั้นไม่ได้เป็นผู้อย้จดทะเบียนเอง
ก็ต้งบอกนาม สัมผัสชาติ ที่อยู่เอาไ้รอย แต่การงาน ประพฤติเตง
ชีวิต ของเจ้า ของเครื่องหมายการค้าขายนั้นด้วย

๓) จำพวกดีงของสินค้า ซึ่งจะใช้ติดเครื่องหมายการค้าขายนั้น
ให้ทำสามลักษณะไว้จัดเข้าชั้นเป็นพวก ในแบบหมายอักษร ก

๔) คำอธิบายชี้แจง รูปประพรรณต้นฐาน ของเครื่องหมาย
การค้าขายนั้น เพื่อแสดงให้รู้ขนาดใหญ่เต็ ตามเป็นจริง อย่างไร นั้นด้วย

มาตรา ๑๙ ถ้าเครื่องหมายการค้าอย่างใด ที่ปรดังค้จะ
ใช้สำหรับกับดีงของสินค้าซึ่งต่างกับเป็นหลายจำพวก ทำมว่าต้ง
ให้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายอย่างนั้นสำหรับกับดีงของสินค้านั้น ๆ ทุก
จำพวกไป

มาตรา ๒๐ เครื่องหมายการค้าขาย ซึ่งต้งยกตั้งกันไว้ดีง
ถ้าการะผิดก้ำกั้มทั้งปวง แต่ก็ย้มีติดกันอยู่ไปไว้ของ

๑) คำชี้แจงว่าด้วย ดีงของสินค้าที่้สำหรับใช้เครื่องหมาย
การค้าขายนั้น ๆ โดยตามถ้กั้ม หรือที่ประดังค้คิดว่าจะใช้ หรือ

- ๒) คำชี้แจงว่าด้วย จำนวนเลขที่หมาย หรือ
- ๓) คำชี้แจงว่าด้วยราคา หรือ
- ๔) คำชี้แจงว่าด้วย ชนิดสินค้า หรือ
- ๕) คำชี้แจงว่าด้วย ชื่อที่ตามลต่าง ๆ หรือ
- ๖) อื่นต่าง ๆ

ถ้าเมื่อดำเครื่อง หมาย การ คำขายเหล่านี้ เติง หมาย สำหรับตั้ง ของ สินค้าจำพวกเดียวกันแล้ว ท่านว่าจะพึง จดทะเบียน เป็น อย่าง ที่ เรียง กัน เป็น ลำดับ ๆ ใน การ จดทะเบียน ลวกร เดียว กัน ก็ได้

มาตรา ๒๑ เครื่อง หมาย การ คำขาย ซึ่ง มี ชื่อ ว่า ได้ ให้ จำรับ เติง เติง ดัง ให้ เติง ใน เวลา เมื่อ ติด เครื่อง หมาย กับ ตั้ง ของ สินค้าแล้ว เช่น นั้น ท่านว่าจะ พึง จดทะเบียน ด้วย ก็ได้

มาตรา ๒๒ ใน หนังสือ ที่ ขอ จด ทะเบียน นั้น จะ ต้อง มี แบบ รูป ตัวอย่าง เครื่อง หมาย การ คำ ขาย ส่วน รูป เป็น อย่าง เดียว กัน อยู่ใน กระจตาช อย่าง ที่ เห็นยว ต่าง แล่น กัน ติด ประจำ มา ด้วย

แบบ รูป ตัวอย่าง เหล่า นี้ จะ คง เป็น อย่าง ที่ ตี พิมพ์ หรือ พิมพ์ ถอน ภาย หรือ วาด เขียน ให้ เป็น ข รรมชาติ ขึ้น ทน อยู่ ได้ นาน แต่ แสดง ตัวอย่าง เครื่อง หมาย นั้น ให้ แล เห็น ชัด คัด อนึ่ง ผู้ ขอ จดทะเบียน นั้น จะ ต้อง ตั้ง ชื่อไว้ ใน แบบ รูป ตัวอย่าง เครื่อง หมาย เหล่า นั้น ด้วย

มาตรา ๒๓ ขนาด ของ แผ่น กระจตาช นั้น จะ ต้อง ให้ กว้าง ได้ ๒๐ เซนติเมตร แล ยาว ๒๕ เซนติเมตร แล แบบ ตัวอย่าง เครื่อง หมาย การ

คำ ขาย นั้น จะ คง เป็น อย่าง ที่ ตี พิมพ์ หรือ พิมพ์ ตอน ดาย หรือ ฉาย
เขียน ลงไว้ ใน ที่ เวลากลาง เพื่อ ที่ จะ ได้ เหลือ ข้าง กระจ่างไว้ เป็น ที่ จดหมาย
ข้อ ความ สัก คำ ใดๆ ซึ่ง ก่อตัวไว้ ใน มาตรา ๒๗

มาตรา ๒๔ เครื่อง หมาย การ คำ ขาย นั้น เมื่อ ได้ พบ ที่ จะ กระทำ
ให้เป็นไป ได้ แล้ว ท่าน ว่า ต้อง ให้ แต่ง ตัว อย่าง ตาม ขนาด ที่ เป็น จริง
นั้น ด้วย

เครื่อง หมาย การ คำ ขาย อย่าง เล็ก จะ พัง แต่ง แบบ ตัว อย่าง ขยาย ส่วน
ให้ ใหญ่ ก็ ได้

เครื่อง หมาย การ คำ ขาย ซึ่ง มี ขนาด ใหญ่ เกิน ไป กว่า สอง ว้าง ที่ เว้น ให้
ไว้ ข้าง บน แผ่น กระจ่าง นั้น จะ พัง แต่ง แบบ ตัว อย่าง ดัด ส่วน ให้ เล็ก ลง ก็
ได้ หรือ จะ พัง ผัก บัด บน ฉาตนั้น หรือ มี คำ หัก ขอบ ตอน ดาย
หรือ ดึง อื่น ๆ ซึ่ง เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน จะ พัง พิจารณา เห็น ผิด ควร
นั้น ก็ ได้ ส่วน หนึ่ง ของ ตัว อย่าง ที่ บัด ผัก แล้ว นั้น ต้อง คัด อยู่ใน
ที่ สอง ว้าง ซึ่ง ก่อตัว แล้ว แต่ ข้าง ตอน ส่วน อื่น นอก จาก นั้น ต้อง พับ ทับ
ไว้ ข้าง บน

มาตรา ๒๕ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน จะ ต้อง ทำ ใบ รับ หนังสือ ขอ
จดทะเบียน ตาม ดำเนา ที่ บัญญัติ ไว้ ใน แบบ หมาย อักษร ข ซึ่ง คัด ประจำ
อยู่กับ พระราชบัญญัติ นี้ แล้ว ลง วัน แล ลง ดาย มีชื่อ ของ ตน มอบ ให้ ไป
กับ ผู้ ขอ จดทะเบียน นั้น ด้วย

เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน จะ ต้อง ลง วัน แดง ลง ใน คำ ชัดแจ้ง เช่น
นี้ ทุก ฉบับ แต่ จะ ต้อง ประทับ ตรา ตำแหน่ง ของ ตน ไว้ เป็น สำคัญ ด้วย

มาตรา ๒๔๘ วันที่รับหนังสือขอจดทะเบียน นั้น ก็ เป็น วันที่ จด
ทะเบียน ด้วย

มาตรา ๒๔๙ เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน จะ ต้อง เก็บ แบบ ตัวอย่าง
เครื่องหมาย นั้น ไว้ เอง ๒ ฉบับ แบบ ตัวอย่าง ฉบับที่ ๓ นั้น จะ ต้อง
กลับไป ให้ ไป กับ ผู้ขอ จดทะเบียน

มาตรา ๒๕๐ ถ้า ใน ความ พิจารณา ของ เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน นั้น
เห็น ว่า เครื่องหมาย การค้า ของ ผู้ขอ จดทะเบียน มี ลักษณะ สักดัก สำคัญ
อัน ต้อง ห้าม ใน มาตรา ๔ หรือ เป็น เครื่องหมาย ที่ เหมือน อย่าง เดียว
กัน กับ ที่ ได้ จดทะเบียน ไป แล้ว ให้ แก่ เจ้า ของ ผู้ยื่น ใน เรื่อง ดัง ของ

สินค้า จำพวก เดียวกัน หรือ เป็น เครื่องหมาย ที่ คล้าย คลึง กัน โดย
เกิด กับ เครื่องหมาย การค้า ซ้าย ยื่น ถึง กับ ที่ ศาล จะ กระทำ ให้ ผู้ขอ

หลงผิดไป หรือ ถ้า ใน ความ พิจารณา ของ เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน นั้น
เห็นว่า ข้อ กำหนด ซึ่ง ยื่น ขึ้น ที่ จะ ต้อง ให้ กระทำ โดย พระราชบัญญัติ นั้น

หาได้ ย่อม กระทำ ตาม ไม่ ดัง นั้น แล้ว ก็ ให้ เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน นั้น
ปฏิเสธ เสีย ขอ จดทะเบียน ให้ แต่ ให้ แจ้ง ความ เป็น อย่าง ชัดแจ้ง ชัดแจ้ง ดังนี้

ไปยัง ผู้ขอ จดทะเบียน ชัดแจ้ง เหตุ ผล ไป ใน แจ้ง ความ นั้น ใน ข้อ ๒๕๑ นี้

วันที่รับหนังสือขอจดทะเบียน นั้น จด ลง ไว้ ใน ทะเบียน เพราะ เหตุ ใด นั้น ด้วย

มาตรา ๓๑ การที่จะรับจดทะเบียน หรือ ปฏิเสธ ไม่รับหนังสือขอ
จดทะเบียน นั้นจะต้องกระทำเสียแต่ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันที่ได้รับ
หนังสือขอจดทะเบียน นั้นแล้วไป

มาตรา ๓๒ ภายใน ๓ เดือน นับหลังจากตั้งแต่มิได้รับแจ้งความ
ซึ่งมิได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๐ นั้นแล้วไป ผู้ขอจดทะเบียน พึงยื่น
คำขอรับแจ้งหลักฐาน ของคนที่ไว้ใจไว้ใน หนังสือขอจดทะเบียนของตน
นั้น ให้แก่เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน ถ้ามิได้ทำตั้งแต่วันแรก
ท่านให้ตั้งนั้นแล้ว ผู้ขอจดทะเบียน นั้น ได้ละทิ้งหนังสือขอจดทะเบียน
ของ ตน เสียแล้ว

มาตรา ๓๓ ถ้าภายใน ๑ เดือนตั้งแต่มิได้รับคำขอรับแจ้งพินแดง
ไป เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน มิได้เฝ้าหาเอาหนังสือขอจดทะเบียนนั้น
จดลงทะเบียนให้แล้ว ผู้ขอจดทะเบียน ก็พึงกล่าวอ้างคดีนั้นถึงศาล
ซึ่งมีอำนาจที่จะออกคำสั่งให้ตามที่จะพึงพิจารณาเห็นชอบด้วยพระราช
บัญญัติ

มาตรา ๓๔ ถ้าเมื่อก่อนที่หนังสือขอจดทะเบียนฉบับหนึ่งจะไดรับ
อนุญาตแล้วไป มีหนังสือขอจดทะเบียนฉบับอื่นมาอีกเนื่องด้วยเรื่อง
สิ่งของสินค้าจำพวกเดียวกัน แต่ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
ชายก็เป็นอย่างเดียวกัน หรือ เป็นเครื่องหมายการค้าชายอันคล้ายคลึงกัน
โดยใกล้ เช่นกับจะกระทำผู้ซื้อให้หลงผิดไปตั้งนี้แล้ว ก็ให้
เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน นั้น แจ้งความไปยังผู้ขอจดทะเบียนทั้งสองคน

12/10/2566

ให้ทราบเรื่องนั้นด้วย แต่เมื่อ นำผู้ ขอ จด ทะเบียน ทั้ง สอง คน นั้น ให้
ประณั ประนอม เลิก แลว คดี นั้น เสีย ใน ระหว่าง กันเอง หรือ ให้ นำ คดี
นั้น ไป ร้อง เสนอ ยัง ศาล

มาตรา ๓๕ ถ้าภายใน ๓ เดือน ตั้งแต่ วันที่ ได้ แจ้ง ความ ไป แลว
คดี ที่ ได้ บัญญัติ ไว้ ใน มาตรา ๓๔ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน ไม่ ได้ รับ
แจ้ง ความ ให้ ทราบ ว่า ได้ ยิน ยอม ตก ลง กัน เด็ด เจ้ แลว หรือ ได้ พ้อง ร้อง
คดี นั้น ยัง ร้อง ศาล แลว ดังนี้ ก็ ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน นั้น ลง มือ
จด ทะเบียน เครื่องหมาย การ ค้า ขาย ที่ ได้ มี หนังสือ ขอ จด ทะเบียน มา ก่อน
ถ้า ผู้ ขอ จด ทะเบียน ทั้ง สอง ฝ่าย ได้ ยิน ยอม ตก ลง กัน เด็ด เจ้ แลว การ
จด ทะเบียน นั้น ก็ ให้ กระทำ ตาม ข้อ ความ ที่ ได้ ตก ลง ประอง สอง กัน นั้น

หมวด ๕

ว่า ด้วย ผล ของ การ จด ทะเบียน ชน จะ พัง มี แก่

เครื่องหมาย การ ค้า ขาย

มาตรา ๓๖ การ ที่ จด ทะเบียน เครื่องหมาย การ ค้า ขาย นั้น จะ เปรน
อื่น ใช้ ได้ ตาม กฎหมาย เพียง ๑๒ ปี แลว จะ พัง ขอ จด ทะเบียน ต่อ ไป
ใหม่ อีก ก็ได้

มาตรา ๓๗ บุคคล ผู้ ที่ ได้ จด ทะเบียน ว่า เป็น เจ้า ของ เครื่องหมาย
การ ค้า ขาย นั้น ต้อง ตี นิน ถาน ว่า ได้ เป็น เจ้า ของ เครื่องหมาย นั้น
แต่ มี อำนาจ ตั้ง ช้ ตาม เดียว ที่ จะ ใช้ เครื่องหมาย การ ค้า ขาย นั้น สำหรับ
๑๒/10/2566
กัม สิ่ง ของ ตี นิน ถาน จะ เป็น แต่ เจ้า พวก เดียว หรือ หลาย เจ้า พวก ก็ ตี

ตาม ซึ่งได้รวม อนุญาต โดยการ จด ทะเบียน แล้ว นั้น จนกว่าจะได้ ชัด ชำ
ยกเลิกการ ที่ได้ จด ทะเบียน นั้น เสีย หรือ เปลี่ยน แปลง แก้ไข หรือ
กัน เซอร์ ห้าม ไว้ตาม ข้อ ความ ใน หมวด ๖ นั้น

มาตรา ๓๘ ถึง แม้ ว่า เครื่องหมาย การ คำ ขาย นั้น จะ ได้ จด ทะเบียน
ไว้ แต่ เนการ ดี เดียว เจ้า ของ นั้น มี อำนาจ ดี ที่ ชัด ๘ เดียว ที่ จะ ใช้
เครื่องหมาย การ คำ ขาย นั้น ใน ด้อย ฟ อื่น จะ เปน ได้ ไ้ ๆ ก็ได้ ทั้ง นั้น

มาตรา ๓๙ บุคคล ที่ ได้ จด ทะเบียน ว่า เปน เจ้า ของ เครื่องหมาย
การ คำ ขาย นั้น ทุกคน จะ ต้อง มี ที่ ทำ กิจ กระทำ ขาย ตั้ง อยู่ เปน ที่
ใน ประเทศ ยาม หรือ ต้อง ให้ มี ผู้ ทำ การ แทน ไว้ ใน ประเทศ ยาม จะ
มี ที่ ทำ กิจ กระทำ ขาย อื่น ตั้ง อยู่ เปน ที่ นั้น ต้อง

หมวด ๕

ว่า ด้วย ความ เปลี่ยน แปลง ใน การ จด ทะเบียน
แต่ การ โอน กรรมสิทธิ์ ใน เครื่องหมาย การ คำ ขาย

มาตรา ๔๐ ในการ ที่จะ เปลี่ยน แปลง คำ บท ที่ อยู่ หรือ นาม ของ
เจ้า ของ เครื่องหมาย การ คำ ขาย ที่ได้ จด ทะเบียน แล้ว นั้น หรือ จะ เปลี่ยน
แปลง นาม ผู้ ทำ การ แทน เจ้า ของ เครื่องหมาย ที่ได้ จด ทะเบียน ไว้ ใน หมวด ๖ นั้น
ว่า ต้อง ให้ จด ทะเบียน ทุก ๆ คราว ไป

มาตรา ๔๑ การ โอน อำนาจ กรรมสิทธิ์ ใน เครื่องหมาย การ คำ ขาย
ที่ได้ จด ทะเบียน แล้ว นั้น จะ เปน เปน อื่น ไ้ ได้ ตาม กฎหมาย ดำริ ว่า กัน
ภายนอก เว้นไว้ แต่ จะ ได้ จด ทะเบียน เท่านั้น

มาตรา ๔๒ การ จด ทะเบียน เปลี่ยนแปลงใหม่ หรือ รวบ โอน
 อำนาจ กรรมสิทธิ์ที่ดิน จะต้อง บรรเทา การ รวบ นั้น ด้วย ฉะนั้นผู้ยื่นคำขอ
 แต่ ต้อง มี แบบ รูป แสดง คำ หมาย หรือ เครื่อง หมาย การ ค่า ขาย ที่ ได้ มอบ
 ให้ ไป กับ ผู้ จด ทะเบียน แล้ว แต่ ก่อน ตาม ข้อ ความ ใน มาตรา ๒๙ นั้น
 ถึง มา พิสูจน์ กับ หนังสือ ขอ เปลี่ยน แปลง หรือ โอน กรรมสิทธิ์ นั้น ด้วย

มาตรา ๔๓ การ จด ทะเบียน เปลี่ยนแปลงใหม่หรือโอนกรรมสิทธิ์นั้น
 จะ ต้อง จด ลง ไว้ ใน ทะเบียน ตาม ลำเนา คำ หมาย ที่ ทำ ณ บัญญัติ ไว้ ใน แบบ
 หมาย ยักษ์ ค. แต่ จะ ต้อง จด หมาย ข้อ สำคัญ ลง ใน รูป แบบ แสดง คำ
 หมาย เครื่อง หมาย การ ค่า ขาย เดิม ทั้ง ๓ ฉบับ นั้น ด้วย

หมวด ๒

ว่า ด้วย การ ชด ฆ่า ยก เด็ก หรือ เปลี่ยน แปลง แก่ ไช

การ จด ทะเบียน

มาตรา ๔๔ การ ที่ ได้ จด ทะเบียน เครื่อง หมาย การ ค่า ขาย ไว้ นั้น
 เมื่อ ผู้ ชด ฆ่า กำหนด เวลา คู่ ม ครอง รัชชา ดัง บัญญัติ ไว้ ใน มาตรา ๓๖ นั้น
 แล้ว ก็ ให้ เจ้า พนักงาน ผู้ จด ทะเบียน ชด ฆ่า ยก เด็ก เสีย

มาตรา ๔๕ การ ที่ จด ทะเบียน เครื่อง หมาย การ ค่า ขาย ไว้ นั้น ถ้า
 แม้ว่า เจ้า ของ เครื่อง หมาย การ ค่า ขาย ได้ เลิก การ ตั้ง ที่ บ้าน ที่ ไว้ ทำ
 กิจ ธุระ ค่า ขาย อยู่ เชน ที่ ใน ประเทศ สยาม หรือ ผู้ ทำ การ แทน ไม่ได้ มี
 ที่ บ้าน ที่ ทำ กิจ ธุระ ค่า ขาย อยู่ เชน ที่ ต่าง แล้ว ไป กว่า ๒ ปี ตั้ง นั้น เจ้า
 พนักงาน ผู้ จด ทะเบียน จะ พัง ชด ฆ่า ยก เด็ก เสีย ก็ได้

12/10/25๕6

มาตรา ๔๖ ก่อนที่จะได้ตั้งมือทำการ ชัด ข่ายยกเลิกการจดทะเบียน เครื่องหมายการค้าขายตามข้อความใน มาตรา ๔๔ หรือ ๔๕ นั้น เจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน จะต้องแจ้งความไปถึงเจ้าของ หรือผู้แทนเจ้าของ ยิง ตำบลที่ ชัย อาศัย ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ ในครั้งหลังที่สุด ให้ทราบ ถึง การ นั้น แลยอมให้เวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน เพื่อให้กระทำ คำตอบ ให้แจ้ง ตาม แต่ จะ พึง คิด เห็น สัมควร ประการ ใด นั้น ด้วย

มาตรา ๔๗ บุคคลผู้ใดได้รับความรู้สึกเดือดร้อนเพราะความผิด สิ้น คณ ของเจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน ที่ ชัด ข่ายยกเลิกการจดทะเบียนเสีย นั้น จะ พึง ร้อง ขอ คัด ขอให้วินิจฉัย แก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ หรือ ตั้ง ให้ถอน กติบทัน การ ที่ ชัด ข่ายยกเลิกการจดทะเบียน นั้น เสีย ก็ได้

มาตรา ๔๘ การที่ได้จดทะเบียน เครื่องหมายการค้าขายไว้ นั้น คัด จะ พึง มี คำ สั่ง ให้ ชัด ข่ายยกเลิกเสีย ก็ได้ ในเวลาที่ มี บุคคลผู้ใดคนหนึ่ง จะ พึง มา ร้อง ให้ แจ้ง ว่า

- ๑) ตัวผู้ร้องเอง นั้น มี กรรมสิทธิ์ อัน สัมควร ใน เครื่องหมายการค้าขาย นั้น ดียิ่ง กว่า บุคคลผู้ ที่ ได้ จดทะเบียน ว่า เป็น เจ้า ของ หรือ
- ๒) ว่า เครื่องหมายการค้าขาย นั้น เป็น ของ สำมัญทั่วไป ในการค้าขาย ทั้ง ปวง เช่น กับ บัญญัติ ไว้ ใน มาตรา ๘ หรือ
- ๓) ว่า บุคคลผู้ ที่ ได้ จดทะเบียน เป็น เจ้า ของ เครื่องหมาย นั้น ไม่ ได้ ตั้ง สถาน ที่ ทำ กิจ ขจร คำ ข่าย อยู่ เป็น ที่ ต่อ ไป ใน ประเทศ สยาม ชำ นาน

ยัง กว่ ๒ ปี ไม่ แดง หรือ ผู้ แทน ตัว ของ ผู้ นั้น ก็ ไม่ มี ฐาน ที่ ทำ กิจ ชุระ
ค้า ขาย คง อยู่ เป็น ที่

ถ้า ผู้ ร้อง นั้น ช แจง ได้ ว่า ตน มี กรรม สัทธิ ชิตี ชิง กว่ เพียง แต่ เจตนา ไม่ ตั้ง
ของ สิ้น ค่า จำ พอก ท ได้ รับ อนุญาต แดง ใน การ จด ทะเบียน นั้น บาง อย่าง เพื่
ผู้ ก็ ให้ ศาล ทน เชาว ห้าม ถ่วง การ ที่ ได้ เจด ทะเบียน สำหรับ ถึง ของ
สิ้น ค่า ซึ่ง ผู้ ร้อง ไม่ ได้ ช แจง กรรม สัทธิ ชิตี ที่ ตั้ง ชน ไป กว่ นั้น เดียง

มาตรา ๔๙ เมื่อ ได้ นำ คำ ตั้ง หรือ คำ พิพากษา อัน เป็น กัณฑ์ ของ ศาล
ตมึนใด ๆ ที่ ได้ รับ ร้อง ว่า เป็น จริง แดง ไป ยัง เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน
ในการ ที่ คำ ตอนุญาต ตาม คำ ร้อง ขอ หรือ ชัด ชำ ยก เด็ก การ ที่ ได้ เจด
ทะเบียน นั้น เดียง หรือ ตั้ง ให้ ถอน กตบ คิน การ ที่ ชัด ชำ ยก เด็ก เดียง นั้น
หรือ ให้ แก่ ไซ เบ็ดเตียน แดง การ จด ทะเบียน เดียง ใหม่ กัด ก็ ให้ เจ้า พนักงาน
ผู้ จด ทะเบียน นั้น กระ ทำ การ จด หรือ ชัด ชำ ยก เด็ก หรือ แก่ ไซ
เปลี่ยน แดง ตาม ที่ จำ เปน จะ ต้อง กระ ทำ ใน ทะเบียน ของ ตน แดง ใน
แบบ ตัว อย่าง เดียง หมายถึง คำ ขาย อื่น เดียง ของ กบ กัด เดียง นั้น ด้วย จึง
ทุก ประการ

มาตรา ๕๐ ใน บรรดา การ พิจารณา กัด ที่ ศาล นั้น คำ ชกรรม เนียม
ของ เจ้า พนักงาน ผู้ จด ทะเบียน จะ ต้อง ให้ ผู้ ลัก แดง แด่ คำ เห็น สัม กอว แต่
ท่าน ห้าม มี ให้ ตั้ง ให้ เจ้า พนักงาน ผู้ จด ทะเบียน นั้น เดียง คำ ชกรรม เนียม ให้ แก่
ผู้ ม ชวร ทคต นาย หงผาย ไต เดียง

12/10/2566

หมวด ๖

ว่าด้วย การ ขอ ตระกูลพระ เบี้ยน แล กัด จำเนา

มาตรา ๕๑ บุคคลใด ๆ ก็ดี ทำอนุญาตให้ มกรับ สิทธิ เพื่อตรวจ ตูพระ เบี้ยน ซึ่ง ได้ จด บัญชี เครื่องหมาย การค้า ขาย แล แบบรูป ตูอย่าง เครื่องหมาย การค้าขาย ที่ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน ได้ เก็บ รวบรวม ได้นั้น ได้ ตาม ปรารถนา แล จะ ขอ กัด เอา จำเนา ไป ตระกูล ได้

มาตรา ๕๒ เมื่อ บุคคลผู้ หนึ่ง ผู้ใด ซึ่ง เป็น คู่ ความ ในคดี พหุภักดิ์ ด้วย เรื่อง เครื่องหมาย การค้า ขาย ได้ ร้อง ขอ แล้วย ก็ ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน นั้น ตั้ง แบบ คำ อย่าง เครื่องหมาย การค้าขาย ที่ เก็บ ไว้ ใน สถาน ที่ ทำการ ของ คน ไป ยัง ศาล ดมบี หมิง ตาม ที่ ประสงค์ นั้น ด้วย

พอ คัด นั้น ได้ วัน จ ฤย ถึง ที่ สิ้น ดง แลแล้ว เมื่อ ได้ ก็ ให้ ศาล รับผิดชอบ แล แต่ง เครื่องหมาย การค้าขาย นั้น กลับ คน ไป ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน นั้น แล โดย เร็ว

หมวด ๗

ว่าด้วย อำนาจ ศาล

มาตรา ๕๓ คำว่า "ศาล" ซึ่ง ได้ ก่อร่างไว้ ใน มาตรา ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๔๗, ๔๘, ๔๙, แล ๕๖ ใน พระราชบัญญัติ นี้ หมายถึง เนื้อความไป 10/2566

เมื่อจำเลยในคดีนี้ เปน บุคคล ที่ อยู่ใน อำนาจ ศาล ดียาม ก็หมาย ความ ว่า เปน ศาล ดียาม หรือ ศาล ต่าง ประเทศ หรือ ศาล คดี ต่าง ประเทศ สุด แล้วแต่ ข้อ บัญญัติ ซึ่ง จำด้วย อำนาจ อัน ต่สมควร ของ ศาล ที่ เปน อยู่ใน ปักขุบัณนี้

ใน เรื่อง ไต่ ๆ อย่าง ซ้ำไป แล้ว ก็หมาย ความ ว่า เปน ศาล คดี ต่าง ประเทศ

หมวดที่ ๗

ว่าด้วย ความผิด

มาตรา ๕๔ ผู้หนึ่งผู้ใด กระทำ เครื่องหมาย การ ค้าขาย ให้เป็น ที่ แสดง ว่า ได้จดทะเบียนแล้ว ใน ประเทศ ดียาม ซึ่ง มิได้ จดทะเบียน จริง ตลับ และผู้หนึ่งผู้ใด กระทำ การ ขาย หรือ บอกรายถึง ของ ที่มี เครื่องหมาย อัน แสดง ความเท็จ ประจำ อยู่ ด้วย โดย ความ รู้ อยู่เต็ม ใจ แล้ว เช่น นี้ ท่านให้ลง โทษ ปรับผู้หนึ่งไม่เกินกว่า ๑๐๐๐ บาท ส่วน สิ่ง ของ ที่มี เครื่องหมาย แสดง ความเท็จ ประจำ อยู่ เช่น นี้ ท่านให้ รับเอาได้ โดยไม่มี นิยาม ว่า จะต้อง เสนอ ให้ บุคคลผู้หนึ่งผู้ใด ถูก ปรับ โทษ หรือ ไม่ถูกปรับ โทษ ด้วย นี้

มาตรา ๕๕ ท่านให้ ใช้ ข้อ พระราชบัญญัติ มาตรา ๒๓๕, ๒๓๘, แต่ ๒๓๙ ใน กฎหมาย ประมวลกฎหมาย ใน เรื่อง คดี ที่ ใช้ ยี่ห้อ การ ค้าขาย อย่างใด ๆ ซึ่ง ผิด ต่อ กฎหมาย แต่ ใน เรื่อง คดี สิ่ง ของ สินค้า อย่างใด ๆ ซึ่ง มี ยี่ห้อ การ ค้าขาย ใช้ ผิด กฎหมาย ก็ ตัด ประจำ อยู่ ด้วย

12/10/2566

มาตรา ๕๖ โทษฐานโทษในการที่
 กระทำการ ปลอมเครื่อง หมายถึง การ ทำ ขาย อย่างใด ๆ กิติ หรือ
 กระทำเทียมเครื่อง หมายถึง การ ทำ ขาย ด้วย เล่ห์กลฉ้อ โกง ใน กิจวิชาอากร
 อันจริงใจ จะ ตัด ดวง ผู้ ซื่อ ให้ หดง กิติ หรือ

กระทำการ บรรทุกสินค้าเข้ามาสู่ ใน ประเทศ แล กระทำการ ขาย หรือ
 เอา ออก อย่าง ขาย บรรดาสิ่ง ของ สินค้า พึง ปลอง ซึ่ง มี เครื่อง หมายถึง
 การ ขาย ปลอม หรือ ทำ เทียม คิด ประจำ อยู่ ด้วย ดังนี้ ท่าน ให้ บัญญัติ
 ไว้ ใน มาตรา ๕๓๖ ถึง มาตรา ๕๓๗ แห่ง กฎหมาย ประมวลกฎหมาย
 นี้ แล้ว

ท่าน ให้ ไซ้ ไซ้ พระราชบัญญัติ ใน มาตรา เหล่า นี้ ไม่ ต้อง มี นัย ว่า เครื่อง
 หมายถึง การ ทำ ขาย นั้น จะ ได้ จุด ทะเบียน แล้ว หรือ ไม่ ได้ จุด ทะเบียน ประการ
 ไต นั้น เอย

หมวด ๑๐

ว่าด้วย การ บังคับบัญชา

มาตรา ๕๗ ให้ ให้นาบทั กระทรง เกษตราธิการ เปน ผู้ มี หน้าที่ รักษา
 แล บังคับบัญชา การ ตาม พระราชบัญญัติ นี้ ให้ ดำ เร็จ ตลอดจน เมื่อ ให้นาบทั
 กระทรง เกษตราธิการ จะ ได้ กระทำ กฏ ข้อ บังคับ สำหรับ จัดการ ให้ ดำ เร็จ
 ตลอดจน ไป เช่น นี้ แล กำหนด ตั้ง อภิการ ค่า ทำ เนียม การ จุด ทะเบียน การ มอบ
 ตั้ง ฉบบี ดำ เนิน การ ขอ ครอง ดู ทะเบียน หรือ การ อย่าง อื่น อย่าง หนึ่ง

12/10/2566

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๗๗

อย่างไร ที่จะพึง กระทำตามพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยอำนาจแห่งพระ
ราชบัญญัตินี้ ท่านให้ตั้งมีฐานว่าเป็น การ ชอบด้วย พระราชกำหนด
กฎหมายที่ ^{๕๕}ต้น

พระรา บัญญัติตราไว้แต่วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๓๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๖ เมษายน หน้า ๖๓)

แบบ หมายถึง ชิกซ์ว ก

ประเภทสินค้า

๑ ยาสีฟันที่ใช้ในโรงงานต่าง ๆ ในกรณีขายรูป, ฤาในกรณี
ศึกษาตำราฯ ๆ แต่ยากันฉุ

๒ ยาสีฟันที่ใช้ในการเพาะปลูก การรักษาดัดฟัน แต่ในการ
ศุชาติมาด

๓ ยาสีฟันที่ทำขึ้นเป็นไอศกรีม และนมไอศกรีม

๔ สิ่งซึ่งเป็นฤาเกิดขึ้นจากพฤกษา สัตว์ และแร่ธาตุต่าง ๆ
(ตีบฤาตามเติมที่ตี คัมคากถลุงทำขึ้นแต่จย้างที่ตี) ยาสีฟันโรงงาน
ซึ่งจกทะเลเป็นนลงในประเทศอื่นไม่ได้

๕ โดหะที่จะใช้ใโรงงาน เป็นรูปพรรณแล้วที่ตี ฤายัง
มีได้เป็นรูปพรรณที่ตี

๖ เครื่องจักรทุกชนิด และส่วน ของเครื่องจักรนั้น ๆ เว้นแต่เครื่อง
จักรสำหรับใช้ ในการเพาะ ปลูก และ ส่วน ของเครื่องจักรนั้น ๆ ซึ่งที่
กล่าวใประเทศ ๗

๗ เครื่องจักรสำหรับใช้ ในการเพาะปลูก และส่วน ของเครื่อง
จักรนั้น ๆ

๘ เครื่องมือสำหรับศึกษาตำราฯ เครื่องสำหรับศึกษาการ ถอน ฤาเพื่อ
ประโยชน์ต่าง ๆ

๙ เครื่องดนตรี

๑๐ นาฬิกาแต่เครื่องบอกเวลาด่าง ๆ

๑๑ เครื่องมือต่าง ๆ (นอกจากสิ่งที่มีชื่อลงแล้ว) ซึ่งใช้สำหรับตัดผ้าทาบำบัดโรคของมนุษย์แต่สัตว์

๑๒ เครื่องมือที่แหลมคมใช้เพื่อตัดสิ่งต่าง ๆ

๑๓ ของที่ทำด้วยโลหะธาตุ ซึ่งจุดตะเทียนลงในประเภทอื่นไม่ได้

๑๔ ของที่ทำด้วยโลหะธาตุอื่นมีค่า (รวมทั้งซากของมนุษย์, นิกเกิล, บิตูเมน, เมทัลลอส ฯลฯ) แต่เพชรพลอยและเครื่องประดับทั้งแท้และเทียม

๑๕ ของแก้ว

๑๖ ของกระเบื้อง แต่ของดินเผา

๑๗ ของที่ได้กระทำจากธาตุและวัสดุอื่น ๆ เพื่อการก่อสร้าง ภาชนะตกแต่ง

๑๘ เครื่องอัญมณีแต่เครื่องอัญมณีแต่เครื่องก่อสร้าง

๑๙ ภาชนะแต่กระสุน แต่เครื่องประกอบต่าง ๆ ซึ่งจุดตะเทียนลงในประเภทที่ ๒๐ ไม่ได้

๒๐ ดินเผา ดินระเบิด

๒๑ เครื่องสำหรับก่อและสร้างเรือ แต่เครื่องใช้ต่าง ๆ ในเรือซึ่ง

จุดตะเทียนลงในประเภทอื่นไม่ได้

๒๒ วัตถุ

๒๓ กาย ฉาย ขอน และไม้ ไต่ ขอน

๒๔ ผ่า ฉาย ทุก ชนิด

๒๕ ของ ซึ่ง ทำ ด้วย ฉาย ซึ่ง จด ทะเบียน ลง ใน ประเภท ขึ้น ไม้ ไต่

๒๖ ค่าย ขอน และ ไม้ ไต่ ขอน ซึ่ง ทำ ด้วย ดินเหนียว และ บ้าน

๒๗ ผ่า ดินเหนียว และ ผ่า บ้าน

๒๘ ของ ซึ่ง ทำ ด้วย ดินเหนียว และ บ้าน ซึ่ง จด ทะเบียน ลง ใน ประเภท

ขึ้น ไม้ ไต่

๒๙ ค่าย ปอ และ ของ ที่ ทำ ด้วย ปอ ซึ่ง จด ทะเบียน ลง ใน ประเภท

ขึ้น ไม้ ไต่

๓๐ ไท้ม ซึ่ง เปน เส้น

๓๑ ผ่า แพร

๓๒ ของ ซึ่ง ทำ ด้วย ไท้ม ซึ่ง จด ทะเบียน ลง ใน ประเภท ขึ้น ไม้ ไต่

๓๓ ขน สัตว์ ขอน เปน เส้น และ ฤา เปน เส้น ยัง ไม้ ไต่ ขอน

๓๔ ผ่า ทำ ด้วย ขน สัตว์

๓๕ ของ ที่ ทำ ด้วย ขน สัตว์ ซึ่ง จด ทะเบียน ลง ใน ประเภท ขึ้น ไม้ ไต่

๓๖ พรหม, ผ่า ปู ฟัน และ ผ่า นามัน

๓๗ หนึ่ง ทำ เปน รูป พรรณ แล้ว และ ยัง มี เปน รูป พรรณ แต่ ของ

12/10/2566

ต่าง ๆ ที่ ทำ ด้วย หนึ่ง ซึ่ง จด ทะเบียน ลง ใน ประเภท ขึ้น ไม้ ไต่

๓๘ เจือผ้าสำหรับแต่งตัว

๓๙ กระดาษ, (เว้นแต่กระดาษชนิดหนึ่ง) ของเครื่องหมัสดือ และ
ของเครื่องเย็บอัตโนมัติ

๔๐ ของทำด้วยยาง อินเดียนเบอร์ และพวกคัลเคอร์เปอร์ชา ซึ่งจัด
ทะเบียนลงในประเภทอื่นไม่ได้

๔๑ เครื่องแต่งเรือน (เฟอร์นิเจอร์)

๔๒ ของที่ใช้เป็นอาหาร ภาชนะปรุงอาหาร

๔๓ ผ้าแดงเม็กซิ

๔๔ น้ำแร่ และน้ำมีคุณสมบัติ ซึ่งเป็นเองโดยธรรมชาติ ภาชนะ
ชนิดให้เป็น

๔๕ ยาสูบ ทั้งใบ ทั้งแล้ว ภาชนะบรรจุ

๔๖ พรรณไม้ตัด สำหรับเพาะปลูก

๔๗ เคี้ยว, สุ่มขรรคยา, ของสำหรับล้าง และสระ, น้ำมันที่
จุดเป็นไฟสว่าง และน้ำมันที่จุดเพื่อให้ความร้อน และน้ำมันยกด
เครื่องจักรไม่ ผลิตไฟ, แม็งดีลาซ, กรามแดงของอื่น ๆ ซึ่งใช้ใน
การชักน้ำ

๔๘ น้ำมัน, น้ำมันหอมและ สุ่มสำหรับแต่งตัว และ ยาสูบ

๔๙ เครื่องเล่นทุกชนิด ซึ่ง จดทะเบียนลงในประเภทอื่นไม่ได้

12/10/2566

๕๐ ประเภทเบ็ดเตล็ด

- (๑) ของที่ทำด้วยเชือกจากกระดูกงูไม้ ซึ่งจุดทะเบียนลงในประเภทอื่นไม่ได้
- (๒) ของที่ทำด้วยฟาง ภาชนะไม้ ซึ่งจุดทะเบียนลงในประเภทอื่นไม่ได้
- (๓) ของที่ทำด้วยวัตถุเกิดจากสัตว์ชาติ ภาชนะชาติ ซึ่งจุดทะเบียนลงในประเภทอื่นไม่ได้
- (๔) กดชั่ง ยาสับ
- (๕) ร่ม, ไม้เท้า, หวี แด่แปรง
- (๖) ยาขัด ยาสักเงา สำหรับเครื่องแต่งเรือน แล เครื่องเงิน ฯลฯ
- (๗) น้ำตาบอดิน, เตินส์, ฝักมันฝรั่ง, เชือกแฉกต่าง ๆ
- (๘) ลูกกระดุมต่าง ๆ นอกจากที่ทำด้วยโลหะ อันมีค่าแท้ ๆ
- (๙) ของอีล (แป๊ก) แล ฉาย คุ้ม น้ำทุกชนิด
- (๑๐) ของใด ๆ ซึ่งจุดทะเบียนลงในประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วไม่ได้

แบบหมายอักษร ข.

ได้รับจาก (๑)

หนังสือขอจุดทะเบียน เครื่องหมายการค้า มีลักษณะพื้นฐาน เป็น

(๒)

(๓)

(๔)

(๑) ชื่อ ที่อยู่ อย่างเต็มบริบูรณ์

(๒) คำชี้แจงลักษณะพื้นฐาน เครื่องหมายการค้า

(๓) ที่ตั้งวัน

(๔) ที่ตั้ง นามเจ้าพนักงานผู้จุดทะเบียน แต่ประทับตราสำหรับ

ตำแหน่ง

แบบหมาย ชักชวน ข.

หนังสือขอจุดทะเบียน เลขที่ (๑)

วันที่ได้รับหนังสือขอจุดทะเบียน

ชื่อและที่อยู่ของเจ้าของ

ชื่อและที่อยู่ของผู้ทำการแทน

สถานที่ทำกิจการค้าขายในประเทศสยาม

ประเภทแห่งสิ่งของสินค้าที่จะใช้เครื่องหมายการค้าขาย

ได้รับค่าธรรมเนียมจุดทะเบียน หนึ่งบาท

แล้วเป็นจำนวนเงิน (๒)

วันที่ เดือน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(๓) (๔)

(๑) เลขหมายที่ตามลำดับ

(๒) จำนวนเงิน

(๓) ที่ตั้งวัน

(๔) ที่ตั้งนามเจ้าพนักงานผู้จุดทะเบียน แด่ คราว สำหรับ

ตำแหน่ง

แบบหมายฉีกษร ค.

เลขที่..... (๑)

ฉันได้ รับ หนังสือ ขอ จด ทะเบียน

ชื่อ เจ้าของ ที่ ได้ รับ จด ทะเบียน คน แรก

สถานที่ ที่ ทำ ธุรกิจ ค่าขาย ใน ประเทศ ดัชยาม

ประเภท แห่ง สินค้า ที่ ใช้ เภวของ หมายเลข ค่าขาย

ที่อยู่ ของ เจ้า ของ ที่ ได้ จด ทะเบียน คน แรก

ชื่อ ผู้ ทำ การ แทน ที่ ได้ จด ทะเบียน คน แรก

ที่อยู่ ของ ผู้ ทำ การ แทน ที่ ได้ จด ทะเบียน คน แรก

ชื่อ เจ้าของ ที่ เปลี่ยน แปลง ใหม่

ชื่อ ผู้ ทำ การ แทน ที่ เปลี่ยน แปลง ใหม่

ที่อยู่ ของ เจ้า ของ ที่ เปลี่ยน แปลง ใหม่

ได้ รับ ค่า ชกรรมเนวม จด ทะเบียน ไว้ แลว เป็น จำนวน

เงิน..... (๒)

วันที่.....เดือน.....พระพุทศักราช ๒๕๕๗.....

(๓)(๔)

(๑) เลขหมาย ที่ ตาม คำสั่ง

(๒) จำนวน เงิน

(๓) ที่ ลง วัน

(๔) ที่ ลง ชื่อ เจ้าพนักงาน ผู้ จด ทะเบียน แล ตรวจ คำ แห่ง

พระราชบัญญัติ ชินสูตร พุทธ ศพ

พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มี พระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ พ.ศ. ๒๔๕๗

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ชื่อว่า พระราชบัญญัติ ชินสูตร พุทธ ศพ พ.ศ. ๒๔๕๗

มาตรา ๒ ถ้าจะทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัตินี้ใน หัวเมือง มณฑลใด จะ ประกาศใน หนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็น สำคัญ

มาตรา ๓ ถ้ามีผู้ใดตายลง โดยฆ่าตัวเองก็ดี หรือผู้อื่นฆ่าให้ตายก็ดี กิริยาตายอย่าง ฉะนั้น เรียกว่า ฆาฏกรรม ตาม พระราชบัญญัตินี้ เหตุที่ตายจะปรากฏชัดก็ ตาม หรือจะเป็นแต่มีเหตุควรสงสัยว่า บุคคลจะตายโดย ฆาฏกรรมก็ตาม ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่จะต้องกระทำ การ ชินสูตร พุทธ ศพ ตาม ความที่ กล่าวไว้ ใน พระราชบัญญัตินี้

แต่ให้ พง เข้าใจว่า พระราช บัญญัติ นี้ ไม่ เกี่ยว ถึง การ ที่ เจ้า พนักงาน
ประหาร ชีวิต นักโทษ ตาม กฎหมาย

มาตรา ๔ ถ้า มี เหตุ ฆาฏ กรรม อื่น จะ ต้อง ชินสูตฺร พตฺท กศพ ตาม
พระราช บัญญัติ นี้ เกิด ชน ณ ที่ใด เป็น น้ํา ที่ ของ ญาติ หรือ มิตร สหาย
หรือ ผู้ ปก ครอง ของ ผู้ ตาย ซึ่ง รั หรือ เห็น ความ ตาย นั้น จะ ต้อง ทราบ น คื่อ

ข้อ ๑ จะ ต้อง วิชา ศพ ไฉ ณะ ที่ แห่ง หนึ่ง แห่ง ใด ซึ่ง เจ้า พนักงาน
จะ ชินสูตฺร พตฺท กศพ ได้

ข้อ ๒ จะ ต้อง รับ แจ้ง ความ คื่อ เจ้า พนักงาน ผู้ วิชา ทอง ที่ ให้ ทราบ
เหตุ ฆาฏ กรรม โดย เร็ว ที่ สุด ที่ จะ ทำ ได้

ข้อ ๓ จะ ต้อง เอา เป็น ชุระ ช่วย ช้ แจง ให้ เจ้า พนักงาน ผู้ ทำ การ ชิน
สูตฺร พตฺท กศพ ให้ ทราบ เหตุ การณ์ แห่ง ฆาฏ กรรม โดย สัจ จริง

น้ํา ที่ ซึ่ง กล่าว มา ใน มาตรา นี้ มี คตอด ถึง ผู้ อื่น ซึ่ง ใด พบ ประ ศพ
ชน ตาย ด้วย ฆาฏ กรรม หรือ ควร ส่ง ใฉย ว่า ตาย ด้วย ฆาฏ กรรม ดัง กล่าว
มา แล้ว ใน ที่ ซึ่ง ไม่ ปรากฏ ว่า มี ญาติ หรือ มิตร สหาย หรือ ผู้ ปก ครอง
ของ ผู้ ตาย อยู่ ใน ที่ นั้น ด้วย

ถ้า ผู้ ใด ละเลย ไม่ กระทำ ตาม น้ํา ที่ ซึ่ง กล่าว มา ใน มาตรา นี้ ท่าน ว่า
มัน มีความ ผิด ต้อง ระวังโทษ ปรับ ครั้ง ๑ เป็น เงิน ไม่ เกิน ๕๐๐ บาท หรือ
จำคุก ไม่ เกิน ปี ๑ หรือ ทั้ง จำ แด ปรับ ด้วย ทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๕ เมื่อเจ้าพนักงาน ผู้รักษาท้องที่ คือ ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจ
ภูธร แต่พอตระเวน เป็นต้น ได้รู้เห็นเหตุชกฏกรรมดัง กล่าว มา
มีหน้าที่จะต้อง รับแจ้ง การ เบื้องต้น ตั้งว่าใจ ใน มาตรา นี้ คือ

ข้อ ๑ ต้องรับแจ้ง การ รักษา ศพไว้ เพื่อให้เจ้าพนักงาน ชั้นผู้ตร
พลิกศพได้ตาม พระราช บัญญัติ

ข้อ ๒ ต้องรับสืบ สอบ ให้รู้ เหตุ แห่ง ชกฏกรรม เท่า ที่ สามารถ จะรู้ ได้
ใน ขณะ นั้น

ข้อ ๓ ต้อง รับ รายงาน ต่อเจ้าพนักงาน ผู้ เป็นใหญ่ เห็นชอบ
ถ้าผู้ใด จะเคยมีได้ กระทำ การ ตาม ที่ กล่าว ใน มาตรา นี้ ท่าน ว่า มี
มีความผิดต้อง ระวังโทษ ปรบับ ครั้ง ๑ เปนเงินไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือ
จำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือ ทั้ง จำ แปร ปรบับ ด้วย ทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๖ เมื่อเจ้าพนักงาน เห็นว่ามี วิชาการ ของใคร ได้รับรายงาน
ตามที่ ว่ามา ใน ข้อ ๓ แห่ง มาตรา ๕ นี้ ถ้างดสืบ สอบ ไป เจ้าพนักงาน
อื่น มีอำนาจ นำที่ ๆ จะ ทำ การ ชั้นผู้ตร พลิก ศพไว้ หรือ ดำ เหตุ นี้ เป็น
กว่าอำนาจ นำที่ ของตน ที่ จะ ทำ การ ชั้นผู้ตร พลิก ศพได้ ก็ดี ต้อง
รับแจ้ง ความ ต่อเจ้าพนักงาน ผู้ มีอำนาจ ที่ จะ ทำ การ ชั้นผู้ตร พลิก ศพ โดย
เร็ว ถ้ามีเหตุ ดัง นั้น ท่าน ว่า มี มีความผิด ต้อง ระวังโทษ ปรบับ
ครั้ง ๑ เปนเงินไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือ ทั้ง
จำ แปร ปรบับ ด้วย ทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๗ การชันสูตรพลิกศพผู้ถูกฆาฏกรรม กำหนด ความ พระ
ราชบัญญัติฉบับ ๒ ชั้น คือ ส่วนนี้ ชั้น ๑ วิสามัญ ชั้น ๑ ผิด
กัน ตั้งอธิบายต่อไป นี้ คือ

ข้อ ๑ ฆาฏกรรม อัน เป็น วิสามัญ นั้น คือ ผู้ตาย ๆ ด้วยเจ้าพนักงาน
ฆ่าตาย ใน เวลา กระทำ การ ตาม หน้า ที่ ยกตัว อย่าง ดัง เช่น เจ้าพนักงาน
ไปจับผู้ต้อง หากว่า เป็น โจร เป็น ผู้ร้าย แต่ ผู้ต้อง หากว่า เป็น โจร เป็น ผู้
ร้าย นั้น ตาย ใน เวลา จับ ตั้ง นี้ เป็น คน เรียกว่า เป็น เหตุ วิสามัญ

ข้อ ๒ ฆาฏกรรม อัน เป็น ส่วนนี้ นั้น ผู้อื่น แม้ เป็น เจ้าราชการ หรือ
เป็น เจ้า พนักงาน กระทำ ให้ ตาย โดย มิ ได้ เกี่ยว แก่ กระทำ การ ตาม หน้า ที่
ให้ ถือ ว่า เป็น ฆาฏกรรม อย่าง ส่วนนี้

มาตรา ๘ พนักงาน ที่ จะ ทำ การ ชันสูตรพลิกศพซึ่งตายโดยฆาฏกรรม
อย่าง ส่วนนี้ โดย ปรกติ ให้ ถือ ว่า เป็น หน้า ที่ ของ กรมการ ข้าเถอผู้
ปกครอง ท้อง ที่ ข้าเถอ ซึ่ง พบ ศพ นั้น จะ เป็น ประชาชน คน ๑ กับ กำนัน
คนใด คนหนึ่ง ใน ข้าเถอ นั้น แต่ แพทย์ ประจำ ตำบล หรือ เจ้าบ้าน คนใด
คนหนึ่งใน ข้าเถอ นั้น ต้อง นั่ง พร้อม กัน ๓ คน จึง จะ ทำ การ ชันสูตร
พลิกศพ ถูก ต้อง ตาม พระราช บัญญัติ นี้

แต่ ถ้า เดี๋ยวนี้ บัญชา การ ปก ครอง ท้อง ที่ หรือ สัมหะเทศาภิบาล
ผู้ สำเร็จ ราชการ มณฑล หรือ ผู้ สำเร็จ ราชการ เมือง เห็น ว่า เหตุ ที่
เกิด ฆาฏกรรม เป็น การ ซึ่ง ควร จะ จัด การ โดย พิเศษ จะ ตั้ง ผู้ ทำ การ

ชั้นผู้ตรวจ พดก ศพ เฉพาะ เรียง นม ทั้ง ๓ คน ก็ได้ ถ้าหาก ว่าศพ นั้น คาย โดย
ฆาฏกรรม อย่าง วิธามัญ พนักงาน ๓ คน ซึ่ง จะ นั่ง ทำการ ชั้นผู้ตรวจ
พดก ศพ ให้เป็น ข้าราชการ หัวหน้า กรม หรือของ พนักงาน ซึ่ง ทำให้ คาย

คน ๑ ข้าราชการ ซึ่ง เจ้า กระทรวง ผู้ ปก ครอง ของ ที่ เตชอก แด ดั่ง คน ๑
แต่ ข้าราชการ ซึ่ง เป็น ฝ่าย ตุลาการ ซึ่ง เจ้า กระทรวง ยุติธรรม เตชอก แด
ดั่ง คน ๑ ใน ๓ คนนี้ ผู้ใด มีบรรดาศักดิ์ สูง กว่า คนอื่น นี้ ได้เป็น ประธาน ๑

มาตรา ๙ ความมุ่งหมายในการ ชั้นผู้ตรวจ พดก ศพ นั้น เพื่อ จะ ทำ
รายงาน ขึ้น ต่อผู้บัญชาการ มณฑล ใน ข้อ ความ เหล่านี้ คือ

ข้อ ๑ ชื่อ ตระกูล, ที่ อยู่, อาศัย, แล ความประพฤติ ของ ผู้ คาย

ข้อ ๒ ผู้ใด ได้กระทำ ให้ คาย ใน ข้อนี้ ถ้า รูด ตี ฆาฏกรรม ให้บอก ใน
รายงาน ถ้าไม่ รูด ตี ทำให้ คาย หรือ มีความเคลือบแคลง ซึ่ง ได้
อยู่ ว่า ผู้ใด จะ ทำให้ คาย ให้ตั้ง ว่า คาย ด้วย ผู้อื่น ซึ่ง ยังไม่ รูด ตี แม้ ฆาฏ
ฆ่า คาย ถ้า ผู้ คาย ได้กระทำ ให้ ตน คายเอง หรือ มีเหตุ ควร เห็น
อย่าง นั้น ก็ให้ ว่า ตาม เนื้อ เห็น ใน รายงาน

ข้อ ๓ เหตุ ผล ที่ คาย คือ คอย ชั้นผู้ตรวจ แล รายงาน ให้ รูด ว่า คาย ด้วย
บาดแผล ทบ ตี ฟัน แทง ครอง โหน อย่างไร หรือ ถ้า หาก ว่า ถูก งวง ยา พิษ มี
แล ผูก คอ คาย ก็ ต้อง บอก ตาม ควร แก่ เหตุ การณ์

ข้อ ๔ ต้อง รายงาน ถ้า เหตุ ซึ่ง เกิด ฆาฏกรรม เท่า ที่ จะ รูด ใน ข้อ
นี้ ^{12/10/2566}หมาย ความ ว่า ถ้า ถูก ผู้ รวย ปล้น หรือ แบ่ง ซึ่ง ตอม ตก ทำร้าย หรือ

ตายในที่ฉิบหายต้อง ถ้าวางใน รายงาน ถ้าหากว่าเป็น การ ที่ฆ่าตัว
ตายเอง เหตุใดผู้ นั้น จึง ฆ่าตัว ตายเอง ก็คือ เพราะ เกิด วิกฤต ชีวิต ขึ้น
มา เป็น ต้น ให้ รายงาน เท่า ที่ จะ รู้ ได้

มาตรา ๑๐ ถ้าหากว่า การ ชั้่น ชู้ตวร พดิก ศัพ ต้อง ช้าไป ด้วย เหตุ อย่าง
หนึ่ง อย่างใด จน ทราบ ศัพ ชู้ตว โชม เลี้ย แลว กั ตั หรือ พบ ซาก ศัพ ชั้
ชู้ตว โชม เลี้ย แลว กั ตั ทั้ง ๓๐ ประการ นี้ ไม่ เป็น เหตุ ที่ จะ งตเว้น การ ชั้่น ชู้ตวร
ตาม พระราช บัญญู ตั นี้ จะ งต ได้ แต่ การ พดิก ศัพ ซึ่ง ไม่ มี ประ โยชนั ันใด
ที่ จะ ทำ

มาตรา ๑๑ พนักงาน ทำ การ ชั้่น ชู้ตวร พดิก ศัพ มี อำนาจ ที่ จะ เรียก
บรรดา ผู้ รุ เหตุ การณ์ ไม่ เว้น ที่ กระทำ การ ชั้่น ชู้ตวร พดิก ศัพ นั้น มา ให้
ถ่าบถ หรือ ปฏิญญา ณ เบิก ความ เป้น พยาน ตาม วิชั สืบ พยาน ใน ศาล ยุติธรรม
ถ้าผู้ใด ซึ่ง พนักงาน กระทำ การ ชั้่น ชู้ตวร พดิก ศัพ ได้ รับ หมาย เรียก แต่ ไม่
มา เบิก ความ กั ตั มา แจ้ง ความ เท็จ กั ตั ท่าน ว่า มี นั มีความ ผิด มี
โทษ เสมอ ชั้ อำนาจ ศาล แล เบิก ความ เท็จ ใน ศาล แต่ พนักงาน ชัยการ
ต้อง พ้อง ร้อง ให้ ศาล ทำ โทษ

มาตรา ๑๒ การ ชั้่น ชู้ตวร พดิก ศัพ ตาม พระราช บัญญู ตั นี้ ให้ เจ้า
ใจ ว่า ไม่ ถด หย่อน นำ ที่ แล ความ รับ ผิด ชอบ หรือ กั ตั กัน ชูระ ของ เจ้า
พนักงาน ที่ จะ สืบ ส่วน เขา คั วใจ ผู้ รุ เลี้ย น หนาม แผ่น ดิน ใน คดี ที่
เกิด ฆาฏ การณ์ นั อย่าง หนึ่ง อย่างใด ให้ เจ้า พนักงาน ผู้ มี นำ ที่ สืบ ส่วน

12/10/2566

โจรสลัดราย เป็น พระช่วยการ ชินสุทร พดิกศพิให้ ได้ตั้ง พระราชบัญญัติ
นี้คง ทุก อย่าง ทุก ประการ และ ห้ามมิให้ พอง คดี เรื่อง นั้น ก่อน เสร็จ การ
ชินสุทร พดิก ศพ

มาตรา ๑๓ เมื่อ เจ้าพนักงาน ได้ ทำ การ ชินสุทร พดิกศพิ เสร็จ แล้ว ให้
รับ ทำ รายงาน เสนอ ต่อ ผู้ ดำ เริ่จ ราชการ มณฑล ภายใน ๗ วัน แล้ว ผู้
ผู้ ดำ เริ่จ ราชการ มณฑล จะ มี คำ สั่ง คดี เรื่อง นั้น โดย ชุมมัต ของ เสนาบดี
ผู้ บัญชา การ ปก ครอง ที่ ยิง ที่ ต่อ ไป ประการ ใด

มาตรา ๑๔ ให้ เสนาบดี กระทรวง มหาดไทย เสนาบดี กระทรวง
นคร บาด แล เสนาบดี กระทรวง ยุติธรรม เป็น ผู้ รักษา การ ให้ เป็น ไป
ตาม พระราช บัญญัติ นี้

มาตรา ๑๕ ให้ เสนาบดี กระทรวง มหาดไทย แล เสนาบดี กระทรวง
นคร บาด มี อำนาจ ที่ จะ ตั้ง กฎ เสนาบดี เพื่อ จะ รักษา การ ให้ เป็น ไป
ตาม พระราช บัญญัติ นี้ ถ้า กฎ เสนาบดี นั้น ใ้ รับ พระราชทาน พระ บรม
ราชานุญาต แล ได้ โฆษณา ใน หนังสือ ราช กิจจานุเบกษา เป็น สำคัญ แล้ว
ให้ ถือ ว่า เป็น ต่่วน ๑ ใน พระราช บัญญัติ นี้.

ประกาศ มวณวันที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๒๕๙ ใน รัชกาล บัคย์มนี้

12/10/2566
(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๘ เมษายน หน้า ๙๒)

พระราชบัญญัติวิทยุโทรเลข

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า

ด้วยรัฐบาลสยามได้ถืออำนาจไว้แต่ครั้งฝ่ายเดียว ใน การ ที่ตั้งเครื่อง และทำการ โทรเลขแต่โทรศัพท์ ที่ใช้ติดต่อทั่วไปในพระราชอาณาจักแล้ว

แต่ด้วยเหตุว่าเครื่องสำหรับใช้ วิทยุ โทรเลขในเวลาปัจจุบันนี้ ได้คิดกันทำขึ้นจนใช้ประโยชน์ได้ตั้ง ทางบก แล ทางน้ำแล้ว

แต่ด้วยเหตุว่ามีพระราชประสงค์ จะให้เรือกำปั่นที่ใช้ของไทย เป็นต้นว่าในเรือที่มิคนโดยสาร นั้น มีเครื่องเช่นว่านี้ ใช้ให้ถูกต้อง ตาม ข้อบังคับอัน สมควร เพื่อจะมือง กันให้ปราศจาก ภัยอันตรายใน ทะเลยิ่งขึ้น

แต่ด้วยเหตุว่า ข้อบังคับอัน จำเป็น ต้องมี เพื่อที่จะใช้ ให้ถูกต้อง แล เป็น ประโยชน์ได้แน่นอนจริง ในเครื่อง วิทยุ โทรเลข ณสถานที่ ที่ ตั้งขึ้นไว้ทุกแห่งนั้น จะต้องให้ตรง ตาม ข้อความทุกอย่าง ที่ได้กล่าว ไว้ ใน หนังสือสัญญา ระหว่าง นานาประเทศ ว่าด้วย วิทยุ โทรเลข ซึ่ง ได้ทำกันไว้ ที่ กรุง ดอนดอน ณวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งรัฐบาลสยามได้เข้าชื่อไว้ ใน สัญญา นั้นแล้ว

เพราะเหตุฉนั้น จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราช บัญญัติในเรื่องนี้ไว้ ดังนี้

หมวด ๑ ว่าด้วย นาม แล เวลา ใช้ กฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า กฎหมาย วิทยุ โทรเลข พ.ศ. ๒๔๕๗

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่ วันที่ ได้ ประกาศไว้ใน ราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒ ว่าด้วย สถานที่ ตาม ผัง ทลศ แต่ นบนบก

มาตรา ๓ อำนาจในการ ที่จะ ตั้ง เครื่อง แล ใช้ ทำการ ใน วิทยุ สถานที่ เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะมี โทรเลข ฤๅ โทรศัพท ใน แผ่นดิน ดยยาม แต่ ใน เวล ที่ กั้น อัน ทอด อย เป็น นิ จ ใน น่าน น้ำ ผาย ดยยาม นั้น เป็น อำนาจ อัน สิทธิ ชาติ อย ฝาย เดียว

อำนาจ อัน นี้ ให้ เป็น หน้า ที่ ของ กรม ไปรษณีย์ แล โทรเลข ใน กระทรวง คมนาคม เป็น ผู้ รักษา ไว้

มาตรา ๔ กองทัพบก แล กองทัพเรือ จะ ตั้ง เครื่อง แล ใช้ ใน วิทยุ สถานที่ ฤๅ ใน เครื่อง ใช้ สำหรับ ดยยาม แต่ โดย ลำพัง ก็ ได้ แต่ ต้อง ทำ ตาม ข้อ ความ ที่ ได้ นาย ค ะ ทรวง กระจา โหม แต่ กระจา ทหาร เรือ จะ มี หนังสือ อนุญาต ให้ ทำการ นี้ ตาม สัมคอร แก่ เจตรา ทุก ครั้ง ทุกคราว

สถานที่ ไต ๆ ที่ ได้ ตั้ง ขึ้น ตาม ข้อ ความ ใน มาตรา นี้ จะ เปิด ให้ สาธารณชน บอ ก ก็ มิ ไป มา ได้ แต่ เฉพาะ ที่ ได้ กระจา ทคตลง เป็น การ พิเศษ ใด กับ กรม ไปรษณีย์ แล โทรเลข แล วิทยุ นั้น

หมวด ๓ ว่าด้วย สถานที่ใน เรือกำปั่น

มาตรา ๕ ห้ามมิให้เรือกำปั่นค้าขาย ที่ใช้ของไทย ตั้ง เครื่อง แงใช้ เครื่อง วิทยุ โทรเลข ฤๅโทรศัพท์อย่างหนึ่ง อย่างใด โดยที่ไม่ได้รับ ใบอนุญาตจากเสนาบดี กระทรวงคมนาคม

เสนาบดีกระทรวงคมนาคม จะยังไม่ออกใบอนุญาตเช่นว่านี้ จนกว่า จะได้ เห็น เป็น ที่ พอใจ แล้ว ว่า เครื่อง นั้น จะ ใช้ ได้ ถูก ต้อง ตาม ข้อความ ใน หนังสือสัญญา ระหว่าง นานาประเทศ ว่าด้วย วิทยุ โทรเลข ซึ่ง ทำไว้ ที่ กรุง ลอนดอน ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ แต่ พอใจ ว่า ผู้ที่จะใช้ เครื่อง นั้น เป็น คน มีความรู้ สัมควร เป็น ผู้ ทำ การ นี้ ได้ ด้วย

ใบอนุญาต เช่นว่ามา นี้ จะได้ ออกให้ มี กำหนด เวลา และมี ข้อ ความ เป็น ข้อ บังคับ ไว้ ตาม ที่ เสนาบดี กระทรวงคมนาคม เห็น เป็น การ ชอบ

มาตรา ๖ บรรดา เรือกำปั่นใด ๆ ที่ใช้ ของไทย ฤๅของ ต่าง ประเทศ ก็ ตัด ยก เสีย แต่ เรือรบ เท่านั้น ห้ามมิให้ ส่ง ก้าว ไป ด้วย เครื่อง วิทยุ โทรเลข ที่ เรือ นั้น ๆ เมื่อ ทอด อยู่ ใน น้ำ น่าน น้ำ ฝ่าย สยาม ใน เวลา แด ใน ที่ ซึ่ง คำ เช่น นั้น จะ ส่ง ไป ได้ ด้วย เครื่อง ของ รัฐบาล โดย ทาง ที่ มี สาย โทรเลข ฤๅไม่มี ก็ เหมือน กัน เว้นไว้ แต่ ที่ จะ ใช้ บก ฏ รั บ ขาว จาก เรือ กำปั่น ที่ อับปาง ^{12/10/2566} จึง จะ ทำ ได้

หมวด ๔ ว่าด้วยความลับ

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งทำการ ฤ็มึ ความรู้ ในการ ที่
ได้กระทำใน ฤ็ชย ฤ็ถานี แห่งใด ๆ นั้น เปิด เผย ข้อความ ใน คำ ที่ ส่ง ไป
ฤ็ที่ใดรับ มา จาก ฤ็ถานี เช่น เดียวกัน ฤ็าเป็น ข้อความ ที่ ม ผู้ใด ยื่น ให้
ใน ฤ็ถานี เช่น นี้ เพื่อ ที่ จะ ให้ ส่ง ต่อ ไป นม ให้ผู้ ยื่น ทราบ เว้น เสีย แต่
ที่ จะ ส่ง ให้ แก่ผู้ ซึ่ง คำ นั้น บอก ให้ ส่ง ถึง ผู้ นั้น เอง ฤ็าให้ แก่ผู้ ที่ใดรับ
อำนาจ เป็น ขระ แทน ตัว ผู้ นั้น ฤ็า ส่ง ต่อ ไป ยั ฤ็ถานี ที่ ควร ใช้ ส่ง คำ เพื่อ
ให้ ถึง ตัว ฤ็า บอก ความ ตาม คำ บังคับ ของ ศาล ยัน มี อำนาจ บังคับ ได้ ดังนี้
จึง จะ เปิด เผย บอก คำ เช่น นี้ ได้

หมวด ๕ ว่าด้วย การ ลงโทษ

มาตรา ๘ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด ตั้งเครื่อง แล ใช้เครื่อง อย่างใด ๆ ผิด
ต่อ ข้อความ ใน มาตรา ๓ แล มาตรา ๖ ฤ็ากระทำ ตาม เถ็น ถว่า ข้อความ
ที่ ว่าไว้ ใน มาตรา ๔ แห่ง กฎหมาย นี้ จะ ต้อง มีโทษ จำไม่เกิน หก เดือน
ฤ็าปรับ เป็น เงิน ไม่เกิน ถว่า ห้าร้อย บาท ฤ็า ทั้ง จำ ทั้ง ปรับ ด้วย
ผู้บังคับ ฤ็า นาย เวช กำนัน กี่ดี แล ถ้า มี คน ผู้กระทำ ความ ผิด ดัง
ถบ ที่ ว่า นี้ ก็ ต้อง มีโทษ ด้วย เหมือน กัน ทุก คน ทุก ข้อ ที่ กล่าว ไว้ ใน
มาตรา ๖ นี้

มาตรา ๙ ผู้หนึ่งผู้ใด ที่กระทำ ผิด ต่อ มาตรา ๕ แห่ง กฎหมาย นี้
จะ ต้อง มีโทษ ปรับ เป็น เงิน ไม่เกิน ร้อย บาท

12/10/2566

มาตรา ๑๐ เมื่อพิจารณาเป็น สัจว่า ผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดต่อ มาตราทั้ง หดาย ที่ กล่าว มา ข้าง ต้น นี้ แล้ว ศาล จะ มี คำ สั่ง ให้ รับ เครื่อง อัน หนึ่ง อันใด ที่ไว้กระทำความผิด มีโทษ ตาม กฎหมาย นี้ ก็ได้

มาตรา ๑๑ ผู้หนึ่งผู้ใด ทำให้เครื่องยับเยินเสียหายไป ถูกกระทำการอย่างใด ๆ ทำให้เสียหายใน วิทยุ โทรเลข สถานี ที่ ได้ ตั้ง ขึ้นไว้ โดยชอบด้วยกฎหมายก็ดี ถูกทำการ อย่างใด ๆ ที่ จะ กัด กั้น ถูก เจงใจ กัด กั้น ไม่ ให้ ส่ง ต่อ กัน ได้ ด้วย คำ วิทยุ โทรเลข อย่าง หนึ่ง อย่างใด ใน สถานี เช่นว่านี้แล้ว จะต้อง มี โทษ ตาม ความผิด ที่ กล่าว ไว้ ใน มาตรา ๑๙๖ แห่ง ประมวลกฎหมาย อาญา

มาตรา ๑๒ ผู้หนึ่งผู้ใด กระทำความผิดต่อ มาตรา ๗ แห่งกฎหมายนี้ จะ ต้อง มี โทษ ตาม ความผิด ที่ กล่าว ไว้ ใน มาตรา ๒๓๗๙ จน ๒๓๘๑ แห่ง ประมวลกฎหมาย อาญา

หมวด ๒ ว่า ด้วย จัด การ ให้ ตำรวจ

มาตรา ๑๓ ให้เสนาบดีกระทรวงคมนาคมเป็นผู้รักษามงคัมภีร์ บัญชาการให้ตำรวจไป ตาม กฎหมาย นี้

ให้เสนาบดีนั้น มี อำนาจ ที่ จะ ทำ กฎ ข้อ มงคัมภีร์ แล กำหนด อัตรา ค่าธรรมเนียมสำหรับบอกส่งคำ วิทยุ โทรเลข ฤ็โทรศัพท์ ที่ ม่นมก ถูกส่ง กับ เรือ กำนัน กับ ทั้ง ค่า ขรรณเนียมในอนุญาต ตาม มาตรา ๕ ด้วย

ให้เสนาบดีนั้น มี อำนาจ ที่ จะ ทำ กฎ ข้อ มงคัมภีร์ ว่า ด้วยคนทำการใช้เครื่อง

12/10/2566

อย่างไรก็ดี จะต้องมี ความรู้ เพียงไร จึงจะสมควร เป็นผู้ ใช้ เครื่องมือ
บรรเทา ข้อ ขัดข้องทั้งหลาย เหล่านี้ จะต้องให้ ถูกต้อง ตาม ข้อ มติ
เดิมนั้น ถ้าหากว่า การ นี้ ที่คิด ต่อ ตาย หนึ่งข้อ ซึ่ง ญัตติ ว่าจะ ว่าง นานาประเทศ
ว่า ด้วย วิถี โภชนา นั้น ทุก ประการ

กฎ ข้อ มติ ของ เสนาบดี อย่าง ว่า มา นี้ เมื่อ ได้ รับ พระราชทาน
พระบรมราชานุญาต แด่ ลง พิมพ์ ใน ราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้ เป็น อัน ไร
ได้ เหมื่อน เป็น ส่วน ของ กฎหมาย นี้ ด้วย

ประกาศมาณวันพ ๒๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๒๑ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๘ เมษายน หน้า ๙๘)

พระราชบัญญัติลักษณะพิจารณาฎีกาอุทธรณ์

พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มีพระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ทรง พระราชดำริ
ว่า ประกาศ พระราชบัญญัติ ใน เรื่อง ฎีกา อุทธรณ์ ยังมี ก้าว กาย ขัดข้อง
อยู่หลายแห่ง สมควร จะ นำ มา รวบรวม เข้าไว้ แด่ แกะ ไข เพิ่ม เติม เป็น
วิธี พิจารณา ความ แห่ง แด่ ความ ซาญา ให้ ดัง เป็น หมวด หนึ่ง เพื่อให้ เป็น
ความ สดวก แก่ การ พิจารณา พิพากษา อรรถคดี ทั้งปวง ให้ มี ผล เสริม ไป
โดย พด้นั้น แก่ การ ดำเนิน จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ทรา
พระราชบัญญัติ โดย บทมาตรา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลักษณะพิจารณาฎีกาอุทธรณ์ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗” ให้ใช้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ได้ออกประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ฯ

มาตรา ๒ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้สืบไป ให้ยกเลิกประกาศทุกเกล้า ฯ ถวายฎีกาปี ๑๑๖ ประกาศปี ๑๑๗ พระราชบัญญัติอุทธรณ์ ฎีกาปี ๑๒๓ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีความแพ่งคดี ๑๒๗ คือ มาตรา ๑๐๕, ๑๐๖, ๑๐๗ รวม ๓ มาตรา พระราชบัญญัติข้อบังคับในกระบวนการพิจารณาคดี ฎีกา ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ค.ศ. ๑๓๐ กับกฎเกณฑ์ยุติธรรมที่ ๔ ที่ ๓๙ ที่ ๔๓ ซึ่งบังคับไว้ด้วยวิธีถวายฎีกานั้นด้วย ฯ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกคำอุทธรณ์คดีในคดีอาญาทั้งปวง มิให้เรียกสืบไป เพื่อเป็นอนุสาร สำนักร่วมเหมือน กับใน ชั้นศาลต่าง ศาลอุทธรณ์นั้น ฯ

มาตรา ๔ อัตรากำลังข้าราชการชั้นศาล ฎีกาในคดีแพ่ง อาญาชั้นใหม่ซึ่งถือว่าเป็นคดีแพ่ง กับ อาญา คอบ อยู่ด้วยนั้น ท่านให้เรียกโดยอัตราตํ่าเดียวกับ ชั้น ศาลอุทธรณ์ แต่คำอุทธรณ์ให้เรียกเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐ บาท ฯ

มาตรา ๕ คู่ความจะร้อง ถวายฎีกาคัดค้าน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ทำฎีกาอุทธรณ์ขึ้น แต่ภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันได้ฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นต้นไป แต่ให้ ยื่น ฎีกาแก่ ศาลเดิมซึ่งได้

พิจารณาคดีนั้น เพื่อได้ รับ ฎีกา ดัง นั้น มาพร้อม กับ ถ้อยคำ ส่วนวน ความยัง ศาลฎีกา ฯ

มาตรา ๖ ในคดี อาญา ที่ ศาลอุทธรณ์ ได้ ปฎิญา ทับ สัตย์ ศาล ต่าง ๆ เพียง แต่ แก่ ไซ บ้าง เด็ด น้อย แต่ มี กับ ให้ ลง โทษ จำคุก เพียง ๑ ปี ลง มา แต่ ทั้ง ปรับ เปน สีน โหม พินัย ไม่ เกิน ๔๐๐ บาท นั้น ให้ พัง จำ คดี เปน ยุติ เพียง ศาลอุทธรณ์ ห้าม มิ ให้ คุก ความ ร้อง ถวาย ฎีกา ด้วย บัญหา ข้อ เท็จ แต่ จริง ใน ท้อง ส่วนวน ฯ

มาตรา ๗ ในคดี แ่ง พิศาย กั้น ด้วย ทน ทรัพย์ ไม่ เกิน ๔๐๐ บาท ซึ่ง ศาล อุทธรณ์ ได้ ปฎิญา ทับ สัตย์ ศาล ต่าง ๆ เพียง แต่ แก่ ไซ บ้าง เด็ด น้อย นั้น ให้ พัง จำ คดี เปน ยุติ เพียง ศาล อุทธรณ์ ห้าม มิ ให้ คุก ความ ร้อง ถวาย ฎีกา ด้วย บัญหา ข้อ เท็จ แต่ จริง ใน ท้อง ส่วนวน ฯ

มาตรา ๘ ใน คดี ศาลต่าง ประเทศ ได้ พิจารณา บังคับ ตาม หนังสือ สัจญา ทาง พระราชไมตรี แต่ มูล คดี นั้น ละตาย คุก ความ จะ ถวาย ฎีกา ด้วย บัญหา ข้อ เท็จ แต่ จริง ใน ท้อง ส่วนวน นั้น ไม่ ชอบ ย่อม ถวาย ฎีกา ได้ แต่ ใน บัญหา กฎหมาย ฯ

มาตรา ๙ ใน คดี ทั้ง ๒ ประเภท ซึ่ง ไต่ ทัก กัด ห้าม ฎีกา ได้ โดย มาตรา ๖ มาตรา ๗ นั้น ถ้า ผู้ พวักษา ซึ่ง ไต่ พิจารณา คดี ใน ชั้น ศาล เดิม ก็ คดี ศาล อุทธรณ์ ก็ ตี พิเคราะห์ เห็น ว่า ข้อ ความ ที่ ไต่ ทัก นั้น เปน บัญหา สัจญา อัน ควร ยก ชั้น สูง ศาล สูง สุด แต่ ขนุญาต ให้ ถวาย ฎีกา ได้ ถ้า ถ้า เห็น ว่า บัด เจ้า กระทรวง ฎีกา สมุท เทศาภิบาล ฎีกา เจ้ากรมชั่งการ ฎีกา

12/10/2566

เนติบัณฑิตสยามแท้ ๒ นายได้ลงชื่อรับรองในฎีกา ว่ามีเหตุอันสมควร
ที่ศาลสูงศาลใต้วินิจฉัยกัน ให้ศาลฎีการับฎีกานั้นไว้ พิจารณาแล้ว
บังคับบัญชาได้ ฯ

มาตรา ๑๐ ในคดีอาญาซึ่งศาลใต้พิพากษาปรับ ด้ย ด้ย ดิน ดง โทษ
จำคุก มีกำหนดกว่า ๑ ปีขึ้นไปจนกระทั่งถึง ๑๐๐ ปี โทษ ฎีกาให้ปรับ
เป็น ทัณฑ์หลวง มีจำนวนกว่า ๕๐๐ บาทขึ้นไปนั้น ท่านอนุญาตให้รับ
ฎีกาคู่ความไว้ พิจารณาแล้วบังคับบัญชาได้ ฯ

มาตรา ๑๑ ในคดีอาญาซึ่งศาลใต้พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์แต่
โจทก์มาร้อง ถวายฎีกาว่า มิได้รับความคุ้มครองแห่งกฎหมายโดยชอบ
ท่านให้รับฎีกาโจทก์ไว้ พิจารณาแล้วบังคับบัญชาได้ ฯ

มาตรา ๑๒ ในคดีแพ่งพิพาทด้วยทุนทรัพย์เกินกว่า ๕๐๐ บาทขึ้นไป
ไป ฎีกาในคดีพิพาทโดย มรดก ฟ้อง อยา ฟ้อง ห้าม ฟ้อง ขบถ ฟ้อง ให้เบ็ด ทาง
เป็น ฮาทิ ซึ่ง เป็น แพนก หนังสือ ค่างหาก นอถ จาก กติ ฟ้อง เรียก ทุน ทรัพย์ มีน
ท่าน อนุญาต ให้รับ ฎีกาคู่ ความไว้ พิจารณา แล้ว บังคับ บัญชา ได้ ฯ

มาตรา ๑๓ ในคดีแพ่ง ฎีกาคดีอาญาไม่ว่า ทุน ทรัพย์ พิกาย แต่ กำหนด
โทษ มาก น้อย เท่าใด ๆ ซึ่ง ศาล อุตธรณ ปรฤษา ถลัม ด้ย ด้ย ปรฤช
ถอน คำ พิกาย ศาล เดิม ฎีกา ถลัม บังคับ ใน ข้อ โทษ ใจ ความ แห่ง คดี
ท่าน อนุญาต ให้ คู่ ความ ร้อง ถวาย ฎีกา ด้วย บัญหา ข้อ เท็จ แต่ จริง ใน ท้อง
ดำเนิน ด้ย ด้ย

12/10/2566

มาตรา ๑๔ ในคดีแพ่ง ฎีกาคดีอาญาไม่ว่า ทุน ทรัพย์ พิกาย ฎีกา กำหนด

โทษ มาก น้อย เท่าใด ๆ ซึ่งปรากฏว่า มีข้อพิพาทด้วย บัญหา กฎหมาย
 ท่าน อนุญาตให้ คู่ ความ วง ภาย ฎีกา ใด ด้ไป แต่ ฎีกา นั้น ย่อม ร้อง
 คัด คำน ว่า ศาล อุตธรณ พิกษา ษา ฝืน ฐน ษัต พระราช กำหนด กฎหมาย
 ฎาจารย์ ต ธรรม ประเพณี มี ชาติ ว่า ศาล นั้น มี กับ คดี ผลิต กระทบ ต่อ
 อาณา ศาล กดี ฎา ว่า ศาล ปลูกษา อ่าง บท ผลิต ว่าง บท ผลิต พิศราท บท ผลิต
 กตาด เกิด ่อนใจ ความ แห่ง กฎหมาย กดี ฎา ว่า ปรบ ด้ ด้ย คัด ด้น นอก ้อง
 นอก ประเด็น นอก คำ พยาน หลัก ฐาน นอก ถ้อย คำ ด้ำน วน กดี ฎา
 ทำ นอก ทำ เห็น ือ ทำ ชาติ ตก บก พร้อง ผลิต จาก กระบวน พิจารณา แห่ง อาญา
 ต ผลิต บท กฎหมาย ่อน ท่าน บัญญัติ ไว้ ด้ย ประการ ใด ประการ หนึ่ง กดี
 ทำ ให้ รม ฎีกา ด้ พิจารณา แล วจน ุฉย ใน บัญหา กฎหมาย นั้น ๆ ด้ ะ

มาตรา ๑๕ ใน การ ปลูกษา ฎีกา พิกษา ด้ย บัญหา กฎหมาย นั้น
 ษ้ ้ ด้ย แล วจน แห่ง คดี ซึ่ง ศาล อุตธรณ ด้ พิจารณา มา แล ด้ พ้ง ว่า ฎน ความ
 ด้ย ำ ไบ ด้ ด้ย มา ปรน ด้น ใด ให้ ด้ย พ้ง ด้ ด้ ตาม ไบ ด้ ด้ย นั้น ศาล ฎีกา
 พ้ง วจน ุฉย แต่ บัญหา กฎหมาย ว่า ศาล อุตธรณ ว่าง บท ปรบ กับ ด้ ด้ย คัด ด้น
 มา นั้น ษอบ ฎา ไม่ ะ แต่ ใน การ ษ้ ้ ด้ย แล วจน แห่ง คดี ำ ไบ ด้ ด้ย นั้น
 ถ้า ศาล อุตธรณ ด้ ำ เนื ฐกตาด เกิด ่อน ต ผลิต วัช พิจารณา ฎา ษา ฝืน ฐน ษัต บท
 กฎหมาย ้ คดี ด้ ด้ ปรน บัญหา กฎหมาย เพราะ เหตุ ผลิต กฎหมาย เกิด
 ษ้ ใน การ ำ ไบ ด้ ด้ย นั้น ศาล ฎีกา ย่อม มี อำนาจ วัช พ้ง พิจารณา ษ้ ษ้
 ้ ้ ด้ย แล วจน แห่ง ไบ ด้ ด้ย นั้น ด้ ไม่ แต่ ปลูกษา ด้ วัช ษ้ ษ้ ผลิต เกิด ่อน
 นั้น ให้ ด้ ด้ ด้ย กบ ำ นอง ฐตอง ธรรม ะ

๑๒๓๐/๒๕๖๖

มาตรา ๑๖ คู่ความจะร้องถวายฎีกาขึ้นพิพากษาโต้แย้งในปัญหา
กฎหมาย ย้ำให้ยื่นฎีกาย่อเกิดอุปสรรคความ เช่น ร้องคัดค้านด้วย
คำกว้าง ๆ แต่จำคำพิพากษาคัดอุทธรณ์ไม่ถูกต้องด้วย บทกฎหมาย
ดังนี้ไม่บังคับว่า ท่านให้ทำฎีกาหย่อนซึ่งข้อกฎหมายว่า ร้องคัดค้าน
โต้แย้งด้วยบทใดกระทรวงใด จำแดงออกให้จะแจ้ง แต่ให้ตั้งชื่อทนายความ
ผู้สามารถ แต่งตั้งข้อกฎหมาย มาในฎีกาเป็นสำคัญด้วย ฯ

มาตรา ๑๗ มีพระบรมมณูตั้งไว้ให้ศาลฎีกา เป็นศาลอุทธรณ์
สูงที่สุดในพระราชอาณาจักร แต่ให้ดำเนินกระบวนการพิพากษา
คดีโดยตักษณ อุทธรณ์ เมื่อคำตัดสินได้รับฎีกากับถ้อยคำสำนวนให้
ประชุมคณะผู้พิพากษา ตรวจพิจารณา พัง คารม ทนายคู่ความ แดง
สำนวน ตลยต แล้ว พังพิพากษา บังคับคดีโดยทำนองของพระบรม
คำสั่งพระราชคำสั่ง ดังนี้

- ๑, พิจารณาทับตัย คัดคืน แห่ง คำต อุทธรณ์
- ๒, พิจารณาทับตัย แก้ แก้ บทกฎหมาย ที่ คำต อุทธรณ์ วาง มา
- ๓, พิจารณา ถัดมี ลัดย ถัดมี บท แห่ง คำต อุทธรณ์
- ๔, พิจารณา แก้ ไบ ลัดย แด คำ บังคับ คดี
- ๕, ปฤกษาให้ยกฎีกา ที่ตเมต กฎหมาย เสีย
- ๖, บังคับให้ยื่นสำนวนไปพิจารณาเพิ่มเติม
- ๗, บังคับให้ยื่นไเบ ลัดย ไป ทำใหม่
- ๘, บังคับให้พิจารณา คัดคืนใหม่ เป็น ต้น

๑๒/10/2560

เมื่อได้ ปฤกษาตกลง พร้อมกัน สดงาม เด ให้เขียน คำพิพากษา แต่ง
 ซึ่ง เหตุ แล หลัก ฐาน อัน ควร บังคับ คดี นั้น ให้แจ้งชัด ถ้า คำพิพากษา
 ให้ลง พระราชอาญาถึง ออกฤกษ์ โทษ มหันตโทษ ก็ ตั้ง ราชทัณฑ์แก่
 ข้าราชการ ผู้ มีบรรดาศักดิ์ ก็ ตั้ง ให้ นำ คำพิพากษา ขึ้น ถวายบังคมทูล
 พระกรุณาโดย พระราชนิยมก่อน ถ้า พิพากษา คดี แห่ง คดี อาญา นอก นั้น
 ให้ส่ง ยัง ศาลเดิมให้บังคับคดี ตามคำตัดสิน นั้น ฯ

มาตรา ๑๘ คำพิพากษา ศาลฎีกา ใน คดี แห่ง คดี อาญา ทั้งปวง ให้
 พึง ถือเอา คำพิพากษา ซึ่ง กรรมการ ผู้ พิพากษามั่งเสียงมาก เห็น ร่วมกัน เป็น
 ประमाण เป็น คำพิพากษา ของ ศาล เด็ดขาด ให้ ผู้ พิพากษา บัณฑิตา
 ได้ ประชุม พิจารณา ปฤกษา คดี นั้น ลงชื่อ ต่อกัน ทุกคน ขออย่าให้ คำคำ
 ปฤกษานัยใจเดียว ฯ

มาตรา ๑๙ ใน คดี แห่ง ถ้า ผู้ พิพากษา มี ความเห็น แตกต่าง กัน
 ไป กว่า ๒ พวก จะ คิดสิน เขาตามเสียง มากใน ประชุม มิได้ ใช้ ท่านให้
 ผู้ พิพากษา พวก ข้าง น้อย ที่สุด ยอม ลงเนื้อ เห็น ด้วย พวก ข้าง มาก ร่วมกัน ฯ

มาตรา ๒๐ ใน คดี อาญา ถ้า ผู้ พิพากษา มี ความเห็น แตกต่าง กัน
 ไป กว่า ๒ พวก จะ คิดสิน เขาตามเสียง มากใน ประชุม มิได้ ใช้ ท่านให้
 ผู้ พิพากษา ฝ่าย ที่ เห็น ว่า จำเลย มี พิรุธ มี โทษหนัก ยอม ลงเนื้อ เห็น ด้วย
 ข้าง ฝ่าย ที่ เห็น ว่า จำเลย มี พิรุธ น้อย มี โทษเบา เพื่อ เป็น ผล ประทาน
 แก่ ผู้ ยาก บังคับ นี้ จึง จะ เป็น ยุक्ति เป็น กรรม ฯ

มาตรา ๒๑ ผู้พิพากษาศาลเดิมผู้จะรับฎีกาขึ้น มีหน้าที่จะพึง พิจารณาพิเคราะห์ฎีกา นั้น ก่อน จำเป็น ฎีกา ประสงค์ใด ต้อง มีบท ห้าม ความ พระราชบัญญัตินี้ ฎีกา นั้นคือ ฎีกาทาง พระราชไมตรี ฎีกาอุทธรณ์ นอกเหนือจากนี้ ฎีกา ห่าใหม่ ก็เห็น จำเป็น ฎีกา ประสงค์ใด เช่น ห้ามด้วย ประสงค์ใด ๆ ให้มีบท ห้าม เหตุผลไว้ ไม่ ดำเนิน และ นอกด้วย ความ ฎีกา ทนาย ความ ให้ทราบ เหตุที่ พิจารณา จำเป็น ควร รับ ฎีกาไว้ และ ย่า ได้ส่ง ฎีกา ขึ้น มา ยัง ศาลฎีกา ก็ แสดง ความ แสดง ทนาย ยื่น ยื่น จำเป็น ฎีกา โดย ชอบ ประสงค์ จะ ฎีกา ให้ จึง ได้ ให้ ทนาย แสดง ความ ทำ คำร้อง แสดง จำเป็น ฎีกา ได้ ด้วย เหตุใด ให้ จึง ชัด ยื่น ขอ อนุญาต คัด ศาล ฎีกา เมื่อ ศาล นั้น ส่ง อนุญาต ให้ รับ ฎีกา จึง ให้ ผู้ พิจารณา ศาล เดิม ปฏิบัติ ตาม นั้น ฯ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ เดือน เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
 เป็นวันที่ ๑๒๖๒ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
 (เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๘ เมษายน หน้า ๑๐๖)

ประกาศยกเลิก

แบบ ก. เต็ม แห่ง พระราชบัญญัติ มอหิน แด โสภะอิน
 พ.ศ. ๒๕๕๖ แด โสภะอิน ก. ใหม่แทน

มีพระ บรม ราช โองการ คำวินิจฉัยเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศ ทรม พัก กัน
 ว่า บรรดา ของ มอหิน ยื่น ได้ รับ รับ ชี้ ได้ ข้าง ท้าย แบบ ก. แห่ง พระราช
 12/10/2566

บัญญัติ มอเฟิน แดโคเคอีน พ.ศ. ๒๔๕๖ อันเป็น ของ เจ้า ของ ได้ จด
 ทะเบียน มีกรรมสิทธิ์ ตามกฎหมาย แด เป็น ของ ที่ เจ้า ของ ยัง หวง วิช
 ฌน์ ไว้ ให้ นับ ว่า ต้อง ด้วย ความ ยกเว้น จาก พระราช บัญญัติ ซึ่ง ทรง พระ
 กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ตราไว้เมื่อ ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน พระพุทธ
 ศักราช ๒๔๕๖ นั้น บัดนี้ ได้ ทรง ทราบ มา ของ ชลบุรี พระ บาท จาก ราย
 งาน เจ้า หน้า ที่ ว่า มี ขา บาง ขนาด ที่ ได้ ระบุ ชื่อ ไว้ นั้น ควร ถอน ออก เด็ด
 แด ควร เพิ่ม อีก บาง ขนาด เพราะ ฉะนั้น ให้ ยกเลิก แบบ ก. นั้น เสีย
 แด ให้ ใช้ แบบ ก. ดังได้กำหนดใหม่ต่อไปนี้

แบบ ก.

ตาม ความใน มาตรา ๒ แห่ง พระราชบัญญัติ มอเฟิน แดโคเคอีน
 พ.ศ. ๒๔๕๖ นั้น ของ ฌน์ ชน ได้ ระบุ ชื่อ ไว้ ข้าง ท้าย นี้ อัน เป็น ของ
 เจ้า ของ ได้ จดทะเบียน มีกรรมสิทธิ์ ตามกฎหมาย แด เป็น ของ ที่ เจ้า ของ
 ยัง หวง วิช ฌน์ ไว้ ให้ นับ ว่า ต้อง ด้วย ความ ยกเว้น จาก พระราชบัญญัติ น ค ข

- ฮอตต์โคคา ไวน์
- Hall's Coca Wine.
- มารีอานา ไวน์
- Mariana Wine.
- โคลโรดีน
- Chlorodyne.

แกรมีรียา แอนโคเคอีน ลอเซนเยส์ (บี.บี)
 12/10/2566
 Krameria and Cocaine Lozenges (B.P.)

มอเฟีย แอน อีเปคากูแอนฮา ลอเซนเย็ค (บี.บี.)

Morphia and Ipecacuanha Lozenges (B.P.)

ยามเม็ด ดีเหลือง แก๊ โอ (ห้าง บี.กริม. แอน โกล)

Cough Tablets. (B.Grimm & Co.)

ไนลล์ แชรรี่ กอฟ ซีรัป

Nyall's Cherry Cough Syrup.

โคลโรไพน์ แค็บเบล็ต (ห้าง ปาร์คเดวิส แอน โกล)

Choloropyne Tablets (Parke Davis & Co.)

ดราจเจ บงเกอ (ห้าง ซายยาฝรั่งเศ็ค)

Dragees Bengue (French Dispensary)

ซีโร อาร์.อี.เอ็ม (ห้าง ซายยาฝรั่งเศ็ค)

Sirop R.E.M. (French Dispensary)

ปุดเรอ นาซาแลง อาร์.อี.เอ็ม (ห้าง ซายยาฝรั่งเศ็ค)

Poudre Nasalin R.E.M. (French Dispensary)

ดออลเตอร์ รุฟฟ์ แบ็คโตเรล ซีรัป (ห้าง ซายยา บางกอกคิสเปินซารี

แอนด์ ห้าง ซายยาโคราช)

Dr. Ruff's Pectoral Syrup (Bangkok Dispensary & Korat Drug Store)

ก๊อฝลอเซนเย็ค (ห้าง ซายยา บาง กอก คิสเปินซารี แอนด์ ห้าง ซายยา

โคราช)

Cough Lozenges (Bangkok Dispensary & Korat Drug Store)

ยาทาโรคผิวหนัง รก (ห้าง ขาย ยา บาง กอ กติ สี่ เป็น ซี่ นี แด ห้าง ขาย
ยา ไคราช)

Pile Ointment (Bangkok Dispensary & Korat
Drug Store)

ยาแก้ตาแดง (ห้าง ขาย ยา บาง กอ กติ สี่ เป็น ซี่ นี แด ห้าง ขาย ยา
ไคราช)

Eye Drops (Bangkok Dispensary & Korat
Drug Store)

เม็ด แชรรี่ คอฟ ซีรัป (ซีเตอเนค)

Red Cherry Cough Sirup (Stearn's)

ยาแก้ท้อง (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Diarrhosa Mixture (Ta Tien Dispensary)

ยาแก้ไอ (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Cough Mixture (Ta Tien Dispensary)

ยานอนหลับ (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Sleeping Mixture (Ta Tien Dispensary)

ยาแก้อุจจาระกระไรก (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Chelera Mixture (Ta Tien Dispensary)

ยาแก้บิด (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Dysentry Mixture (Ta Tien Dispensary)

ยาเม็ดแก้ไอ (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Cough Pills (Ta Tien Dispensary)

ยาฉีดหนองใน (ห้าง ขาย ยา ท่า เตียน)

Gonorrhoea Injection (Ta Tien Dispensary)

ยาหยอด แก่เจ็บท้อง ตึงท้อง แก่จุกเสียด (ห้างขายยาทำเทียน)

Colic Drops (Ta Tien Dispensary)

ตี่มิ่ง ทว แก่ รัดขัดดวงตม (ห้างขายยาทำเทียน)

Pile Ointment (Ta Tien Dispensary)

ยาหยอดตา (ห้างขายยาทำเทียน)

Eye Drops (Ta Tien Dispensary)

สตีเวนส์ กอฟฟ์ เคียวร์ (ห้างสยามโอสถบริษัท)

Stearn's Cough Cure (Siam Drug Store)

เอ็นโกละอินเน ไฮโดรคลอริ์ (เบอร์โรส์ เวดคัม แอนโก)

"Eucle" Cocaine Hydrochlor (Burroughs Wellcome & Co.)

แอนติดีสเซนเตอรี มิกซ์เจอร์ (ห้างขายยาบริติชดีคัสเปินซารี)

"Antidysentery Mixture" (British Dispensary)

เนซาล ดิว (ห้างขายยาบริติชดีคัสเปินซารี)

"Nasal" Douche (British Dispensary)

คอริ์ โรซาล มิกซ์เจอร์ (ห้างขายยาบริติชดีคัสเปินซารี)

Mix "Coryz" ixture (British Dispensary)

มิสต์ เปปซิน แอน บิสมัท (ห้างขายยาบริติชดีคัสเปินซารี)

Mist Pepsin & Bismuth (British Dispensary)

โทรต แท็บเล็ต นัมเบอร์ ๔๙๘ (ห้างแพคเดวิส แอนโก)

Throat Tablets No. 498. (Paake Davis & Co.)

กิดคิงส์ กอฟฟ์ ลอเซนเจตส์

"King's Cough Lozenges"

12/10/2566

แต่ปบดอยค์ เบนโซอิค แอซิด คอเมปาน์ (เบอร์โร้ เวลคัม
แอนโก)

Tabloid Benzoic Acid Compound (Burroughs Wellcome
& Co.)

แต่ปบดอยค์ แป็คคิต เว็ด กัม แอนโคละอิน (เบอร์โร้ เวลคัม
แอนโก)

Tabloid Pastille Red Gum & Cocaine (Burroughs Well-
come & Co.)

แต่ปบดอยค์ แป็คคิต เบนโซอิค แอซิด คอเมปาน์ (เบอร์โร้
เวลคัม แอนโก)

"Tabloid" Pastille Benzoic Acid Compound (Burroughs
Wellcome & Co.)

แต่ปบดอยค์ แรทแคนนี่ เมนโทล แอนโคละอิน (แป็คคิต) (เบอร์
โร้ เวลคัม แอนโก)

"Tabloid" Rhatany, Menthol & Cocaine (Pastille)
(Burroughs Wellcome & Co.)

โซลอยค์ เนซล ฟาริงเกียล คอเมปาน์ (เบอร์โร้ เวลคัม แอนโก)

"Soloid Nasal Pharyngeal Compound (Burroughs Well-
come & Co.)

ยาเทพบรรทม (เวช กิจบรินัท)

"Thep Banthom" (Vetchkit Borisat)

เอ็นมูล มอเฟิน ไฮโดรคลอริ์ (เบอร์โร้ เวลคัม แอนโก)

"Enule" Morphine Hydrochlor (Burroughs Wellcome
& Co.)

รอยล์ เค็บบิลอยด์ (เบอร์โรส์ เวลล์คัม แอนด์ โค)
 Voice Tabloids (Burroughs Wellcome & Co.)
 ประกาศนิตยภัณฑ์ ๒๕ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็น
 วันที่ ๑๒๖๒ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
 (เล่ม ๓๑ วันที่ ๓ พฤษภาคม หน้า ๑๑๔)

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนด

เครื่องแต่งตัวเสื้อบางชนิดเสื้อ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ตั้งว่า ตามความใน พระ
 ราชกำหนด เครื่องแต่งตัวเสื้อ บ้าง และ เสื้อเสื้อ (มาตรา ๑๓) ซึ่งว่าด้วย
 ี่ หมายถึง ประจํา มณฑล และ ความใน มาตรา ๑๔) ว่าด้วย อักษร
 บ่อ นาม มณฑล เติสาระ ความใน หมาย เลข ๙ แห่ง มาตรา ทั้ง ๒ ซึ่ง
 มีว่า

“๙ อีสาน หมายถึง ดินแดง (ภาค)” และ “๙ อีสาน หมาย
 อ. ต.” นั้น

ความ ทั้ง ๒ แห่ง นี้ ยัง คลาดเคลื่อน อยู่ จึง ให้ ชด ชำ และ แก้ เสีย
 ใหม่ ว่า

“๙ อุดรราชธานี หมายถึง ดินแดง (ภาค)”

“๙ อุดรราชธานี หมายถึง ร. อ.”

กั มี ให้ เติม ความ ค่อ ทัย หมาย เลข ๑๗ แห่ง มาตรา ๑๓ และ ๑๔

๙ อีสาน

“๑๘ ร้อยเอ็ด หมายถึง ตึมนว (กาลี) กับ ต้า”

“๑๘ ร้อยเอ็ด หมายถึง ร.อ.”

หนึ่งในมาตรา ๒๖) ซึ่งมีข้อความว่า เพื่อให้สังเกตเห็นได้ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของ นำที่ประจำแพมกโต ใน กรมบัญชีการกลาง ของ คณะเสด็จมา ให้มีเครื่องหมาย เป็น ปดอกผ้า หรือ ตั๊กแตน ฟัน ที่ แขน ขวาเหนือ ข้อศอก มีสี เป็น เครื่องหมาย แปรตกัน ตั๊กแตน ขนุน แดง และ ส่วนผู้ ที่ ประจำกองบัญชาการ มณฑลต่าง ๆ ให้ ใช้ ปดอก ผัก แขน เช่น เดียว ที่ กล่าว มาแล้ว แต่ให้ ใช้ ขนุน ร้อย นาม มณฑล ตัก ตั๊กแตน ปดอก นั้น

บัดนี้ ทรง พระราชดำริ ว่า เจ้าน้ำ ที่ เสด็จ มา ซึ่ง ประจำ ใน กองบัญชาการ กองพล ทอดง (รักษาพระองค์) ดั้นควร จะ มี เครื่องหมาย ติด ที่ ปดอก แขน ให้ เห็น ผิด กับ กอง มณฑลอื่น ๆ จึง โปรดเกล้า ฯ ให้ เพิ่ม เครื่องหมาย ติด ปดอก แขน สำหรับ เจ้าน้ำ ที่ ประจำ ใน กองบัญชาการ กองพล ทอดง (รักษาพระองค์) เป็น รูป พระ มหาพิไชย มงกุฎ อชิรวาสุ ทอง ติด ที่ ปดอก

หนึ่งในมาตรา ๒๘) ซึ่ง ว่าด้วย เครื่อง แต่ง ล้อ สยามซีก กอง นชก (เฉพาะ คำ ที่ ว่า) “ติด แดง เสือ เปน ขนุน ดี เทา, แดง แดง ทาง เกง เปน ดี เทา กวาง ๓ เช่น คิมเตอร์) นั้น ความ ใน ตอน นี้ ยัง คลาด เกิด ขนุน ขนุน จึง ให้ ชัด ช่า และ แก้ เปน ว่า “ติด แดง เสือ หุ้ก เปน ขนุน ดี เทา, แดง ทาง เกง เปน แดง ดี เทา กวาง ๓ เช่น คิมเตอร์ และ ด้าน นอก หัก เปน ดี เทา”

พระบรมราชโองการ ดำรัส สั่ง มา ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เจ้าพระยาพยุหราช เลขาธิการกระทรวงคมนาคม รับพระบรมราชโองการให้เกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า

เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่ตำบล ช่างจรณ แด ตำบล บางวิถีย ของ ที่ อำเภอ บางวิถีย เพราะ ที่ ตำบล นั้น มีโรงเรือน ปลูก ฝรั่ง ด้วยไม้ หลัง ตาม มุง จาก ฝา กำบัง ด้วย ไม้ ไม้ ชาติ และ หรือ ด้วย แฉง หรือ ด้วย ไม้ ไม้ ไม้ ไม้ มาก จึง เป็น เหตุ ให้ เกิด เพลิง ไหม้ แด ถูก ตาม ใหม่มาก คือ ไป ทรง พระราชดำริ ที่ เห็น ว่า โรง เรือน ดัง เช่น ก่อตัว มา แด นั้น เป็น เชื้อ เพลิง ให้ เกิด ขึ้น ได้ โดย ง่าย เป็น เหตุ ให้ เกิด ขึ้น คราย แห่ง ทรัพย์สิน ดั้งเดิม ของ เจ้า เขื่อน กับ ของ มหาชน ขึ้น ตั้ง อยู่ ใน ที่ ก่อตัว แด ทั้ง เป็น สิ่ง ยี่ ไม่ ด้ อด เป็น ที่ เจริญ คา เจริญ ใจ แก่ ผู้ เติบ ทาง ไป มา ใน ถนน หน ทาง นั้น หว ดั้งเดิม ให้ มี การ ปลูก ฝรั่ง เข้า เรือน อย่าง เช่น เป็น มา อย่าง แด ก่อน นั้น ไม่ ด้วย ดั้งเดิม ด้ ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ มี เจ้าพนักงาน จัด การ บำรุง ความ สะอาด สำนวน ของ มหาชน ใน จังหวัด พระนคร แด ภายใน เขต พระนคร ขึ้น แด นี้ ที่ ส้มกอ จะ จัดการ แด ไซ ใน ที่ ตำบล ขึ้น เกิด เพลิง ไหม้ แด นี้ ให้ เป็น ไป โดย เรียบร้อย ตาม ส้มกอ แด เวลา ดั้งเดิม เพราะ ดั้งเดิม ห้าม ไม่ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ปลูก ฝรั่ง เขื่อน โรง ขึ้น กำบัง ด้วย ไม้ ไม้ ชาติ และ หรือ ด้วย แฉง

12/10/2566

หน้า ๑๑๔

พ.ศ. ๒๔๕๗

หรือด้วยใบไม้ ชนิดที่ควรผล ซึ่งเกิดเพลิงไหม้คราวนี้ต่อไป เว้นแต่
จะได้รับอนุญาตให้ปลูกเป็นครั้งเป็นคราว เช่น โรงพักทำงาน หรือ
โรงมีการตะเอนต่าง ๆ ซึ่งด้วยหนึ่งเท่านั้น

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๓ พฤษภาคม หน้า ๑๒๒)

ประกาศเพิ่มเติม เครื่องแต่งกาย
ข้าราชการ ชั้นผู้น้อยใน กรมราชเลขาณการ

มีพระบรมราชโองการ ดำรัส หน่อเกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
ให้เพิ่มเติม เครื่อง แต่งกาย ข้าราชการ ชั้นผู้น้อยใน กรมราชเลขาณการ คือ

๑ ข้าราชการ ที่ได้รับ พระราชทาน เงินเดือน ตั้งแต่ ๔๐ บาทขึ้นไป ให้
ใช้ ติด แผ่น เครื่องหมายยศ กำมะหยี่สีดำ มีขอบแถบ ทอง อย่าง ข้าราชการ
ชั้น ราชบุรุษ ที่คือเสื้อ

๒ ข้าราชการ ที่ได้รับ พระราชทาน เงินเดือน ค่ากว่า ๔๐ บาท ให้
ใช้ ติด แผ่น เครื่อง หมายถึงศ กำมะหยี่ดำไม่มีขอบติด ที่คือเสื้อ
ทั้งนี้ ตั้งแต่ บัดนี้ เป็นต้นไป

กระทรวงวัง

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(ลงนาม) เจ้าพระยาอรรคมหาธิราชบริพาร

มหาเสวกเอก เสด็จนามที่กระทรวงวัง

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม หน้า ๑๒๔)

ประกาศ เครื่อง แต่งกายข้าราชการ

กรมพระนครศาสตร์

ตามความใน พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง กาย ข้าราชการ ม้าย พดเวียนใน พระราชดำนึก วันที่ โทษินทร ศก ๑๒๖๙ หมวดที่ ๓ ว่าด้วยเครื่องหมาย ข้าราชการใน พระราชดำนึก มาตรา ๑๒ ซึ่งมีข้อความว่า “ข้าราชการ ต่าง กรมต่าง แพนก ให้ มี เครื่อง หมาย ให้ แปรก กัน ที่ คอ กับ ซ้อมมือ เดือ เต็มยศ ลักหลาย กับ ที่ แขน กำมะหยี คัด คอ เดือ ชาว ข้าราชการ ซึ่ง แพนกใด จะ ควรหมาย ดีใด ก็ เดือ แต่ จะ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เสนาบดี กระทรวงวัง รับ พระบรมราชโองการ ออก ข้อ บังคับ กำหนด เป็น ครั้ง คราว ” นั้น บัดนี้ เดี ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ตั้ง กรม พระนครศาสตร์ ใน พระราชดำนึก ขึ้นใหม่ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ข้าราชการ กรม พระ นครศาสตร์ ใช้ เครื่องหมายดี ที่ คอ ซ้อมมือ เดือ ลักหลาย เต็มยศ และ แขน กำมะหยี คัด คอ เดือ เป็น ดี ชาว นอก นั้น ให้ ใช้ เครื่อง แต่ง กาย ตาม แบบ ข้าราชการ กระทรวงวัง ทกประการ ทั้ง นี้ แต่ บัด นี้ เป็น คน ไป

กระทรวงวัง

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 (ตงนาม) เจ้าพระยาจรรมหาภิภวนาธิบดี
 มหาเสวกเอก เสนาบดี กระทรวงวัง

12/10/2566 วันที่ ๑๐ พฤษภาคม หน้า ๒๑๕

ประกาศยกเว้นไม่เก็บเงินค่านา

บางตำบล ของเมืองนครปฐม เมืองสุพรรณบุรี

จำนวน พ.ศ. ๒๔๕๕ ไว้ พ.ศ. หนึ่ง

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาที่กระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การทำนาของราษฎรในเขตบางแห่ง เมืองนครปฐม แด่เมืองสุพรรณบุรีใน พ.ศ. ๒๔๕๕ ทั้งทุ่งคูใดไม่ว่าตำบล บางเจ้าของทำไม่ได้ผลโดยเกิดอุปัทวเหตุ น้ำมากท่วม ต้นข้าวตายบ้าง ฝนแล้ง น้ำไม่พอ หลุดเซียง ต้นข้าวบ้าง และที่ซ่อมแซมหาพรรณเข้าปลูกใช้ทำพรรณไม่ทัน ถูตกร ทำนาบ้าง เป็นการเหลืออิริไธยของราษฎร จะมองกันได้ รวมเนื้อที่เสียหายทำไม่ได้ผลในเขตบางแห่งเมืองนครปฐม ๒ อำเภอ คือ ในท้องที่อำเภอตลิ่งชันใหม่ ๗,๒๔๒ ไร่ ๓ งาน ๕๕ วา เงินอากร ๗,๒๕๕ บาท ๔๓ สตางค์ ท้องที่อำเภอนครไชยศรี ๒,๓๐๔ ไร่ ๑ งาน ๘๕ วา เงินอากร ๑,๘๔๖ บาท ๙๕ สตางค์ ในแขวงเมืองสุพรรณบุรี ๔ อำเภอ คือ ในท้องที่อำเภอเดิมบางเนื้อที่ ๑,๕๔๔ ไร่ ๑ งาน ๘๔ วา เงินอากร ๑,๐๔๑ บาท ๙๓ สตางค์ ท้องที่อำเภอนางบวช ๒,๒๕๗ ไร่ ๒ งาน ๘๒ วา เงินอากร ๑,๙๖๑ บาท ๖ สตางค์ ท้องที่อำเภอบางปรุง ๘,๐๕๘ ไร่ ๒๘ วา เงินอากร ๒,๔๓๖ บาท ๖๗ สตางค์

12/10/2566

ท้องที่อำเภอซเรียมพื้นที่ ๗,๗๑๐ ไร่ ๑ งาน ๑ วา เงินอากร

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๑๑๗

๔,๕๐๔ บาท ๕๐ สตางค์ รวมทั้ง ๒ เมือง เป็นเนื้อที่ ๒๕,๑๑๗ ไร่
๓ งาน ๓๕ ๑๖ เงิน อกร ๑๙,๐๔๒ บาท ๕๔ สตางค์ โดยทรงพระ
มหากรุณาแก่ราษฎร ซึ่งทำนาไม่ได้ผลเหล่านั้น จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ยืมเงินเรียกเก็บเงิน อกร ต่อมาในจำนวน พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้
พ.ศ. นั้น เพื่อเป็นต้นบำรุง การ หาเลี้ยงชีพ ของ ราษฎร ต่อไป

ศาลาว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๔ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ตงนาม) พระยามหพรอำมาตย์

รองเสนาบดีเซ็นแทน

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม หน้า ๑๒๖)

พระราชกำหนด

ใช้โรงเรียนข้าราชการพลเรือน

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ สั่งว่า นักเรียนในโรง
เรียนข้าราชการพลเรือน ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ สอบวิชาตาม หลักสูตร ได้ ออก รับราชการ ไป มีตำแหน่ง ยศ บรรดาศักดิ์
ตามกระทรวง ทบวงกรม ต่าง ๆ นั้น ยังมี เครื่องหมาย อย่างใด
อย่างหนึ่ง เพื่อแสดงว่า เป็นผู้ที่ ได้ ออก จากสำนัก โรงเรียน ข้าราชการพล
เรือน นั้นไม่ ^{12/10/2566} จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สรวัง เข็ม ทำด้วยเงิน

เป็น รูป พระเกี้ยวตราโรงเรียน สำหรับ ประดับ ออก เลื่อได้ พระ ราชทาน
เป็น เกี้ยว หมายถึง สำนักโรงเรียน แต่ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
ตรา พระราชกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ เชื้อ น ให้ เรียกว่า เชื้อ โรงเรียน ข้าราชการ พด เรือน
มาตรา ๒ เชื้อ น มี รูป เป็น พระเกี้ยวตราโรงเรียน ข้าราชการ พด เรือน
ทำ ด้วย เงิน ทอง

มาตรา ๓ ผู้ ที่ ควร ได้ รับ พระราชทาน เชื้อ น คือ

(๑) นักเรียน ที่ สอบได้ ได้ เป็น บัณฑิต ประดับ เชื้อ น บน ออก เลื่อ
ข้าง ซ้าย

(๒) ผู้ ที่ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เป็น บัณฑิต พิเศษ ประดับ
เชื้อ น บน ออก เลื่อ ข้าง ซ้าย

(๓) เจ้าพนักงาน ประจำ โรงเรียน ซึ่ง ได้ รับ พระราชทาน พระบรม
ราชานุญาต พิเศษ ให้ ประดับ เชื้อ น เป็น ต้น นับ ว่า เป็น บัณฑิต พิเศษ
ประดับ บน ออก เลื่อ ข้าง ซ้าย เหมือน กัน แต่ ให้ ประดับ อยู่ ได้ เพียง ตลอด
เวลา มี ตำแหน่ง นำ ที่ เป็น เจ้าพนักงาน ถ้า ออก จาก ตำแหน่ง แล้ว จะ
ประดับ ต่อ ไป ไม่ได้ เว้น แต่ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ คง ให้ เป็น
บัณฑิต พิเศษ เฉพาะ ตัว

(๔) นักเรียน ที่ สอบได้ ได้ ประกาศนียบัตร แด่ รับ ข้าราชการ แล้ว ไม่น้อย
กว่า ๓ ปี ทั้ง เจ้ากระทรวง ที่ ศึกษารึ้น ผู้ นั้น รับ ข้าราชการ ย่อม มีความ เห็น
ชอบ ด้วย ว่า รับ ข้าราชการ เรียบ ร้อย ต่ ประดับ เชื้อ น บน ออก เลื่อ ข้าง ซ้าย

ถ้าออกจากราชการ ด้วยเหตุอื่นซึ่งมิได้รวมพระราชทาน เบี้ยบำนาญ จะ
ประดับเข็มนี้ต่อไปอีกไม่ได้

มาตรา ๔ บรรดาผู้ซึ่งประดับเข็มนี้ตามพระราชกำหนดนี้ ถ้า
ต้องออกจากราชการ ด้วยมีความผิด อาจจะถูกห้ามมิให้ประดับเข็มนี้ได้อีกต่อไป

มาตรา ๕ ให้เจ้าพนักงานโรงเรียนข้าราชการพลเรือน เป็นผู้
รักษาการให้เป็นไปถูกต้องตามพระราชกำหนดนี้

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๘๐ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม หน้า ๑๒๕)

ประกาศ

เรื่องประดับเข็มไอยราพต

เสนาบดีกระทรวงมหราชาธิราช รับพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่งว่า

ได้ทราบมาของ ข้าราชการว่า มีสมาชิกเสื้อป่ารุ่นใหม่โดยมาก
พากันเข้าใจผิด คิดเห็นว่า เข็มไอยราพตเงิน เป็นเหมือนสิ่ง
เครื่องหมายที่ใช้ประกอบเครื่อง แต่งกายเสื้อป่า พากันจัดหามาประดับไว้
ความความชอบใจ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้
ทราบทั่วกันว่า ^{12/10/2566} เข็มไอยราพต เป็นสิ่ง ที่ระบุดพระราชนานแก่บรรดาสมาชิก

หน้า ๑๒๐

พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อมาในงาน พระบรมราชาภิเษกสัมโภช ผู้ที่จะประทับใต้ ที่แต่เดิณ
ตามชุดเสื้อขนุนที่ใคร่รับพระราชทานเท่านั้น เช่นเดียวกับกับ เสด็จพระ
บรมราชาภิเษก ซึ่งประทับใต้ แต่เดิณ ผู้ที่ใคร่รับพระราชทาน

ประกาศมาณวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ์

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม หน้า ๑๓๒)

ประกาศเปลี่ยนหมวดเก็บราตรีสี โมสร

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนดเครื่อง แต่ง ตัว เสื้อผ้า

พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มีพระบรมราชโองการ คำว่าดีเห็นอกเถ่า ๆ ดังนี้ว่า หมวด อย่างที่ ๒
ตามความใน มาตรา ๔ ข้อ ๑ แห่ง พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว เสื้อผ้า
พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่ง เป็น รูป หมวดเก็บ ทรงหม้อลาดพ่นสีกัลดาดำ
กระบังหน้า หนึ่งตัว สำหรับใช้ ประกอบ กับ เครื่องราตรีสี โมสรตามที่ ได้กล่าว
ไว้ใน กำหนดการแต่ง กายราตรีสี โมสร มาตรา ๓๒ ข้อ ๑ แต่ข้อ ๒ นั้น
ยังไม่ สู้เหมาะ และ เป็น คารวะระ อัน ควร จึง ทรง พระกรุณาโปรด เกล้า ฯ
ให้เปลี่ยน เป็น ให้ ใช้ หมวด หันบ ถน พ้น เป็น สีกลาด ดีดำ มี ขอบ พับ
ติด กับ ทรง หมวก และ ที่ ขอบ พับ หนาหมวก เป็น รูป ชาย ตัด คัด กระตม
ทอง เหลือง หรือทองขาว เกลี้ยง ๒ เมตร และมี รังคม สำหรับติดที่ ริมขอบ

ขอทรง หมอกลง บรม และวิมล บรม ชายพิบ ขำ หมอกลง ให้ เป็นขัตติบริม
หมายดีตามเหล่า คัง คือไปนี้

๑) เหล่า ราม หมายถึง ขัตติบริม ดีเหลืออง กระตุ่ม นำ หมอกลง เป็นกระตุ่ม
ของ เหลืออง

๒) เหล่า มา หมายถึง ขัตติบริม ดีขาว กระตุ่ม นำ หมอกลง เป็น กระตุ่ม
ของขาว

๓) เหล่า สำง หมายถึง ขัตติบริม ดีน้ำเงิน กระตุ่ม นำ หมอกลง เป็นกระตุ่ม
ของ เหลืออง

๔) เหล่า จักรยาน หมายถึง ขัตติบริม ดีดินแดง (กาถ) กระตุ่ม นำ หมอกลง
เป็น กระตุ่ม ของ เหลืออง

๕) เหล่า พาหนะ หมายถึง ขัตติบริม ดีเลือด หมู กระตุ่ม นำ หมอกลง
เป็น กระตุ่ม ของ เหลืออง

ส่วน ตัมาซิก เดือมาที่ สังกัด ของ พลหลวง (วิชา พระองค์) นั้น ให้
มีดี หมายถึง ที่ ทรง หมอกลง ผิด กับ ตัมาซิก ขรรคตา คือ ทรง หมอกลง เป็น ดี
หมายเหล่า ด่วน ทั้ง ทรง ที่ ขอบพิบ ขึ้น นอก เป็น สังกัดขาด ดีคำ และ มีดี
ขัตติบริม ขอบตาม ดี ทรง หมอกลง ส่วน ดี หมายถึง เหล่า นั้น ให้ หมายถึง เช่น เดียว
กับ ที่ กล่าว มา แล้ว เว้น แต่ เหล่า ราม หลวง (วิชา พระองค์) เหล่า เดียว
ให้ ใช้ หมายถึง ดีแดง

อนึ่ง เพื่อที่จะบอกกันมิให้ ตัมาซิก เป็นที่ เขาใจผิดใน เรื่อง หมอกลง นี้ ให้

หน้า ๑๒๒

พ.ศ. ๒๔๕๗

ยกพระบัตร เดิมมา ทำหมวกตัว อย่าง เป็น แบบไว้ ที่กรม ข้าราชการ เดิมมา เพื่อให้ (ต่อมา) ศึกษาคู เป็น ตัว อย่าง และ ทำ ลูก ต่อ ตาม แบบ

ซึ่ง อนุญาต ให้ ข้าราชการ เดิมมา ใช้ หมวก ตาม ที่ กำหนด ใหม่ นั้น ได้ แต่ บัดนี้ เป็น ต้น ไป ส่วน หมวก แบบ ที่ ใช้ อยู่ เดิม นั้น เมื่อ ข้าราชการ ผู้ใด มี ประสงค์ จะ ใช้ ไป พนง ก่อน ก็ คง อนุญาต ให้ ใช้ ได้ จนกว่า จะ ถึงวันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เมื่อใด จึง ให้เลิก ไม่ใช้ หมวก แบบ อื่น ต่อไป ให้ ใช้ หมวก หนึ่ง เป็น ระบบ เดียว ทั้ง สิ้น

ประกาศมาณวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นวันที่ ๑๒๘๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๑๓๔)

ประกาศ

ใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาด พ.ศ. ๒๔๕๖

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ : (เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย) รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ คำไว้เห็นเกล้า ๆ ดังนี้ว่า ตามความใน พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาด พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๒ ว่า จะให้ ใช้ พระราชบัญญัตินี้ ใน มณฑลใด ใน พระราชอาณาจักรนี้ จะ ได้ ประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น สำคัญ นั้น

บัดนี้ ได้ ทราบ มา ของ รุดี พระบาท ว่า เกิด อหิวาตกโรค ขึ้น ที่ เมือง บั๊กคาณี 12/10/2508 ไรต์ มัวร์ จึง ถูก ตาม มา ถึง มณฑล นครศรีธรรมราช จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาด นั้น ใน

มณฑล บัตคาน เดเกาะ เมือง บัตคาน เมือง หนอง จิก เมือง ยะหรง มณฑล
 นครศรีธรรมราช เดเกาะ อำเภอ ฉะนะ อำเภอ เทพา อำเภอ เมือง ๆ ถึงชดา
 อำเภอ ปะท่า เมือง ถึงชดา อำเภอ ปากพม้าง เมือง นครศรีธรรมราช อำเภอ
 เมือง ๆ นครศรีธรรมราช ให้เทศาภิบาลใน ที่นั้น ๆ มีอำนาจจัดการ
 มือง ถัน ระเบียบ อหิวาตกโรคตาม พระราชบัญญัติ นั้น ตามที่ เห็นสมควร
 ทุกประการ จนกว่าจะได้ประกาศให้คงใช้ พระราชบัญญัติ นั้น

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

ดำรงราชานุภาพ
 เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม หน้า ๑๒๖)

ประกาศ แก่ โส อัครว ค่าธรรมเนียม

พระราชบัญญัติ สัตว์ พาหนะ วันโกสินทรศก ๑๑๙

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นแก่ดี ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน
 ว่า อัครว ค่าธรรมเนียมการ ทำตัว พิมพ์รูปพรรณ สัตว์พาหนะ ซึ่ง
 ปรากฏ อยู่ใน ท้าย พระราชบัญญัติ สัตว์ พาหนะ วันโกสินทรศก ๑๑๙ นั้น
 บัง บล ฟ้อง และ เกิดอบ คตุม ไม่ชัด เจน พา ให้เข้า โฉฉิต ไป หลาย ประการ
 จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ยกเลิก อัครว ค่าธรรมเนียม ใน ท้าย
 พระราชบัญญัติ สัตว์ พาหนะ วันโกสินทรศก ๑๑๙ นั้น เสีย
 และ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ให้ อัครว ค่าธรรมเนียม ใน ประกาศนี้
 สำหรับ พระราชบัญญัติ สัตว์ พาหนะ วันโกสินทรศก ๑๑๙ สืบต่อไป

อัตราค่า ขรรณเนียม

รายการ	จำนวน		บาท โท.	
	บ.	สต.	บ.	สต.
๑ ค่า ขรรณเนียมทั่วไป				
ค่ากระดาษตัวรูปพรรณหรือแทนตัวรูปพรรณ	—	๒๕	—	๒๕
ค่าเขียน แต่ค่า ตรา	—	๓๕	—	๒๕
ค่า มอญ การ พยาน	—	๒๕	—	๒๕
๒ ค่า ขรรณเนียม พิเศษ				
ค่า วลี ค่า จด ทะเบียน หมายเลข คำหั้น และ ออกตัวรูปพรรณในครั้งแรก (มาตรา ๕—๖ —๗ แต่ ๒๒)	๕๐	—	—	๒๕
ค่า โอนทะเบียน ใน การ ที่ จะ เปลี่ยนเจ้ารัง (ขายแลกเปลี่ยน จำนำ รับมรดก และอื่น ๆ) แต่ สักหลังตัวรูปพรรณ (มาตรา ๘—๙ ค่า ตรวจ ค่า จด ทะเบียน หมายเลข คำหั้น ออก ตัวรูปพรรณใหม่ (มาตรา ๕ แต่ ๑๑)	๕	—	—	๒๕
ค่า ตัว แทน รูปพรรณ ที่ เป็น ชั้น ตรา (มาตรา ๑๓)	๒	—	—	๒๕
ค่า แก้ว ใช้ ตี หนี ให้ ถูก ต้อง ได้ ใน บานูต แต่ตัวรูปพรรณ (มาตรา ๑๖)	๒	—	—	๒๕

ประกาศฉบับนี้ลงวันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๙๕ ในรัชกาลมัยยิกะนี้

ประกาศ

ใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาดทั่ว

พระพุทธศักราช ๒๕๕๖

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาที่ กระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการใต้เกล้า ฯ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ตั้งว่า ตาม ซึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาดทั่ว พุทธศักราช ๒๕๕๖ ลงในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๑ หน้า ๑,๓๖๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในมณฑล นครศรีธรรมราช จำเพาะ อำเภอ ฉะนะ อำเภอกะทรา อำเภอ ปัตตานี อำเภอเมือง ฯ ดังชดว อำเภอปากพนัง อำเภอเมือง ฯ นครศรีธรรมราช แล้ว ส่วน เมือง พัทลุง อยู่ใน ระหว่าง กดาง เมือง ดังชดว กับเมือง นครศรีธรรมราช หาได้ ประกาศ ใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาดทั่วไม่

บัดนี้ ได้ ทรงทราบผลของชุด พระบาทว่า เกิดอหิวาตกะโรคขึ้นที่เมือง พัทลุง อีก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบโรคระบาดทั่ว นั้น จำเพาะ ใน เขต รแขวง เมือง พัทลุง อีกเมืองหนึ่ง ให้เท่ากบิมาณมณฑล นครศรีธรรมราช มีอำนาจจัดการ บังคับ ระเบียบ อหิวาตกะโรคตามพระราชบัญญัติ นั้น ตาม ที่ เห็นสมควร ตกประการ จนกว่า จะได้ ประกาศให้แจ้ง ใช้พระราชบัญญัติ

ประกาศ นานวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารบก

พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารบกอันได้ตราไว้ตั้งแต่พระพุทธศักราช ๒๕๕๑ นั้น ได้มีประกาศแก้ไขเพิ่มเติมหลายคราวมาแล้ว ทั้งจะต้องแก้ไขอีกบางอย่างสมควรจะรวบรวมการแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นไว้เป็นพระราชกำหนดอันเดียวกัน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารบกขึ้นใหม่ดังนี้

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยการใช้พระราชกำหนด

มาตรา ๑

พระราชกำหนดนี้ให้เรียกว่า "พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารบก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗"

มาตรา ๒

พระราชกำหนดนี้ให้ใช้ ใน กองทัพบกตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓

พระราชกำหนด แต่ข้อบังคับบทใดข้อใด ซึ่งขัดขวางต่อพระราชกำหนดนี้ ให้ยกบทนั้น ๆ เสียตั้งแต่วันที่ใช้พระราชกำหนดนี้ แต่ถ้าต้อง

๙ 12/10/2566

แต่งตัว ตาม พระราชกำหนด นั้นยังไม่พร้อม จะใช้เครื่อง แต่งตัว อย่าง เก่า
ไป พดาง ก่อนกว่า จะมี เครื่องใหม่ พร้อม เปรียง ทัด กัน ก็ได้

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยเครื่อง แต่งตัว ทหาร บก

มาตรา ๔

เครื่อง แต่งตัว นายสิบ พดทหาร ใน กอง ทักษัก ให้ มี ดังนี้

ข้อ ๑ หมวด ทรง หมวก สด สีเทา ฉ้าย รัต คาง และ กระบัง สด สีเทา มี ตรา

ประทณ อุณาโลม

ข้อ ๒ เสื้อ แบบ ราชการ สีเทา

ข้อ ๓ กางเกง อย่าง กว้าง ขาสั้น สด สีน้ำเงิน แก้ว แต่ พดทหาร มาใช้

กางเกง ขมา สด สีน้ำเงิน แก้ว

ข้อ ๕ (๑) มา พน แขง สด สีน้ำตาล

(๒) รอง เท้า สด สีน้ำตาล

ข้อ ๕ แผ่น ทาบ บ่า รูป ด้เหลี่ยม มี กว้าง ๕ เซนติเมตร หุม ฝาตาม
ด้ ทมาย เหล่า ทหาร หรือ ชนิด ทหาร หรือ จำพวก ทหาร สำหรับ
ติด กับ เสื้อ คือ

๑) พดรบ คัน แผ่น เป็น ๓ เหลี่ยม ติด ตาม ตรง บ่า คือ แค คอไป
หาไหล่

๒) ผู้ช่วย พดรบ คัน แด ปลาย แผ่น เป็น ๓ เหลี่ยม ยาว ๑๓ เซน
ติเมตร ติด ตาม ขวาง บ่า คือ แค นำไหล่ไป หลัง ไหล่

มาตรา ๕

นายสืบ พลทหาร กรมทหาร รวบที่ ๑ (มหาด เฝ้า รักษา พระ องค์) ไม
พระ บาท ด้มเค็ฯ พระ จตุจิม เเกษา เเกษา ออย หือ) เเกษา พลรบ แด เจ้า พวกร
แตร วง ให้ มี เครื่อง แ่ง ตว เหม ชน ดง น

- ข้อ ๑ (๑) หมวก ทรง หมอ ศาล ใช้ ปัดอก ดี ชาวได้
- (๒) หมวก แล่เม็ต ดี ชาว มี ยอด มี ครา ที่ น้า หมวก มี ใช้ รัต คาง
- (๓) ยอด หมวก มี พุ่ม น้า ค้า

- ข้อ ๒ (๑) เสื้อ แบบ ราชการ ดี ชาว
- (๒) เสื้อ ดี กหลาย รป หนัก สีแดง คอ พน ค้า บัด ดวด รีม ค้วย โหม

เหล็ก คง ขอ มอ พน ค้า บก เบน อักษร ดี, พ, ป, ม, จ, ค้วย โหม เหล็ก คง เกม ชาว

- (๓) คัน ขัฟ หนึ่ง สี พาย

- ข้อ ๓ กางเกง ขา ยาว สี ค้า มี แถบ แดง กว้าง ๑ เซ็นติ เมตร

- ข้อ ๔ รองเท้า หนึ่ง ค้า เกด ยง หนึ่ง ขอ เทา

มาตรา ๖

นายสืบ พลทหาร กรมทหาร รวบที่ ๑๑ (รักษา พระ องค์) เเกษา
พลรบ แด เจ้า พวกร แตร วง ให้ มี เครื่อง แ่ง ตว เหม ชน ดง น

- ข้อ ๑ (๑) หมวก แล่เม็ต ดี ชาว มี ยอด มี ใช้ รัต คาง มี ครา ที่ น้า หมวก
- (๒) ยอด หมวก มี รูป พระ ทรท พาทะ

- ข้อ ๒ (๑) เสื้อ ดี กหลาย รป หนัก สี น้า เงิน แก่ ขติบ แถบ เหล็ก

คัน ขอ มอ ปตาย คอ แด หลง กับ มี อักษร พระ บรมนามาภิไธย ย้อย อ, ป, ร,
ใต้ พระ มหา มงกุฎ ที่ ขอ มอ

(๒) คำนับพินิจพิเคราะห์

ข้อ ๓ กางเกงขาขาว ตัด้า มีแถบแดงกว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๔ รองเท้าหนังดำเกดยง หุ้มข้อเท้า

มาตรา ๗

นายสืบ พดทหาร กรม ทหาร มาที่ ๑ รักษาพระองค์ เณาะ พดรบแต่
จำพวก แตรวง ให้ มีเครื่อง แต่ง ตัว เพิ่ม ขึ้น ดังนี้

ข้อ ๑ (๑) หมวก แขนงเมตต์ สีขาว มียอด มีตราที่ นำ หมวกมี ไช้รัตคาง

(๒) ขอบ หมวก มี พุ่ม มา สี น้ำเงิน หม่น

ข้อ ๒ (๑) เสื้อ ตัด กทรง รปู ถาน สี น้ำเงิน หม่น มี กระดุม ก ๒ แถว
มี ขลิบ แถบ เหลือง คั่น ข้อ มี ๑ ปาดาย คอ แด หลัง กับ มี อักษร พระ

บรมนามาภิธิยย่อ อ,ป,ร, ใต้ พระ มหา มงกุฎ ที่ ข้อ มี ๑

(๒) คำนับพินิจพิเคราะห์

ข้อ ๓ (๑) คำนับ แข่ง หนึ่ง ต้า

(๒) รองเท้า หนึ่ง ต้า เกดยง หุ้ม ข้อเท้า

มาตรา ๘

นายสืบ พดทหาร ใน กรม กอง ทหาร รักษา พระ องค์ นอกจาก กรม
ทหาร รวบที่ ๑ มหาตเด็ก ๑ กรม ทหาร รวบที่ ๑๑ ๑ กรม ทหาร มาที่ ๑ ๑
ให้ มี หมวก แขนงเมตต์ สีขาว มียอด มี ไช้รัต คาง มี ตรา ที่ นำ หมวก เพิ่ม
ขึ้นอีก ๑ หมวก ๑๕๖๖

มาตรา ๙

แผ่นดิน ทราบมา สำหรับ นายสืบ พล ทหาร พดรม แต่จำพวก แตรงงใน กรม กอง ทหาร รักษา พระ องค์ ความรูป แต่ ดักชน ซึ่งได้ ก่อตัว มา แดง ใน มาตรา ๔ ข้อ ๕ นั้น ให้เพิ่ม แถบ เหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ขึ้น ที่ ขอบ แผ่น

มาตรา ๑๐

บรรดา นายสืบ ทั้ง ปวง อนุญาต ให้ ใช้ ดิน นิม แ่ง ดี นำ คาสด กับ รอง เท้า ดี นำ คาสด ได้ แต่ ถ้า เป็น เจ้า นายสืบ จะ ใช้ ปลดออก ดี ชาว สำหรับ หมวก ทรง หม้อ คาสด กับ เสื้อ แบบ ราชการ ดี ชาว ด้วย ก็ได้

มาตรา ๑๑

นักเรียน นาย ร้อย ทหาร บก ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เพิ่ม ขึ้น ดังนี้

- ข้อ ๑ (๑) หมวก ทรง หม้อ คาสด ใช้ ปลดออก ดี ชาว ได้
- (๒) หมวก แอลเมต ดี ชาว มี ยซด มี ไชร์ดี คาง มี ครา ที่ นำ หมวก
- ข้อ ๒ เสื้อ แบบ ราชการ ดี ชาว
- ข้อ ๓ ดิน นิม แ่ง ดี นำ คาสด หรือ รอง เท้า ดี ซึ่ง ดี นำ คาสด

แผ่นดิน ทราบมา สำหรับ ติด เสื้อ ทก ชนิด นั้น ให้ ใช้ ผ้า พดรม มี รูป แต่ ดักชน เหมือน อย่าง ที่ได้ ก่อตัว ไว้ ใน มาตรา ๔ ข้อ ๕ หิม ผา ดี แดง ชาติ แต่ ให้ มี แถบ ทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร พาด ถัด ถัง แผ่น ตาม ยาว

มาตรา ๑๒

นักเรียน นาย ตาม ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เพิ่ม ขึ้น ดังนี้

- ข้อ ๑ หมวก แอลเมต ดี ชาว มี ยซด มี ไชร์ดี คาง มี ครา ที่ นำ หมวก

ข้อ ๒ ดินบ่ แข่ง หนึ่ง ดี นำ ตาด หรือ ร่อง เทา สูง ดี นำ ตาด
แผ่นดิน ทาบ บ่า สำหรับ คัด เลือ กทุก ชนิด มี รูป แด ดัก ชน ตัง กต่าง ไว้
ใน มาตรา ๔ ข้อ ๕ แด ให้ มี แถบ ทอง กวาง กง เซนติ เมตร เดอร์ พาด กต่าง แผ่น
ทาบ บ่า ตาม ขวาง

มาตรา ๑๓

บรรดา ทหาร ที่ เป็น นักเรียน ต่าง ๆ นอกจาก นักเรียน นาย ร้อย
นักเรียน นาย ตาบ เช่น นักเรียน นาย ดีบ แด นักเรียน พยา บาด เปน ต้น
ให้ มี ตอก จัน ทน ของ ชาว คัด ที่ กต่าง แผ่น ทาบ บ่า

มาตรา ๑๔

เครื่อง แต่ง ตัว นาย ทหาร ชั้น นาย ตาบ, นาย ร้อย, นาย พัน, ใน กอง
ทัพ บก ให้ มี ดังนี้

ข้อ ๑ (๑) หมวก ทรง หม้อ คัด ปัด ออก ดี เทา หรือ ดี ชาว กระ บัง นำ
แด ฉาย รัต คาง ดี เทา มี ตรา ประ ทุม อุ นา โดม คัด ที่ นำ หมวก

(๒) หมวก กั้น แด ดี ชาว หรือ ดี เทา มี ตรา ประ ทุม อุ นา โดม
ฉาย รัต คาง ดี เทา

(๓) หมวก แด เม็ด ดี ชาว มัย อส, มี ไซ้ รัต คาง, มี ตรา ที่
นำ หมวก

ข้อ ๒ (๑) เสื้อ แบบ ราชการ ดี เทา

(๒) เสื้อ แบบ ราชการ ดี ชาว

12/10/2566

(๓) เสื้อ ดี กหลาย ต รูป ทู นิก ดี เทา คอ ชน มี ตระ เบ้า หสัง แด

ช่างไม้ ชลบท หมายถึง ผู้เหต่า ชนิด หรือ จำพวก เป็น ลวด ตรง หน้าอก คัน ข้อมือ แล ปาก กระเป๋า แต่ ชนิด นายพน มี แถบทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ที่ กตาง กอ

(๔) รัตคคใหม่ แต่ง

ข้อ ๓ แผ่น ทาบ บำ สำหรับ ติด เสื้อ ทุก ชนิด มี รูป แล ตกษณเหมือน อย่าง ที่ได้ กตางไว้ ใน มาตรา ๔ ข้อ ๕ แต่ นาย ตาบ ให้ มี แถบทอง กว้าง กิ่ง เซนติเมตร พาด กลาง แผ่น ทาบ บำ ตาม ขวาง แล ชนิด วิม นาย ร้อย ให้ มี แถบทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ชนิด วิม นาย พน เหมือน อย่าง นาย ร้อย แต่ ให้ เพิ่ม แถบ ทอง กิ่ง เซนติเมตร ติด พาด กลาง แผ่น ตาม ยาว

ข้อ ๔ (๑) กางเกง ผ่า ขาดัน ดี่ นำ เงิน แก่

(๒) กางเกง ตก หวดาต ขาดัน หรือ ชายาว ดี่ นำ เงิน แก่ มี แถบ ดี่ ตาม เหต่า ชนิด หรือ จำ พวก กว้าง ๕ เซนติเมตร ติด ที่ ตะเข็บ ซา กาง กง ซาง นอก

ข้อ ๕ (๑) ผ่า พน แขง ดี่ นำ ตาด

- (๒) ดี่ นบ แขง ดี่ นำ ตาด
- (๓) รอง เท่า ดี่ นำ ตาด หุ่ม ซอ เท่า
- (๔) ดี่ นบ แขง หนง ค่ำ
- (๕) รอง เท่า หนง ค่ำ เกตยง หุ่ม ซอ เท่า

ใน เวต่า เมื่อ ใช้ กาง กง ขาดัน ให้ ใช้ ผ่า พน แขง หรือ ดี่ นบ แขง แล เท่า ใช้ รอง เท่า ดี่ ต้อง ใช้ ดี่ นบ แขง ดี่ นน หรือ จะ ใช้ รอง เท่า ดี่ แทน ดี่ นบ แขง ก็ได้

มาตรา ๑๕

นายทหาร ชั้น นายร้อย, นายพัน, กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็ก
รักษาพระองค์ ใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เหนาะ
พลรบ แด่จำพวก แคร่ วง ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เพิ่ม ขึ้น แด่ เปลี่ยน แปลง
บาง อย่าง ดังนี้

ข้อ ๑ เพิ่ม ยอด หมวก มี พุ่ม มา ต้า

ข้อ ๒ (๑) เสื้อ สีกัณหาด รูป uthuk สีเทา คอ พับ เปลี่ยน เป็น เสื้อ
สีกัณหาด รูป uthuk สีแดง คอ แด่ ปาก กระเบื้อง หลัง พับ ต้า บั๊ก เปน ฉาย
ข้อ ๓ ไซยพฤษ ๕ ขวดย ทอง ข้อ มือ พับ ต้า บั๊ก เปน ข้อ ไซยพฤษ กับ อักษร
ต, พ, ป, ม, จ, ๕ ขวดย ทอง แกม เงิน

(๒) เพิ่ม คิ่น ๕ พ มี ฉาย หนึ่ง แถบ ทอง ๓ บั๊ก สำหรับ ส่วย

(๓) ที่ รัด คัด ใหม่ แดง ให้ มี ๕ ขวดย ของ สดับ เงิน

มาตรา ๑๖

นายทหาร ชั้น นาย ตาบ, นายร้อย, นายพัน, กรมทหารม้าที่ ๑ รักษา
พระ องค์ เหนาะ พลรบ แด่จำพวก แคร่ วง ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เพิ่ม
ขึ้น แด่ เปลี่ยน แปลง บาง อย่าง ดังนี้

ข้อ ๑ เพิ่ม ยอด หมวก มี พุ่ม มา ต้า หน้า เงิน หม่น

ข้อ ๒ (๑) เสื้อ สีกัณหาด รูป uthuk สีเทา คอ พับ เปลี่ยน เป็น เสื้อ
สีกัณหาด รูป uthuk สีหน้า เงิน หม่น มี กระตุ้ม ออก ๒ แถบ มี ขดิม แถบ
ทอง คิ่น ข้อ มือ ๑ ขวดย แดง หลัง กับ มี อักษร พระ บรม นามาภิรัชย์ย่อ อ, ป, ร,
ใ้ พระ มหา มงกุฎ ที่ ข้อ มือ

(๒) เพิ่มคืน ซัพ ด้ายหนึ่ง แแถบ ของ สำหรับ ด้าย

(๓) รัตคคใหม่ แแถบ ให้ มี รวด ของ สดับเงิน

มาตรา ๑๗

นาย ทหาร ชั้น นายคาบ, นายร้อย, นายพัน, กรม ทหาร รวบที่ ๑๑
รักษา พระ องค์ เถาะ พลรบ แแถบ จำพวก แครวง ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว
เพิ่ม ซน แแถบ เปลี่ยน แปลง บาง อย่าง ดังนี้

ข้อ ๑ เพิ่ม ยอด หมวก มี รูป พระ ครุฑ พาวะ

ข้อ ๒ (๑) เสื้อ ดัก หลาด รูป ทูนิค สี เทา คอ พับ เปลี่ยน เป็น เสื้อ
ดัก หลาด รูป ทูนิค สี น้ำเงิน แก้ว มี ขดิม แแถบ ของ คัน ข้อมือ ปดาย กอ
แแถบ หัก กับ มี ขดิม พระ บรม นาม มาภิเศก ย่อ อ, ป, ร. ได้ พระ มหามงกุฏ
ที่ ข้อมือ

(๒) เพิ่ม คืน ซัพ ด้ายหนึ่ง แแถบ ของ สำหรับ ด้าย

(๓) ที่ รัตคคใหม่ แแถบ ให้ มี รวด ของ สดับเงิน

มาตรา ๑๘

นาย ทหาร ชั้น นายคาบ, นายร้อย, นายพัน, ใน กรม กองรักษา พระ องค์
นอกจาก กรม ทหาร รวบที่ ๑ มหาเด็ก ๆ กรม ทหาร มาที่ ๑ ๆ กรม
ทหาร รวบที่ ๑๑ ๆ นั้น ที่ มี รัตคคใหม่ แแถบ ให้ มี รวด ของ สดับเงิน
เช่น เดียว กัน

มาตรา ๑๙

12/10/2566

บรรดา นาย ทหาร ชั้น นายคาบ, นายร้อย, นายพัน, พลรบ แแถบ

พ.ศ. ๒๔๕๖

หน้า ๑๓๕

เจ้าพอด แครอง ซึ่งประจำใน กรม กอง ทหาร รักษา พระ องค์ ให้ มี
ตลอด ของ ชุด ที่ ชอบ แก่น ทาม บ่า กับ ที่ คอ เสื้อ สีกัณหาด รูป ทุ๊ก สี่ เทา คอ พับ

มาตรา ๒๑๐

นักเรียน นายร้อย นักเรียน นายตบ ซึ่ง ดำรง ราชการ กรม กอง ไต
ให้ แต่ง ตัว เหมือน อย่าง นายตบ นายร้อย ใน กรม กอง ซึ่ง ดำรง ราชการ นั้น
แต่ ให้ คง ใช้ แผ่น ทาม บ่า สำหรับ นักเรียน นายร้อย แต่ นักเรียน นายตบ ตลอด
เวลา ที่ ดำรง ราชการ อยู่

มาตรา ๒๑๑

นายทหาร ชั้น ๑ มพล แต่ นายพล ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เหมือน
อย่าง นายตบ นายร้อย นายพัน ตั้ง ที่ ก่อ ตาว มา แล้ว ใน มาตรา ๑๔
มี เพิ่ม ขึ้น และ เปลี่ยน แปลง บาง อย่าง ดังนี้

ข้อ ๑ เพิ่ม ขอด หมวก มี พู่ ขน ห่าน ขาว

ข้อ ๒ (๑) เสื้อ สีกัณหาด รูป ทุ๊ก สี่ เทา คอ พับ เปลี่ยน เป็น เสื้อ
รูป ทุ๊ก สี่ เทา คอ ข้อมือ แล ปาก กระเป๋า หลัง พิน ด้า บ่า ทอง ดาย ชุด
ไชยพฤษ

(๒) วัตถุประสงค์เปลี่ยนเป็นใหม่ทอง

ข้อ ๓ กางเกง สีกัณหาด ขาด้าน หรือ ขาว ยาว สี่ นิ้ว เงิน แก้ว ที่ มี แถบ นั้น
ให้ ใช้ แถบ สี่ แถง บาน เย็น กว้าง ๓ เซนติเมตร คู้ หนึ่ง ห่าง กัน ๑ เซนติเมตร
ครึ่ง แต่ มี เส้น ตลอด สี่ แถง บาน เย็น คั้น กว้าง

แผ่น ทาม บ่า สำหรับ ติด เสื้อ ทุก ชนิด นั้น ให้ ใช้ แผ่น ทาม บ่า พดรบ

มีรูป แฉกษณ เหมือน อย่าง ที่ได้ กัดตัวไว้ ใน มาตรา ๔ ข้อ ๕ . แต่ บก ของ เป็น ตาม ลักเคิม แผ่น มี ลักม ตี แดง มาเขียน

มาตรา ๒๒

เครื่อง แต่ง ตัว ผู้ บังคับการ พิเศษ และ นาย ทหาร พิเศษ ให้ มั่งนี้

ข้อ ๑ นายทหาร ชั้น จอมพล แด นายพล ซึ่ง มี ตำแหน่ง เป็น ผู้ บังคับการพิเศษ หรือ นาย ทหาร พิเศษ ประจำ กรม ใน กรม กอง ทหาร เหล่าใด ให้ คง ใช้ เครื่อง แต่ง ตัว เหมือน อย่าง นายทหาร ชั้น นายพัน ใน กรม กอง นั้น แต่ เสื้อ ลักทาด รูป ทูนิค ลักเทา คอ พับ ให้ มบก ของ เป็น ตาม ลักที่ คอ กับ คง ใช้ แผ่น ทาบ บ่า อย่าง จอมพล หรือ นายพล ตาม ยศ ให้ มี ลักผ้า แผ่น ทาบ บ่า อย่าง เดียวกับ ลัก เครื่องหมาย ของ เหล่า หรือ ชนิด หรือ กรม ทหาร ใน กรม นั้น ส่วน ที่ เป็น นายทหาร พิเศษ ประจำ กองทัพบก คง แต่ง ตาม ยศ ตาม ลักกัฏ ทุก ประการ

ข้อ ๒ นายทหาร ชั้น นายพัน นายร้อย ซึ่ง มี ตำแหน่ง เป็น ผู้ บังคับการ พิเศษ หรือ นายทหาร พิเศษ ประจำ กรม ๆใด แม้ จะ แต่ง เครื่อง ผู้ บังคับการ พิเศษ หรือ นายทหาร พิเศษ ให้ ใช้ เครื่อง แต่ง ตัว เช่น เดียว กัน กับ นาย ทหาร ใน กรม กอง ที่ได้ เป็น ผู้ บังคับการ พิเศษ หรือ นายทหาร พิเศษ ตาม ยศ ทหารบก อย่าง ดัง ที่ได้ เป็น อยู่ ใน ทหารบก ส่วน ที่ เป็น นายทหาร พิเศษ ประจำ กองทัพบก คง แต่ง ตาม ยศ ตาม ลักกัฏ ทุก ประการ

มาตรา ๒๓

ขอบ หมอก ทรง หม้อ คาด บรรดา ทหาร ใน กองพล รัชชาพระองค์ กับ กรมยพิชศึกษา ตลอดจน ถึง นักเรียน นายร้อย แด นักเรียน นายดาบ แด นาย

พ.ศ. ๒๔๕๖

หน้า ๑๓๗

ทหาร ชั้น จอมพล นายพล กับ ทั้ง ราชองครักษ์ ประจำ

ให้มีแถบสี

คามดี มีเส้น ทาบ ขนาบ แต่ อย่าง แถบ การเกว นายร้อย นายพัน ส่วน

จอมพล แด นายพล พัน แด สี อย่าง แถบ การเกว นายพล คิต ที่ ขอบ หมวก

โดยรอบ แต่ ถ้า แต่ง เครื่อง ถิ่นนามไม่ ต้อง ใช้ แถบ สี ที่ ชอบ หมวก

มาตรา ๒๒๔

ทหาร ม้า ทัวไป แด นาย ทหาร ชั้น จอมพล นายพล นายพัน กับ นาย ทหาร ชั้น มี นาท ชี มา ให้ มี เคียว ที่ ถิ่น รอง เท้า คิต

ข้อ ๑ นาย ทหาร ชั้น สัญญาบัตร แด นายตาม ใช้ เคียวเงิน หรือ ทอง ชาว

ข้อ ๒ นายสิบ พลทหาร ใช้ เคียว ทอง ชาว

มาตรา ๒๒๕

อนุญาต ให้ นาย ทหาร ทั้ง ปวง ใช้ เลื่อ กัน หน้าจวน เผลอ โอเวอร์ โทด สี น้ำเงิน แก มี เส้น ทาบ ขนาบ ตาม ขศคาม สังกัด หรือ เลื่อ คอลัม ดี เทา

หมาย ดี ที่ คอ ตาม ดี มีเส้น ทาบ ขนาบ เลื่อ ทั้ง ๒ อย่าง น ชับ ใน ตาม ดี เลื่อ

แต่ ชั้น จอมพล แด นายพล ให้ มี ชับ ใน แด ขลิบริม หน้า ออก ปาก กระ เบ่า ค่น ขอ

มี สี แดง ขาน เย็น กับ เคือง แดง คัว ทหาร อย่าง ชับ ซึ่ง ไม่ เป็น หลัก

สำคัญ เช่น เลื่อ คอลัม เลื่อ กัน เผลอ หรือ เคือง ที่ ประทับ กับ เคือง แดง คัว

ทหาร เพื่อ ความ เรียบ ร้อย ใน การ บาง อย่าง หรือ เพื่อ รัตตณ ใน ราชการ

ถิ่นนาม เผลอ ค่น ซึ่ง ไม่ ได้ ก่อ ตัว ไว้ ใน พระราชกำหนด คน โดย เฉพาะ แลว ให้

เด่นาบตี ฎกระทรวง กระจายใหม่ มี อำนาจ กำหนด ให้ ทหาร ใช้ ได้ ตาม ล้ม ลอ

12/10/2566

หมวดที่ ๓
ว่าด้วยเครื่องหมายทหารบก

มาตรา ๒๖

ทหารเหล่าต่าง ๆ หรือชนิดต่าง ๆ หรือจำพวกต่าง ๆ ต้องหมาย
สีให้เห็น แยกกันที่แผ่น ทาบม้า กับที่คอเสื้อ ทุ๊กกีเสื้อ และข้อมือตลอด
ริมหน้าอกชั้น ข้อมือ ปากกระเป่า แด แดบ กางเกง แต่เหล่าใดชนิดใด
จำพวกใด จะหมายสีอย่างใด ให้เสนาบดีกระทรวงกระตมามีอำนาจ
ตราข้อบังคับกำหนดให้ใช้สีเป็นเครื่องหมายนั้น ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๗

นายทหาร ชั้น นายสิบ นายร้อย นายพัน นายพล แดจอมพล ซึ่ง
มีลำดับยศต่างกันนั้น ให้มีเครื่องหมายตามยศดังนี้

ข้อ ๑ ชั้น นายสิบ ให้มีบังคับที่แขนเสื้อ ข้างซ้ายเหนือข้อศอก

ตามลำดับยศ คือ

- นายสิบตรี ๑ บัง
- นายสิบโท ๒ บัง
- นายสิบเอก ๓ บัง
- จ่านายสิบ ๔ บัง

ข้อ ๒ ชั้น นายร้อย นายพัน นายพล ให้มีจักรเงินติดที่บน

แผ่น ทาบม้าตามลำดับยศ คือ

- นายร้อย นายพัน นายพล ตรี ๑ จักร
- นายร้อย นายพัน นายพล โท ๒ จักร

นายร้อย นายพัน นายพล เอก ๓ จักร

นายทหาร ซึ่งว่า ที่ยศชั้น นายร้อย นายพัน นายพล จระตีส จักร

คาม ตำดับยศไม่ได้

ข้อ ๓ จอมพล ให้ มี รูปปลาไหลกับกระมี กับ มี พระมหามงกุฎเงิน
ติดทับบน แฉ่น ทาบว่า แต่ ถ้าผู้ใด เป็น ราของศรัทธา ในรัชกาลที่ ๕
ซึ่ง ต้อง ใช้ อักษร พระบรมนามาภิไธย ย่อ กับ พระเสวติด บน แฉ่น ทาบว่า อยู่
แล้ว เป็น อันไม่ติด พระมหามงกุฎ

มาตรา ๒๑๘

ทหารเหล่าต่าง ๆ หรือ ชนิดต่าง ๆ หรือ จำพวกต่าง ๆ ซึ่ง ตั้งกิต
กรม กองใด ๆ ให้ มี เครื่องหมาย ตั้งกิต ซึ่ง ทำด้วยเงินหรือ ทองขาว คือ

ข้อ ๑ นักเรียน นายร้อย ให้ มี ตัวอักษร หมายถึง นามโรงเรียน ติด
ทับบน กุดาง แฉ่น ทาบว่า คือ นักเรียน นายร้อยโรงเรียนชั้น ปฐม ใช้
อักษร ป, ชั้นมัธยมใช้อักษร ม,

ข้อ ๒ นายทหาร พลทหาร ประจำ กรมกอง ทหารเหล่าใด ชนิดใด
ให้ มี ตัวเลขตามลำดับ กรม นั้น นั้น ติดทับบน กุดาง แฉ่น ทาบว่า

ข้อ ๓ นายทหาร พลทหาร ประจำ กรมกอง น้อย ของ กระทรวงกระต่าโหม
ให้ มี อักษร ย่อ หมายถึง นาม กรมติดทับบน กุดาง แฉ่น ทาบว่า แต่ กรมใด
แผนกใด จะ หมายถึง อักษร ตัวใด ให้ได้นามบัตร กระทรวงกระต่าโหม มีอำนาจ
ตราข้อบังคับให้ ใช้ตัว อักษร นั้น ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔ นายทหาร พลทหาร ประจำ กรมบัญชาการ กองพล ให้ มี
เลขตามลำดับ กองพลใน กุดาง บัว กนกติดทับบน กุดาง แฉ่น ทาบว่า

ข้อ ๕ นายทหาร พดทหาร ประจำ กรมบัญชาการ กองทัพ ให้ มี
เลข ตำรับ กองทัพ กับพระมหามงกุฎ ติด ทับ บน ถดาง แผ่น ทาบ บ่า

ข้อ ๖ นายทหาร พดทหาร ประจำ กรมใหญ่ ของ กระทรวงกระต่าโหม
ให้ มีพระมหามงกุฎ ติด ทับ บน ถดาง แผ่น ทาบ บ่า

มาตรา ๒๑๗

ทหาร บาง ตำแหน่ง ให้ มีเครื่อง หมาย เพิ่ม ขึ้น อีก ดังนี้

ข้อ ๑ นักเรียน นายร้อย ชั้น หัก นำ หมวก ให้ มีพระมหามงกุฎ
ทองขาว หรือเงิน ติด ทับ บน ถดาง แผ่น ทาบ บ่า

ข้อ ๒ นายเวร นายทหาร รับใช้ ประจำ กระทรวง และ กรม กอง ให้ มี
สาย ยงยศใหม่ เหลือง หรือใหม่ ทอง เกิดยง ๑ เส้น แต่ นายเวร ใหญ่ และ
นายเวร กระทรวงกระต่าโหม ให้ มีรูปชโล่ หักเงิน ติด ทับ บน ถดาง แผ่น
ทาบ บ่า นั้น ด้วย

ข้อ ๓ องครักษ์ แด นายทหาร รับใช้ ประจำ ค่าย นายทหาร ชั้น ต่าง ๆ
ให้ มีสาย ยงยศใหม่ เหลือง หรือใหม่ ทอง ๒ เส้น

มาตรา ๓๐

บรรด่า ทหาร ประจำการ ให้ ใช้เครื่อง หมาย ทำ ด้วยเงิน หรือ ทอง
ขาว ติด ทักคอ เสื้อ ทัก ชนิด

ข้อ ๑ พดรบ คื่อ

๑) นายสิบ พดทหาร ประจำ กอง ร้อย ที่ มี ตำรับ กองร้อย ให้ ใช้
เลข หมาย ตำรับ กองร้อย

๒) นายสืบ พตทหาร ประจำกองร้อยที่ไม่มีลำดับกองร้อย และ นายสืบ พตทหาร ซึ่งมีได้ประจำกองร้อย กับทั้งบรรดา นายทหาร ชั้น สัญญาบัตร และ นายตาม ให้ใช้พระมหามงกุฏ

ข้อ ๓ ผู้ช่วยพดรบ นายทหาร พตทหาร ให้ใช้ตอกจันทน์ นายทหาร ซึ่งมีได้รับราชการประจำการ จะใช้เครื่องหมายเช่น กล่าวใน มาตรา ๑๑๒

มาตรา ๑๑๑

นายทหาร พตทหาร บาง กรม บาง จำพวกให้ มีเครื่อง หมาย เป็น พิเศษ ดังนี้

ข้อ ๑ กรมทหารราบที่ ๑ (มหาดเล็ก รักษาพระองค์ใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ให้ มีอักษร พระบรม นามภิษัย ย่อ จ, ป, ร, เงิน หรือ ทอง ชาวคิต ทัม บน กตาง แผ่น ทาบ บ่า ไม่ ต้อง มี เลข หมาย ลำดับ กรม

ข้อ ๒ ทหาร กรมใด ที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ หัวทรงดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการพิเศษ ให้ มีอักษร พระบรม นามภิษัย ย่อ ว, ป, ร, เงิน หรือ ทอง ชาวคิต ทัม บน กตาง แผ่น ทาบ บ่า เห็น เลขหมาย ลำดับ กรม

ข้อ ๓ ทหาร กรมใด ซึ่ง สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรง ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการพิเศษ ให้ มีอักษร พระบรม นามภิษัย ย่อ ต, ล, เงิน หรือ ทอง ชาวคิต ทัม บน กตาง แผ่น ทาบ บ่า เห็น เลขหมาย ลำดับ กรม

ข้อ ๔ นายทหาร ราชองครักษ์ ใน พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่ หัว ให้

หน้า ๑๔๒

พ.ศ. ๒๔๕๖

มีสายขงยศใหม่ เหลือง หรือใหม่ ทอง ถัก ๒ เส้น เกดยง ๒ เส้น
กับตาเซาเวร ประจำครุ ใน น้าที่ราชองครักษ หรือแห่เด็คให้ ใช้ตาม
พระครุทพาทะที่โคคช ทรงคุมคอเดือ มีสายด้อยยงคตอง กอ นอก
จากนมเศวตง หมายถึง ตาม พระ ราช บัญญิต ราชองครักษ แต่ขอ บังคับ ช่ง ว่า
ด้วยเศวตง หมายถึง ราชองครักษ

ข้อ ๕ นายทหารท่มคำแห่ง เป็น ผู้ บังคับการพิเศษ กรม กอง ทหารเหล่า
ใด ให้ คัด เศวตง หมายถึง ของ กรม กอง นั้น ที่แน่นอน ตาม บำ ถัก เห็นขอเศวตง
หมายยศ ช่งไป แต่ ถ้าเป็น ราชองครักษ คัด อักษร พระบรม นามากษัย
ค, ป, ร, หรือ อ, ป, ร, อยู่ แล้ว ไม่ คัด อักษร พระบรม นามากษัย
นม ช่า ออก

ข้อ ๖ นายทหาร ช่ง สัญญาบัตร ประจำ กรมเสนาธิการ ทหารบก และ
กรม ช่ง หรือ นาย ทหาร เสนาธิการ กองทัพ กองพล ช่ง นมคตงว และ น
น้าที่พิเศษ เรียกว่า นายทหาร เสนาธิการ หรือ นาย ทหาร แนนที่ ช่ง กระ
ทรวงกระตาใหม่ได้ มีคำสั่งให้ ผู้ใด ใช้สาย ขงยศ เป็นเครื่องหมายแล้ว ให้
มีสาย ขงยศใหม่ เหลือง หรือใหม่ ทอง เกดยง ๑ เส้น

มาตรา ๓๒

นายทหาร ช่ง เป็น ราชองครักษ คัด เศวตง หมายถึง ราชองครักษ อยู่ แล้ว
จะ คัด พระมหามงกุฎ หรือ บัวกมล และ อักษร ย่อ พระบรม นามากษัย หรือ
อักษร หงวน นมคตงว อีกไม่ได้ เว้นไว้แต่ นายทหาร กรมทหาร รามที่ ๑
มหาดเล็ก ๆ ที่เป็น ราชองครักษ รัชกาลปัจจุบัน นี้ พวกหนึ่ง กับ นายทหาร

ใน กรมทหาร ที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรง ตำแหน่ง ผู้บังคับการพิเศษ และ นายทหาร นั้น เป็น ราชองครักษ์ ใน พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง พวกนี้ ให้ ใช้อักษรย่อ พระบรมนามาภิไธย ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ ๒ พระองค์ เคียง กัน

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยเครื่อง ตันนาม และ ลำตราวุธ สำหรับใช้ กับเครื่อง ทหาร

มาตรา ๓๓

เครื่อง ตันนาม คือ เครื่อง ประกอบกับเครื่อง แต่ง ตัว ทหาร เพื่อ ให้เป็น การ ัดตอกใน เวลาเดินทาง หรือ ใน ราชการ ตันนาม นั้น จะ ควร มี อย่างใดบ้าง ก็ ดี หรือ จะ ควร ัดรวมเครื่อง ตันนามนี้ ประกอบกับเครื่อง แต่ง ตัว ทหาร เมื่อ เวลา แต่ง ตัว ด้วยเครื่อง อย่างใด ๆ ก็ ดี ให้ ัดนาม ตั้ กระดาษ กระดาษ โคน กำหนด ขึ้น ไว้ ตาม คราว ตาม ตันมัย ที่ ัดสมควร

มาตรา ๓๔

นายทหาร ชั้น ตันญานตริ และ นายดาบให้ ใช้อักษรย่อ ำยหนึ่ง เหลือง หรือ ำย ำ ถัก ดี เทา พู่ โคม ทอง ัดม ำยพล นายพล และ นายทหาร ใน กองพล ักษาพระองค์ ให้ มี ำย กระบี่ แกนใหม่ ทอง ทับ เพม ำย ำ อัก อย่าง หนึ่ง ำหรับใช้ ใน เวลา ที่ ัดรวม ทาง กง มี แถบ

มาตรา ๓๕

ำนายตัม ให้ ใช้อักษรย่อ ำย ำ หนึ่ง เหลือง หรือ ำย ำ ถัก ดี เทา พู่ โคม เหลือง

การ าคัด กระบี่ ตามที่ ัดก ำ มา ัดไว้ใน มาตรา ๓๔ และ มาตรา ๓๕

12/10/2566

หน้า ๑๕๔

พ.ศ. ๒๔๕๖

นี้ ตาม ขรรคมตราให้ คาคัดใน เลื่อ เว้น แต่ เวลา แห่ง เครื่อง ผัก หัด หรือ สี่รวม เครื่อง สี่นาม จึง ให้ คาคัด นอก เลื่อ

มาตรา ๓๖

นายสืบ พดทหาร ประจำ กอง พดทหาร ใน เหล่า ทหาร นำ ทั้ง ปวง ให้ เชื้อ กระบี่ สี่ายหนั่ง หรือ สี่าย ผ่า ถัก สี่ เทา พู หนั่ง คาคัด นอก เลื่อ

มาตรา ๓๗

นักเรียน ทหาร และ นายสืบ พดทหาร ใช้ มี น มี เข็ม ซัด ของ กระสุน กับ ของ ตาม ปดาย บิน คาคัด นอก เลื่อ ตาม คราว ที่ ให้ ใช้

มาตรา ๓๘

อ้าวช นอก จาก ที่ ได้ กล่าว ไว้ นี้ เพื่อ สี่วดอก ใน ราชการ สี่นาม ให้ เลื่อนาตี่ กระทรวงกระธา โหม กำหนด ให้ ทหาร ใช้ ได้ ตาม ที่ เห็น สี่มควร

หมวดที่ ๕

ว่าด้วย กำหนด การ แต่ง ตัว เครื่อง ทหาร

มาตรา ๓๙

ทหารบก ทัว ไป ต้อง แต่ง ตัว ด้วย เครื่อง ทหาร ให้ ถูก ต้อง ตาม ระเบียบ ตั้ง ที่ ได้ กำหนด ไว้ นี้ คือ

ข้อ ๑ นายสืบ พดทหาร นอก จาก ใน กรม กอง รักษาพระองค์ จะ แต่ง เต็มยศ ครองยศ หรือ เครื่อง ปรักคิ และ เครื่อง ผัก หัด ก็ แต่ง อย่าง เดียว ถิ่น ทก ประการ แต่ เพื่อ จะ ให้ สี่วดอก แก่ นายสืบ พดทหาร ทั้ง หลาย ยั่ง ชิน นั้น จะ สั่ง ให้ ถด ผ่า พิน แซง และ รอง เท้า เดี่ยว ไม่ ต้อง แต่ง ใน บางคราว ก็ได้ ส่วน นายสืบ พดทหาร ใน กรม กอง รักษาพระองค์ จะ ให้ ถด ผ่า พิน แซง และ รอง เท้า ได้ แต่ เครื่อง ปรักคิ และ เครื่อง ผัก หัด

ข้อ ๒ นายสืบพลอดทวาร กรม ทวาร ราษฎร์ ๑ (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี) ใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ให้แต่งตั้งดังนี้

12/10/2566

เครื่อง	หมวด	เชื้อ	กอง	รางวัล	หมายเหตุ
เค็มยศ	ยศมณฑล	หมึกแดง	คัมภีร์	คำ	ยศยศยศ
เค็มยศ	ยศ	แบบราชการ	๑๑	๑๑	๑๑
ศรียศ	ยศ	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑
ปริญ	ทรงหม่อมราชวงศ์	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑
ปริญ	ทรงหม่อมราชวงศ์	แบบราชการ	๑๑	๑๑	๑๑
ยศ	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑

คำสั่งความที่ได้ถือปฏิบัติไว้ ให้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓ นายสืบพัทธพร กรมทหารม้าที่ ๑ (รักษาพระองค์) ให้แต่งตั้งใน

เครื่องยศ	หมวก	เสื้อ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอดมู่	ชุดนายเงินหมม	สีน้ำเงินแก่รูปกางเกงขม้า	ดำ	สนับแข้งหนังดำ ก้นชีพหนังสีพาย
ครึ่งยศ	ยอด	แบบราชการเทา	๑๑	๑๑	๑๑
ปรกติ	ทรงหม้อตลกเทา	๑๑	๑๑	สีน้ำตาล	ผ้าพันแข้งสีน้ำตาล
ฝึกหัด	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑

คำสั่งตามที่กำหนดไว้ ให้ใช้โดยแต่เฉพาะพระบรมมหาราชวัง ส่วนการแต่งเครื่องยศตามที่กำหนด

ไว้ ถ้าแห่งใดตั้งพระราชดำเนิร ให้ใช้เสื้อชุดนายเงินแบบราชการเทา

ข้อ ๔ นายสัตวแพทย์ กรมทหารราบที่ ๑๑ (รักษาพระองค์) ให้แต่งตั้ง ดังนี้

เครื่อง	หมวด	เสื้อ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยศทหารยศพลาทอน	บูติกสีน้ำเงินแก่	ดำมีแถบ	ดำ	ช่วยกันรีดทั้งหมด
ครึ่งยศ	ยศต	แบบราชการทหาร	สีน้ำเงินแก่ขาสั้น	สีน้ำตาล	ช่วยกันรีดพ หาพบแดงสีน้ำตาล
ปรกติ	ทรงผมสะอาดท้าว	”	”	”	”
ผูกหัด	”	”	”	”	”

คืนชีพตามที่ได้กำหนดไว้ นั้น ใช้ได้แต่เฉพาะ พลรบ ส่วนการแต่งเครื่องยศตามที่กำหนดไว้ นั้น ถ้าเห็นเด็ดขาดจริงข้านาย ให้ใช้เสื้อ กางเกง รองเท้า เช่นเดียวกับแต่งเต็มยศ แต่ใช้หมวกยศที่ไม่

พระยศพลาทอน

ข้อ ๕ นายดีมพลทวารในกรมกองรักษาพระองค์ ออกจลากรมทวารวราชที่ ๑ มหาเสเดา
กรมทวารวราชที่ ๑๑ ๑ ให้แต่งทวารวราช

เครื่อง	หมวก	เสื้อ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เคี่ยมยศ	ยอด	แบบราชการเทา	สีน้ำเงินแกว่ง	สีน้ำตาล	สีน้ำเงินแกว่ง
ปรีดี	ทรงหม้อดาดเทา	"	"	"	"
ยศหัต	"	"	"	"	"

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์รายชื่อบุคคล ให้แต่งตั้งขึ้น

เครื่อง	หมวก	เสื้อ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เข็มขัด	ยัด	แบบราชกาบเทา	สีเงินแก่ขาสั้น	สีน้ำตาล	ฉบับร่างสีน้ำตาล
ปรกติ	ทรงหม้อคางขาว	แบบราชกาบขาว	"	"	"
ยัด	ทรงหม้อคางเทา	แบบราชกาบเทา	"	"	ฉบับร่างสีน้ำตาล

ข้อ ๗ นักเรียน โดยตาม ในเขต จังหวัด น

ห้องเรียน	หมวด	ชื่อ	ทาง	โรงเรียน	หมายเหตุ
เตรียมฯ	ขต	แบบราชการ	สำนักงาน	จังหวัด	ต้น
ปรัก	ทรง	๖	๖	๖	๖
ฝึก	๖	๖	๖	๖	๖

ข้อ ๘ นายดาบ, นายร้อย, นายพัน,
นอกจากกรม กอง รักษาพระองค์ ให้แต่งตัว ดังนี้

เครื่อง	หมวด	สี	วัสดุ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ชด	ทึบหรือแบบ ราชการเทา	ไหมแดง	แถบ	ดำ	
เต็มยศขาว	๖	แบบราชการ ขาว	๖	๖	๖	
ครึ่งยศ	๖	๖	---	๖	๖	
ราตรี	ทรงหม้อ	๖	---	แถบขาว	๖	
สโมสร	คาดขาว					
ปฏิบัติ ก.	ทรงหม้อ	๖	---	แถบหรือสี น้ำเงินแก่	ดำหรือสี น้ำตาล	
	คาดขาว หรือ กั้น					
	คาดขาว					
ปฏิบัติ ข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	---	๖	๖	
	คาดเทา หรือ กั้น	เทา				
	คาดเทา					
ฝึกหัด	ทรงหม้อ	๖	---	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
	คาดเทา					

ข้อ ๙ นายร้อย, นายพัน, กรมทหารราบที่ ๑ (มหาดเล็กวิชา
พระองค์ไพบ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ให้แต่งตั้ง
ให้แต่งตั้งดังนี้

เครื่อง	หมวด	เสื้อ	รัตติก	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอคมพู่	ทูนกแดง	รูปทอง สีส้มเงิน	แถบ	ดำ	ใส่พวย สีชมพู
เต็มยศขาว	”	แบบราชการ ขาว	”	”	”	”
ครึ่งยศ	ยอค	”	—	”	”	”
ราตรี	ทรงหม้อ	”	—	แถบสีขาว	”	
สีโมสร	คาดขาว	”	—	แถบหรือสี	ดำหรือ	
ปรกติ ก.	ทรงหม้อ	”	—	น้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
	คาดขาว หรือกัน					
	คาดขาว					
ปรกติ ข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	—	”	”	
	คาดเทา หรือกัน	เทา				
	คาดเทา					
ฝึกหัด	ทรงหม้อ	”	—	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
	คาดเทา					

ค้นพบตามที่ได้กำหนดไว้ น ไซ ใต้ แต่ พลรบ และเดิกระดประจำ
การในกรม

พ. ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๑๕๓

ข้อ ๑๐ นายดาบ, นายร้อย, นายพัน, กรมทหารม้าที่ ๑
(รักษาพระองค์) ให้แต่งตัวดังนี้

เครื่อง	หมวด	ผู้	วัดยศ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอดมพ	อานาเงิน หม่น	—	แถบรูปม้า	ดำสูง	ดีพาย คันทัพ
เต็มยศขาว	”	แบบราชการ ขาว	” วัดทอง ดัดเงิน	”	”	”
ครึ่งยศ	ยอด	”	—	”	”	”
ราตรี	ทรงหม้อ	”	—	แถบขาวยาว	ดำ	
สโมสร์	คาดขาว					
ปรกติ ก.	ทรงหม้อ	”	—	แถบหรือสี น้ำเงินแก่	ดำหรือสี น้ำตาล	
	คาดขาว หรือกัน					
ปรกติ ข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	—	”	”	
	คาดเทา หรือกัน	เทา				
	คาดเทา					
ฝึกหัด	ทรงหม้อ	”	—	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
	คาดเทา					

คนซึ่งพลานกัได้อาหนตไว นไซ ไต แด พดรบ และ เณระ ที่ ประจําการ
ใน กรมนี้

ข้อ ๑๑ นายคาบ, นายร้อย, นายพัน, กรมทหารราบที่ ๑๑
(รักษาพระองค์) ให้แต่งยศดังนี้

เครื่อง	หมวด	เสื้อ	วิธคิด	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอดพระ ครุฑพาศรี	ท่อนสีน้ำเงิน แก่	รัดทอง สีดบเงิน	แถบ	ดำ	สีพวย สีน้ชพ
เต็มยศขาว	๖	แบบราชการ ขาว	๖	๖	๖	๖
ครึ่งยศ	ยอด	๖	---	๖	๖	๖
ราตรี	ทรงหม้อ	๖	---	แถบสีขาว	๖	
สีโม่ง	คาดขาว					
ปรกติ ก.	ทรงหม้อ	๖	---	แถบหรือสี น้ำเงินแก่	ดำหรือสี น้ำตาล	
	คาดขาว					
ปรกติ ข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	---	๖	๖	
	คาดเทา	เทา				
	หรือกัน					
	คาดเทา					
ฝึกหัด	ทรงหม้อ	๖	---	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
	คาดเทา					

คนชพตามที่ได้กำหนดไว้ นี้ ใช้ได้แก่ แกรบ และเฉพาะที่ประจำกรม

ใน กรมนี้

ข้อ ๑๒ นายตบ, นายร้อย, นายพัน, กรมกองรักษาพระองค์
 นอก จากกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็ ก กรมทหารม้าที่ ๑ ก กรม
 ทหารราบที่ ๑๑ ก ให้ แต่ง ตัว ดังนี้

เครื่อง	หมวด	ชื่อ	วัตถุประสงค์	ทางเงง	รองเทษ	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอช	ท นกหรือแบบ ราชการเทษ	ราชอง ดิ้งเงิน	แถบ	ดำ	
เต็มยศขาว	๖	แบบราชการ ขาว	๖	๖	๖	
ครึ่งยศ	๖	๖	---	๖	๖	
ราศร	ครึ่งหม้อ	๖	---	แถบชายาว	๖	
ดโมสร ปรกติ ก.	คาดขาว ทรงหม้อ	๖	---	แถบหรือดี น้ำเงินแก่	ดำหรือดี น้ำตาล	
ปรกติ ข.	คาดขาว ทรงหม้อ	แบบราชการ เทษ	---	๖	๖	
ผลท	คาดขาว ทรงหม้อ คาดเทษ	๖	---	สีเงิน	สีน้ำตาล	

ข้อ ๑๓ ขอมพด, และ นายพด, ให้แต่งตั้ง ดังนี้

เครื่อง	หมวก	เสื้อ	รัดอก	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอดคนพ	ทูนิกขาว	ไหมทอง	แถบ	ดำ	
เต็มยศ	ว	แบบราชการ	ว	ว	ว	
ขาว		ขาว				
ครึ่งยศ	ยอด	ว	---	ว	ว	
ราตรี	ทรงหม้อ	ว	---	แถบขาวยาว	ว	
สีไมตรี	คาดขาว					
ปรกติ ก.	ทรงหม้อ	ว	---	แถบหรือสี	ดำหรือสี	
	คาดขาว			น้ำเงินแก่	น้ำตาล	
	หรือกั้น					
	คาดขาว					
ปรกติ ข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	---	ว	ว	
	คาดเทา	เทา				
	หรือกั้น					
	คาดเทา					
สี	ทรงหม้อ	ว	---	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
ผูกหัด	คาดเทา					

มาตรา ๕๐

ตามที่กำหนด เครื่อง แต่ง ตัว นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร และ นายดาบไว้
 แล้วใน มาตรา ๓๙ นั้น ถ้าเวลาประจำใน แถว ทหาร หรือ บังคับ บัญชา
 แถว ทหาร แม่นายสิบ พลทหาร ต้องใช้ รอง เท้า สีใด ใช้ หมวก ชนิดใด
 เสื้อ สีใด นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร และ นายดาบ ต้องใช้ หมวก ชนิด
 เดียวกัน รองเท้า และ เสื้อ สี เดียว กัน กับ นายสิบ พลทหาร ตามความ
 ใน พระราชกำหนด ที่ นายสิบ พลทหาร แต่ง ได้ และ ตาม ชั้น ที่ แต่ง เคมียส์
 ครึ่ง ยศ ปกติ และ ผูก หัด แต่ นายทหาร ผู้ บังคับ บัญชา แถว ทหาร ที่
 มี ยศ เปน จอมพล หรือ นายพล นั้น ไม่ต้อง เปลี่ยน แปลง ใดๆ เลย

กับ ถ้า นายทหาร ผู้ ใด ซึ่ง ต้อง ไป ราชการ ใน ประเทศ ที่ หนึ่ง แม้
 ถึง คราว จะ ต้อง แต่ง ตัว ครึ่ง ยศ แล้ว อนุญาต ให้ ใช้ เสื้อ สัก หาดต รูป
 ชนิด สี เทา แทน เสื้อ แบบ ราชการ ชาว ใด ส่วน ชั้น จอมพล และ นายพล ให้
 มี กุณฑล เปน ด้าย ถัก ที่ คอ ขดิม ลวด สี แดง บานเย็น ตรง ริม นำ ออก ค้น
 ขด มี แดง ปาก กระเป๋

มาตรา ๕๑

นายทหาร ที่มี ด้าย ยงยศ นั้น วิชา ใช้ ด้าย ยงยศ และ การ แต่ง ตัว ให้
 กำหนด ดังนี้ คือ

ข้อ ๑ ราชองครักษ์ เวลา แต่ง เครื่อง เคมียส์ เคมียส์ ชาว ครึ่ง ยศ
 หรือ เครื่อง วาตรสี โมเสว และ เครื่อง ปกติ ให้ ใช้ ด้าย ยงยศ ใหม่ ของ
 ถัก ๒ เส้น เกดยง ๒ เส้น คัน ด้าย รวม คัด ที่ แผ่น ทาบ บ่า ขว
 ให้ ด้าย เกดยง ด้าย ถัก อยู่ ข้าง นำ ๒ ด้าย สอด แขน เข้า ใน วง ด้าย เกดยง
 ข้าง หลัง ^{12/10/2568} แล้ว สอด ด้าย ถัก ข้าง หลัง สอด ได้ แขน มา รวม กับ ด้าย ถัก สำ
 เกดยง ข้าง นำ รวม ห่วง คัดยง ที่ สุม คอ เสื้อ

ข้อ ๒ ถ้าเวลาแต่งเครื่องประดับซึ่งสวมเสื้อสีเทา กางเกงไม้มัน แดบ หรือเครื่องผูกหัด ให้ใช้สายขงยงค์ไหมเหลือง

ข้อ ๓ ของครกิชและ นายทหาร รับใช้ประจำตัว นายทหาร ชั้นต่าง ๆ ให้สายขงยงค์เหลือง ๒ เส้น ทบตันสาย ๒ ข้าง ทั้ง ๒ เส้น รวมติดกับแผ่น ทาบ บ่า ขวาท ให้สายนี้ขงยงค์ น้า ๑ เส้น ขงยงค์หลัง ๑ เส้น สาย ขงยงค์ น้า มี ห่วง ที่ปลาย สาย คลอง ที่ ตม คอ เสื้อ และ สร้อย แขน เข้าใน วง สาย ขงยงค์

ข้อ ๔ นายเวร กระทรวงกระต่าไหม หรือ นายเวร และ นายทหาร รับใช้ประจำ กรมกอง และ แพณกให้สายขงยงค์เหลือง ๑ เส้น ทบตันสายทั้ง ๒ ข้าง รวมติดกับแผ่น ทาบ บ่า ขวาท สร้อย แขน เข้าใน วง สายนี้

ข้อ ๕ นายทหาร เสนาธิการ ซึ่ง กระทรวงกระต่าไหมได้ มีคำสั่ง ให้ใส่ ได้ใช้สายขงยงค์ นั้น ให้สายขงยงค์เหลือง ๑ เส้น ทบตันสายทั้ง ๒ ข้าง รวมติดกับแผ่น ทาบ บ่า ขวาท มี ห่วง ที่ ปลาย สาย คลอง ที่ ตม คอ เสื้อ

มาตรา ๔๒

นายทหาร ชั้นสัญญาบัตร และ นายตบ เวตา แต่งเต็มยศ อย่างใด ๆ ผู้ที่ใด รับ พระราชทาน เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ และ เหรียญ หรือใด รับ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ และ เหรียญ นั้น ถ้า แต่ง ครัง ยงค์ ให้ประดับเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ และ เหรียญเต็มยศ อย่าง แต่งเต็มยศ แต่ไม่ คองใช้สาย สพาย แต่ ถ้า แต่ง เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ เครื่องประดับ เครื่องผูกหัด กติ ให้ ใช้ แพร แดบ ของ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ และ เหรียญ ทำเป็น แผ่น ผ้า กว้าง ๒ เซนติเมตร ติด ที่ สก เสื้อ เบื้อง ซ้าย ตรง แนว ตม

12/10/2566

คือ เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นจะประดับเหรียญขนาดเล็กแทน
แพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นก็ได้ แต่ถ้าหมายกระทรวง
วังหรือในภาคซึ่งมีข้อความว่า ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ก็ให้
ประดับ หรือถ้ามีว่าให้สวมด้วยด้ายด้ายก็ให้สวมด้วยด้าย

นายสิบ ทหาร และ นักเรียน ทหารบก จะ แต่ง ตัว อย่างใดด้วย เครื่อง
ทหาร ต้องประดับเหรียญเสมอจะใช้แพรแถบไม่ได้ ส่วนนักเรียน
ทหารชั้นหม่อมเจ้า ให้ประดับแค่เฉพาะเหรียญบรมราชาภิเษก เหรียญ
อื่น ๆ ที่ได้รับพระราชทานให้ประดับเมื่อเวลาแต่งตั้งครั้งยศ เต็มยศ
ทุก ๆ อย่าง

มาตรา ๔๓

เพื่อป้องกันมิให้เป็น การ เข้าใจ ผิดไป จาก พระราชกำหนดนี้ ให้
กระทรวงกระต๊อใหม่ ทำ เครื่อง แต่ง ตัว และ เครื่อง หมาย ตาม พระราช
กำหนดนี้ไว้ทุก อย่าง ถ้าหวั่น เป็น แบบใน การ แต่ง เครื่อง แต่ง ตัว สืบไป
จะ ทำให้ ผิด จาก แบบ นั้นไม่ได้

มาตรา ๔๔

การ แต่ง ตัว ทหาร ที่ได้ กำหนดไว้ นี้ กำหนดไว้เพื่อเป็น หลัก แห่ง
การ แต่ง ตัว ทหารบก แต่ ถ้า มี พระบรมราชโองการให้ ทหารบก แต่ง ตัว
ประการใด แล้ว ไม่เป็น อัน ผิด ต่อ พระราชกำหนดนี้

มาตรา ๔๕

ห้ามมิให้ทหาร เวลา แต่ง เครื่อง ทหาร ใช้ เครื่อง ประดับ ภาย อย่าง อื่น
ซึ่ง มิได้ มี พระบรมราชานุญาตให้ ใช้ ติด นอก หรือ ทับ เครื่อง แต่ง ตัว ทหาร

หมวดที่ ๖

ว่าด้วยผู้ที่จะได้รับเครื่องแต่งตัวทหาร

มาตรา ๕๖

เครื่องแต่งตัวทหารบกตามพระราชกำหนดนี้ นายดาบ นายสิบ พลทหาร ประจำการ และ นักเรียน ทหารบก ให้เบิกของ หลวงใช้ตลอดเวลาที่อยู่ในราชการทหารบก ตามที่กำหนดให้เบิกได้ แต่ นายทหารชั้นสัญญาบัตร ให้เบิกจ่ายเฉพาะใน ครั้ง แรก หรือ ในคราว ที่เปลี่ยนแปลงทุกสิ่ง เว้นแต่ เสื้อ ตักหลาด รูปทูนกัศิเหาไม่ต้องเบิกจ่าย ส่วน นายทหาร นอก ประจำการนั้น ถ้ามี ประสงค์ จะแต่ง ก็ต้องหาซื้อด้วยตนเอง หากจะได้ของ หลวง ต้อง โดย พระบรมราชานุญาต

มาตรา ๕๗

บรรดาทหารบก ซึ่ง จะได้เบิกเครื่อง แต่ง ตัว ของหลวงไปใช้ ใน ราชการนั้น ให้เด็นามับั กระทรวงกระตาศาใหม่ มีอำนาจ ที่ จะ กำหนด เครื่อง แต่ง ตัว ทั้ง ปวง ว่าถึงใด ควร จ่ายให้ นาน เวลา เพียงใด ต่อ ครั้ง

หมวดที่ ๗

ว่าด้วยผู้กระทำความผิดต่อพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๕๘

ทหาร คนใด ประพฤติให้ ผิด ต่อ พระราชกำหนด นี้ ให้ ถือว่า กระทำ ผิด ต่อ ยุทธวินัย

มาตรา ๔๘

ห้ามมิให้นายสืบพดทหาร นอกประจำการ แต่งตัวด้วยเครื่องทหารตามพระราชกำหนดนี้ หรือตามแบบอย่างเก่าซึ่งทหารยังคงใช้แต่งอยู่เข้าสู่วราชการ เว้นแต่เมื่อเวลาเรียกระดมหรือเข้ารับราชการ ทหารอย่างใด ๆ ในตำแหน่งหน้าที่ ๆ ต้องแต่งตัวตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๕๐

บุคคลผู้ใด หรือ พวกใด บรรดาที่ไม่มีอำนาจแต่งตัวด้วยเครื่องทหารบกตามพระราชกำหนดนี้ บังอาจแต่งตัวเองก็ดี หรือผู้ใดจัดหรืออุทหนุนให้ผู้ ที่ไม่มีอำนาจ แต่งตัวด้วยเครื่องทหารนี้ แต่งตัวด้วยเครื่องทหาร อันต้องด้วยพระราชกำหนดนี้ก็ดี หรือต้องแบบอย่างเก่าซึ่งทหารยังคงใช้แต่งเข้ามาสู่วราชการก็ดี บุคคลผู้นั้น หรือ พวกนั้น มีความผิด ตามสมควรแก่การ ตั้งจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

- ๑) ถ้ามีผู้ใดกระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชสำนัก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมีนิตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๕ ปี
- ๒) ถ้ามีผู้ใดกระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชสำนัก แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฏอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมีนิตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๓ ปี
- ๓) ถ้ามีผู้ใดกระทำความผิดนั้นในเวลาหรือที่อื่น นอกจากที่กล่าวมา

แล้ว ท่านให้ส่ง อาญาจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือทั้งจำและปรับด้วยกัน ทั้ง ๒ สถานที่

พระราชกำหนดนี้ให้ไว้วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นวันที่ ๑๒๙๔ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๗ มิถุนายน หน้า ๑๔๒)

พระราชบัญญัติสมาคม

พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ในเวลานี้ การตั้งสมาคมของประชาชนพดเมืองมีมากขึ้น ทรงพระราชดำริเห็นว่าการตั้งสมาคมจะจัดให้มีระเบียบการจดทะเบียนของสมาคมเหล่านั้นไว้ให้เป็นการมั่นคงสมควรแก่เวลาแต่สมัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

นามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติสมาคม
พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๒ ข้อสัญญาสำหรับตั้งสมาคมนั้น เป็นข้อสัญญาของบุคคลหลายคนด้วยกันยินยอมพร้อมกัน เพื่อทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใด นอกจากการหาผลประโยชน์กำไรแบ่งปันกัน

ว่าด้วย การ ตั้ง สมาคม แดการ จดทะเบียน

มาตรา ๓ สมาคม ทุก สมาคม ต้อง มี ข้อ บังคับ สำหรับ สมาคม และ ต้อง จด ทะเบียน

มาตรา ๔ ข้อ บังคับ ของ สมาคม นั้น อย่าง น้อย ต้อง กล่าว ถึง ข้อ ความดังต่อไปนี้

- (๑) นามของสมาคม
- (๒) ความ ประสงค์ ซึ่ง ตั้ง สมาคม นั้น
- (๓) ตำบล ที่ ตั้ง สำนักใหญ่ ของ สมาคม
- (๔) ข้อ บังคับ ว่า ด้วย การ รับ แลให้ สมาชิก ออก จาก สมาคม
- (๕) ข้อ บังคับ ว่า ด้วย วิธี จัดการ ของ สมาคม โดยมี กรรมการ

หรือ สถานายก เป็น ผู้ จัดการ หรือ อย่างไร

มาตรา ๕ การ ขอ อนุญาต จด ทะเบียน สมาคม นั้น ต้อง ขอ เป็น ตาย ลักษณะ อักษร และ ต้อง สมาชิก ของ สมาคม ดัง ชื่อ ไม่ต่ำกว่า ๓ คน กับ ต้อง มี ข้อ บังคับ ของ สมาชิก คิด มา ด้วย ๓ ฉบับ

มาตรา ๖ ที่ ทำการ จด ทะเบียน สมาคม นั้น จะ ได้ ตั้ง ขึ้น ตาม กฎ ข้อ บังคับ ของ เสนาบดี เจ้า กระทรวง ผู้ ปกครอง ท้อง ที่

มาตรา ๗ การ จด ทะเบียน นั้น จะ ต้อง จด ณ ที่ ทำการ จด ทะเบียน ใน แขวง เมือง ซึ่ง ที่ สำนักใหญ่ ของ สมาคม นั้น ตั้ง อยู่

การ ตั้ง หนังสือ ใด ที่ ได้ จด ทะเบียน ไว้ แล้ว ถ้า จะ ต้อง แก้ไข เปลี่ยนแปลง อย่างไร อีก ภายหลัง ก็ได้ หรือ มีการ อย่าง อื่น ที่ พระ ราชบัญญัติ บังคับ

ให้จุด ทะเบียน ด้วย ถัด คือ จุด ทะเบียน ณะที่ แห่ง เดียว กัน กับ ที่ ส้มมากม
นั้นได้จุด ทะเบียนไว้แต่เดิม

มาตรา ๘ การ จุด ทะเบียน นั้น บังคับให้จุด ข้อ ความโดย
พิศดาร ดังนี้

- (๑) นามของส้มมากม
- (๒) ความ ประสงค์ ซึ่ง ตั้ง ส้มมากมขึ้น
- (๓) คำบท ที่ ตั้ง ด้านที่ใหญ่ ของ ส้มมากม
- (๔) นาม, ตำบล ที่อยู่, และ การ หา เที่ยง ชัฟ ของ ผู้จัดการ

มาตรา ๙ ใน การ ขอ จุด ทะเบียน นั้น ถ้าได้นำ สรรพหนังสือ แด
ข้อ ความพิศดาร ดังได้กล่าวไว้ใน มาตรา ๔-๕ แด ๘ นั้น มาแสดงโดย
บริบูรณ์แล้ว และ ถ้าเจ้าพนักงาน จุด ทะเบียน เห็น ว่าบุคคล ซึ่ง จะ เป็น
ผู้จัดการ ของ ส้มมากม นั้น เป็น คน มี หักก ถาน มัน คง ส้มควร กับ น้ำ ที่
แต่ ประโยชน์ ของ ส้มมากม นั้น แลว ก็ จะ อนุญาตให้จุด ทะเบียนได้

มาตรา ๑๐ บุคคลผู้ใด มีความประสงค์ ของการตรวจดู สรรพหนังสือ
สำคัญ ที่เจ้าพนักงาน จุด ทะเบียน เก็บรักษาไว้ หรือ ของ การหนังสือ
เอกสาร ทะเบียน ของ ส้มมากม กัด หรือ ของ การ ดำเนา หนังสือ ยื่น ๆ
ที่เจ้าพนักงาน จุด ทะเบียนอนุญาตให้ตรวจ แลออก ให้ แก่ ผู้นั้น ได้ ตาม ความ
ประสงค์

12/10/2566

มาตรา ๑๑ เมื่อได้จุด ทะเบียน ส้มมากมได้แล้ว ผู้จัดการ ของ

ต่อมาคนนั้นจะได้รับหนังสือเขากล่าวทะเบียน ๑ ฉบับแสดงว่าจดทะเบียนแล้ว

มาตรา ๑๒ เมื่อต่อมาเกิดจดทะเบียนแล้วให้ถือว่าตามมาคนนั้นเป็นบุคคลโดยนิติสัมพันธ์ใดคนหนึ่งต่างหากจากบุคคลทั้งหลายที่รวมเข้าอยู่ในนั้น

ว่าด้วยวิธีจัดการของตามมา

มาตรา ๑๓ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของตามมาคนนั้นห้ามมิให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมเป็นอันขาดเว้นไว้แต่จะได้ประชุมสมาชิกของตามมาตกลงเห็นพร้อมกันตามจำนวนที่มากหรือมีความปรากฏตกลงไว้ในข้อบังคับมาก่อนแล้วจึงจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามซึ่งข้อบังคับเดิมที่กำหนดไว่นั้น

ขอความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมใหม่เช่นนี้จะต้องคิดตั้งมาสำหรับจดทะเบียน ๓ ฉบับภายในกำหนด ๑๔ วันนับตั้งแต่วันที่ได้ประชุมสมาชิกตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อบังคับนั้น

มาตรา ๑๔ การเปลี่ยนผู้จัดการตามมาคนนั้นต้องจดทะเบียนเสียภายในกำหนด ๑๔ วัน นับตั้งแต่วันที่ตกลงเปลี่ยนผู้จัดการใหม่ถ้าเจ้าพนักงานทะเบียนไม่พอใจว่าผู้จัดการใหม่นั้นเป็นบุคคลอันมีเหตุกีดกันสมควรตามมาตรา ๙ แล้วเจ้าพนักงานจดทะเบียนมีอำนาจที่จะไม่รับจดทะเบียนผู้จัดการใหม่ก็ได้

มาตรา ๑๕ ทรัพย์สินของตามมาที่เกี่ยวของกับผู้อื่นนั้นผู้

จัดการ ต่มาคมจะ เป็น คน หนึ่ง หรือ หลาย คนก็ ตาม ต้อง เป็น ผู้จัด ทำ ใน นาม ของ ต่มาคม

มาตรา ๑๖ การ ตั้ง โต้ ที่ ได้ ตก ลง กระทำ ไว้ ใน ระหว่าง ผู้จัดการ ของ ต่มาคม กับ ผู้อื่น ต้อง ให้ เป็น ไป ตาม กฎหมาย ว่า ด้วย ผู้จัดการ แทน

มาตรา ๑๗ แม้ ต่มาชิก หรือ ผู้จัด การ ของ ต่มาคม กระทำ ความ ผิด ชน ใน น้า ที่ หรือ เพื่อ ความ ประสงค์ ของ ต่มาคม นั้น แล้ว ต่มาคม ต้อง รับผิดชอบ ด้วย กัน กับ ผู้กระทำความ ผิด นั้น

มาตรา ๑๘ ถ้า ต่มาชิก ของ ต่มาคม ใด ต้อง เสีย เงิน ค่า บำรุง แล้ว ก็ ให้ ใช้ เงิน ค่า บำรุง นั้น จง ครบ เมื่อ กำหนด เสีย เงิน ค่า บำรุง นั้น

มาตรา ๑๙ ถ้า มาจ เป็น ต่มาชิก ใน ต่มาคม นั้น จะ โอน ให้ คน อื่น ไม่ได้

มาตรา ๒๐ ต่มาชิก ของ ต่มาคม ทุก คน จะ ออก จาก ต่มาคม เมื่อ ใด ก็ได้ แต่ ต้อง ใช้ เงิน ค่า บำรุง ที่ คาง อยู่ ให้ จง ครบ บริบูรณ์ จน ถึง วัน ที่ ออก จาก ต่มาคม นั้น

มาตรา ๒๑ การ รับผิดชอบ ของ ต่มาชิก คน หนึ่ง นั้น ให้ มี กำหนด ว่า ไม่เกิน กว่า จำนวน เงิน ค่า บำรุง ที่ ต่มาชิก นั้น คาง อยู่ กับ ต่มาคม เว้น แล้ จะ ได้ มีความ ปรากฏ ลง ไว้ ใน ข้อ บังคับ เป็น อย่าง อื่น

มาตรา ๒๒ เจ้ น้า ที่ ของ ต่มาคม จะ พ้อง ร้อง ต่มาชิก ของ ต่มาคม ใน การ รับผิดชอบ แทน ต่มาคม ไม่ได้

มาตรา ๒๓ ถ้า ต่มาคม ใด ได้ ประชุม ตก ลง ข้อ ความ ตั้ง โต้ ซึ่ง เป็น

การ ชด ชับ กับ ชด บังคับ ของ ส้มากม หรือ เป็น การ ผิด คัด อกฎหมาย กิด
 เมื่อ มี ส้มากม ของ ส้มากมใด หรือ อัยการ ได้ มา ร้อง คัด คัด แดง คัด
 มี อำนาจ อาจ จะ ยก เด็ก ชด ความ ที่ คัดตง กัน ไว้ นั้น เสีย ได้ แต่ การ ที่
 ส้มากม จะ ร้อง คัด คัด เช่น นี้ ต้อง ร้อง ใน กำหนด อยา ให้ เข้า เกิน กว่า ๑
 เดือน นับ ตั้ง แต่ วันที่ ที่ ได้ ประชุม คัดตง ชด ความ นั้น

ว่าด้วยการเด็กส้มากม

มาตรา ๒๔ ส้มากม นั้น จะ ต้อง เด็ก ด้วย อากว อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด หัง
 แจง ต่อไป นี้

- (๑) ถ้า มี ชด บังคับ ของ ส้มากม ว่า จะ ต้อง เด็ก ส้มากม ด้วย เหตุ
 ใด แดง ก็ ต้อง เด็ก ตาม ชด บังคับ นั้น
- (๒) เมื่อ ตัง ส้มากม ขึ้น ถ้า มี กำหนด ว่า จะ ต้อง เด็ก ส้มากม เมื่อ ใด
 ส้มากม ก็ ต้อง เด็ก ตาม กำหนด นั้น
- (๓) การ ตัง ส้มากม สำหรับ เจาะ ทำการ อย่าง หนึ่ง เมื่อ การ นั้น เสร็จ
 แดง ก็ ต้อง เด็ก ส้มากม นั้น
- (๔) เด็ก ส้มากม โดย ประชุม ส้มากม คัดตง กัน ให้ เด็ก
- (๕) เด็ก โดย ส้มากม ต้ม ตะ ตาย
- (๖) เมื่อ ได้ ประกาศ ให้ เด็ก ส้มากม ใน หนึ่ง ด้อพิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา
 ความ ความ ใน มาตรา ๒๕

มาตรา ๒๕ รัฐบาล อาจ จะ บังคับ ออก ประกาศ ให้ เด็ก ส้มากม ใด ได้
 เมื่อ มี เหตุ ตง กถาวร ต่อไป นี้

12/10/2566

- (๑) เมื่อเห็นว่าความมุ่งหมายของสมาคม นั้นผิดต่อกฎหมาย
- (๒) เมื่อเห็นว่าสมาคมจะจัดการต่อไปอีกไม่ได้ โดยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง
- (๓) เมื่อเห็นว่าผู้จัดการของสมาคม ไม่ใช่เป็นผู้จัดการของสมาคมที่จดทะเบียนไว้
- (๔) เมื่อเห็นว่าสมาคมนั้น อาจจะเป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณชน
- (๕) เมื่อสมาคม หรือ สมาชิก หรือผู้จัดการ ของสมาคม กระทำการผิดต่อกฎหมาย
- (๖) เมื่อเห็นว่าบุคคลที่จะจดทะเบียนเป็นผู้จัดการ ของสมาคม นั้นไม่มีหลักฐานสมควรจะเป็นผู้จัดการได้ ให้สมควรแก่ความมุ่งหมายแต่ประโยชน์ของสมาคมนั้น

มาตรา ๒๖ ถ้าสมาคมใดต้องเลิก ตามข้อบังคับใน มาตรา ๒๕ แล้ว รัฐบาลจะตั้งเจ้าพนักงาน คน หนึ่ง หรือ หลาย คน ให้เป็นผู้จัดการ รักษาทรัพย์สินสมบัติ ของ สมาคม นั้น ก็ได้

มาตรา ๒๗ แม้ว่า มีเหตุ ผลเกี่ยวเนื่อง ถึง พระราชบัญญัติ ลักษณะเห็นส่วน แด บริษัท ร. ศ. ๑๓๐ ด้วย ประการใดแล้ว ก็ให้ ใช้พระราชบัญญัติ นั้น แก่ การ ตม กระจาย ของ สมาคมได้

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงาน ผู้จัดการ รักษาทรัพย์สินสมบัติ ของ สมาคม นั้น มีอำนาจ บังคับให้สมาชิก ใช้เงิน ค่า บำรุง ของ สมาคมที่ค้าง อยู่จน ถึง เวลา
 12/1๗ 2566
 เลิก สมาคม นั้น ได้ จึง กราบ

มาตรา ๒๙ เมื่อ ส้มากมเด็ก แดว ตาม ทรพย ส้มบค เหลือ อยุ่เทำใด จะ แบ่ง ให้ แก่ ส้มำชิก ของ ส้มำคม ไม่ ได้ หรือ ทรพย ส้มบค ซึ่ง เหลือ อยุ่ นน จะ ต้อง โอน ไป ให้ แก่ คน อื่น ที่ ไม่ ใช่ ส้มำชิก ซึ่ง จะ ได้ กำหนด ตั้ง ไว้ ใน ข้อ บรคย ของ ส้มำคม หรือ ซึ่ง ได้ เคค ลง ใจ ใน ที่ ประชม ส้มำชิก

มาตรา ๓๐ แม้วำ ใน ข้อ บรคย ของ ส้มำคม หรือ ที่ ประชม ส้มำชิก ของ ส้มำคม ไม่ ได้ กำหนด คง ผู้ บรคย มอบ หมำย ทรพย ส้มบค นั้น ใจ ทรพย ส้มบค ของ ส้มำคม ที่ มี เหลือ อยุ่ นน ต้อง คค เป็น ของ หลดง พงด้น

วำด้วยกำหนต โทษ สำหรับคควำมผิด

มาตรา ๓๑ ถำ ส้มำคม ได้ ตั้ง ชน โดย ไม่ ได้ นำ คควำม ไป แจง อยจต ทะเบียง คอ เจำพนคกำง จคทะเบียง ภาย ใน เวลำ ซึ่ง กำหนต ไว้ ตาม กฏหมำย นี้ แดว ท่าน วำ ส้มำคม นั้น มี คควำมผิด ต้อง ระหวำง โทษ ปรบเปน เงิน ไม่ เกิน กวำจัน ๕ มำท เต็ม อย ทุก วัน ไป ใน ระหวำง ที่ มี คควำมผิด ถำน ไม่ จค ทะเบียง นั้น

มาตรา ๓๒ บุคคล ใด เป็น ส้มำชิก ของ ส้มำคม ใด ที่ ไม่ ได้ จค ทะเบียง ท่าน วำ ผู้ นั้น มี คควำมผิด ต้อง ระหวำง โทษ ปรบเปน เงิน ไม่ เกิน กวำ ๕๐๐ บำท

บุคคล ใด ซึ่ง เป็น ผู้ จคกำร ของ ส้มำคม ที่ มี ได้ จค ทะเบียง ผู้ นั้น ก็ มี คควำมผิด ต้อง ระหวำง โทษ ปรบเปน เงิน ไม่ เกิน กวำ ๑๐๐๐ บำท หรือ จำคก ไม่ เกิน กวำ ๖ เดือน หรือ ทั้ง ปรบ แดจำคก ด้วย ที่ ๒ ส่ถำน

มาตรา ๓๓ เมื่อรัฐบาลได้ประกาศให้สัมมาคมโต เด็ก แล้ว ถ้าบุคคลใดฝ่าฝืนขึ้น เป็น สัมมาชิก ของ สัมมาคม นั้น อีกต่อไป ท่านว่าผู้นั้น มีความผิด ต้อง ระวังโทษ ปรับเป็น เงินไม่เกิน กว่า ๑๐๐๐ บาท หรือ จำคุก ไม่เกิน กว่า ๖ เดือน หรือ ทั้งปรับ แด่ จำคุก ด้วย ทั้ง ๒ สถาน

บุคคลผู้ใดยัง คง เป็นผู้ จัด การ ของ สัมมาคม ที่ ได้ ประกาศ ให้ เด็ก แล้ว ผู้นั้น ก็มี ความผิด ต้อง ระวังโทษ ปรับเป็น เงิน ไม่เกิน กว่า ๒๐๐๐ บาท หรือ จำคุก ไม่เกิน ๑ ปี หรือ ทั้ง ปรับ แด่ จำคุก ด้วย ทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๓๔ ผู้ใดต้อง คำ พิพากษา ให้ ตั้ง โทษ โดย ได้ กระทำผิด คือ พระ ราชบัญญัติ นี้ ซ้ำกัน ใน ระวัง ๑ ปี ท่าน ว่า ผู้นั้น มี ความผิด ต้อง ระวังโทษ ปรับ ตาม ที่ ได้ กำหนด ไว้ ใน พระ ราช บัญญัติ นี้ เพิ่ม ขึ้น อีก เท่า นั้น สำหรับ ความผิด ครั้ง ก่อน แตะ ครั้ง ใหม่ นั้น

มาตรา ๓๕ พระ ราชบัญญัติ สัมมาคม นี้ ไม่ ขัด กับ การ ตั้ง โทษ ผู้ กระทำผิด ตาม เข้า อัง ชัย ตาม กฎหมาย ดัชนี ณ อยุธยา มาตรา ๑๗๗
หน้า ๑๗๑

ว่าด้วยการรื้อเวตาใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๖ สัมมาคมโต ซึ่ง ตั้ง อยู่ ก่อน วัน ตรา พระ ราชบัญญัติ สัมมาคม นี้ แล้ว อนุญาต ให้ เวตา แก่ สัมมาคม นั้น ที่ จะ ปฏิบัติ การ ตาม พระ ราช บัญญัติ นี้ ได้ ภายใน กำหนด ๓ เดือน นับ ตั้ง แต่ วันที่ ได้ ประกาศ พระ ราช บัญญัติ นี้ เป็น ต้น ไป

๒๕/๑๒/๑๐๕๖๖
บัญญัติ น เป็น ต้น ไป

ว่าด้วยการรักษาราชบัญญัติ

มาตรา ๓๗ ให้เสนาบดีผู้ปกครองท้องที่ เป็นเจ้าหน้าที่รักษาราชบัญญัติ และเป็นผู้มีอำนาจออกกฎข้อบังคับเพื่อวางระเบียบการให้ดำเนินไปตามพระราชบัญญัติ และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมจดทะเบียน ค่าขอตรวจจดทะเบียน และค่าคัดสำเนาหนังสือสำคัญต่าง ๆ เมื่อข้อบังคับแต่ตรา ค่าธรรมเนียมนั้นโดยพระราชทานพระบรมราชานุญาต และได้ประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัตินั้น

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๒๙๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

กฎข้อบังคับ การจดทะเบียนสมาคม

ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

เจ้าพระยามมาช เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ว่า ทรงพระราชดำริเห็นชอบตามกฎข้อบังคับซึ่งตั้งขึ้นตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติสมาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้นแล้ว จึงประกาศให้ทราบทั่วกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดที่ทำการจดทะเบียน ตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ สำหรับในมณฑลกรุงเทพฯ ดังนี้

ในเขตจังหวัด กรุงเทพมหานคร ๒๕ ตำบล ตามประกาศกำหนด
เขตตั้งวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้จดทะเบียนการทำการ

กรม กอง กระทรวง กระทรวง นครบาล และให้ผู้บังคับ การ กรม กอง กระทรวง เป็นเจ้าพนักงาน ทะเบียน ตาม พระราชบัญญัติ นี้

ในเขตอำเภอชั้น นอก ของ กรุงเทพมหานคร คือ อำเภอ บางซื่อ บางเขน, บางกระบี่, ดลสังข์, ภาษีเจริญ, หนองแขม, บางขุนเทียน, ราชบุรีณะ รวม ๘ อำเภอ ให้จัดทะเบียน ที่ กรม อำเภอ กระทรวง นครบาล และ ให้เจ้ากรมอำเภอ เป็น เจ้าพนักงาน จด ทะเบียน ตาม ความใน พระราช บัญญัติ นี้

ใน หัว เมือง ชั้น มณฑล กรุง เทพ ๆ คือ เมือง นนทบุรี, ประทุมธานี, เขื่อนขันธุ์, ตุมพรปราการ, รัตนบุรี, มินบุรี, ให้จัดทะเบียน ที่ ศาลากลาง เมือง นั้น ๆ และให้ผู้ว่าราชการ เมือง เป็น เจ้าพนักงาน ทะเบียน ตาม ความใน พระราชบัญญัติ นี้

ข้อ ๒ บรรดา คำร้อง ขอ จด ทะเบียน ให้เขียน ลง ใน แบบ พิมพ์ ยื่น ต่อ เจ้าพนักงาน ทำ เป็น ๓ ฉบับ พร้อม ด้วย ชื่อ บังคับ ของ สี่มาคม ซึ่ง มี ข้อ ความ ครบถ้วน ตาม ความใน พระราชบัญญัติ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และ มาตรา ๘

ข้อ ๓ การ เช่น ชื่อ ใน คำร้อง ขอ ทุก อย่าง ตัว สี่มาคม ยื่น คำขอ จะ ต้อง เช่น ต่อ หน้า เจ้าพนักงาน หรือ นาย อำเภอ ท้อง ที่ ได้ เห็น การ เช่น ชื่อ นั้น และ ลง ชื่อ ไว้ เป็น พยาน ด้วย

ข้อ ๔ ให้เจ้าพนักงาน เรียก ค่า ชนม์ เนียม สำหรับ การ จดทะเบียน และ อย่างอื่น ๆ ตามอัตราท้าย กฎ ข้อ บังคับ นี้

ข้อ ๕ เมื่อเจ้าพนักงาน ได้รับ จด ทะเบียน สี่มาคม ได้ และได้ ให้

หนังสือ เอกสาร แต่งตั้ง การ ที่ได้รับ จด ทะเบียน ตาม ความใน มาตรา ๑๑
เสร็จ แล้ว ให้ส่ง รายงาน การ จด ทะเบียน โดย ย่อ ไป ยัง เต็ม บัตร กระทบ
นครบาล ปรึกษา ใน หนังสือ พิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา ตาม แบบ รายงาน
ท้าย กฎ ข้อ บังคับ นี้

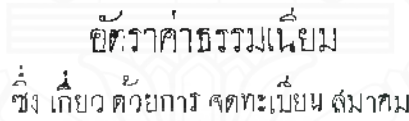
ข้อ ๖ เจ้าพนักงาน ทะเบียน กัด หรือ ผู้ หนังสือ โฉม ซึ่ง เต็ม บัตร
กระทบ นครบาล จะ ได้ ตั้ง ชน ไว้ เป็น พิเศษ สำหรับ การ เรือง นาม มี อำนาจ
ที่ จะ รับ รอง ดำเนิน หนังสือ การ กัด ออก ต่าง ๆ ตาม ความใน มาตรา ๑๐
แห่ง พระราชบัญญัติ นี้

ข้อ ๗ ผู้ โฉม หนังสือ จะ ขอ ตรวจ จด ลับ ย คำ สำนวน อย่าง ใด ก็ได้ ใน
เวลา เบ็ด ที่ ทำการ แต่ ห้าม มิ ให้ คัด ลอก ข้อ ความ โดย กิริยา ซาก
อย่าง ใด ๆ ไม่ได้ เป็น อัน ชาติ เมื่อ จะ ต้อง การ กัด ข้อ ความ อัน ใด ก็ ให้
ข้อ ที่ ต้อง การ แก่ เจ้าพนักงาน ทะเบียน

ข้อ ๘ เป็น นาคี ของ ผู้ ยื่น คำ ร้อง จะ ต้อง ระวาง เรือ ไป เสร็จ จาก
เจ้าพนักงาน สำหรับ การ ตัด ยื่น คำ ร้อง และ การ ที่ ได้ เสีย เงิน
ค่าธรรมเนียม ไป

ข้อ ๙ ให้ เป็น นาคี ของ เจ้าพนักงาน ทะเบียน ทุก แห่ง เมื่อ มีความ
เห็นว่า ผู้ โฉม หนังสือ ได้ กระทำ ความ ผิด ต่อ พระราชบัญญัติ นี้ ก็ ให้ รายงาน
ไป ยัง เต็ม บัตร กระทบ นครบาล โดย เร็ว

กฎ ให้ ไว้ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

อัครวาทธรรมนิยม

ซึ่ง เกี่ยวด้วยการ จดทะเบียน ต้มาคม

- ๑ ค่าจดทะเบียน ตั้ง ต้มาคม ๒๕ บาท
 - ๒ ค่าขอ แก่ ทะเบียน หรือ เพิ่มเติม คราว ละ ๕ บาท
 - ๓ ค่าขอ จด ทะเบียน เด็ก ต้มาคม ๒๕ บาท
 - ๔ ค่าขอ ตรวจ ทะเบียน ถ้าหามี ผู้ ตรวจ คน ๑ เรียง ละ ๑ บาท
 - ๕ ค่าขอ คัด ข้อ ความ ใน ทะเบียน ๑๐๐ คำแรก ๑ บาท ทุก ๆ
- ร้อย คำหลัง หรือ เกิน ๑๐๐ คำหลัง ๕๐ สตางค์

(แบบรายงานย่อ)

ที่ทำการจดทะเบียน	
เลขหมายตรงกับทะเบียน	
นาม ต้มาคม	
คาบตตั้ง ต้มาคม	
รายการย่อ	
วันจดทะเบียน ๒๕๖๖	

ประกาศกระทรวงว่าการต่างประเทศ

เรื่อง แปลงชาติ

เรียนว่า การต่างประเทศ ขอประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วย นายเอ ทากาเงะ ซึ่ง ขณะนั้น เป็น คนใน บังคับ ชาติอิตาลี ได้ทำ
เรื่อง รว ยื่น ต่อ เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๕๖ ขอ แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ สยาม ตาม ดัชนี
กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เรียนว่า การ ต่าง ประเทศ ได้ เห็น หลัก ตาม เป็น ที่ พอใจ แล้ว ว่า ผู้
ร้อง ขอ ได้ ปฏิบัติ ถูก ต้อง ตาม ดัชนี กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐
จึง ได้ นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ขอ รับ พระ ราชทาน พระ
บรมราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ พระ ราชทาน พระ บรมราชานุญาต
แก่ ผู้ ร้อง ขอ ได้ ถอน นาม พิภพ นี สัตยานุสสัย ต่อ พระบาท สมเด็จ พระ เจ้า อยุ่หัว
ด้วย แล้ว

เพราะ ฉะนั้น จึง ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทู่ ทั่ว กัน ว่า นายเอ ทากาเงะ ได้
แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ สยาม ผู้ หนึ่ง แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(ลงพระนาม) เฑาะวงษ์ วัโรประการ

เรียนว่า การต่างประเทศ

เรียนว่า การต่างประเทศ ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ด้วย นายเชอติวิช ซึ่ง ขณะนั้น เป็น คนใน บังคับ ชาติเยอรมัน ได้ทำ

หน้า ๑๗๖

พ. ศ. ๒๔๕๗

เรื่อง ราว ยื่น คดี เสนอ บัด นี้ ว่า การ ต่าง ประเทศ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม

พ. ศ. ๒๔๕๖ ขอ แปลง ชาติ เป็น คน ใน มังคัม สยาม ตาม ดัชนี

กฎหมาย แปลง ชาติ ร. ศ. ๑๓๐

เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ ได้ เห็น หลั กถา ณ เป็น ที่ พอ ใจ แล้ว ว่า ผู้
ร้อง ขอ ได้ ปฏิบัติ ถูก ต้อง ตาม ดัชนี กฎหมาย แปลง ชาติ ร. ศ. ๑๓๐
จึง ได้ นำ ความ ขึ้น กราบ มังคัม ทูต พระ กรุณา ขอ รับ พระ ราชทาน พระ
บรม ราชานุญาต

บัด นี้ ทรง พระ กรุณา โปรด เกล้า ฯ พระ ราชทาน พระ บรม ราชานุญาต
แด่ ผู้ ร้อง ขอ ได้ ให้นำ พพ มน สัต ยาน สัต ยศ ต่อ พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว
ด้วย แล้ว

เพราะ นั้น จึง ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า นาย เอตุ ตรี ช ได้
แปลง ชาติ เป็น คน ใน มังคัม สยาม ผู้ หนึ่ง แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๕๗

(ลง พระ นาม) เสด็จ ราช วัชร วัชร วัชร

เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ

เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า
ด้วย นาย มา สัต ซึ่ง ขณะ นั้น เป็น คน ใน มังคัม ชาติ อังกฤษ ได้ ทำ

เรื่อง ราว ยื่น คดี เสนอ บัด นี้ ว่า การ ต่าง ประเทศ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม

พ. ศ. ๒๔๕๕ ขอ แปลง ชาติ เป็น คน ใน มังคัม สยาม ตาม ดัชนี

กฎหมาย แปลง ชาติ ร. ศ. ๑๓๐

12/10/2566

พ. ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๑๗๗

เด็นามตีว่า การ ค่าง ประเทศได้ เห็น หลักถาน เปน คี พอใจแต่ัวว่า ผู้
ร้อง ขอ ได้ ปญบตี ถูก ค้อง ตาม ลักษณ กฎหมาย แปลง ซาติ ร. ศ. ๑๓๐
จึงได้ หน้าความ จน กราบ บังคมทูล พระกรรณา ขอ รับ พระ ราชทาน พระ
บรมราชานุญาต

บดิน ทรง พระ กรรณา โปรดเกล้า ฯ พระ ราชทาน พระ บรมราชานุญาต
แต่ผู้ร้อง ขอได้ ถือ นำ พัฒน์ สัตยานุสัย ต่อ พระ บาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่หัว
ด้วย แดง

เพราะฉนั้น จึง ขอ ประกาศให้ ทราบทั่วกัน ว่า นายบาดตี ได้ แปลง
ซาติ เปน คน ใน มังคัม สยาม ผู้ หึง แดง

ประกาศณวันที่ ๒ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๕๗
(ลงพระนาม) เหวะวงษ์วิโรประการ

เด็นามตีว่า การ ค่าง ประเทศ

เด็นามตีว่า การ ค่าง ประเทศ ขอ ประกาศให้ ทราบทั่วกัน ว่า
ด้วยนายมเหวดดาวยานิ ซึ่ง ขณะนั้น เปน คน ใน มังคัม ซาติ อิศาดิ ได้
ทำเรื่อง รวายนคือ เด็นามตี ว่า การ ค่าง ประเทศ เมื่อ วันที่ ๑๕ มกราคม
พ. ศ. ๒๔๕๕ ขอ แปลง ซาติ เปน คน ใน มังคัม สยาม ตาม ลักษณ
กฎหมาย แปลง ซาติ ร. ศ. ๑๓๐

เด็นามตีว่า การ ค่าง ประเทศได้ เห็น หลักถาน เปน คี พอใจแต่ัวว่า ผู้
ร้อง ขอ ได้ ปญบตี ถูก ค้อง ตาม ลักษณ กฎหมาย แปลง ซาติ ร. ศ. ๑๓๐

12/10/2566

จึงได้ แล่ความขึ้น กรม เบบ บั๊กม ทูต พระ ฤๅณา ขอ รับ พระ ราชทาน พระ
บรมราชานุญาต

มัตน ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ พระ ราชทาน พระ บรมราชานุญาต
แต่ ผู้ ร้อง ขอได้ ถอน นำ พัพพณ สัตยานุสัถ์ คัศ คือ พระบาท เสมเด็จ พระเจ้า อยู่หัว
ด้วย แล้ว

เพราะ ฉนั้น จึง ขอ ประกาศให้ ทราบ พัก กัจ ว่า นายมาเทอดดาวยนิ โน
ได้ แปรง ซาติ เปน คน ใน บั๊กม ซยาม ผู้ หนึ่ง แล้ว

ประกาศณวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๗

(ตงพระนาม) เทอวงษ์วิโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๔ มิถุนายน หน้า ๒๖๑)

แจ้งความกระทรวงต่างประเทศ

ว่าด้วย ประเทศจีน เข้า ด้วย สัฎฎาต่างไปรสนัฎ

ด้วย ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ แจ้ง ความให้ ทราบ ว่า
ประธานาธิบดี แห่ง สัฎฎิคอนเฟเดอเรชัน ผู้ จักร ค้าตา กตาง แห่ง สัฎฎ
ไปรสนัฎที่ กรุงเบิน มี หนังสือ เปน ประกาศ มา ยัง กระทรวงการต่างประเทศ
ฉบับ หนึ่ง ตง วันที่ ๗ เมษายน คัศ นี้ แต่ ตั้ง ดำเนา หนังสือ เสนอบัด
กระทรวงการ ต่างประเทศจีน มา ๒ ฉบับ ว่า ความ ที่ ประเทศจีน มี ความ
เห็น ขอเบแต่ โตะตงนาม ใน หนังสือ สัฎฎา สัฎฎไปรสนัฎ ทำ ที่ กรุง โรม
ตง วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ นั้น ประเทศจีน ขอ เข้า อยู่ ใน

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๑๗๙

เจ้าพวกประเทศจีน ที่หนึ่ง แดยอมน ออกเงินบำรุง สำหรับใช้จ่ายให้แก่
ศาลากลาง ตามสัญญา สังกัดไปรษณีย์ ข้อ ๓๘ วรรคที่ ๕ แดว่า
อัตราเทียบเงิน ค่าไปรษณีย์ที่ ๆ กรมไปรษณีย์ประเทศจีน จะเก็บ นั้น ดังนี้

- ๑๐ เซนต์ เหยี่ยงเงินในเวลานี้เท่ากับ ๒๕ ของติม
- ๖ เซนต์ เหยี่ยงเงินในเวลานี้เท่ากับ ๑๕ ของติม
- ๔ เซนต์ เหยี่ยงเงินในเวลานี้เท่ากับ ๑๐ ของติม
- ๒ เซนต์ เหยี่ยงเงินในเวลานี้เท่ากับ ๕ ของติม

ศาลว่าการต่างประเทศ

วันที่ ๗ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) กรมพระเทวะวงศ์วโรปการ

เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ

(เดิม ๓๑ วันที่ ๑๔ มิถุนายน หน้า ๒๑๔)

ประกาศตั้งอรรคราชทูต

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการ ดำรัสสั่งว่า ได้ทรงพระอนุชระคำนึง ถึง ราชการ
ในระหว่าง กรุง ฮอลันดา อังกฤษ กรุง อิตาลี กับกรุง สยาม ซึ่ง มี ยี่
ชัน ทุกวัน ทั้ง ทาง พระราชไมตรี ในระหว่าง กรุง สยาม กับ สอง พระ
นครนั้น ก็ ยิ่ง สนิทสนม ขึ้น กว่าแต่ก่อน ฉะนั้น ควร ที่จะ แยกให้ มี อรรคร
ราชทูต พิเศษ ^{12/10/2566} ประจำ อยู่ ณ กรุง ราช ดำเนิน โดย เฉพาะ จึง ทรง พระ

กรรณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งสถานทูตขึ้นที่กรุงเวียนนา สำหรับประจำราชสำนักประเทศออสเตรีย ฮังการี แห่ง ๑ ที่กรุงโรม สำหรับประจำราชสำนักประเทศอิตาลี แห่ง ๑ ส่วนตำแหน่ง ข้าราชการทูตนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาอำมาตย์โท พระยาพิพัฒน์โกษา ปลัดทูลฉลอง กระทรวงการต่างประเทศ มีคุณวุฒิความสามารถ อยู่เป็นอันมาก สอดควรจะเปนผู้ออกไปจัดวางระเบียบการในสถานราชทูตทั้งสองนั้น ให้สำเร็จไปในขั้นต้นได้ สมดังพระบรมราชโองการทุกประการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาอำมาตย์โท พระยาพิพัฒน์โกษา เปน ข้าราชการทูตพิเศษมีอำนาจเต็ม ประจำทั้งสองพระนคร ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วัน ศุกร์ ที่ ๑๒ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๓๕๐ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๑๙๖) .

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระตำราจราชานุภาพเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
รับพระบรมราชโองการไว้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ความความในกฎเสนาบดีว่าด้วยวิธีจัดการ แลตั้งอัตราเก็บเงิน ซากศพ ค่าน้ำ ตามความในพระราชบัญญัติ ซากศพ ค่าน้ำ ศก ๑๒๐ ตั้งวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๖ ส่วนที่ได้กำหนดอัตราให้เรียกเก็บเงิน ซากศพ ค่าที่ทำการ ฝังศพ ค่าน้ำ โพงพาง, ในถ้ำแม่แก้ว

พ. ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๑๘๑

ท่าคลอง, ทะเล, ปากข้าวในอำเภอต่าง ๆ เมือง สังขตา มณฑลนครศรี
 ธรรมราช นั้น ยังขาด อำเภอ ปะทะ อัก อำเภอ หนึ่ง ซึ่งราษฎรได้จับ
 สัตว์ น้ำ จำหน่าย ยังหาได้กำหนดให้เรียกเก็บค่าที่ทำการจับสัตว์น้ำ
 โพงพาง ด้วยไม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดวาง อัตรา
 เก็บเงินค่าที่ทำการจับสัตว์น้ำ โพงพางใน อำเภอ ปะทะ เมือง สังขตา อีก
 อำเภอหนึ่ง ตั้งแต่ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นต้นไป มีอัตราดังนี้
 คือ ถ้าแม่น้ำท่าคลอง ทะเล ปากข้าว ประจำที่ ไม่ ประจำที่น้ำเก็บให้เก็บ
 ๕ บาท

คำดำริว่าการมหาดไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) พระยามหาอำมาตย์

รองเสนาบดี เซ็นแทน

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๑ มิถุนายน หน้า ๑๙๗)

กฎเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยวิธีจัดการ ตามพระราชบัญญัติขึ้นสัตว์ พดิกศฬ

พ. ศ. ๒๔๕๗

ด้วยตาม ความใน พระราชบัญญัติ ขึ้นสัตว์ พดิกศฬ พ. ศ. ๒๔๕๗
 มาตรา ๑๕ มีว่า ให้เสนาบดีกระทรวง มหาดไทย และเสนาบดี
 กระทรวง นคร บาท มีอำนาจ ที่จะ ตั้งกฎเสนาบดี เพื่อ รักษาการ ให้เป็นไป
 ตาม พระราช บัญญัติ ถ้า กฎ เสนา บดี ได้ รับพระ ราชทาน พระบรมราชา
 อนุญาต ^{12/10/2568} และ ได้ โฆษณา ใน หนังสือ ราชกิจจานุ เบกษา แล้ว ให้ ถือว่า

แปลว่า... ของ พระ ราชบัญญัติ นั้น บัดนี้ ได้ ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ได้มาตั้ง กระทรวงมหาดไทย ตั้ง กฎข้อบังคับว่าด้วย การไว้ มีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตาม มาตรา ๘ แห่ง พระราชบัญญัติ ชั้นตรี พลิกศัพท์ว่า การ ชั้นตรี ศัพท์ อย่างสามัญ เป็น นามที่ ของ กรมการ อำเภอ ผู้ ปก ครอง ท้อง ที่ ซึ่ง พบศัพท์ เป็น ประธานคน ๑ กับทำ นาม ใน อำเภอ นั้น คน ๑ แพทย์ประจำ ตำบล หรือ เจ้าบ้านคนใดคนหนึ่ง ใน อำเภอ นั้น ๑ รวม ๓ คน เป็น ผู้ ทำการ ชั้น ตรี พลิก ศัพท์ นั้น ใน ชั้นคน ให้ กรมการ อำเภอ ทำ หมายชี้แจง ตำบล ข้อ ทำ นาม ไว้ หมายหนึ่ง เป็น หมาย เดียว คิดว่า ถ้า มีการ ต้องทำ ชั้นตรี พลิกศัพท์ ในครั้งที่ ๑ เป็นวาระ ของ ทำ นาม คน แรก ใน หมายชี้แจง เป็น ผู้ นิ่ง เมื่อ ต้องมีการ ชั้นตรี ครั้งที่ ๒ ก็ เป็นวาระ ของทำ นาม คน ที่ ๒ ใน หมายชี้แจง เป็น ผู้ นิ่ง เรียงลำดับ เหตุและลำดับ บุคคลไป ดังนี้ เมื่อ หมครายชื่อ ใน หมายชี้แจง ก็ตั้ง คนทำ นาม คน ที่ ๑ ไปใหม่ โดยปรกาศ ดังนี้ แพทย์ ประจำ ตำบล ใน อำเภอ นั้น ก็ให้ มีวาระ โดยทำ นาม ของ เดียวกัน คือ ชาติ แพทย์ เจ้าบ้าน คนใด คนหนึ่ง นิ่ง แทน

ข้อ ๒ ศัพท์ ที่จะ ชั้นตรี นั้น ถ้ามี เจ้าภาพ ก็คนที่ จะ ทำการ ชั้นตรี ให้ กรมการ อำเภอ ผู้ นิ่ง เป็น ประธาน ตาม เจ้าภาพ ว่า จะ มีความ รังเกียจ ทำ นาม ผู้ นิ่ง ทำการ ชั้นตรี นั้น หรือไม่ เจ้าภาพ จะ รังเกียจ ก็ ตาม หรือ มิ รังเกียจ ก็ ตาม ให้ เจต หมาย เหตุ ลงไว้ ถ้า เจ้าภาพ รังเกียจ ต้อง สอบถาม ให้ ได้ ความ ว่า มีความ รังเกียจ ด้วย เหตุ ผล อย่างไร ต้อง ลงไว้ ให้ ชัด เจน ด้วย ^{๒๔10/2566} แล้ว ให้ เป็น ประธาน พิเคราะห์ ดู ถ้า ข้อ ความ ท้อง ฉายา

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๑๘๓

รังเกียจนั้นไม่เกิด ผลอันควร ก็ให้ยกคำร้องเสีย และทำการขึ้นสู่ศาล
ต่อไปตาม ขรมตฯ แต่ ถ้า รังเกียจ ของ เจ้าภาพ มีเหตุ ผลอันสมควร
อยู่บ้าง เช่น ผู้หนึ่ง เป็นญาติ ลับ ลาย โด่หืด แล้ว ผู้กระทำ ร้าย ทาง ฝ่าย บิดา
หรือ มารดา เพียง ๒ ชั้น หรือ เป็น สามีหรือ ภรรยา ของ ผู้กระทำ ร้าย เป็นคน
ที่ ให้ ตั้ง วัน ให้ กานันณ มี ข้อ ถัด ลง ไป นั้น เป็น ผู้หนึ่ง แทน

กฏให้ ไว้ แต่ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๘ มิถุนายน หน้า ๑๘๘)

ประกาศให้ ใช้ พระราชบัญญัติขึ้นสู่ศาลพิทักษ์

พ.ศ. ๒๕๕๗

ใน มณฑล รวม ๑๗ มณฑล

ด้วย ตาม ความ ใน พระราชบัญญัติขึ้นสู่ศาลพิทักษ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๒ มีว่า ถ้า จะ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ
นี้ ใน หัว เมือง มณฑลใด จะ ประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น
สำคัญ นั้น บัด นี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้ พระราชบัญญัตินั้น
ใน หัว เมือง มณฑล รวม ๑๗ มณฑล ตั้ง แต่ วันที่ ๑ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

เป็น วันที่ ๑๓๒๔ ใน รัชกาล บัด ยบ นั้น

(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๘ มิถุนายน หน้า ๒๐๑)

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ
ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับ การจดทะเบียนเครื่องหมาย
การค้าขาย

ตาม ข้อความใน มาตรา ๕๗ แห่ง พระราชบัญญัติ ตกลงเครื่องหมาย
และ ชื่อ การค้าขาย พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ มีอำนาจกำหนด
ตั้ง อัตราค่าธรรมเนียม การจดทะเบียน การมอบ ตั้งฉบับ จำเนา การขอ
ตรวจจดทะเบียน และอื่น ๆ นั้น บัดนี้ ให้ชกกฎเรื่องอัตราค่าธรรมเนียม
ไว้ดัง ต่อไปนี้

- ข้อ ๑. ให้ ใช้ อัตราค่าธรรมเนียม ต่าง นี สำหรับ ค่าขอจด
ทะเบียน ค่าจดทะเบียน และอื่น ๆ ตาม พระราชบัญญัติ
- ข้อ ๒. ค่าธรรมเนียมทั้งหลาย นี้ให้เสีย ก่อน หรือ เมื่อ ขณะ ที่กำลัง
ทำการ อันจะ ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม นั้น ๆ
- ข้อ ๓. อัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เรียก ดังนี้

เลขที่	ประเภทค่าธรรมเนียม	จำนวนเงิน	
		บาท.	ต. ค.
๑.	ค่าขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ค้าขายอย่างหนึ่ง สำหรับสิ่งของสิ่งหนึ่ง หรือมากกว่า ยื่นรวมในประเภทสินค้า 12/10	๑๐	—

เลขที่	ประเภทค่าธรรมเนียม	จำนวนเงิน	
		บาท.	ต.ต.
๒.	ค่าจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ต่าง ๆ อย่างที่เรียงกันเป็นลำดับลำดับอย่าง หนึ่ง สำหรับสิ่งของสิ่งหนึ่ง หรือมากกว่า อันรวมในประเภทสินค้า จำพวกหนึ่ง	๑๐	—
๓.	ค่าจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า อย่างหนึ่ง สำหรับสิ่งของสิ่งหนึ่ง หรือมาก กว่า อันรวมในประเภทสินค้า จำพวกหนึ่ง	๑๕	—
๔.	ค่าจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ต่าง ๆ อย่างที่เรียงกันเป็นลำดับลำดับอย่าง หนึ่ง สำหรับสิ่งของสิ่งหนึ่ง หรือมากกว่า อันรวมในประเภทสินค้า จำพวกหนึ่ง	๑๕	—
๕.	เครื่องหมายอันแรก	๑๕	—
	เครื่องหมายอันค่อ ๆ ไปขั้นต่อ	๕	—
๕.	ค่าคำขอขบขังแจ้งแต่งตั้งพนักงานของผู้ขอ จดทะเบียน ตามมาตรา ๓๒	๕	—
๖.	ค่าจดทะเบียนการโอนอำนาจกรรมสิทธิ์ ในเครื่องหมายการค้า	๑๕	—
๖.	ค่าเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขทะเบียน แต่ อื่น ๆ ซึ่งไม่ได้กำหนดค่าธรรมเนียมไว้	๑๐	—

12/10/2568

เลขที่	ประเภทค่าธรรมเนียม	จำนวนเงิน	
		บาท.	ต.ศ.
๘.	ค่าตรวจทะเบียนครั้งแรก ชั่วโมง หรือเดือนของชั่วโมง	๕	—
๙.	ค่าขึ้นค่าธรรมเนียมอย่างเสรีของหมาย การทนายคดีอาชญากรรม	๕	—

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
(ลงพระนาม) ว.พี

เสนาบดี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(เต็ม ๑๑) วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติ
 ว่าด้วยที่พระราชทานพระบรมราชานุญาตแก่
 โรมันคาทอลิก มิสซัง
 ในกรุงสยาม

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นเกล้าฯ ดังว่า ส่วยโรมันคาทอลิก มิสซัง ในกรุงสยาม ได้กราบบังคมทูล พระกรุณาว่า พระเจ้าแผ่นดินสยามแต่ก่อน ๆ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานที่ดินให้ปลูกตั้ง คนผู้ถือศาสนาโรมันคาทอลิก ซึ่งอยู่ในบังคับสยาม ได้สร้าง วัด สร้าง เรือน ซยุ เปน หมู่ เปน เหล่า ด้วยกันหลายแห่ง ไม่มีคนถือศาสนาอื่นเข้าไป อยู่ปะปน กัน แลว การต่อมาภายหลัง หลักรฐานที่เป็นพยาน ของ การ ที่อยู่ เปน หมู่ เปน เหล่า กันนี้ มี เปน หนังสือ บาง เปนแต่อาไศรย คำเล่าสืบ ๆ กัน มา แต่ ที่ อยู่ ใน ที่ นั้น บาง เกิด ยุง ชน จน เปน ขยี้เถียง กัน ใน เรื่อง กำหนด เขต ที่ จะ มี เพียงไร แต่ กรรมสิทธิ์ ใน ที่ ของ พวก นั้น จะ มี อย่างไร

แต่ด้วยเหตุว่า โรมันคาทอลิก มิสซัง ในกรุงสยาม ได้ขอพระราชทาน พระกรุณา บารมี เพื่อที่จะมีพระบรมราชวินิจฉัย ในคำร้องครั้งที่สุด ของโรมันคาทอลิก มิสซัง แต่มีพระราชบัญญัติ พระราชทานแก่โรมันคาทอลิก มิสซัง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องที่ดิน ซึ่งพวกคนวัด บาด หลวง คง อยู่ใน ที่ ๕ แห่ง เหล่านี้ คือ หมู่บ้าน วัด บางระจาง เรียกว่า ซิม ฟรังซัว ซาเวีย (บ้านเขื่อนเก่า) ๑ หมู่บ้าน วัด มาต

12/10/2566

หลวงเรียก ชิมมาคุเต กองเซบซัง (บ้านเซบซัง) ๑ รวม ๒ แห่ง
 นี้ อยู่ใน ตำบลท่าตม อำเภอเมือง (บ้านเซบซัง) ๑ หมู่บ้าน วัดป่าหลวง เรียกว่า วัดศรี
 (บ้านกุ่มน้ำฝาง ตำบลแม่ น้ำเจ้า พระยา) ๑ หมู่บ้าน วัดป่าหลวง เรียกว่า
 ไโรนทร์ (ฝั่งตะวันออก แม่น้ำเจ้าพระยา ใกล้ วัดของมณฑล กรุงเทพฯ) ๑
 กับ หมู่บ้าน โค บ่อม ปากดัด ๑

แต่ด้วยเหตุว่า ฐานะของวัดโรมันคาทอลิก ใน กรุงเทพมหานคร ตามกฎหมาย
 ได้ มีกำหนดไว้ ใน พระราชบัญญัติ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม (ร.ศ. ๑๒๘)
 พ.ศ. ๒๔๕๒ ดังนี้

เพราะเหตุ นั้น บัดนี้ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา
 พระราชบัญญัติไว้ ตระميمความ ต่อเป็น เพื่อที่จะให้การ เป็น อัน ตั้น
 ดัดไป ใน คำร้อง ของโรมันคาทอลิก ใน กรุงเทพมหานคร ว่า เป็น พระ บรม
 ราชานุญาตใน ที่ดิน นั้น ๆ

ข้อ ๑ เขตของที่ดิน ทั้งหลาย เหล่านี้ มีกำหนดอยู่ใน แผนที่ ๕ ตำบล
 ๔ แผ่น ติดท้าย พระ ราชบัญญัติ นี้ แล้ว ที่ดิน นอก จากเขต ที่กำหนดไว้
 นั้น ไม่นับว่า เป็น ที่อยู่ใน พระ บรมราชานุญาต ที่ดิน อยู่ภายในกำหนด
 เขต ที่ว่านี้ เป็น ที่ พระ บรมราชานุญาต ให้เป็นไป ตาม ข้อ ความ ในพระ
 ราชบัญญัติ

ข้อ ๒ ข้อความในพระราชบัญญัติลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม (ร.ศ. ๑๒๘)
 พ.ศ. ๒๔๕๒ นั้น ให้ ใช้ ใน ที่ดิน ซึ่ง อยู่ภายใน เขต ที่ พระ บรม
 ราชานุญาต เหล่านี้ ทุกแห่ง ตามที่ จะใช้ ได้ ทุกประการ

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๑๘๘๗

ข้อ ๓ เว้นไว้แต่ที่ มีกรรมสิทธิ์ ของ ผู้ใด อยู่ใน ที่ นั้น ๆ ตั้ง จะ ได้
 กล่าว คือ ไป ใน พระราชบัญญัติ นี้ แล้ว โรงแนคาทอลิก มิสซัง ใน กรุงเทพมหานคร
 ได้ รับ พระราชทาน อำนวย อย่าง คน พด เรือน ที่ จะ เป็น เจ้า ของ ที่ ดิน และ จะ
 ไร เป็น เจ้า ของ ที่ ดิน ทั้ง หลาย ภายใน เขต ที่ กำหนด ได้ ตาม พระ ราช
 บัญญัติ นี้ หนังสือ โฉนด สำหรับ ที่ ดิน ซึ่ง ก่อสร้าง ได้ จะ ได้ ออก ให้ แก่
 มิสซัง เมื่อ ร้อง ขอ หนังสือ นั้น ตาม ข้อ ความ ใน พระ ราชบัญญัติ

(พ.ศ. ๒๔๕๗) พ.ศ. ๒๔๕๒

ข้อ ๔ บรรดา คน ทั้ง ปวง ผู้ ซึ่ง อยู่ใน ที่ ดิน ภายใน เขต ที่ กำหนด
 ไว้ แล้ว ใน เวลา ออก พระราชบัญญัติ นี้ ให้ ไร ได้ แล้วยัง ให้ ถือ ว่า
 เป็น ผู้ มี กรรมสิทธิ์ ที่ ได้ อยู่ใน ที่ นั้น ๆ แต่ จะ คง เป็น ไป ตาม ข้อ
 สำคัญอื่น พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ได้ ครั้น นี้ คือ ว่า จะ โอน แด
 เบี่ยน เจ้า ของ ที่ ได้ แต่ เภการ แก่ บุคคล ผู้ ซึ่ง อยู่ใน มณฑล ยาน อย่าง หนึ่ง
 กับ เป็น ผู้ ซึ่ง หว หน้า ของ มิสซัง ถือ ว่า เป็น คน ถือ สำนว โรงแนคาทอลิก
 ออก อย่าง หนึ่ง ด้วย

ข้อ ๕ ถ้า ต่อ ไป ใน ภาย นว ผู้ ซึ่ง มา อยู่ใน ที่ ดิน อัน กล่าว ภาย ด่วน
 จะ เป็น ผู้ ไม่ สัมควร จะ อยู่ ตั้ง ได้ ก่อ มา ใน ข้อ ๔ นี้ ถ้า จะ เปน คน ผู้ ที่
 แต่ ก่อน มา ได้ เป็น ผู้ สัมควร จะ อยู่ ได้ แล้วย ภาย หลัง กติบ ลาย เป็น ผู้ ไม่
 สัมควร จะ อยู่ ได้ คง นี้ กติ ให้ มี เวลา กำหนด หก เดือน ที่ ผู้ นั้น จะ โอน
 กรรมสิทธิ์ ใน ที่ ดิน ให้ แก่ ผู้ ซึ่ง สัมควร จะ อยู่ ได้ ตาม ข้อ ความ ใน ข้อ ๔
 ถ้า มิ ฉนั้น ให้ จน ทพ พัส สัมกับ ทง เว้น โรง ที่ ปลง สร้าง ไว้ นั้น ออก ไป เสีย จาก
 ที่ นั้น ถ้า มิ ได้ โอน กรรมสิทธิ์ แด อยู่ ไป จาก ที่ ดิน ตาม ที่ ก่อ ตาว ขว ภาย
 น แลว กรรมสิทธิ์ ใน ที่ ดิน นั้น จะ ตก อยู่ แก่ มิสซัง

12/10/2566

กำหนดเวลาพักเดือนนี้ ให้นับตั้งแต่วันที่ บาดหลวง ผู้รักษามณฑลซึ่ง
 ในหมู่บ้านนั้นได้ส่ง หนังสือแจ้งความ ความแบบอย่าง ครม. เข็มมีใหญ่ อยู่ใน
 ที่นั้น ทราบว่าให้ ออกจากที่นั้น ด้วย แต่ก่อนเวลาที่ จะ ส่ง หนังสือ
 แจ้งความ อย่าง เดิม ว่ามานั้น บาดหลวง ผู้นั้น จะต้อง แจ้งความ ให้ รัฐมาต
 ทราบ ด้วย ถ้าผู้ ขย ในที่นั้นไม่ออกไป จากที่ตาม หนังสือ นั้นแล้ว จะพอง
 ร้องในศาล อันมีหน้าที่ สัมควร จะบังคับให้ ชบได้ก็ได้ ถ้าพิพากษาไป คดี
 เช่นนี้ จะมีคำสั่ง ตามที่ศาลเห็น สัมควร ในเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง แต่สิ่ง
 ของที่ผู้ ขย ได้สร้าง ขึ้นไว้ ในที่นั้น เมื่อ ชบได้ ออกไป แล้ว กรรมสิทธิ์
 ในที่นั้น จะ ตก อยู่แก่ มีดซึ่ง

ข้อ ๖ ความใน ข้อ ๕ ข้างบนนี้ จะต้องใช้ ตามแต่ จะ พึง ใช้ ได้
 ต่อไปในภายหน้า แก่ผู้ ซึ่งไม่ สัมควร จะเป็นผู้ อยู่ได้ ตามความ ข้อ ๔ แล้ว
 แต่เป็นผู้ ที่จะ มาได้ กรรมสิทธิ์ ในที่นั้น โดยได้รับ มรดก ฤๅ โดย ทาง
 อย่าง อื่น ๆ มี โอนกันโดยซื้อ ขาย จำนำ ฤๅ ให้ บังกัน เป็นต้น

ข้อ ๗ กรรมสิทธิ์ ที่จะ อยู่ ในที่ เหล่านี้ ดัง กล่าวไว้ ใน พระราช
 บัญญัตินี้แล้ว จะ อยู่ แล จะ โอน ให้ แก่ผู้ ซึ่ง ได้ กล่าวไว้ ว่า เป็นผู้ สัมควร
 จะ อยู่ แล จะ โอน ได้นั้น โดยไม่ต้อง ใช้ เงิน ฤๅ เสีย ค่า ครม. เข็ม อื่นใด
 ให้ แก่ มีดซึ่ง ใน การ ที่จะ อยู่ ฤๅ จะ โอน กัน แต่อย่าให้ เข้าใจผิดไป ว่า
 ความ ที่ กล่าว นี้ จะ ยกเว้น เจ้า ของ ที่ ฤๅ ผู้ อยู่ ในที่ เหล่านี้ ไม่ให้
 เสีย ภาษี ฤๅ ค่า ครม. เข็ม ตาม แบบ ที่ รัฐ มาต ได้ ตั้ง ขึ้น

ประกาศมาณวันพรม ที่ ๑ กรกฎาคม พระพุทธเจ้าราช ๒๔๕๗
 เหม วันที่ ๑๓๒๘๙ ในรัชกาลสมเด็จพระ
 12/10/2566 (เดิม ๓๑ วันที่ ๑ กรกฎาคม หน้า ๒๐๕)

ประกาศกระทรวงนครบาล

เจ้าพระยามรราช เสด็จมาตั้งกระทรวงนครบาล ขอประกาศแจ้งความ
แก่บรรดาคนทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในที่ดินทั้ง ๕ แห่ง คือในหมู่บ้าน
ญวน วัดบาทหลวง ซี่ง ซี่งเวีย แห่ง ๑ หมู่บ้าน เขมร วัดบาทหลวง อิมมะ
คุเถ กองเซปั้ง แห่ง ๑ รวม ๒ แห่ง ในตำบลสามเสน หมู่บ้าน กุญแจ
วัดบาทหลวง ซี่ง คาคาว ที่ฝั่งตะวันออก แม่น้ำเจ้าพระยา แห่ง ๑ หมู่บ้าน
วัดบาทหลวง โร แซร์ ฝั่งคลอง ผดุงกรุงเกษม ฝั่งตะวันออก แม่น้ำ
เจ้าพระยา แห่ง ๑ แต่หมู่บ้านได้ข้อมปากัดตั้งแห่ง ๑ รวมทั้ง ๕ แห่ง นี้ให้
ทราบทั่วกัน ว่า

ด้วยโร มั้น คา ทอ ดิก มิส ซี่ง ได้ทำเรื่อง รวบรวม ขัน กราบ บังคม ทูล
พระกรุณา ขอพระราชทาน กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ซี่งได้ตั้ง อยู่เป็น หมู่บ้าน
คน ถัดลำดับมา กุญแจ ทั้ง ๕ แห่ง ตั้งกล่าวมาข้างต้น นี้ เพื่อได้รับพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้คน ซี่ง ถัดลำดับมา โร มั้น คา ทอ ดิก ได้ อยู่เป็น สิทธิ
ขาด จำพวกเดียวแล้ว ทรงพระราชดำริเห็นว่า แต่กาลก่อน ๆ มา เมื่อ
ยังมีที่ดินว่างเปล่า อยู่เป็น อัน มาก นั้น คน ซี่ง ถัดลำดับมา ต่าง ๆ กัน
ข้อมตั้ง อยู่ ใน หมู่บ้าน แยกห่าง กัน เป็น หมู่ ๆ ไป แต่ไม่ได้ อยู่ปะปน กัน
กับพลเมืองทั่วไปเหมือนเช่นไร เป็น อยู่ ใน ทุกวัน นี้ ครั้น คน พลเมือง ทั่ว
มาก ชี่ง ชี่ง 12/10/2568 ริมเขม เสาะ แดงง หา ที่ อยู่ ด้วยกัน ทุกคน ที่ ดิน ซี่ง เคย

เปรม ที่ว่าง เป้าแต่ก่อน สำหรับจะให้คน อยู่เปรม หมู่เปรมเหล่านี้ นั้น ก็
 หมดสิ้นไปจน เห็นว่าไม่พอ แก่การ ที่จะ อยู่เช่น นั้นได้ คนที่ถือ ตำลึง
 ค้าง ๆ กัน จึงได้เที่ยว กระจาย แยกย้าย กัน อยู่ใน ที่ที่ต่าง ๆ ไปจนใน
 ประจุบันนี้ จะถือ ว่าที่ตำบลโค เปรม ที่ อาไ้รย ของ คน ถือ ตำลึง
 โค ๆ อยู่พวกเดียว หมู่เดียว กัน อย่าง แต่ก่อน นั้นก็ไม่ได้แล้ว แม้ว่า
 การเปรม เช่นนี้ แลวง ก็ดี ยังทรง พระราชดำริเห็นว่า มีเหตุผิดอัน
 สมควร ที่จะ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต
 ตามฎีกาเรื่อง ราว ของ โรมัน คา ทอลิก มีส ซัง ได้ โดยกำหนด ยกเนื้อที่
 ไร่ห้าแห่ง คือที่บ้านญวน ๑ บ้านเขมร ๑ ตำบลสามเสน ๒ แห่ง ที่ภูจุก
 โค วัดตอกถยานมิตร ๑ ที่ไทรบอม บัด บังนิค ๑ กับที่ไทรบอมปากตัด ๑ รวม
 ด้วยกัน เปรมที่ ๕ แห่ง มีเขตที่กำหนด คือ

๑. ตำบลสามเสน หมู่บ้านญวน กับบ้านเขมร ๒ แห่ง ติดกัน นั้น
 ทิศเหนือ มีคลอง บ้านญวน เปรม เขตฯ ตั้งแต่ ปาก คลอง จน ถึง เขตฯ ถนน
 สามเสน ยาว ๑๒ เส้น ๒ วา, ทิศตะวันออก มีเส้น ห่างจากขอบถนนสามเสน
 ไปทาง ตะวันตก หกวา เปรม เขตฯ ตั้งแต่ คลองบ้านญวนจนคลอง วัดราชาธิวาส
 ยาว ๖ เส้น ๕ วา, ทิศใต้ มีคลอง วัดราชาธิวาส เปรม เขตฯ ตั้งแต่ ปาก
 คลอง วัดราชาธิวาสไปจน เขตฯ ถนน สามเสน ยาว ๑๒ เส้น, ทิศ ตะวัน ตก
 มีฝั่ง แม่น้ำเจ้า พระยา เปรม เขตฯ ตั้งแต่ ปาก คลอง บ้านญวน ฝั่ง เหนือ
 ปาก คลอง วัดราชสิทธิวาส ฝั่ง เหนือ ยาว ๖ เส้น ๑๙ วา

๒. ตำบล กู้อ้น ใต้ วัดกษัตริย์สนามนิคม นน ทิศเหนือ มีฝั่ง ตำบลเจ้าพระยา เป็นเขตร หรือ วัดจากเส้าก่อ เป็น หลักเขตร หมายเลข ๑ ที่ตรง ปากคลอง กู้อ้น ข้างใต้ ไปจน ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๒ ที่ตรง ปากคลอง คุระหว่ง บ้านเจ้า พระยาภักดิ์กรวงษ์ ข้าง เหนือ ยาว ๔ เส้น ๑๔ วา ทิศ ตะวันออก มีฝัฒน ทางเดิน กับเขตร ที่ดิน ของ เจ้า พระยาภักดิ์กรวงษ์ เป็น เขตร หรือ วัดจาก ตั้งแต่ เส้า หลักเขตร หมายเลข ๒ ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๓ คัดฝัฒน ทางเดิน ยาว ๔ วา ท้าย ย่อไป ตาม ฝัฒน ทางเดิน ถึง เส้า หลักเขตร หมายเลข ๔ ยาว ๖๐ วา แล้ว วัด ตั้งแต่ เส้า หลักเขตร หมายเลข ๔ คัด ตรงไป ทิศใต้ ตามแนว เขตร ที่ดิน ของ เจ้าพระยาภักดิ์กรวงษ์ ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๕ ยาว ๑ เส้น ๑๒ วา, ทิศใต้ มี เขตร ที่ดิน ของ ข้าบตาตอม ข้าบแดงห้วย ป่าช้าใหม่ กับที่ดินซึ่ง ขนกับวัด โร มัน ศว ทอ สิกกับ เขตร ที่ดิน ของ นายพิณ หรือ วัด ตั้งแต่ เส้า หลักเขตร หมายเลข ๕ คัด ตรงไป ทิศ ตะวันตก ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๖ ยาว ๒ เส้น ๘ วา แล้ว วัด โย่ง จากเส้า หลักเขตร หมายเลข ๖ ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๗ ยาว ๑.๓๓ วา. วัด จากเส้า หมายเลข ๗ คัด ตรงไป ทิศ ตะวันตก เียง เหนือไป ตาม แนวเขตร ที่ดิน ของ นายพิณ ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๘ ยาว ๓ เส้น ๑๔ วา, ทิศ ตะวันตก มี คลอง กู้อ้น เป็น เขตร หรือ วัด ตั้งแต่ เส้า หลักเขตร หมายเลข ๘ เดินไป ตาม ลำคลอง กู้อ้น ฝั่งใต้ ถึงเส้า หลักเขตร หมายเลข ๑ ยาว ๒ เส้น ๑๔ วา,

๓. ตำบลวัดเกาะหว้าที่โกล บ่อมบตบัจฉิกนัม แปลงที่ ๑ ทิศเหนือมี

12/10/2368

เขตที่ดินของแบงก์ก้ำมาจต กับ ตรอกทาง เติน เป็น เขตร์ หรือ วัด จาก
 เจ้า ก้อ เป็น หลักเขตร์ หมายเลข ๑ ถึง เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๒ ยาว ๑
 เส้น ๔ วา คิดเขตร์ที่ดิน ของ แบงก์ก้ำมาจต หักยื่น จากเจ้าหลักเขตร์
 หมายเลข ๒ คิด ตรอกทาง เติน ถึง เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๓ ยาว
 ๑๙ วา ๓ คอก จากเจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๓ คิด ตรอกทาง เติน
 ถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๔ ยาว ๕ วา ๓ คอก หักยื่น จากเจ้า
 หลักเขตร์ หมายเลข ๔ คิด ตรอกทาง เติน ถึง เจ้าหลักเขตร์หมายเลข ๕
 ยาว ๗ คอกคืบ จากเจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๕ คิด ตรอกทาง เติน
 ถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๖ ยาว ๑๔ วา ๒ คอก, ที่ ศักดิน์ ออก
 มี ถนนทาง เติน นำ บ่อม บิด บั้ง เป็น เขตร์ หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข
 ๖ คิด ถนนทาง เติน นำ บ่อม บิด บั้ง นี้ ถึง เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๗
 ยาว ๓ เส้น ๘ วา ๒ คอก, ที่ ศักดิน์ เขตร์ที่ดิน ของ บริษัท ห้าง มา ก้ว
 เป็น เขตร์ หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๗ ไปตาม แนวเขตร์
 ของ บริษัท ห้าง มา ก้ว ถึง เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๘ ยาว ๑ เส้น ๑๙
 วา คอก หักยื่น จากเจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๘ ถึง เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข
 ๙ ยาว ๔ วา ๓ คอก จากเจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๙ ไม่
 ตามแนวเขตร์ ของ บริษัท ห้าง มา ก้ว ถึง เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๑๐ ยาว
 ๑๕ วา, ที่ ศักดิน์ ตก มี มิ่ง แม่ น้ำ เจ้าพระยา เป็น เขตร์ หรือ วัด ตั้งแต่
 เจ้าหลักเขตร์ หมายเลข ๑๐ เดิน ไปตามลำน้ำ เจ้าพระยา ถึง เจ้าหลัก
 เขตร์ หมายเลข ๑,

แปลงที่ ๒ ทิศเหนือ มีถนนหน้าบ่อมีต้นจันทน์เป็นเขตร หรือวัด ตั้งแต่ เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๑ วัดตัด ตรง ไป ทิศ ตะวันออก ติด ทาง เติง ถึงเจ้า หลักเขตร หมายเลข ๒ ยาว ๑ เส้น ๒ วา คอก, ทิศ ตะวันออก มี ถนน หลัง ห้าง มาก้ว เป็น เขตร กว้าง ยาว ไม่มี เป็นที่ ชาย ชง, ทิศ ใต้ มี ถนน หลัง ห้าง มาก้ว เป็นเขตร หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๒ ตัด ตรง ไป ทาง ตะวันตก เต็ม ใต้ ตาม ถนน หลัง ห้าง มาก้ว ถึงเจ้า หลักเขตร หมายเลข ๓ ยาว ๑ เส้น ๔ วา ๒ คอก กีบ, ทิศ ตะวันตก มี ฝรอก ทาง เติง เป็น เขตร หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๓ ตัด ตรง ไป ทิศ เหนือ ติด ทาง เติง ถึงเจ้า หลักเขตร หมายเลข ๑ ยาว ๑๗ วา.

๔. คำขุด ปาก ดัด ที่ เมือง นคร เขื่อน ชน ชัน นั้น ทิศ ตะวัน ออก มี กำ น้า เจ้า พระยา เป็น เขตร วัด ห่าง จาก กำแพง บ่อ แฉง ไฟฟ้า ออกมา ๑ เส้น ๑๐ วา มี เจ้า ก่อ เป็น หลักเขตร หมายเลข ๑ วัด จาก เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๑ เตียบ ด้า น้า เจ้า พระยา ตรง ไป ช่าง ทิศ ใต้ ถึงเจ้า หลัก เขตร หมายเลข ๒ ยาว ๕ เส้น, ทิศ ใต้ มี คู ด่วน เป็น เขตร หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้า หลัก เขตร หมายเลข ๒ ตัด ตรง ไป ทิศ ตะวัน ตก ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๓ ยาว ๓ เส้น ๕ วา, ทิศ ตะวัน ตก มี เขตร ที่ ดิน มา จำ กับ ที่ ดิน ชาน บ่อ แฉง ไฟฟ้า เป็น เขตร หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้า หลัก เขตร หมายเลข ๓ ตัด ตรง ไป ทิศ เหนือ ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๔ ยาว ๕ เส้น ๕ วา, ทิศ เหนือ มี เขตร ที่ ดิน ชาน บ่อ แฉง ไฟฟ้า เป็น เขตร หรือ วัด ตั้งแต่ เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๔ ตัด ตรง ไป ทิศ ตะวัน ออก ถึงเจ้า หลักเขตร หมายเลข ๑ ยาว ๔ เส้น

๑๕๖๖, แจ้ง อยู่ใน พระราชบัญญัติ ลง วัน นี้ แลว แล ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแก่ คน ผู้ อยู่ ใน ที่ ทั้ง หลาย เหล่า นี้ ทรง ทัด กัน ว่า
ตั้ง แต่ นี้ ดับ ไป จะมี ข้อ กำหนด ไว้ ใน พระ บรมราชา นุญาต เรื่อง ที่ ดิน
๕ แห่ง นี้ ว่า ผู้ ที่ อยู่ ใน ที่ นี้ ใดๆ ต้อง เป็น คน ที่ ถิ่น ด่า สำนว โรมัน ทาค ทอดิก
แล ห้าม ไม่ ให้ ชาย หรือ โอน ที่ ดิน ภาย ใน เขต ที่ ๕ แห่ง นี้ แก่ ผู้ อื่น นอก
จาก ผู้ ที่ อยู่ ใน กฎหมาย ฝ่าย สยาม แล ถิ่น ด่า สำนว โรมัน ทาค ทอดิก

แล ทรง พระ กรุณา โปรด เกล้าฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ อีก ว่า ถ้า ผู้ ไต่
ผู้ หนึ่ง ซึ่ง อยู่ ใน ที่ ๕ แห่ง ใน เวลานี้ จะ ไม่ เต็ม ใจ ถ้อย ตาม ทำ ตาม ข้อ ความ
ใน พระ บรม ราชา นุญาต ที่ จะ ให้ ที่ นน ใดๆ เป็น ที่ อาศัย รย ของ ผู้ ถิ่น ด่า สำนว
โรมัน ทาค ทอดิก สิทธิ ขาด พวก เดียว แลว ก็ ให้ ทำ เรื่อง รว ขอ พระ ราช
ทาน ที่ อยู่ มา ยื่น ต่อ เสนา บัด กระทรวง นครบาด ภาย ใน หก เดือน ตั้ง แต่
วัน นี้ ไป จะ ทรง พระ กรุณา โปรด เกล้าฯ ให้ จัด ที่ หวดง แห่ง อื่น แล ก
เปลี่ยน ให้ เป็น ที่ อยู่ อาศัย รย ถ้า ไม่ มี ผู้ ไต่ ยื่น เรื่อง รว ภาย ใน กำหนด
หก เดือน นี้ แลว ก็ จะ เป็น การ ตก ดง ว่า ผู้ ที่ อยู่ ใน ที่ ๕ แห่ง ซึ่ง กล่าว
มา แลว นี้ เต็ม ใจ ถ้อย ตาม แล ทำ ตาม ข้อ ความ ใน พระ บรม ราชา นุญาต
นี้ ทุก ประการ

ประกาศ แจ้ง ความ มา ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

ที่ตำบลสามเสน
หมู่บ้านญวนแลบ้านเขมร ๒ หมู่ติดกัน

ทิศเหนือ มีคลองบ้านญวนเป็นเขตรับ ตั้งแต่ปากคลองจนถึงเขตรับ

ถนนสามเสน ยาว ๑๒ เส้น ๖ วา

ทิศตะวันออก มีเส้นห่างจากขอบถนนสามเสนไปทางตะวันตก หกวา

เป็นเขตรับ ตั้งแต่คลองบ้านญวนจนถึงคลองวัดราชาธิวาส

ยาว ๖ เส้น ๕ วา

ทิศใต้ มีคลองวัดราชาธิวาสเป็นเขตรับ ตั้งแต่ปากคลองวัดราชา

ธิวาสไปจนถึงเขตรับถนนสามเสน ยาว ๑๒ เส้น

ทิศตะวันตก มีฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเขตรับ ตั้งแต่ปากคลองบ้าน

ญวนฝั่งใต้จนถึงปากคลองวัดราชาธิวาสฝั่งเหนือ ยาว ๖ เส้น

๑๙ วา

สำนักหอสมุด

สำนักหอสมุด

12/10/2566

ที่ตำบลกุฎีจีน

ทิศเหนือ มีฝั่งด้านน้ำเจ้าพระยาเป็นเขตร หรือ วัด จากเจ้าก่อ เป็นหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๑ ที่ตรงปากคลองกุฎีจีนข้างใต้ไปจนถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๒ ที่ตรงปากคลองกระหว่างบ้านเจ้าพระยาภาคีกรวงษ์ ข้างเหนือยาว ๔ เส้น ๑๔ วา

ทิศตะวันออก มีลำพานทางเดินกับเขตรที่ติดของเจ้าพระยาภาคีกรวงษ์ เป็นเขตร หรือ วัด จากฝั่งใต้เจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๒ ถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๓ ติดลำพานทางเดินยาว ๔ วา หักย่อไปตามลำพานทางเดินถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๔ ยาว ๑๐ วา แต่วัดตั้งแต่เจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๔ ติดตรงไปทิศใต้ตามแนวเขตรที่ติดของเจ้าพระยาภาคีกรวงษ์ถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๕ ยาว ๑ เส้น ๑๒ วา

ทิศใต้ มีเขตรที่ติดของอำแดงเฮมอำแดงห้วงบัวซ้ำใหม่กับที่ดินซึ่งชิดกับวัดโรมันคาทอลิกกับเขตรที่ติดของนายพิน หรือ วัด ตั้งแต่เจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๕ ติดตรงไปทิศตะวันตกถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๖ ยาว ๒ เส้น ๘ วา แล้ววัดไถ่จากเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๖ ถึงหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๗ ยาว ๑๓ วา วัดจากเจ้าหมาย เลข ๗ ติดตรงไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปตามแนวเขตรที่ติดของนายพินถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๘ ยาว ๓ เส้น ๑๔ วา

ทิศตะวันตก มีคลองกุฎีจีนเป็นเขตร หรือ วัด ตั้งแต่เจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๘ ติดตรงไปตามลำคลองกุฎีจีนฝั่งใต้ถึงเจ้าหลักเขตร์ หมายถึง เลข ๑ ยาว ๒ เส้น ๑๔ วา

สำนักหอสมุด

12/10/2566

สำนักหอสมุด

12/10/2566

ที่ตำบล วัดกาละ หว่า

ทิศเหนือ มีเขตที่ดินของ แแบ่ง ก้ามาจตุ กับตรอกทางเดิน เป็นเขตรั้วหรือวัด จาก เจ้าก่อแปน หลักเขตร หมายเลข ๑ ถึงเจ้าหลักเขตร หมายเลข ๒ ยาว ๑ เส้น ๔ วา คิด เขตร ที่จีน ของ แแบ่ง ก้ามาจตุ หัก ยี่ เจา เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๒ คิด ตรอก ทางเดิน ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๓ ยาว ๑ เส้น ๓ คอก จากเจ้าหลักเขตร หมายเลข ๓ คิด ตรอก ทางเดิน ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๔ ยาว ๕ วา ๓ คอก หัก ยี่ แปน จากเจ้าหลักเขตร หมายเลข ๔ คิด ตรอก ทางเดิน ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๕ ยาว ๗ คอก ๑ คืบ จากเจ้า หลักเขตร หมายเลข ๕ คิด ตรอก ทางเดิน ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๖ ยาว ๑๔ วา ๒ คอก

ทิศตะวันออก มี ถนน ทางเดิน หน้า บ่อม บัด บัจฉัก เป็นเขตรั้ว หรือวัด ตั้งแต่เจ้าหลักเขตร หมายเลข ๖ คิด ถนน ทางเดิน หน้า บ่อม บัด บัจฉัก ถึง เจ้าหลักเขตร หมายเลข ๗ ยาว ๓ เส้น ๘ วา ๒ คอก

ทิศใต้ มีเขตที่ดินของ บริษัทห้างมาแก้ว เป็น เขตรั้ว หรือวัด ตั้งแต่เจ้าหลักเขตร หมายเลข ๗ ไปตาม แนว เขตรั้ว ของ บริษัท ห้างมาแก้ว ถึง เจ้าหลักเขตร หมายเลข ๘ ยาว ๑๙ วา ๑ คอก หัก ยี่ แปน จากเจ้าหลักเขตร หมายเลข ๘ ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๙ ยาว ๔ วา ๓ คอก จากเจ้า หลักเขตร หมายเลข ๙ ไปตาม แนว เขตรั้ว ของ บริษัท ห้างมาแก้ว ถึง เจ้า หลักเขตร หมายเลข ๑๐ ยาว ๑๕ วา

ทิศตะวันตก มีฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเขตรั้ว หรือวัด ตั้งแต่เจ้าหลักเขตร หมายเลข ๑๐ เรียบไป ตามลำน้ำเจ้าพระยา ถึงเจ้าหลักเขตร หมายเลข ๑

12/10/2566
เป็นแปลงที่ ๑

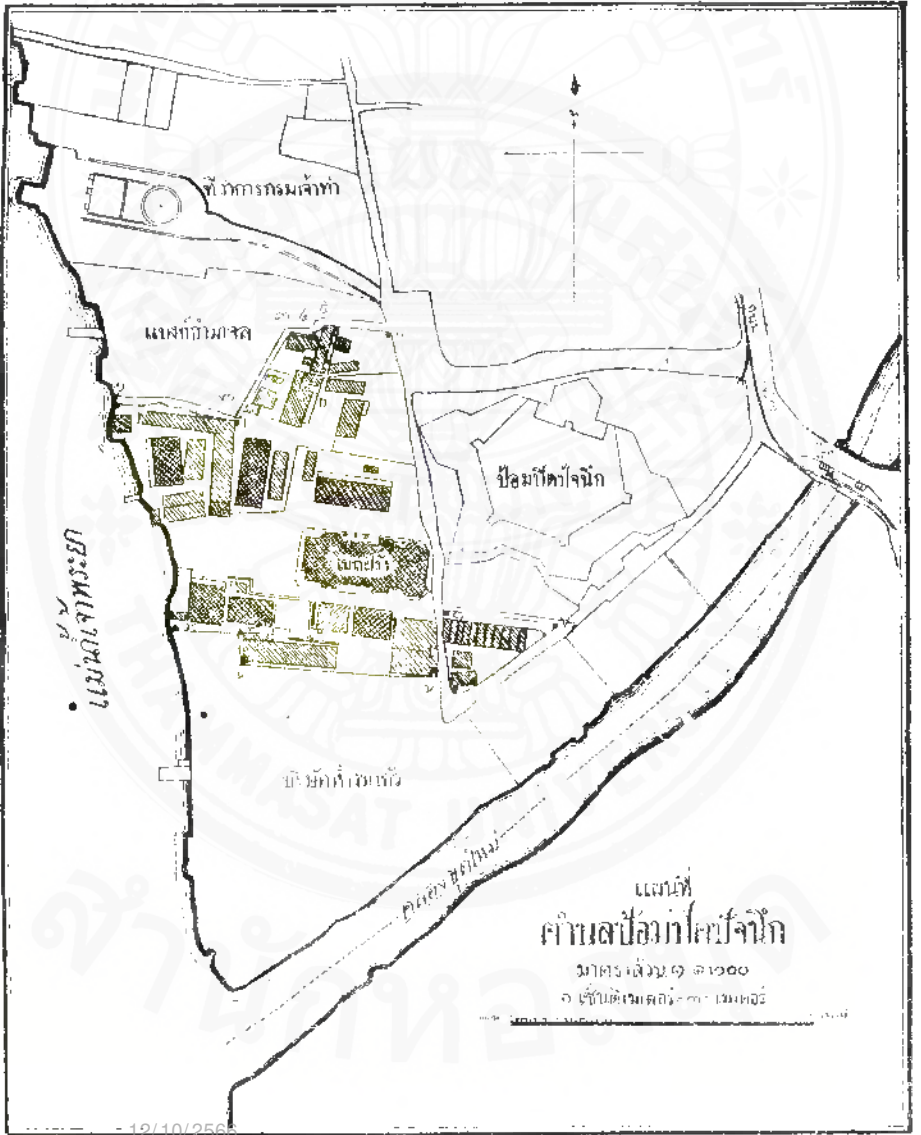
๒.

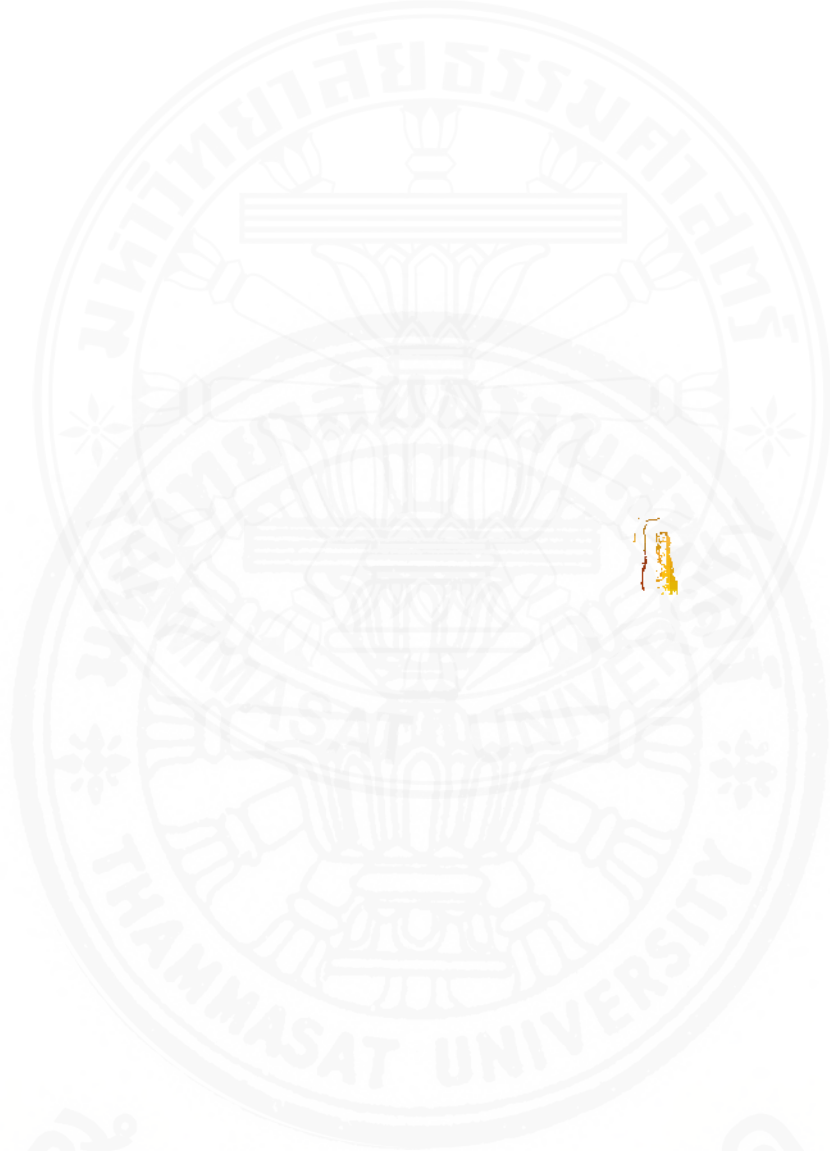
แปลงที่ ๒

ทิศเหนือ มีถนน หน้าบม บัดเมจัน เป็นเขต หรือวัด ตั้งแต่ เจ้า
หลักเขต หมายเลข ๑ วัด ตัดตรงไปทิศวัน ออก คัด ทางเดิน ถึง เจ้า
หลักเขต หมายเลข ๒ ยาว ๒๒ วา ๑ คืบ

ทิศตะวันออก มีถนน หลังห้างมาถิว เป็นเขต กว้างยาว ไม่มี เป็นที่ขายจร
ทิศใต้ มี ถนน หลัง ห้างมาถิว เป็นเขต หรือวัด ตั้งแต่ เจ้าหลัก
เขต หมายเลข ๒ ตัด ตรงไป ทาง ควันคต ถึง ใต้ ตาม ถนน หลัง ห้างมาถิว
ถึง เจ้าหลักเขต หมายเลข ๓ ยาว ๒๕ วา ๒ คืบ ๑ คืบ

ทิศตะวันตก มีตรอก ทาง เดิน เป็นเขต หรือวัด ตั้งแต่ เจ้าหลัก
หลักเขต หมายเลข ๓ ตัด ตรงไป ทาง ทิศเหนือ คัด ทางเดิน ถึง เจ้าหลัก
เขต หมายเลข ๑ ยาว ๑๗ วา เป็นแปลงที่ ๒

สำนักหอสมุด

ตำบลป่าแฝกเขตที่เมืองนครเขื่อนขันธ์

ทิศตะวันออก มีถนน้ำเจ้าพระยาเป็นเขตร์ วัด ห่าง จาก กำแพง

บ้อม แฉง ไฟฟ้า ออกมา ๓๖ วา มี เล้า ก่อ เป็น หลัก เขตร์ หมายเลข ๑
วัด จาก เล้า หลัก เขตร์ หมายเลข ๑ เลียบ ถนน้ำเจ้าพระยา ลง ไป ข้าง ทิศ ไค
ถึง เล้า หลัก เขตร์ หมายเลข ๒ ยาว ๕ เส้น

ทิศใต้ มี คู่อวน เป็น เขตร์ หรือ วัด ตั้ง แต่ เล้า หลัก เขตร์ หมายเลข ๒
คัต ตรง ไป ทิศ วันตก ถึง เล้า หลัก เขตร์ หมายเลข ๓ ยาว ๓ เส้น ๕ วา

ทิศวันตก มี เขตร์ ที่ ดิน ๒๕ ไร่ กับ ที่ ดิน ๓๖๖ ไร่ บ้อม แฉง ไฟฟ้า เป็น เขตร์
หรือ วัด ตั้ง แต่ เล้า หลัก เขตร์ หมายเลข ๓ คัต ตรง ไป ทิศ เหนือ ถึง เล้า หลัก
หมายเลข ๔ ยาว ๕ เส้น ๕ วา

ทิศเหนือ มี เขตร์ ที่ ดิน ๓๖๖ ไร่ บ้อม แฉง ไฟฟ้า เป็น เขตร์ หรือ วัด ตั้ง แต่
เล้า หลัก เขตร์ หมายเลข ๔ คัต ตรง ไป ทิศ วันออก ถึง เล้า หลัก เขตร์
หมายเลข ๑ ยาว ๔ เส้น ๑๕ วา.

สำนักหอสมุด

12/10/2566

สำนักหอสมุด

12/10/2566

ประกาศให้ ใช้กฎ ข้อ บังคับ วางระเบียบ
วิธีจัดการ รักษาป่า พ.ศ. ๒๕๕๖

ในมณฑลพายัพ มณฑลพิษณุโลก มณฑลนครราชสีมา
มณฑลราชบุรี และมณฑลกรุงเก่า เฉพาะในเมืองสระบุรี

ด้วยตามความในกฎ ข้อ บังคับ วาง ระเบียบ วิธี จัด การ รักษา ป่า มี ว่า
ถ้าจะใช้กฎ ข้อ บังคับ นี้ใน หัว เมือง มณฑลใด แต่กำหนด ชนิดไม้ ขนาด
ไม้แต่ อัตราค่าภาคหลวงเมื่อใด ชนิดใด ขนาดใด แต่อัตราค่า ภาคหลวง
เท่าใด จะได้ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น เจ้า กัญ

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้กฎ ข้อ บังคับ วาง ระเบียบ
วิธี จัด การ รักษา ป่า ในมณฑลพายัพ มณฑลพิษณุโลก มณฑลนคร
ราชสีมา มณฑลราชบุรี และมณฑลกรุงเก่า เฉพาะในเมือง สระบุรี และ
ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กำหนด ชนิดไม้ ขนาดไม้ และอัตราค่า
ภาคหลวง สำหรับมณฑล นั้น ๆ ดังได้ มี หมายไว้ต่อไป นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑
กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

คำว่า การ มหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๑ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

บัญชีชื่อไม้ ใน ประเภทหวงห้าม
ในมณฑลพายัพ

ประเภทของ ชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเส้นที่ตัด วัดโดยรอบเป็น เซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตร ตั้งเหลี่ยมลูกบาศก์จะ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๑	๑ ไม้ ยมหอม ๒ ไม้ เกตุแดง		
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๒	๑ ไม้ ตะเคียน ๒ ไม้ แดง ๓ ไม้ ประดู่ ๔ ไม้ เป้า ๕ ไม้ นาง ๖ ไม้ ห้อ ๗ ไม้ กวาว ๘ ไม้ เขียว ๙ ไม้ คาบ ๑๐ ไม้ สี	๒๐๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๒๐๐	๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๓ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๓	๑ ไม้ ยาง ๒ ไม้ พยอม ๓ ไม้ สัติน ๔ ไม้ รัก ๕ ไม้ กิ่ง	๒๕๐ ๑๕๐ ๑๐๐ ๑๒๕ ๑๒๕	๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑๕ บาท

12/10/25

ประเภท แด ชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง วัด โดยรอบเป็น เซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเปอร์ เซ็นต์ของราคาไม้
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๓	๖ ไม้หูกฟ้า	๑๕๐	๗๕ อัตราค่า
	๗ ไม้คม	๑๕๐	๗๕ อัตราค่า
	๘ ไม้ใบ	๑๕๐	๗๕ อัตราค่า
	๙ ไม้เตม	๑๕๐	๗๕ อัตราค่า
	๑๐ ไม้มะหางก้น	๑๕๐	๗๕ อัตราค่า
	๑๑ ไม้ขมเหิน	๑๕๐	๗๕ อัตราค่า
	ไม้ พนมหรือไม้สำหรับเผาถ่านที่โตมานานแล้ว		๒๐ อัตราค่า

ต้องเท่า อัตรา นั้น สำหรับไม้ ที่โต ถาวร แล้ว เช่น เต่า ฉาก

บัญชีข้อไม้ ในประเภทหวงห้าม
ในมณฑลพิษณุโลก

ประเภทและชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่สุดวัดโดยรอบเป็นเซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวงคิดเป็นเมเตอร์สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๑	๑ ไม้ประดู่ ๒ ไม้ตีนเป็ด ๓ ไม้พยอม ๔ ไม้ตาวง ๕ ไม้คาน ๖ ไม้ชิงชัน		
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๒	๑ ไม้มะเกลือ ๒ ไม้แดง ๓ ไม้พยอม ๔ ไม้รัก ๕ ไม้กะพื้เขาควาง ๖ ไม้ยาง ๗ ไม้เคว ๘ ไม้กวาว ๙ ไม้เตง ๑๐ ไม้รัง ๑๑ ไม้มะค่า	๑๗๕ ๑๐๐ ๑๕๐ ๑๒๕ ๑๕๐ ๒๕๐ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๐๐ ๑๐๐ ๑๕๐	๖ บาท * ๒ บาท * ๒ บาท ๒ บาท ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๑ บาท † ๑ บาท † ๑ บาท

12/10/2

ประเภทและชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง โดยรอบเป็น เซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ให้หักยอดภาคหลวง
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๒	๑๒ ไม้ขมหอม	๑๕๐	๑ บาท
	๑๓ ไม้ สี่เหลี่ยม	๑๐๐	๑ บาท
	๑๔ ไม้ ตะเคียน	๒๐๐	๑ บาท
	๑๕ ไม้ มะค่าตีง	๑๕๐	๑ บาท
	๑๖ ไม้ ตะแบก	๑๕๐	๑ บาท
	๑๗ ไม้ ส้มอิ	๑๐๐	๑ บาท
	๑๘ ไม้ ตะคร้ำ	๑๕๐	๑ บาท
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๓	๑ ไม้ ต้มกบ	๑๕๐	๑ บาท
	๒ ไม้ กะเสาะแดง	๑๕๐	๑ บาท
	๓ ไม้ คิงคอง	๑๕๐	๑ บาท
	๔ ไม้ จำปา	๑๒๕	๑ บาท
	๕ ไม้ พดุง	๑๒๕	๑ บาท
	๖ ไม้ ตบไหม	๑๕๐	๑ บาท
	๗ ไม้ หาง	๑๕๐	๑ บาท
	๘ ไม้ ปอโง	๑๒๕	๑ บาท
	๙ ไม้ มดตกล	๑๕๐	๑ บาท
	๑๐ ไม้ ส้มิงคำราม	๑๕๐	๑ บาท
	๑๑ ไม้ ยางโอน	๑๒๕	๑ บาท
	๑๒ ไม้ รกฟ้า	๑๕๐	๑ บาท

ประเภทแผ่น ชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุด วัดโดยรอบเป็น เซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตร สี่เหลี่ยมลูกบาศก์
๑	๒	๓	๔
ประเภทของ ห้ามชนิดที่ ๓	๑๓ ไม้ คันทาก	๑๕๐	๑ บาท
	๑๔ ไม้ ตระแอก	๕๐	๑ บาท
	๑๕ ไม้ ไซ้เผา	๑๒๕	๑ บาท
	ไม้ พนมหรือไม้จันทน์หรือ เปลวถ่านที่ได้สามต่อ		๒๐ ต่ต่างค์

* ไม้ ที่ ถาก แฉก หรือ ยัง ไม่ ได้ ถาก อัตรา เดียว กัน

† ต้อง เท่า อัตรา นั้น สำหรับ ไม้ ที่ ได้ ถาก แฉก เช่น เฉากถาก

ชำนาญ หอสมุด

บัญชีชื่อไม้ในประเภทหวงห้าม
ใน มณฑลนครราชสีมา

ประเภทและชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กกีดต้วัดโดยรอบบนเซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวงคิดเป็นเมตอร์สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๑	๑ ไม้ตัวตง ๒ ไม้กะพเซากววย ๓ ไม้เซ็ง ๔ ไม้ สี่เหลี่ยม ๕ ไม้ถาวร ๖ ไม้จันทน์หอม		
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๒	๑ ไม้พยอม ๒ ไม้มะเกลือ ๓ ไม้พยอมแกลบ หรือ พยอม หยอด หรือ บัญนาค ๔ ไม้ชิงชัน ๕ ไม้พยอม ๖ ไม้ประดู่ ๗ ไม้พด ๘ ไม้แดง	๑๕๐ ๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๒๕ ๗๕	๗ บาท* ๖ บาท* ๔ บาท* ๔ บาท* ๓ บาท* ๓ บาท* ๓ บาท* ๓ บาท*

ประเภท และ ชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุด วัดโดยรอบเป็น เซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เห็นผลบวกลบสุทธิ
๑	๒	๓	๔
ประเภทของห้ามชนิดที่ ๒	๙ ไม้เลื้อย ๑๐ ไม้แดง ๑๑ ไม้รัก ๑๒ ไม้ยาง ๑๓ ไม้เต็ง ๑๔ ไม้รัง ๑๕ ไม้ตะเคียน ๑๖ ไม้กัทลี ๑๗ ไม้เกด	๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๒๕๐ ๑๕๕) ๗๕) ๑๕๕) ๗๕) ๒๐๐ ๑๕๐ ๑๕๐	๒ บาท ๒ บาท* ๒ บาท ๒ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท
ประเภทของห้ามชนิดที่ ๓	๑ ไม้ชิงชัน ๒ ไม้สักป่า ๓ ไม้ตะแบก ๔ ไม้กานเหลือง ๕ ไม้สักกร ๖ ไม้ยี่โถก ๗ ไม้มะค่าลิง ๘ ไม้มะค่าใหญ่ ๙ ไม้เหียง หรักไม้ ๑๐ ทราย	๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๓๕	๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท

ประเภท แยกชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุด วัดโดยรอบบน แกนไม้เนื้อแข็ง	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ได้เทียบมตบดักกระ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๑	๑๐ ไม้กระบาก	๒๐๐	๗๕ อัตราคง
	๑๑ ไม้ตะเคียนหนู	๑๗๕	๗๕ อัตราคง
	๑๒ ไม้เคี่ยม	๑๗๕	๗๕ อัตราคง
	๑๓ ไม้คางเคี้ยว	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๑๔ ไม้กระท้อน	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๑๕ ไม้คันทน	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๑๖ ไม้รักพา	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๑๗ ไม้หนทิง	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๑๘ ไม้สัก	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๑๙ ไม้พวา	๑๕๐	๗๕ อัตราคง
	๒๐ ไม้ตะแบก	๑๒๕	๗๕ อัตราคง
	ไม้พนหรือไม้สำหรับเผาถ่านที่ได้มาแล้ว		

* ไม้ที่ถากแล้วหรือที่ยังไม่ได้ถาก อัตราเดียวกัน

† ต้องเท่าอัตราอื่น สำหรับไม้ที่ตัดถากแล้ว เช่น เส้าถาก

บัญชีชื่อไม้ในประเภทหวงห้าม
ในมณฑลราชบุรี

ประเภทและชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่สุดวัดโดยรอบเป็นเซนติเมตร	ยี่สิบกว่าภาคหวงดังกล่าวภาคหวงก็ดเป็นเมตรที่เห็นด้วยลูกบาศก์ตะ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๑	๑ ไม้ ชิงชัน ๒ ไม้ พต ๓ ไม้ เชง ๔ ไม้ ดีเล็ก ๕ ไม้ จันทน์หอม		
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๒	๑ ไม้ คาง ๒ ไม้ มะกอก ๓ ไม้ ฝาง ๔ ไม้ แฉ่มदान ๕ ไม้ กระพรวกควาย ๖ ไม้ กระจ่าง ๗ ไม้ อินทนิล ๘ ไม้ ประดู่ ๙ ไม้ แดง ๑๐ ไม้ ตะเคียน ๑๑ ไม้ ใ้ว	๑๗๕ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๕๐ ๒๐๐ ๒๐๐ ๑๗๕ ๑๗๕, ๑๐๐ ๒๐๐ ๑๗๕	๖ บาท* ๖ บาท* ๖ บาท* ๔ บาท* ๓ บาท* ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท

ประเภทและชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางโดยรอบแปม เส้นทึบเมตร	อัตราการหักของคิ่งแปมเมตร ตัดเหลี่ยมลูกบาศก์จะ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวง ชนิดที่ ๒	๑๒ ไม้ตมก ๑๓ ไม้กระแบก ๑๔ ไม้เต้า ๑๕ ไม้ขาง ๑๖ ไม้มะค่าถึง ๑๗ ไม้มะค่าใหญ่ ๑๘ ไม้เตง ๑๙ ไม้รัง	๑๐๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๒๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๒๕ ๑๐๐ ๑๒๕	๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕๐ สตางค์
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๓	๑ ไม้ตาเสือ ๒ ไม้จำปา ๓ ไม้กานเหลือง ๔ ไม้ครุฑ ๕ ไม้กระเคียนหนู ๖ ไม้พดง ๗ ไม้รักพา ๘ ไม้เหียง ๙ ไม้ชานาง ๑๐ ไม้แคตตี	๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๒๕ ๑๒๕ ๑๒๕ ๑๒๕ ๑๒๕	๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๒๐ สตางค์

12/10/2558

* ไม้ ที่ถูกหักแล้ว หรือยังไม่ได้ถูก อัดควาเดียวกัน
 † ต้องเท่า อัดควา นน สำหรับไม้ ที่ได้ ถูกหักแล้ว เช่น เถา ถูกหัก

บัญชีชื่อไม้ในประเภทหวงห้าม
ในมณฑลกรุงเทพฯ (เฉพาะในเมืองสระบุรี)

ประเภทแต ชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่ตัด วัดโดยรอบหน้า เรือนคิมเตอร์	อัตราการหักของ คิดเป็นเปอร์ เซ็นต์ของผลผลิตที่จะ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๑	๑ ไม้พยอม ๒ ไม้มะเดื่อ ๓ ไม้ชิงชัน ๔ ไม้ค่าง ๕ ไม้เข็ง ๖ ไม้พุด		
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๒	๑ ไม้ประดู่ ๒ ไม้ยาง ๓ ไม้กระบาก ๔ ไม้ตะเคียน ๕ ไม้เต่า ๖ ไม้แดง ๗ ไม้ตะแบก ๘ ไม้ดัด ๙ ไม้เคี่ยม ๑๐ ไม้กันทรา	๑๗๕ ๒๕๐ ๒๐๐ ๒๐๐ ๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๕๐	๓ บาท * ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๒ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท ๑ บาท

ประเภทเขต ชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุด วัดโดยรอบแปม เซนติเมตร	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตร ตั้งให้ขมดกมากที่สุด
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวง ห้ามชนิดที่ ๓	๑ ไม้เหียง	๑๒๕	๑ บาท
	๒ ไม้ ตานหก	๑๕๐	๑ บาท
	๓ ไม้ นนทรี	๑๕๐	๑ บาท
	๔ ไม้ กะทอน	๑๕๐	๑ บาท
	๕ ไม้ เต็ง	๑๒๕ (๗๕)	๑ บาท *
	๖ ไม้ รัง	๑๒๕ (๗๕)	๑ บาท *
	๗ ไม้ ทรายอก	๑๗๕	๓ บาท
	๘ ไม้ พวา	๑๕๐	๑ บาท
	๙ ไม้ เส้ตา	๑๕๐	๑ บาท
	ไม้ พนหรือไม้สำหรับเผาถ่านที่ใดมาแล้ว		

* ไม้ ที่ ตาก แดง หรือ ยัง ไม่ ตาก คุ้ชตรา เดียว กัน

† ต้อง เท่า คุ้ชตรา นั้น สำหรับ ไม้ ที่ ได้ ตาก แลว เช่น เส้ตา

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑ กรกฎาคม หน้า ๒๑๖)

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมยุรกเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า เมื่อในรัชกาลแห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นเมื่อ พระพุทธศักราช ๒๔๔๐ แต่ได้ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นแบบแผนวิธีปกครองทั่วพระราชอาณาจักร อันอยู่ภายนอกจังหวัดกรุงเทพฯ มาจนบัดนี้ พระราชบัญญัติอื่น ๆ ขึ้นเนื่องด้วยวิธีปกครอง ราษฎร ซึ่งตั้งขึ้นภายหลัง ต่อมา ได้ยึดพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นเป็นหลักยึดเป็นอันมาก เพราะฉะนั้น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น นี้จึงจำเป็นว่า เป็นพระราชบัญญัติสำคัญในการปกครอง พระราชอาณาจักรอย่าง ๑

ตั้งแต่ได้ตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น ใน พระพุทธศักราช ๒๔๔๐ มา วิธีปกครอง พระราชอาณาจักร ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงดำเนินมาโดยลำดับหลายอย่าง ทรงพระราชดำริเห็นว่า ถึงเวลาอันสมควรที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นให้ตรงกับวิธีการปกครองที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น รัตนโกสินทรศก ๑๑๖ ของเดิม แห่งใดที่ยังใช้ได้ให้คงไว้ แห่งใดที่เก่าเกินกว่าวิธีปกครองทุกวันนี้ ก็แก้ไขให้ตรงกับเวลารวบรวมตราเป็นพระราชบัญญัติไว้ ดับไปดังนี้

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยนามแต่การใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศแล้วให้ใช้ทั่วทุกมณฑล เว้นแต่ในจังหวัดกรุงเทพฯ ซึ่งใน แต่เมื่อใช้พระราชบัญญัตินี้แล้วให้ยกเลิกพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น โทติษทรศก ๑๑๖ เดิมใช้พระราชบัญญัตินี้แทนสืบไป

มาตรา ๓ บรรดาพระราชกำหนดกฎหมายแต่ก่อน มทเค๒ ข้อความขัดกับพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกกฎหมายบทนั้นตั้งแต่วันที่ได้ใช้พระราชบัญญัตินี้ไป

มาตรา ๔ อำนาจหน้าที่ สุ่มหเทศำภิบาล ซึ่ง ถัดำว ๓๐๒ ไปใน พระราชบัญญัตินี้ ส่วนใน มณฑลกรุงเทพฯ ให้เป็น อำนาจ แต่หน้าที่ ของเส่นำบดี กระทรวงนครบาล หรือ ขำวราชการ ผู้ใหญ่ใน กระทรวงนครบาล ซึ่งเส่นำบดี กระทรวงนครบาล จะได้รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ มี อำนาจ หน้าที่ เฉพาะ การ นั้น ๆ อีก ประการ ๑ ความที่ ถัดำว ๓๐๒ ไปใน พระราชบัญญัตินี้ แห่ง ได้ มี ใจความว่า สุ่มหเทศำภิบาล จะ ทำ ๓๐๒ ด้วย อนุมัติ ของ เส่นำบดี ใจความ นั้น ไม่ ต้อง ใช้ ไป ส่วน มณฑลกรุงเทพฯ เพราะ หน้าที่ สุ่มหเทศำภิบาล แต่ เส่นำบดี ใน ส่วน มณฑลกรุงเทพฯ รวม อยู่ ใน ตำแหน่ง เส่นำบดี กระทรวงนครบาล

มาตรา ๕ ให้เดิมนามตั้งผู้บัญชาการ ปกครองของที่มีอำนาจที่จะตั้งกฎ
ข้อบังคับ สำหรับจัดการ ให้เปิดไป ตาม พระราชบัญญัตินี้ ถ้า กฎ นั้น
ได้รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แต่ ประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุ
เบกษา แล้ว ก็ให้ ถือ ว่าเป็น เหมือน ด้วน ๑ ใน พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ในการ ที่จะ กำหนด เขต รั้ว บ้าน แด่ ตำบล ทั้ง ปวง โย หัว
เมือง โด ให้ ผู้ว่า ราชการ เมือง นั้น เพื่อ ใ้ อนุมัติ ของ ผู้มี หน้าที่
แล้ว มี อำนาจ ที่จะ กำหนด ได้ แล การ ที่จะ กำหนด เขต รั้ว อื่น
ก็ให้ ผู้มี หน้าที่ มี อำนาจ ที่จะ กำหนด ได้ เมื่อ ใ้ อนุมัติ ของ เสนา
บดี กระทรวงมหาดไทย แล้ว ถิ่น ด้วน มณฑล กรุง เทพฯ เสนาบดี กระทรวง
นครบาล กำหนด ได้ เต็ด ซาก

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยวิธีอธิบายศัพท์ที่ใช้ ใน พระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ ศัพท์ว่า บ้าน แด่ เจ้าบ้าน ซึ่ง ถูกลง ใน พระราชบัญญัตินี้
ให้ พง ษา ใจ ดง น คือ

ข้อ ๑ ศัพท์ว่า บ้าน นั้น หมายความว่า เรือน หนึ่ง เดียว ก็ ความ
หลาย หลัง ก็ ตาม ซึ่ง อยุ่ ใน เขต รั้ว ของ เปน อีกร ด้วน ๑ นับ
ใน พระราชบัญญัตินี้ ว่า บ้าน ๑ ห้อง แถ แพ หรือ เรือ ซ้ำ ซง จอด
ประจำ อยุ่ ที่ โด ถ้า มี เจ้า ของ หรือ ผู้เช่า ครอง เรือ เปน อีกร ต่าง หลก
ห้อง ๑ หลัง ๑ ต้า ๑ หรือ หมู่ ๑ ใน เจ้า ของ หรือ ผู้เช่า คน ๑ นั้น ก็
นับ ว่า บ้าน ๑ เหมือน กัน

ข้อ ๒ ศัพท์ว่า เจ้านั้น หมายถึง ผู้อยู่ปกครองบ้าน ซึ่ง
ใคร่ความแล้วในข้อก่อน จะครอบครองด้วยเป็นเจ้าของก็ตาม ด้วย
เป็นผู้เช่าก็ตาม ด้วยเป็นผู้เช่าโดยชอบด้วยกฎหมายก็ตาม นับ
ตามพระราชบัญญัติว่าเป็นเจ้านั้น

ข้อ ๓ วัด โรงพยาบาล โรงทหาร โรงเรียน เรือนจำ ที่ทำการ
ไปรษณีย์ สถานีรถไฟ สถานที่ต่าง ๆ ของรัฐบาล อยู่ในความ
ปกครองของหัวหน้าที่นั้น ไม่นับเป็นบ้านตามพระราชบัญญัติ

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยลักษณะปกครองหมู่บ้าน

ตอน ๑ การตั้งหมู่บ้าน

มาตรา ๘ บ้านหลายบ้าน อยู่ในท้องที่อันหนึ่ง ซึ่งควรอยู่ในความ
ปกครองอันเดียวกันได้ ให้จัดเป็นหมู่บ้าน ๑ ลักษณะที่กำหนดหมู่บ้าน
ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือความสะดวกแก่การปกครองเป็น
ประมาณ คือ

ข้อ ๑ ถ้าเป็นทั้งคนอยู่รวมกันมาก ถึงจำนวนบ้านน้อย ให้
ถือเอาจำนวนคนเป็นสำคัญประมาณราว ๕๐๐ คนเป็นหมู่บ้าน ๑

ข้อ ๒ ถ้าเป็นทั้งคนตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างไกลกัน ถึงจำนวนคน
จะน้อย ถ้าแต่จำนวนบ้านไม่ต่ำกว่า ๕ บ้านแล้ว จะจัดเป็นหมู่บ้าน ๑
ก็ได้

ตอน ๒ การ คอง ผู้ใหญ่ บ้าน แล ผู้ใหญ่ บ้าน ออกจาก ตำแหน่ง

มาตรา ๙ ใน หมู่บ้าน ๑ ให้ราษฎร ชาย หญิง ซึ่ง ตั้ง บ้าน เรือน หรือ
จุด เรือ แปะ ประจำ อยู่ ใน หมู่ บ้าน นั้น ประชุม กัน เลือก เจ้า บ้าน ผู้ เป็น
ที่ นับ ถู ของ คน เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน คน ๑ แล การ ที่ เลือก ผู้ใหญ่ บ้าน ให้
ทำ ดัง กำหนด ใน มาตรา ต่ อ ไป นี้

มาตรา ๑๐ ให้ นาย ข้า ถู ซึ่ง ได้ ว่า กล่าว ท้อง ที่ นั้น หนึ่ง เป็น ประธาน
พร้อม ด้วย กำนัน แล ผู้ใหญ่ บ้าน ใน ตำบล นั้น

มาตรา ๑๑ ราษฎร ชาย หญิง ที่ จะ เป็น ผู้เลือก ผู้ใหญ่ บ้าน ได้ นั้น

- (๑) ต้อง เป็น คน ใน นักษัตร ยาม
- (๒) ต้อง เป็น สม วา คามี ชาย แยก ๒๐ ปี ขึ้น ไป

มาตรา ๑๒ ผู้ ที่ จะ เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ได้ นั้น ต้อง มี วม ตาม ความ
ที่ได้ ว่า ไว้ ใน มาตรา ๑๑ แล ต้อง เป็น ชาย เจ้า บ้าน แล มี ไร่ เป็น คน ไร่
หรือ ตู ก้าง ของ ผู้ อื่น แล มี ไร่ เป็น ทหาร ใน กอง ประจำ การ

มาตรา ๑๓ การ เลือก นี้ เจ้า พ้น กำนัน ซึ่ง ได้ รับ อำนาจ อำนวยการ จะ
ได้ ถาม ความ เห็น ราษฎร ให้ พร้อม กัน เลือก โดย เปิด เมฆ ก็ได้ หรือ เห็น
ว่า การ ที่ เลือก โดย เปิด เมฆ จะ ไม่ ค่อง ใจ ราษฎร ผู้ เลือก จะ ให้ มา บอก
โดย เงียบ ๆ แต่ ที่ ตระ คน มี ให้ เพื่อน รู้ ว่า เลือก ผู้ใด ก็ได้

มาตรา ๑๔ ถ้า ราษฎร ที่ ส้ม กว ร เป็น ผู้เลือก ได้ นั้น โดย มาถ ด้วย กัน
ได้ เลือก ผู้ใด เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ให้ ถู ว่า ราษฎร ได้ เลือก ผู้นั้น เป็น
ผู้ใหญ่ บ้าน โดย ชอบ ด้วย กฎหมาย

มาตรา ๑๕ ถ้าราษฎรเลือกผู้ใหญ่บ้าน ถูกผู้ต้อง ขอ ห้าม อย่างไรก็ดี จะให้เลือกใหม่ก็ได้ แต่ถ้าต้องเลือกใหม่เช่นนี้ นายอำเภอต้องแจ้งความต่อผู้ว่าราชการเมืองให้ทราบเหตุผลจนทุก รายไป

มาตรา ๑๖ เมื่อราษฎรได้เลือกผู้ใดให้เป็น ผู้ใหญ่บ้าน โดยชอบด้วย กฎหมาย ก็ให้นาย อำเภอ รายงาน ขอ ห้ามย ดึง ไปยังผู้ว่าราชการเมือง แต่ให้ผู้ว่าราชการเมือง ท้า หมายถึง ผู้นั้น เป็นผู้ ใหญ่บ้าน แต่ชี้แจง อำนาจ เต น้าที่ ของผู้ ใหญ่บ้านให้เข้าใจจนทุก ประการ

ราษฎร เลือกผู้ใด เป็นผู้ ใหญ่บ้าน แล้ว ให้มอบ ดำเนินการไว้แก่กระเบียน ราษฎรใน หมู่บ้าน นั้น ให้ผู้ ใหญ่บ้าน รักษาไว้

มาตรา ๑๗ ผู้ ใหญ่บ้าน มีอำนาจปกครอง บรรดา ราษฎร ที่ อยู่ในเขต หมู่บ้าน ของตน

มาตรา ๑๘ ถ้าหากว่าผู้ ใหญ่บ้านคนใดไม่สมควร อยู่ใน ตำแหน่ง ด้วยเหตุดัง ว่าต่อไปนี้ อย่างไรก็ดี คือ

- ข้อ ๑ ไป อยู่เฉยพัน ท้องที่ หมู่บ้าน ที่ได้จากถ่วงเกินกว่า ๒ เดือนขึ้นไป
- ข้อ ๒ ต้อง ราชทัณฑ์อย่างไรก็ดี นับแต่ต้อง จำคุกขึ้นไป
- ข้อ ๓ ไปมียศ แต่ ตำแหน่ง ราชการ อย่างไรก็ดี ซึ่ง จะ ทำการใน น้าที่ผู้ ใหญ่บ้านไม่ได้

ข้อ ๔ กระ ทำการ ทุจริตใน น้าที่ หรือผู้ว่าราชการเมือง เห็น ว่า ความ ดำรงไว้ไม่พอ แก่ตำแหน่ง

ข้อ ๕ ถูกบ้านใน หมู่ บ้าน นั้น โดย มาก ด้วยกัน ร้อง ขอให้ เปลี่ยน

ข้อ ๖ ถูกบ้าน อพยพไป อยู่ ที่อื่น เฉยจน เป็น หมู่ บ้านไม่ได้

12/07/2568

ให้ผู้ว่าราชการเมือง มีอำนาจที่จะหมายสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้น ออก
เสียจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๙ การที่ต้องเดือดร้อนผู้ใหญ่บ้านชั้นใหม่ นั้น อาศัยเหตุ
๒ ประการ คือ

ข้อ ๑ ถ้าผู้ใดในหมู่บ้านใด ๆ จะ เป็น ด้วยผู้คน เกิด
ก่อกวน หรืออพยพมาแต่ที่อื่น ก่อกวน เมื่อลำนินนายตำบลเดิมผู้ใหญ่บ้าน
ในตำบลนั้น ปรากฏเห็นเห็นว่า จำนวนคนในหมู่บ้านใดเกินกว่าความ
สามารถในผู้ใหญ่บ้านคนเดียว จะดูแลปกครองให้เรียบร้อยได้ ให้
กำนัน นำความแจ้งต่อกรรมการอำเภอ ให้ พิจารณาสั่งด้วยออกชั้น ๑ แล้ว
ให้กรรมการอำเภอ ออกเขา ไปยังผู้ว่าราชการเมือง เมื่อผู้ว่าราชการ
เมืองเห็นสมควรแล้ว ก็ให้ตั้งหมู่บ้านชั้นใหม่ แต่เลือกผู้ใหญ่บ้าน
เพิ่มเติมชั้นใหม่ได้

ข้อ ๒ ถ้าผู้ใหญ่บ้าน หมู่ใดว่างลง ให้กำนัน ในตำบลนั้น แจ้ง
ต่อนายอำเภอ ซึ่งเป็นผู้บังคับการในท้องที่นั้นให้ทราบภายใน ๗ วัน และ
ให้นายอำเภอเป็นประธาน พร้อมด้วยกำนันผู้ใหญ่บ้านเรียกลูกบ้าน
ในหมู่บ้านที่ตำแหน่งว่างนั้นเลือกผู้ใหญ่บ้านชั้นใหม่ตามวิธีที่ได้
ว่าไว้ในพระราชบัญญัติ ภายในกำหนด ๗ วัน แต่ได้ทราบความจากกำนัน

มาตรา ๒๐ เมื่อผู้ใหญ่บ้าน ต้อง ออกจาก ตำแหน่ง ด้วยเหตุ ประการ
ใด ๆ เป็นหน้าที่ของกำนัน นายตำบลนั้น จะต้องเรียกหมายตั้งแต่
12/10/2566
ตำมโนครวั ทะเบียน มาบัญชีที่ใดทำขึ้นไว้ ในหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านนั้นคืนมา

รักษาไว้ เมื่อผู้ใดรับตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้านแทน ก็ให้มอบ
 ดำเนินในครัว แต่ทะเบียน ราษฎร ที่ส่งไปให้ แต่หมายตั้ง นั้น กำหนด ต้อง รับ
 ส่งให้กรรมการ อำเภอ หนึ่ง การ ที่จะ เรียกคืน หมาย ตั้ง แต่ ดำเนินในครัว
 ทะเบียน ราษฎร ที่ ได้ กล่าว มา ใน ข้อ นี้ ถ้า ขัด ข้อง ประการ ใด กำหนด
 ต้อง รับ แจ้ง ความ ต่อ กรรมการ อำเภอ

มาตรา ๒๑ ถ้าผู้ใหญ่บ้านคนใด จะ ทำการ ใน น้ํา ที่ ไม่ ได้ ใน ครั้ง
 หนึ่ง คราว หนึ่ง เช่น มีกิจ ชุ่ยไป ทางไกล เป็นต้น ให้มอบ น้ํา ที่ แก่
 ผู้ใหญ่บ้าน คนใด คน หนึ่ง ใน หมู่บ้าน ที่ ใกล้ เคียง ใน ตำบล เดียว กัน ให้
 ทำการ แทน กว่าจะ กลับ แต่ ต้อง บอก ให้ กำหนด ทราบ ไว้ ด้วย

ตอน ๓ การตั้งหมู่บ้านชั่วคราว

มาตรา ๒๒ ถ้า ใน ท้อง ที่ อำเภอ ใด มีราษฎร ไปตั้ง ชุมชน ทำการ หา
 เลี้ยงชีพ เค้า ใน บาง ถูๆ ถ้า แต่ จำนวน ราษฎร ซึ่ง ไป ตั้ง ทำการ อยู่ มาก
 พอ สัมควร จะ จัด เป็น หมู่บ้าน ได้ ตาม พระราชบัญญัติ ลักษณะ ปกครอง ท้อง ที่
 เพื่อ ความ สดวก แก่ การ ปกครอง ก็ ให้ นาย อำเภอ ประชุม ราษฎร
 ใน หมู่ นั้น เติง ว่า ที่ ผู้ใหญ่บ้าน คน ๑ หรือ หลาย คน ตาม ควร แก่ กำหนด
 ที่ว่าไว้ ใน พระราชบัญญัติ ลักษณะ ปกครอง ท้อง ที่ นั้น

มาตรา ๒๓ ผู้ซึ่ง สัมควร จะ ว่า ที่ ผู้ใหญ่บ้าน ใน ที่ เช่น นี้ ต้อง มี
 คุณสมบัติ ความ ที่ ได้ ว่า ไว้ ใน มาตรา ๑๒ แห่ง พระราชบัญญัติ นี้ เว้นไว้
 แต่ ข้อ ที่ ตาม พระราชบัญญัติ บังคับไว้ ว่า ต้อง เป็น เจ้าบ้าน เพราะ เหตุ ที่

เป็น ตำแหน่ง ชั่ว ครึ่ง หนึ่ง คราว หนึ่ง แต่คนที่ ไปตั้ง ทำการ เป็น ครึ่ง เป็น
คราว เช่นนี้ไม่มี บ้าน ของ เป็น สมิ ตำนานใน ท้อง ที่ นั้น ถึง ผู้ ที่ จะ ใ้รับ
เลือก เป็น ผู้ ใหญ่ บ้าน ไม่ ใช้ เจ้าบ้าน ก็ เป็น ได้

มาตรา ๒๔ ผู้ ใหญ่ บ้าน เช่น นี้ ให้ เรียกว่า " ว่าที่ ผู้ ใหญ่ บ้าน "
เพราะ เหตุ ที่ เป็น ตำแหน่ง ชั่ว ครึ่ง หนึ่ง คราว หนึ่ง แต่ มี อำนาจ เต็ม หน้าที่
เท่า ผู้ ใหญ่ บ้าน ทุก ประการ ถ้า ราษฎร เลือก ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด อื่น สมิ ควร จะ
ว่าที่ ผู้ ใหญ่ บ้าน ได้ ก็ ให้ รายงาน ขอ หมาย ตั้ง คือ ผู้ วิจารณ์ ราชการ เมือง

มาตรา ๒๕ หมาย ตั้ง ว่าที่ ผู้ ใหญ่ บ้าน นี้ ให้ ผู้ วิจารณ์ ราชการ เมือง
ทำ หมาย พิเศษ ตั้ง เพื่อ ให้ ปรากฏ ว่า ผู้ หนึ่ง ว่าที่ ผู้ ใหญ่ บ้าน ตั้ง แล ใ้เลือก
นั้น เพียง เตือน นั้น เป็น ที่ ดีดี ตาม กำหนด กฎ กติกา ที่ ราษฎร จะ ตั้ง ชม นุม
กัน อยู่ใน ที่ นั้น เมื่อ ราษฎร ขอ พยพ แยก ย้าย กัน ไป แลแล้ว ก็ ให้ เป็น อัน สิ้น
ตำแหน่ง เต็ม หน้าที่ เมื่อ ถึง ฤกษ์ ใหม่ ก็ ให้ เลือก ตั้ง ใหม่ ออก ทัก คราว ไป

มาตรา ๒๖ หม บ้าน ที่ จะ ชม ชั่ว คราว นี้ ให้ รวม อยู่ใน กำ นัน
นาย ตำบล ซึ่ง ใ้ ว่า กล่าว ท้อง ที่ นั้น แต่ เดิม เว้น ใ้แต่ ถา ท้อง ที่ เป็น
ท้อง ที่ มา เปิด ยว ห่าง ไกล จาก กำ นัน เมื่อ มี จำนวน คน ที่ ไป ตั้ง อยู่ มาก
ผู้ วิจารณ์ ราชการ เมือง เห็น จำ เป็ย จะ ต้อง มี กำ นัน ข้น ต่าง หาก ก็ ให้ เลือก
แต่ ตั้ง ว่าที่ กำ นัน ได้ โดย ตัว ของ ตั้ง ว่าที่ ผู้ ใหญ่ บ้าน ตาม ที่ ได้ กล่าว มา แลแล้ว

ตอน ๔ หน้าที่ เต็ม อำนาจ ของ ผู้ ใหญ่ บ้าน

มาตรา ๒๗ ผู้ ใหญ่ บ้าน เป็น หัว หน้า ของ ราษฎร ใน หม บ้าน ของ
คน ตาม ที่ กำหนด ใ้ ใน พระราช บัญญัติ นี้ มี หน้าที่ เต็ม อำนาจ ใน ทาง
ปกครอง แล วิชา ความ สืบ รับ ร้อย ของ ราษฎร ตั้ง จะ กล่าว คือ ไป นี้ คือ

ข้อ ๑ ที่ จะ รักษา ความ ดัง แด ความ สุข สำราญ ช่วย บัง กัน ความ
 ทุกข์ โทษ ของ ลูก บ้าน ตาม ส้ม คอว แต่ ที่ สำมา รท จะ ทำ ได้ การ ที่ ก่อ ต่ำ
 นี้ ถ้า ส้ม คอว จะ ต้อง ปด กษา หา วิช แด ช่วย กัน กับ เพื่อน ผู้ ใหญ่ บ้าน กัด
 กับ กำนัน นาย ตำบล กัด ก็ เปน หน้า ที่ ของ ผู้ ใหญ่ บ้าน ที่ จะ ต้อง ปฏิบค
 ให้ ส้ม คอว แก่ การ ที่ จะ รักษา ประ โยชน์ แด ความ สุข ของ ลูก บ้าน ซึ่ง ได้ ขอ ม
 ไว้ ให้ เปน พระ ใน พระ ราช บัญญู ตัน

ข้อ ๒ ถ้า ความ ทุกข์ โทษ เกิด แก่ ลูก บ้าน ซึ่ง จะ ต้อง ขอ ความ
 บัง กัน จาก วิสุ บาด เปน หน้า ที่ ของ ผู้ ใหญ่ บ้าน ที่ จะ นำ ความ แจง ค่อ
 เจ้า พระ กงงาน ปด กรอง คั้ง แก่ กำนัน นาย ข้า เกอ เปน ตัน ขึ้น ไป โดย ลำ ดับ

ข้อ ๓ ถ้า วิสุ บาด จะ ประ กาศ หรือ จะ ส่ง ราช การ ชัน ไต ให้ ราช ฎร
 ทราบ เปน หน้า ที่ ของ ผู้ ใหญ่ บ้าน ที่ จะ รม ขอ ความ ชัน ขึ้น ไป แจง แก่
 ลูก บ้าน ของ คน ให้ ทราบ

ข้อ ๔ เปน หน้า ที่ ของ ผู้ ใหญ่ บ้าน ที่ จะ ทำ บัญชี สำมา โนคร วิ ใน หมู่
 บ้าน ของ คน แด คอย แก่ ไต บัญชี นั้น ให้ ลูก ต้อง เต็ม อ

ข้อ ๕ ถ้า ผู้ ใหญ่ บ้าน ฐ เห็น เหตุ การณ์ แปร ตก ปลด ต อัน ไต ที่ เกิด ขึ้น
 ใน หมู่ บ้าน ของ คน หรือ ใน ลูก บ้าน ของ คน ซึ่ง อาจ จะ เปน คุณ หรือ
 เปน โทษ แก่ ราช การ บ้าน เมือง กัด แก่ ประชา ชน ใน ที่ นั้น กัด ยก ค่ว
 อย่าง ขาง ผาย โทษ ดัง ฐ เห็น ว่า ผู้ คน มี ทร พย ถึง ของ แปร ตก ปลด ต อัน
 นำ ดัง ได้ ยว่า เปน ของ ที่ ได้ มา โดย ทาง โจร กรรม กัด หรือ ว่า ถ้า
 เห็น ผู้ คน ส้ม คาย ^{1210/2566} หรือ มี บาด แผล ชัน ควร ส่ง ได้ ย ว่า จะ มี ผู้ ชน กระ ทำ

เขาโดยทุจริต หรือ ไปกระทำทุจริตต่อผู้อื่นแล้ว จึงเกิดเหตุขึ้น
ก็ตั้ง ให้นั้นเป็นต้น ให้รับนำความแจ้งต่อกำนัน นายตำบล ของตน

ข้อ ๖ ถ้ามีคนจร แผลงหน้า นอก ตำบลในครัว หมู่บ้าน นั้น เข้ามา
อาไศรย เป็นหน้าที่ของ ผู้ใหญ่บ้าน จะต้อง ได้ถาม ให้รู้จักตัว แต่
วิหะการณที่ มาอาไศรย ถ้าเห็นว่า ไม่ได้มา โดยสุจริต ให้เอาตัว ผู้
นั้น ส่ง กำนัน นาย ตำบล ของตน

ข้อ ๗ ถ้าเกิดเหตุจลาจล ตี ฆ่าคนตาย กัด ศีรษะ กัด ปลัดทวิพ
กัด หรือ ไฟไหม้ กัด หรือ เหตุร้าย สำคัญ ใดๆ ใน หมู่บ้าน
ของ ตน หรือ ใน หมู่ บ้าน ที่ใกล้เคียง อัน ผู้สมควร จะ ช่วย ได้ เป็น หน้าที่
ของ ผู้ใหญ่ บ้าน จะต้อง เรียก ลูก บ้าน ของตน ออก ช่วย ต่อสู้ คืบ ตามจับ
ผู้ร้าย เขา ช่าง ถวางคืน หรือ ต้มไฟ หรือ ช่วย อย่าง อื่น ที่ ผู้สมควร โดย
เต็มกำลัง

ข้อ ๘ ผู้ใหญ่บ้าน เห็น ลูกบ้าน ของตน คนใด แต่ง ความ ฮา ขาว
มาท ร้าย แก่ผู้อื่น กัด หรือ เป็น คน จรจัด ไม่ปรากฎ กาว ทำ มาหา เดียง
ชีพ แต่ ไม่สามารถ จะ ชี้แจ้ง ให้เห็น ความ บริสุทธิ์ ของตนได้ กัด ผู้
ใหญ่บ้าน มีอำนาจ ที่จะ เรียก ลูก บ้าน คน นั้น มาได้ ถาม แด ว่า กัดว่า ส่ง ส่ง
ถ้า ไม่ฟัง ให้เอาตัว ส่ง กำนัน จัด การ ตาม ความใน มาตรา ๕๒ แห่งพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ เตออำนาจ ใน การ ที่ เกี่ยว ดึง ความ
อาญา ตั้ง ต่อ ผู้ใด

ข้อ ๑ เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือ
สงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตน ต้องแจ้งความต่อกำนัน
นายตำบลให้ทราบ

ข้อ ๒ เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือ
สงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ใกล้เคียง ต้องแจ้งความต่อผู้ใหญ่
บ้านหมู่บ้านนั้นให้ทราบ

ข้อ ๓ เมื่อตรวจพบของกลางที่ผู้กระทำผิดกฎหมายมีอยู่
หรือสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาโดยการกระทำผิดกฎหมายหรือเป็น
สิ่งของสำหรับใช้ในการกระทำผิดกฎหมายก็ดี ให้จับส่งของนั้นไว้
แต่รีบนำส่งต่อกำนันนายตำบล

ข้อ ๔ เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกำลังกระทำผิดกฎหมายก็ดี หรือมี
เหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำผิดกฎหมายก็ดี ให้จับตัว
ผู้นั้นไว้แต่รีบนำส่งต่อกำนันนายตำบล

ข้อ ๕ ถ้ามีหมายหรือมีคำสั่งตามนำที่ราชการให้จับผู้ใด
ในหมู่บ้านนั้น เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะจับผู้นั้น
แต่รีบส่งต่อกำนันหรือกรมการอำเภอตามสมควร

ข้อ ๖ เมื่อเจ้าพนักงานผู้หน้าที่ออกหมายสั่งให้คนหรือให้ยึด
ผู้ใหญ่บ้านต้องจัดการให้เป็นไปตามหมาย

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยลักษณะปกครองตำบล

ตอน ๑ การตั้งตำบล

มาตรา ๒๙ ให้นายหมู่บ้าน รวมกันราว ๒๐ หมู่บ้าน ให้จัดเป็นตำบล ๑ แต่เมื่อ สัมเทศภิบาลเห็น ชอบด้วยแล้ว ให้ผู้ว่าราชการเมือง กำหนด หมายเขตตำบลนั้น ให้ทราบได้ โดยชัดว่า เพียงใด ทดตามถ้าที่ หมายเขต ไม่มีตำหนัก, หมอชั่ง, ศตออง, บั้ง, บาง หรือสิ่งใด เป็นสำคัญ ก็ ให้จัด ให้ มีหลักปัก หมายเขต ไว้เป็นสำคัญ

ตอน ๒ การตั้งกำนัน และกำนัน ออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๐ ให้ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งปวงใน ตำบลนั้น เลือกกัน เป็นกำนัน นายตำบล คน ๑ แต่การ เลือกกำนันนี้ นายอำเภอซึ่ง ได้ว่ากล่าว ท้องที่ ต้อง หนึ่ง เป็น ประธาน เมื่อผู้ใหญ่บ้าน ใน ตำบลนั้น เห็น พ้องกัน หรือโดย มากด้วยกัน ว่าผู้ใหญ่บ้าน คนใด สัมควร จะ เป็นกำนัน ก็ให้ นายอำเภอ พาตัว ผู้รับเลือกนั้น เข้า ไป ยัง ศาลากลาง เมือง ที่ จะได้ รับ หมายตั้ง จากผู้ว่าราชการเมือง แล้ว ให้มอบ สำมโนครุฑ แต่ ทะเบียน บัญชี ใน ตำบลนั้น ให้กำนัน ผู้ นั้น รักษา ไว้

มาตรา ๓๑ เหตุที่กำนัน จะ ต้อง ออก จาก ตำแหน่ง นายตำบล มี ๓ ประการ คือ

๑ 12/10/256๒
ข้อ ๑ ถ้าต้อง ออก จากผู้ใหญ่บ้าน เป็น ต้อง ออก จากกำนัน ด้วย

ข้อ ๒ ถ้าผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น โดยมากด้วยเห็นชอบให้เขา
ออกจากราชการในตำแหน่ง

ข้อ ๓ ถ้าผู้ว่าราชการเมืองเห็นว่า ความสามารถไม่พอ แก่ตำแหน่ง
แต่สมควรแก่เกียรติยศ เห็นชอบด้วย

กำหนดที่ต้อง ออกจากราชการในตำแหน่ง ตำบลด้วยเหตุข้อ ๒ หรือข้อ ๓
ไม่ขาด จากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่เป็นอยู่

มาตรา ๓๒ ถ้าตำแหน่งกำหนดว่างลงเมื่อใด ให้กรรมการอำเภอ
เรียกประชุมผู้ใหญ่บ้านทั้งปวงในตำบล ให้นายอำเภอหนึ่งเป็นประธาน
เลือกกำหนดใหม่ภายใน ๑๕ วัน

มาตรา ๓๓ ถ้ากำหนดทำการในหน้าที่ไม่ได้ ในชั่วคราว เวลาใด
เช่น ไปทางไกลเป็นต้น ให้มอบอำนาจแต่หน้าที่ไว้แก่ผู้ใหญ่บ้านคน
ใดคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ในตำบลเดียวกันให้ทำการแทน แต่ให้ผู้นั้น
มีอำนาจเต็มที่ในตำแหน่งกำหนดนั้น แต่การที่กำหนดนั้น จะมอบหมายหน้าที่
ให้แก่ผู้ใหญ่บ้านทำการแทนเช่นนั้น ให้บอกผู้ใหญ่บ้านทั้งหลายใน
ตำบลเดียวกัน แต่บอกกรรมการอำเภอให้ทราบไว้ด้วย

ตอน ๓ หน้าที่แต่อำนาจของกำหนด

มาตรา ๓๔ บรรดาการที่จะตรวจตรา รักษาความปรกติเรียบร้อย
ในตำบล คือ การที่จะว่ากล่าว ราษฎรในตำบลนั้น ให้ประพฤติตาม
พระราชกำหนด กฎหมายก็ดี หรือการที่จะบอถึงกัน สมัยตราขาย แต่รักษา

12/10/2566

ความทุกข์สำราญของราษฎรในตำบลนั้นก็ดี หรือการที่จะรับกิจสุก
 ทุกข์ของราษฎรในตำบลนั้นขึ้นหรือเขียนต่อผู้ว่าราชการเมือง กรมการ
 อำเภอ แต่จะรับข้อราชการมาประกาศแก่ราษฎรในตำบลนั้นก็ดี
 หรือที่จะจัดการตามพระราชกำหนด กฎหมาย เช่นการตรวจแต่นำ
 เก็บภาษีอากรในตำบลนั้นก็ดี การที่จะอยู่ในหน้าที่ของกำนันผู้เป็น
 นายตำบล ผู้ใหญ่บ้าน ท้องปวงในตำบลนั้น แต่แพทย์ประจำตำบล
 จะต้องช่วยกันเอาเบเน พระจัดการให้เรียบร้อยได้ ตามสมควรแก่หน้าที่
 มาตรา ๓๕ กำหนด มีหน้าที่แต่อำนาจในการที่เกี่ยวด้วย ความ ซาญา
 ดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑ เมื่อทราบข่าวว่า มีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือ
 สงสัยว่าได้เกิดขึ้น ในตำบลของตน ต้องแจ้งความต่อ กรมการ อำเภอ
 ให้ทราบ

ข้อ ๒ เมื่อทราบข่าวว่ามี การกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสง
 สสัยว่าได้เกิดขึ้น ในตำบลที่ใกล้เคียง ต้องแจ้งความต่อกำนัน นายตำบลนั้น
 ให้ทราบ

ข้อ ๓ เมื่อปรากฏว่า ผู้ใดกำลังกระทำผิดกฎ หมายก็ดี หรือมี
 เหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้ใดที่กระทำผิด กฎหมายก็ดี ให้จับผู้ผิดไว้ แต่
 รับนำส่ง คือกรมการอำเภอ

ข้อ ๔ ตามหมาย หรือคำสั่ง ตามหน้าที่ราชการให้จับผู้ใดในตำบลนั้น
 เป็นหน้าที่ของกำนันผู้ที่จะจับผู้ผิดแล้วรับ ส่งต่อ กรมการ อำเภอตามสมควร

ข้อ ๕ เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายตั้งให้คนหรือให้ยึด
กำหนดต้องจัดการให้ไปไปตามหมาย

ข้อ ๖ ถ้ามีมาขอขยาคงคนหรือสิ่งของกตหรือผู้ต้องโจกรรมจะ
ทำกฎหมายตราดั้นหรือมีผู้จะขอทำขันธ์ศรัทธาบาดแมดกตพึงให้
กำหนดสืบค้นฟังข้อความแล้วรีบนำตัวผู้ขอแต่ผู้ต้องขยาค
สิ่งของบรรดาที่จะพาไปด้วยหนีไปยังกรมการอำเภอถ้าสิ่งของอย่าง
ใดจะพาไปไม่ได้ก็ให้กำหนดขันธ์ศรัทธาให้รู้เห็นแล้วนำความไปแจ้ง
ต่อกรมการอำเภอในขณะนั้น

มาตรา ๓๖ ถ้ากำหนดรู้เห็นเหตุกชวอนของราษฎรหรือการ
แปลกปลดตเกิดขึ้นในตำบลต้องรีบรายงานต่อกรมการอำเภอให้ทราบ

มาตรา ๓๗ ถ้าเกิดจลาจลกตฆ่ากันตายกตซึ่งทรมกต
ปล้นทรมกตไฟไหมกตหรือเหตุร้ายดำคัญอย่างใด ๆ ในตำบล
ของตมหรือในตำบลกเกิดเคียงอันตมควรจะช่วยใดกตหรือม
ผู้ร้ายแต่กอนนำมาตมในตำบลนั้นกตหรือมเหตุควรตั้งได้ยว่าลูก
บ้านในตำบลนั้นบางคนจะเกยของเป็นโจรมผู้ร้ายกตเป็นนาคของ
กำหนดจะคงเรียกผู้ใหญ่บ้านแลตมบ้านในตำบลออกช่วยคชศติดตามจับผู้ร้าย
หรือคตตามเขาของกลางคืนหรือดับไฟหรือช่วยอย่างอื่นตมควร
แก่การโดยเต็มคจจ

มาตรา ๓๘ ให้กำหนด แคนเดิน ทาง ซึ่งไม่มีเหตุควรตั้งได้
ว่าจะเป็นผู้ ราย ให้ โดยมี พกตามควร

มาตรา ๓๙ ถ้าผู้ เดิน ทางด้วยราชการ จะต้อง ทารคน นำทาง หรือ
ขาด แคลน พาหะ เต็มยงอาหาร ตง ในระหว่าง ทาง และจะร้อง ขอต่อกำนัน
ให้ช่วยส่งเคราะห์ กำนันต้องช่วยจัดหาให้ ตามที่ จะทำได้ ถ้าหากว่าการที่จะ
ช่วยเหลือนั้น จะต้องออกราคา ค่าจ้างเพียงใด ให้ กำนันเรียกเอา แก่ ผู้เดิน
ทาง นั้น

มาตรา ๔๐ กำหนดต้องตรวจจัดการรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์
อันอยู่ในตำบลนั้น เช่น สระน้ำ ศาลาอาไศรย ที่เลี้ยงปลูสัตว์ เป็นต้น

มาตรา ๔๑ กำหนดต้องรักษา มาณูซึ่ง ดำเนินนครวิ แต่ทะเบียนมาณูซึ่ง
ของรัฐ บาลในตำบล นั้น แต่คอย แก่ ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง กับมาณูซึ่ง
ผู้ใหญ่บ้าน

มาตรา ๔๒ กำหนดต้อง ทำมาณูซึ่งของ ซึ่งของ ภาษีอากร ในแขวง
นั้นยื่นต่อ กรมการ อำเภอ เจนนำ ราชฎร ไปเสีย ภาษีอากร ตามพระราชบัญญัติ
ภาษี อากร

มาตรา ๔๓ กำหนด กระทำการ ตามนำที่ จะเรียก ผู้ใดมาหรือให้ ช่วย
ก็ได้

มาตรา ๔๔ ในตำบล ๑ ให้มีตำรวจ สำหรับเป็น ผู้ช่วยแลรับใช้
ตำรวจ ของ กำนัน ๒ คน ผู้ที่จะเป็นตำรวจนี้ แลแต่กำนันจะขอรับ ให้
ผู้ใดเป็น 12/10/2388 แต่ต้องได้ รับความเห็นชอบ ของผู้ว่าราชการ เมืองด้วย จึงเป็น
ได้ แต่กำนัน มีอำนาจ เบียดขับตำรวจได้

คอน ๔ แพทย์ประจำตำบล การตั้งแต่วันที่

มาตรา ๔๕ ในตำบล ๑ ให้กำหนดให้มีใหญ่บ้าน ประชุมพร้อมผู้ใหญ่ชก
ผู้ที่มีความรู้ในวิชา แพทย์ เป็นแพทย์ประจำตำบล คน ๑ สำหรับ
จัดการ ป้องกัน ไข้เจ็บ ของราษฎรใน ตำบลนั้น

มาตรา ๔๖ วิชาเลือกแพทย์ประจำตำบล ให้ทำเหมือนเลือกแต่ตั้ง
กำหนดนั้น แต่ที่ เป็นแพทย์ประจำตำบลนั้น จะเลือกอุทิศที่เพิ่มใหญ่
บ้านอยู่แถว หรือยังไม่ได้เป็นใหญ่ บ้านก็ได้เหมือนกัน ห้ามแต่มีให้เด็ก
ผู้ที่อยู่ในท้อง ที่ตำบลนั้น เว้นแต่ที่ เป็นแพทย์ประจำตำบลที่ เกิดเคยงกัน
อยู่แล้ว แต่เขาขอมจะทำกรรวม เป็น ๒ ตำบลลาผู้จวราชสาร เมือง
เห็นเป็น การ สัมควรแต่ก็ เป็นได้

มาตรา ๔๗ เหตุที่ แพทย์ ประจำตำบลจะต้อง ออก จาก ตำแหน่ง นั้น
เหมือนกับ เหตุที่กำหนด จะต้องออก จากตำแหน่ง ทุกประการ

มาตรา ๔๘ แพทย์ ประจำตำบล มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ
ข้อ ๑ ที่จะช่วย กำหนดใหญ่บ้าน คิด ขาน แต่จัด การ รักษา ความสงบ
เรียบร้อยในตำบล ดังกล่าวไว้ในมาตรา ๓๖ แล ๔๒ แห่ง พระราช
บัญญัตินี้

ข้อ ๒ ที่จะคอยตั้งเกิดตรวจตรา ความไข้เจ็บที่เกิด ขึ้นแก่ ราษฎรใน
ตำบลนั้น แลตำบลที่ใกล้เคียง ถ้าเกิด โรคไทรย่ำแรงต้นขอหวาดระโรค
กิด ถ้าไฟโรค กิด ไข้ทรพิษกิด ต้อง คิด ป้องกัน ด้วยแนะนำ

กำหนดผู้ใหญ่บ้านให้ตั้งราษฎรให้จัดการป้องกันโรค เช่น ทำความสะอาดเป็นต้น แต่แพทย์ประจำตำบลต้องเที่ยวตรวจตราชี้แจงแก่ราษฎรด้วย

ข้อ ๓ การป้องกันโรคภายในตำบลนั้น เช่น ปลูกทรพคิม บ้อง ไข่ทรพคิม กัด ที่จะมีซากโรคไว้สำหรับกำจัด กัด แต่อย่าให้ในตำบลนั้นถึงได้ใครกบั่นเป็นเชื้อโรคกัด การเหตนั้นอยู่ในหน้าที่แพทย์ประจำตำบล ๆ จะต้องคิด อานกับแพทย์ประจำเมือง แต่กำหนดผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นให้สำเร็จ ตลอดไป

ข้อ ๔ ถ้าโรคไทยร้ายกาจ เช่น อหิวาตกะโรค กาฬโรค ไข่ทรพคิม โรคระบาดทวีปัสสิคัว เกิดขึ้นในตำบลนั้น แพทย์ประจำตำบลต้อง รวบรวมงาน บังกรมการ ข้าเถอ ให้ทราบโดยทันที แต่ต่อไปเนื่อง ๆ จนกว่าจะสงบโรค

มาตรา ๔๙ แพทย์ประจำตำบลมีสังกัด ขึ้น อยู่ในแพทย์ประจำเมือง แพทย์ประจำเมือง มีหน้าที่ จะต้องตรวจตราแนะนำการวางน ในหน้าที่แก่แพทย์ประจำตำบลใน เมืองนั้น ทั่วไป

ตอน ๕ การประชุมกำหนด ผู้ใหญ่ บ้านแต่แพทย์ประจำตำบล

มาตรา ๕๐ เมื่อ กำหนดเห็นว่ามีการอันใดเนื่อง ในการรักษาความปรกติ เรียบร้อยในตำบล สุ่มควร จะปลูกษาหารือกัน ใน ระหว่ง กำหนดผู้ ใหญ่ บ้าน ทั้งปวง แต่แพทย์ ประจำตำบล กำหนดก็มี อำนาจที่ จะเรียกมาประชุม ปลูกษาหารือกัน แต่ให้ เหาะเสียงที่เห็น พร้อมกัน โดยมากเป็นที่ ชขาดตกลง ในการที่ ปลูกษาหารือกัน นั้น

มาตรา ๕๑ ให้กำหนดเรียกผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง ปวง แลแพทช์ประจำ ตำบลน ประชุมพร้อมกัน เดือนละ ครั้ง เดิมต่อไป เพื่อปรึกษาหารือการที่จะ ปรึกษาหารือใน ตำบลให้ เรียบร้อย

มาตรา ๕๒ ถ้ามีเหตุสงสัยว่าผู้ใดใน ตำบลนั้น แสดงความ อารมณ์มาทว่าร้าย แก่ผู้อื่นก็ได้ หรือเป็น คน จรจัดไม่ปราศ การ ทำ มาหาผู้อื่นได้ แต่ไม่สำราต จะ ชี้แจงความ บริสุทธิ์ ของตนได้ ก็ได้ ให้กำหนด เรียก ประชุม ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลนั้น ถ้ามีเหตุ กานควร เชื่อ ว่า เป็น ความจริง ก็ให้เอาตัว ผู้ นั้น ส่ง กรมการ อำเภอกไป พัก ร้อง เอา โทษตาม มาตรา ๓๐ แห่ง ประมวลกฎหมาย อาญา

มาตรา ๕๓ เมื่อมีผู้ใหญ่บ้าน นำคน จรแปลก หน้า นอกบ้าน ในครัว ตำบลมาตั้ง กำหนดตาม ความใน มาตรา ๒๗ ข้อ ๖ ให้กำหนด ปรึกษาหารือ กับผู้ใหญ่บ้าน เมื่อเห็น สัมควร จะ จับได้ คน ผู้ นั้น ออกไป เสีย จากท้อง ที่ ตำบล นั้น ก็ได้

มาตรา ๕๔ ถ้า ตักบ้าน ผู้ใด ไปตั้ง ทับ กระทบ หรือ เรือน โรง อยู่ ในที่เบียดขวางใน ตำบลนั้น ซึ่ง น่า กัด จะ เป็น อันตราย ด้วยโจรผู้ร้าย หรือนำ สงได้ยว่า จะ เป็น สำนักโจรผู้ร้าย การ อย่าง นี้ให้กำหนด กับผู้ใหญ่บ้านใน ตำบลนั้น ประชุมปรึกษา กัน ดู เมื่อเห็น เป็น การ สัมควร แล้ว จะบังคับให้ ตักบ้านคนนั้นย้าย เขา มา อยู่ เสีย ใน หมู่บ้านราษฎร ก็ได้ แต่ ให้ นำ ความแจ้ง คือ กรมการ อำเภอก ด้วย

มาตรา ๕๕ ถ้าราษฎร คนใดทงให้บ้าน เว้น ไร่ รุก รุก ไร่ หรือ
 ปล่อยให้ ได้ใครก ส้มมม อาจจะเป็นเหตุให้เกิดอันตราย แก่ผู้ ที่ อยู่ ใน ที่ นั้น
 หรือผู้ ที่ อยู่ ใกล้ เคียง กัน หรือผู้ ที่ ไป มา หรือให้เกิด อีศัก ไทย
 หรือโรคไทย ให้กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน แด แพทย์ ประจำ ตำบล ปลุกษา กัน
 ถ้า เห็น ควร จะ บังคับ ให้ผู้ อยู่ ใน ที่ นั้น แด ไซ เลี้ยว ให้ ต่ ก็ บังคับ ได้
 ถ้า ผู้ นั้น ไม่ ทำ ตาม บังคับ ก็ ให้กำนัน นำ ความ ร้อง เรียน ต่อ กรม การ
 ข้าเถอ

มาตรา ๕๖ ใน เวลาใด จะ มี อัน ตราย แก่ การ ทำ มา หา กิน ของ ตู ก บ้าน
 ใน ตำบล นั้น เช่น มี เหตุ โรคไทย ไข้ เจ็บ ตืด ต่อ เกิด ขึ้น หรือ น้ำ มาก
 หรือ น้ำ น้อย เกิน ไป เปน ตน ให้กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน แด แพทย์ ประจำ
 ตำบล ปลุกษา หา หรือ กัน ใน การ ที่ จะ บัง กัน แด ไซ เขียว ยา ภัย นั้น ตราย ด้วย
 อากการ ที่ แนะ นำ ตู ก บ้าน ให้ ทำ อย่าง ไต หรือ ตง แรง ช่วย กัน ได้ ประการ
 ไต กำนัน มี อำนาจ ที่ จะ บังคับ การ นั้น ได้ ถ้า เห็น เปน การ เหลือ ก่า ตัง
 ให้ ร้อง เรียน ต่อ กรม การ ข้าเถอ แด มุ่ ว่า ราชการ เมือง ขอ ก่า ตัง
 รัฐบาล ช่วย

มาตรา ๕๗ ใน การ ที่ จะ ดำรง สัม โน ครวั แด ทะ เบียน ภาย ที่ ต่าง ๆ
 เพื่อ ประโยชน์ ใน ราชการ เช่น การ ที่ จะ ดำรง สัม โน ครวั แด ทำ
 ภาย ที่ ไร่ ๒๕๕๕ สิ่ง ของ ต้อง พัก ตั ภาษี อากการ ใน ตำบล นั้น กำนัน จะ เรือ กผู้

ใหญ่บ้าน ทั้งปวง ประชุมกัน ตรวจ ทำบัญชี ให้ถูกต้อง แต่ให้ลงชื่อ
พร้อมกันเป็นพยานในบัญชีที่จะยื่นต่อเจ้าพนักงานก็ได้

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่จะทำรายงานประจำ หรือรายงานจรดอย่างใด ๆ
ยื่นต่อกรมการ ข้าเถร กำหนด จะเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้าน แด แพทย์
ประจำตำบลในตำบลนั้น พร้อมกัน ตรวจ สอบก่อน แต่จะให้ลงชื่อ
เป็นพยานในรายงานนั้นก็ได้

มาตรา ๕๙ ในเวลาที่ผู้ว่าราชการ เมือง หรือ กรมการ ข้าเถร
มีหมายให้ ประกาศข้อราชการ อันใด แก่ราษฎร กำหนด จะเรียกประชุม
ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นพร้อมกันชี้แจง ให้เป็นที่เข้าใจข้อราชการ อันนั้นแล้ว
ให้รับข้อราชการไป ประกาศแก่ราษฎร อีกชั้นหนึ่งก็ได้

มาตรา ๖๐ ในเวลาใดที่มีการ นักชกตฤกษ์ หรือ ประชุมชน เป็น
การใหญ่ในตำบลนั้น กำหนด จะเรียกผู้ใหญ่บ้าน แด แพทย์ ประจำ
ตำบล พร้อมกัน มาช่วย พักพิทักษ์รักษา ความเรียบร้อยในที่นั้น ถ้า
แลเห็นเป็นการจำเป็นแล้ว จะขอแรง ราษฎร มาช่วยด้วยก็ได้

มาตรา ๖๑ เวลาข้าราชการ ผู้ใหญ่ หรือ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มา
ตรวจราชการในที่ใด กำหนด จะเรียกผู้ใหญ่บ้าน แด แพทย์ ในตำบล
ประชุมพร้อมกันเพื่อ แจง ข้อราชการ หรือ ฟัง ราชการ ก็ได้

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยลักษณะปกครองอำเภอ

ตอน ๑ การตั้งอำเภอแก่กิ่งอำเภอ

มาตรา ๒๒ ท้องที่หลายตำบลอันสมควรอยู่ในความปกครองอันเดียวกันได้ ให้จัดเป็นอำเภอ ๑

มาตรา ๒๓ ลักษณะการตั้งอำเภอ ให้สมุหเทศาภิบาลจัด การตั้งขึ้น คือ

ข้อ ๑ ให้กำหนดเขตท้องที่อำเภอ มีเครื่องหมายแต่จุดเขตอำเภออื่นทุกตำบล อย่าให้มีที่ว่างเปล่าอยู่นอกเขตอำเภอ

ข้อ ๒ ให้กำหนดจำนวนตำบลที่รวมเข้าเป็นอำเภอ แต่ให้กำหนดเขตตำบลให้ตรงกับเขตตำบล ถ้ามีที่ว่างเปล่า เช่น ที่หรือป่าเบญจตน์ อยู่ไกลเคียงท้องที่อำเภอใด หรือจะตรวจตราปกครองได้สะดวกจากอำเภอใด ก็ให้สมุหเทศาภิบาลกำหนดที่ว่างนั้นเป็นกิ่งภายในอำเภอ นั้น

ข้อ ๓ ให้ กำหนดที่ตั้งที่ว่าการอำเภอ ให้อยู่ในที่ซึ่งจะทำการปกครองราษฎรในอำเภอ นั้นได้สะดวก

ข้อ ๔ ให้สมุหเทศาภิบาลบอกข้อกำหนดเหล่านี้ เข้ามายังเสนาบดีในเวลาที่ จะจัดตั้งอำเภอใหม่ เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต

แล้ว จึง ประกาศตั้งอำเภอได้

12/10/2566

มาตรา ๖๔ อำเภอใดท้องที่กว้างขวาง กรมการอำเภอ จะไปตรวจ
 คว้าให้ตลอดท้องที่ใด โดยขาด แต่หากมีท้องที่นั้นผู้คนไม่มากมาย
 พอแก่จะตั้งขึ้นเป็นอำเภอ ๑ ต่างหากก็ หรือในท้องที่อำเภอใด
 มีที่ประชุมชนมาก อยู่ห่างไกลจากที่ว่าการอำเภอ กรมการอำเภอจะ
 ไปตรวจการไม่ได้ลำต้นควร แต่จะตั้งที่ประชุมชนแห่งนั้นขึ้นเป็น
 อำเภอต่างหาก ท้องที่จะแยกไปก็ ถ้าความขัดข้องในการ
 ปกครอง มีขึ้น อย่างไรก็ดี ตั้งว่ามานี้ จะแบ่งท้องที่นั้น ออกเป็นกิ่งอำเภอ
 เพื่อให้สะดวกแก่การปกครองก็ได้ ให้พึงเข้าใจว่าการที่ตั้งกิ่งอำเภอ
 นั้น ให้ตั้งต่อเมื่อมีความจำเป็นในการปกครอง อำเภอ ๑ จะมี
 กิ่งอำเภอเดียว หรือหลายกิ่งอำเภอก็ได้

มาตรา ๖๕ การจัดตั้งกิ่งอำเภอใด ก็เมื่อตั้งที่ว่า การอำเภอ
 นั้นเอง ขึ้นอีกแห่ง ๑ เพื่อความสะดวกแก่การปกครอง การที่จะกำหนด
 จะต้องกำหนดแต่ที่ตำบลใด ๆ บาง ที่จะต้องอยู่ในปกครองของกิ่ง
 อำเภอ เมื่อสัมฤทธิ์ผลกับมาตได้ รับอนุญาต ของ เสนาบดีแล้ว ก็จัด
 ตั้งกิ่งอำเภอได้

บทนิพนธ์ ๒ การจัดตั้งกรมการอำเภอ

มาตรา ๖๖ อำเภอ ๑ ให้มีพนักงานปกครอง คณะ ๑ เรียก
 รวมกันว่า กรมการอำเภอ ๆ แยกเป็นรายตำแหน่ง ดังนี้ คือ

(๑) นายอำเภอ หรือ ถ้าเป็น ตำแหน่งพิเศษ เรียกว่า นาย
ราชการอำเภอ เป็นหัวหน้าการปกครองทั่วไปในอำเภอ แต่ขึ้นตรง
ต่อผู้ว่าราชการเมือง มีอำเภอละคน ๑

(๒) ปลัดอำเภอเป็นผู้ช่วยแต่ผู้แทน นายอำเภอ อยู่ในบังคับนาย
อำเภอ อำเภอ ๑ มีจำนวน ปลัดอำเภอ มากน้อยตามสมควร แก่ราชการ

(๓) ผู้มีอำนาจขึ้นอำเภอ คือ ข้าราชการที่มีสังกัดใน กรมสรรพากร
มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายอำเภอในการเก็บภาษีอากรและผลประโยชน์แผ่นดิน
อยู่ในบังคับนายอำเภอ

มาตรา ๖๗ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้มีอำนาจขึ้น ซึ่ง รวมเรียกกันว่า
กรมการอำเภอนี้ แม้มีตำแหน่งต่างกัน ย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบ
รวมกันในการที่จะให้การปกครองอำเภอขึ้นเรียบร้อย แต่เมื่อตำแหน่ง
ใดการขาดเหลือหรือ หรือว่าว่าง พนักงาน กรมการ อำเภอ แม้อยู่ใน
ในตำแหน่งอื่น ต้องช่วยแต่ต้องทำแทนกัน จะถือว่าเป็น พนักงาน
ต่างกันนี้ไม่ได้

มาตรา ๖๘ นายอำเภอ มีอำนาจใน ส่วน ราชการ ฝ่ายพลเรือน เหนือ
ข้าราชการทุกแผนกที่ประจำรักษาราชการในอำเภอ นั้น อำนาจที่
ว่านี้ไม่มีแก่ อำเภอที่ตั้งที่ว่าการเมือง หรือที่ว่าการมณฑล

มาตรา ๖๙ นอกจากกรมการอำเภอในอำเภอ ๑ ให้มีตำแหน่ง
เสนาบดีพนักงานช่วยผู้บังคับกรมการอำเภออีกมากน้อยตามสมควรแก่ราชการ

มาตรา ๗๖ พนักงาน ปกครอง กิ่ง อำเภอ จะมี กรมการ อำเภอ
 รอง แต่ นาย อำเภอ ตำแหน่งใด อยู่ประจำการ และ จะมี เสมียน พนักงาน
 อยู่ประจำทำการ ที่ กิ่ง อำเภอ เท่าใด ทั้ง นี้ แล้ว แต่ จะ ต้อง แยก
 ราชการ แต่ ผู้ ที่ เป็นใหญ่ อยู่ประจำทำการ ที่ กิ่ง อำเภอ ของ อยู่ ใน
 บัณฑิต นาย อำเภอ และ ทำการ ใน หน้า ที่ ใน เวลา ที่ นาย อำเภอ มิ ได้ มา อยู่
 ที่ กิ่ง อำเภอ เหมือน เป็น ผู้ แทน นาย อำเภอ คน นั้น

มาตรา ๗๗ อำเภอใด มี กิ่ง อำเภอ การ อย่างใด จะ ควร แยก
 เป็น ส่วน ไป สำหรับ กิ่ง อำเภอ และ การ อย่างใด ควร รวม ทำ แต่ ใน ที่
 ว่า การ อำเภอ แห่ง เดียว ทั้ง นี้ ผู้ว่า ราชการ เมือง มี อำนาจ ที่ จะ กำหนด
 ได้ โดย อนุมัติ ของ สุ่มเทศาภิบาล

มาตรา ๗๘ การ เลือกลง ข้าย ถอน นาย อำเภอ ให้ สุ่มเทศาภิบาล มี
 อำนาจ ที่ จะ ทำได้ โดย อนุมัติ ของ เสนาบดี

มาตรา ๗๙ การ เลือกลง ข้าย ถอน ปลัดอำเภอ สุ่มผู้บัญชาอำเภอ ให้
 ผู้ว่า ราชการ เมือง มี อำนาจ ที่ จะ ทำได้ โดย อนุมัติ ของ สุ่มเทศาภิบาล
 สุ่มเทศาภิบาล ต้อง บอก เข้า มา ยัง เสนาบดี ให้ ทราบ ด้วย จงทุก คราว

มาตรา ๘๐ การ เลือกลง ข้าย ถอน เสมียน พนักงาน ใน อำเภอ ให้
 ผู้ว่า ราชการ เมือง มี อำนาจ ที่ จะ ทำได้ ต้อง บอก ให้ สุ่มเทศาภิบาล
 ทราบ ด้วย จงทุก คราว

มาตรา ๘๑ เวลา ตำแหน่ง ปลัด อำเภอ หรือ สุ่มผู้บัญชาอำเภอว่าง

ให้นายอำเภอมีอำนาจที่จะจัดผู้หนึ่งผู้ใดในคณะกรรมการอำเภอ หรือ
 เสมียน พนักงาน คนหนึ่งคนใดเข้าทำการในตำแหน่งนั้น ๆ ได้ชั่วคราว
 แต่ต้องรีบบอกไปยังผู้ว่าราชการเมือง แต่ให้ผู้นั้นทำการในตำแหน่ง
 นั้นไปก่อนจะได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานผู้ใหญ่ให้เป็นประการใด

เวลาตำแหน่งเสมียน พนักงาน ในอำเภอว่าง ให้นายอำเภอมีอำนาจ
 ที่จะจัดคนเข้าทำการในตำแหน่งนั้น ๆ ได้ชั่วคราว แต่ต้องรีบขอ
 อนุมัติของผู้ว่าราชการเมืองภายในเดือน ๑ แต่ผู้ว่าราชการเมือง
 จะส่งผู้หนึ่งหรือผู้อื่นให้เป็นแทนในตำแหน่งที่ว่าง

มาตรา ๗๖ บรรดาข้าราชการซึ่งมีสังกัดทำราชการอยู่ในที่ว่าการ
 อำเภอ นายอำเภอมีอำนาจที่จะให้ลาได้คราวละไม่เกิน ๑๕ วัน

มาตรา ๗๗ ถ้าแต่ผู้ใดมีเหตุอันนายอำเภอเห็นว่าควรให้ทำราชการ
 อยู่ในตำแหน่งจะเสียราชการ นายอำเภอจะให้ผู้นั้นพักราชการเสีย
 ชั่วคราวก็ได้ แต่ในการที่สั่งให้พักราชการนี้ ต้องบอกให้ผู้ว่า
 ราชการเมืองทราบภายใน ๑๕ วัน คำตัดสินเป็นเด็ดขาดในเรื่องนั้น
 ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจที่จะตั้งตำแหน่งที่เกิดขึ้น

มาตรา ๗๘ ให้มีดวงตราประจำตำแหน่ง นายอำเภอ แต่ดวงตรา
 สำหรับนายถึงอำเภอ สำหรับประทับกำกับตลับมือที่ตั้งชื่อในหนังสือ
 สำคัญต่าง ๆ บรรดาหนังสือที่ทำในนามเดาน้ำที่กรมการอำเภอ ห้ามมิ
 ให้ใช้ตราอื่นประทับ แต่ตราประจำตำแหน่งนี้ในเวลาผู้ใดทำการ
 แทนหรือรับตำแหน่งนั้นก็ได้ใช้ได้

มาตรา ๗๙ ใน เวลาตำแหน่ง นายอำเภอว่าง กัด หรือ นายอำเภอ จะ ทำการ ใน หน้า ที่ไม่ ได้ ชั่ว คราว กัด ถ้า แต่ ผู้มี หน้าที่ ปฏิบัติ หรือ ผู้ว่า ราชการ เมือง มี ได้ มี คำสั่ง เป็น อย่าง อื่น แคว ให้ กรรมการ อำเภอ ซึ่ง มี ยศ ตั้ง กว่า ผู้ อื่น เป็น ผู้ แทน

มาตรา ๘๐ ผู้ แทน มี อำนาจ หน้า ที่ แต่ ความ รับ ผลิต ชอบ ของ ตำแหน่ง ที่ แทน นั้น ทุก อย่าง เว้น ใจ แต่ อำนาจ อื่น เป็น ส่วน บุคคล หรือ ที่ มี ข้อ หัก ใจ โดย เฉพาะ มี ให้ ผู้ แทน ทำ ได้

มาตรา ๘๑ หน้า ที่ กรรมการ อำเภอ ที่ ถูกร้าง ใจ ใน พระราชบัญญัติ นี้ กัด หรือ ใน หัก อื่น กัด ถ้า มี ได้ ระบุ ว่า เป็น หน้า ที่ เฉพาะ นายอำเภอ หรือ เฉพาะ ตำแหน่ง ใด ใน กรรมการ อำเภอ ไซ้ ให้ พึง ใจ ว่า เป็น หน้า ที่ และ รับ ผลิต ชอบ รวม กัน นายอำเภอ เป็น หัว หน้า จะ ทำ การ นั้น เอง หรือ จะ มอบ หมาย ให้ กรรมการ อำเภอ คน ใด ทำ โดย อนุมัติ ของ นาย อำเภอ กัด ได้ แต่ นายอำเภอ จะ หัก ความ รับ ผลิต ชอบ ใน การ ที่ ปรอง เพราะ เหตุ ใด ว่า ได้ ให้ ผู้ อื่น ทำ แทน นั้น ไม่ ได้

มาตรา ๘๒ ใน การ ที่ จะ พึง บัง คับ บัญชา ราชการ ทั้ง ไป กรรมการ อำเภอ ชั่ว ใจ ไม่ บัง คับ บัญชา ว่า ราชการ เมือง โดย ตรง จะ สม ดัง คำสั่ง ผู้ ว่า ราชการ เมือง ใด แต่ ผู้ ว่า ราชการ มณฑล หรือ เจ้า นาย ใด เจ้า ทรวง ใน ทรง เทพ ๆ ผู้ บัญชา การ นั้น ๆ แต่ การ โดย ปรกติ ซึ่ง ย่อม มี ชาว ราชการ เป็น เจ้า แพน จาก เมือง หรือ มณฑล ไป ครอง การ เฉพาะ แพน กั้น

12/10/2566

ที่ว่าการอำเภอ ถ้าแต่ผู้ตรวจนั้น กระทำ การ ตาม คำสั่ง แด่รับ อำนาจไป
 จากผู้ว่าการเมือง หรือผู้สำเร็จราชการ มณฑลหรือเจ้ากระทรวง กรม
 การ อื่นๆ ต้อง เชื่อ พงเหมือนคำสั่งผู้ว่าการเมืองผู้สำเร็จราชการ มณฑล
 แด่เจ้ากระทรวงที่ ใช้มา นั้น ถ้าหาก ว่าผู้ตรวจ การ นั้น มา โดย คำสั่ง
 นำที่ ของ ตน จะสั่ง ให้จัดการ ใน แขนงนั้น ๆ ประการ ไต กรมการอำเภอ
 ควร ทำ ตาม ข้อเมื่อ คำสั่ง ไม่ขัด กับ คำสั่งผู้ว่าการเมือง แด่ นาย
 อำเภอเห็น ชอบด้วย ถ้ามี เจ้าพนักงาน มา สั่ง การ ประการ ไต ๆ กรมการ
 อำเภอต้อง รายงาน ให้ผู้ว่าการ เมือง ทราบ ด้วย เจง ทุก คราว

ตอน ๓ หน้าที่แต่อำนาจของ กรมการ อำเภอ

ก. การ ปกครอง ท้องที่

มาตรา ๘๓ กรมการ อำเภอ ต้อง ตรวจ คราแต่จัดการปกครองตำบลแต่
 หมู่บ้าน ให้เป็น ไป ได้จริง ตั้ง พระราชบัญญัติ นั้น

มาตรา ๘๔ กรมการ อำเภอ ต้อง เอา ใจ ใส่ สัมคมให้คน คนกันกำหนด
 ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล เป็น ที่ ปกษาหา หรือ แด่เป็นผู้รับ ช่วย
 แก้ไข ความ ขัด ของ ให้แก่เขา

มาตรา ๘๕ ให้กรมการ อำเภอ เรียก ประชุมกำหนด ผู้ใหญ่ บ้าน แพทย์
 ประจำตำบล พร้อม กัน หรือเรียก ประชุม แต่เฉพาะ ตำแหน่ง มี ประชุม
 กำหนด เป็น ^{ที่} ^{๑๐/๒๕๖๖} ในเวลา มีการจะต้อง ปกษาหาหรือของถามถึงสิ่ง ความ สัมคม

มาตรา ๘๖ กรมการอำเภอรับผิดชอบที่จะรักษาด่านที่ว่าการอำเภอ
ตำรวจ หนังสือ แถบยาสูบ ตลอดจน บริเวณ ที่ว่าการอำเภอให้เรียบร้อย

มาตรา ๘๗ กรมการอำเภอต้องให้ราษฎร ที่มี กิจ ธุระ หาได้ ทุกเมื่อ
ถ้าราษฎร มาร้องทุกข์ อย่างใด ซึ่ง กรมการ อำเภอ ควร ช่วย ได้ ต้องช่วย
ตามสมควร

มาตรา ๘๘ กรมการ อำเภอ ต้อง หมั่น ตรวจ ท้อง ที่ ใน เขต อำเภอ ของ
ตน แต่ ต้อง ที่ อำเภอ ขึ้น ที่ ติด ต่อ กัน ให้ รู้ ความ เป็น ไป ใน ท้อง ที่ นั้น ๆ

มาตรา ๘๙ บรรดา หนังสือ สำคัญ ที่ ต้อง ทำ ตาม กฎหมาย ถ้า
กฎหมาย แต่ ข้อ บังคับ มิได้ ระบุ ไว้ ว่า เป็น หน้า ที่ ของ พนักงาน ขึ้น ทำ แล้ว ให้
เป็น หน้า ที่ ของ กรมการ อำเภอ ที่ จะ ทำ สำหรับ การ ใน อำเภอ นั้น

มาตรา ๙๐ กรมการ อำเภอ เป็น พนักงาน ทำ หนังสือ เดิน ทาง สำหรับ
ราษฎร ใน ท้อง ที่ อำเภอ นั้น จะ ไป มา ค่า ชาย โฉ ที่ ขึ้น

มาตรา ๙๑ หน้า ที่ ของ กรมการ อำเภอ ใน การ ทำ ทะเบียน ยาสูบ นั้น คือ
ทำ ยาสูบ ตำม โฉ คราว และ ทะเบียน ทุก ๆ อย่าง บรรดา ที่ ต้อง การ ใช้
ในราชการ

มาตรา ๙๒ รายงานราชการ ที่ กรมการ อำเภอ จะ ต้อง ทำ นั้น จำแนก
เป็น กิจ ต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ข้อ ๑ กรมการ อำเภอ เป็น หุ เป็น ตา ของ รัฐบาล ต้อง เขาใจ ได้ ตรวจ
ตรา ตีบ ส่วน ความทุกข์ สุข ของ ราษฎร แต่ เหตุ การณ์ ที่ เกิด มี ใน ท้อง

ที่ของ คน การ ชนใด ที่รัฐบาลควร ฟู เพื่อความสุข ของ ราษฎร แต่ ประโยชน์ ของ ราชการ กรมการ อำเภอ ต้อง ถือ เป็น น้ำ ที่ ๆ จะ รายงาน ให้ รัฐบาล ทราบ ความ ตาม ที่ เป็น จริง

ข้อ ๒ โดย ปกติ ให้ กรมการ อำเภอ รายงาน คอ ผู้ ว่า ราชการ เมือง ของ คน แต่ ถ้า มี คำ สั่ง โดย เฉพาะ ว่า ให้ รายงาน การ ช่าง ใด คอ ผู้ ใด ก็ ดี หรือ ว่า เหตุ การณ์ ชน ใด เกิด ชน กรมการ อำเภอ เห็น ว่า จะ รายงาน คอ ผู้ ว่า ราชการ เมือง ของ คน ก็ ยอม จะ ไม่ ทน ประโยชน์ ของ ราชการ จะ รายงาน ไป ยัง ที่ แห่ง นั้น ๆ ซึ่ง เห็น ว่า จะ เป็น ประโยชน์ อย่าง ดี แก่ ราชการ ก็ ได้ แต่ ต้อง บอก ให้ ผู้ ว่า ราชการ เมือง ของ คน ทราบ จง ทุก คราว

ข้อ ๓ รายงาน ประจำ นอก เหตุ การณ์ แต่ ชน ราชการ บรรดา มี ใน อำเภอ ควร ยื่น คอ ผู้ ว่า ราชการ เมือง ไม่ น้อย กว่า เดือน ละ ครั้ง ๑ รายงาน การ จร นั้น แล้ว แต่ กำหนด ใน ข้อ บังคับ หรือ เหตุ การณ์ ชน ควร รายงาน ส่วน รายงาน คอ ผู้ นอก เหตุ สำคัญ ซึ่งเป็น บัง จวบ ัน ทน ตัว เกิด ชน นั้น ต้อง รับ รายงาน ทันที แต่ ตั้ง โดย โทรเลข หรือ โทรศัพท อย่าง เร็ว ที่ สุด ที่ จะ ตั้ง ได้

ข. การ บอ ก กัน ภัย อันตราย ของ ราษฎร และ รักษา ความ สงบ ใน ท้อง ที่

มาตรา ๙๓ เวลา มี การ ประชุม ชน มาก ใน ที่ ใด เช่น ใน เวลา มี การ นัก ชน ตฤ ษณ์ เป็น ตน กรมการ อำเภอ กับ กำนัน ผู้ โห ใหญ่ บ้าน ใน ตำบล นั้น ต้อง จัด การ รักษา ความ เรียบ ร้อย ใน ที่ ประชุม ชน

มาตรา ๙๔ กรมการ ข้าเถิดต้อง คชมตรจจตรา สักตั้งอนกำนัผู้ใหญ่
บ้าน ให้ มควรอง ฉัญญา เร็วกลูกบ้าน ช่วย กัน คับไฟ หรือ ระวังเหตุภัย
ครวย อย่าง ชื่น หรือ จัมีใจผู้ รวย ทุก หมู่บ้าน

มาตรา ๙๕ เมื่อ กรมการ ข้าเถิดได้ ปฎักษากำนัผู้ใหญ่บ้านใน
ท้องถิ่น แลดู เห็น ว่า หมู่ บ้านใด อยู่ใน ที่ ซึ่ง ส่มควร จระจัดการ ส่อม รวบของ
กันใจได้ ให้กรมการ ข้าเถิด นำ เสนอ ต่อผู้ว่าราชการ เมือง เมื่อ
ผู้ว่าราชการ เมือง เห็น ชอบ ดวย แลดู ก็ให้กรมการ ข้าเถิด ช้แจง แลดู ตั้ง
ผู้ใหญ่บ้าน แล ราษฎรใน หมู่ บ้าน นั้น ทำ รว ส่อม รวบ หมู่ บ้าน มี
ประตูปเน ทาง เข้า ออก ก็ แห่ง แลดู แต่ ชาว บ้าน นั้น จะ เห็น ควร เวลากลาง
คืนใหญ่ ใหญ่บ้าน จิต ราษฎร ผลัด เปลี่ยนกัน ระวัง ประคอง บังกันใจผู้ รวย
ให้ทั้ง หมู่ บ้าน

มาตรา ๙๖ หมู่ บ้านใด ตั้ง อยู่ ใกล้ บำ พง อัน เปน เชื้อไฟ เมื่อ ถึง
ฤดู พงแห้ง ให้กรมการ ข้าเถิด ตั้ง ราษฎร ใน หมู่ บ้าน นั้น ให้ช่วยกัน ทาง
พงให้เคยม ออกไป ห่าง บ้าน เวื่อน บังกัน อย่าให้ เปน ชัคคโบาย แก่ หมู่
บ้าน นั้น

มาตรา ๙๗ เมื่อกำนัตำบลใด รายงาน มา ว่า เจ้า ชอง หรือผู้ ที่ อยู่
ในเข้าเวื่อน แห่งใดที่ ร้าง หรือ ทวด ไทวม ไม่กระทำ การ ตามคำสั่ง ให้จัด
การ ซ่อมแซมพริ่งษาเวื่อน นั้น ให้ ตั้ง ตามความ พักกล่าวไว้ ใน มควร ๙๕

ให้กรรมการ อำเภอดำเนินคดี ส่วน แดงบังคับ ตามควร แก่การ ถ้าไม่ทำ ตาม บังคับ

ให้ กรรมการ อำเภอมออำนาจ เวียงเวียงเหนือได้ แดง เรียก เขา คำ หรือ แกะ เจ้า ของ

มาตรา ๙๘ ราษฎร คนใดไป ปลุก เรือน อยู่ ใน ที่เปลี่ยว อัน น่ากลัว
อันตราย ด้วย ใจ ผู้ ร้าย กิด หรือ น่ากลัว จะ เป็น ที่ ช้อง ของ ใจ ผู้ ร้าย
กิด เมื่อ กรรมการ อำเภอดำเนินคดี ปรากฏ กับ กำนัน ใน ของ ที่ นั้น เห็น ด้วย กัน
แล้ว ก็ ให้ บังคับ ให้ ผู้ นั้น ย้าย เขา มา อยู่ เดียว ใน หมู่ บ้าน

มาตรา ๙๙ ใน เวลา ออกจาก อาหาร ให้ กรรมการ อำเภอบรรเทา
ทุกข์เตือน ราษฎร ให้ เก็บ รักษา เขาไว้ ให้ พอ บริโภค

มาตรา ๑๐๐ ถ้า แห่งใด เขาไม่ พอ แก่ ราษฎร ใน เวลา ออกจาก ให้ กรรมการ
การ อำเภอบริ รាយงาน และ ทะ ประมาณ จำนวน เขา ที่ ชาติ อัน ราษฎร จะ
ไม่ พัง ขวนขวาย หาเอง ได้ แจ้ง ต่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง ถ้า ด้ รัฐบาล
จัด ตั้ง เขา หลวง มา แก่ ออกจาก ไร่ เป็น น้ าท ที่ ของ กรรมการ อำเภอกี่ จะ
จัดการ จำหน่าย เขา ตาม วิธี ที่ สุ่มควร คือ

- (๑) ผู้ใด มี ทุน พอ ช้อ ให้ ผู้ นั้น ช้อ ได้ เท่า ราคา ทุน
- (๒) ผู้ใด ทำนา ไร่ ยัง ไม่ ได้ ผล ให้ ผู้ นั้น ยืม โดย สัญญา ตั้ง เงิน เมื่อ
ขาย เขา ใหม่ ได้ เท่า ราคา ทุน ที่ รับ เขา ไป ใน เวลา นั้น หรือ ใช้ ด้วย เขา ใหม่
เมื่อ ทำ ได้ คิด ตาม ราคา เขา ใหม่ ใน เวลา นั้น เท่า ทุน ที่ รัฐบาล ให้ ยืม ไป

(๓) ผู้ใดทำการเพาะปลูก หรือหาสินค้าอื่น อาจจะหาสินค้า มาแลกเปลี่ยน ก็ยอมรับสินค้าจากผู้นั้น แลกเขาได้ยักดีราคาตามสมควร แลพอใจทั้ง ๒ ฝ่าย

(๔) ผู้ใดอาจจะทำการได้แต่ด้วยแรง ก็หางานอื่น ประกอบ ด้วยสาธารณประโยชน์ เช่น ขุดสระน้ำ ทำถนน หรือซ่อมแซมสถานที่ ทำราชการ เป็นต้น ให้ผู้อื่นรับจ้างทำคิดเขาให้ตามราคาทุนเป็นค่าจ้าง โดยอัตราสูงกว่าที่เขาจ้างกันทำการในที่นั้น ๑ ใน ๕ ส่วน คือ ถ้าอัตราค่าจ้างเขาจ้างกันโดยปกติวันละบาท ๑ ให้ให้เขาเท่าราคาวันละ ๑ บาท ๒๕ สตางค์ เป็นต้น

(๕) ห้ามมิให้ ๆ เขาแก่ผู้ที่ยังสามารถกระทำการแลกเปลี่ยน ประ การใด ๆ แต่ผู้ซึ่งไม่สามารถกระทำการแลกเปลี่ยนจริง ๆ เช่นคนเจ็บไข้ ชราทุพพลภาพ หรือทารกนั้น ควรให้ได้รับเขาของหลวง พอสมควร แก่ที่จะเลี้ยงชีวิตไว้ในเวลาติดขัด นั้น

ข. การที่เกี่ยวด้วยความแพ่ง แลความอาญา

มาตรา ๑๐๑ หน้าที่แต่อำนาจของกรรมการ อำเภอ ในการที่เกี่ยวด้วยความอาญานั้น มีดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑ ^{12/10/2566} บรรดาอำนาจซึ่งกฎหมายกำหนดไว้สำหรับผู้ใหญ่บ้าน แลกำนัน นั้น ให้กรรมการ อำเภอยึดใช้ได้ทุกอย่าง

ข้อ ๒ ความ ขาดยา เกิดขึ้น ใน ท้อง ที่ อำเภอใด หรือ ตัว จำเลย มา
ขอ ได้รับ อยู่ใน ท้อง ที่ อำเภอใด ให้ กรมการ อำเภอ มี อำนาจ ที่จะ ตั้ง ให้
จับ ผู้ ต้อง หา มา ได้ ส่วน คน เรือง นัน ใน ชั้น คน

ข้อ ๓ ใน การ ได้ ส่วน ใน ชั้น คน กติ หรือ จัดการ ตามหมาย ข้าง
ใด ๆ หรือ ตาม คำ ตั้ง ของ ศาล หรือ คำ ตั้ง ใน ทาง ราชการ อย่างใด ๆ
กติ ให้ กรมการ อำเภอ มี อำนาจ ที่จะ ออกหมาย เรียก ตัว คน มา สำมาด ให้
การ เป็น พยาน หมาย คน บ้าน เรือน หรือ หมาย ยัด สิ่ง ของ ได้

ข้อ ๔ ใน การ คน บ้าน เรือน หรือ ยัด สิ่ง ของ นัน ถ้า นาย อำเภอ
ไป คน หรือ ยัด เอง ไม่ ต้อง มี หมาย ถ้า จะ แต่ง ให้ ผู้ ชื่น ไป คน หรือ ยัด
ก็ ให้ นาย อำเภอ มี หมาย สั่ง เจ้าพนักงาน ผู้ ถอยหมาย มี อำนาจ ที่จะ คน แล ยัด
ได้ ตาม หมาย

ข้อ ๕ ตัว ผู้ ต้อง หา ใน คดี ขาดยา ซึ่ง ได้ ตัว มา ต่อ หน้า กรมการ
อำเภอ นั้น โดย ปกติ นาย อำเภอ ควร ยอม ให้ มี ประกัน แต่ ถ้า นาย อำเภอ
เห็นว่า มี เหตุ การณ์ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ที่ จะ ก่อ ใน มาตรา นี้ ก็ ให้ เขา
ตัวไว้ คือ

- (ก) เป็น คดี ฤกรรจ์ ที่ ต้อง ลว โดย ไทย จาก คดี ตั้ง แต่ ๑๐ ปี ขึ้น ไป อย่าง
- ๑ หรือ
- (ข) ถ้า ผู้ ต้อง หา หลบ หนี จะ จับ ได้ โดย ยาก อย่าง ๑ หรือ
- (ค) เห็น ได้ ว่า ถ้า ปลด ปล่อย หนี ไป จะ ทำให้ เกิด เหตุ อันตราย อย่าง ๑

(ง) ถ้าปล่อยไปจะขัดข้อง หรือลำบากแก่การได้ ส่วน คดีใน ชั้น ต้น
อย่าง ๑

ข้อ ๖ การได้ ส่วน คดีใน ชั้น ต้น นั้น คดีจะ ลง มือ ภายใน ๔๘ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลาที่จับผู้ต้องหา นายอำเภอต้อง รับผิดชอบโดยเร็วที่จะทำได้ แต่ต้องให้ผู้ต้องหา ยัง เมือง ให้ส่ง ต่อไปยังศาล ซึ่งมี นาทพิฆารณาคดีนั้น โดยวิธีที่กล่าวต่อไปนี้

ถ้าเป็น ตำบล ที่มี ศาล ซึ่งมี อำนาจ แต่ที่ว่าการ อำเภอ ตั้ง อยู่ ด้วยกัน ให้ส่ง ตัว ผู้ต้องหา ต่อ ศาล ภายใน ๔๘ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลาที่ผู้ต้องหา ได้ ตก มา อยู่ ใน ความ ควบคุม ของ กรมการ อำเภอ

ถ้าเป็น ที่อื่น ให้ส่ง ตัว ผู้ต้องหา ยัง ศาล โดย เร็ว ที่ จะ ทำ ได้ แต่ห้าม มี เหตุ กัง ซัด ใด ๆ ว่า การ อำเภอ เกิน กว่า ๔๘ ชั่วโมง โดยไม่มี เหตุ จำ เป็น

ถ้าเมื่อส่ง ผู้ต้องหา ไป ยัง ศาล นายอำเภอ ทำการ ได้ ส่วน คดีใน ชั้น ต้น ยัง ไม่ สำ เร็จ ก็ ให้ เจ้า พณ กงาน เมือง รอง คดี ศาล ขอ ผัด ให้ มี เวลา ได้ ส่วน คดี ไป ตาม สำน กวร

ข้อ ๗ ในการ ได้ ส่วน ความ อาญา ถ้า นาย อำเภอ เห็น ว่า ไม่มี หลั กฐาน ข้าง ฝ่าย ใดๆ ให้ ปล่อย ตัว ผู้ต้องหา ไป ถ้า ผู้ต้องหา ต้อง ด้วย หมาย สั่ง จับ ของ ศาล อยู่ แล้ว ก็ ให้ เจ้า พณ กงาน เมือง รอง ขอ คดี ศาล ให้ ส่ง ปล่อย ตัว ผู้ต้องหา

มาตรา ๑๐๒ กรมการอำเภอต้องจัดพนักงานออกตรวจตระเวนรักษาความเรียบร้อย แต่คอยสืบจับโจรผู้ร้ายในท้องที่ของตน

มาตรา ๑๐๓ เมื่อมีเหตุผู้คนถูกกระทำร้ายตายลงในท้องที่อำเภอใดก็ดี พลิกษาหรือมีบาดแผลเจ็บป่วยดำหืดก็ดี ผู้ที่ถูกกระทำร้ายพลิกษาหรือมีบาดแผลมาขอให้ชันสูตรก็ดี เสนอหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะตรวจชันสูตรหรือพลิกศพตามพระราชบัญญัติ แต่จุดคำให้การพร้อมด้วยพยาน แต่ทำหนังสือชันสูตรไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๑๐๔ เมื่อเกิดเหตุเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เช่น ถูกโจรไทยเป็นต้น เสนอหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะทำคำตราดินตามคำขอรับของเจ้าทรัพย์ หรือเพื่อหลักฐานในราชการ

มาตรา ๑๐๕ ความผิดอย่างใด ๆ อันต้องตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่น กำหนดเป็นโทษทัณฑ์ ความผิดต้องเจมิตพระราชบัญญัติภาษีอากร อันมีระเบียบกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติไม่เกิน ๒๐๐ บาทก็ดี เมื่อกรมการอำเภอได้สังเกตเห็นว่าจำเลยมีพริช ให้กรมการอำเภอมีอำนาจที่จะเปรียบเทียบให้ตกลงกันได้ ถ้าไม่ตกลงกันได้ก็ดี หรือกรมการอำเภอเห็นว่าโทษของจำเลยเกินกว่าปรับ ๒๐๐ บาท หรือเป็นโทษทั้งปรับทั้งจำ หรือโทษจำอย่างเด็ดขาด ก็ให้ส่งคดีเรื่องนั้นไปยังเมือง

มาตรา ๑๐๖ ถ้ามีผู้ขอรับอาชญาคดีตัวคน หรือสิ่งของโดยชอบ

ด้วยกฎหมาย เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอที่จะรับอายุคดี แต่ทำหนังสือหลักเกณฑ์ในการชำนัดนั้น

มาตรา ๑๐๗ เงิน กตาง หรือของ กตาง ในคดีที่จะต้องรักษาไว้ให้อำเภอนั้น หรือจะต้องนำส่งไปยังเมือง เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอที่จะจัดการรักษาและนำส่ง

มาตรา ๑๐๘ กรรมการอำเภอมี่อำนาจฝ่ายศาลากร ในทางความแพ่งดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑ ความแพ่งอย่างใด ๆ ราคาไม่เกิน ๒๐๐ บาท ซึ่งเกิดขึ้นในอำเภอ นั้น กัด หรือจำเลย อยู่ใน อำเภอ นั้น กัด ถ้าฝ่ายโจทก์มาร้องขอต่อกรรมการอำเภอ ให้เรียกจำเลย มาว่ากล่าว เปรียบเทียบเป็นความเท่าแก่ให้แล้ว แก่กันโดยไม่ต้องไปร้องฟ้องยังโรงศาล ก็ให้กรรมการอำเภอมี่อำนาจที่จะหมายเรียกจำเลย มาว่ากล่าว เปรียบเทียบได้

ข้อ ๒ ถ้ากรรมการอำเภอเปรียบเทียบโจทก์จำเลยไม่ตกลงกัน ก็ให้ยกเลิกคดีเรื่องนั้น ให้เขาไปฟ้องร้องกันยังโรงศาล

ข้อ ๓ ในการเปรียบเทียบความแพ่งที่จำมาในข้อก่อน ถ้าโจทก์จำเลยสัญญาจะยอมตกลงตามคำพยาน หรือคำชี้ขาดของผู้นี้ ให้กรรมการอำเภอมี่อำนาจที่จะหมายเรียกผู้นั้น มาเบิกความหรือชี้ขาดให้คดีเรื่องนั้น เป็นอันแล้ว แก่กันได้

ข้อ ๔ ในกรณีเปรียบเทียบความแพ่งนี้ ถ้ายอมกันแล้ว ให้กรรมการอำเภอเขียนข้อความที่ตกลงกัน แต่ให้ทั้งสองฝ่ายกับกรม

การ อ้าเภอเช่น ชื่อในใบยอม นั้น แต่มอบให้ทั้ง ๒ ฝ่ายถือไว้ ถ้า ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ทำตามยอม ให้ ออกฝ่าย นั้น มีอำนาจที่จะเข้าใบยอม นั้นไปร้อง ยังโรง ค้าต ขอให้ ค้าต บังคับตาม ยอม

ข้อ ๕ คดี ที่ กรมการ อ้าเภอ เปรียบเทียบ ยอมกัน แล้ว ให้ ถือ ว่า เหมือน คดี ที่ อนุญาต ตัด การ ได้ พหุภาษา เป็น เต็ด ขาด ฝ่ายใด จะ เอา คดี นั้น กลับ ไป ร้อง ร้อง ออก ไม่ได้

ข้อ ๖ ในการ เปรียบเทียบ ความ แ่ง ให้ เรียก ค่า ชกรรม เนียม ตง นี้ ค่า หมายถึง แต่ค่า เช่น ค่า ร้อง รวมกัน บาท ๑ ค่า ทำใบยอม ๒ บาท ค่า ชกรรม เนียม นี้ ควร เรียก แก่ ผู้ แ่ง แต่ ถ้า ๒ ฝ่าย เขา ยินยอม จะ ช่วย กัน เสีย ก็ ให้ เรียก ตาม ยอม หาก ผู้ จะ ต้อง เสีย ไม่มี เงิน จะ เสีย ก็ ให้ กรม การ อ้าเภอ มี อำนาจ ที่จะ ยก ค่า ชกรรม เนียม อัน เป็น ส่วน ของ หลวง ให้ ได้

ค. การ บ้อง กัน โรค ร้าย

มาตรา ๑๐๙ กรมการ อ้าเภอ ต้อง คอย ระวัง อย่า ให้ โรค ร้าย แพร่ หลาย ไป ใน ประชม ชน ต้อง คอย ดู แ่ บ้อง กัน หรือ เมื่อ โรค เกิด ขึ้น ก็ ต้อง จัดการ รักษา อย่า ให้ คืด ต่อ ดูก ตาม มาก ไป

มาตรา ๑๑๐ เพราะ เหตุ ที่ ได้ โครก เป็น แคน เกิด ของ โรค ร้าย คือ อหิวา ตระกะ โรค แดก ฟ้า โรค เปน คั้น กรมการ อ้าเภอ ต้อง คอย ตรวจ ตรา ว่า ก่อ ความ ใน ท้อง ที่ อย่า ให้ ทอด ทัง หรือ ปลด อย ให้ เกิด ความ ได้ โครก อัน จะ เปน เหตุ ให้ เกิด โรค โภย ใจ เจ็บ แก่ ประชม ชน

มาตรา ๑๑๑ กรมการ ข้าเถอต้อง เอาเป็น ชุระตวรจ ตรวุด หนุน ให้แพทย์ประจำตำบล ตู แถว รักษาพยาบาล คือ การ ปลุก ทรพิคัม แถจำหน่าย ยา หลวง เปน ต้น แต่ให้ราษฎรไต่รบ ความ บ้องกัน แถ รักษาโรคตาม ส้มศวร แก่ การ ที่ จะ เปน ไต้

มาตรา ๑๑๒ ในเวลาเกิดโรค ร้าย คัด ค้อ ชุน ใน ข้าเถอ นั้น หรือ ใน ท้อง ที่ ข้าเถอ อื่น ซึ่ง อาจ จะ ลุกตาม มา ถึง ข้าเถอ นั้น ให้กรม การ ข้าเถอ ประกาศ คัก เตือน แก่ราษฎร ให้เจตการ บ้องกัน แถรักษาโรค ถ้า หาก ว่า จะ ควร จัด การ บ้องกัน ไต้ อย่าง ไต หรือ ว่า ควร จะ รับ ร้อง เรียงน ค้อผู้ใหญ่ ขอ กำถัง ชุต หนุน ประการ ไต ก็ให้กรมการ ข้าเถอ เจตการ ตาม ส้มศวร

มาตรา ๑๑๓ ถ้าเกิดโรค ร้าย ที่ คัด ค้อ ชุน ใน ข้าเถอ ไต ให้กรม การ ข้าเถอ นั้น รับ บอก ข่าว โดย ทาง อย่าง เร็ว ที่ สุด ที่ จะ บอก ไต้ ให้ผู้ใหญ่ เห็นอดนทรวบ แถให้รายงาน เหตุ ความ ไชนั้น ค้อไป เนือง ๆ จน ก่อว่าโรค จะ สงบ

ค. บำรุง การ ทำนา ศาษาย มาไม่ แถ ทาง ไป มา ค้อกัน

มาตรา ๑๑๔ กรมการ ข้าเถอต้องตรวจให้รู้ ทำเดที่ ทำมาหาเลี้ยงชีพ ของราษฎรใน ข้าเถอ นั้น คือ ที่นา ที่สวน ที่จับสัตว์นาเป็น ต้น แถค้อง สอบสวนให้รู้ ว่า ที่ เหล่า นั้น หาไศรย สาย น้ำ ทาง ไต ตวร ทำ บำรุง มี ทะเนน ไต้ ใน ที่ ว่าการ ข้าเถอ

มาตรา ๑๑๕ การ บำรุง ผลประโยชน์ ในการ หาเลี้ยงชีพ ของราษฎร
 กิต การ บดง ถิ่น ดิน ทราย มี ให้ เกิด แก่ การ หาเลี้ยงชีพ ของ ราษฎร กิต
 ชน ดับง การ ความ พริบมเพริบง ช่วบกัน โน หมู ราษฎร ยก ต้ว อย่าง ดิง
 บางคราว จะ ต้อง ทำ ทำนบ บิดน้ำ บาง คราว ต้อง ระบาย น้ำ ดำหรับ การ
 เพาะปลูก การ เหล่า น เปน น้ำที่ ของ กรมการ อำเภอ จะ ต้อง เอาใจ ได้
 คอย ตรวจตรา แด ปลูกษา กำหน ผู้ โหญ่ มาน . ถ้า มี การ ส่มควร จะ ต้อง
 ทำ เพื่อ ให้ เจริญผล ประโยชน์แก่ ราษฎร กิต หรือ เพื่อ บองกัน ความ
 เชี่ยวหาย แก่ ผล ประโยชน์ นั้น กิต ให้ กรมการ อำเภอ เรียบกราชกร ช่วบกัน
 ทำการนั้น ๆ ให้ ดำเร้ง ทัน ถูกกาล

มาตรา ๑๑๖ การ รักษา ผล ประโยชน์ ในการ หาเลี้ยงชีพ ของราษฎร
 เช่น การ บิด น้ำ แด ระบาย น้ำ เช่น กล่าว มา โน มาตรา กอน เปน ถิ่น
 คดขุด ฉน อย่าง ชื่น ๆ ถิ่น ทาลเกิด เกียงแยง กัน โน ประโยชน์ ที่ จะ พงได้
 ยก ต้ว อย่าง ดิง เช่น ชาวนา ต้อง การ ให้ บิด น้ำ ชาว เรือ ต้อง การ ให้ เบตน้ำ
 ให้ เรือเดิน เปน คย ให้ กรมการ อำเภอ เรียบกำหน ประชุม ปลูกษา หา
 วิธ ที่ จะ รักษา ประโยชน์ ที่ ๒ ฝ่าย หรือ ถ้า จะ ให้ ไค ประโยชน์
 ไค ไค ทั้ง ๒ ฝ่าย ก็ ให้ รักษา ประโยชน์ โหญ่ โดย ยกม ทั้ง ประโยชน์
 นอย ด้วย ความ จำเปน

เมื่อ เห็น ด้วย กัน โดย มาก ประการ ไค ก็ ให้ กรมการ อำเภอ จังการ
 ตาม นั้น

มาตรา ๑๑๗ ห้วย คดอง แด ดำน้ำต่าง ๆ ย่อม เปน ของ ที่
 12/10/2586
 รัฐบาล ปกบัก รักษา เปน น้ำที่ ของ กรมการ อำเภอ จะ ต้อง ตรวจตราอย่า

ให้เสีย แต่อย่าให้ผู้ใดทำให้เสียค่าธรรมเนียม ถ้าจะ ต้องซ่อมแซม ตกแต่ง ให้กรมการ อำเภอ เรียก ราษฎร ช่วย กันทำอย่าง กัน บัดนี้ นั้น มาตรา ๑๑๘ กรมการ อำเภอ มีหน้าที่ จะ ต้อง ตรวจตรา แลจัดการ รักษาทางบก ทางน้ำ อันเป็นทางที่ ราษฎรไป มาค้าขาย ให้ ไปมา โดยสะดวกตามที่ จะ เป็นได้ ทุกฤดูกาล การอันนี้ ถ้าจะ ต้อง ทำการ ซ่อมแซม หรือ แก้ไข ความ ชะงักของ ให้กรมการ อำเภอ เรียกราษฎร ช่วย กัน ทำ อย่างว่ามาแล้ว

มาตรา ๑๑๙ กรมการ อำเภอ ต้อง ตรวจตรา รักษาป่าไม้ ซึ่ง รัฐมีบาทหลวงห้ามคาม ขอ บังคับ การป่าไม้

มาตรา ๑๒๐ ที่วาง ซึ่ง รัฐบาธอนุญาตให้ ราษฎร ทำการเพาะปลูกนั้น เป็น น้ำที่ ของ กรมการอำเภอที่จะ ต้อง ตรวจตรา จัดการ บังคับการ เก่งแย่ง ในระหว่าง ราษฎร ที่ไปตั้ง ทำการ เพาะปลูกก่อนได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๒๑ ที่น้ำ อัน เป็น ที่รักษา พันธุ์สัตว์น้ำ เป็น น้ำที่ ของ กรมการ อำเภอ ที่จะ ตรวจตรา รักษา บัง คั้น มีให้ พืช พันธุ์ สัตว์น้ำ สูญ ไป

มาตรา ๑๒๒ ที่อัน เป็น สาธารณ ประโยชน์ คือ ที่เคย ปลูกลำไย ที่จัดไว้ สำหรับ ราษฎรไปรวม เติงด้วยกัน เป็น คับ คัดออกจน ถนนหนทาง แต่ที่ อย่าง อัน ซึ่ง เป็น ของ กลางให้ ราษฎรใช้ ได้ด้วยกัน เป็น น้ำที่ ของ กรมการ อำเภอ จะ ต้อง คอย ตรวจตรา รักษาอย่าให้ผู้ใด เกยตักกัน เขาไปเป็น ขาดนา ประโยชน์แก่เณการ ศัก

มาตรา ๑๒๓ ที่วัด หรือ กุศล สถาน อย่าง อัน ซึ่ง เป็น ของ กลาง สำหรับ มหาชน ก็ให้ อยู่ใน หน้าที่ กรมการ อำเภอ จะ ต้อง คอย ตรวจตรา
 ๑๒/10/2566
 อุดหนุน ปลูกผัก รักษา อยุรา ให้ผู้ใด รุกค้า เบียดเบียนที่ ต้น นุน

ฆ. บำรุง การศึกษา

มาตรา ๑๒๔ กรมการ ข้าเถกต้อง ปฎุษา ด้วยกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน
และผู้ปลการะ การ ศึกษาใน ท้อง ที่ มี พระ สิกขังตั้ง เป็น ต้น ช่วย กัน
และ นำ แด จด ให้ มี ตัดาน ที่ เสา เรือน ให้ พอ แก่ เด็ก ใน ข้าเถก นั้น

มาตรา ๑๒๕ กรมการ ข้าเถกต้อง ตรวจตรา ปฎุษา ด้วยกำหนด
ผู้ใหญ่บ้าน และ ผู้ปลการะ การ ศึกษาใน ท้อง ที่ จัด บำรุง การ ตั้ง ถอนอย่า
ให้ เลื่อม ทราม

มาตรา ๑๒๖ กรมการ ข้าเถกต้อง คอย ช้แรง กัก เตือน แก่ กำหนด ผู้ใหญ่
บ้าน บิควมารดา และ ผู้ปลการะ ของ เด็ก ให้ ตั้ง บุกรู หัดาน ไป เสา เรือน

ง. การ เก็บภาษีอากร

มาตรา ๑๒๗ บรรดา ภาษี อากร ซึ่ง มี ตั มี กฎหมาย หรือ ช้ ช้อ บังคับ
ให้ พนังงาน ช้น เก็บ แดจ เป็น นำ ที่ ของ กรมการ ข้าเถก ที่ จะ จัดการ
เก็บ ใน ข้าเถก นั้น

มาตรา ๑๒๘ ในการ เก็บ ภาษี อากร กรมการ ข้าเถกต้อง คอย
ตรวจตรา เวลา เกิด อกบ่กเหตุ หรือ เปน เวลารายฐร อกคัก ชัด ค่น เมื่อ ถึง
กำหนด ที่ จะ เก็บ ภาษี อากร นั้น ๆ ให้ รู้ แด รายงาน พรอม ทั้ง ความ เห็น
ที่ ควร จะ จัดการ ผ่อนผัน อย่างใด ให้ ผู้ว่า รชการ เมือง ทราบ

มาตรา ๑๒๙ เงิน หดง ที่ เก็บ ภาษี อากร ได้ กัด หรือ ที่ ได้ จาก

ประเภทอื่นก็ดี ซึ่งจะต้องนำส่ง พระคลัง เป็นหน้าที่ของ กรมการ
อำเภอที่จะรักษาแต่ นำส่งถึง พระคลัง

จ. หน้าที่เบ็ดเสร็จ

มาตรา ๑๓๐ ในหน้าที่ของ กรมการอำเภอที่จะจัดการทั้งปวงใน
อำเภอให้เรียบร้อยนั้น ถ้าหากว่า กรมการ อำเภอ เห็น ราชการงาน อย่างใด
ยังไม่เรียบร้อย ให้รายงาน ชำแจง ความเห็น ต่อผู้ว่า ราชการ เมือง ขอ
อนุญาตแก้ไขตามที่คิดเห็นว่าเป็นชอบ

มาตรา ๑๓๑ กรมการ อำเภอ หน้าที่จะต้องช่วยราชการ ของ อำเภอ
อื่นที่เกิดเคยยง แม้ต่าง เมือง กัน แต่ใน การ ที่ช่วยนี้ไม่จำเป็นจะต้องรอจน
อำเภอ นั้น ขอให้ช่วย ถ้า ราชการ นั้น เห็น ว่าคน ควร จะ ช่วยเหลือ
จึงจะเป็น ประโยชน์แก่ ราชการ ต้องช่วย เหลือทีเดียว

มาตรา ๑๓๒ หน้าที่ของ กรมการ อำเภอ นอกจากที่กล่าวไว้ใน พระ
ราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องถิ่น ยังต้องทำตาม ความ ซึ่ง กำหนด
ไว้ใน พระราชกำหนดกฎหมาย อย่างอื่น ๆ อันกำหนดไว้ว่าเป็น หน้าที่
ของกรมการ อำเภอ แม้ พระราชกำหนด กฎหมายใดมิได้ระบุไว้ใน
พระราชกำหนด กฎหมาย นั้น ๆ ว่าเป็นหน้าที่ของ ผู้ใด ก็ให้ พึง เข้าใจว่า
เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ

ประกาศ มาณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๓๓๒ ใน รัชกาลปัตยุบันนี้

(ได้ 10/2566) วันที่ ๑๗ กรกฎาคม หน้า ๒๒๙

ประกาศงดการเก็บอากรส้มผักศรีในตำบล
 ตะเคียนทอง ตำบลแก่งหางแมว
 ท้องที่ อำเภอท่าหลวง แขวงเมืองจันทบุรี

พระเจ้านบรมวงษ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกิดว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า สมุหเทศาภิบาล มณฑลจันทบุรี มีใบบอกเข้ามากราบบังคมทูล พระกรุณาว่า ในตำบลตะเคียนทอง และตำบลแก่งหางแมว ท้องที่ อำเภอท่าหลวง แขวงเมืองจันทบุรี การเพาะปลูกต้นผลไม้ของราษฎรใน ๒ ตำบลนั้นยังไม่แพร่หลายเจริญ ถึงกับซื้อขายกันเป็นอาณาประโยชน์ เงินค่าอากรส้มผักศรีเจ้าของหนึ่งที่จะต้องเสียก็เปนจำนวนเล็กน้อย เกินกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่นำเงินมาชำระค่าอากรส้มผักศรีหลายเท่า ทั้งเงินที่เก็บได้บหนึ่งก็แต่เล็กน้อย ขออนุญาตยกเว้นการเก็บเงินค่าอากรส้มผักศรีในตำบลทั้ง ๒ ไว้ชั่วคราว

ทรงพระราชดำริเห็นชอบตามความเห็นของสมุหเทศาภิบาลแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้งดการเรียกเก็บเงินอากรส้มผักศรีในตำบลตะเคียนทอง และตำบลแก่งหางแมวไว้ชั่วคราว ตั้งแต่ พ. ศ. ๒๔๕๗ เพื่อเป็นการบำรุงการเพาะปลูกใน ๒ ตำบลนั้นให้เจริญขึ้น

คำดำว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) พระยามหาอำมาตย์

ประกาศเปลี่ยนชื่ออำเภอ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาที่ กระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการให้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า ท้องที่ ๆ แบ่งเป็นส่วนหนึ่งของเมือง เรียกว่าอำเภอแต่มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันนั้น ตักษณที่จะขนานนามอำเภอได้ ใช้วิธีอยู่เป็น ๓ อย่าง คือ

อย่าง ที่ ๑ เรียกนาม อำเภอ ตามชื่อตำบลที่ตั้งที่ว่าการ อำเภอ นั้น อย่าง อำเภอ บ้านโป่ง อำเภอ โพนทราย เมืองราชบุรี เป็นต้นอย่าง ๆ หนึ่ง

อย่าง ที่ ๒ เรียกนาม อำเภอ ตามนามของท้องที่นั้น ที่มีมาในทำเนียบโบราณ เช่น อำเภอเมืองอินทบุรี อำเภอเมืองพรหมบุรี ในมณฑลกรุงเก่าเป็นต้นอย่าง อำเภอโคกเหล็ก อำเภอทุ่ง ๒ นั้น เคยตั้งเป็นเมืองมาก่อน นี้ อย่าง หนึ่ง

อย่าง ที่ ๓ เอาชื่อตำบลสำคัญในท้องที่อำเภอ นั้น ที่ปรากฏในพระราชพงษาวดาร มาเรียกเป็นนามอำเภอ เช่น อำเภอ พระพุทธบาท ในมณฑลกรุงเก่า อำเภอ พระแท่น ในมณฑลราชบุรี เป็นต้น อันที่จริงที่ว่าการอำเภอมิได้ตั้งอยู่ที่บริเวณ พระพุทธบาท หรือ พระแท่น เป็นแต่เอาชื่อ มาเรียกเป็น นาม อำเภอ นี้ อย่าง หนึ่ง

ตักษณที่จะขนานนาม อำเภอโดยวิธี ๓ อย่าง ตั้งกล่าวมานี้ ที่เอาชื่อตำบลซึ่งตั้งที่ว่าการ อำเภอ มาเรียกเป็น นาม อำเภอ ตั้งว่า มาใน

อย่าง ที่ ๑ ถ้าเป็น ตำบล ซึ่ง คนทั้งหลาย รู้จักกัน มาก เช่น บ้านโป่ง และ โพนทราย ก็ ต่อ อยู่ ถ้าเป็น ตำบล ที่ชื่อไม่ใคร่ ปรากฏ แพร่ หาดาย นอก

12/10/2566

จากแผนที่ในท้องที่นั้น ก็มักจะลำบากในการปกครอง เพราะผู้
 ข้าราชการไม่ทราบว่าอำเภอ นั้นตั้งอยู่ทางไหน ทิศไหน ของเมืองนั้น ๆ
 อีกประการ ๑ ชื่อของท้องที่มีเรื่องเนื่องในพงษาวดาร และในหนังสือ
 พระราชพงษาวดาร เรียกอย่าง ๑ ถ้ามาเรียกเป็น อย่างอื่นไปเสีย ก็พา
 ให้เป็น ความลำบากแก่ การศึกษาพงษาวดาร ด้วย ด้วยเหตุเหล่านี้ เมื่อพบ
 หลักฐาน อันสมควร จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อ
 อำเภอ ซึ่ง อยู่ในจำพวก อย่างที่ ๑ มาเป็น อย่างที่ ๒ หรือที่ ๓ มา
 เนื่อง ๆ ยกตัว อย่างดัง อำเภอเมืองกมฺทชาได้ย ในมณฑลอุดร เมื่อ
 ได้ทรงทราบ ว่า คือ อำเภอ นั้นเป็นที่ เดียวกับ หมองบัวดำภู ซึ่ง
 ปรากฏใน พระราชพงษาวดารมาแต่ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช
 นั้น ก็โปรดให้เปลี่ยน นามอำเภอ นั้น ให้เรียกว่า อำเภอ
 หมองบัวดำภู ดังแจ้ง อยู่ในประกาศ เมื่อ ณ วันที่ ๒ เมษายน
 พระพุทธศักราช ๒๔๕๕ นั้น แล้ว

บัดนี้ ความ ทราบมาของข้าพระพุทธเจ้า อำเภอ ซึ่ง ท้องที่มีเรื่องเนื่อง
 ด้วย พงษาวดาร แต่ ยี่ เรียกชื่อ อำเภอไม่ตรง กับชื่อ ที่เรียกในหนังสือ
 พระราชพงษาวดาร มีอยู่ อีก ๒ อำเภอ แล อำเภอ ที่ ยี่ ยกชื่อ ยังไม่ตรง
 กับสิ่งสำคัญใน อำเภอ นั้น มีอยู่ อีก อำเภอหนึ่ง คือ

๑ อำเภอ พันชนะ เมือง นครราชสีมา ได้ความตาม หนังสือ พระราช
 พงษาวดาร ว่า เมื่อปี ชวดจุลศักราช ๑๑๓๐ พุทธศักราช ๒๓๑๑ ครั้ง
 กรุงธนบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก กับสมเด็จพระอนุชา
 ธิราช กรมพระราชวังบวรรมหาสุรสิงหนาท ได้เสด็จยกกองทัพขึ้น
 ไปรบเจ้าพินาย ^{๒๒๓10/2566} ต่ คำน อนุทได้เป็นที่แรก คำน อนุทนี้ อยู่ใน

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๒๕๗

ท้องที่ อำเภอ พัทธนะ นั้นเอง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยน
ชื่ออำเภอ พัทธนะ เรียกว่า อำเภอ ตำนานพรวน อำเภอ ๑

๒ อำเภอท่าบ่อ เมืองอุดรธานี มีเนื้อความปรากฏในหนังสือพระ
ราชพงษาวดารว่า เมื่อปีจอจุลศักราช ๑๑๔๐ พุทธศักราช ๒๓๒๑ ครั้ง
กรุงธนบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก กับสมเด็จพระอนุชา
ธิราช กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท เสด็จยกกองทัพขึ้นไปตีกรุง
ศรีสัตนาคณหุต ครั้งทัพหลวงที่เมืองพานพร้าว ตรงกรุงศรีสัตนาคณหุตข้าม
แม่น้ำโขงถึงกรุงศรีสัตนาคณหุตได้ แล้วยกทัพไปตีเมืองพานพร้าว
แล้ว มรณภูมิ แต่พระบาง มาไว้ที่เมืองพานพร้าว ก่อนที่จะเชิญลงมากรุง
ธนบุรี เมืองพานพร้าว อยู่ในท้องที่อำเภอท่าบ่อ จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามอำเภอท่าบ่อ ให้เรียกว่า อำเภอ
เมืองพานพร้าว อำเภอ ๑

๓ อำเภอสนามจันทร์ เมืองฉะเชิงเทรานั้น เรียกตามตำบลที่ตั้งที่
การอำเภอ ชื่อของกับชื่อพระราชวังที่เมืองนครปฐม ที่จริงสิ่งสำคัญ
ในท้องที่อำเภอนั้นมีอยู่ คือ เขาหินที่ขึ้นชื่อภูเขาในแม่น้ำบางปะกง
ก็อยู่ในท้องที่อำเภอนั้นเอง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยน
ชื่ออำเภอสนามจันทร์ เรียกว่าอำเภอเขาหิน อีกอำเภอ ๑ แต่ในปี

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

12/10/2566
(เดิม ๓๑)

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม หน้า ๙๒๘)

กฎมณฑิยร บาล

ว่าด้วย ครอบ ครว้ แห่ง ข้าราชการ ใน พระราช ดำนัก

คัมภีร์ค พระพุทธเจ้าส่นายกาค เป็นอดตลาค ๒๕๕๗ พรพษา
เมษายนมาศ วีสัคมลู่ทิน จันทวอร โดยกาลนิยม

พระบาท ส้มเค็จ พระปรเมนทร มหาอชริราจวช เอก อรรค มหาบุษบรม
นราริราช พิณคประชาชนารถมหาส่มมทองศ อติศัยพงศ วิมลรัตน วรชัตติยราช
นิกรโธดม จาตรันต บรม มหาจักร พรศิริราช สิงคาศ บรม จวรวิกรมหาราช
ชิราช บรมนารถนพิศวี พระเมงกุฎเกล้าเจ้า ชัยหวิ ทรงพระราชดำริห์ว่า

อันเหล่าเสด็จวมาศย์ ราชบริพาร ผู้ที่มีหน้า ที่รับราชการ ใน กระทรวง
และ กรมใน พระราชดำนัก นั้น ย่อมเป็น ผู้ที่ บัญญัติ ราชการ อยู่ใน หน้า ที่
ใกล้ชิด พระองค์ เพราะฉะนั้น จึง ส้มควร ที่ จะ เป็น ผู้ที่ ตไม่ เป็น ที่ ทรง
รังเกียจ และ ทั้ง เป็น ผู้ที่ ประพฤติ ส้มมาจาวี ไม่ควร ที่ จะ ให้ ช้ ผู้ ตดิน
นั้นทาได้ว่า พระบาท ส้มเค็จ พระเจ้า ชัยหวิ ทรง ชบเสียง คัง แต่ง คน ที่ ไม่
ดีไว้ใน ที่ ใกล้ ชัด พระองค์ ซึ่ง ถาแม่ มี กตาวได้เช่น นี้ ก็ ย่อมเป็น ที่
ทรงรำคาญพระราชหฤทัย ทั้ง อาจ ที่ จะ มีผล ให้ เสื่อมเสียดพระเกียรติยศ
ได้ตวย

ข้าราชการ ใน พระราชดำนัก เป็น บุคคลเจ้าพวก ที่ สู้ต ที่ จะ ควร ถลาง ว่า
กิจส่วน ตัวไม่เก็ยวแก่ หน้า ที่ ราชการ เพราะ ถา จะ ว่า ถิน ชย้าง ดำมัญชน
คน ช้ ที่ ประพฤติ คนไม่ ให้ เป็น ที่ คอง อธิษษาได้รยแห่ง นาย แล้ว ถึง แม่
ว่า จะ มี สัด ปัญหา ดำมารถ ถลางถลิตยว สัด ปานใด ก็ คงไม่ ดำมารถ จะ

12/10/2366

ขอยุ่ร่วมเคหะสถานกันได้อันใดอันหนึ่ง ส่วนข้าราชการในพระราชสำนัก
ก็เป็นอย่างนั้น เมื่อราชเลขาผู้ใดทราบบัญญัติว่าสิ่งใดไม่เป็นที่ต้อง
ด้วยพระราชอัธยาไฉริยนิยม แต่เช่นประพฤติก็นั้นเพื่อความพอใจ
แห่งตนเอง โดยถือว่าเป็นกิจส่วนตัว ไม่เห็นด้วยหน้าที่ราชการ
ตัวนี้ ก็คงเป็นอันว่าเป็นผู้ที่ไม่สมควรจะคงรับราชการอยู่ในพระราช
สำนัก ควรจะต้องย้ายไปแห่งอื่นดีกว่า

ทางที่จะให้ทรงรังเกียจในส่วนตัวราชเลขาผู้ใดผู้หนึ่ง นอก
จากความประพฤติเป็นคนขี้เมาหรือนักเลง หรือคนมักพูด ซึ่ง
เป็นความเสียใจส่วนตัวเอง ยี่สิบอาจจะเป็นไปได้ โดยมีครอบครัวอัน
เป็นที่ทรงรังเกียจได้อีก

ในเรื่องการสมัครแห่งคนในสมัยนี้ ทรงสังเกตว่าดูเป็นไปโดย
อาการอันสำคัญ ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ใคร่เลือกหญิงที่
เรียบร้อยแท้จริง ชายหนุ่มมักพอใจสมัครด้วยหญิงแพศยาหาเลี้ยง
ชีพโดยทางบำเรอถามคุณ และมีเข้าใจไปว่าการสมัครเช่นนี้ เป็น
ของควรนิยม เพราะคล้ายคลึงกับแบบแผนแห่งยุโรปประเทศ ซึ่ง
เป็นความเข้าใจเขาเองโดยพอใจใคร่ให้เป็นเช่นนั้น และ การมีบรรดา
แต่งงานสมัครอย่างโบราณ ประเพณีมักถือกันว่าเป็นของพื้นสมัยเสีย
แล้ว แม้ใครประพฤติก็นั้น ชื่อว่าคนภูมิเกาศรัยคร่ำ หรือใจเง่าต่ำ
ปุปลาไม่รู้จักประเพณีนิยมอย่างสมัยใหม่ ดังนี้ เป็นต้น

โดยปรกติในประเทศที่มีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นผู้ทรงปกครอง ความ
นิยมในทางศรียาค่าง ๆ มหาชนมักพึงตั้งดูตามจรรยา นิยมเป็นที่ตั้ง

แล้วก็มีใครได้มาบอกให้เขาเล่าตลอดของชุดพระบาทในที่ไกลเพียงเพียงพอ
 มีอาชวที่ จะทราบพระราชนิมิตได้โดยฉันทันที ก็ต้องเพ่งตั้งใจทางปฏิบัติ
 และจรรยาแห่งข้าราชการในพระราชสำนักเป็นหลัก เพื่อตั้งนियฐานทาง
 แห่งพระราชนิมิต ความจริงมีอยู่ดังนี้เหมือนกัน ทว่าไม่ว่าใน ประเทศ
 ใด ๆ ทั้งในบรรพกาลแต่ปรกติจิมทีก็ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
 เข้าพระราชหฤทัยในข้อนี้ซัดเจนอยู่ จึงได้ทรงพระอศด้าหพระราชทาน
 พระบรมราชาอาชวแก่ข้าราชการในพระราชสำนักอยู่เนื่อง ๆ ในเรื่อง
 จรรยาและความประพฤติอันควรแก่ราชเสวกซึ่งแท้จริงบรรดาราชเสวก
 ควรที่จะรู้ลึกพระมหากรุณาธิคุณ และที่แท้สมควรที่จะมีเจริญดี ความ
 กลมเกลี้ยงกระเดือ ตั้งใจปฏิบัติให้ตรงตามพระบรมราชาอาชว และ
 พระราชนิมิตอันได้ทรงแต่งตั้งให้ปรากฏมาหลายคราวแล้วนั้น โดย
 ความเคารพต่อพระบรมเดชานุภาพ ฝ่ายผู้ใหญ่อันเป็นผู้นำที่บังคับ
 บัญชาข้าราชการต่างพระเนตรพระกรรณก็ควรที่จะหมั่นเอาใจใส่ว่ากล่าว
 ตักเตือนผู้น้อยที่ไร้อิศให้ถูกต้อง พยายามประพฤติตนให้เป็นดี พอพระราช
 อธิบายไว้รวบเช่นนี้จึงจะพอ

แต่ถน หวบนไปเช่นนี้ทว่าถึงไม่ เพราะราชเสวกที่เป็นคนหนุ่มคนอง
 เมื่อมีความปรารถนาจะใคร่ประพฤติตามใจตนเอง ก็พอใจฮวดดี
 ทำตนเป็นคนดีมีใหม่ ประพฤติสงบเสงี่ยมอยู่แต่เฉพาะเวลาที่อยู่นำ
 พระที่นั่ง พอถึงหลังไปแล้วก็ไปเที่ยวประพฤติดีงามเฉพาะตามนี้ได้

อัน ตราบ ของคน แต่ที่ผู้น้อยประพฤติอยู่ได้เช่นนี้ก็เพราะผู้ใหญ่

12/10/2566

บาง คน ซึ่ง รุ แสดง ว่า ผู้น้อย ประพฤติ เป็น สิ่ง หลุด ลก เจ้า อยู่ นุ่ม ก็ หว่า
 ว่า ถ้าว ตัก เค็อน โดย อาการ อัน เข้มงวด อย่าง ผู้ใหญ่ ไม่ กลับ ไป พุด จา
 และ แสดง วิทยา อาการ ให้ เห็น ปรากฏ ว่า การ ที่ ว่า ถ้าว นุ่ม โดย เสีย
 ไม่ได้ คือ ขัด พระราช บริหาร ไม่ได้ เท่านั้น แท้จริง เห็นใจ กัน ตั้ง น
 จึง ทำให้ ผู้น้อย กำ เรม ได้ ใจ ฝ่าย ผู้ใหญ่ จะ ว่า ผู้น้อย ไม่ได้ เค็ม ปาก
 ก็ เพราะ คน เอง ก็ ประพฤติ หลุด หลด อยู่ เช่น นุ่ม เหมือน กัน ตรง กับ
 โบราณ ภาษิต ว่า “โกเห็น ต้นงู งเห็นนมโก” ไม่มีใคร กذا ทำ
 อะไร ใคร ได้

การ ที่ ประพฤติ มิตร พระราช นิยม ใน ข้อใด ๆ ก็ ไม่ สำคัญ เท่า ใน ข้อ ที่ เกี่ยว
 ด้วย การ มี ครอบ ครว เพราะ หญิง ต่ ย่อม เปน สวี แก่ ชาย แต่ หญิง
 ร้าย ย่อม นำ ความ พินาศ สิบ หาย มาสู่ ผู้ ต่ ผิด พาศ หา เล่ม ี ด จัณ วิโร ช่าง
 ไต เล่ม อู เหมือน ได้ โดย ยาก เพราะ คน น้ จึง ทรง พระราช ดำ ริ หว่า เปน
 การ ถ่ม คอว อย่าง ยิง ที่ จะ ต้อง ทรง ถวด ชน เว้น ี ครอบ ครว แห่ง อ้า ราช การ
 ใน พระราช สำนัก ให้ ชน เพื่อ มี ให้ เปน ที่ ดิน นิน ทา แห่ง ผู้ ชน ได้
 แต่ ครัน ว่า จะ เปน แก่ เพียง พระราช ทาม พระ บรม รา โสวาท อย่าง เช่น ที่ เคย
 มา แล้ว นุ่ม ถ้าว ราช ถวด ก บาง คน ที่ ถวด ถวด ถวด ต่ ก็ จะ หว หม ทาง
 หลัก เดียง ไม่ ปฏิบัติ ตาม ภาวะ พระบรม รา โสวาท ก็ จะ เปน เค็ม ี ง เสื่อม
 เสีย พระบรม เตชานภาพ ทั้ง จะ เปน หน ทาง ให้ คน ถวด ต่ ถวด ถวด ต่ มี
 ความ กำ เรม ได้ ใจ ชน จึง เปน ความ จำ เบน ที่ จะ ต้อง เจ็ด วา ะ ระ เมียบ
 ลง ัว ให้ เปน หลัก ฐาน ม่น กง ชน จะ ไม่ มี หน ทาง หลัก เดียง ได้

จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เจ้าพระยาธรรมมา
 จิกรณาธิบดี ศรีรัตนมณฑลเสวยบรรด บรมราชาประการกิจจาภิรมย์
 สรรโพลมราชสุรานุประดิษฐ์ ขรรณสังกิจวินัย มาตาคฤตวิวัฒน์ บำรุงรัตน
 ราชประเพณี นิตยภัตดินอุปนาถ อันเคมีกามาตย์มหานายก ขรรคเด็วก
 นนิตพาหุภรรยา กิจจรเสนาบดี ศรีรัตนไตรสรณชาติตา อุดมอาสา
 ทยาไศรย อกัยพิริยบวรกรมพาหุ เสนาบดี กระทรวงวัง รับพระบรมราช
 โองการใส่เกล้า ๆ ประกาศกฎมณฑลเสวยบรรด ว่าด้วยครอบครัวแห่ง
 ข้าราชการใน พระราชสำนัก ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๓

ว่าด้วย นาม และ ลักษณะใช้ กฎมณฑลเสวยบรรด

มาตรา ๑ “กฎนี้ให้เรียกว่า กฎมณฑลเสวยบรรด ว่าด้วยครอบครัว
 แห่ง ข้าราชการใน พระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗”

มาตรา ๒ ให้เริ่มใช้กฎนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พระพุทธศักราช
 ๒๔๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎข้อบังคับ ซึ่ง มีอยู่แล้ว สำหรับ พระราชสำนัก
 ข้อใดที่ ขัด กับ ข้อความ ในกฎนี้ ให้ยกเลิกเสีย

มาตรา ๔ ต่อไปภายหน้า ถ้าแม่ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
 ให้แก่ ไซ หรือเพิ่มเติมข้อใดข้อ ๑ ในกฎนี้ และเสนาบดีกระทรวงวัง
 ได้ประกาศโฆษณาให้ ข้าราชการใน พระราชสำนัก ทราบทั่วกัน แล้ว ให้
 นับว่าข้อใดแก้ไข หรือเพิ่มเติมใหม่นั้น เป็น ส่วน ๑ แห่งกฎนี้

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎนี้

มาตรา ๕ ผู้ที่นับว่าอยู่ในกฎนี้ และจำเป็น ต้องปฏิบัติตามกฎนี้ มีอยู่คือ

- ๑ ข้าราชการ แล ราชบุรุษใน กระทรวง อัง
- ๒ พระตำรวจ ขุนตำรวจ นายตำรวจ นายเวร แล พนักงาน ตำรวจ

๓ ข้าราชการ แล ราชบุรุษใน กรม กิจป่ากร

๔ นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร ชั้น ประทวน และนายสิบ ใน กรม ทหาร รักษา อัง ของ พระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้า อยู๋ หัก

๕ ข้าราชการ แล ราช บุรุษใน กรม ราช เลขาณการ

๖ ข้าราชการ แล ราชบุรุษใน กรม พระคลัง ข้าง ที่

๗ ข้าราชการ แล มหาด เล็ก หล ชั้นใน กรม มหาด เล็ก หลวง

๘ ข้าราชการ แล นักเรียนใน โรงเรียน มหาด เล็ก หลวง

๙ ข้าราชการ แล มหาด เล็กใน กรม มหรศพ

๑๐ ข้าราชการ แล มหาด เล็กใน กรม ชวา ที่

๑๑ ข้าราชการ แล มหาด เล็กใน กรม พระอศิวราช

๑๒ ข้าราชการใน กรม ตรวจ

มาตรา ๖ ผู้ที่อยู่ในกฎนี้ ให้พึงเข้าใจว่าเป็นแต่เฉพาะผู้ที่รับ ราชการ ประจำ อยู๋เท่านั้น ผู้ที่เป็น กงหนน หรือ นอก ราชการ หรือ ช่งไต่ย้ายไปรับ ราชการ อยู๋ใน กระทรวง ทบวง การ อื่น แลว ไม่นับว่า อยู๋ ในกฎนี้

หมวดที่ ๓

อธิบายคำในกฎนี้

มาตรา ๗ เพื่อมิให้ตกลงลำบากใน ข้อที่จะขอ ก่อร่าง ความให้ ชยยาว
ในที่บางแห่ง ให้พึงเข้าใจคำที่ใช้ชื่อในกฎนี้บางคำ ดังต่อไปนี้

๑ คำว่า “เสนาบดี” ให้เข้าใจว่า เสนาบดีกระทรวงวัง

๒ คำว่า “ข้าราชการ” ให้เข้าใจว่า บรรดาบุคคลซึ่ง อยู่ในกฎ
นี้ ตั้งใดก็ตาม มาแล้วใน หมวดที่ ๒

๓ คำว่า “ผู้บังคับบัญชาโดยตรง” ให้เข้าใจว่า ผู้ที่มีอำนาจ
บังคับบัญชาในกรณีใดกรณี ๑ ซึ่งเป็นกรณีขึ้นต่อกรณีใหญ่ยิ่งขึ้น ๑

๔ คำว่า “ผู้บังคับบัญชาดังสุด” ให้เข้าใจว่า ผู้ที่มีอำนาจบังคับ
บัญชาเป็นใหญ่ในแผนกใดแผนก ๑ ในพระราชสำนัก กล่าวคือ

- (ก) ในกระทรวงวัง แดกรมชั้น คือ เสนาบดี
- (ข) ในกรมมหาดเล็ก แดกรมชั้น คือ สภาจางวาง
- (ค) ในกรมราชเลขาณการ คือ ราชเลขาณการ
- (ง) ในกรมพระคลังข้างที่ คือ อธิบดีกรมพระคลังข้างที่

๕ คำว่า “เจ้าพนักงาน” ให้เข้าใจว่า เจ้าพนักงานทะเบียน เว้น
ไว้เสียแต่ที่จะมีข้อความกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น จึงให้เข้าใจไปตามขอ
ความในที่นั้นโดยเฉพาะ

๖ คำว่า “หญิงนครโสเภณี” ให้เข้าใจว่า หญิงที่ไต่รับใบอนุญาต
จากเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันสังคมโรค

12/10/2566

๗ คำว่า "หญิงแพศยา" ให้เข้าใจว่า หญิงที่มีใช้หญิง นครโส
เภณี แต่มีกตัญญู กับชายหลายคนโดย อาการอัน ดำส่อนไม่เประเบียน
เวียนวอย

หมวดที่ ๔

ว่าด้วย การ จัด ทะเบียน ครอบครัว และ เคหะสถาน

มาตรา ๘ ให้ผู้บัญชาบัญชาสูงสุดในกรมต่าง ๆ จัดเจ้าพนักงาน
ไว้ประจำผู้ถือทะเบียน ครอบครัว และ เคหะสถาน แห่ง ข้าราชการ ใน บังคับ
บัญชา ของ ตน กล่าวคือ ให้มีที่กระทรวง วัง แห่ง ๑ ที่ที่ ทำการ
สภาจางวาง กรมมหาดเล็ก แห่ง ๑ ที่กรมราชเลขาณการ แห่ง ๑ ที่กรม
พระคลังข้างที่ แห่ง ๑ กับให้เด็นามตั้งตั้ง เจ้าพนักงานไว้คน ๑ เป็น
นายทะเบียนใหญ่ สำหรับ พระราชสำนักทั่วไป

มาตรา ๙ ในสมุดทะเบียนให้มีรายการดังต่อไปนี้

- ๑ ยศบรรดาศักดิ์
- ๒ นามเดิม
- ๓ นามสกุล
- ๔ ตำแหน่งราชการ
- ๕ นามบิดามารดา (แห่งคน)

๖ เคหะสถาน (ถ้ามีกว่า ๑ แห่งต้องจัดไว้ให้ปรากฏ แต่ต้อง
บอกให้ชัดเจนว่าอยู่ถนนใด เลขที่เท่าใด ๑ ต ๑ ตัวเป็นเจ้าของเอง หรือ
อาไศรยใคร หรือเช่าใคร)

- ๗ นามภรรยา (ถ้ามีกว่า ๑ คน ต้องเจตทุกคน)
- ๘ นามบิดามารดา (แห่งภรรยา)
- ๙ นามบุตร (ต้องเจตเรียงตามลำดับอายุ และถ้าเกิดด้วยภรรยาหลายคน ให้เจตแบ่งเป็นท้อง ๆ ไป ให้เข้าใจง่าย ๆ)
- ๑๐ หมายเหตุ (ในช่องนี้ สำหรับตรอก รายนาม เบ็ดเตล็ด ตั้งจะใดก็ตาม ต่อไปข้างหน้า)

มาตรา ๑๖ บรรดาข้าราชการ ซึ่งมีครอบครัวและเคหะสถาน อยู่แต่เมื่อประกาศใช้กฎนี้ ต้องรีบไปตั้งทะเบียนที่เจ้าพนักงาน สำหรับกรมซึ่งตนสังกัด ชนอยู่นั้น ภายใน กำหนด ระยะเวลา ซึ่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดจะได้แจ้งความให้ทราบ และถ้ายังไม่มีครอบครัว มีแต่เคหะสถาน ก็ให้ไปเจตแต่ใน ส่วนเคหะสถาน

มาตรา ๑๗ ให้เป็นหน้าที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุด ที่จะกำหนด ระยะเวลาที่จะให้เจ้าพนักงาน รับจดทะเบียน และให้กำหนดด้วยว่าเมื่อใดจะเป็นอันหมดเขต ระยะเวลาที่จะรับจดทะเบียน ของผู้ที่มีครอบครัว และเคหะสถาน อยู่แล้ว แต่เมื่อก่อน ประกาศให้ใช้กฎนี้

มาตรา ๑๘ เมื่อพ้นกำหนด ระยะเวลาดังกล่าว แล้วใน มาตรา ๑๖ นั้น ผู้ใดยังมีไปตั้งทะเบียน ครอบครัวหรือ เคหะสถานไว้ ให้ถือว่าผู้นั้นยังไม่ตั้ง ครอบครัวและเคหะสถาน เป็นได้ก็ยังไม่ จนกว่าจะได้มาจดอย่างใด อย่าง ๒/๑๐/๒๓ นี้ ภายหน้า

มาตรา ๑๙ ผู้ที่มีภรรยาแล้ว แต่ภรรยา นั้นถึง มรณภาพแล้ว

หรือโต้แย้งว่ากันไปแล้ว ตีแตกก่อนตีประกาศใช้กฎนี้ ไปคลังจดนามภรรยา
 ผู้นั้นลงในช่องที่สำหรับจดชื่อภรรยาในทะเบียน แต่ถ้าแม่ได้มีบุตร
 ด้วยภรณานั้น จึงให้จดนามภรรยาแห่งบุตรลงในช่องสำหรับจด
 นามบุตร ดังได้กำหนดไว้ในมาตรา ๙๓ ข้อ ๘ นั้น

มาตรา ๙๔ ผู้ที่ยังมิได้มีครอบครัวหรือเคหะสถานเคยในขณะเมื่อ
 ประกาศใช้กฎนี้ไว้ ถ้าต่อไปเมื่อนามีครอบครัวหรือเคหะสถานเมื่อใด
 ให้ไปจดทะเบียนที่กรมตมสักัด ภายในกำหนดบัญชี ๑ (หนึ่งเดือน)

มาตรา ๙๕ ผู้ใดที่มีครอบครัวหรือเคหะสถาน ขึ้นได้จดทะเบียนแล้ว
 ถ้ามีเหตุเปลี่ยนแปลง อย่างใดอย่าง ๑ ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ

- ๑ ภรรยา หรือบุตร ถึงมรณภาพ
- ๒ ย้ายถิ่นภรรยา ความคลุมหาย หรือไม่อย่าแต่แยกเคหะสถานกัน
- ๓ ย้ายเคหะสถาน

ถ้ามีเหตุอย่าง ๑ อย่างใดใน ๓ อย่างนี้ไว้ ต้องไปแจ้งความ
 แก่เจ้าพนักงานภายในกำหนดบัญชี ๑ นั้น แต่ก่อนที่การเปลี่ยนแปลงนั้นได้
 เป็นไปแล้วเป็นต้นไป

การที่จะแจ้งความไม่แจ้งของอย่ากับภรรยา หรือแยกเคหะสถานกันนั้น
 ต้องชี้แจงด้วยว่า บุรุษนั้นด้วยตนนั้น ได้ตกลงจะให้ช้อยกับใคร
 และถ้าภรณามีได้ช้อยกับ เป็นแก่แยกเคหะสถานกัน ต้องชี้แจงว่า

ภรรยาช้อยแห่งใด ช้อยไกรยผู้ใด ช้อย หรือช้อยโดยลำพัง

12/10/2566

มาตรา ๑๖ ผู้ใดที่มีภรรยาหรือเคหะสถาน ขึ้นได้จดทะเบียนแล้ว

ถ้าจะมีภรรยาหรือเคหะสถานเพิ่มขึ้นมากกว่าเท่า ต้องไปจดทะเบียนเพิ่มเติมภายในกำหนดบัญชี ๑ นับแต่วันที่ได้ภรรยาใหม่ หรือได้เป็นเจ้าของเคหะสถานใหม่นั้นเป็นต้นไป

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยหน้าที่เจ้าพนักงานทะเบียน

มาตรา ๑๗ เจ้าพนักงานทะเบียนประจำกรม มีหน้าที่รับจดทะเบียนครอบครัว และเคหะสถานแห่งราชการที่สังกัดในกรมของตน ตามข้อความอื่นที่กล่าวมาแล้วในหมวดที่ ๔ นั้นทุกประการ และให้ทำการติดต่อกับนายทะเบียนใหญ่ ตามระเบียบซึ่งเสนาบดีจะได้กำหนดให้ตามที่สั่งตัวแก่ราชการ

มาตรา ๑๘ นายทะเบียนใหญ่ไม่มีหน้าที่รับจดทะเบียนโดยตรงเลยให้เป็นแต่ผู้รวมทะเบียนกรมทั้ง ๔ นั้นไว้เป็นแห่งเดียวกันเท่านั้น เพราะฉะนั้นแปลว่าทะเบียนซึ่งนายทะเบียนใหญ่รักษาอยู่นั้น เป็นแต่ตัวเนาแห่งทะเบียนกรมเท่านั้น และซึ่งกรมคอยแก้ไขให้ถูกต้องตรงกับทะเบียนกรมอยู่เดิม

มาตรา ๑๙ การรับจดทะเบียนครอบครัว กิต หรือเคหะสถาน กิต มีเกิดขึ้น เจ้าพนักงาน จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑ ภรรยา คือ หญิงที่ได้กระทำการแต่งงาน สัมรสตามประเพณีเมือง หรือที่ชายเจียงต โดยให้ช่วยร่วมเคหะสถานและยกย่องเชิดหน้าชูตา โดยเปิดเผย เพราะฉะนั้นห้ามมิให้รับจดทะเบียน หญิงนกรโสภณ หรือหญิงแพศยา หรือหญิงชังชาย สัมรสด้วยเป็นครั้งคราว นั้น เป็นอันขาด

อนึ่ง หญิง ที่ชาย ด้มจร อยู่ด้วย โดย อาการ ที่ เรียกว่า เปน "เมีย ตับ"
คือ ไม่ ออก หน้า และ มี ไต อยู่ รวม เคหะสถาน กัน ห้าม มี ไท รับ ตง
ทะเบียน เปน ภรรยา เปน อันชาติ

๒ เคหะสถาน คือ ที่ อัน สำนัก ฮา ไคร ย เปน หลัก แห่ง แน่ นอน
อัน จะ เปน ที่ ชึ่ง สำนวต และ นักการ จะ ไป ตาม ข้าราชการ ผู้ เจา ของ นัน ไต ใน
เมื่อ มี ราชการ

หรือ จะ นับ ว่า เปน เคหะสถาน ไม่ ไต นอกจาก ที่ จะ ไต รับ อนุญาต พิเศษ
จาก ผู้ บังคับ บัญชา สั่ง สด ให้ ถือ เช่น นั้น

มาตรา ๒๖ ถ้า ผู้ ไต ปรารถนา จะ ให้ จด ทะเบียน หญิง อัน ตอง ด้วย ขอ
ห้าม ใน มาตรา ๑๙ นั้น เปน ภรรยา และ เมื่อ นาย ทะเบียน ชี้ แจง ขอ
ห้าม ให้ เขา ไจ แลว ก็ ยัง จะ ชน ยิน ยิน ขอ จด ทะเบียน อยู่ กระนั้น ไชว
ให้ นาย ทะเบียน รายงาน ขัย ความ คอ ผู้ บังคับ บัญชา โดย ตรง ของ ตน เพื่อ
นำ เสนอ ชน ไป เปน คำ คับ สด แต่ ผู้ บังคับ บัญชา สั่ง สด จะ วินิจ คัย และ ใน
ระหว่าง ที่ คำ คับ ยัง ไม่ ตก ห้าม มี ไท รับ จด ทะเบียน เปน อันชาติ

อนึ่ง ความ ใน มาตรา ๑๙ และ ๒๐ นี้ ให้ พัง เขา ไจ ว่า ไช สำหรับ
ผู้ ที่ มี ครอบ ครว และ เคหะสถาน อยู่ แต่ เมื่อ ก่อน ที่ ประ กาศ ไช กฏิน แลว เท่านั้น
ลว ผู้ ที่ ยัง มี ไต มี ครอบ ครว หรือ เคหะสถาน อยู่ ก่อน นี้ ถ้า แม่ จะ มา ขอ
จด ทะเบียน คอ ไป ให้ เจา พน กงาน ปฏิบต ตั้ง ไต กำหนด ไจ ใน มาตรา ๒๑
คอ ไป นี้

12/10/2566

มาตรา ๒๑ บรรดา ข้าราชการ ที่ ยัง มี ไต มี ครอบ ครว หรือ เคหะสถาน

อยู่แล้ว คง แต่ ก่อน ที่ ประกาศใช้ กฎนี้ไซ้ ถ้าต่อไป จะ มาขอ จดทะเบียน
ภรรยา หรือ เคหะสถาน ให้ เจ้าพนักงาน เรียก เขาไป อนุญาต ซึ่ง ผู้บังคับ
บัญชา จะ ได้ ทำให้ ความ ระเบียบ อัน กำหนด ไว้ ใน หมวดที่ ๖ แห่ง กฎนี้
ถ้า ผู้ใด ไม่ มี ใบ อนุญาต มา ยื่น แล้ว ห้าม มี ให้ เจ้าพนักงาน รับ จด ทะเบียน
เป็น อันขาด

มาตรา ๒๒ นอกจาก ข้อ ที่ ได้ บัญญัติ ไว้ แล้ว ใน หมวดนี้ ให้
เจ้าพนักงาน ปฏิบัติ หน้าที่ ให้ ถูก ต้อง ตาม ข้อ ความ อัน มี อยู่ใน หมวดอื่น ๆ
แห่ง กฎนี้ และ ถ้า แม้ เด่นาบต จะ ได้ ออก กฎ หรือ ข้อ บังคับ เพิ่มเติม ต่อไป
ก็ ให้ ปฏิบัติ ให้ ถูก ต้อง จง ทุก ประการ

หมวดที่ ๖

ว่าด้วยการอนุญาตให้ มีครอบครัว และ เคหะสถาน

มาตรา ๒๓ บรรดา ข้าราชการ ใน พระราช สำนัก ที่ ยัง มี ได้ มี
ครอบครัว หรือ เคหะสถาน ของ ตนเอง แต่ เมื่อ ก่อน ประกาศ ใช้ กฎนี้ไซ้ เมื่อ
ต่อไป จะ มี ครอบครัว หรือ เคหะสถาน ต้อง ได้ รับ อนุญาต จาก ผู้บังคับ บัญชา
สูงสุดใน กรม ของ ตน ก่อน จึง จะมี ได้

มาตรา ๒๔ การ ขอ อนุญาต ให้ ทำ เป็น หนังสือ ขึ้น คัด ผู้บังคับ บัญชา
โดยตรง ของ ตน เพื่อ นำ เด่นาบต เป็น ลำดับ ดัง จะ ได้ กล่าว ต่อไปนี้ และ
ถ้า เมื่อ ใบ อนุญาต ยัง ไม่ ตกมา ห้าม มี ให้ ไป มี ภรรยา หรือ ไป อยู่
ณ เคหะสถาน เดิม นั้น เป็น อันขาด

มาตรา ๒๕ ข้าราชการ ที่มี ครอบครัว หรือ เคหะสถาน อัน ได้ จด

ทะเบียน ตามกฎนี้แล้วไว้ ถ้าต่อไปเมื่อนำ จะมีภรรยาเพิ่มเติมใหม่
อีกก็ดี หรือจะมีทะเลาะถกานเพิ่มชั้นอีกก็ดี ต้องขออนุญาต อย่างเดียวกับ
กับที่ที่กล่าว มาแล้วใน มาตรา ๒๓ และ ๒๔

มาตรา ๒๖ ในหนังสือขออนุญาต ให้มีข้อความละเอียดคือ

(ก) ขออนุญาต มีภรรยา ให้มีข้อแสดงดังต่อไปนี้

- ๑ ยศบรรดาศักดิ์ และ นามเดิม นามสกุล กับตำแหน่งราชการ
- ๒ อายุ ปีเกิด
- ๓ รับพระราชทาน เงินเดือน ๆ ละเท่าใด
- ๔ ได้รับ ผด ประโยชน์ นอกจากทางราชการ อย่างไรบ้าง
- ๕ ได้มีภรรยาอยู่แล้วหรือไม่ ถ้ามีชื่อไร
- ๖ ผู้ที่จะตกลง แต่ง หรือ เปน ภรรยาใหม่ มีชื่อไร
- ๗ นามบิดา มารดา ของ หญิง และ ชายใด ในบังคับรัฐบาลใด
- ๘ หลักฐาน คือ บิดา มารดา หรือ ตัวหญิง นั้น มีทาง ทำมาหาเลี้ยงชีพ
อย่างไร อยู่หรือไม่ มีทรัพย์สินอะไรบ้าง
- ๙ หญิง นั้น มีอายุเท่าไร เกิดปีอะไร
- ๑๐ หญิง นั้น เคย มีผัว แล้ว หรือ ยัง ถ้าเคย มีแล้ว ให้ ชี้แจง
ด้วยว่า ผัว ชยา หรือ เปน หม้าย ใคร มีรณภาพ แห่ง ผัว
- ๑๑ ความประพฤติ ของ หญิง นั้น เท่าที่ เห็น อยู่เป็น อย่างไร

(ข) ขออนุญาต มีทะเลาะถกาน ให้มีข้อแสดง ดังต่อไปนี้

12/10/2566

๑, ๒, ๓, และ ๔ เหมือน อย่าง ขออนุญาต มีภรรยา

- ๕ เป็นคนโลด หรือมีครอบครัว
- ๖ ในขณะที่อยู่ที่ไหน คืออยู่ประจำในสถานที่ภายในพระราชฐาน หรือเรือนหลวงแห่งใด หรือเข้าอยู่ หรืออยู่กับบิดามารดา หรือ อาไ้รยผู้ใด และที่อยู่นั้น อยู่แห่งใด
- ๗ บ้านที่จะไปอยู่ใหม่นี้ สร้างขึ้นใหม่ด้วยทุนทรัพย์ของตนเอง หรือซื้อ หรือเช่า หรือใครให้ หรือจะอาศัยอยู่กับผู้ใด
- ๘ บ้านใหม่นี้ อยู่แห่งหนตำบลใด ต้องบอกนามถนน และเขต (ถ้ามี)
- ๙ เมื่อย้ายไปอยู่ที่บ้านใหม่แล้ว บ้านเก่าจะยังคงเป็นบ้านของตนอยู่หรือไม่ใช่เป็นที่ตั้งอีกต่อไป

มาตรา ๒๑๗ ระเบียบการที่จะพึงปฏิบัติในเรื่อง ขออนุญาตมีภรรยา หรือมีเคหะสถานนี้ เมื่อผู้ขออนุญาตยื่นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงแล้ว เป็นหน้าที่แห่งผู้บังคับบัญชาโดยตรงที่จะต้องสอบสวนดูให้มีความแน่นอน ว่าตามรายการที่มีอยู่ในหนังสือนั้น เป็นการถูกต้องแล้ว หรือยัง ถ้ายังไม่ถูกต้องให้พูดจาว่ากล่าวให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขข้อความเสียให้ถูกต้อง เมื่อถูกต้องแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ลงความเห็นของตนกำกับลงในหนังสือนั้น ว่า “เห็นสมควร” หรือ “ไม่เห็นสมควร” ตั้งแต่ความเห็น แต่ถ้าไม่เห็นสมควรต้องอธิบายด้วย^{๕๖๖} ว่าเพราะเหตุใด และถ้าความเห็นนั้นจะมีความยุติธรรม ก็ให้เขียนลงในกระดาษอีกแผ่น ๑ ต่่าง หากแนบไปกับหนังสือ

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๒๗๓

ขออนุญาต เมื่อได้ตรวจ และ ดึงความ เห็น แลว จึงให้ตั้ง หนังสือ พรอม
ด้วยความ เห็นนั้น ขึ้นไปยง ผู้บังคับบัญชาโดยตรง เห็นอนั้น ขึ้นไป อีกชั้นหนึ่ง
นั้น และให้ปฏิบัติ เช่นนี้ เป็น ลำดับไป จนถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสุด ใน กรม
แห่งผู้ขออนุญาต

มาตรา ๒๘ ผู้ที่มีอำนาจ อนุญาตได้นั้น ถ้าผู้ขอเป็น ข้าราชการ
ตั้งแต่ ชั้น เลวอกเอก หรือ นาย พันเอก หรือ หัวหมัน ลงมา ผู้บังคับ
บัญชาชั้น สูงสุดใน กรม นั้น มีอำนาจ อนุญาตได้ แต่ถ้าผู้ขอเป็น ข้าราชการ
ชั้น เลวอกเอก หรือ ตั้งแต่ ชั้น เลวอกเอก หรือ นาย พันเอก หรือ หัวหมัน
ขึ้นไป ต้องได้รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ผู้อื่น จะ อนุญาต
มิได้เป็น อันขาด

อนึ่ง มหาเถร กง หอง ที่ พระบรมม หาราชวัง ไม่ว่าจะ เป็น ยศ บรรดาศักดิ์
ชั้นใด ต้องได้รับ พระบรม ราชานุญาต ผู้อื่น จะ อนุญาต มิได้
เป็น อันขาด

มาตรา ๒๙ ผู้ที่มีหน้าที่ จะอนุญาต ตาม มาตรา ๒๘ นั้น เมื่อได้
รับ หนังสือ ขอ อนุญาต แลว และ ก่อน ที่จะ อนุญาต ต้อง พิจารณาให้
เห็น ชัด แลว ว่าผู้ขอ อนุญาต นั้น เป็น ผู้ที่สมควร จะได้รับ อนุญาต แลว
จึง ค่อย อนุญาต ใน ข้อควร มีควรรให้ ถ้อเอา พระราชนิยม เป็น เกณฑ์
ตั้งต่อไป

(ก) ใน ส่วน ที่จะ ขอ มี ทรพยา

- ๑ ผู้ขอเป็นผู้ที่มีหลักฐานมั่นคงพอควรแก่ยศบรรดาศักดิ์และตำแหน่ง
- ๒ ได้รับพระราชทานเงินเดือนพอสมควรจะเลี้ยงครอบครัวได้
- ๓ มีอายุเกินกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ อย่างเข่าปี ๑๙ แล้ว
- ๔ เป็นผู้ที่รักกษัตริย์และชอบ ไม่เหลวไหลตั้งแต่
- ๕ เป็นผู้ที่มีเคราะห์สถาน เป็นหลักแห่งหรือจะได้มี เมื่อมีภรรยา
- ๖ เป็นผู้ที่ไม่มีความระโรคเรื้อรังประจำตัวอยู่ยมิไม่หาย
- ๗ หญิงที่จะเป็นภรรยาเป็นผู้มีหลักฐาน ไม่ใช่หญิงนครไฉ่เก๋นหรือหญิงแพศยา หรือหญิงที่มักสมจรต่ำส่ง

- ๘ หญิงนั้นมีอายุเกินกว่า ๑๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเข่าปี ๑๗ แล้ว
- ๙ หญิงนั้นมิใช่เป็นภรรยาผู้อื่นอยู่ในขณะที่ขออนุญาต
- ๑๐ หญิงนั้นมิใช่ผู้ที่ข่ากับสามีเพราะมีชู้

(๓) ในส่วน ขอมีเคราะห์สถาน

- ๑, ๒, ๓, และ ๔ เหมือนการขอมีภรรยา
- ๕ ถ้าผู้ขอมีภรรยาแล้ว หรือได้ขออนุญาตจะมีภรรยาอยู่แล้ว

ควรอนุญาต

๖ คนโสด คือ ไม่มีภรรยาและครอบครัว ถ้าจะอนุญาตได้ก็แต่ที่แต่เห็นปรากฏชัดว่าเป็นผู้มีหลักฐานมั่นคง เป็นผู้สมควรครองเรือนได้แท้จริง และมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ อย่างเข่าปี ๒๑ แล้ว

๗ เศรษฐีสถาน คือ ครัวอยู่ในที่ซึ่งเป็นหลักแห่ง มีทางไปมา

12/10/2566

ได้ โดยสดวกพอควร

มาตรา ๓๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาโดยฉันทานุโลม ถ้า
 แม่ไม่เห็นเป็นการสมควรด้วยประการทั้งปวง หรือเพื่อเหตุหลายประการ
 ก็ดี ให้เขียนลงไป ในหนังสือขออนุญาตนั้นว่า “ไม่อนุญาต”
 และให้ตั้งนามกำกับไว้เป็นสำคัญ แต่ถ้ามขอขัตของขอยเพียงคนเดียว
 นอຍ ซึ่งเห็นว่าพอจะว่ากล่าวให้แก่ไขได้ ก็ให้เรียกตัวผู้ขอ
 อนุญาตขึ้น มาชี้แจงให้เป็นที่เข้าใจ ถ้าแม่เขาขอมไว้ร้อง จะแก้ไข
 ขอขัตของนั้นให้หมดไป ก็จงขอมให้โอกาสให้เขามีเวลาแก้ไข
 แต่ถาเขาไม่ยอมที่จะแก้ไขก็ให้สลักตงว่า “ไม่อนุญาต” ที่เดียว

แต่ถ้าเห็นว่าการสมควรด้วยประการทั้งปวงที่จะอนุญาต ก็
 ให้ทำใบอนุญาตให้เป็นสำคัญ ตั้งนามและประทับตราตำแหน่งผู้
 อนุญาต ใบอนุญาตให้ทำเป็น ๓ ฉบับ ความต้องกัน ฉบับ ๑ ให้ผู้
 อนุญาตรักษาไว้ อีก ๒ ฉบับ ให้ส่งลงไปเป็นลำดับ จนถึงผู้บังคับ
 บัญชาโดยตรงของผู้ขออนุญาต ให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงมอบใบ
 อนุญาตทั้ง ๒ ฉบับให้แก่ผู้ขอ ให้ผู้ขอนำใบอนุญาตไปให้แก่
 เจ้าพนักงานทะเบียนเพื่อเช่นพยานฉบับ ๑ ในเมื่อไปขอจดทะเบียน และ
 ให้เจ้าพนักงานเก็บใบอนุญาตฉบับนั้นไว้เป็นหลักฐานสืบไป อีก
 ฉบับ ๑ ซึ่งยังเหลืออยู่กับผู้ขออนุญาตนั้น ให้ผู้ขอรักษาไว้เองเป็น
 สำคัญสืบไป

มาตรา ๓๑ ข้าราชการไม่ว่าชั้นใด ๆ ถ้าจะมีภรรยาปะชาวต่าง ประเทศ
 หรือคนในบังคับรัฐบาลต่าง ประเทศ ต้องได้รบพระราชทานพระบรม
 ราชานุญาตก่อนจึงจะมีได้ ผู้อื่นจะอนุญาตไม่ได้เป็นอันขาด

มาตรา ๓๒ ให้พึงเข้าใจว่า การพระราชทาน หรือไม่พระราชทาน พระบรมราชานุญาตแก่ ผู้ที่ ขอ มี ครบบริบูรณ์ หรือ เหนือสถาน ดัง กล่าว แล้ว ใน มาตรา ๒๘ และ ๓๑ นั้น ไม่จำ จะ ต้อง พระราชทาน พระบรมราชาธิบายอย่างใด เป็น แต่ พระราชทาน พระราชกระแสว่า "อนุญาต" หรือ "ไม่อนุญาต" เท่านั้น

อนึ่ง โข พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ซึ่ง จะ เป็น ส่วน พระราชทาน ตาม มาตรา ๓๐ นั้น ให้เป็น นานที่ ราชเดชานุการ ส่วน พระองค์รับ พระบรมราชาโองการ ออก ให้ตั้ง นาม และ ประทับ ครบตำแหน่งราชเดชานุการส่วนพระองค์

หมวดที่ ๗

ว่าด้วยคนโสด, คนหม้าย, และ คนไม่มีเคหะสถาน

มาตรา ๓๓ ผู้ซึ่ง มี ได้ มี ภรรยา อัน ได้ ทำงาน สมรสกัน ได้ มี ได้ มี ภรรยา อัน อยู่กิน ร่วมเคหะสถานโดย ออก หน้า ออก ตากัก ท่านว่า เป็น คน โสด

มาตรา ๓๔ ผู้ใด ซึ่ง ยังมี ได้ เจด ทะเบียน ภรรยาตามที่กำหนดไว้ ใน กฎนี้ ท่านว่า ให้ ถือเขาเป็น คน โสด

มาตรา ๓๕ ผู้ใด ได้ มี ภรรยาแล้ว แต่ ได้ หย่าร้าง กับ ภรรยาแล้ว ก็ดี หรือ อยู่แยก กับ ภรรยาโดย ความยินยอม พร้อมใจกัน ก็ดี ท่านว่า ให้ ถือเขาเป็น คน โสด

มาตรา ๓๖ ผู้ใด ได้ มี ภรรยาแล้ว แต่ ภรรยา ถึง มรณภาพ และ ยังมี ได้ มี ภรรยา ใหม่ ท่านว่า เป็น คน หม้าย

12/10/25๕6

มาตรา ๓๗ ผู้ใดซึ่งมีถิ่นที่อยู่นั้นเกินกว่าเจ็ดวันติดต่อกัน หรือมีถิ่นที่อยู่นั้นเกินกว่าเจ็ดวันติดต่อกัน หรือมีถิ่นที่อยู่นั้นเกินกว่าเจ็ดวันติดต่อกัน หากอาได้ยื่นขอขานุญาตก่อนล่วงหน้าแล้วเกินกว่าเจ็ดวันติดต่อกัน

มาตรา ๓๘ ผู้ใดซึ่งยังมีถิ่นที่อยู่นั้นเกินกว่าเจ็ดวันติดต่อกัน ตามที่กำหนดไว้ในกฎนี้ ท่านว่าให้ถือเอาเป็น คนไม่มีเคหะสถาน

มาตรา ๓๙ คนโสด และ คนไม่มีเคหะสถาน ถ้าผู้บังคับบัญชาสูงสุดเห็นสมควร จะกำหนด ให้ ชั่วประจำใน สถานที่ราชการแห่งใด ๆ เพื่อสอดส่องดูแล หน้าที่ราชการแห่งนั้น ซึ่ง ผู้บังคับบัญชา จะ ต้อง ชั่วประจำเฉพาะบุคคลหนึ่ง ซึ่งผู้บังคับบัญชา กำหนด ให้ ชั่ว จะ ไป เลิกอยู่แห่งอื่นไม่ได้ นอกจากที่ จะ ได้รับ อนุญาตเป็น พิเศษ ดัง กล่าว ไว้ ใน มาตรา ๔๐

มาตรา ๔๐ คนโสด และ คนไม่มีเคหะสถาน ถ้ามีกิจจำเป็นจะต้องปฏิบัติ บิณฑบาต มารดา ผู้ชราทุพพลภาพ และ หาผู้ ชั่ว ปฏิบัติอีกมิได้ ซึ่ง ผู้บังคับบัญชา สูง สุด จะ อนุญาต ให้ ไป อยู่ยัง บ้าน เว้น บิณฑบาตก็ได้

มาตรา ๔๑ คนโสด หรือ คนไม่มีเคหะสถาน ซึ่ง ผู้บังคับบัญชา สูง สุด ได้กำหนด ให้ อยู่ ใน เขต รั้ว สถานที่ราชการ ดัง กล่าว มา แล้ว ใน มาตรา ๓๙ นั้น ถ้าหาก จะ ไป นอนค้าง อยู่แห่งใด นอกจากที่ ซึ่งกำหนด ให้ เป็น สำนัก นั้น ถึงแม้ จะ ไป แต่คืน เดียวก็ ต้อง ได้รับ อนุญาต จาก ผู้บังคับบัญชา โดย ตรง ก่อน จึง จะ ไป ได้ และ ถ้า จะ ไป ค้าง เกินกว่า ๑ คืน ต้อง ได้รับ อนุญาต จาก ผู้บังคับบัญชา สูง สุด ก่อน จึง จะ ไป ได้ ห้ามมิให้ ไป ค้าง นอกที่ สำนัก โดย มิ ได้รับ อนุญาต เป็น อันขาด

มาตรา ๔๒ คนหมาย ซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปีบริบูรณ์ลงมา ถ้าผู้บังคับบัญชาสูงสุดเห็นสมควรจะกำหนดให้อยู่ประจำในสถานที่ราชการเพื่อติดต่อแก่นายที่ราชการที่กำหนดได้ และต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับคนได้ตังได้กล่าวมาแล้วในมาตรา ๓๙, ๔๐, และ ๔๑, นั้น จึงทุกประการ

หมวดที่ ๘

อธิบายด้วยชั้นความผิดและการลงทัณฑ์

มาตรา ๔๓ ผู้ที่อยู่ในกรณี อาจที่จะประพฤตินิดมากและน้อยต่างสถานที่กัน ตังจะได้อัดตงต่อไป ในหมวดที่ ๙ แต่ในที่นี้จะได้อัดตงด้วยชั้นแห่งความผิด ซึ่งมีเป็น ๓ ชั้น คือ

- ๑ ชั้น คุกรวม คือเป็นความผิดอย่างหนัก
- ๒ ชั้น มัชฌมกรวม คือเป็นความผิดอย่างกลาง
- ๓ ชั้น ตหุกรวม คือเป็นความผิดอย่างเบา

มาตรา ๔๔ การลงทัณฑ์แก่ผู้ประพฤตินิดด้วยกรณี ท่านกำหนดให้ มีเป็นหลายสถานที่ ตัดแต่แห่งความหนักและเบาแห่งความผิด ตังจะได้อัดตงต่อไป ในหมวดที่ ๙ แต่ในที่นี้จะได้อธิบายลักษณะแห่งทัณฑ์อัน มีเป็น นานาสถานที่ ตังต่อไปนี้

- ๑. ภาคทัณฑ์ คืองดการลงโทษไว้ครั้ง ๑ ก่อน โดยฐานกรณามุทล้มควรจะได้รับภาคทัณฑ์ คือ ผู้ที่กระทำผิดแต่เพียงเล็กน้อยโดยความใจเขลา มิได้มีเจตนาชั่วร้าย หรือจงใจ

จะผ่านกฎนี้ และผู้ที่ได้รับภาคทัณฑ์แล้ว นับว่าหมั่น
ได้ทางบปเป หาทิโทษ คิดตัวต่อไปไม่ได้

๒. ติโทษ คือชี้แจง ให้ผู้ผิดเข้าใจชัดเจนว่า คนได้กระทำ
ความผิดเช่นนั้น ๆ ควรได้รับโทษเช่นนั้น ๆ แต่หากมีข้อ
ควรภรรณาข้อย่าง หนึ่ง หนึ่ง ๆ จึงรอการลงโทษไว้ครั้ง ๑
แต่ถ้าต่อไป กระทำ ความผิด อีก จะต้องเอาโทษ เดิม นั้นบวก
เข้ากับโทษที่จะพึงต้องรับใหม่

๓. กัก คือ ให้ผู้ต้องโทษ อยู่ภายใน จังหวัดใด จังหวัด ๑ อัน
เช่น จังหวัด สุฉาน ที่ราชการ และ ต้อง รายงาน คน ต่อผู้บังคับ
บัญชาโดยตรงทุกวัน

๔. กักเงินค้อน คือ จ่ายให้เพียง ส่วน ๑ ใน ๔ หรือทั้ง ๑ เปน
อย่างมาก นอก นั้น ให้เจ้าพนักงาน พนงก ปลัด บัญชี จ่าย
ให้ เมื่อพ้น กำหนดโทษ แต่โทษนี้ ให้ลง แต่เฉพาะ คนได้ด
ซึ่ง ไม่ต้อง เียง ครอบครวั เพื่อ บัง กัน การ ใช้สาย สุรัย
สุร้าย หรือ ในการ เทียวเตร เป็นคน

๕. ทัณฑกรรม คือ ให้ทำ การงาน อันต้อง ออกกำลัง ภาย ผิด
กว่า ปกติ แต่ ทัณฑกรรม ต้อง เลิก ให้กระทำ การ อัน เปน
ประโยชน์ ไม่ใช่ เป็ดียง แรง เปล่า ทัณฑกรรม ใน วัน ๑
ห้ามมิให้กระทำ เกิน กว่า ๓ ชั่วโมง แต่ห้ามมิให้กระทำ
คิด ๆ กัน เกิน กว่า ๗ วัน

๖. ขัง คือ ขังไว้ในห้องแห่งใดแห่ง ๑ อันเป็นที่มั่นคง เช่น ที่กรมฉนม พดเรือรบ เปนตัว อย่าง หรือจะขังไว้ในที่ขังของกรมเองก็ได้ ในที่ห้องขังนั้นต้องให้มีแสงสว่างและมีทางอากาศเดินได้สะดวก กับต้องให้มีถูกขังมีเวลาได้ออกมาเดิน นอกห้องขังวันละ ๑ ชั่วโมง เปนอย่างน้อย กับต้องให้ได้อาหารอิ่มหน้าทุกวัน วันละ ๒ มื้อเปนน้อย

๗. เจ้าขัง คือ ขังด้วย แดงเครื่อง พันธนาการ ด้วย

๘. พักราชการ คือ ต้อง ออกจากตำแหน่ง นานที่ ประจำโดยไม่ได้ รับพระราชทาน เงินเดือน เบี้ยวหวัดอย่างใด ๆ แต่ยังมีหนทางที่จะได้ กลับเข้ารับ ราชการ ได้ อีก ใน กาล เบื้อง นาน

๙. คิด ออกจาก ราชการ คือ ให้ ออกจาก นานที่ ประจำโดยไม่ได้ รับ เบี้ยวหวัด หรือ เบี้ยว บำนาญ

๑๐. ถอด จาก ยศ บรรดาศักดิ์
 มาตรา ๔๔ การลง ทิณฑ์จัด เปน ๓ ประเภท ดังต่อไปนี้

ก. ประเภท ครุฑทิณฑ์ เปน พระ ราชอาญา ซึ่ง จะมี พระบรมราชโองการ ให้ตั้ง แก่ ข้าราชการ ผู้ ประพฤติผิด ต่อ กฏนี้ โดย สถานที่ ๑ ใน ๑๐ สถานที่ ซึ่ง กล่าว มา แล้ว ใน มาตรา ๔๔ นั้น หรือ เปนโทษ ซึ่ง ศาสตร์ รับสั่ง ปดุษษา วาง บท ตาม กฏนี้

ข. ประเภท มัชฌมทิณฑ์ เปน อาญา สำหรับ ที่ ผู้ บังคับ บัญชา สูง สุด มี อำนาจ จะ กระทำ ได้ แก่ ผู้ ที่ อยู่ ใน มังคัม บัญชา ของ คน มี อยู่ เปน นาน ๑๒/10/2566
 สถานที่ ดัง ต่อ ไป นี้

- ๑. ภาคทัณฑ์
- ๒. ทัณฑโทษ
- ๓. กัก ไม่เกินกว่า ๑ เดือน
- ๔. กักเงินเดือน ไม่เกินกว่า ๓ เดือน
- ๕. ทัณฑกรรม ไม่เกินกว่า ๗ วัน
- ๖. ขัง ไม่เกินกว่า ๑ เดือน
- ๗. ให้พักราชการ ไม่เกินกว่า ๖ เดือน

ถ้าผู้บังคับบัญชาที่มีความปราดณาจะตงโทษแก่ผู้ใดให้ยังชั้นไปกว่าที่กำหนดไว้ก็ดี ให้ส่งคดีไปยังศาลรับสั่งเพื่อพิพากษาวางบทสืบไป

ค. ประเภททัณฑ์ เป็น อญาสำหรับที่ผู้บังคับบัญชาโดยตรงมีอำนาจกระทำได้แก่ผู้ที่อยู่ในบังคับบัญชาของตน (คือ อธิบดีกรมตงโทษแก่คนในกรมของตน) มีเป็น นานาสถาน ดังต่อไปนี้

- ๑. ภาคทัณฑ์
- ๒. ทัณฑโทษ
- ๓. กัก ไม่เกินกว่า ๑๕ วัน
- ๔. ทัณฑกรรม ไม่เกินกว่า ๓ วัน

ถ้าผู้บังคับบัญชาโดยตรงมีความปราดณาจะตงโทษแก่ผู้ใดให้ยังชั้นไปกว่าที่กำหนดไว้แล้วนี้ ตงขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาสูงสุด

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดตงอาญาแก่คนในบังคับบัญชาของตนเกินอำนาจของตนตามที่ใดกำหนดไว้ใน มาตรา ๔๕ นั้น เป็นชั้นขาดผู้มีอำนาจตงอาญาและผู้รับโทษ มีกำหนดเป็นลำดับโดยตงเขียดตงแจ้งอยู่ในตาตรางซึ่งแนบไว้ณที่นี้ ดังต่อไปนี้

ตารางกำหนดการลงโทษ

ผู้ลงโทษ	ผู้รับโทษ	กำหนดโทษ อย่าง มาก						
		กัก	กักเงินเดือน	ทัณฑ์ขกกรรม	ขัง	จำขัง	พักราชการ	หมายเหตุ
ศาลรับสั่งกระทรวงวัง	ข้าราชการใน พระราช สำนักทั่ว ไป							ตงโทษ ได้เต็มตามที่ กำหนดไว้ ใน กฎนี้ ทุก ประการ
<u>ชั้น ผู้บังคับบัญชา สูง สุด</u> ก. เลขาธิการ กระทรวง วัง ข. สังกาจง วาญ กรม มหาดเล็ก ค. ราชนาการ ฉ. อธิบดี กรม พระคลัง ข้าง ที่	ก. ๑. ข้าราชการใน กระทรวง วัง แด กรมพระตำรวจ ๒. ข้าราชการในกรมศิลปากร ๓. ข้าราชการ ใน กรม ทหาร รักษา วัง ว.ป.ร. ข. ๑. มหาดเล็ก ใน กรม มหาดเล็ก หลวง ๒. มหาดเล็ก ใน โรงเรียน มหาดเล็ก หลวง ๓. มหาดเล็ก ใน กรม ชาว ที่ ๔. มหาดเล็ก ใน กรม มหรศพ ๕. มหาดเล็ก ใน กรม พระ อศิวราช ค. ข้าราชการ ใน กรม ราชนาการ ถึง ข้าง ที่	๑ เดือน	๓ เดือน	๗ วัน	๑ เดือน	ไม่ได้	๖ เดือน	
<u>ชั้น ผู้บังคับบัญชา โดย ตรง</u> ๑. อธิบดี กรม ต่าง ๆ ใน กระทรวง วัง ๒. สังกา พระตำรวจ ๓. ผู้บัญชาการ กรม ศิลปากร ๔. อธิบดี กรม มหาดเล็ก ๕. สังกา กรมการ โรงเรียน มหาดเล็ก หลวง ๖. อธิบดี กรม ชาว ที่ ๗. ผู้บัญชาการ กรม มหรศพ ๘. อธิบดี กรม พระ อศิวราช ๙. ราชนาการ ใน พระองค์	๑. ข้าราชการในกรม ของ ต. ๆ โดย เฉพาะ ๒. ข้าราชการ ใน กรม พระ ตำรวจ ๓. ข้าราชการ ใน กรม ศิลปากร ๔. มหาดเล็กใน กรม มหาดเล็ก ๕. ครู อาจารย์ พนักงาน และ นักเรียน ใน โรงเรียน มหาดเล็ก หลวง ๖. ก. มหาดเล็กใน กรม ชาว ที่ ข. มหาดเล็กใน กรม สังกา หลวง ๗. ก. มหาดเล็กใน กรม มอฆ หลวง ข. มหาดเล็กใน กรม พิณพาทย์ หลวง ค. มหาดเล็กใน กรม ช่าง ๘. มหาดเล็กใน กรม พระ อศิวราช และ ยานยนต์ ๙. มหาดเล็กใน กรม ราชนาการ ใน พระองค์	๑๕ วัน	ไม่ได้	๓ วัน	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	

มาตรา ๔๗ ฝ่ายผู้รับโทษ ถ้าแม่เห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาโดยตรงลงโทษนั้น ไม่เป็นยุติธรรม หรือแรงเกินไปก็ตีอนุญาติให้ผู้ถูกลงโทษถึงผู้บังคับบัญชาสูงสุดได้ การอุทธรณ์ให้เขียนแปลตามลักษณะอักษร และต้องยื่นต่อผู้บังคับบัญชาสูงสุดนั้น ภายใน ๗ วัน และในระหว่างที่อุทธรณ์นี้ ให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงรอการลงโทษไว้ก่อน ฝ่ายผู้บังคับบัญชาสูงสุดนั้น จะสั่งยกฟ้อง รวดเร็ว หรือจะสั่งแก้ไขโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้เพิ่มโทษให้หนักขึ้น เว้นแต่ที่เห็นว่าผู้บังคับบัญชาโดยตรงได้จับข้อความผิดนั้นผิดประเภทหรือไม่ตรงกับกฎหมายนี้ ก็ให้สั่งแก้ไขไปตามความเห็นของคุณได้ ถ้าผู้รับโทษไม่พอใจในคำวินิจฉัยแห่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดก็ให้ทำฎีกาขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชวินิจฉัย หรือจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งรับสั่งกระทรวงวังพิจารณา ก็ส่งแต่จะโปรด แต่ฎีกาคือต้องทูลเกล้าฯ ถวาย ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาสูงสุดตกมานั้นเป็นต้นไป แต่ในระหว่างที่ยังมิได้มีพระราชกระแสสั่งในส่วนฎีกานั้น ให้รอการลงโทษแก่ผู้ถวายฎีกาไว้ก่อน

มาตรา ๕๘ ถ้าผู้ลงโทษเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสุด แม่ผู้รับโทษเห็นว่าการลงโทษนั้น ไม่เป็นยุติธรรม หรือแรงเกินไป อนุญาติ

ให้ทุกลูกเต่า ๆ ถวายฎีกาได้ และระเบียบการให้เป็นไปเช่นกล่าวมา
แล้ว ใน มาตรา ๔๗ แล้วนั้น จึงทุกประการ

มาตรา ๔๘ คำตบตั้ง กระทรวง วัง เปริน คำตบตั้ง ใน พระราช
สำนัก เพราะณันต์ คดี โต ซึ่ง คำตบตั้ง ได้ วจนัญ เต็จ ชาติ ไปแล้ว ทั้ง
โจทก์ และ จำเลย จะ อุทรณันต์ ได้ ถ้า จำเลย จะ ทุกลูกเต่า ๆ ถวายฎีกา
กราบ บัง คม ทุกล ออ พระ ราชทาน พระ มหากรุณา จด หยอน ม่อน โทษ นั้น ได้
แล้ว จะ คัด คำพิพากษา ไม่ได้ เป็น ยัน ชาติ

มาตรา ๕๐ คำพิพากษา คำตบตั้ง ต้องได้รับ พระบรมราชานุมัติ
ก่อน จึง จะ บัง คม บัญชา ให้ งด โทษ ตาม คำพิพากษา นั้น ได้

หมวดที่ ๘

ว่าด้วย การ กำหนด โทษ สำหรับ ความผิด

มาตรา ๕๑ ผู้ใด ซึ่งมี ครอบครอง และ เคหะสถาน อยู่ แล้ว เมื่อ
ประกาศใช้ กฎนี้ มิได้ รีบ ไป งด ทะเบียน ภายใน กำหนด ตาม ความใน
มาตรา ๓๖ แล้ว เสร็จ ท่าน จำ ผู้ นั้น มีความผิด เช่น มัชฌม กรรม
ต้อง รวดง โทษ เช่น มัชฌม ทัณฑ์

มาตรา ๕๒ ผู้ใด ที่ มี ครอบครอง หรือ เคหะสถาน ภายใน วันที่ ประกาศ
ใช้ กฎนี้ มิได้ ไป งด ทะเบียน ที่ กรรมคน ตั้ง กัด ภายใน เวลา ที่ กำหนด
ไว้ ใน มาตรา ๑๔ ท่าน จำ ผู้ นั้น มีความผิด เป็น เช่น คุรุกรรม ต้อง

มาตรา ๕๓ ผู้ใดที่มิครอบครอง หรือเคหะสถาน อันได้จดทะเบียนแล้ว เมื่อมีเหตุเปลี่ยนแปลง อย่างใดอย่าง ๑ ตามที่ไว้ใน มาตรา ๑๕ แห่งกฎนี้ มิได้ ไปแจ้ง ความแก่ เจ้าพนักงาน ภายใน กำหนด บัณฑิตหนึ่ง ท่านว่าผู้นั้น มีความผิดเป็น ชั้น ๕ คุรุกรรม ต้อง รวางโทษ ชั้น ๕ คุรุทัณฑ์

มาตรา ๕๔ ผู้ใดที่ยังมิได้ มีครอบครอง หรือเคหะสถาน ของตนเอง แต่เมื่อก่อน ประกาศใช้กฎนี้ ไปมี ภรรยา หรือเคหะสถาน โดยมิได้รับ อนุญาต จากผู้บังคับบัญชา ดั้งเดิม ในกรม ของตน ก่อน ตามความใน ข้อ ๒๓ และ ๒๔ แห่งกฎนี้ ท่านว่าผู้นั้น มีความผิดเป็น ชั้น ๕ คุรุกรรม ต้อง รวางโทษ ชั้น ๕ คุรุทัณฑ์

มาตรา ๕๕ ผู้ใดที่มิครอบครอง หรือเคหะสถาน อันได้จดทะเบียนแล้ว มีภรรยาเพิ่มเติมใหม่ อีก หรือมีเคหะสถาน เพิ่มขึ้น อีก โดยมิได้รับ อนุญาต ตามความใน มาตรา ๒๕ กัตติ หรือมิได้ ไปจด ทะเบียน ภายใน กำหนด บัณฑิต ๑ ตามความใน มาตรา ๑๖ กัตติ ท่านว่าผู้นั้น มีความ ผิด เป็น ชั้น ๕ คุรุกรรม ต้อง รวางโทษ ชั้น ๕ คุรุทัณฑ์

มาตรา ๕๖ ผู้ใด บังอาจ มีภรรยา เป็น ชาว ต่าง ประเทศ หรือคน ใน บังคับ รัฐบาต ต่าง ประเทศ ก่อน ที่ได้รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ท่าน ว่าผู้นั้น มีความผิด เป็น ชั้น ๕ คุรุกรรม ต้อง รวางโทษ จำขังไม่ต่ำ

มาตรา ๕๗ คนโสด และคนไม่มีเคหะสถาน หรือคนหม้าย ซึ่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดได้กำหนดให้อยู่ประจำในสถานที่ราชการแห่งใด ๆ แล้วยังไปเสด็จอยู่แห่งอื่นโดยมิได้รับอนุญาตพิเศษจากผู้บังคับบัญชาสูงสุด ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานมขยมกรรม ต้องวางโทษฐานมขยมทัณฑ์

มาตรา ๕๘ คนโสด และคนไม่มีเคหะสถาน หรือคนหม้าย ซึ่งผู้บังคับบัญชาสูงสุดได้กำหนดให้อยู่ในเขตที่ตั้งสถานที่ราชการ แล้วยังไปนอนค้างอยู่แห่งอื่นโดยมิได้รับอนุญาตตั้งว่าไว้ใน มาตรา ๕๖ แห่งกฎนี้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดตกอยู่ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่งใด ต้องวางโทษฐานก่อกวน คือ ถ้าไปนอนค้างอยู่แห่งอื่นเพียงคืนหนึ่ง ต้องวางโทษฐานก่อกวน ถ้าเกินกว่า ๑ คืน ต้องวางโทษฐานมขยมทัณฑ์

มาตรา ๕๙ ผู้ใดที่กล่าวความเท็จต่อเจ้าพนักงาน หรือผู้บังคับบัญชาด้วยข้อใดข้อ ๑ ขึ้นเนื่องด้วยกฎนี้ เป็นอันว่าผู้บังคับบัญชาตามถึงเรื่อง ภรรยา หรือเคหะสถาน ของตนเอง ก็ดี หรือของข้าราชการผู้อื่น ก็ดี นำความไม่จริง หรือที่ไม่รู้อันจริง มากล่าว ท่านว่าผู้นั้นกล่าวเท็จ มีความผิดฐานสหลกรรม หรือมขยมกรรม ต้องวางโทษฐานก่อกวน หรือมขยมทัณฑ์ ตามสมควรแก่เหตุ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่าง ๑ และ การที่กระทำนั้นเป็นการ เดือดร้อน หลาย บท ต่อกัน ท่านให้ ใช้บทที่มีโทษหนัก

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๒๕๗

มาตรา ๖๑ ผู้ใดกระทำความผิดที่หายกตง ท่านว่าผู้นั้นต้อง
มีโทษตามกตงความผิดทุกกตง

มาตรา ๖๒ ผู้ใดเดิมตกฏนี้ด้วยข้อใดข้อหนึ่ง และเมื่อได้พบ
โทษแล้วไปกระทำความผิดซ้ำอีก ท่านว่าผู้นั้นไม่เซ็ดหลาบ

ผู้ใดไม่เซ็ดหลาบ . ท่านว่าผู้นั้นต้องรับโทษเป็นทวัคคุณ

ประกาศมาณวันที่ ๑ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็น
วันที่ ๑๓๖๐ ในรัชกาลบัตยุบนัน

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑ สิงหาคม หน้า ๒๗๗)

สำนักหอสมุด

12/10/2566

พระราชกฤษฎีกาตั้งบรรณคดีดี โมตร

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า
 เมื่อครั้งสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจุลจอม
 เกล้าเจ้าอยู่หัว ยังเสด็จดำรงพระชนม์อยู่ มีพระราชประสงค์จะทรง
 ทำนุบำรุง การศึกษาต่อมคัมภีร์พงษาวดาร จึงได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ตั้ง ไบรอนคดีดี โมตร ขึ้น เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๖
 (พ.ศ. ๒๔๕๐) ใน ขณะเมื่อเสด็จประทับอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร
 ศรีอยุธยามหานคร ไบรอน ในงาน พระราชพิธีชมมงคล แด่ใต้ทรง พระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระราชสัญญาบัตร มังกร คาบแก้วไว้ สำหรับ
 ประทับใน หนังสือ ไบรอน คดีดี โมตรฯ ที่ จะ พิมพ์ ขึ้น ด้วย ความเห็น ชอบ
 ของ ไบรอน คดีดี โมตร นั้น แต่ นั้น มา การ ศึกษา ไบรอน คดีดี โมตร
 มี หนังสือ ไบรอน คดีดี โมตร ที่ แต่ง แด่พิมพ์ แพร่หลาย ต้องตาม พระราชประสงค์ของ
 สมเด็จพระบรมชนกนาถ เป็น หดหาย เรือง อัน จะพึง ดังเห็นได้ด้วย
 มีรูป พระราชสัญญาบัตร มังกร คาบแก้ว ประทับไว้เป็น สำคัญใน สมุดทุกเล่มนั้น
 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์ อยู่ อีกอย่าง ๑
 คือ ที่ จะ อุดหนุน ทำนุบำรุง การ แต่ง ภาพยนต์อน แด่เรื่อง ความ เขียง ร้อย
 แก้วใน ภาษาไทย ให้ ดี ขึ้น แต่ ยัง หาทุนได้ ทรง จัดการ อย่างไร
 พระองค์เสด็จสวรรคตด้วย เดี๋ยว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรง พระราชดำริที่ว่า พระบรมราชาไชยบาล และ พระราชดำริห์ของ สมเด็จพระบรมชนกนาถใน ๒ ข้อ ดังกล่าวมานี้ เป็นการสมควร ยิ่งนัก ด้วย ทุกวันนี้ ผู้แต่ง หนังสือ แต่ผู้ อ่าน หนังสือ ก็มี มาก ขึ้น กว่า แต่ก่อน ทั้ง ๒ จำพวก แต่ฝ่ายข้าง ผู้แต่ง ยังไม่ใคร่ จะเอาใจใส่ใน ทางภาษา ฤ็พยายาม แต่ง เรื่อง อัน ประกอบ ด้วยคุณ วิชา ตำรา ประโยชน์ มัก แต่ง เอา อย่าง ผู้อื่น ตาม ๆ กันไป ที่แปลจาก ภาษาต่าง ประเทศ ก็ มัก แปล แต่ หนังสือ ซึ่ง เป็น เรื่อง อย่าง เดว ใน ภาษา นั้น ๆ แต่ มัก ชอบ หืม หืม เป็ด ยัน วิธ เรียบ เรียง ภาษาไทยไป ตาม ประโยค ภาษาต่าง ประเทศ ด้วย ความ โง่เขลา แต่ สำคัญ ว่า โง่หาร อย่าง นั้น เป็น ของ เพราะ เจาะ สมควร แก่ สมัย ใหม่ มิได้ วิชา การ ที่ ทำ อย่าง นั้น เป็น การ ทำลาย ภาษา ของคน เอง ให้ เสีย ไป ส่วน ผู้ อ่าน ที่ อยาก จะ อ่าน หนังสือ ก็ พบ แต่ หนังสือ ที่ กล่าว มา นี้ มาก ขึ้น ทุก ที่ บาง คน จน ถึง ไป หลง นิยม ว่า ภาษา แต่ วิธ แต่ง หนังสือ เช่น ว่า เป็น การ เปลี่ยน แปลง อย่าง ดี ที่ เกิด ขึ้น ใน วิชา หนังสือ สมัย ใหม่ เมื่อ การ เป็น อยู่ ดั่ง นี้ ทรง พระราชดำริห์ เห็น ว่า สมควร จะ จัดการ อย่าง โด อย่าง ๓ สดุด หมุน วิชา แต่ง หนังสือ ภาษาไทย ให้ ดี ขึ้น แต่ พ้น จาก ความ เข้ใจผิด ทั้ง ผู้แต่ง และ ผู้ อ่าน ดัง กล่าว มา แล้ว ท่านอง ตั้ง ที่ สมเด็จพระบรมชนกนาถ ได้ ทรง ทำนุบำรุง การ ศึกษา โบราณคดี มา แต่ก่อน จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง วรรณคดีสโมสร ขึ้น ตาม ข้อ ความ ที่ จะ กล่าว คือ

ไปนี้ คือ

มาตรา ๑ พรรณคดีส์โมสรัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงดำรงตำแหน่งที่ ตำนายก เหมือน อย่างโบราณคดีส์โมสรัน นั้น

มาตรา ๒ ผู้ซึ่งเป็นตำแหน่ง ตำนายก กรรมการ หรือ พระสมุทวชิรญาณ เป็นอุปนายก มีหน้าที่สำหรับ อำนวยการ พรรณคดีส์โมสรัน เช่น นั้น เป็น ประธาน ที่ ประชุม สมาชิก เป็นต้น ตามพระราชประสงค์

มาตรา ๓ ได้โปรดให้สร้าง พระราชัญญกร ชันใหม่ องค์ ๑ ภายเป็น รูป พระเศนศรี สำหรับ พรรณคดีส์โมสรัน

มาตรา ๔ จะทรง ตั้ง เลขานุการ ผู้ ๑ สำหรับ พรรณคดีส์โมสรัน มีหน้าที่ เป็น ผู้รักษา พระราชัญญกร แต่ใน การ จดหมายต่าง ๆ เช่น จดทะเบียน นาญชีอื่น เกี่ยว ของ ด้วย พรรณคดีส์โมสรัน เป็นต้น

มาตรา ๕ สมาชิก ของ พรรณคดีส์โมสรัน นั้น คือ ให้กรรมการ หรือ พระสมุทวชิรญาณ เป็น สมาชิก โดยตำแหน่ง ทุกคน นอกจาก นั้น เมื่อ ทรง พระราชดำริเห็น ผู้ใด มีคุณวุฒิ แต่ ได้ แต่ง หรือ แปร หนังสือ ชันไว้เป็น พยาน แห่ง คุณวุฒิ ว่า สมควร จะเป็น สมาชิกได้ ก็จะได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน ตัญญาบัตร ตั้ง ให้เป็น สมาชิก แห่ง พรรณคดีส์โมสรัน อยู่ตลอดเวลา ตามทรง พระราชดำริเห็น สมควร

มาตรา ๖ ให้กรรมการ หรือ พระสมุทวชิรญาณ ซึ่ง เป็น หอ สมุท สำหรับ พระนร เป็น กรรมการ สำหรับ พรรณคดีส์โมสรัน ด้วย

มาตรา ๗ หนังสือ เรืองโต จะ เป็น หนังสือ ซึ่งโบราณ บันจิต แต่งไว้ กติ หนังสือปัจจุบัน มณฑิต แต่ง ชันใหม่ กติ ใน ประเภท เหล่านี้ ได้แก่

- ๑) ธรรมเนียม คือ เป็นโคลง ฉันท์ ภาพย์ กถอน

๒) ตครไทย คือ แต่ง เป็น กลอน ๘ มีกำหนด นำ พหุพจน์ ๑๓

๓) นิทาน คือ เรื่องราว อัน ผู้คน แต่ง แต่ง เป็นร้อยแก้ว

๔) ตครพูด

๕) อธิบาย (คือ “ไฮด์เซย์” ฤ “แปมเฟลท”) แต่งด้วย ศีลปวิทยาฤ กิจการ อย่างใด อย่าง ๑ (แต่ไม่ใช่คำราชาฤ แบบเรียน ฤ ความเรียง เรื่องโบราณคดี มีพงษาวดาร เป็นต้น) ให้นับว่าเป็น หนังสือซึ่งควร พิจารณาใน วรรณคดีสังมอตร์ ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๘ หนังสือใน ๕ ประเภท ซึ่ง กล่าว มาใน มาตรา ๗ นั้น เรื่องใด ด้มาชึก วรรณคดีสังมอตร์ได้ ตรวจ พิจารณา เห็น พร้อมกัน ฤ โดยมาก ด้วยกัน ว่า มีคน วิเศษ ตั้ง จะ ว่า ต่อ ไป นี้ บริบูรณ์ คือ

๑) เป็น หนังสือดี กล่าว คือ เป็น เรื่อง ที่ ด้สมควร ซึ่ง ด้ชาวชน จะ อ่าน ได้ โดยไม่เสีย ประโยชน์ คือ ไม่ เป็น เรื่อง ทุลาชิต ฤ เป็น เรื่อง ที่ ชัก จูง ความคิด ผู้ อ่าน ไป ใน ทาง อัน ไม่ เป็น แก่น ด้าร ฤ ซึ่ง จะ ชวน ให้ คิด วุ่น วายไป ใน ทาง การ เมือง อัน จะ เป็น เครื่อง รำคาญ แก่ รัฐบาล ของ พระบาท ด้มเด็จพระ เจ้า อยู่ หัว ดังนี้ เป็นต้น

๒) เป็น หนังสือ ที่ แต่ง ดี ใช้ วิธี เรียบ เรียง อย่าง ดี ๆ ก็ ตาม แต่ ต้อง ให้ เป็น ภาษา ไทย อัน ด้ ถูก ด้ตาม เขียง ที่ ใช้ ใน โบราณ เลาด ฤ ใน บัคย บัน กาด ก็ ด้ ไม่ ใช้ ใช้ ภาษา ซึ่ง ด้เรียน ภาษา ด้่าง ประเทศ ฤ ใช้ วิธี ด้ก ประโยค ประชาน ตาม แบบ ภาษา ด้่าง ประเทศ (เช่น ใช้ ว่า “ไปจับ รถไฟ” แทน “ไปขึ้นรถไฟ” ฤ “โดยด้าร รถไฟ” แด “มาด้าย” แทน “มาช้” ฤ “มาด้่า” ดังนี้ เป็น ด้ว อย่าง)

อนึ่ง หนังสือใด ที่ แปลจาก ภาษาต่างประเทศ ต้อง มี แฉ่งลง ไว้ชัดเจน ว่าแปลจาก ภาษาใด ผู้แต่ง เดิมชื่อไร

ถ้า สำเนาซึ่งโดย มาก เห็น ว่า หนังสือเรื่อง นั้น เป็น หนังสือ ตีพิมพ์คนพิเศษ บัญญัติ ตั้ง ถ้าว มาแล้ว ใน มาตรา นี้ ก็ ให้ เสด็จานุการ นำ ความขึ้นกราบบังคมทูล แด่ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้เป็น ใต้ถนายก ถ้า ทรง พระราชดำริเห็น ชอบด้วย แล้ว จะ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ หนังสือเรื่อง นั้น ได้ รับ ประโยชน์ จาก วรรณคดีสโมสร ตาม สมควร

มาตรา ๙ ประโยชน์ที่ วรรณคดีสโมสร จะ ให้ แก่หนังสือ ที่ แต่ง ตั้ง ตั้ง ถ้าว มาแล้ว ใน มาตรา ๘ นั้น มี ๓ อย่าง คือ

๑) ถ้า เป็น หนังสือ แต่ง ใหม่ อัน ชอบด้วย พระราช บัญญัติ กรรมสิทธิ์ผู้แต่ง หนังสือ ร.ศ. ๑๒๐ จะ พระราชทาน พระบรมราชาอนุญาต ให้ ประทับ พระราชบัญญัติ สำหรับ วรรณคดีสโมสร เป็น ค่าค้ำชู ใน ต้น ฉบับ ที่ จะ ไป จดทะเบียน ใต้ถน ๑

๒) ถ้า ทรง พระราชดำริเห็น สมควร จะ พระราชทาน บำเหน็จรางวัล แก่ ตัว ผู้ แต่ง ด้วย อีก ใต้ถน ๑

๓) ถ้า เป็น หนังสือ ซึ่ง โบราณบัณฑิต แต่งไว้ แต่ ไม่ เข้า ใน พระราชบัญญัติ กรรมสิทธิ์ผู้แต่ง หนังสือ ร.ศ. ๑๒๐ จะ ได้ ประทับ ดำเนาพระราชบัญญัติ สำหรับ วรรณคดีสโมสร ใน ฉบับที่ พิมพ์ โดย ตักยอนที่ จะ ถ้าว ต่อไป ใน มาตรา ๑๐

มาตรา ๑๐ บรรดา หนังสือ ซึ่ง ได้ รับ พระราชทาน พระบรมราชาอนุญาต ให้ ประทับ พระราชบัญญัติ สำหรับ วรรณคดีสโมสร ตั้ง ถ้าว มาแล้ว ใน มาตรา ๙ นี้ เมื่อ จะ พิมพ์ ใหม่นา ให้ ใช้ ดำเนา พระราชบัญญัติ นั้น

หน้า ๒๙๔

พ.ศ. ๒๔๕๗

จะเปน ขนาคีโต ๆ ก็ตาม พิมพ์ไว้ได้เปน ตำกัญใน หนังสือ นั้น แต่
หนังสือ ที่ จะ พิมพ์ ขึ้นมา พระ ราชนัดดา ครอง ครอง มา นี้ ต้อง ให้ กรรมการ
หอ พระ ตำบุดุสิตวิद्याน ครอง ดู ใบ พิมพ์ แต่ เห็น ชอบ ด้วย ก่อน จึง หัก
คราว ที่ พิมพ์

ถ้า ผู้ใด แม่เจ้า ของ กรมวิเศษ หนังสือ นั้นเอง จะเอาไป พิมพ์ โดย
ไม่ได้ ให้ กรรมการหอพระตำบุดุสิตวิद्याน ครอง ดู ใบ พิมพ์ ก่อน ก็ดี ถูกตัดเค็ม
หนังสือ เรื่อง นั้น โดยมี ใ้ รับอนุญาต ของ กรมคดีตั้ง โฉมก่อน ก็ดี ห้ามมิให้
ใช้ ตำนา พระ ราชนัดดา ครอง สำหรับ กรมคดีตั้ง โฉม ใน ฉบับ นั้น ๆ เปนอัน ขาด

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ เดือน กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เปนวันที่ ๑๓๕๑ ในรัชกาลนี้ด้วย

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๘ สิงหาคม หน้า ๓๐๙)

ประกาศกระทรวงนครบาล

พแนกบ้งกันโรคภัยที่ ๒๑

ด้วยได้ทราบ ว่า โรคภัย ที่ติดต่อกัน คือ อหิวาตกโรค ซึ่งได้เกิด
ขึ้นใน เมือง สิงคโปร์ นั้น บัดนี้สงบแล้ว เพราะฉะนั้น จึงประกาศให้
ทราบทั่วกัน ว่า ประกาศ กระทรวงนครบาล พแนกบ้งกันโรคภัย
ฉบับที่ ๒๐ นั้น เปนอันยกเลิกแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๓ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

12/10/2566

(ชงนาม) ยมราช

เด็นามตั้งกระทรวงนครบาล

ประกาศว่า ด้วย กรุงสยามเปนกลาง ในระหว่าง การ สงครามที่เปน อยู่ใน ยุโรป

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า

ด้วยหนังสือสัญญากรุงเก่าฉบับที่สาม ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ว่าด้วยการเริ่มทำศึก ในข้อ ๒ มีความว่า “การอัน

มีความเป็น สงครามนั้น จะต้องมีผลให้ความให้ ประเทศอัน เปนกลาง ทั้งหลาย

ทราบโดยเร็ว แต่จะไม่มีผลถึง ประเทศที่ เปน กลาง จน ถึงเวลาที่ ได้

รับคำสั่ง ความ ซึ่ง จะใช้ โทรมอบอกกันก็ได้ ประเทศอัน เปนกลาง

นั้น ถึงแม้ว่าจะต้องได้ รับคำสั่ง ความ อย่าง นี้ก็ได้ ถ้าการ เห็น ได้ชัด

แจ้งว่า ได้ทราบความตาม ที่ เปนจริง อยู่ว่า มีความเป็น สงครามอันหนึ่งแล้ว

จะ ก็กระทำการ ซึ่ง ไม่นับบอก คำ ความว่า ไม่มี สงครามไม่ได้ ดังนี้

แต่ด้วยเหตุว่า บัดนี้มีความเป็น สงคราม อยู่นอย่างหนึ่ง ในประเทศ

ออสเตรียฮังการี ๑ ฝรั่งเศส ๑ เยอรมัน ๑ อังกฤษ ๑ รัสเซีย ๑

แต่เซอร์เบีย ๑ แล้ว

แต่ด้วยเหตุว่า กรุงสยาม มีความผาสุก อยู่นโดย มีทางไมตรี อันดี

อยู่กับ พระมหากระษัตริย์ แด่พระ ชานาธิบดี ของ ประเทศ ทั้ง หลาย เหล่านี้

กับทั้ง คน ใน มังคัมภคณ ที่ อยู่น ใน อาณาเขต ของ ประเทศ ทั้ง หลาย เหล่านี้

แต่ด้วยเหตุว่า มีพระราชประสงค์ จะ ให้อาณา ประชาน คน ใน มังคัมภคณ

ฝ่าย สยาม มีความสุข แต่ได้ ความสุข ดับ ไป ใน ความ สงบเรียบร้อย

แล้ว

จึง

มี

อัน เป็นคุณ หาที่สุดมิได้นี้ แต่เพื่อประโยชน์อันนี้ จึงได้ทรง
พระราชกฤษฎีกาที่จะแบ่งกลางไม้เข้ากับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ในการสงคราม
ที่กล่าวมาแล้วนั้น โดยแน่นอนแต่โดยชอบธรรม

เพราะเหตุนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
กระแสพระบรมราชโองการนี้ไว้ให้ทราบทั่วกันว่า

ให้คนทั้งหลายซึ่งอยู่ในบังคับฝ่ายสยามถือคนว่าเป็นคนกลาง ไม่
เข้ากับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยแน่นอนแต่โดยชอบธรรมจนตลอดเวลาสงคราม
ซึ่งกล่าวมาแล้ว แต่ให้ประพฤติดุคนให้ชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย
แต่ข้อความในหนังสือสัญญาของกรุงสยาม กับทั้งข้อความใน
ธรรมเนียมตามกฎหมายระหว่างนานาประเทศที่ว่าด้วยความเป็นกลางนี้
ทุกประการ

ประกาศมาแต่พระที่นั่งพิมานปฐม ณวันที่ ๖ เดือน สิงหาคม พระพุทธ
ศักราช ๒๔๕๗ เป็นวันที่ ๑๓๖๕ ฤกษ์ที่ ๕ ในรัชกาลปัตยุบันนี้
(เดิม ๓๑ วันที่ ๙ สิงหาคม หน้า ๓๑๖)

ประกาศยกเว้นการเก็บเงินอากรค่าน้ำ

ในตำบลบึงงาม แขวงเมืองราชบุรี

จำนวน พ. ศ. ๒๔๕๒

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระบวน
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๒๕๗

ด้วย สมุหเทศาภิบาล ดำริเจ้า ราชการ มณฑล ราชบุรี มี ไม่บอกเข้ามา
 กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ว่า การ ทำนา ใน ตำบล บึง อ่างทอง ที่ อำเภอ
 ดำเนิน ใต้ ดง แขวง เมือง ราชบุรี จำนวน พระพุทธศักราช ๒๔๕๒
 ราษฎร ได้ เพาะ หว่าน บักดำ ลง แล้ว นาน น้อย ไม่ พอ หล่อ เลี้ยง คน เขา เขา ที่
 กำลัง ตก รวง แห่ง มา น เด็ด หาย ไป ไม่ ได้ ผล ได้ มี ภาค ภูมิ ตาม ปกติ เพราะ พัน
 ที่ นา ตำบล นี้ เป็น ที่ ดุ่ม ๆ ดอน ๆ ขอ พระราชทาน ยก เว้น การ เก็บ เงิน
 ฮาก รค่า นา คู่ โค ไร่ ศึก หนึ่ง

ทรง พระราชดำริ เห็น เป็น การ สมควร แล้ว จึง ทรง พระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ ยก เว้น การ เก็บ เงิน ฮาก
 ค่า นา คู่ โค จำนวน พ.ศ. ๒๔๕๒ แก่ ราษฎร ที่ ทำ นา ไม่ ได้ ผล เป็น จำนวน
 เนื้อ ที่ ๒,๕๙๘ ไร่ ๒ งาน เงิน ฮาก ๑,๙๔๙ บาท ๖๓ สตางค์
 ไร่ ศึก หนึ่ง

ศกต่างว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๔ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) พระยามหาอำมาตย์

รองเสนาบดี

(เต็ม ๓๓ วันที่ ๙ สิงหาคม หน้า ๓๑๘)

ประกาศพระราชกฤษฎีกา
ห้ามมิให้กีดกันเข้ามาณฑลภูเก็ตชั่วคราว

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ ให้ประกาศจงทราบ
ทั่วกัน ว่า เพราะเหตุที่ตลาดตีบลงในยุโรป บัดนี้ด้วยเกิดการสงคราม
ใหญ่ และเพราะเหตุที่หัวเมืองในมณฑลภูเก็ต มีทั้งราษฎรแลจีนกุด
เป็นอันมากที่หาเลี้ยงชีพแต่ด้วยการค้าเหมืองตีบมา เมื่อการค้าขาย
ตีบเกิดขัดข้องขึ้นดังนี้ ก็จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องจัดการป้องกัน
ไม่ให้ราษฎรในพื้นเมืองเหล่านี้ถึงแก่ความอดอยาก ด้วยเหตุนี้จึงแต่
วันที่ได้ประกาศนี้ไป (ถ้าเวลาใด สมเหตุกับสภาพมณฑลภูเก็ต เห็น
สมควรแล้ว ให้มีอำนาจที่จะประกาศ) ห้ามมิให้ลูกจ้างรับทำการที่
เรียกกันว่ากุดนั้นเข้ามาในเมืองหนึ่งเมืองใด ในมณฑลภูเก็ต โดยมีได้
รับอนุญาตจากรัฐบาลสยาม ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกานี้
ให้ผู้ปกครองท้องถิ่นที่มีอำนาจที่จะจับได้ พวกกุดออกไปเสีย นอกพระราช
อาณาจัก หรือไม่ยอมให้เข้าเมืองทีเดียว ให้มีอำนาจที่จะทำ
ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่กล่าวมานี้ตามแต่จะเห็นสมควร.

ประกาศมาณวันที่ ๙ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เป็นวันที่ ๑๓๖๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้.

12/10/2566

(เดิม ๓๑ วันที่ ๙ สิงหาคม หน้า ๓๒๐)

ประกาศพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้กุลเข้ามณฑล บัศถาน ชวคราว อิก มณฑล หนึ่ง

มี พระบรมราชโองการ ดำรัส เห็น เถาะ เห็น กระหม่อม ตั้ง ว่า ตาม
 ที่ ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม
 พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ให้ สมุหเทศาภิบาล มณฑล ภูเก็ต มี อำนาจ ที่จะ
 ห้าม มิ ให้ ลูกจ้าง รับ ทำ การ ที่ เรียก กัน ว่า กู้ต หนี เขามา ใน เมือง หนึ่ง เมือง
 ไต ใน มณฑล ภูเก็ต โดย มิ ได้ รับ อนุญาต เพื่อ จะ บัง กัน มิ ให้
 ราษฎร ใน พันเมือง มณฑล ภูเก็ต ถึง แก่ ความ อุดหยาก เพราะ เหตุ ที่
 คลาด ต่บ ใน ยุโรป บิด ด้วย การ เกิด สงคราม และ ราษฎร เป็น ชน มาก
 ที่ หา เศียง ช้ พดวย การ ทำ เหมอง แะ ต่บ กุชอง หยุต ใ น มี งาน ทำ หนี

บัดนี้ ได้ ทราบ ว่า ของ รัช พระบาท ว่า การ ทำ เหมอง ต่บ กุช ใน
 มณฑล บัศถาน ก็ มี ความ ต่าบาก ทำ นอง เดียว กัน กับ มณฑล ภูเก็ต จึง
 ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ สมุหเทศาภิบาล มี อำนาจ ที่จะ ประกาศ
 ใช้ พระราชกฤษฎีกา ที่ ก่อว่า มา แดว ใน เวลา เมื่อ เห็น ความ จำ เปน เกิด ชน
 เหมอง กับ มณฑล ภูเก็ต อิก มณฑล หนึ่ง

ประกาศ มรณวันที่ ๑๔ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็น วันที่ ๑๓๗๓ ใน รัชกาล บัศถาน

กฎเสนาบดีกระทรวงวัง

ว่าด้วยการ จด ทะเบียน แต่ระเบียบ นำที่ ตาม ความในกฎ มณฑลเชียร ชาติ

ว่าด้วย ครอบครวั แห่ง ข้าราชการในพระราชสำนัก

พระพุทศักราช ๒๕๕๗

ด้วยตาม ความใน กฎ มณฑลเชียร ชาติ ว่าด้วยครอบครวัแห่ง ข้าราชการ
ใน พระราช สำนัก พระพุทศักราช ๒๕๕๗ ซึ่ง ทรง พระ กรุณาโปรด
เกล้า ฯ ให้ เสนาบดี กระทรวงวัง เป็น นำที่ ออกกฎ ข้อ บังคับ ประกอบ
และ เมื่อกฎ หรือ ข้อบังคับ นั้น ได้ รับ พระราชทาน พระ บรม ราชานุญาตให้
ประกาศ โฆษณาแล้ว ให้ นับว่า เป็น ส่วน หนึ่ง แห่ง กฎ มณฑลเชียร ชาติ นั้น

บัดนี้ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระ บรม ราชานุญาต
ให้ เจ้าพระยา ธรรมาธิกรณาธิบดี เสนาบดี กระทรวง วัง ตรากฎ ข้อ ใ้ ดัง นี้

ข้อ ๑) ตำแหน่ง นายทะเบียนใหญ่ สำหรับใน พระราช สำนัก กวไป นั้น
ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ มหาเสวกตรี พระยา อภัย รัตนฤทธิ
เป็น นายทะเบียนใหญ่ ส่วน สถานที่ ทำ การ นั้น ให้ รวม อยู่ ที่ กรมทะเบียน
กระทรวงวัง ใน พระ บรม มหา ราชวัง

ข้อ ๒) กำหนด เวลา จด ทะเบียน นั้น ให้ บรรดา เจ้าพนักงาน
ทะเบียน ตาม ซึ่ง ผู้ บังคับ บัญชี นั้น ตั้ง ใน กรม ค่าง ๆ จะ ได้ จด ดัง ชัน
ตาม ความ ใน มาตรา ๘ เป็น นำที่ คอย รับ จด ทะเบียน บรรดา ข้าราชการ
ใน กรม นั้น ๑๐ และอื่น ประกาศ ใช้ กฎ นี้ เป็น ต้น ไป ส่วน ระเบียบ การ
ที่ เจ้าพนักงาน ทะเบียน กรม ค่าง ๆ จะ ตั้ง ปฏิบัติ อย่างไร นั้น ให้

เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาแห่งกรมนั้น ๆ จะตั้งเจ้าพนักงาน ทะเบียน
 ประจำกรมของตนมารับคำสั่งแจ้งและนำจากนายทะเบียนใหญ่ตามเวลา
 ที่ควร ซึ่งนายทะเบียนใหญ่จะได้นัดหมาย และเมื่อ นายทะเบียนได้
 ชำแจงและนำไปประการใด ให้บรรดาเจ้าพนักงานทะเบียนกรมนั้นเชื่อฟัง
 และปฏิบัติตามจริงทุกประการ เหมือนกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง
 ของตน และดำเนินการเป็นระเบียบอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วไป

ข้อ ๓) สัตตสำหรับจัดทะเบียนครอบครัวและเคหะสถานนั้นให้ใช้
 ตามแบบ ก, ฉ. ซึ่งมีอยู่ข้างท้ายกฎนี้ และให้เป็นหน้าที่นายทะเบียน
 ใหญ่จะจำหน่ายสัตตให้แก่เจ้าพนักงานทะเบียนกรมต่าง ๆ เป็นกำหนด
 กรมละ ๒ เดือน คือสำหรับให้เก็บเป็นหลักฐานที่กรมนั้น ๆ เดือน ๑
 และสำหรับที่จะได้คดีสำเนาตั้งให้นายทะเบียนใหญ่เต็ม ๑ ส่วนวิธีที่
 จะต้องจัดอย่างไรนั้น ให้เป็นหน้าที่นายทะเบียนใหญ่จะวางกำหนดให้
 เป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ ๔) บรรดาข้าราชการในพระราชสำนักที่มีครอบครัวและเคหะ
 สถานอยู่แล้วเมื่อประกาศใช้กฎมณเฑียรบาลนี้ ให้รีบไปจัดทะเบียน
 ยังเจ้าพนักงานในกรมที่ตนสังกัดให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๓ เดือน
 นับแต่วันที่ประกาศใช้กฎนี้เป็นต้นไป เมื่อพ้นเขตรัฐวันที่ ๓๑ ตุลาคม
 พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ไปแล้ว ให้เป็นอันหมดเขตที่จะรับจัด
 ทะเบียน และเจ้าพนักงานทะเบียนกรมต่าง ๆ รวมสำเนาทะเบียนส่ง
 ยังนายทะเบียนใหญ่ให้สิ้นเชิง

อนึ่ง เมื่อต่อไป มีการเปลี่ยนแปลงประการใด ก็ให้เจ้าพนักงานทะเบียน กรมนี้ ๆ ทำการ คิด คอ รายงานให้นายทะเบียนใหญ่ ทราบต่อไป ภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่ วันที่ ได้ มีการ เปลี่ยน แปลง เพศ นายทะเบียนใหญ่ จะ ได้ แก่ ทะเบียน ให้ เป็น ที่ ถูก ต้อง

ข้อ ๕) บรรดา ชาว ชาว ใน พระราช สำนัก ซึ่ง มี ประสงค์ จะ มี ภรรยา หรือ มี เคหะสถาน นี้ ให้ ทำ เรื่อง รวบรวม ชื่อ ผู้ บังคับ บัญชา โดย ตรง ของ คน ตาม แบบ ๑, ๒. แต่ ๑, ๓. ซึ่ง มี อยู่ ทาย ถู นี้ ส่วน ผู้ บังคับ บัญชา เมื่อ ได้ รับ เรื่อง รวบรวม และ สอบ ส่วน เห็น ควร บัรกราค ได้ ก็ ให้ ส่ง ความ เห็น ที่ ชัด กระจ่าง ของ ชาย ของ เรื่อง รวบรวม นั้น แล นำ เสนอ ต่อ ไป ตาม ลำดับ ชั้น จน ถึง ผู้ บังคับ บัญชา ชั้น สูง สุด

แบบ เรื่อง รวบรวม ของ อนุญาต มี ภรรยา หรือ เคหะสถาน นี้ ให้ เป็น หน้า ที่ นายทะเบียนใหญ่ จะ จัด พิมพ์ ขึ้น แล ด้ จำหน่าย ให้ แก่ กรม ต่าง ๆ ตาม ควร

ข้อ ๖) ใน การ ที่ จะ สั่ง อนุญาต ให้ มี ภรรยา หรือ เคหะสถาน นี้ เมื่อ ผู้ บังคับ บัญชา เห็น ด้ มี ควร จะ อนุญาต ได้ ก็ ให้ ออก ใบ อนุญาต ตาม แบบ ๑, ๔. แต่ ๑, ๕. ซึ่ง มี อยู่ ช่าง ทาย ถู นี้ ใบ อนุญาต นี้ ให้ มี คน จัด แต่ ด้ ผู้ ก่อ ประจํา คิด คือ และ มี เลข หมาย ตาม ลำดับ สำหรับ กรม นี้ ๆ ทั้ง นี้ ให้ เป็น หน้า ที่ นายทะเบียนใหญ่ จะ จัด พิมพ์ ใบ อนุญาต นี้ ขึ้น แล จำหน่าย ให้ แก่ กรม ต่าง ๆ สำหรับ ดำรง ใ้ ใช้ ตาม ควร

12/10/2566

ประกาศ มา ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(แบบ ก.๑)

จำนวน	ยศและบรรดาศักดิ์	นามเต็ม	นามสกุล	ตำแหน่งราชการ	นาม บิดา	นาม มารดา	เคหะสถาน ที่ อยู่	นาม ภรรยา	นาม บิดา ภรรยา	นาม มารดา ภรรยา	นาม บุตร	หมายเหตุ

(แบบ ก. ๒)

เรื่อง ราว ขอ อนุญาต มี ภรรยา

เขียน ที่.....

วันที่.....เดือน.....พระพุทศักราช.....

ข้าพเจ้า (ยศ และ บรรดาศักดิ์).....

(นาม เต็ม).....

(นาม สักกุ).....ตำแหน่ง ราชการ.....

สังกัด.....

เกิด ปี.....อายุ.....ปี ได้รับ พระราชทาน

เงิน เดือน ๓๓ ๓๓๓ บาท และ ได้รับ ผล ประโยชน์ นอก จาก ทาง

ราชการ.....

ข้าพเจ้า.....

ขอ ประทาน ทำ เรื่อง ราว ขอ อนุญาต มี ภรรยา เช่น

ทราบ

ด้วย (นาม ผู้ ที่จะ ตก แต่ง หรือ อยู่ กิน เป็น ภรรยา).....

ซึ่งเป็น บุตรี (นาม บิดา).....(นาม มารดา).....

ชาติ.....ใน บังคับ.....อายุ.....ปี

ปี เกิด.....ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ณ.....

ตำบล.....เมือง.....

ทำ มา หา เลียง ทัพ โดย ทาง.....

และมี ทรัพย์สิน ใด.....

ซึ่งเป็น หญิง.....

และ มีความ ประพฤติ.....นั้น

ณ บัดนี้ ข้าพเจ้า มีความ สมัคร รัก ใคร่ จะ ได้ ตก แต่ง อยู่ กิน เป็น ดำ มี

ภรรยา ณ วันที่.....เดือน.....พระพุทศักราช.....

ขอ ท่าน ใต้ โปรด นำ เรื่อง ราว เสนอ ตาม ลำดับ ชั้น จนถึง.....

12/10/2566

ทราบ

ควร มี ควร แล้ว แต่ จะ ไป

(ลง นาม ผู้ ขอ อนุญาต).....

(แบบ ว.๓)

เรื่อง ราว ขอ อนุญาต มี เเคะ สถาน

เขียนที่

วันที่ เดือน พระพุทธศักราช

ข้าพเจ้า (ยศ และ บรรดาศักดิ์)

(นามเต็ม)

(นามสกุล) ตำแหน่ง ราชการ

สังกัด

เกิด ปี อายุ ปี ได้ รับ พระ ราชทาน

เงิน เดือน ๗๓ บาท และ ได้ รับ ผล ประโยชน์ นอก จาก ทวง

ราชการ

ข้าพเจ้า ใน ขณะ นี้ อยู่ ที่

ตำบล

เมือง

โดย ได้

ขอ ประทาน ทำ เรื่อง ราว ขอ อนุญาต มี เเคะ สถาน ยื่น ต่อ

ทราบ

ด้วย ข้าพเจ้า ขอ อนุญาต

ซึ่ง

ตำบล ตำบล

เมือง ตำบล บ้าน ที่ ข้าพเจ้า อยู่ เก่า นั้น

ขอ ท่าน ได้นำ เรื่อง ราว เสนอ ตาม ลำดับ ชั้น จน ถึง

ทราบ

ควร มี กว แถ้ว แต่ จะ ไป รด

(ลงนามผู้ ขอ อนุญาต)

(แบบ ก.๕)

ที่..... ใบอนุญาตให้ มักรรยา

เขียน ที่.....

วันที่..... พระพุทธศักราช.....

อนุญาตให้.....

ซึ่งได้ ยื่น เบื้อง ราว

ขอ อนุญาต มักรรยา ตั้ง วันที่..... พ.ศ. ๒๕.....

โดย จะ ใ้ ทำ การ แต่ง งาน หรือ อยู่ กิน กับ..... ซึ่ง เปน

บุตร..... บิดา..... มารดา

อัน ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ที่..... ตำบล.....

เมือง..... นน ได้ แต่ง งาน หรือ อยู่ กิน กับ ผู้

กล่าว น ตาม ที่ ขอ

(ลงนาม).....

. ประทับ ครอบ คำ แห่ง มา เปน สำคัญ

หน้า ๓๐๗

พ.ศ. ๒๔๕๗

(แบบ ก. ๕)

ที่..... ใบอนุญาตให้ มีเคหะสถาน

เขียนที่.....

วันที่..... พระพุทธศักราช.....

อนุญาตให้.....

ซึ่งได้ ยื่นเรื่อง รว

ขอ อนุญาต มีเคหะสถาน ตั้ง วันที่..... พ.ศ. ๒๔.....

อัน ตั้ง อยู่ ที่..... ตำบล.....

เมือง..... ตำบล..... ได้ อยู่ ณ เคหะสถาน ที่ ถ้าว น ได้

ตาม ความ ปราถนา

(ตงนาม).....

ประทับตราตำแหน่ง..... มาเป็น สำคัญ

พระราชบัญญัติห้ามใช้วิทยุโทรเลขในเวลาสงคราม

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรงตำแหน่งองค์ที่ ๖ สั่งให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ด้วยได้ มีประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๖ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ แล้ว ว่าให้ทรงสยามทั้งเป็น กลาง อยู่ใน ระหว่าง สงคราม ซึ่งเกิด ขึ้น ใน ยุโรป ประจุบัน นี้ แล้ว

แถมด้วยเหตุว่า ย่อมเห็น กัน อยู่แล้วว่า การ ซึ่งเรือค้าขาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทำ สงคราม จะใช้ วิทยุโทรเลข ที่ตั้งไว้ ใน เรือ เวลา ที่ อยู่ใน น่าน น้ำ ขึ้น เป็น พระราชอาณาเขตร์ นี้ ถ้ามากร ที่ จะ เป็น เหตุ กระทบ ทำให้ เสื่อม เสี่ย ความ เป็น กลาง นั้น ได้ อยู่

แถมด้วยเหตุว่า พระราชบัญญัติ วิทยุโทรเลข ลงวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๗ นั้น มาตรา ๓ รัฐบาล ได้ ปรึกษา อำนวยการ อัน ดี ที่ จะ ขาด ไว้ ฝ่าย เดียว ใน การ ที่ จะ ตั้ง สถานี แล ที่ จะ ใช้ วิทยุโทรเลข เพื่อ ประโยชน์ ใช้ โทรเลข ฤๅ โทรศัพท์ บน แผ่นดิน ฤๅ บน เรือ ซึ่ง ทอด อยู่ใน น่าน น้ำ ซึ่ง เป็น พระราชอาณาเขตร์ กับ มาตรา ๖ ห้ามไม่ให้ เรือ พัง หาย ไม่เลือก ว่า เป็น เรือ ชักธง ไทย ฤๅ ธง นานา ประเทศ (ยกไว้ แต่ เรือ รบ ทั้ง หาย) ใน เวลา ที่ อยู่ใน น่าน น้ำ ซึ่ง เป็น พระราชอาณาเขตร์ ใช้ เครื่อง วิทยุโทรเลข

ในเรื่องนี้ ๆ ส่งคำไป ในเวลาแต่ที่ซึ่งจะตั้งค่าเหล่านี้ได้ โดยส่งไปทาง
เครื่องของรัฐบาลแล้ว

เพราะเหตุนี้ จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติ
ไว้ว่า ในเวลาที่ซึ่งมีสงคราม อยู่ต่อไป นั้น บรรดาเรือค้าขายทั้ง หาด
ของประเทศซึ่งทำสงคราม อยู่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งแล้ว ห้ามไม่ให้ ใช้
ถูกคัง เครื่อง อย่างใด อย่างหนึ่ง สำหรับใช้ วิจัยโทรเลข วิทยุโทรศัพท
จนตลอดเวลาที่เวลานั้น อยู่ใน นานนี้ พระราชอาณาเขตนี้

ประกาศแต่วันที่ ๑๗ เดือนสิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๓๗๖ ฤกษ์ที่ ๕ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศแจ้งความ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระเทวะวงศ์วโรปการ เสนาบดีว่าการ
ต่างประเทศ รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ตั้งว่า เมื่อวันที่ ๑๕
กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖) นั้น ได้โปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศอธิบาย ข้อความ ตาม ขรมนิยมกฎหมายใน ระหว่าง นานา ประเทศ
ว่าด้วยความ เป็น กลาง อยู่ใน ระหว่าง สงคราม ซึ่งเกิดขึ้นครั้ง
ระหว่าง กรุงญี่ปุ่น กับกรุงรัสเซียแล้ว ข้อความเหล่านี้ยังคงใช้ ได้ ตราบ
มาจนทุกวันนี้ เว้นแต่แต่ได้มีแก้ไขไว้ในหนังสือสัญญาภายหลัง

แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ กรุงสยาม ได้ทำ

12/10/2566

สัญญาที่กรุงเซนต์ ปีเตอร์สเบิร์ก พร้อมด้วย นานา ประเทศที่มีชื่อในสัญญา ฉบับที่ ๕

แต่ฉบับที่ ๑๓ ว่าด้วยลักษณะความเป็นกลาง ระหว่างเวลาที่มีสงคราม
 ทางบกและทางเรือ สัญญาเหล่านี้ได้ราติไฟกัทุกประเทศที่เขาชื่อกันแล้ว
 ยังไม่มีประเทศใดประกาศขอเลิกถอนเลย ข้อความในหนังสือสัญญา
 ว่าด้วยลักษณะความเป็นกลางนี้ มีข้อแก้ไขธรรมเนียมกฎหมาย
 ระหว่างนานาประเทศที่กล่าวมาข้างต้นนี้ด้วย จึงทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ข้อความในหนังสือสัญญาทั้ง ๒ ฉบับนี้ให้เป็น
 ที่สังเกตสืบไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๗ เดือนสิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๓๗๖ ฤกษ์ที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

หนังสือสัญญา ว่าด้วยอำนาจแต่หน้าที่ของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้
 เป็นกลาง แต่บุคคลที่เป็นกลางในเวลามีสงครามทางบก ดังชื่อที่
 กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ในระหว่างกรุงสยามกับนา
 นาประเทศที่ชุมนุม ณ กรุงเฮก คือ เยอรมัน ๑ อเมริกัน ๑ อิตาลี
 ยันติน ๑ ฮอลันดา ๑ อังกฤษ ๑ เบลเยียม ๑ โบติเวีย ๑
 บราซิล ๑ บุตุกาเรีย ๑ ชิลี ๑ โคลอมเบีย ๑ คุบา ๑
 เดนมาร์ก ๑ ดอมินิกัน ๑ ฮีเควดอ ๑ สเปนญ ๑ ฝรั่งเศส ๑
 อังกฤษ ๑ กรีซ ๑ กัวติมาลา ๑ เฮติ ๑ อิตาลี ๑ ญี่ปุ่น ๑
 ลูเซมเบิร์ก ๑ เม็กซิโก ๑ มอนติเนโกร ๑ นอร์เว ๑ ปานามา ๑
 12/10/2566
 ปารากวัย ๑ นิเคอแฌนด์ ๑ เปรู ๑ เปรุเวีย ๑ สวิตเซอร์แลนด์ ๑

ลิวิชแตนด์ ๑ โปรตุเกศ ๑ ภูเมเนีย ๑ รัสเซีย ๑ ชัดเวต ๑
เซอเวีย ๑ เดอริก ๑ ออริคว ๑ เวนิชชตา ๑ รวมกัน ๔๒ ประเทศ

ด้วยความคิดที่จะวาง ข้อความลงไว้ ให้ชัดเจน ในอำนาจ
หน้าที่ ของ ประเทศ ที่ ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง ใน เวลา มี สงคราม บนบก แต่
จะ ให้ มี ข้อ บังคับ สำหรับ ฐานะ ของ ผู้ ทำ สงคราม ทั้ง ปวง ซึ่ง จะ พัง พัก
อยู่ใน ดินแดน ของ ประเทศ อื่น เป็น กลาง

อีก ประการ หนึ่ง มี ประสงค์ ที่ จะ กำหนด ลักษณะ ความหมาย แห่ง คำว่า
“อื่น เป็น กลาง” ไว้ ใน เวลา ก่อน ที่ จะ ตก ลง กัน ให้ เด็ด ขาด ได้ คือ ไป
ใน ฐานะ ของ บุคคล อื่น เป็น กลาง ซึ่ง จะ เกี่ยว ของ กัน กับ ผู้ ทำ สงคราม

จึง ได้ ตก ลง กัน ว่า จะ ทำ สัญญา กัน เพื่อ ประโยชน์ อื่น นี้ แล้ว แต่ ได้
ตั้ง แต่ง ผู้ มี ชื่อ คือ ปูเน เป็น ผู้ มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ ทั้ง หลาย นี้

ผู้ มี อำนาจ เต็ม ทั้ง หลาย นี้ เมื่อ ได้ ให้ ตรวจ หนึ่ง ด้อม อ้อม อำนาจ
ซึ่ง กัน แล กัน แล เห็น ว่า เป็น อื่น ตก ต้อง ตาม แบบ ต่ แล้ว ได้ ตก ลง
กัน ทำ สัญญา มี ข้อ ความ ดัง คือ ไป นี้

หมวด ที่ ๑ ว่า ด้วย อำนาจ แล หน้าที่ ของ ประเทศ

ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง

ข้อ ๑ ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ ว่า เป็น กลาง นั้น ย่อม
เป็นที่ ซึ่ง ใคร จะ ต้อง ทำ ภาย ไม่ ได้

ข้อ ๒ ห้าม ไม่ ให้ ผู้ ทำ สงคราม เติบ ทหาร ฤ กอง ตำ เต้ย สิ่ง เกร ของ
ตำรวจ ฤ สิ่ง เต้ย อาหาร ผ่าน ข้าม ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง
อำนาจ ไว้ เป็น กลาง

ข้อ ๓ ผู้ทำสังกรรมนั้น ห้ามไม่ให้กระทำการ อย่าง นี อีก ด้วย คือ

ก. จะสร้าง ทำ สถานที่ วัตถุ โตรถช ฎา: เครื่อง มือ อย่าง อื่น เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะ ใช้ บอก ชาว ไป มา กับ กอง พดทหาร ของ ผู้ทำ สังกรรม นั้น ใน ที่ ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง

ข. ใช้ เครื่อง เช่น ว่า มี อย่าง ไต อย่าง หนึ่ง ซึ่ง ผู้ทำ สังกรรม ได้ ตั้ง ขึ้น ไว้ ใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แต่ ก่อน เวลา ที่ เกิด สังกรรม กัน เพื่อ ประโยชน์ ใน การ ทหาร อย่าง เดียว แต่ เป็น ที่ ซึ่ง ไม่ เปรี ให้ ส้า ขารณชน ใช้ ท่ว ไป ด้วย

ข้อ ๔ กอง พรบ นั้น จะ รวบ รวมน ให้ มี ชน ฎา: จะ ให้ ใคร เรียก คน เข้า เป็น พรบ ใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง เพื่อ จะ ช่วย ผู้ทำ สังกรรม นั้น ก็ ทำ ไม่ได้

ข้อ ๕ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น ต้อง ไม่ ยอม ให้ การ อย่าง เช่น กล่าว ไว้ ใน ข้อ ๒ จน ข้อ ๔ นี้ เกิด มี แต่ เปรน ขึ้น ใน ดินแดน ของ ประเทศ นั้น

การ ที่ มี ผู้ กระทำ มิ ต่ ความ เปรน กลาง ของ ประเทศ ไต ประเทศ นั้น ยัง ไม่ จำ เปรน จะ ต้อย ลง โทษ จน กว่า ความ มิ ต่ ว่า นี้ จะ ได้ กระทำ ภายใน ดินแดน ของ ประเทศ นั้น เอง

ข้อ ๖ การ รั มิ ต แต่ ชอบ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น ย่อม ไม่ มี ใน การ ที่ คน ทั้ง หลาย จะ แยก ย้าย กัน ข้าม แดน ไป ไม่ เปรน กอง รวมน กัน เพื่อ ที่ จะ ไป เข้า ช่วย ผู้ทำ สังกรรม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ไต

12/10/2566

ข้อ ๗ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น จะไม่ต้องถูกรบกวนหรือให้จัดการห้ามกัน การบรรเทาของ ซอกจากเมือง ฤๅการส่งของซึ่งมีผู้จัดตั้งให้ผู้ที่ส่งกรรมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ของนั้นคือ สรรพอาวุธ ฤๅเครื่อง ขาวุธทั้ง ปวง ฤๅเมื่อกล่าวเป็น การ ทิ้งไป แล้ว ของสิ่งใด ๆ ที่ จะใช้ ใน กองทัพบก แล เรือได้

ข้อ ๘ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น จะไม่ต้องถูกรบกวนหรือให้กำหนดห้ามกัน การที่จะมีผู้ใช้สายโทรเลข ฤๅโทรศัพท์ ฤๅใช้เครื่องวิทยุโทรเลข ของ ประเทศนั้น ๆ ฤๅของ บริษัท ฤๅบุคคล เพื่อประโยชน์แก่ผู้ทำสงคราม

ข้อ ๙ การที่ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะจัดทุกอย่างที่จะให้มีกำหนด ฤๅจะให้ห้ามกัน ในการที่เกี่ยวกับ ข้อความ ซึ่งกล่าวมาใน ข้อ ๗ แล ข้อ ๘ นั้น จะต้องไม่ให้จำต้อง ให้ผู้ทำสงครามใช้ ใด เท่ากัน เสมอกัน ทั้ง ๒ ฝ่าย

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะต้องดูแลให้บริษัท ฤๅบุคคลผู้เป็นเจ้าของโทรเลข แลโทรศัพท์ ฤๅเครื่องวิทยุโทรเลข นั้น กระทำการที่จำเป็นจะต้อง ทำให้เหมือน อย่าง ประเทศนั้นได้ ทำด้วย

ข้อ ๑๐ แม้นว่า ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะต้อง ตลอดด้วยกำลังทหาร ต่อการที่มีผู้พยายาม จะ ทำลาย ความเป็น กลาง ของ ประเทศนั้น จะถือเอาว่าเป็น การ กระทำก็ ก ส่งคราม ด้วย อย่างหนึ่ง อย่างใดไม่ได้

หมวดที่ ๒ ผู้ทำสงครามที่ส่งเขาไปคุมไว้
แถมคนบาดเจ็บที่รักษาในดินแดนที่เป็นกลาง

ข้อ ๑๑ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง ซึ่งได้รับทหารของ
กองทัพผู้ทำสงครามมาไว้ในดินแดนแล้ว จะต้องจัดส่งไปคุมไว้ให้
ไกลที่สุดที่จะทำได้จากสมรภูมิรบ

ประเทศนั้นจะให้ทหารเหล่านั้นตั้งค่ายอยู่ ฤๅแม้ว่าจะคุมขังให้อยู่ใน
บ่อน ฤๅในที่แห่งใดจัดเป็นห้องหนึ่งต่างหากเพื่อประโยชน์นี้ ก็
กระทำได้

ประเทศนั้นจะวินิจฉัยว่า ให้นำทหารเหล่านั้นอยู่ตามอำเภอใจ
เมื่อยอมรับสัญญาว่าจะไม่ไปจากดินแดนที่เป็นกลางก่อนที่ได้รับอนุญาต
ก็ได้

ข้อ ๑๒ ถ้าไม่มีสัญญาต่อกันไว้ว่า จะต้องจัดอย่างอื่นจากที่
ว่ามานี้แล้ว ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะต้องจ่ายเสบียง
อาหาร เครื่องนุ่งห่ม แลเภสัชที่ควรมั่งคั่งรุดมต่อมนุษย์ชน

ครั้นเมื่อเลิกสงครามตกลงเป็นไมตรีกันแล้ว เงินที่ใช้จ่ายไปใน
คนที่คุมไว้ นี้ จะต้องใช้คืนให้จนครบ

ข้อ ๑๓ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น เมื่อได้รับเชลยศึก
ที่หนีรอดมาแล้ว จะต้องปล่อยไปตามอำเภอใจ แต่ถ้าจะยอมให้อยู่
ภายในดินแดนของประเทศนั้นแล้ว จะจัดที่ให้เขาได้รยอยู่แห่งหนึ่ง

ก็ได้

ข้อบังคับที่ว่ามานี้ ใช้ได้ต่อเขตยศัก ซึ่ง กองทหาร พามาตั้ง ฟันก้อย ในดินแดนของ ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้เป็น กลาง นั้น เหมือนกัน

ข้อ ๑๔ ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้เป็น กลาง นั้น, จะ อนุญาตให้คน ใช้คน บาดเจ็บ ของ กองทัพผู้ทำ สงคราม นั้น เดินผ่าน ข้าม ดินแดน ไปก็ได้ แต่ว่า ยานพาหนะ ซึ่ง นำคน เหล่านั้น ต้องไม่มีคน ใดๆ เครื่องใช้ สำหรับ ทำศึกได้ เมื่อ การ เปน เช่นนี้ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น ต้อง จัดการ ตามที่ จำเป็น จะ ต้อง ทำ เพื่อ ประโยชน์ที่ จะให้คน บ่วยเจ็บนั้น พันภัยอันตราย แต่อยู่ใน อำนาจที่ จะ บังคับได้ด้วย

คน บ่วยเจ็บ ซึ่ง ผู้ทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง นำ มา ยัง ดินแดน อัน เปน กลาง อย่าง ไร นี้ แลดู แต่ คน บ่วยเจ็บ นั้น เปน คน ของ ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง ต่าง หาก ด้วย ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้เป็น กลาง จะ คง มี เหมือนกัน ใน การ ที่ เกี่ยว กับ คน บ่วยเจ็บ ของ กองทัพอื่น ซึ่ง ได้นำ มา มอบไว้ให้ระวางรักษา

ข้อ ๑๕ หนังสือสัญญา ซึ่งได้ ทำที่ เมืองเยเนฟว่านั้น ใช้ได้ ในเรื่อง คน บ่วยเจ็บ ซึ่งให้มาคุมไว้ภายใน ดินแดนของ ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้เป็น กลาง ด้วยเหมือนกัน

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยบุคคลเป็นกลาง

ข้อ ๑๖ คนที่เป็น ชาติของ ประเทศหนึ่ง ซึ่งไม่ได้ เขาทำสงครามนั้น ถือว่าเป็น บุคคล กลาง

ข้อ ๑๗ บุคคลกลางนั้น จะถือว่าเป็น กลาง อยู่ไม่ได้ ใน เวลา คือ

ก. เมื่อ กระทบการ คัด ค้อน ผู้ทำ สงคราม

ข. เมื่อ กระทบการ ช่วย ผู้ทำ สงคราม มี เป็น คั้น ว่า เมื่อ สัมผัส เขา เป็น พดทหาร ใน กองทหาร ของ ผู้ทำ สงคราม ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่ง

เมื่อ การ เป็น เช่น ว่า นี้ แล้ว ผู้ทำ สงคราม จะ ตง โทษ แก่ ผู้ซึ่ง ตระ ความ เป็น กลาง อย่าง ว่า นี้ ให้ หนัก ยิ่ง กว่า ที่ จะ ทำ ต่อ คน ของ ชาติ ผู้ทำ สงคราม ซึ่ง กระทบการ อย่าง เดียว กัน นั้น ไม่ ไ้

ข้อ ๑๘ การ ที่ กระทบ อย่าง กล่าวไว้ คือ ไป นี้ จะ ไม่ ถือ ว่า เป็น

กระทบการ ช่วย ผู้ทำ สงคราม อย่าง เช่น ที่ ว่า มา แล้ว ใน ข้อ ๑๗ ข. นั้น คือ

ก. ตัง เลี้ยง บง อาหาร ฤา ให้ ผู้ทำ สงคราม ทุ ยม เงิน แต่ ว่า คน ผู้ ตัง เลี้ยง ฤา ทุ ก ทุ ยม เงิน นี้ ต้อง ไม่ อยู่ ใน ดินแดน ของ ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง ฤา ต้อง ไม่ อยู่ ใน ดินแดน ซึ่ง ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง นั้น ได้ เขา ตัง รักษา อยู่ แล้ว แด ของ ที่ จะ ตัง ไป นั้น ต้อง เป็น ของ ที่ ไม่ ไป จาก ดินแดน ที่ กล่าว เหนือ นี้ ด้วย

ข. การ งาน ที่ รับ ช่วย ทำ ใ้ อื่น เกี่ยว กับ การ ไป ดิศ ฤา การ ปกครอง รักษา อย่าง พด เรือน

หมวดที่ ๔ ว่า ด้วย เครื่อง รถไฟ

ข้อ ๑๙ ตัง ของ เครื่อง รถไฟ ที่ มา จาก ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น จะ เป็น สัมผัส ของ ประเทศ ที่ กล่าว นี้ ก็ ตัง ฤา

จะเป็น ๑๖๖๖ ของ บริษัท ฤๅมุกต กัก แต่เมื่อเห็นได้ว่าเป็น ๑๖๖๖ เช่น
ว่านี้แล้ว ผู้ทำสงครามจะต้องไม่เรียกฤๅมุกตเอาไปใช้ เว้นไว้แต่
เพียงที่เป็นการจำเป็นจะต้องใช้จริง ๆ สิ่งของเหล่านี้จะต้องรีบส่ง
คืนไปยังเมืองเจ้าของเดิมโดยเร็วที่สุดที่จะกระทำได้

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็น ตกลง นั้น เมื่อมีความจำเป็นแล้ว
จะเอาสิ่งของเหล่านี้ ที่มาจากดินแดนของผู้ทำสงครามนั้นไว้แต่ใช้
แต่เพียงเวลาจำเป็น อย่างเดียวกันก็ได้เหมือนกัน

เมื่อได้ใช้สิ่งของเหล่านี้แล้ว ฝ่ายผู้ใช้จะต้องออกเงินค่าบวช
การให้แก่เจ้าของ ตามส่วนของที่ใช้มากน้อย แต่ตามเวลาที่ได้ใช้
ของนั้นชำนานเพียงไรด้วย

หมวดที่ ๕ ว่าด้วยข้อความ ปรีโยธาน

ข้อ ๒๐ ข้อความในหนังสือสัญญา นี้ จะไม่ใช่ต่อผู้อื่น นอกจาก
ประเทศที่เขาซื้อกัน ทำสัญญา นี้ แต่จะใช้ได้แต่เฉพาะ เมื่อผู้ทำ
สงครามทั้งปวง เป็ม ประเทศที่ได้ทำสัญญานี้ ทั้งหมดด้วย

ข้อ ๒๑ หนังสือสัญญานี้ จะได้รับพระ ราชานุญาต ราชทัพอ
โดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

หนังสือ ราชทัพอ นี้ จะได้เก็บไว้ที่ กรุงเฮก

หนังสือ ราชทัพอฉบับแรกนั้น จะได้ทำบรรทึกภาจไว้ ตั้งชื่อผู้แทน
ประเทศที่เขาซื้อใน หนังสือสัญญา นี้ กับเสนาบดีว่า การต่าง ประเทศ
12/10/2566
ฝ่าย ๒๑ ต้นคา

หนังสือ ราคไฟ ฉบับหลัง ๆ คือไปนั้น จะได้ ทำด้วย เข็ม คำ แจ้ง ความ ถึง รัฐบาล ฮอลันดา แลส่ง หนังสือ ราคไฟไป พร้อม กัน

ดำเนา หนังสือ บรรทัด วาจา ว่าด้วย ตั้ง หนังสือ ราคไฟ ฉบับ แรก แลดำเนา หนังสือ คำ แจ้ง ความ ที่กล่าว มาใน วรรคก่อน นี้ ทั้งดำเนา หนังสือ ราคไฟ ตั้ง ชื่อ ว่า คติ ถูก ต้อง แลวัน นั้น รัฐบาล ฮอลันดา จะตั้ง ไป ทางทูต ให้แก่ ประเทศ ซึ่งทรง อำนาจ ทั้งหลาย ที่ให้ เติญมาชุมนุม ดันตะ สี่มาคม ครั้งที่ ๒ กับทั้ง ประเทศอื่น ๆ ซึ่งได้บอก เขาชื่อใน หนังสือ สัญญา นี้ด้วย ในการ ที่คิดไว้ตั้ง กล่าว มาใน วรรคก่อน นี้ รัฐบาล ฮอลันดาจะได้ แจ้ง ความ ให้ทราบ วันที่ได้รับ คำ แจ้ง ความ ตั้ง ราคไฟ นั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๒๒ ประเทศที่ไม่ได้ตั้งชื่อใน หนังสือสัญญา นี้ จะเข้าชื่อด้วย สัญญา นี้ก็ได้

ประเทศที่ปรารถนาจะเข้าชื่อด้วย สัญญา นี้ จะแจ้ง ความ ตาม ประสงค์ เปน หนังสือ ถึง รัฐบาลฮอลันดา ตั้ง หนังสือ รับเข้าชื่อใน สัญญา นี้ ไปเก็บไว้ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาลที่ ว่า มาแล้ว นั้น

รัฐบาล นั้น จะได้ รับส่ง สำเนา คำ แจ้ง ความ กับทั้ง ดำเนา หนังสือ เข้าชื่อ สัญญา นี้ ตั้งชื่อ เปน คำ คัญ ว่า คติ ถูก ต้อง แลวัน แลบอก วัน ที่ได้รับ คำ แจ้ง ความ นี้ ไปยัง ประเทศอื่น ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๒๓ หนังสือสัญญา นี้จะใช้ ได้ ในเวลา หกสิบ วัน ถ่วงไปแล้ว คือ ประเทศที่ตั้ง ราคไฟ ฉบับแรก นับตั้ง แต่ วันที่ ตั้งใน บรรทัด วาจา

ตั้ง ชาติไฟ และคือ ประเทศที่ ตั้ง ชาติไฟ ภายหลัง ต่อ ๆ ไป นั้น ถัด ต่อ ประเทศที่ เขา ชื่อ ด้วย สัญญา นี้ ภายหลัง ถัด นับ ตั้ง แต่ วัน ที่ รัฐบาล สอธันตา ได้ รับ คำ แจง ความ นี้ ๆ

ข้อ ๒๔ ถ้า มี เหตุ ที่ ประเทศ ซึ่ง เขา ชื่อ ใน สัญญา นี้ ประเทศใด มี ความ ประสงค์ จะ ขอ เด็ก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา นี้ แล้ว จะ ได้ แจง ความ เป็น หนังสือ ไป ถึง รัฐบาล สอธันตา ๆ จะ ได้ รับ สิ่ง จำ เน่า คำ แจง ความ ดัง ชื่อ เป็น สำคัญ ว่า คัด ถูก ค้อง แล้ว นั้น ไป ยัง ประเทศอื่น ๆ ทั้ง สิ้น แต่ แจง ความ ใน ขณะ เดียว กัน นั้น ว่า ได้ รับ คำ แจง ความ ขอ เด็ก ถอน วันใด ด้วย

การ เด็ก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา นี้ จะมี ผล ใช้ ได้ แก่ ประเทศ ที่ แจง ความ ไป ขอ เด็ก ถอน คือ มี หนังสือ ดัง ไป แล้ว ตั้ง แต่ วัน ที่ รัฐบาล สอธันตา ได้ รับ คำ แจง ความ นี้

ข้อ ๒๕ บัญชี ทะเบียน ที่ กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ฝ่าย สอธันตา รักษา ไว้ นั้น จะมี วัน ซึ่ง ได้ ตั้ง หนังสือ ชาติไฟ ตาม ความ ที่ กล่าว มา ใน ข้อ ๒๑ วรรค ๓ และ ๔ กับ มี วัน ที่ ได้ แจง ความ ขอ เขา ชื่อ ใน สัญญา (ตาม ที่ กล่าว มา ใน ข้อ ๒๒ วรรค ๒) ๆ ทั้ง มี วัน ที่ ได้ แจง ความ ขอ ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา (ตาม ที่ กล่าว มา ใน ข้อ ๒๔ วรรค ๓ ซึ่ง ได้ รับ แล้ว ด้วย)

ประเทศที่ เขา ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้ จะ ด บัญชี ทะเบียน นี้ เมื่อใด ๆ ก็ ได้ ^{๕๒/๒๐/๒๕๖๖} แต่ จะ ขอ สำเนา ที่ ดัง ชื่อ ว่า คัด ถูก ค้อง ด้วย ก็ จะ ให้ ได้

ในการที่จะกระทำสำคัญนั้นคงได้
ได้ลงในหนังสือสัญญา

ทำที่กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม คฤศตศักราช ๑๙๐๗
(พ.ศ. ๒๔๕๐) ฉบับเดียว ซึ่งจะเก็บไว้ในกองเก็บของรัฐบาล
ตลอดนิตา แต่จะได้คัดสำเนาตั้งชื่อเป็นสำคัญว่าคัดถูกต้องแล้ว
ตั้งไปทางทูตให้แก่ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ทั้งปวง ที่ได้รับเชิญไป
ชุมนุมต้นตระกูลมาครั้งที่ ๒ นี้ด้วย

หนังสือสัญญา ว่าด้วยอำนาจแผนที่ของประเทศซึ่งทรงอำนาจ
ไว้เป็นกลางในระหว่างสงครามทางเรือ ลงชื่อที่กรุงเฮก วันที่ ๑๘
ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ในระหว่างกรุงสยามกับนานาประเทศที่
ชุมนุมณกรุงเฮก รวม ๔๐ ประเทศ คือ เยอรมัน ๑ อเมริกัน ๑
ออสเตรีย ๑ อิตาลี ๑ ญี่ปุ่น ๑ สเปน ๑ โปรตุเกส ๑
เบลเยียม ๑ โบลิเวีย ๑ บราซิล ๑ บุนเดอส์ ๑ โคลอมเบีย ๑ เดนมาร์ก ๑
เดนมินกัน ๑ อีคิวอดอร์ ๑ ฝรั่งเศส ๑ อังกฤษ ๑ กรีซ ๑
คิวบา ๑ เฮติ ๑ อิตาลี ๑ ญี่ปุ่น ๑ ดุซเซมเบิร์ก ๑
เม็กซิโก ๑ มอนติเนโกร ๑ นอร์เว ๑ ปานามา ๑ ปารากวัย ๑
นิโกลแดน ๑ เปรู ๑ เปรูเซีย ๑ โปรตุเกส ๑ รุเมเนีย ๑
รัสเซีย ๑ ชิลี ๑ เซอร์เบีย ๑ สวิตเซอร์แลนด์ ๑
เดนมาร์ก ๑ ออสเตรเลีย ๑ เวเนซุเอลา ๑ รวมกัน ๔๐ ประเทศ

ด้วยความหมายที่จะให้ความเห็นต่าง ๆ กันในเหตุการณ์สงครามทางเรือ ที่จะมีในทางอันประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง กับผู้ทรงอำนาจทำการสงครามนั้น รวมเข้าเป็นระเบียบอันเดียวกัน และคิดล่วงหน้าไว้ของกัน ความยากลำบากทั้งหลาย ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ด้วยความเห็นต่าง ๆ กันอยู่นั้น

เห็นอยู่ว่า ถึงแม้จะยังไม่สามารถในเวลาที่จะรวบรวมการที่จะจัดไว้ให้ใช้โดยทั่วไปทั้งหมดทุกเหตุการณ์ ซึ่งพึงจะเกิดขึ้นได้แต่บัดนี้ แต่กระนั้น ก็ยังมีประโยชน์ ที่จะว่าไม่มีเลยแล้วไม่ได้ ในการที่จะคิดทำข้อบังคับ ตามแต่ที่จะสามารถทำได้สำหรับใช้ ในการทั่วไป ในคดีที่พันเอิญเป็นคราวที่ร้าย เกิดสงครามกันขึ้น

เห็นอยู่ว่า ถ้ามีคดีซึ่งไม่ได้กล่าวแก่ไว้ในหนังสือสัญญาแล้ว ก็เป็นการสมควรที่จะพิจารณาใช้ข้อสำคัญทั้งหลาย อันมีไว้เป็นการทั่วไป ในกฎหมาย ธรรมเนียม ระหว่างนานาประเทศทั้งปวง

เห็นอยู่ว่า ควบที่ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ทั้งหลายนั้น จะออกกฎหมายโดยพิศดาร เพื่อบังคับความที่จัดไว้เป็นกลาง ในเวลาเมื่อจะใช้ด้วย

เห็นอยู่ว่า เป็น การที่รับกัน อยู่แล้ว ว่า เป็น นานาที่ ของ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางทั้งหลายนั้น จะใช้ข้อบังคับเหล่านี้ โดยไม่ลำเอียง ต่อผู้ทำสงครามทุกฝ่าย

เห็น ชยู่ ว่า ใน ความคิด ทั้งหลาย ที่ กล่าวไว้ เป็น ข้อ ๆ นั้น ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง ทั้งหลาย ไม่ ควร จะ เปลี่ยน แปลง ข้อ บังคับ ตำนาน เหล่านี้ ใน เวลา ที่มี สงคราม อยู่ เว้น ไว้ แต่ ใน ความ ที่ ได้ เห็น ปรากฏ มา สด เจน แล้ว ว่า จำ เป็น จะ ต้อง เปลี่ยน แปลง เพื่อ จะ บังคับ รักษา อำนาจ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น

จึง พรอม กัน ยิน ยอม ที่ จะ ทำ ตาม ข้อ บังคับ อย่าง เดียว กัน ดัง กล่าว ไว้ ต่อ ไป เป็น ข้อ ซึ่ง จะ สบ ดาง หนังสือ สัญญา ซึ่ง มี อยู่ ทด ไป ทั้ง ปวง นั้น ไม่ ไ้ แลว จึง ได้ พรอม กัน แต่ง ตั้ง ผู้ มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ ทั้ง หลาย คือ

(รายชื่อ ผู้ มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ ต่าง ๆ)

ผู้ มี อำนาจ เต็ม นั้น เมื่อ ได้ ให้ ตู หนังสือ มอบ อำนาจ ของ ตน ซึ่ง กัน แล กัน นี้ แล เห็น ว่า เป็น อัน ถูก ต้อง แบบ อย่าง ดี แลว จึง ได้ ยิน ยอม พรอม กัน ทำ สัญญา มี ข้อ ความ ดัง คือ เป็น

ข้อ ๑

ผู้ ทำ สงคราม ทั้ง หลาย นั้น ต้อง นับ ถู อำนาจ ของ ผู้ เป็น เจ้า เป็นใหญ่ ใน ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แล จะ ต้อง งต เว้น จาก การ อย่างใด อย่าง หนึ่ง ซึ่ง ประเทศใด ๆ ถ้า รั้ แลว ปล้ ดย ให้ ทำ ไป ก็ นับ ว่า เป็น การ ที่ ทำ ตาย ความ เป็น กลาง ใน คินแดน ฤา ใน น่านน้ำ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง ด้วย

ข้อ ๒

การ กีด งดขวาง อย่างใด ๆ ทั้งการ จับ แกร การ ใช้ อำนาจ ตรวด คน
ซึ่ง เรือรบ ของ ผู้ ทำ สงคราม ได้ กระทำ ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง
อำนาจ ไว้ เป็น กกลาง แล้ว ก็ นับ ว่า เป็น การ ทำลาย ความ เป็น กกลาง
อย่าง หนึ่ง ซึ่ง เป็น ข้อ ที่ ห้าม ขาด ไม่ ให้ กระทำ

ข้อ ๓

เมื่อ เรือ ต่ำ หนึ่ง ต้อง ถูก จับกุม ใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต
ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กกลาง แล้ว ถ้า เรือ ที่ จับ นั้น ชี อยู่
ใน อาณา ของ แผ่น ดิน ที่ เป็น กกลาง ด้วย แล้ว ประเทศ นั้น ต้อง จัด การ
ตาม กาลัง ที่ มี อยู่ เพื่อให้ ปลดปล่อย เรือ นั้น กับ ทั้ง นายเรือ แด่ ลูกเรือ
ด้วย แล้ว แด่ ตั้ง ลูกเรือ ที่ จับ ได้ นั้น ไป รักษา ไว้ ข้าง ใน เมือง แด่ ห้าม
ไม่ให้ ไป จาก ที่ นั้น ก่อน อนุญาต ด้วย

ถ้า เรือ แด่ คน ที่ ต้อง จับ นั้น ไม่ได้ อยู่ ใน อาณา ของ แผ่น ดิน
กกลาง แล้ว เมื่อ ประเทศ กกลาง ขอ คอ รัฐบาล ผู้ จับ นั้น แล้ว ผู้ จับ
ต้อง ปลดปล่อย เรือ กับ ทั้ง นายเรือ แด่ ลูกเรือ ให้

ข้อ ๔

ประเทศ ซึ่ง เป็น ผู้ ทำ สงคราม จะ ตั้ง ค่า ต่ำ สำหรับ ตัดสิน คดี จับกุม
เรือ ชน ใน ดิน แตน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กกลาง ฤ ใน
เรือ ที่ ชี อยู่ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ กกลาง นั้น ไม่ได้

12/10/2386

ข้อ ๕

ห้ามมิให้ผู้ทำ สงคราม ไซทาเรอ ฤๅ น่านน้ำ ของ ประเทศ กลาง
ทั้ง หลาย นั้น เป็น ที่ ตั้ง ทิว เรือ ดำหรับ ทำการ สงคราม แก่ ผู้ ต่อ สู้ ใน
สงคราม แต่ ห้าม เป็น ข้อ ด้ว่า ด้ย ก็ ือ มิ ให้ ตั้ง ด้สถาน ี วิทยาลัย โทเรต
ฤๅ เครื่อง ไซ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด เพื่อ ประโยชน์ ี จะ ไซ พุด จาก ัน ไป มา
กับ กอง ทหารบก ฤๅ เรือ ของ ผู้ ทำ สงคราม นั้น

ข้อ ๖

ห้ามมิให้ ประเทศ ี ซึ่ง ทรง อำนาจ ใ ้ เป็น กลาง ตั้ง ด้เมือง อย่าง หนึ่ง
อย่าง ใด ใน ทาง ตรง ฤๅ ทาง อ้อม กัด ฤๅ ตั้ง เรือรบ กระสุน ด้น ด้น
ฤๅ เครื่อง ทำ ัก อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ให้ แก่ ประเทศ ผู้ ทำ สงคราม เป็น
อัน ชาติ

ข้อ ๗

ประเทศ ี ซึ่ง ทรง อำนาจ ใ ้ เป็น กลาง นั้น มิ จำเป็น จะ ด้ย บัง ัน
ห้าม การ ี จะ มี ผู้ บรรทุก ฤๅ ขน ของ ี กล่าว ด้ย ใ ้ นี้ ให้ ผู้ ทำ สงคราม
ไซ ก็ ือ เครื่อง ด้ครว ด้ย กระสุน ด้น ด้น ฤๅ ด้ว่า ทิว ใ ้ ของ อย่าง หนึ่ง
อย่าง ใด ซึ่ง จะ ไซ เป็น ประโยชน์ ให้ แก่ กอง ทหารบก ฤๅ เรือ ด้น

ข้อ ๘

รัฐบาล ี เป็น กลาง จำเป็น จะ ด้ย ไซ กัด ด้ย ตาม ี ด้ย นี้ เพื่อ ี จะ
บัง ัน ห้ามมิให้ ด้ย เรือ ออก ไป ฤๅ ทำ ให้ เรือ ี ด้ย ใน อาณา

ของแผ่นดินที่เปนมณฑลนั้น ด้รพด้วยเครื่องสาตราวุธ เป็นเรือ
ซึ่งมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่า จงใจจะออกไปเที่ยวลาดตระเวน
เข้าไปกระทำ การศึกต่อ ประเทศซึ่ง รัฐบาล นั้น เป็นไมตรีต่อกัน อยู่
กับทั้งรัฐบาลที่ เปนมณฑล จำเปน จะต้องจัดการ ระวัง สอดส่องให้ปรากฏ
เหมือนกัน เพื่อจะป้องกันไม่ ให้ มีเรือ อย่างหนึ่งอย่างใด ที่ จงใจ
จะไป ลาดตระเวน เข้าไป ทำการศึก นั้น ออกไปจาก อาณา ของ
แผ่นดิน มณฑล อัน เปน เรือ ที่ แคว้ง แลว ทั้ง ดำ ฤๅ แคว้ง แต่ ส่วน หนึ่ง บาง
เมื่อ ทอดอยู่ใน อาณาของแผ่นดินมณฑล เพื่อที่จะใช้ ใน การสงครามด้วย

ข้อ ๘

ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้เปนมณฑล นั้น ต้องไม่ ดำเนินยง คือ ผู้ทำ
สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย ใน การ ที่ จะ ให้ มี ข้อ กำหนด ข้อ จำกัด
ฤๅ ข้อ ห้าม ที่ประเทศ มณฑลนั้นได้ ทำขึ้นไว้ สำหรับ การ ที่ จะยอม ให้ เรือรบ
ฤๅ เรือ ผู้ทำ สงคราม จับได้ ทั้งหลาย นั้น เข้ามา ใน ท่าเรือ ฤๅ ทาง เขา
ที่ ทอดเรือ ฤๅ ใน น่านน้ำ อัน เปน อาณา เขตของ ประเทศ มณฑล นั้น

แม้ กระนั้น ก็ดี ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้เปนมณฑล จะ ห้าม เรือ
ของ ผู้ทำ สงคราม ซึ่ง ไม่ ทำ ตาม คำสั่ง แต่ ข้อ บังคับ ทั้งหลาย ที่ ประเทศ
เปนมณฑล ทำไว้ ฤๅ เปน เรือ ซึ่ง กระทำการ ทำลาย ความ เปนมณฑล แลว นั้น
ไม่ให้ เข้ามา ใน ท่าเรือ ฤๅ ทาง เขา ที่ ทอดเรือ ทั้งหลาย นั้น ก็ได้

ข้อ ๑๐

ความ เปน มณฑล ของ ประเทศซึ่ง ทรง อำนาจไว้ นั้น จะ ไม่ นับ ว่า เปน

ทำลาย เสีย ด้วย เพียง แก่ จะ มี เรือ รบ ฎา เรือ ที่จับได้ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น
เดิน ผ่าน ไป ใน น้ำ น่านน้ำ อัน เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ กลาง นั้น

ข้อ ๑๑

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น จะ ยอม ให้ เรือ รบ ของ ผู้ทำ
สงคราม ใช้ นำ ร่อง ผู้ ที่ ได้ รับ ใบ อนุญาต ของ ประเทศ กลาง นั้น ไว้ ว่า เป็น นำ
ร่อง แลว ก็ ได้

ข้อ ๑๒

เมื่อ ยัง ไม่ มี ข้อ ฎหมาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น
กล่าวไว้ เป็น การ พิเศษ ผิด จาก ความ ที่ ว่า นี้ แลว บรรดา เรือ รบ ของ
ผู้ทำ สงคราม ทั้ง หดาย นั้น ห้าม ไม่ ให้ อยู่ใน ท่าเรือ ทาง เข้า ที่ ทอดเรือ
ฎา นำ น่านน้ำ อาณาเขต ของ ประเทศ ที่ กล่าว นี้ นาน เกิน กว่า ๒๔ ชั่วโมง
เว้น เสีย แต่ มี เหตุ ที่ กล่าว ขกไว้ ใน หนังสือ ฎสัญญา นี้ จึง จะ อยู่ ได้

ข้อ ๑๓

ถ้า ประเทศ หนึ่ง ได้ รับ คำ แจ้ง ความ แลว ว่า เกิด การ คัก ซั้น แล
ได้ ทราบ ว่า เรือ รบ ของ ผู้ทำ สงคราม ถ้า หนึ่ง อยู่ใน ท่าเรือ ฎา ทาง เข้า
ทอดเรือ ฎา ใน น่านน้ำ ที่ เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ นั้น แลว ก็ ต้อง
แจ้ง ความ ให้ เรือ นั้น ออก ไป เสีย ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ฎา ภายใน เวลา
ที่ กำหนดไว้ ใน ข้อ บังคับ ของ ที่ ค้าบด นั้น

ข้อ ๑๔

เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น จะ ทอด อยู่ ช้า นาน ใน ท่าเรือ ที่ เป็น กลาง เกิน

กว่าเวลาที่อนุญาตนั้นไม่ได้ เว้นไว้แต่เรือหนึ่งเดียว ฤๅต้องพายอัมปางมา
เรือหนึ่งต้องออกจากท่านั้นโดยเร็วในทันที เมื่อไม่มีเหตุที่ทำให้
ชักช้าอยู่

ข้อบังคับว่าด้วยกำหนดเวลาซึ่งเรือเหล่านี้จะทอดอยู่ในท่าเรือ ฤๅ
ในทางเข้าทอดเรือ ฤๅในย่านน้ำที่เป็นกลางนั้น ไม่ใช่ไปถึงเรือรบ
ซึ่งใช้เพื่อประโยชน์อย่างเดียดเดียดขาด ในการศาสนา ในการวิทยา
ฤๅในการกรุณาต่อมนุษยชน

ข้อ ๑๕

เมื่อไม่มีข้อกฎหมายของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางกล่าวไว้
เป็นการพิเศษผิดคือข้อที่กล่าวไปนี้แล้ว จำนวนเรือรบของผู้ทำสงคราม
ฝ่ายหนึ่งซึ่งจะทอดอยู่ในท่าเรือ ฤๅในทางเข้าทอดเรือของประเทศ
กลางนั้น ในคราวเดียวกันได้เพียงสามลำ

ข้อ ๑๖

เมื่อเรือรบของผู้ทำสงครามทั้งสองฝ่าย ทอดอยู่คราวเดียวกัน
ในท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรืออันเป็นกลางแล้ว ถ้าเรือของผู้ทำสงคราม
ฝ่ายหนึ่งออกจากที่ทอดไปแล้ว ต้องให้มีเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง
ก่อน จึงให้เรือของผู้ทำสงครามอีกฝ่ายหนึ่งออกไปจากที่ทอดนั้นได้

ถ้าดับเวลาของเรือซึ่งจะออกนั้น ให้เป็นไปตามลำดับเวลาของ
เรือที่ติดมาถึง เว้นไว้แต่ว่าเรือซึ่งมาถึงก่อนนั้นจะมีเหตุการณณ์จน
จำเปนที่จะอนุญาตให้ขมายเวลาทอดอยู่นานออกไปได้

เรือรบของผู้ทำสงครามฝ่ายหนึ่งนั้น ไม่สมควรจะให้ออกไปจากท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรืออันเป็นกลางนั้น จนกว่าเวลา ๒๔ ชั่วโมงจะได้ออกไปแล้ว ทั้งแต่เวลาที่เรือค้าขาย ซึ่งธงของประเทศที่ต่อสู้กัน ในสงครามนั้นได้ออกไป

ข้อ ๑๗

ในท่าเรือ แลทางเข้าทอดเรืออันเป็นกลางนั้น เรือรบของผู้ทำสงคราม จะทำการซ่อมแซมเรือนั้นได้เฉพาะแต่เพียงที่จำเป็นแท้ เพื่อจะให้เดินทะเลได้เท่านั้น แต่จะเพิ่มเติมกำลังสำหรับการศึกอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้เป็นอันขาด เจ้าพนักงานในประเทศที่เป็นกลางเป็นผู้วินิจฉัยว่าการซ่อมแซมนั้นจำเป็นต้องทำเพียงไร แต่การที่จะซ่อมแซมเหล่านี้ต้องทำโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

ข้อ ๑๘

เรือรบของผู้ทำสงครามนั้น จะใช้ท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรือ ฤๅท่าเรือ น่านน้ำอันเป็นอาณาเขตรักกลางนั้น เพื่อประโยชน์ในการเติมเครื่องสาคราวุธให้มากขึ้น ฤๅในการเพิ่มเติมคนเรือ นั้นไม่ได้

ข้อ ๑๙

เรือรบของผู้ทำสงคราม จะเดินเสียบึงในท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรือ กลางนั้น อย่างเดียว เฉพาะแต่เพียงที่จะให้มันเสียบึงเสมือชักไว้ในเวลาสงบ รวบรวมไม่มีศึกเท่านั้น

อย่างเดียวกันกับที่กล่าวมา เรือเหล่านี้ จะบรรทุกถ่าน ฟืน ลงเรือได้ แต่เพียงที่พอจะให้เรือนั้นเดินไป ถึงท่าเรือ ของเมืองเจ้าของเรือที่อยู่ใกล้

ที่ สุด เท่านั้น อีก ประการ หนึ่ง เรือ นั้น เมื่อ อยู่ใน เมือง กตาง จะ บรรลุ ที่ ใด
ถ้า ให้ เติม ตาม แบบ ที่ ใช้ ใน เมือง นี้ สำหรับ กำหนด จำนวน ถ่าน แด พม
ที่ ส่ง ให้ นน ถ ได้

ตาม กฎหมาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ใจ เป็น กตาง เรือ นั้น ไม่ มี ใคร
ตั้ง ถ่าน ให้ ได้ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง แล้ว ก็ ควร อนุญาต ให้ ทอด อยุ่ ค่อย ไป ได้
อีก ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๒๐

เรือ รม ของ ผู้ ทำ ดัง กราม ดัง ใด ซึ่ง ได้ บรรลุ ถ่าน ใน ท่า เรือ ของ
ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ใจ เป็น กตาง แห่ง ใด แล้ว เรือ ดัง นั้น จะ บรรลุ ถ
ถ่าน ใน ท่า แห่ง นั้น ภายใน เวลา สาม เดือน ค่อย ไป นน ไม่ ได้

ข้อ ๒๑

เรือ ที่ จับ ถ่าน มา ได้ จะ นำ เข้า ไป ยัง ท่า เรือ กตาง ได้ เฉพาะ แต่ ที่ จะ
เดิน ทด ค่อย ไป ไม่ ได้ ถ้า หลบ พาย เข้า ่อ ไร่ อย ถ้า ไม่ มี ถ่าน พน ถ้า เจริง
จะ เดิน ทาง ค่อย ไป เท่านั้น

เรือ นี้ จะ ต้อง ออก จาก ท่า ไป ใน วันที่ เมื่อ หลบ ไล่ เหตุ การณ์ ที่ สัน ทวร
จะ เข้า ท่า นั้น ได้ แล้ว ถายัง ไม่ ออก ไป ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ใจ เป็น กตาง
ต้อง มี คำ สั่ง ให้ ออก ไป ทน ที่ ถ้า เมื่ ม ว่า ไม่ ทำ ตาม คำ สั่ง นี้ แล้ว ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ใจ เป็น กตาง ต้อง ใ้ กำ ดัง ตาม ที่ มี อย เพื่อ ให้ ปลด อย เรือ
นาย เรือ แล ตก เรือ นน เติบ แล้ว แล ส่ง คน เรือ ไป ใจ ฆาง ใน เมือง ห้าม
ไม่ให้ ไป โหน นอก จาก อนุญาต

ข้อ ๒๒

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น ต้องจัดการอย่างเช่นว่า มาแต่
ให้ปล่อยเรือที่จับได้แลนำเข้ามาในท่าของประเทศกลางโดยเหตุการณ์
อย่างไร ๆ จากที่ใดก็ตาม มาในข้อ ๒๒ นั้น ด้วยเหมือนกัน

ข้อ ๒๓

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะยอมให้เรือที่ตองจับนั้น
เข้าไปในท่าเรือแต่ทางเข้าทอดเรือ โดยจะมีเรือคุมมาทุกไม่ก็ตาม
เมื่อเรือนั้นได้นำมายังที่นั้นเพื่อให้ยึดถือไว้เป็นกลางในระหว่างเวลา
คอยฟังคำสั่งคืนของศาลวินิจฉัยคดีจับเรือนั้นแล้ว ก็ยอมให้เข้าทอดได้
ประเทศกลางนั้น จะขยายให้เรือที่ตองจับนั้นไปทอดอยู่ที่ท่าเรือแห่งอื่น ๆ
ของประเทศนั้นก็ได้

ถ้าเรือที่ตองจับนั้น มีเรือรบคุมมาด้วยแล้ว คนในเรือที่ตองจับนั้น
จะให้ไปอยู่บนเรือรบที่คุมมาก็ได้

ถ้าเรือที่ตองจับนั้น ไม่มีเรือคุมมา คนในเรือที่ตองจับนั้น ก็ปล่อย
ไปตามอำเภอใจได้

ข้อ ๒๔

ถึงแม้ว่าประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง ได้แจ้งความให้เรือรบ
ของผู้นำสงครามออกไปเสียจากท่าที่ไม่สมควร จะจอดอยู่ แต่เรือนั้น
ไม่ออกไปแล้ว ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง มีอำนาจที่จะ
จัดการที่เห็นว่าจำเป็นจะต้องทำ เพื่อจะไม่ให้เรือนั้นเดินออกไป
นอกเขตได้ ในระหว่างเวลาที่ส่งความนั้น แลนายเรือนั้นจะต้องช่วย
ให้จัดการ เช่นว่า นีโทย ตัดอก

12/10/2566

เมื่อประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง ได้ยึดเรือรบของผู้ทำสงครามไว้แล้ว นายเรือแลตลกเรือ นั้น ก็คงถูกยึดไว้ด้วยเหมือนกัน นายเรือแลตลกเรือที่ถูกยึดไว้เช่นนั้น จะให้อยู่ในเรือดำนั้น ฤๅในเรือดำอื่น ฤๅที่บนบกก็ได้เหมือนกัน แลจะได้ อยู่ในข้อจำกัดตามที่เห็นว่าจำเป็น จะต้องให้มีแก่คนเหล่านั้น แต่ว่าจะต้องจัดให้มีคนอยู่พอที่รักษาเรือ นั้น ด้วย

นายเรือ นั้น เมื่อรับสัญญาว่าจะไม่ออกไปจากดินแดนกลาง ก็อนุญาตแล้ว จะให้อยู่ตามอำเภอใจก็ได้

ข้อ ๒๕

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง นั้น จำเป็นต้องจัดการตรวจตราดูแลตามแต่ที่ จะมีกำลังทำได้ เพื่อที่จะป้องกัน การที่จะทำผิด อย่างหนึ่งอย่างใด ในข้อความที่กล่าวมาในข้อก่อนนี้ อย่าให้เกิด มีขึ้นในท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรือ ฤๅใน น่านน้ำ ของ ประเทศนั้น

ข้อ ๒๖

การที่ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางได้จัดได้ทำตามอำนาจ ซึ่งกล่าวไว้ในหนังสือสัญญานี้ ถึงแม้ว่าจะเกิด มีเหตุการณ์อย่างใด ๆ ผู้ทำสงครามฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ใครรับตาม ข้อสัญญานี้ ที่ว่าด้วยการนั้น ๆ แล้ว จะไม่ถือว่าเป็น การทำไปโดยไม่มีไมตรีจิตเลย

ข้อ ๒๗

ประเทศทั้งหลายที่ทำสัญญานี้ จะแจ้งความให้ทราบซึ่งกันและกันในเวลาอันควรต่อไป คือกฎหมายประเทศแลข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้

ในประเทศนั้น ๆ ว่าด้วยฐานะแห่งเว็รบบของผู้ทำสงคราม เมื่ออยู่ในท่าเรือแล่นผ่านน้ำประเทศนั้น ๆ . ส่งให้ทราบกันโดยทางรัฐบาลชอตันดา ๆ จะได้ส่งต่อไปโดยเร็วให้ประเทศอื่น ๆ ที่ทำสัญญาันทราบทั่วกัน

ข้อ ๒๘

ข้อความในหนังสือสัญญาัน จะไม่ใช่ต่อผู้อื่น นอกจากประเทศที่เข้าชื่อกัน ทำสัญญาัน แต่จะใช้ได้แต่เฉพาะเมื่อผู้ทำสงครามทั้งปวงเป็นประเทศที่ใดทำสัญญาันทั้งหมดด้วย

ข้อ ๒๙

หนังสือสัญญาัน จะได้รับ พระราชานุญาต ราคไฟโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้.

หนังสือราคไฟนั้น จะได้เก็บไว้ ที่กรุงเฮก

หนังสือราคไฟฉบับแรกนั้น จะได้ทำบรรทึกควาจาไว้ตั้งชื่อผู้แทนประเทศที่เข้าชื่อใน หนังสือสัญญาัน กับเด้นามตั้งว่ากรต่างประเทศฝ่ายชอตันดา

หนังสือราคไฟฉบับหลัง ๆ ต่อไปนั้น จะได้ทำด้วยเขียนคำแจ้งความถึงรัฐบาลชอตันดา แต่ส่ง หนังสือราคไฟไปพร้อมกัน

ถ้าเนาหนังสือ บรรทึกควาจา ว่าด้วยตั้ง หนังสือราคไฟ ฉบับแรก แต่ถ้าเนาหนังสือ คำแจ้งความ ที่กล่าว มาใน บรรทึกก่อนนี้ ทั้ง ถ้าเนา หนังสือราคไฟ ตั้งชื่อผู้คัด ถูกต้อง แล้วนั้น รัฐบาล ชอตันดาจะตั้งไปทาง

12/10/2566

ทุกให้แก่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ทงหลาย ที่ได้ เข้มา ชุมชุม ดันคะ
 ดมาคม ครั้งที่ ๒ กับทั้ง ประเทศอื่น ๆ ซึ่งได้บอก เขาชื่อใน หนังสือ
 สัญญา นี้ ด้วย ในการที่คิดไว้ดังกล่าวมาในวรรคก่อนนี้ รัฐบาลชอติคตา
 จะได้ แจงความ ให้ทราบ วันที่ ได้ รับ คำ แจงความ ดัง ราวไฟนั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๓๐

ประเทศ ที่ไม่ได้ ลง ชื่อ ใน หนังสือสัญญา นี้ จะ เข้ชื่อ ด้วย สัญญา นี้ ได้
 ประเทศ ที่ ปรารถนา จะ เข้ชื่อ ด้วย สัญญา นี้ จะ แจงความ ตาม ประสงค์
 เปน หนังสือ ถึง รัฐบาลชอติคตา ดัง หนังสือ รับ เขาชื่อใน สัญญา นี้ ไป
 เก็บไว้ ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาล ที่ ว่า มา แลว นั้น

รัฐบาล นี้ จะ ได้ รับ ดัง ดำเนา คำ แจงความ กับทั้ง ดำเนา หนังสือ เข้
 ชื่อ สัญญา นี้ ดัง ชื่อ เปน ลำคับ ว่า สด ถก คอง แลว แลว บอก วันที่ ได้
 รับ คำ แจงความ นี้ ไป ยัง ประเทศอื่น ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๓๑

หนังสือ สัญญา นี้ จะ ใช้ ได้ ใน เวลา หกสิบวัน ต่อไป แลว ต่อ ประเทศ
 ที่ ดัง ราวไฟ ฉบับ แรก นับ ตั้ง แต่ วันที่ ดัง ใน บรรทัด ว่า จา ดัง ราวไฟ แล
 ต่อ ประเทศ ที่ ดัง ราวไฟ ภายหลัง ค่อ ๆ ไป นั้น ถัด ต่อ ประเทศ ที่ เข้
 ชื่อ ด้วย สัญญา นี้ ภายหลัง ถัด นับ ตั้ง แต่ วันที่ รัฐบาลชอติคตา ได้ รับ
 คำ แจงความ นี้ ๆ

ข้อ ๓๒

ถ้า มี เหตุ ที่ ประเทศ ซึ่ง เขา ชื่อ ใน สัญญา นี้ ประเทศใด มีความ ประสงค์
 จะ ขอ เลิก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา นี้ แลว จะ ได้ แจงความ เปน หนังสือ

ไปถึงรัฐบาลชอติตนา ๆ จะได้รับตั้งดำเนินคำแจ้งความตั้งชื่อเป็นสำคัญว่าคดีถูกต้องแล้วนั้น ไปยังประเทศอื่น ๆ ทั้งสิ้น แต่แจ้งความในขณะเดียวกันนั้น ว่าได้รับคำแจ้งความ ขอเด็กนั้น วันใดด้วย

การเด็กถอนชื่อจากหนังสือสัญญาจะมีผลใช้ได้แก่ประเทศที่แจ้งความไปขอเด็กนั้น ต่อไปหนึ่งต้องไปแล้ว ตั้งแต่วันที่รัฐบาลชอติตนาได้รับคำแจ้งความนั้น

ข้อ ๓๓

บาญชีทะเบียนกระทรวงการต่างประเทศฝ่ายชอติตนาวิชาในนั้น จะมีวันซึ่งได้ตั้งหนังสือราคาไปตามความที่กล่าวมาในข้อ ๒๙ วรรค ๓ และ ๔ จะมีวันที่ได้แจ้งความขอเข้าชื่อในสัญญา (ตามที่กล่าวมาในข้อ ๓๐ วรรค ๒) ทุกที่มีวันที่ได้แจ้งความขอถอนชื่อจากหนังสือสัญญา (ตามที่กล่าวมาในข้อ ๓๒ วรรค ๑) ซึ่งได้รับแล้วด้วย

ประเทศที่เข้าชื่อในหนังสือสัญญานั้น จะดบาญชีทะเบียนเมื่อใดก็ได้ แต่จะขอดำเนินที่ตั้งชื่อว่าคดีถูกต้องด้วยก็จะให้ได้

ในการที่จะกระทำดำเนินนั้นคงไว้ ผู้มีอำนาจเต็มทั้งหลายได้ตั้งชื่อในหนังสือสัญญานั้น

ทำที่กรุงเฮก วันที่ ๑๔ ตุลาคม ศกชคศักราช ๑๙๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ลงมือด้วย ซึ่งจะเก็บไว้ในกองเก็บของรัฐบาลชอติตนา แต่จะได้คัดดำเนินตั้งชื่อเป็นสำคัญว่าคดีถูกต้องแล้วตั้งไปทางชุดให้แก่ประเทศซึ่งทรงขอทะเบียนไปซึ่งได้รับเชิญไปชุมนุมต้นคณะมาคมครั้งที่ ๒๒ ด้วย

(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๔ สิงหาคม หน้า ๓๓๔)

ประกาศว่าด้วย กรุงสยาม เปนกลาง ในระหว่าง การ สงคราม

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสให้สืบเสาะ ๖ ตั้งว่า เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ค.ศ. นี้ ได้ มี ประกาศให้กรุง สยาม เปน กลาง อยู่ใน ระหว่าง สงครามในยุโรป ครั้ง นี้ แล้ว บัดนี้ รัฐบาล ไทยนี้ แจ้งความ ว่า การ สงคราม มี อยู่ใน ระหว่าง ญี่ปุ่น กับ เยอรมัน ตั้งแต่ เวลาเที่ยง วันที่ ๒๓ เดือน นี้ แล้ว จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ถ้อยแต่ทำตาม ความ เปน กลาง ที่ได้ ประกาศ ตั้ง วันที่ ๖ สิงหาคม นั้น แล้ว ว่า ไทย ญี่ปุ่น เปน ผู้ทำ สงครามใน ครั้ง นี้ ด้วย อีก ประเทศ หนึ่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๓๘๔ ฤกษ์ที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๓๖๓)

ประกาศกระทรวงคมนาคม แผนการไปรษณีย์

ด้วย การ ค้าขาย ระหว่าง เมืองภูเก็ต แด่ นานาประเทศ มีความ เจริญ ขึ้น เปน ลำดับ กระทรวงคมนาคม เห็น ว่า สงคราม จะ เกิด ไซ้ ไปรษณีย์ชานแดนนี้ ระหว่าง เมืองภูเก็ตกับ นานาประเทศ จะ ชัก แห่ง หนึ่ง เพื่อให้ เปน การ ชัดจอก แก่ การ ค้าขาย ของ พ่อค้าพานิช ทั้งปวง จึงได้ หมาย ความ หมาย บัญชี

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๓๓๖

พระกรุณา ทราบมาตของขุตั้งพระบาท พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้เบบไซ ไปรตั้งนัยธนาถนคัระหวาง เมือง กุกัดกับ นานา ประเทศได ตั้งแต วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เปนตนไปแต จึงขอประกาศให้ มหารณ ทราบ ทวกัน

กระทรวงคมนาคม

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงนาม) วงษานุประพัทซ์

เดันามตั้งกระทรวงคมนาคม

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๓๐ สิงหาคม หน้า ๑๑๕๓)

กฎมณเฑียรบาล

- ว่า ด้วยการค้ำชวย แดการ ดัมาคม แห่งข้าราชการ ใน พระราชสำนัก

คัมถัดคั พระพุทธศัถนายุกาถ เปนอถัดกาถ ๒๕๕๗ พรราชา พลุษกาถมมาคั เอกถิงถัดมถัดรหิม ธาถิจจวาร โดยกาถ นียม

พระบาท ถัมเดคั พระปรเมนทรมหาจตุธาวัระ เอถธรรคัมหาราชบรมนรา ชีราช พินิตประชานารถมहाถัมมถองษั อถคัษพงษ์วมถรัตนั จรชดัษราชนิก

โรคม ๑๒/10/2566 จาถนถบมมหาจักรพรดิราชถังกาถ บรมชรรมิถมหาราชาชีราช บรมนารถบพิตร พระมงกุฏเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระราชดำริให้

การที่ข้าราชการในพระราชสำนัก ประกอบกิจในทางค้าขายเพื่อ
 แสดงประโยชน์ นอกเหนือผลแห่งราชการ ซึ่งกระทำอยู่แล้ว ตาม
 นานี้ ย่อมเป็นทางที่อาจนำมาซึ่งความเสียหายได้ โดยเอกประการ
 ดมควรจะตรวจบัญชีแสดงพระราชนิมไว้ เพื่อให้ข้าทูลฉลองซึ่งพระบาท
 หนักนั้น เป็นผู้ปฏิบัติราชการในที่ไกล ชาติ พระองค์ ทราบไว้ด้วยกัน

ก็ด้วยมนุษย์ที่ทำการงานใด ๆ ทั้งสิ้น ชนมดาบังคับว่าต้องมี
 เวลาพักผ่อน ผู้ที่เป็น ข้าราชการ นั้น ก็ย่อมมี ราชการเป็น กังวอดที่ควร
 ปฏิบัติโดยเต็มสติกำลัง แต่ความ สามารถ อยู่แล้ว เมื่อถึงเวลาที่เสร็จ
 ราชการ ชั่วโมง ฤๅ ก็ได้ออกไปดีเคเห ด้ถาน บ้าน เวียน อันเป็น เวลา
 ที่ทรง พระกรุณาให้พักผ่อน ร่าง กายเพื่อบำรุง กำลัง และ ความดี เพื่อ
 ประโยชน์ แก่หน้าที่ ราชการ ของ คนใน วัน นานี้ ที่เมื่อ ข้าราชการ ผู้ใด
 เขา เวลาซึ่ง ควรจะ พัก ผ่อน นั้นไป ทำ การ งาน อย่างอื่น เพื่อ ประโยชน์
 พิเศษ ของ คน นั้น แล้ว ผู้นั้น ก็จำ จะ ต้อง กลับ ใช้ เวลา ซึ่ง ควร ประกอบ ราช
 กิจ ตาม นานี้ นั้น สำหรับพักผ่อน เป็น ชนมดา นับว่า เป็น การ เอาเปรียบ
 ไม่ ดมควร แก่ ผู้ที่เป็น ข้าราชการ เลย อนึ่ง พระราชประสงค์ อันเป็น ข้อ
 ใหญ่ใน การ ที่ทรง พระมหากรุณา พระราชทาน เบี้ย บำนาญ เงิน ด้พ นัน ก็
 ด้วย ทรง พระราชดำริเห็น ว่า ข้า ทูล ฉลอง ซึ่งพระบาท หนัก นั้น ต้อง วัม
 ราชการ เต็ม กำลัง และ เวลา ไม่มีโอกาส ที่จะ ด้พ ดม ทพย ดมเมกไว้ แลย

12/10/2566

คนเมื่อแก่ชราทุพพลภาพ จึงทรง พระกรุณา พระราชทาน เงิน ด้พ แก่ผู้

ที่มีความชอบและเห็นดีเห็นชอบ ทั้ง นี้ก็เดิมนี่ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยุ่หัว ทรงตั้งพระทัยสั่งบังคับไว้ ให้แก่ข้าราชการ เพื่อเลี้ยงคนและ
 ครอบครองไว้ ในเวลาที่มีอำนาจจะหาผลประโยชน์ใด ๆ อันได้ ขาด
 ตลอดพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และตั้งหน้าปฏิบัติ
 ราชการโดยสุดกำลังจริง ๆ ไม่ล้มเหลว จะเอาเวลาซึ่งควรจะให้ไปประโยชน์
 แก่ราชการไปใช้ ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวให้ นอกเหนือออกไป
 อีก แต่ ครั้น จะทรงห้ามมิให้ข้าราชการใน พระราชสำนัก แสวงหา
 นอกจาก ผลแห่ง ราชการ เสียทีเดียว ก็ยัง ทรงพระกรุณา อยู่ว่า เป็นการ
 รุนแรง เกินกว่าเหตุไป เพราะ ทางหาผลประโยชน์ บางอย่าง ที่ไม่เป็น
 การเสื่อมเสีย แก่ ราชการ แต่ เกียรติยศก็ มีอยู่ บาง ทั้ง ข้าราชการ นอก พระ
 ราชสำนัก ก็ ประกอบ การหาเลี้ยงชีพ ในทางค้าขาย มีอยู่ หลาย ราย จะ
 ทรงห้าม แต่ ข้าราชการใน พระราชสำนัก จำพวกเดียวกัน ก็จะเป็น การเสีย
 เบียดเบียนไป แต่ ครั้น จะไม่มี ข้อบัญญัติไว้ เสียเลย ในเรื่อง นี้ ก็มี
 ทางที่จะเสื่อมเสีย ทั้ง ประโยชน์ส่วนตัวแห่ง ข้าราชการ ผู้นั้นเอง และ
 ประโยชน์แห่ง ราชการได้ โดย เอนก บรรยาย และ เมื่อ ข้าราชการใน พระ
 ราชสำนัก ผู้ใดไปมีเหตุเสีย หายด้วย ประการใด ๆ ในการค้าขาย เขาแล้ว
 เหตุนี้ ย่อมกระทบ กระเทือน ถึง พระองค์ สมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน เป็นที่เสื่อม
 เสีย พระเกียรติยศได้ โดย เหตุผลซึ่งได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระ
 ราชทาน พระราชปวงภพปรากฏ โดย แจ่มแจ้ง ชัดเจน ใน กฎ มณฑลเทศาภิบาล ว่า
 ด้วย ครอบครอง แห่ง ข้าราชการใน พระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

อนึ่ง การ คบ หา ส้มตำคม ของข้าราชการ ใน พระราชสำนัก ก็ เป็นข้อสำคัญ
อย่างหนึ่ง ซึ่ง ถ้ามี เหม ไปโดยชอบแล้ว จะ เป็นโทษ แก่ ตน ข้า จะ มี
ผล อัน อาจ เป็น เหตุ ให้ เสื่อม เสี่ย พระ เกียรติยศ ได้ ด้วย โดย มล ตจ เดียว กัน
สมควร จะ มี บัญญัติ สัก ดึง กัน ทาง ที่ จะ นำ ผู้ ความ เสี่ย หาย ใว้ บาง

จึง ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ เจ้าพระยาธรรมวาจิกรณา
ธิบดี ศรีวิคณมณฑลเขยรบาด บรมราชาประการกิจจาภิรมย์ สรรพโศดมราช
ชุกรานประคิษฐี รวรมลลิจวิคิวิมตย์ มาตาดกฤวิคิวิมณ บำรุงรัตนราชประเพณ
นิคยภักดินฤปนารก อันเคปริกามาตย์มหานายก ชรรคเดวณนทิกพามุ
ราชร กิตชจว เณนาต ศรีวิคณไตรสรณราดา อุดมอาชวาชยาไศรย
อภิชพิริยบรกรรมพาทู เณนาตกระทรวงวัง รับพระบรมราชโองการ ได้เกล้า
ประกาศกฎมณเขยรบาด ว่า ด้วย การ ค้า ขาย แด การ ส้มตำคม แห่ง ข้าราชการ
ใน พระราชสำนัก ดัง ต่อ ไป

หมวดที่ ๑

ว่าด้วย นาม และอักษรใน กฎมณเขยรบาดนี้

มาตรา ๑ กฎนี้ให้เรียกว่า กฎมณเขยรบาด ว่าด้วย การ ค้า ขาย
และ การ ส้มตำคม แห่ง ข้าราชการ ใน พระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๒ กฎมณเขยรบาดนี้ ให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดา กฎ ข้อ บังคับ ซึ่ง มี อยู่ แล้ว สำหรับ พระราชสำนัก
ข้อใดที่ ขัดกับ ข้อ ความ ใน กฎ นี้ ให้ยกเลิก

มาตรา ๔ ต่อไปภายหน้า ถ้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไข ไข
ฎีกาเพิ่มเติม ข้อใด ข้อหนึ่งใน กฎนี้ และเสนาบดี กระทรวงวังได้ประกาศ
โฆษณาแก่ข้าราชการใน พระราชสำนัก ทราบทั่วกันแล้ว ให้นับว่า ข้อที่
แก้ไข หรือ เพิ่มเติมใหม่นั้น เปน ส่วน หนึ่ง แห่ง กฎนี้

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยผู้ที่ จะ คง ปฏิบัติ ตาม กฎนี้

มาตรา ๕ ผู้ที่ นับว่า อยู่ใน กฎนี้ และ จำเป็น คง ปฏิบัติ ตาม กฎนี้ คือ
บรรดา ข้าราชการ ตลอดจน ข้าราชการ ที่ รับ ราชการ อยู่ใน กระทรวงวัง แดกรวม ของ
ต่าง ๆ ซึ่ง นับว่า รวม อยู่ใน พระราชสำนัก ตามที่ได้ ระบุ ไว้ โดยละเอียด ใน
มาตรา ๕ แห่ง กฎ มณฑล รัฐบาล ว่า ด้วย ครอบคลุม แห่ง ข้าราชการ ใน พระ
ราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๖ ผู้ที่อยู่ใน กฎนี้ ให้ พึง เข้าใจว่า เปน แต่ ผู้ที่ รับ ราชการ
ประจำ และ ผู้ที่ เปน กองหนุน เท่านั้น ผู้ที่ นอก ราชการ ฤๅ ซึ่ง ได้ ย้าย
ไป รับ ราชการ อยู่ใน กระทรวง ทบวง การอื่น แล้ว ไม่นับว่า อยู่ใน กฎนี้

หมวดที่ ๓

คำอธิบายใน กฎนี้

มาตรา ๗ ๑) คำว่า “เสนาบดี” “ข้าราชการ” “ผู้บังคับ
บัญชาโดยตรง” “ผู้บังคับบัญชาสูงสุด” “เจ้าพนักงาน” “เจ้านาย”
ท่านให้ พึง เข้าใจ ตาม มาตรา ๗ แห่ง กฎ มณฑล รัฐบาล ว่า ด้วย

ครอบครัว แห่ง ข้าราชการใน พระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น
ทุกประการ

๒) คำว่า “ การค้าขาย ” ท่านให้เข้าใจว่า การ ลงทุน ด้วยสินทรัพย์
กีด หรือ ด้วย ก่อตั้ง หรือ ความ คิด ก่อ ก่อ หรือ ด้วย ซื่อสัตย์ เกียรติยศ เกียรติ
คุณ ก่อ ก่อ เพื่อ ประสงค์ ประโยชน์ นอกเหนือ จาก ที่ ได้รับ พระราชทาน อยู่ใน
หน้าที่ ราชการ โดยตรง

๓) คำว่า “ ห้าง หุ่น ส่วน ” ท่านให้เข้าใจว่า การ ซึ่ง บุคคล ตั้ง
แต่ ๒ คน ขึ้นไป ประองตอง เข้า กัน ทำ กิจ การ รวม กัน ด้วย ประสงค์ จะ แบ่ง
ปัน กำไร ซึ่ง จะ พัง ได้ มา แต่ การ นั้น

๔) คำว่า “ บริษัท ” ท่านให้ พัง เข้าใจว่า การ เข้าหุ้น ส่วน กัน
ค้า ขาย มี ต้น ทุน จัด แบ่ง ออก เป็น หุ้น มี มูลค่า เท่า กัน ผู้ ถือ หุ้น ต่าง
คน ต่าง จำ ต้อง ออก ดิน ไซ้ หุ้น โดย จำ กัด แต่ เพียง ค่า หุ้น ที่ ตน ถือ ความ จำนวน
มาก และ น้อย หรือ โดย ไม่ มี จำ กัด

๕) คำว่า “ ต้มส้ม หรือ ส้มตำ ” ท่านให้ พัง เข้าใจว่า คณะ คน
ที่ มา รวม กัน เข้า เพื่อ กระทำ ความ มุ่ง หมาย แห่ง คณะ นั้น ให้ สำ เร็จ ความ
มุ่ง หมาย นี้ ต้อง ชอบ ด้วย พระราชกำหนด กฎหมาย

๖) คำว่า “ ร้าน การ เล่น ” ท่านให้ เข้าใจว่า สถานที่ ไต ๆ ซึ่ง
เจ้า ของ จัด ให้ มี การ เล่น มี ว่า ชนิด ไต ด้วย ความ มุ่ง หมาย ให้ คน อื่น
มา เล่น โดย เก็บ เงิน หรือ ประโยชน์ อื่น จาก ผู้ ที่ เล่น หรือ ด้วย ความ มุ่ง
หมาย ให้ เล่น เป็น การ พนัน ดัง นี้ เช่น โรง บิด เขยต เป็น ต้น

การเดินโดยลักษณะที่กล่าวนี้ แม้จะขึ้นในเคหะสถานบ้านเรือน
ตนเองก็ดี ท่านให้ฟังว่าเป็นงานการเดินตามความแห่งกฎนี้

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยการจดทะเบียน

มาตรา ๘ ให้ผู้มีสัมปัญชาสูงสุดในกรมต่าง ๆ จัดเจ้าพนักงาน
ไว้เป็นผู้ถือทะเบียนอนุญาตให้ชาวราชการในสัมปัญชาของคนที่ทำการ
ค้าขายประเภท ๑ ให้เขาเป็นสมาชิกแห่งสมาคมประเภท ๑ กล่าวคือ
ให้มีที่กระทรวงวังแห่ง ๑ ที่ทำการศุภางามมหาดเล็กแห่ง ๑
ที่กรมราชเลขาการแห่ง ๑ ที่กรมพระคลังข้างที่แห่ง ๑ กับให้
เสนาบดีจัดตั้งเจ้าพนักงานไว้คน ๑ เป็นนายทะเบียนใหญ่สำหรับพระราช
สำนักทั่วไป

มาตรา ๙ ในสัญญาทะเบียนอนุญาตให้ทำการค้าขายนั้น ให้มี
รายการดังต่อไปนี้

- ๑ บัญชีบรรดาศักดิ์
- ๒ นามเดิม
- ๓ นามสกุล
- ๔ ตำแหน่งราชการ
- ๕ ขอายุที่เกิด
- ๖ ลักษณะของการค้าขายที่ทำ
- ๗ ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ใครเป็นผู้จัดการ ใครเป็น

12/10/2566

๘ ตำแหน่งที่ทำ

มาตรา ๑๖ ใน สุ่ม ตระเบียน อนุญาตให้ เป็น สมาชิก แห่ง สภาคนนั้น ให้ มี รายการ ดังต่อไปนี้

- ๑ ยศ บรรดาศักดิ์
- ๒ นามเดิม
- ๓ นามสกุล
- ๔ ตำแหน่ง ราชการ
- ๕ อายุ เมื่อเกิด
- ๖ ความมุ่งหมาย ของ สภาคน
- ๗ ใคร เป็น นายก และ กรรมการ
- ๘ ตำแหน่ง ของ สภาคน

มาตรา ๑๑ บทกฎหมาย เทียบเท่า ว่า ด้วย ครอบครวั แห่ง ข้าราชการ ใน พระราชดำนึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่ง บังคับไว้ ด้วย นาท เจ้าพนักงาน ทะเบียน นั้น ทำน ให้ พง โดม เช้ ไต่ แก่ นาท เจ้าพนักงาน ทะเบียน ใน กฎนี้ ตาม ที่ ควร แก่ บทนั้น ๆ

มาตรา ๑๒ บรรดา ข้าราชการ ซึ่ง ทำ การค้าขาย อยู่ แลว ก่อนประกาศ ใช้ กฎนี้ ต้อง รับ ขออนุญาต ต่อ ผู้ บังคับ บัญชา สูง สุด ของ คน และ จด ทะเบียน ที่ เจ้าพนักงาน ตำหรับ กรม ที่ คน ดัง กติ ฉน อยู่ ภายใน วัน เวลา ซึ่ง

12/10/2566

ผู้ บังคับ บัญชา สูง สุด จะ กำหนด ให้

มาตรา ๑๓ ผู้ที่ขังไม่ไต่ ทำการ ค้าขาย อย่างใดโดย เมื่อ ขณะที่
 ประกาศใช้กฎนี้ ถ้าต่อไป เมื่อ นำ มีความ ประสงค์ ที่ จะ ทำการ ค้าขาย
 ท่าน ให้ ใจดี การ ขออนุญาต จาก ผู้ บังคับบัญชา สูงสุด และ จดทะเบียน ที่
 กรม สังกัดแล้ว จึง จะ ทำการ ค้าขาย นั้น ได้

มาตรา ๑๔ การ เข้าห้าง หุ่นยนต์ ใดๆ ก็ดี การ จับของ หุ่นยนต์
 บริษัทใด ใดๆ ก็ดี ท่าน ให้ พัง ว่า เป็น การ ทำการ ค้าขาย ตามความใน

มาตรา ๑๒-๑๓ แห่ง กฎนี้

มาตรา ๑๕ ภรรยา ข้าราชการ ใน พระราชสำนัก กระทำ การ ค้าขาย
 โดยอากร อย่างใด อย่างหนึ่ง ดัง กล่าว แล้ว ท่าน ให้ พัง ว่า ตัว ข้าราชการ
 นั้น เอง เป็น ผู้ ค้าขาย เพราะ ดำเนิน ภริยากัน ท่าน ว่า ย่อม เป็น ทุน เดียว กัน
 หรือ ได้ รับ ประโยชน์ ด้วยกัน

มาตรา ๑๖ ผู้ใด ที่ มีความ ประสงค์ จะ เข้า เป็น สมาชิก แห่ง สโมสร
 ฤๅ สมาคมใด ใดๆ ก็ดี ต้อง ได้รับความ อนุญาต จาก ผู้ บังคับบัญชา สูงสุด และ จด
 ทะเบียน ที่ กรม คน สังกัด เสีย ก่อน แล้ว จึง เข้า ได้

มาตรา ๑๗ ผู้ที่ เป็น สมาชิก แห่ง สโมสร ฤๅ สมาคมใด อยู่ แล้ว ก่อน
 ประกาศใช้กฎนี้ ต้อง ได้รับความ อนุญาต ต่อ ผู้ บังคับ บัญชา สูงสุด ของ ตน
 และ จดทะเบียน ที่ เจ้าพนักงาน สำหรับ กรม ที่ คน สังกัด ภายใน วัน เวลา ซึ่ง ผู้
 บังคับ บัญชา สูงสุด จะ กำหนด ให้

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ ข้าราชการ ใน พระราชสำนัก ตั้ง ร้าน การ เต้น
 อย่างใด ใดๆ เป็น ฮีมาด นอกจาก ได้ รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

มาตรา ๑๙ ผู้ใดที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าขาย หรือเข้า สัมมาคมใด ๆ และได้จดทะเบียนแล้ว ถ้ามีเหตุเปลี่ยนแปลง อย่างใด อย่างหนึ่ง คือ ทำการต่าง ลักษณะไป กับที่ ทำอยู่แล้ว หรือเข้า สัมมาคมอื่น อีก ท่านบังคับว่าต้องได้รับ อนุญาต และ จดทะเบียนใหม่ แล้ว จึงทำได้

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยการ ขอ อนุญาต แล การ ให้ อนุญาต

มาตรา ๒๐ การ ขอ อนุญาต ให้ทำ เปน หนังสือ ยื่น คือ ผู้ บังคับ บัญชา โดยตรง ของ คน เพื่อ นำเสนอ เปน ลำดับ และ ถ้า เมื่อไป อนุญาต ยังไม่ คดมา ห้ามมิให้ ไปทำการ ค้าขาย หรือ เปน สัมมาชิก แห่ง สัมมาคมใด เปน อันขาด

มาตรา ๒๑ ใน หนังสือ ขอไป อนุญาต ทำการ ค้าขาย ให้ มี ข้อ ความละเอียด คือ

- ๑ ยศ บรรดาศักดิ์
- ๒ นามเต็ม
- ๓ นามสกุล
- ๔ ตำแหน่ง ราชการ
- ๕ อายุ บังเกิด
- ๖ รับพระราชทาน เงินเดือน ๆ ละเท่าใด
- ๗ ได้รับผลประโยชน์ นอกจาก ทาง ราชการ อย่างใด บ้าง
- ๘ ลักษณะ ของ การ ค้าขาย ที่ จะ ทำ และ สำนักงาน

๙ ใคร เปน ผู้จัดการ ค้าขาย นั้น ถ้า เปน ห้าง หุ่น ส่วน ฤๅ บริษัท ใคร เปน ผู้จัดการ ใคร เปน กรรมการ มีทุนเท่าใด วิจัยจัดการ เป็นอย่างไร มาตรา ๒๒ ใน หนังสือ ขอบ อนุญาต เข้า สโมสร หรือ สสมาคม ให้ มี ข้อ ความ ตะเข็บค คือ

๑ ยศ บรรดาศักดิ์

๒ นาม เต็ม

๓ นาม สักกด

๔ ตำแหน่ง ราชการ

๕ อายุ บ่ เกิด

๖ รับ พระราชทาน เงิน เดือน ๆ ละ เท่าใด

๗ ได้รับ ผลประโยชน์ นอก จาก ทาง ราชการ อย่างใดบ้าง

๘ ความ มุ่งหมาย ของ สสมาคม แต่ สำนัก แห่ง สสมาคม

๙ ใคร เปน หัวหน้า ใคร เปน กรรมการ แต่ สสมาชิก

มาตรา ๒๓ ระเบียบ การ ที่ จะ พึ่ง ปฏิบัติ นอก จาก ที่ ก่อไว้ แล้ว ใน เรื่อง การ ขอ และ การ ให้ อนุญาต นั้น ท่าน ให้ พึ่ง อนุโตมไซ่ ตาม มาตรา ๒๗—๒๘—๓๐—๓๒ แห่ง กฎมณเฑียรบาล ว่า ด้วย ครอบครอง แห่ง ข้าราชการ โย พระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ตาม ควร แก่บท นั้น ๆ

มาตรา ๒๔ ผู้ มี หน้าที่ จะ อนุญาต นั้น เมื่อ ได้รับ หนังสือ ขอ อนุญาต แล้ว ต้อง พิจารณา ให้ เห็น ข้อ ว่า ผู้ ขอ อนุญาต นั้น เปน ผู้ ที่ สมควร รับ อนุญาต แล้ว จึง ปล่อย อนุญาต ใน ข้อ ควร มี ควร ให้ คือ เขา พระราชนิยม เปน เกณฑ์ ดัง คือ ไป นี้

๑ การค้าขายนั้นชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมายและไม่เป็นปรปักษ์กับลักษณะของผู้ที่เป็นเจ้ามาจาร์

๒ การที่ผู้ขออนุญาตจะกระทำการค้าขายนั้นต้องไม่เสียประโยชน์แห่งราชการในหน้าที่

๓ การค้าขายที่ทำนั้นไม่เกี่ยวข้องกับงานหรือบริษัทซึ่งดำรงตั้งของซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ในราชการแห่งกรม ซึ่งผู้ขออนุญาตรับราชการอยู่ และมีอำนาจที่จะตั้งของดำรงรับใช้ในราชการแห่งกรมนั้นได้

๔ ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ที่มีหลักฐานมั่นคงไม่เหลวไหล

๕ ถ้าขออนุญาตไปเช่าห้างหุ้นส่วนอาบบริษัท ๆ นั้น ๆ ต้องมีหลักฐานมั่นคงดำเนินตามหลักการค้าขายที่ชอบ

๖ ถ้าเป็นการขอเช่าสมาคม ๆ นั้นต้องมีคามมุ่งหมายที่ชอบและเป็นคุณแก่ผู้ขออนุญาต

มาตรา ๒๕ ผู้ใดที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าขายอยู่แล้วเมื่อได้มารับราชการในหน้าที่ซึ่งคนมีอำนาจที่จะตั้งของดำรงรับใช้ในราชการจากงานหรือบริษัทซึ่งคนมีอำนาจได้ส่วนเสียอยู่ด้วยตามที่ว่าไว้ในข้อ ๓ แห่งมาตรา ๒๔ แล้วใช้ท้าวว่าให้เลิกการค้าขายนั้นเสียเถิด

หมวดที่ ๖

การตั้งถิ่นที่และกำหนดโทษสำหรับความผิด

มาตรา ๒๖ การตั้งถิ่นที่แต่ขึ้นความผิด ท้าวให้เทียบใช้แก่กฎหมาย
12/10/2566
ตามที่บังคับไว้ในมาตรา ๔๓ ถึง ๕๐ แห่งกฎมณเฑียรบาลว่าด้วย

ครอบครัว แห่ง ข้าราชการ ใน พระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น
ทุกประการ

มาตรา ๒๗ ผู้ใด ซึ่ง ทำการ คำขาย หรือ เป็น สมาชิก แห่ง สโมสร
สมาคมใด ๆ อยู่ แล้ว ก่อน ประกาศ ใช้ กฎนี้ มิได้ รับ อนุญาต คือ ผู้
บังคับ บัญชา ดัง ผู้ใด และ เจตนา เบียด ที่ เจ้าพนักงาน สำหรับ กรรม ที่ ตน ตั้ง กัด
ภายใน กำหนด วัน เวลา ตาม ความ ใน มาตรา ๑๒ และ มาตรา ๑๖ แล้ว ใช้
ท่าน ว่า ผู้ นั้น มีความ ผิด ชน มัชฌม กรรม ต้อง ระวัง โทษ ชน มัชฌม ทัณฑ์

มาตรา ๒๘ ผู้ใด ทำ การ คำขาย หรือ เข้า สโมสร สมาคมใด ๆ
ภาย หลัง วันที่ ประกาศ ใช้ กฎนี้ โดย มิ ได้ รับ อนุญาต ท่าน ว่า ผู้ นั้น มีความ ผิด
ชน คุก กรรม ต้อง ระวัง โทษ ชน คุก ทัณฑ์

มาตรา ๒๙ ผู้ใด ตั้ง ร้าน การ เล่น โดย มิ ได้ รับ พระราชทาน พระ
บรมราช อนุญาต ตาม ความ ใน มาตรา ๑๗ แล้ว ใช้ ท่าน ว่า ผู้ นั้น มีความ
ผิด ชน คุก กรรม ต้อง ระวัง โทษ ชน คุก ทัณฑ์

ผู้ใด ไป ดำเนิน กิจ สถาน ที่ ซึ่ง ตั้ง การ เล่น นั้น ท่าน ให้ พัง ว่า ผู้ นั้น สมรู้
มีความ ผิด ต้อง ระวัง โทษ ถึง หัก

มาตรา ๓๐ ผู้ใด กล่าว ความ ไม่จริง หรือ ที่ ไม่ จริง ต่อ เจ้าพนักงาน
หรือ ผู้ บังคับ บัญชา ด้วย ข้อใด ข้อ หนึ่ง ขึ้น เนื่อง ด้วย กฎนี้ ใน ส่วน ตนเอง
ก็ดี หรือ ใน ส่วน ข้าราชการ ผู้ อื่น ก็ ดี ท่าน ว่า ผู้ นั้น กล่าว เท็จ มีความ ผิด

ชั้นอุตสาหกรรม หรือมัธยมวกรรม ต้อง ระวาง โไทย ชั้นดหุทนต์ หรือ มัธยมทนต์
ตามฉ่มควร แก่เหตุผด

มาตรา ๓๑ ผู้ใดกระทำกร อย่างใด อย่างหนึ่ง และกร ที่กระทำนั้น
เป็น กร ตระเมิต บทกฏ มนเข้ายรบท ผ หหลายบทด้วย กัน ท่าน ว่าให้ ใช้
บทที่มี ทนต์ หนักถง โไทย แก่ผู้นั้น

มาตรา ๓๒ ผู้ใด กระทำ ความผิด หหลาย กระทง ท่าน ว่าผู้นั้น ต้อง
มี โไทย ตาม กระทง ความผิด ทุกกระทง

มาตรา ๓๓ ผู้ใด ตระเมิต กฏนี้ ด้วยขอใด ขอหนึ่ง และเมื่อใด พน โไทย
แล้วไป กระทำ ความผิด ซน อีก ท่าน ว่าผู้นั้น ไม่ เช็ด หลาม

ผู้ใด ไม่ เช็ด หลาม ท่าน ว่าผู้นั้น ต้อง รับ โไทย เป็น ทวักุณ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ กนิยายน พระพุทธเจ้าภิรัช ๒๕๕๗
เป็น วันที่ ๑๓๙๑ ในรัชกาล บัคยบันั้น

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑ กนิยายน หน้า ๓๕๗)

จำนำ กหอสมุด

พระราชบัญญัติเพิ่มเติม
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
 พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า เมื่อในรัชกาล
 แห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ได้ทรงสถาปนาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้าขึ้น
 เมื่อวันที่ ๑๒ ๑๒ ค่ำ รัชกาลเบญจศก จุฬศักราช ๑๒๓๕ ตรงกับ
 พระพุทธศักราช ๒๔๑๒ และต่อมาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
 แล้ว ออกเป็น พระราชบัญญัติ รวมข้อความเรื่องเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้าไว้ใน สมัย พระราชพิธีสมโภชสิริราชสมบัติ
 ครบ ๒๕ ปี รัตนโกสินทร ศัก ๑๑๒ ตรงกับ พระพุทธศักราช ๒๔๓๖ นั้น
 การที่สมเด็จพระบรมชนกาธิราช ทรงพระราชนิพนธ์สถาปนาเครื่องราช
 อิสริยาภรณ์สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้าขึ้น ก็ด้วยทรงเห็นความดี
 ความชอบของ พระบรมวงษานุวงศ์ และข้าราชการ ทั้งปวง ซึ่งล่วง
 ดับไปแล้ว และ ยังดำรงชนม์ชีพอยู่ใน สมัยนั้น ก็ดี มีนั้นทั้งชายไ้รบ
 พร้อมใจกันปลื้มคดีดียศชื่อต่อพระบรมราชจักรีวงศ์นี้ จึงได้สืบ
 อิศริยาภรณ์ต่อ ๆ มา ตามตระกูล เนื่องกันโดยปรกติ มิได้คิด อธิวาทญาณ

เป็นความดีอย่างยิ่ง จึงมีพระราชหฤทัยประสงค์จะทูลบำรุ้งวงศ์
 ตระกูลของท่านผู้มีความชอบความดีทั้งหลาย ให้เจริญขึ้นยาวปรากฏ
 ไปชั่วกาลนาน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเครื่องราช
 อิศริยาภรณ์สำหรับสั่งแต่งตั้งอิศริยยศ และความชอบแก่ท่านผู้มียศ และ
 บรรดาศักดิ์สืบวงศ์ตระกูลมา เพื่อให้ระฤกถึงท่านผู้ใหญ่ที่ได้อริย
 แผ่นดิน บังคับการมาก่อน ตลอดจนถึงท่านผู้ใดทูลบำรุ้งแผ่นดิน
 และรักษาการสืบต่อมา นั้น จะได้เห็น ว่าสืบเนื่องตระกูลวงศ์ของท่าน
 ทั้งหลายนั้นต่อไปสืบกาลนาน เป็นเกียรติยศแก่ท่านผู้มีความชอบ
 ทุก ๆ ตระกูลเนื่องไปไม่ให้เกิดอธรรม แล้วจะได้ตั้งใจพร้อมกัน
 ช่วยทูลบำรุ้งแผ่นดิน และรักษาวงศ์ตระกูลซึ่งกัน แต่กันสืบไป ให้
 ปราศจากอภินิหารประการ ประจบส่งมรดกดีไมตรี เป็นนิรันดรชาติ ตลอด
 พระเดชพระคุณแก่ปฐมบรมกษัตริย์ตลอดมา ให้มีความสุขสวัสดิ
 ภาพ ดังนี้

ความในพระราชบัญญัตินั้น กำหนดดวงตราเป็น ๓ ชั้น คือ
 ชั้นที่ ๑ ปฐมจุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๒ ทุลาจุลจอมเกล้า และตรา
 ชั้นที่ ๒ ชั้นนี้ มีชั้นพิเศษเพิ่มชวออกชั้นหนึ่งทั้ง ๒ ชั้น คือ ปฐม
 จุลจอมเกล้าวิเศษ และ ทุลาจุลจอมเกล้าวิเศษ ตราพิเศษทั้ง ๒ ชั้นนี้
 12/10/2566
 เพิ่มเกียรติยศถึงกว่าชั้นสามัญ ตราชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ มีชว

จาก ^{๒๓๖}ผู้มีอิทธิพลที่คิดมาย ค่าง ประเทศ ซึ่ง เปน วิง่ามัญญ์ ส่ามาชิก ^{๒๓๗}สำหรับ
พระ ^{๒๓๘}ราชทาน แก่ ^{๒๓๙}ผู้ ที่ ^{๒๔๐}ได้รับ พระ ^{๒๔๑}ราชทาน พาน ทอง ^{๒๔๒}ซึ่ง เปน เครื่อง ยศ ^{๒๔๓}แก่

โบบราณกาลมา ^{๒๔๔}ส่วน ^{๒๔๕}ตรา ^{๒๔๖}ชั้น ^{๒๔๗}ที่ ^{๒๔๘}๓ ^{๒๔๙}เรียก ว่า ^{๒๕๐}ศตยจุตจอม เกต่า ^{๒๕๑}และ
ศตยานุจตุจอม เกต่า ^{๒๕๒}นี้ ^{๒๕๓}สำหรับ ^{๒๕๔}พระ ^{๒๕๕}ราชทาน ^{๒๕๖}ผู้ ^{๒๕๗}ที่ ^{๒๕๘}สืบ ^{๒๕๙}ตระกูล ^{๒๖๐}วงษ์ ^{๒๖๑}ของ ^{๒๖๒}ผู้ ^{๒๖๓}ที่
ได้รับ ^{๒๖๔}พระ ^{๒๖๕}ราชทาน ^{๒๖๖}ตรา ^{๒๖๗}ชั้น ^{๒๖๘}ที่ ^{๒๖๙}๑ ^{๒๗๐}ชั้น ^{๒๗๑}ที่ ^{๒๗๒}๒ ^{๒๗๓}นี้ ^{๒๗๔}คือ ^{๒๗๕}บวร ^{๒๗๖}และ ^{๒๗๗}หัตถาน

^{๒๗๘}ซึ่ง ^{๒๗๙}จำนวน ^{๒๘๐}สอง ^{๒๘๑}ตรา ^{๒๘๒}ชั้น ^{๒๘๓}ที่ ^{๒๘๔}๑ ^{๒๘๕}ชั้น ^{๒๘๖}ที่ ^{๒๘๗}๒ ^{๒๘๘}ซึ่ง ^{๒๘๙}ส่ม ^{๒๙๐}แต่ ^{๒๙๑}เจ้า ^{๒๙๒}พระ ^{๒๙๓}บรม

สนกาธิราช ^{๒๙๔}มี ^{๒๙๕}พระ ^{๒๙๖}ราช ^{๒๙๗}กำหนด ^{๒๙๘}ไว้ ^{๒๙๙}ใน ^{๓๐๐}พระ ^{๓๐๑}ราช ^{๓๐๒}บัญญัติ ^{๓๐๓}นั้น ^{๓๐๔}ครั้น ^{๓๐๕}มา ^{๓๐๖}ถึง

รัชกาล ^{๓๐๗}ปัจจุบัน ^{๓๐๘}นี้ ^{๓๐๙}มี ^{๓๑๐}ข้าราชการ ^{๓๑๑}ที่ ^{๓๑๒}ได้ ^{๓๑๓}ตั้งใจ ^{๓๑๔}สนอง ^{๓๑๕}พระ ^{๓๑๖}เดช ^{๓๑๗}พระ ^{๓๑๘}คุณ ^{๓๑๙}โดย ^{๓๒๐}เต็ม

สติ ^{๓๒๑}กำลัง ^{๓๒๒}แห่ง ^{๓๒๓}ความ ^{๓๒๔}สำ ^{๓๒๕}มา ^{๓๒๖}รถ ^{๓๒๗}ความ ^{๓๒๘}ซื่อ ^{๓๒๙}สัตย์ ^{๓๓๐}จริง ^{๓๓๑}รัก ^{๓๓๒}ภัก ^{๓๓๓}ดี ^{๓๓๔}ต่อ ^{๓๓๕}พระ ^{๓๓๖}บาท ^{๓๓๗}ส่ม ^{๓๓๘}แต่ ^{๓๓๙}เจ้า

พระ ^{๓๔๐}เจ้า ^{๓๔๑}อยู่ ^{๓๔๒}หัว ^{๓๔๓}ทรง ^{๓๔๔}เห็น ^{๓๔๕}ความ ^{๓๔๖}ดี ^{๓๔๗}ความ ^{๓๔๘}ชอบ ^{๓๔๙}ของ ^{๓๕๐}ข้าราชการ ^{๓๕๑}นั้น ^{๓๕๒}ๆ ^{๓๕๓}แล้ว ^{๓๕๔}จะ ^{๓๕๕}ทรง ^{๓๕๖}พระ ^{๓๕๗}กรุณา ^{๓๕๘}ไป ^{๓๕๙}รด ^{๓๖๐}เกล้า ^{๓๖๑}ๆ ^{๓๖๒}พระ ^{๓๖๓}ราช ^{๓๖๔}ทาน ^{๓๖๕}เครื่อง ^{๓๖๖}ราช ^{๓๖๗}อิ ^{๓๖๘}ศ ^{๓๖๙}ริ ^{๓๗๐}ยา ^{๓๗๑}ภ ^{๓๗๒}ร ^{๓๗๓}ณ์

จุต ^{๓๗๔}จ ^{๓๗๕}อม ^{๓๗๖}เกล้า ^{๓๗๗}ให้ ^{๓๗๘}เป ^{๓๗๙}น ^{๓๘๐}เก ^{๓๘๑}ย ^{๓๘๒}ร ^{๓๘๓}ศ ^{๓๘๔}ย ^{๓๘๕}ศ ^{๓๘๖}สำหรับ ^{๓๘๗}วงษ์ ^{๓๘๘}ตระกูล ^{๓๘๙}เป ^{๓๙๐}น ^{๓๙๑}บำ ^{๓๙๒}เหน ^{๓๙๓}็จ ^{๓๙๔}ความ ^{๓๙๕}ชอบ

แก่ ^{๓๙๖}ข้าราชการ ^{๓๙๗}นั้น ^{๓๙๘}ๆ ^{๓๙๙}ก็ ^{๔๐๐}มา ^{๔๐๑}ประ ^{๔๐๒}จ ^{๔๐๓}วบ ^{๔๐๔}มี ^{๔๐๕}จำนวน ^{๔๐๖}ส่า ^{๔๐๗}มา ^{๔๐๘}ชิก ^{๔๐๙}เครื่อง ^{๔๑๐}ราช ^{๔๑๑}อิ ^{๔๑๒}ศ ^{๔๑๓}ริ ^{๔๑๔}ยา ^{๔๑๕}ภ ^{๔๑๖}ร ^{๔๑๗}ณ์ ^{๔๑๘}จุ ^{๔๑๙}ต ^{๔๒๐}ย ^{๔๒๑}จ ^{๔๒๒}อม ^{๔๒๓}เกล้า ^{๔๒๔}ทั้ง ^{๔๒๕}๒ ^{๔๒๖}ชั้น ^{๔๒๗}นี้ ^{๔๒๘}น ^{๔๒๙}เก ^{๔๓๐}ือบ ^{๔๓๑}เต็ม ^{๔๓๒}ตาม ^{๔๓๓}จำนวน ^{๔๓๔}อ ^{๔๓๕}ั ^{๔๓๖}ตรา ^{๔๓๗}ของ ^{๔๓๘}พระ ^{๔๓๙}ราช ^{๔๔๐}บ ^{๔๔๑}ัญ ^{๔๔๒}ญัติ ^{๔๔๓}ดี ^{๔๔๔}เต็ม ^{๔๔๕}แล้ว ^{๔๔๖}ครั้น ^{๔๔๗}จะ ^{๔๔๘}ร ^{๔๔๙}อ ^{๔๕๐}ไว้ ^{๔๕๑}พระ ^{๔๕๒}ราช ^{๔๕๓}ทาน ^{๔๕๔}เมื่อ ^{๔๕๕}ถึง ^{๔๕๖}เวลา ^{๔๕๗}ที่ ^{๔๕๘}มี ^{๔๕๙}ส่า ^{๔๖๐}มา ^{๔๖๑}ชิก ^{๔๖๒}เครื่อง ^{๔๖๓}ราช ^{๔๖๔}อิ ^{๔๖๕}ศ ^{๔๖๖}ริ ^{๔๖๗}ยา ^{๔๖๘}ภ ^{๔๖๙}ร ^{๔๗๐}ณ์ ^{๔๗๑}ซ ^{๔๗๒}้น ^{๔๗๓}ห ^{๔๗๔}ว่าง ^{๔๗๕}ต ^{๔๗๖}ง ^{๔๗๗}ก็ ^{๔๗๘}ไม่ ^{๔๗๙}เป ^{๔๘๐}น ^{๔๘๑}กา ^{๔๘๒}ว ^{๔๘๓}ส ^{๔๘๔}่ม ^{๔๘๕}ค ^{๔๘๖}ง ^{๔๘๗}ที่ ^{๔๘๘}จะ ^{๔๘๙}ให้ ^{๔๙๐}ข้าราชการ ^{๔๙๑}เหล ^{๔๙๒}่า ^{๔๙๓}นั้น ^{๔๙๔}ร ^{๔๙๕}อ ^{๔๙๖}อยู่ ^{๔๙๗}จึง ^{๔๙๘}ทรง ^{๔๙๙}พระ ^{๕๐๐}กรุณา ^{๕๐๑}ไป ^{๕๐๒}รด ^{๕๐๓}เกล้า ^{๕๐๔}ๆ ^{๕๐๕}ให้ ^{๕๐๖}แก่ ^{๕๐๗}ไ ^{๕๐๘}ช ^{๕๐๙}จำนวน ^{๕๑๐}เครื่อง ^{๕๑๑}ราช ^{๕๑๒}อิ ^{๕๑๓}ศ ^{๕๑๔}ริ ^{๕๑๕}ยา ^{๕๑๖}ภ ^{๕๑๗}ร ^{๕๑๘}ณ์ ^{๕๑๙}จุ ^{๕๒๐}ต ^{๕๒๑}ย ^{๕๒๒}จ ^{๕๒๓}อม ^{๕๒๔}เกล้า ^{๕๒๕}เพ ^{๕๒๖}็น ^{๕๒๗}จำนวน ^{๕๒๘}ชั้น ^{๕๒๙}ที่ ^{๕๓๐}๑ ^{๕๓๑}ป ^{๕๓๒}ระ ^{๕๓๓}ม ^{๕๓๔}จุ ^{๕๓๕}ต ^{๕๓๖}ย ^{๕๓๗}จ ^{๕๓๘}อม ^{๕๓๙}เกล้า ^{๕๔๐}สำหรับ ^{๕๔๑}พระ ^{๕๔๒}ราช ^{๕๔๓}ทาน ^{๕๔๔}อีก ^{๕๔๕}๑๐ ^{๕๔๖}สอง ^{๕๔๗}รวม ^{๕๔๘}เป ^{๕๔๙}น ^{๕๕๐}๓๐ ^{๕๕๑}สอง ^{๕๕๒}ชั้น ^{๕๕๓}ที่ ^{๕๕๔}๒ ^{๕๕๕}ทุก ^{๕๕๖}ย

จุดจอมเกล้าเพิ่มขึ้นอีก ๗๐ ดวง รวมเป็น ๑๕๐ ดวง ตั้งณชั้นที่ ๓ ศศิยจุดจอมเกล้า และศศิยานจุดจอมเกล้าคงจำนวนเดิมอยู่ดังละ ๑๐๐ ดวง รวมเป็นดวงตรา ๔๓๒ ดวง ความแจ้งอยู่ในประกาศลงวันที่ ๖ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๓๑ พระพุทธศักราช ๒๔๕๕ นั้นแล้ว

บัดนี้ ทรง พระ ราชนิพนธ์ คำนี้ ถึง ข้าราชการ ที่มีความ ตีความ ชอบ ควร จะ ได้ รับ พระ ราชทาน เกียรติ สำคัญ แห่ง อิศริยยศ มี ชัย ชัก เป็น อัน มาก จึง ทรง พระราชปรารภ ถึง ข้าราชการ ประเพณี มี เครื่อง สำคัญ แห่ง อิศริยยศ รอง แก่ พานทอง ลงมา คือ โตะ ทองคำ กาทองคำ ซึ่ง เป็น ของ ได้ พระ ราชทาน แก่ ข้าราชการ ผู้ มีความ ตีความ ชอบ บาง คน ดับ คือ มา ถึง กาด บดยุบ นั้น แล้ว แต่ ยัง หา ได้ มี เครื่อง หมายถึง เป็น ราชอิสริยาภรณ์ ให้ เป็น ที่ เชิดชู เกียรติยศ แก่ ผู้ ที่ ได้ รับ พระ ราชทาน นี้ ส่วน ดวง จุดจอมเกล้า ชั้น ปฐม และ ชั้น ทศย ก็ มี ชั้น พิเศษ เพิ่มขึ้น อยู่ แล้ว ส่วน ควร จะ มี ดวง ตรา จุดจอมเกล้า ชั้น ศศิย เพิ่มขึ้น เป็น พิเศษ อีก ชั้น ๑ สำหรับ พระ ราชทาน แก่ ข้าราชการ ผู้ มีความ ตีความ ชอบ ที่ ได้ รับ พระ ราชทาน เกียรติยศ โตะ ทอง กาทอง เป็น เกียรติยศ นั้น ด้วย

จึง มี พระ บรมราชโองการ ดำรัส เห็นชอบเกล้า ๆ ตั้ง พระ เจ้าบรมวงศ์เธอ กรม พระ นครศรีธรรมราช ให้ เสนอ บัญชี กระทรวง มุรธาธร ให้ ตรา พระ ราชนิพนธ์ เพิ่มเติม พระ ราชนิพนธ์ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ สำหรับ ตระกูล จุดจอมเกล้า ดัง ชัย ความ คือ ไป นี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเพิ่มเติมเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุจอมเกล้า พระพุทธศักราช ๒๔๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติเพิ่มเติมนี้ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่งนามเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับพระกุดจุดจอมเกล้า ชั้นที่ ๓ ชั้น อาตวง ๑ ชื่อ ศิขิ จุดจอมเกล้า วิเศษ มีดวงตราเล็ก ขอบตราข้างในแปดแฉก ๘ แฉก ตงยาราชาวดีสีชมพู มีรัศมีทอง ออกตามระหว่างแฉก มีใบไชยพฤกษ์ ๒ ข้าง ตงยาราชาวดีสีชมพู กลางดวงตรานั้น เป็นพระราชดำทึศฉายา ตักขณ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขอบพระราชดำทึศฉายา ตักขณ ตงยาราชาวดีสีชมพู ในกลางขอบมีตัวอักษรทองว่า “เราจะบำรุงพระกุดจุดจักษ์ให้เจริญ” ปลายแฉกข้างบนมีจุลมงกุฏ ตงยาราชาวดีสีชมพู สีแดง สีขาว สีขาว ด้านหลังดวงตรานั้นเหมือนอย่างข้างใน แปดแฉกแต่ที่กลางดวงตรานั้นเป็นรูปข้างตามเคียว ตงยาราชาวดีสีขาว บนหลังข้างมีรูปศรีศัตถุ ตงยาราชาวดีสีขาว ขอบรอบข้างนั้นเป็นจักร ตงยาราชาวดีสีขาว พันแดง ในขอบจักรมีตัวอักษรทองว่า “พระกษัตริย์เจ้าจักรี” ขนาดย่อมกว่าดวงตราชั้นที่ ๒ หนึ่งหนึ่ง ห้อยสายแพรแถบสีชมพู ขอบขนาดเล็กกว่าวงนิ้วกึ่ง และมีลูกไม้จับติดบนแพรแถบมีเขมทอง สำหรับประดับเสื้อที่อกข้างซ้าย

12/10/2566

มาตรา ๔ จำนวน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ศติยจุตจอมเกล้า วิเศษ น
มี อตรา อย ดวง

มาตรา ๕ ผู้ที่ได้รับ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ศติยจุตจอม
เกล้า วิเศษ น ทรง พระกรุณา โปรด ผู้ น ให้ มี อสิริยศ เต็ม ตำแหน่ง
ที่ได้รับ พระ ราชทาน เครื่อง ยศ โตะ ทอง กาทอง

มาตรา ๖ ผู้ที่ได้รับ พระ ราชทาน เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ ศติยจุต
จอมเกล้า วิเศษ น ให้ หมาย ตัว อักษร ทาย ชื่อ บล กเวีตง ราชอิสริยาภรณ์
ว่า ต.จ.จ. แทน ศติยจุตจอมเกล้า วิเศษ

มาตรา ๗ ผู้ที่ได้รับ พระ ราชทาน เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ ศติยจุต
จอมเกล้า วิเศษ น มี ลำดับ เกียยศ ต่อ ศติยจุตจอมเกล้า แต่ อยุ่ หน้า
เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ นิภาภรณ์

มาตรา ๘ ข้อความใน พระ ราชบัญญัติ และ ประกาศ เต็ม ที่ ไม่ ขัด กับ
พระ ราชบัญญัติ เต็ม เต็ม นี้ ให้ คง เป็น ไป ตาม เต็ม ทก บัระการ

พระ ราช บัญญัติ เต็ม เต็ม เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุตจอมเกล้า พระ พุท
ศักราช ๒๔๕๗ คราไว้ แต่ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พระ พุทศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๓๘๘ ใน รัชกาล บัคยุบนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๓๘๑)

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตรราธิการ

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

ว่าด้วย ประกาศกำหนดให้เรียกเงินค่าธรรมเนียม
หลักเขตร์ ที่ บก เขตร์ ที่ ติน จาก เจ้าของ ที่ ติน ใน มณฑลจันทบุรี

ด้วยใน การ ที่ เจ้าพนักงาน ออก โฉมต บกหลักเขตร์ ที่ ติน ให้ แก่ เจ้า ของ
ที่ ติน ใน จังหวัด มณฑลจันทบุรี ใน เวลานี้ ให้เรียกเงิน ค่าธรรมเนียม
หลักเขตร์ ๗๐ สตางค์ จนกว่าจะได้ตั้ง เปลี่ยนแปลง ต่อไป

กระทรวงเกษตรราธิการ

ประกาศมาณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) วพี

เสนาบดีกระทรวงเกษตรราธิการ

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๖ กันยายน หน้า ๓๘๗)

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

พระ ราชปรารภ

มี พระ บรม ราช โอง การ ใน พระ บาท สมเด็จ

พระปรเมนทรมหาอชิรวาจร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ ให้ ประกาศ ทราบทั่ว กัน ว่า
กฏอัยการศึกซึ่งได้ ตรวจ เปรน พระ ราชบัญญัติไว้ตั้ง แต่

พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้น ยำนาจ

เจ้าพนักงาน ฝ่าย ทหาร ที่ จะ กระทำ การใด ๆ ยัง หา
ตรง กับ ระเบียบ พิไชย สงคราม อัน จะ ได้ รักษา

ความเรียบร้อย ปราศจากโทษ ซึ่งจะมีมาจาก
ภายนอก หรือเกิดขึ้นภายในได้ โดยสะดวกไม่ บัดนี้
สมควร แก่ ใช้ กฎอัยการศึก แต่เปลี่ยนแปลงให้เหมาะ
กับกาลสมัย จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ยกเลิกกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖)
นั้นเสีย แต่ให้ ใช้ กฎอัยการศึก ซึ่งได้ตราเป็น พระ
ราชบัญญัติฉบับใหม่ดังต่อไปนี้

นามพระราชบัญญัติ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า
“กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗”

ใช้ พระราชบัญญัติที่ มาตรา ๒ เมื่อเวลา มีเหตุอันจำเป็น เพื่อ
ใช้ ใช้ เมื่อใด ต้อง จะได้รักษาความเรียบร้อย ปราศจากโทษ ซึ่งจะมี
ประกาศ ปรากฏ ปรากฏ มาจากภายนอก หรือภายใน พระราชอาณาจักร์ นั้น
แล้ว จะได้ มี ประกาศ พระบรมราชโองการ ให้
ใช้ กฎอัยการศึก ในส่วนหนึ่ง ส่วนใด ของ พระราช
อาณาจักร์ หรือ ตลอดทั่วทั้ง พระราช อาณาจักร์
แต่ถ้าได้ ประกาศ ใช้ เมื่อใด หรือ ณ ใด แล้ว บรรดา
ข้อความใน พระราช บัญญัติ หรือ บทกฎหมายใด ๆ
ซึ่งขัดกับ ความใน พระราช บัญญัติ นี้ ต้อง ยกเลิก
ให้สิ้น

ลักษณะประกาศ

มาตรา ๓ ถ้าไม่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก
ทั่วพระราชอาณาจักร์ ในประกาศนั้น จะได้แสดง
ให้ปรากฏว่า มณฑลใด ตำบลใด หรือเขตใด
ใช้กฎอัยการศึก

ผู้มีอำนาจใช้กฎ
อัยการศึก

มาตรา ๔ เมื่อมีสงครามหรือจลาจลชนนแห่ง
ใด ให้ผู้บังคับบัญชาทหาร ณที่นั้น ซึ่ง มีกำลังอยู่
ได้บังคับไม่น้อยกว่าหนึ่ง กอง พัน หรือเป็น ผู้
บังคับบัญชาใน บั้มหรือที่มั่น ใดๆ ของทหาร
มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก เฉพาะใน เขต
อำนาจหน้าที่ ของ กอง ทหาร นั้นได้ แต่ จะ ต้อง รีบ
รายงานให้รัฐบาลทราบโดยเร็วที่สุด

เมื่อเลิกต้องประกาศ

มาตรา ๕ การที่จะเลิกใช้กฎอัยการศึกแห่ง
ใด นั้น จะ เป็นไปได้อีก มีประกาศกระแด้ พระบรม
ราชโองการเสมอ

อำนาจทหารเมื่อประ
กาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๖ ในเขตที่ใช้กฎอัยการศึกนั้น
เจ้าหน้าที่ฝ่าย ทหาร มีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ ฝ่ายพลเรือน
ทุกตำแหน่งไม่ว่าใน กระทรวง ทบวง การ อันใด กับ
ใน การ ระงับปราบปราม หรือรักษาความสงบเรียบร้อย
เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ต้องช่วยเหลือ เกื้อหนุน
ราชการทหาร ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ตามความต้งการ ของ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

อำนาจศาลทหารแต่
อำนาจศาลพลเรือน
เมื่อประกาศใช้กฎ
อัยการศึก

มาตรา ๗ พดเมือง ซึ่งได้กระทำ ความผิดใน
คดีอาญาในเขตที่ซึ่งใช้กฎอัยการศึกนั้น ไม่ว่าจะ
เป็น คดี อาญา ข้างใด ต้องพิจารณาพิพากษาใน
ศาล ทหาร ทั้ง ^{ต้น} แต่ให้เป็นไปตาม พระ ธรรมนูญ
ศาล ทหาร ทุก ประการ

แต่ ศาล พลเรือน คง มี อำนาจ พิจารณา พิพากษา
ความอาญาที่ ตก ค้าง อยู่ก่อน ใช้กฎ อัยการ ศึก แต่
ศาล ทหาร มีอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาความอาญา
ที่ ตก ค้าง อยู่ เมื่อเลิกใช้กฎ อัยการ ศึก

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
มีอำนาจ

มาตรา ๘ เมื่อประกาศใช้กฎ อัยการ ศึก ใน
ตำบลใด, เมืองใด, มณฑลใด, ^{เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร}
มี อำนาจเต็มที่จะตรวจค้น, ที่จะเกณฑ์, ที่จะห้าม,
ที่จะยึด, ที่จะเข้าหาไครย, ที่จะทำลาย หรือ
เปลี่ยนแปลง ใดสถานที่, แต่ที่จะจับได้

การตรวจค้น

มาตรา ๙ การ ตรวจค้น นั้น ให้ มี อำนาจ
ที่จะ ตรวจค้น ดัง ต่อไปนี้

- ๑) ที่จะตรวจค้นบรรดาสิ่งซึ่งจะเกณฑ์, หรือ
ต้อง ห้าม, หรือ ต้อง ยึด, หรือ จะต้อง เข้าหาไครย,

ไม่ว่าในที่ใด ๆ หรือเวลาใด ๆ ได้ทั้งสิ้น

๒) ที่จะตรวจจดหมายหรือโทรเลขที่มีไปมาถึง กันในเขตที่ซึ่งใช้กฎ อัยการ คัก นั้น ได้ก่อน

การ เกณฑ์

มาตรา ๑๐ การ เกณฑ์ นั้น ให้ มีอำนาจ ที่จะ เกณฑ์ ได้ ดังนี้ :-

๑) ที่จะเกณฑ์พลเมืองให้ช่วยกำลังทหารในกิจการ ซึ่งเนื่อง ในการป้องกันพระราช อาณาจักร หรือ ช่วยเหลือ เกษ หนุน ราชการ ทหาร ทุก อย่าง ทุก ประการ

๒) ที่จะเกณฑ์ยวดยาน, เสื้อผ้าพาหุ, เสื้อเบียง อาหาร, เครื่อง ใช้อาวุธ, แด่เครื่อง มือ เครื่องใช้ต่าง ๆ จาก มุคต หรือ บริษัท ใด ๆ ซึ่งราชการทหารจะตองใช้เป็นกำลังในเวตานั้นทุกอย่าง

การ ห้าม

มาตรา ๑๑ การ ห้าม นั้น ให้ มีอำนาจ ที่จะห้าม ได้ ดังนี้

๑) ที่จะห้ามมิให้ มี การ มั่ว สุ่ม ประชุมกัน

๒) ที่จะ ห้าม บรรดา การ ออก หนังสือ เป็น ข่าว

คราว ซึ่งราชการ ทหารเห็น ว่าไม่เป็นการ สมควร

ในสมัยนั้น คือ ห้ามมิให้มีการ ออกหนังสือ
เป็นข่าวคราวไม่ว่าอย่างใดก่อนที่เจ้านายจะได้ออก
แต่มีอนุญาตแล้ว ว่าจะให้ ออกได้

๓) ที่ จะ ห้าม มิให้ พลเมืองสัญจร ไปมา ในทาง
หลวง ซึ่ง เจ้านาย ที่ เห็น ว่า เป็น การ จำ เปน ใน
แห่งใด แห่ง หนึ่ง หรือ หลาย แห่ง

๔) ที่ จะ ห้าม มิให้ พลเมือง ใช้ ดาบ กรวย ขวาง
อย่าง ซึ่ง ราชการ ทหาร เห็น เป็น การ ขัด กับ การ
รักษา ความ สงบ เรียบ ร้อย ใน เขต แขวง นั้น ๆ

การ ยึด

มาตรา ๑๒ บรรดาสิ่งซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๙
มาตรา ๑๐ แต่มาตรา ๑๑ นั้น ถ้า เจ้านาย ที่
ฝ่ายทหาร เห็น เป็น การ จำ เปน - จะ ยึด ไว้ชั่วคราว
เพื่อมิให้ เป็น ประโยชน์ แก่ ราชศัตรู หรือ เพื่อ
เป็น ประโยชน์ แก่ ราชการทหาร ก็มี อำนาจ ยึด ได้

การ เข้า ฝ้า ไชย

มาตรา ๑๓ อำนาจการ เข้า ฝ้า ไชย นั้น คือ
ที่ อ้า ฝ้าย ไต ๆ ซึ่ง ราชการ ทหาร เห็น จำ เปน จะ ใช้
เป็น ประโยชน์ ใน ราชการ ทหาร แล้ว มี อำนาจ
อ้า ฝ้าย ไต ทุก แห่ง

การทำตายหรือเปลี่ยน
แปลง สถานที่
มาตรา ๑๔ การทำตาย หรือ เปลี่ยนแปลงสถานที่
ที่แม่ ให้ มีอำนาจ กระทำได้ ดังนี้

๑) ถ้าแม่ การสังฆกรรม หรือ รับผิดชอบ ร่องราช
สัตว์ มีอำนาจ ที่จะ เมาบ้าน แด่ตั้ง ซึ่ง เห็น ว่า
จะ เป็น กำตั้ง แก่ ราชสัตว์ เมื่อ กรมกองทหาร ถอย
ไปแล้ว หรือ ถ้า แม่ ว่า ตั้งใด ๆ อยู่ใน ที่ ซึ่ง
ก่อกับ การ รับผิดชอบ ทำตายได้ทั้งสิ้น

๒) มีอำนาจ ที่จะ สร้าง ที่ มั่น หรือ ตกแปลง
ภูมิประเทศ หรือ หมู่บ้าน เมือง ตำหรับ การ ค่อตั้ง
ราชสัตว์ หรือ เตรียม การ บ่ง กัน รักษา ตาม
ความเห็น ชอบ ของ เจ้า นำ ที่ ฝ่าย ทหารได้ ทกอย่าง

การ รับผิดชอบ

มาตรา ๑๕ ถ้า มี ผู้ หนึ่ง ผู้ใด ซึ่ง ไม่ มี ภูมิ
อำนาจ อาศัย เป็น หลักฐาน หรือ เป็น ผู้ มา อาศัย
ใน ตำบล นั้น ซึ่ง คราว เมื่อ มีความ สงสัย
อย่าง หนึ่ง อย่างใด หรือ จำ เป็น แล้ว มีอำนาจ ที่จะ
จับได้ ผู้ นั้น ให้ ออกไป จาก เมือง หรือ ตำบล นั้น ได้

ร้อง ขอ ค่า เสียหาย
หรือ ค่า ประจักษ์
เจ้า นำ ที่ ฝ่าย ทหาร
ไม่ ได้

มาตรา ๑๖ ความ เสียหาย ซึ่ง อาจ บังเกิด ขึ้น
อย่าง หนึ่ง อย่างใด ใน เรื่อง อำนาจ ของ เจ้า นำ ที่ ฝ่าย
ทหาร ตาม ที่ ได้ กล่าว มา แล้ว ใน มาตรา ๘ ถึง
มาตรา ๑๕ บุคคล หรือ บริษัทใด ๆ จะ ร้อง ขอ ค่า

เสียหาย หรือ ค่าปรับอย่างหนึ่ง อย่างใด แก่เจ้าหน้าที่
 ฝ่ายทหารไม่ได้เสีย เพราะอำนาจที่ปวงที่เจ้าหน้าที่
 ฝ่ายทหารได้ปฏิบัติแต่คำเนิร การ ตาม กฎอัยการศึกนี้
 เป็น การ สำหรับ บ่อน กั้น พระมหากษัตริย์ ชาติ
 ศาสนา ด้วย คำสั่ง ทหาร ให้ ดำรงคง อยู่ ใน ความ
 เจริญ รุ่งเรือง เป็น อิศระภาพ แต่สงบเรียบร้อย
 ปราศจาก ราชศัตรู ภายนอก แล ภายใน

มอบอำนาจให้
 เจ้ากระทรวง

มาตรา ๑๗ ในเวลาปรกติ ตั้งแต่ กั้น
 กระทรวง ซึ่ง บังคับบัญชาทหาร มีอำนาจ ตรากฎ
 ใช้นามนี้ ขึ้น สำหรับ บรรยาย ข้อ ความ เพื่อให้ มี
 ความ สะดวก แล เรียบร้อย ใน เวลา ที่จะ ใช้ กฎอัยการ
 ศึกได้ ตาม สุ่มควว ส่วน ใน เวลา สงคราม หรือ
 ฉุกเฉิน แม่ทัพใหญ่ หรือ แม่ทัพ รอง มีอำนาจ ออก
 ข้อ บังคับ บรรยาย ความ เพิ่ม เติม ให้ การ ดำเนิร ไปตาม
 ความ ประสงค์ ของ กฎอัยการ ศึกนี้ แต่เมื่อได้
 ประกาศกฎ ใช้นามนี้ หรือ ข้อ บังคับ ของ แม่ทัพ ใน ทาง
 ราชการ แล้ว ให้ ถือว่า เป็น ส่วนหนึ่ง ของ พระ
 ราชบัญญัติ นี้

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

เป็น วันที่ ๑๓/๑๐/๒๕๕๖ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๓๕๕)

กฎเฝ้าบ้านตีกระทรงวงวัง

ว่าด้วยการ จดทะเบียน การ คำ ชาย และ ส้มาคม

ตามความใน กฎ มณฑลเทศาภิบาล พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เจ้าพระยา ขรมาชิกรักษา ขิบตี ๖ เฝ้าบ้านตี กระทรงวงวัง รับพระบรมราชโองการ ได้เกล้า ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๖ ให้ตรากฎเฝ้าบ้านตีกระทรงวงวัง ว่าด้วยการ จดทะเบียน คำชาย และ ส้มาคม แห่ง ข้าราชการในพระราชนัดนัก ประกอบด้วย มณฑลเทศาภิบาล ว่าด้วยการ คำชาย แด การ ส้มาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ดังนี้

ข้อ ๑) กำหนดเวลา รับจดทะเบียน ตามความใน กฎนี้ ให้บรรดาเจ้าพนักงาน ทะเบียน ซึ่ง ผู้บังคับบัญชา สูงสุด ใน กรมต่าง ๆ จะได้นำขึ้นตามความใน มาตรา ๘ เป็น น้ที่ คอย รับจดทะเบียน แต่ วันที่ ประกาศใช้กฎนี้ เป็นต้นไป ส่วน ทะเบียน การ ที่ จะ พัง ปฏิบัติ อย่างไร นั้น ให้เป็น น้ที่ นายทะเบียน จะ ช้ แจง ให้ทราบ

ข้อ ๒) ส้มุด สำหรับ จดทะเบียน การ คำชาย นั้น ให้ ใช้ตาม แบบ ๑.๖ ซึ่งมี อยู่ ข้าง ท้าย กฎนี้ ส่วน ส้มุด สำหรับ จดทะเบียน การ ส้มาคม ให้ ใช้ตาม แบบ ๑.๗ ส้มุดทะเบียน ทั้ง ๒ ประเภท ที่ กล่าว นี้ ให้เป็น น้ที่ นายทะเบียนใหญ่ จะ ช้ ทำ ขึ้น แดจ่าย แก่ กรมต่าง ๆ เป็น กำหนด

กรมละ ๒ เต็ม คือ สำหรับเก็บไว้เป็นหลักฐานที่กรมนั้น ๆ เต็ม ๑ และสำหรับเจ้าพนักงาน จะได้อีก อีกดำเนางให้ นายทะเบียนใหญ่ อีก เต็ม ๑

ข้อ ๓) บรรดาข้าราชการใน พระราชสำนัก ที่ได้ทำการ ค้าขาย หรือ เข้าเป็นสมาชิกแห่งสมาคมใด ๆ อยู่แต่ก่อนประกาศใช้ กฎหมายนี้ นั้น จะต้อง รับ ขอบ อนุญาต คือ ผู้บังคับบัญชาใน กรม ที่ คน ดัง กิต และ จดทะเบียน ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด วันที่ ๓๑ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เมื่อครบกำหนด แล้ว ให้เจ้าพนักงาน ทะเบียน กรม ต่าง ๆ รวม ตั้ง สมุด ดำเนาง ทะเบียน คือ นายทะเบียนใหญ่ ให้ สั้น เรง ถ้า ค้อ ไป มี การ เพิ่ม เต็ม หรือ แล ให้ ทะเบียน ประการใด ก็ ให้ เจ้าพนักงาน ทะเบียน กรม นั้น ๆ จด รายงาน ช้ แจง ให้ นาย ทะเบียนใหญ่ ทราบ ภายใน กำหนด ๗ วัน นับ แต่ วันที่ มี การ เปลี่ยน แปลง เป็น คน ไป เพื่อ นายทะเบียน จะ ได้ แก่ ดำเนาง ทะเบียน ให้ เป็น ที่ ถูก ต้อง กับ ความ เป็น จริง ใน สมุด ทะเบียน ของ กรม นั้น ๆ

ข้อ ๔) ข้าราชการใน พระราชสำนัก คนใด ที่มี ประสงค์ จะ ทำ การ ค้าขาย หรือ เข้าเป็น สมาชิกแห่ง สมาคมใด ๆ นั้น ให้ ทำ เรื่อง รวบรวม คือ ผู้ บังคับ บัญชา โดย ตรง ของ คน ตาม แบบ ว. ๘ และ ว. ๙ ซึ่ง มี อยู่ ท้าย กฎนี้ ส่วน ผู้ บังคับ บัญชา เมื่อ ได้ รับ เรื่อง รวบรวม แล้ว ตรวจสอบ เห็น สมควร ประการใด ก็ ให้ ลง ความ เห็น ที่ ชัก กระทบ เบื้อง ชั่วๆ แล้ว ตั้ง เสง ค้อ ไป ตาม ลำดับ จน ถึง ผู้ บังคับ บัญชา ช้ น สูง สุด แบบ เรื่อง รวบรวม ขอบ อนุญาต ทำ การ ค้าขาย หรือ เข้า เป็น สมาชิกแห่ง สมาคม ที่ กล่าว นี้ ให้ เป็น หน้า ที่ นายทะเบียน จิต พิมพ์ และ แจง ให้ แก่ กรม ต่าง ๆ ตาม ควร

ข้อ ๕) ในการที่ผู้มั่งคั่งมีอำนาจบังคับบัญชาจะตั้ง อนุญาต สำหรับการ
 ค่าขาย หรือ การเช่า ใดก็ตามนั้น ให้ใช้แบบ อนุญาตตามแบบ ๑.๑๐
 และ ๑.๑๑ ซึ่งมี ข้อยกเว้น กฎนี้ อนุญาต ให้ มั่นคง ชั่วคราว ประจำ
 คิดคือ และ ให้เป็นหน้าที่ นายทะเบียนใหญ่ จะ ทำตัว อย่าง ง่าย ให้ กรมตะเต็ม

ข้อ ๖) หนึ่งใน การ ทำ ประวัติ และ ทะเบียน ประจำ ตัว ข้าราชการ ใน
 พระราชสำนัก ที่มี ศักดิ์ ชั้น ประทวน ชั้นไป สำหรับ จดราย การ เวต
 ราชการ แด่ จดทะเบียน รายการ ขึ้น ๆ ตาม ความใน กฎมณเฑียร บาล
 ว่าด้วย ครอบครอง ว่าด้วย การ ค่า ขาย และ ว่าด้วย การ ใดก็ตาม เพื่อ
 ให้เป็น ระเบียบ อันดี สำหรับใช้ จด เป็น ส่วน ประจำ ตัวบุคคลโดย เฉพาะเป็น
 เต็ม ๆ นั้น กระทรวงวังได้ จัด พิมพ์ สมุด สำหรับใช้ ในการ นี้ ขึ้น เล่ม ๑
 เรียกว่า สมุด ประวัติ แด่ ทะเบียน ประจำ ตัว เพราะ ฉะนั้น ให้ บรรดา กรม
 ต่าง ๆ ใน พระราชสำนัก เบิก สมุดนี้ ไป ใช้เป็น ระเบียบ สำหรับการ จด ประวัติ
 ทะเบียน ประจำ ตัว ข้าราชการ ที่มี ศักดิ์ ชั้น ประทวน ชั้นไป เป็น พิเศษ อีก
 เล่ม ๑ ส่วน ระเบียบ การ ที่ จะ ต้อง จด อย่างไรนั้น ให้ เจ้าพนักงาน
 ทะเบียน กรม นั้น ๆ มารับ คำ ชี้แจง จาก นายทะเบียนใหญ่

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็น วันที่ ๑๓๙/๒ ใน รัชกาล ปัตติย์บัดนี้

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๓ กันยายน หน้า ๓๙๖)

พ.ศ. ๒๕๕๗

(แบบ ก.๖)

หน้า ๓๖๗

จำนวน	ยศและบรรดาศักดิ์	นามเดิม	นามสกุล	ตำแหน่งราชการ	อายุ	วันเกิด	ลักษณะของการ ค้าขาย ที่ ทำ	เป็นห้างหุ้นส่วน หรือ บริษัท	นามผู้จัดการ และ กรรมการ	ตำแหน่งงานที่ทำ	วันรับอนุญาต	หมายเหตุ

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๓๗๑

(แบบ ก. ๑๐)

ที่.....

ใบ อนุญาตให้ทำการค้าขาย

วันที่..... พระพุทธศักราช.....

อนุญาตให้.....

ซึ่ง ยื่น เรือง ราว ข๑

อนุญาต ทำ การ ค้า ขาย.....

อัน มี ส่วน ก ที่ ทำ การ ณ.....

ตำบล..... เมือง.....

ซึ่ง.....

พิน

ได้ ทำ การ ค้า ขาย ตาม ที่ ข๑ ร้อง

(ตงนาม).....

ประทับตราตำแหน่ง..... มาเป็นสำคัญ

พ.ศ. ๒๕๕๗

(แบบ ก.๗)

หน้า ๓๖๘

จำนวน	ยศและบรรดาศักดิ์	นามเดิม	นามสกุล	ตำแหน่ง ราชการ	อายุ	ผู้ เกิด	นามและความมุ่ง หมาย ของสมาคม	นาม ผู้เป็น นายก และ กรรมการ	สำนักของสมาคม	วัน รับ อนุญาต	หมายเหตุ

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๓๗/๒

(แบบ ก. ๑๑)

ที่.....

ใบ อนุญาตให้เข้าเป็นสมาชิก แห่งสมาคม

วันที่..... พระพุทธศักราช.....

อนุญาตให้.....

ซึ่งได้ ยื่น เรียง ราว

ขอ อนุญาต เข้า เป็น สมาชิก แห่ง.....

อัน มี ส่วน ที่ ตั้ง ชย ุณ.....

ตำบล..... เมือง.....

ซึ่ง ตั้ง ขึ้น โดย ความ มุ่ง หมาย เพื่อ.....

..... นั้น

ได้ เข้า เป็น สมาชิก แห่ง สมาคม ที่ ก่อ ตั้ง นี้ ตาม ที่ ขอ ร้อง

(ดงนาม).....

ประทับตรา ตำแหน่ง..... มา เป็น สำคัญ

(แบบ ว. ๙)

เรื่อง ราว ขอ อนุญาต ทำการ ค้าขาย

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พระพุทธรักษา

ข้าพเจ้า (ยศ และ บรรดาศักดิ์).....

..... (นามเต็ม)

(นาม สักด).....ตำแหน่ง ราชการ.....

.....สังกัด.....

.....อายุ.....ปี.....ได้รับ พระ ราชทาน

เงิน เดือน ๗๓๖.....บาท.....และ ได้รับ ผล ประโยชน์ นอก จาก ทาง

ราชการ.....

ขอ ประทาน ทำ เรื่อง ราว ขอ อนุญาต ทำการ ค้าขาย ยื่น คือ.....

.....ทราบ

ด้วย ข้าพเจ้า ขอ อนุญาต ทำการ ค้าขาย.....

.....อัน มี ด้าน กิจ การ ทำ ณ.....

ตำบล.....เมือง.....

ซึ่ง.....เป็น ผู้ จัด การ และ.....

.....เป็น กรรมการ

มี ทน.....บาท.....มี วิชา จัด การ เป็น.....

.....

ถ้า ค่อย ไป ย้าย ที่ ทำการ หรือ เติบ จาก การ ค้าขาย เมื่อใด จะ รายงาน ค่อย ไป

ขอ ท่าน ได้ โปรด นำ เรื่อง ราว เสนอ ตาม ลำดับ ชั้น จน ถึง.....

.....ทราบ

ควร มี ควร แล้ว แต่ จะ โปรด

(ลงนามผู้ ขอ อนุญาต).....

ประกาศเลื่อนเวลาใช้พระราชบัญญัติ
ลักษณะเครื่องหมายหรือ การ ค้าขาย พ.ศ. ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ว่า ตามความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายหรือ การ ค้าขาย พ.ศ. ๒๔๕๗ มีความว่าให้ ใช้พระ ราชบัญญัติ นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ นั้น บัด นี้มีเหตุ สัมควร ที่ จะงด รอ การใช้ พระ ราชบัญญัติ นี้ไว้ก่อน จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ถ้าถึงเวลา อัน สัมควร ที่ จะใช้พระราชบัญญัตินี้ ใน ภายใน อีก เมื่อใด จึง จะ ประกาศ ให้ทราบกำหนด เวลาที่จะใช้ต่อไปเมื่อนั้น

ประกาศมาณวันที่ ๑๒ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๔๐๒ ในรัชกาลปัตยุบันนี้
(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๔๐๕)

ประกาศเลิกการจัดซื้อที่ดินสร้างการประปา

สำหรับกรุงเทพมหานคร

เจ้าพระยามรราช เสด็จมาตั้งกระทรวงนครบาล รับพระบรมราชโองการ ใต้เกล้าฯ ว่า ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ว่า ตาม ประกาศ การ จัดซื้อ ที่ดิน สร้าง การประปา สำหรับ กรุงเทพมหานคร ตั้ง วันที่ ๑๓ กรกฎาคม

(แบบ ว. ๑๗)

เรื่อง รวบรวมขอ อนุญาตเป็นสมาชิกแห่งสมาคม

เขียน ที่.....

วันที่.....เดือน.....พระพุทธรักษา.....

ข้าพเจ้า (ยศ และ บรรดาศักดิ์).....

(นามเต็ม).....

(นามสกุล).....ตำแหน่ง ราชการ.....

.....อายุ.....ปี ได้รับ พระราชทาน
เงิน เดือน ๆ ละ.....บาท และ ได้รับ ผล ประโยชน์ นอก จาก ทาง
ราชการ.....

ขอ ประทาน ทำเรื่อง รวบรวมขอ อนุญาตเป็น สมาชิก เสนอ ต่อ.....

ทราบ

ด้วย ข้าพเจ้า มี ประสงค์ จะ เข้า เป็น สมาชิก แห่ง สมาคม ที่ มี นาม ว่า

ซึ่ง ตั้ง ขึ้น โดย ความ มุ่งหมาย

เพื่อ.....

อัน มี ส่วน ที่ ตั้ง ณ.....

ตำบล.....เมือง.....

ซึ่ง.....เป็น หัวน้ำ

และ.....

.....เป็น กรรมการ

ถ้า สมาคม นี้ เลิก หรือ ย้าย ที่ ข้าพเจ้า จะ รายงาน ต่อ ไป

ขอ ท่าน ได้ โปรด นำ เรื่อง รวบรวมขอ อนุญาต ตาม ลำดับ ชั้น จนถึง.....

ทราบ

ควร มี ควร แล้ว แต่ จะ โปรด

(ลง นาม ผู้ขอ อนุญาต).....

พระพุทศักราช ๒๕๕๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวง
นครบาล จัดซื้อที่ดิน สำหรับสร้าง การ ประปาตาม แผนที่ ซึ่งเจ้า
พนักงานไต บกกรยุ หมายถึงไว้ ตั้งแต่ตำบล ตามเดิน ถึง ปาก คลอง
เซียงวาก แขวง เมือง ประทุมธานี แต่ห้ามมิให้เจ้าของที่ดิน เอาที่ดิน
ซึ่งปรากฏ อยู่ใน เขตนี้ หนีไป ยกให้ หรือ ซื้อ ขาย แลก เปลี่ยน กับผู้หนึ่ง
ผู้ใด หรือ ปลุกสร้าง สิ่งใด ๆ ก่อนได้รับ อนุญาต จากเจ้าพนักงาน นั้น
ความแจ้ง อยู่ใน ประกาศนี้แล้ว

มีบัญชา จัดซื้อที่ดินสร้างการประปาสำหรับ กรุงเทพมหานคร เจ้า
พนักงานไต จดการ ว่าซื้อ นับว่า เปน การ เสร็จแล้ว สมควร ที่จะอนุญาต
ให้ราษฎรผู้ซึ่ง เปนเจ้าของที่ดิน นอกเขตที่ ๆ ให้ราชการ แล้วนั้น ทำ
การ ปลุกสร้าง หรือ ซื้อ ขาย แลก เปลี่ยนได้ ตามความ พอใจ จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิก ประกาศการจัดซื้อที่ดินสร้าง การประปา
สำหรับ กรุงเทพมหานคร ซึ่ง ตั้ง วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น
เสีย ตั้งแต่บัด นี้ไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๐ กันยายน พระพุทศักราช ๒๕๕๗

(ลงนาม) ยมราช

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

(ลงนาม/๒๕๕๗) วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๔๐๖)

ประกาศงดการเก็บอากรส้มผักศรี ในเขต แขวง เมือง กระบี่นครบุรี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งที่กระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ ทราบทั่วกันว่า สมุหเทศาภิบาล ดำรงราชการมณฑลปราจีนบุรี มีใบบอกเข้ามากราบบังคมทูล พระกรุณาว่า ในเขต แขวง เมือง กระบี่นครบุรี การเพาะปลูกต้นผลไม้ล้มลุกกับไม้แปดอย่าง ซึ่งต้องพิกัดอากรส้มผักศรี ซึ่งราษฎรในเมืองนี้เพาะปลูกยังไม่เจริญ ทั้งเงินที่เก็บได้ มีหนึ่งเป็นจำนวนเล็กน้อย ขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาตยกเว้น การเก็บเงินค่าอากร ส้มผักศรี ใน เมือง กระบี่นครบุรีไว้ชั่วคราว

ทรงพระราชดำริเห็น ชอบตาม ความเห็น ของ สมุหเทศาภิบาล แล้ว จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้งดเว้น การ เรียกเก็บเงินค่าอากรส้มผักศรี ในเขต แขวงเมืองกระบี่นครบุรีไว้ชั่วคราว ตั้งแต่พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อประโยชน์บำรุง การเพาะปลูกให้เจริญขึ้น

สำดว่ากรมมหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ตงนาม) พระยามหาอำมาตย์

รองเสนาบดี

12/10/2566

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๔๐๗)

ประกาศกระทรวงวัง

ด้วย มี พระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง ตำแหน่ง พิเศษ ใน กรมทหารรักษาวัง ของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อีก ๓ ตำแหน่ง คือ

๑ นายพลตรี เจ้าพระยาธรรมวชิกรักษาสมบัติ เป็นผู้กำกับ การ กรมทหารรักษาวัง ฯ

๒ นายพลโท พระยาเทพอรชุน เป็น จเรกรมทหารรักษาวัง ฯ

๓ นายพันเอก พระยาประสิทธิ์สุภการ เป็นผู้ช่วย จเรกรมทหารรักษาวัง ฯ

ทั้งนี้ ตั้ง แต่บัดนี้เป็น ต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๖ กันยายน หน้า ๑๓๓๔) .

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

ด้วย กระทรวงคมนาคม ตั้งแบบขบวนรถ ให้ นำ ความขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณา เพื่อ ขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ เครื่องหมายสำหรับ ข้าราชการ ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติของ ร.ศ. ๑๒๙ คือ

เครื่องหมาย รูป วงกลม สีขาว ใน วงกลม นั้น มี ครา พระครุฑพาว์ ดีเส้น อยู่เหนือ แตรงอน ดีเส้น สำหรับ ใช้ เป็น เครื่องหมาย ข้าราชการ ไปรษณีย์ โทรเลข

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๓๗๗

กระทรวงทหารเรือได้นำความขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณา ทราบฝ่า
ลอบของชุดพระบาท พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แล้ว

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) บริพัตร

นายพลเรือเอก เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๐ กันยายน หน้า ๓๓๓๙)

ประกาศเปลี่ยนผู้บัญชาการ โรงเรียนข้าราชการพลเรือน

ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ใน พระบรมราชูปถัมภ์

ด้วยตามที่ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระยาศรีวรพงษ์ ผู้บัญชา
การ โรงเรียน ข้าราชการ พลเรือน ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว เป็น ปลัด ทูลฉลอง กระทรวงมุรธาธรนั้น ได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ พระยาธรรมศักดิ์มนตรี ปลัดทูลฉลองกระทรวงธรรมการ
รับราชการใน ตำแหน่ง ผู้รั้ง ผู้บัญชาการ โรงเรียน ข้าราชการพลเรือน ของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้วย อีก ตำแหน่ง หนึ่ง ตั้งแต่วันที่
๑๒ สิงหาคม เป็นต้นไป

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๗ กันยายน หน้า ๔๙๐)

ประกาศเลิกประกาศการจัดซื้อที่ดิน
สร้างคุกตำบลบางขวางแขวงเมืองนนทบุรี

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ ให้ประกาศ ทราบทั่วกันว่า
ที่ดิน ตำบลบางขวางฝั่งตะวันออกเหนือ บาง ตะนาวศรี ท้องที่ อำเภอ ตลาด
ขวัญ แขวง เมืองนนทบุรี ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ประกาศ
ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๔๘ ให้เจ้าพนักงานกระทรวง
ยุติธรรม แล กระทรวงนครบาล พร้อม กัน จัดการ ซื้อ สำหรับสร้าง คุก
ขึ้นใหม่ นั้น ความ แจ่ม อยู่ใน ประกาศ นั้น แล้ว

บัดนี้ การซื้อที่ดิน เจ้าพนักงาน ทั้งสองฝ่ายได้จัดการ ซื้อ เป็น ต้นสำเร็จ
แล้ว จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เลิกประกาศจัดซื้อที่ดิน
สำหรับสร้างคุก ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๔๘ นั้น เสีย
ตั้งแต่วัน ประกาศ นี้ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) ยมราช

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ประกาศยกเว้นเงินอากรค่านา พ.ศ. ๒๔๕๖

บาง อำเภอใน มณฑลพายัพ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตีกระทรวง
มหาศไทย รับพระบรมราชโองการได้แก่คำ ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
ให้ประกาศ ทราบทั่วกันว่า

ด้วย สมุหเทศาภิบาล สำเร็จราชการ มณฑล พายัพ มีใบบอกเข้ามา
กราบบังคมทูล พระกรุณาว่า ในท้องที่ อำเภอเมือง ๆ ตำบล อำเภอ
เมือง ๆ ตำบล อำเภอปากัน อำเภอ ดงยาง เมือง ตำบล อำเภอ
แม่อดม เมือง เชียงใหม่ รวม ๕ อำเภอนี้ การทำนาในจำนวน
พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้มีผลไม่เต็มตามเนื้อที่ โดยเป็น นา ไร่ ไร่
ทั้ง ๕ ในจำนวน พ.ศ. ๒๔๕๖ ก็แล้ง ต้นข้าวที่เพาะ หว่าน บักดำไว้
มานาน เกิดเหี่ยวแห้งตาย ตามเนื้อที่ ๆ ดำไว้ได้เต็ม ๗๖,๘๙๗ ไร่
๒ งาน ๘๗ ไร่ ๑ งาน ๘๗ ไร่ ๑ งาน เป็นเงิน อากร ๔,๒๒๗ บาท ๗๓ สตางค์
เนื้อที่ ๆ ของทั้งข้าง กระทำ การเพาะปลูกไม่ได้ถึง ๖๖,๘๕๒ ไร่
๙๖ ไร่ นับว่า การทำนาใน ๕ อำเภอนี้ ทำได้แค่เพียง ๑ ใน ๘
ของ เนื้อที่เท่า นั้น ขอ พระราชทาน ยกเว้น การ เก็บ เงิน อากร ค่านา จำนวน
พ.ศ. ๒๔๕๖ เพื่อเป็นการ บำรุงราษฎรในท้องที่ไว้ พ.ศ. หนึ่ง

12/10/2566

หน้า ๓๘๐

พ.ศ. ๒๔๕๗

ทรงพระราชดำริเห็นเป็นการสมควรแล้ว จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ยกเว้น การ เก็บเงิน
อากรค่าน้ำจำนวน พ.ศ. ๒๔๕๖ แก่ราษฎรในท้องที่อำเภอเมือง ๆ
ตำบล อำเภอเมือง ๆ ตำบล อำเภอปากน้ำ อำเภอสังขามเมือง
ตำบล อำเภอแม่จอน เมืองเชียงใหม่ รวมเนื้อที่ ๑๐,๐๔๕ ไร่
๑ งาน ๘๗ วา เงินอากร ๔,๒๒๗ บาท ๗๓ สตางค์ ไว้
พ.ศ. ห้าง

คำดำริว่ากรมมหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) พระยามหาวชิราวุธ

รองเสนาบดี

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๗ กันยายน หน้า ๔๑๐)

กฎเสนาบดี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ว่าด้วย เมย เียง ยาย คำนวณ ชั่ว คราว

พ.ศ. ๒๔๕๗

เสนาบดี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ได้รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ตั้ง ชั่วครว เมย เียง พระราชทาน แก่ ข้าราชการ ซึ่ง ยาย คำนวณ ราชการ ชั่วคราว แต่กำหนด การ เบิกจ่าย โดย นัย ซึ่ง กล่าว ต่อไป นี้

๒12/10/2566

ข้อ ๑ ข้าราชการที่ประจำตำแหน่ง อยู่ในกรุงเทพฯ กัด หรือประจำอยู่ในหัวเมือง กัด เมื่อเจ้ากระทรวง มีคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการต่างหัวเมือง เช่นไปทำการชั่วคราวในตำแหน่งที่ว่าง หรือไปช่วยหน้าที่ราชการที่ใดที่หนึ่งชั่วคราว ให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับพระราชทานเงิน เบี้ยเลี้ยง ขยายค่าบดตามกฎหมาย ตั้งแต่วันที่เขารับหน้าที่ชั่วคราว นั้นไปมีกำหนดอัตราเดือนหนึ่ง ๑๖๖ ๓๕ ของเงินเดือนที่ได้รับอยู่ แต่ให้เบียดค่าตามรายวันที่อยู่ในค่าบดซึ่งตนไปรับตำแหน่งนั้น

หมายเหตุ เมื่อเบียดเงิน เบี้ยเลี้ยง ประเภทนี้ให้ยื่นรายงานตามแบบ ๑ แสดงจำนวนวันที่อยู่ในค่าบดซึ่งไปรับราชการ นั้น

ข้อ ๒ ในเวลาที่เบียด เบี้ยเลี้ยง ขยายค่าบดตามกฎหมาย ให้คิดเบียด เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ห้ามมิให้เบียด เบี้ยเลี้ยง ๒ ประเภทนี้พร้อมกัน

ข้อ ๓ ระหว่างเดินทางเพื่อไปรับตำแหน่งชั่วคราว หรือเพื่อกลับไปเข้าประจำตำแหน่งเดิมนั้น ให้คิดเบียดจ่ายค่าพาหนะ แลค่าเดินทางตามตำแหน่งเดิมตามกำหนด ซึ่งมีในกฎว่าด้วยอัตราค่าพาหนะแลค่าเดินทาง

ข้อ ๔ เบี้ยเลี้ยงขยายค่าบดนี้ จะเบียดจ่ายได้คราวหนึ่งไม่เกินกว่า ๓ เดือน ถ้ามีเหตุที่ผู้นั้นจะต้อง อยู่ทำการ ต่อไปเกินกว่า ๓ เดือน ก็ต้องชี้แจงเหตุผลมาขออนุญาต กระทรวงพระคลัง ฯ เสียก่อน เมื่อ

หน้า ๓๘๒

พ.ศ. ๒๔๕๗

กระทรวงพระคลัง ฯ พิจารณาเห็นสมควร จะอนุญาตให้จ่ายค่าเบียดเบียน
 ต่อไปอีก ๓ เดือน รวมเป็น ๖ เดือนก็ได้ ต่อขึ้นไปเป็นอันงดเว้น
 แต่จะมีเหตุการณพิเศษซึ่งจำเป็นให้ต้องเลื่อนเวลาออกไปอีก ก็ให้
 ขออนุญาตต่อกระทรวงพระคลัง ฯ เมื่อกระทรวงพระคลัง ฯ พิจารณา
 เห็นสมควร จะอนุญาตให้เบิกต่อไปอีก คราวละเดือนก็ได้จนครบ
 ๑๒ เดือน ตั้งแต่กำหนดวันที่กล่าวในข้อ ๑ จึงเป็นหมดเขต

ข้อ ๕ ข้าราชการที่มเบียดเบียนประจำตัวอยู่แล้ว หรือมีสัญญา
 แต่ขอบังคับขยัดจนหนักก็ หรือผู้ที่ไม่ได้รับพระราชทานเงินเดือน
 ก็ดี เหล่านี้ไม่เกี่ยวข้องกับกฎนี้

ข้อ ๖ บรรดาข้าราชการที่เจ้ากระทรวงมีคำสั่งให้ ย้าย ตามต ดัง
 กล่าว มาแล้วนี้ เจ้ากระทรวง จะต้องชี้แจงเหตุผลมายัง กระทรวง พระ
 คลังมหาสมบัติให้ทราบ เพื่อจะได้ มีคำสั่งให้จ่ายเงินค่าเบียดเบียน ย้าย
 ตามต ตามกฎ

พระบัญชาการพิพัฒน์

วันที่ ๒๒ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) กิตติยากร

เสนาบดีกระทรวง พระคลังมหาสมบัติ

12/10/2566

(เล่ม ๓๑

วันที่ ๕ ตุลาคม

หน้า ๔๑๒)

แบบ ๑

ที่ว่าการ.....

วันที่.....เดือน.....พระพุทธศักราช ๒๕.....

ราชการ เบิกเงิน ค่าเบยเลี้ยง ย้าย ค้ำบด ชั่วคราว ของ.....

รับราชการ ชั่วคราวใน ตำแหน่ง.....

ได้เข้ารับ ค้ำบด ชั่ว คราว เมื่อ วันที่.....

ตาม คำสั่ง กระทรวง ที่ ลงวันที่.....

เงิน เดือน ค้ำบด ประจำ ของ ราชการ ผู้ มี เดือน ละ.....บาท

เบยเลี้ยง ย้าย ค้ำบด ชั่วคราว เดือน ละ.....บาท

เบิกคราว นี้ ตั้งแต่วันที่ ถึง วันที่.....

เป็น จำนวนเงิน

ข้าพเจ้า ขอ แสดง ว่าใน ระหว่าง วันที่..... แต่ วันที่.....นี้

ข้าพเจ้าได้ขอ รับราชการ ใน ค้ำบด ที่ รับ ค้ำบด ชั่วคราว ตาม ข้อ ๑

แห่ง กฎว่าด้วยเบยเลี้ยง ย้าย ค้ำบด ชั่วคราว

ได้ตรวจ ถูกต้อง แล้ว ทั้ง จำนวนวัน และจำนวน เงิน ขนุญาตให้เบิก

ประกาศ กระทรวงคมนาคม

เรื่อง ตั้ง ขาหลวงจิต ที่ดิน ตันนาม สัตถานี่ รถไฟ บางกอก น้อย

เสนาบดี กระทรวงคมนาคม ขอประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ตันนาม สัตถานี่ รถไฟ บางกอก น้อย ตาม ที่ ทำ ขึ้น ไว้ แด่ เติม มา นั้น ได้ ทำ ขึ้น เฉพาะ สำหรับ การ เดิน รถไฟ ระหว่าง กรุงเทพฯ ฯ กับ เมือง เพ็ชรบุรี เท่านั้น ครั้น ต่อ มา ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ จัด ส้วม ทางรถไฟ สายนี้ ต่อ จาก เมือง เพ็ชรบุรี ลง ไป ใน มณฑล บัง กู โภ จน ถึง พรหมแดน เมือง กงเจิ้น แต่ ไทรบุรี ซึ่งเป็น ทางยาว กว่า ทาง เติม มาก เมื่อ ทางรถไฟ สายนี้ นี้ แลแล้ว เดิม ตันนาม สัตถานี่ รถไฟ บางกอก น้อย ที่มี อยู่ แลแล้ว ใน เวลานี้ จะ ไม่ พอ แก่ การ สัมคอร จะ ต้อง ตั้ง ขาหลวงจิต ที่ดิน ขยาย ตันนาม สัตถานี่ รถไฟ บางกอก น้อย ขึ้น เปน สัตถานี่ ใหญ่ ต้น ทาง แห่ง รถไฟ หลวงสายโค่นนี้ ให้ ขวางขวาง ออก ไป ตาม ความ ต้อง การ เพื่อให้ สัตถก แก่ การ เดิน รถ, การ รับ ส่ง แด่ พัก สิ้นค้า ดับไป ภาย น้

แต่ ขาหลวงจิต ที่ดิน ตาม ที่ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ตั้ง ขึ้น ไว้ เมื่อ เวลา เริ่ม การ ส้วม ทางรถไฟ สาย เพ็ชรบุรี ใน ส่วน มณฑล กรุงเทพฯ ฯ ตาม ประกาศ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ตั้ง วันที่ ๑๘ มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้น ใ้ ไป รับ ราชการ ใน น้ ที่ ขึ้น เสีย แล้ว

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ ตั้ง มีคเตอร์ เอ. เอ. ควมส์ อินนิเีย บำรุง ทางรถไฟ สาย เพ็ชรบุรี เปน ขาหลวง

12/10/2566

คมนาอม ๑ ให้พระเพ็ชรปาณเจ้ากรมช้างเอราวัณเป็นข้าหลวงของที่ ๑
 ข้าหลวงที่ ๒ มีหน้าที่จัดที่ดิน ขยาย ตันาม ตัณณัรตไฟ บางกอกน้อย
 ตามประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดที่ดินสร้างทางรถไฟสายเพ็ชรบุรี ตั้งวันที่ ๔
 ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ และประกาศเพิ่มเติมเรื่องที่ดินสร้าง
 ทางรถไฟสายเพ็ชรบุรี ตั้งวันที่ ๑๖ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๙
 นนทุกประการ ให้เจ้าของที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการนี้ ว่ากล่าวกับข้าหลวง
 ที่ ๒ นั้นเถิด

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ตงนาม) จงษานประพัทธ์

เด็นามต กระทรวงคมนาอม

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๔ ตุลาคม หน้า ๔๑๕)

ประกาศตั้งตำแหน่งผู้ช่วยราชการกระทรวงวัง

ด้วยมีพระบรมราชโองการ คำว่าดีเหนือเกล้า ฯ ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งตำแหน่งผู้ช่วยราชการ กระทรวงวัง ขึ้น อีกตำแหน่ง
 หนึ่ง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้มีมหาเสวกโท พระยาประสิทธิ์
 ศุภการ รับราชการ ดตอง พระเดช พระคุณในตำแหน่งนี้สืบไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เป็นวันที่ ๑๔๒๑ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

12/10/2566

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๔ ตุลาคม หน้า ๔๑๗)

ประกาศพระราชทานอำนาจพิเศษ

ให้เสนาบดี มีอำนาจ ยกเว้น การ จดทะเบียน หรือ ยกเว้น ค่าธรรมเนียม การจดทะเบียน ตาม พระราชบัญญัติ ต่มาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ สั่งว่า พระราชบัญญัติ ต่มาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งมีพระบรมราชโองการให้ตราไว้ แก่เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และได้ พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้เสนาบดี กระทรวงนครบาล มีคุณเป็น ขอบ บังคับ สำหรับ กระทำการ ประกอบ ด้วย พระราชบัญญัติ ดัง เดียว กัน นั้น ด้วย แล บัดนี้ ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า กิจกรรม ของ ต่มาคม บางแห่ง ซึ่งได้ ตั้ง ขึ้น โดย หวัง ต่อ การ ก่อตั้ง และ การ ฝาย ส่งส่ง เป็น ต้น ย่อมมีติด กับ ต่มาคม ที่ ตั้ง ขึ้น เพื่อ ประโยชน์ อย่าง ชั้น หรือ เพื่อ ความ รื่น เริง แก่หมู่ แก่คณะ ควร ยกเว้น ให้เป็น พิเศษ จากกัน จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน อำนาจ พิเศษ ให้แก่เสนาบดี กระทรวง นครบาล ให้ มี อำนาจ นำ ที่ จะ เลือก ยกเว้น การ จดทะเบียน ต่มาคมใด ต่มาคม หนึ่ง หรือ ยกเว้น ค่าธรรมเนียม การ จดทะเบียน ต่มาคมใด ต่มาคม หนึ่ง ตาม ซึ่ง เสนาบดี กระทรวง นครบาล จะ พิจารณา เห็น ต่สมควร อนุญาต เป็น พิเศษ ให้ชอบ ด้วย พระราชนิยม

อนึ่ง เมื่อ ต่มาคม และ สโมสรใด ที่ไม่ของ จดทะเบียน โดยได้รับอนุญาต ตาม ประกาศ นี้ หรือ ด้วย เหตุ หนึ่ง เหตุใด ที่มิได้ จดทะเบียน ถ้า ต่มาชิก

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๓๔๗

ของ ส.มาคม และ ส.โมตร์ นั้น ได้ ยื่น หนังสือ เป็น คำบอกกล่าว ต่อเสนาบดี
กระทรวง นุครบาดให้ทราบ ว่า คนได้ เป็น สมาชิก ของ ส.มาคม หรือ ส.โมตร์
ที่มี เติงตระเบยบ ตาม ก.ว.ว. ข้าง คนนี้ และ เมื่อได้ รับ อนุญาต เป็น หลัก
ฐาน แล้ว ก็ให้ ถือว่า ส.มาคม ผู้ นั้น มี ความ ผิด ต่อ มาตรา ๓๒ แห่ง
พระราชบัญญัติ ส.มาคม พระพุทธเจ้าข้า ๒๕๕๗

ประกาศมาณวันที่ ๑๙ ตุลาคม พระพุทธเจ้าข้า ๒๕๕๗ เป็น
วันที่ ๑๔๓๙ ฤกษ์ที่ ๕ ใน รัชกาล บัณฑิตนี้

(เจม ๓๑ วันที่ ๒๕ ตุลาคม หน้า ๔๓๘)

ข้อบังคับเปลี่ยนแปลงศาลกรมทหาร ใน มณฑล ทหารบกฝ่าย ด่วนออก

ด้วย ตาม ข้อบังคับ กำหนด ศาลกรมทหาร ตั้ง วันที่ ๘ มีนาคม
พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่ง กำหนด ศาล กรม ทหาร ใน มณฑล ทหาร ฝ่าย ด่วนออก
แล้ว นั้น ยัง ไม่ เหมาะ กับ ท้อง ที่ ส.สมควร เปลี่ยน แปลง กำหนด เขต ศาล
กรมทหาร ใน มณฑล ทหารบก ฝ่าย ด่วนออก ดังนี้

ศาล มณฑล ทหาร ฝ่าย ด่วนออก

ใน มณฑล ทหารบก ฝ่าย ด่วนออก มี ศาล กรมทหาร คือ

- ๑ ศาลกรมทหาร ร้อยเอ็จ พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต แขวง
มณฑล ร้อยเอ็จ ซึ่ง นอก เขต ที่ ตั้ง กรมทหารบก ตำรวจ ทหารบก
ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็น ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ศาล

๒ ค้าด กรมทหารราบที่ ๒๐ พิจารณาคดีซึ่งเกิดขึ้นภายในเขต
ที่ตั้งของ กรมทหารราบที่ ๒๐ ผู้บังคับการ กรมทหาร นั้น เป็นผู้ มีอำนาจ
ตั้ง ค้าด

๓ ค้าด กรมทหาร อุตบ พิจารณาคดีซึ่งเกิดขึ้นใน เขต แขวง มณฑล
อุตรราชธานี ซึ่ง นอกเขตที่ตั้ง กรมทหารบา ตำรวจ ทหารบก ประจำ
ท้องที่ นั้น เป็นผู้ มีอำนาจตั้ง ค้าด

๔ ค้าด กรมทหาร รบที่ ๕๐

๕, ค้าด กรมทหาร บินใหญ่ที่ ๑๐

ค้ายด กรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๔ ถึง ๕ นี้ พิจารณาคดีซึ่งเกิด
ขึ้นภายในเขตที่ตั้งของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้บังคับการ กรมทหารนั้น ๆ
เป็นผู้ มีอำนาจตั้ง ค้าด

๖ ค้าด กรมทหาร อุตบ พิจารณาคดีซึ่งเกิดขึ้นใน เขต แขวงมณฑล
อุตร ผู้บังคับการ กรมทหาร มาที่ ๑๐ เป็นผู้ มีอำนาจตั้ง ค้าด

ศาลาว่าการกระต่าใหม่

วันที่ ๓ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) นายพลเอก เจ้าพระยาบดินทรเดชาอนุชิต

เสนาบดี กระทรวงกระต่าใหม่

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๘ พฤศจิกายน หน้า ๔๒๐)

พระราชกำหนดเลือกครูเพิ่มเติม

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ สั่งว่า

ตามความในพระราชกำหนดเลือกครู ร.ศ. ๑๓๐ (พระพท
ศักราช ๒๔๕๔) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘

หน้า ๑๔๑ วันที่ ๒ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๓๐ นั้น ความในมาตรา ๕
แต่มาตรา ๑๑ ว่าด้วยผู้จะส่งรวมเลือกครูได้ โดยบรรดาศักดิ์ คือ
ผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ชั้น ๒ ขึ้นไป แต่จะใช้

ดวงตราปักประดับอกเลือกครูได้นั้น บัดนี้ทรงพระราชดำริเห็นว่า ตาม
ที่ใต้ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้เพิ่มเติมเครื่องราชอิสริยาภรณ์

สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้าชั้นอีกชั้น ๑ เรียกว่า ตติยจุลจอมเกล้า
วิเศษ ซึ่งที่ได้ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๓๑ หน้า ๓๘๑ วันที่ ๖ กันยายน พระพทศักราช ๒๔๕๗

สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จแก่ข้าราชการผู้มีความดีความชอบ มี
อิสริยยศได้เลื่อนตำแหน่งที่ได้รับพระราชทานเครื่องยศใด ๆ ของท่าน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษนี้ มีลำดับอิสริยยศสูง
กว่าเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น ๓ ทุกตระกูลแล้ว แต่ผู้ที่ได้รับ

พระราชทานก็ย่อมเป็นผู้ได้กระทำความดีความชอบด้วยตนเอง ไม่
เหมือนอย่างผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตติยจุลจอมเกล้า หรือ

ศตยานจุดจอมเกล้า สืบตระกูลบิดาแต่ผู้ ซึ่ง เป็น ส่วน แต่ง ความ ศ
 ความ ชอบ เนื่อง มา จาก บรรพชน อีกชั้น ๑ ส้มควรวใหญ่ ใต้ ริม เครื่อง
 ราชอิศริยาภรณ์ ศตยจุดจอมเกล้า วิเศษ มี อัครียยศ สรรวม เลือกรับ ได้ ตาม
 พระ ราช กำหนด เลือกรับ ร.ศ. ๑๓๐ นั้น

จึง มี พระ บรมราช โองการ ดำรัส เห็นชอบเกล้า ๆ ให้ยก ข้อ ความ ใน
 มาตรา ๕ แต่ มาตรา ๑๑ ของ เก่า เสีย แต่ ใช้ ข้อ ความ ใหม่ แทน ดัง
 ต่อไปนี้

“ มาตรา ๕ ผู้ ซึ่ง จะ สรรวม เลือกรับ ได้ โดย บรรดา คัด คัด นั้น คือ
 ผู้ ที่ ใต้ รับ พระ ราช ทาน เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์ ชั้น สูง นับ ตั้งแต่ ชั้น ศตยจุด
 จอมเกล้า วิเศษ ขึ้นไป ”

“ มาตรา ๑๑ ผู้ ซึ่ง ใต้ รับ พระ ราช ทาน ตรา เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์
 ใด ๆ ให้ ยก รูป ตรา นั้น ๆ ด้วย ต้น เต็ม แร็ด ไว้ สำหรับ ประดับ
 ออก เลือกรับ ข้าง ซ้าย ตรา เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์ ชั้น ๑ ให้ ทำ ขนาด
 กว้าง ๘ นิ้ว ๕ อนุ กระเบียด (๑๘ เซนติเมตร) ตรา เครื่อง
 ราช อิศริยาภรณ์ ชั้น ๒ ให้ ทำ กว้าง ๖ นิ้ว ๓ กระเบียด (๑๔ เซน
 ตี เมตร) ถ้า ใต้ รับ พระ ราช ทาน เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์ จุด จอมเกล้า
 เพียง ชั้น ศตยจุด จอมเกล้า (ยังไม่ ใต้ รับ พระ ราช ทาน ตรา) หรือ ใต้
 รับ พระ ราช ทาน ศตย จุด จอมเกล้า วิเศษ รูป สำหรับ เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์
 จุด จอมเกล้า นั้น ให้ ยก รูป วง ใน ของ ตรา ศตยจุด จอมเกล้า วิเศษ
 คือ รถมอก เบน แถบ นำ เงิน วงกลม มี หนังสือ “ เรา จะ บำรุง ตระกูล
 วงษ์ ให้ เจริญ ” ๑๐๒๕๖๖ ใจ กลาง พน สัมภ มี อักษร จ. ๓ ไขว่ กัน ขนาด

กว้าง สี่ศอก ๖ นิ้ว ๓ กระจับปี่ (๑๔ เซนติเมตร) ประดับ
 ออกเฉียงซ้าย แทน ดาวจรจัดจอมเกล้า ต่าง กัน แต่ ชั้น ทศยจรจัดจอมเกล้า ปัก
 ด้วย ดิน ทอง ถ้วน ชั้น ทศยจรจัดจอมเกล้า วิเศษ ปัก ด้วย ดิน เงิน ถ้วน
 ทวาร ประดับ ออก เสือ ที่ ว่า มา ให้ ประดับ แต่ ทวาร ละ ดาวเดี่ยว ”

นอกจากนี้ให้คงใช้ ข้อ ความ ตาม พระราชกำหนด เดิม ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็น วันที่ ๑๔๖๒ ใน รัชกาล บัณฑิตย บัณฑิต
 (เดิม ๓๑ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน หน้า ๔๒๒)

ประกาศเป็นกลางในการสงคราม

มี พระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า ตั้งว่า เมื่อวันที่ ๖
 สิงหาคม ค.ศ. นี้ ได้ มี ประกาศ ให้ กรุงสยาม เป็น กลาง อยู่ใน ระหว่าง
 สงคราม ใน ยุโรป ครั้ง นี้ แล้ว บัด นี้ รัฐบาล อังกฤษ แล ฝรั่งเศส แจ้ง ความ ว่า
 การ สงคราม มี อยู่ใน ระหว่าง ตุรกี กับ ประเทศ ทั้ง สอง แล้ว จึง ทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ถ้อยแถลง ทำตาม ความ เป็น กลาง ที่ได้ ประกาศ ตั้ง
 วันที่ ๖ สิงหาคม นั้น แล้ว ว่า ฝ่าย ตุรกี เป็น ผู้ทำ สงคราม ใน ครั้ง นี้ ด้วย
 อีก ประเทศ หนึ่ง

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็น วันที่ ๑๔๕๙ ฤกษ์ที่ ๕ ใน รัชกาล บัณฑิตย บัณฑิต
 (เดิม ๓๑ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน หน้า ๔๒๕)

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวเสื้อขาว พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ เสด็จฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขเพิ่มเติมความบางแห่งในพระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวเสื้อขาว พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑) ตามความในมาตรา ๔ ข้อ ๒ ว่าด้วยเสื้อ มีข้อ ๓ อย่างนั้น ให้ขีดฆ่าความที่กล่าวด้วยเสื้อ อย่างที่ ๒ นั้น ออกเสีย ให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน
- ข้อ ๒) เสื้อสีทึบหรือผ้าเช็ดตัวแบบเสื้อทึบคอตั้ง (แต่แหวนคอเสื้อถึงตะเข็บเสื้อกลางบ่าเป็นลักษณะที่หมายถึงความเหต๋า) ตามตะเข็บเสื้อข้างหลังและที่แขน ที่รึมนำอกเสื้อ ที่รึมชายผ้าหลังเสื้อ และที่คั่นข้อมือเสื้อ เป็นจ็อบตลอดที่หมายถึงความเหต๋า (ข้อมือเสื้อคนคว้าง ๕ เซ็นติเมตร และที่ข้อมือเสื้อชาย นอกทำเป็นรูปชายเรียง) คัดคุมทองเกลี้ยงที่นำอกแถวเดียว ๗ เมตต์ ที่ตะเอบเสื้อข้างหลัง ๒ เมตต์ (ที่นำอกเสื้อไม่มีกระเบ้า)

อนึ่งเสื้อที่กล่าวนี้ ถ้าเป็นชั้นยศนายหมวดให้มีย่นตรที่ข้อมือเสื้อ (มีย่นตรมีแบบดังที่กรมยกกระบัตรเสื้อบำจะได้อำไว้เป็นตัวอย่าง) ย่นตรนั้นเป็นดวงใหม่ของมีกำหนดเงินดวงคิดตามลำดับชั้นยศ คือ

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๓๓๓

นายหมวดเอก

ยี่นครี่วดตของ ๓ เล่ม

นายหมวดโท

ยี่นครี่วดตของ ๒ เล่ม

นายหมวดตรี

ยี่นครี่วดตของ ๑ เล่ม

ถ้า และเป็น ชั้น ยี่ นครี่ กง ให้ มี ยี่ นครี่ วดต ใหม่ ทง ยี่ นครี่ เลื่อ ยี่ นครี่ นาย หมวด มีต แต่ เพิ่ม มี แถบ ใหม่ ทง กว้าง ๑ เซ่นติเมเคอร์ คัด ที่ รบ ค่น ข้อ มื่อ เลื่อ โด ยี่ นครี่ (ตาม แบบ ที่ กรม ยกระบี่ วดต เลื่อ ปาจรไตทาชนไวเป่นตัวอย่าว) ด้วน ยี่ นครี่ นั้น มี ก่าหนด เลื่อ วดตใหม่ ทง ตาม ต่าดับ ชั้น ยี่ คือ

นายกองใหญ่

ยี่นครี่วดตของ ๔ เล่ม

นายกองเอก

ยี่นครี่วดตของ ๓ เล่ม

นายกองโท

ยี่นครี่วดตของ ๒ เล่ม

นายกองตรี

ยี่นครี่วดตของ ๑ เล่ม

ข้อ ๒) ตามความใน มาตรา ๔ ข้อ ๒ เฉพาะคอนที่กล่าวด้วย เลื่อ อย่าง ที่ ๓ คือ เลื่อ สี่ โม่ ส่ว ด้ก หดาด ต่า เป่น รูป เลื่อ ปาดเฮว แบะ อก ข้อ มื่อ พับ กว้าง ๕ เซ่นติเมเคอร์ มี ขดบ วดต เหลือ ทง ตาม รีม หน้า อก ที่ คอ แบะ และ ที่ รีม ข้อ มื่อ พับ มี คุม ทง เกดยง คัด ข้าง หน้า ๒๐ แถ่ว ๆ ณะ ๒ เมตต์ นั้น ให้ ขัด ข่า ความใน คอน ที่ ก่ถ่าว นี้ อก เดื่อ ๒๐ ให้ ใ้ ความ ต่ง ต่อ ไป นั้น แทน

อย่าง ที่ ๓ เลื่อ สี่ โม่ ส่ว ด้ก หดาด ต่า รูป เลื่อ ปาดเฮว หน้า อก แบะ (ข้อ มื่อ เลื่อ ค่น กว้าง ๕ เซ่นติเมเคอร์ เป่น รูป ชาย เวื่อ) มี ขดบ วดต

ตามตีความเหล่าตามวิธีนำออกเสีย และที่คนขอซื้อ เช่นเดียวกับเสีย
 ทุนอีกอย่างเต็มยศที่กล่าวมาแล้ว คิดตามของได้ถึงที่นำออก ๒ แถว ๆ
 ๒ เม็ดดี ส่วนขึ้นนายกองและนายหมวดนั้น มีบัตรขึ้นรถ
 ใหม่ของ ที่ขอซื้อเสียเช่นเดียวกับเสีย ทุนอีกเต็มยศที่กล่าวมาแล้ว
 ในข้อ ๑

ข้อ ๓) ตามความในมาตรา ๔ ข้อ ๕ ว่าด้วยป่า มีป่าเป็นแผ่น
 ผากว้าง ๒ เช่นติเมเตอร์ครึ่ง หมายถึงประจำมณฑล (ยาวไม่เกิน
 ระหว่างไหล่ถึงคอ) ทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีต้นไม้ย่อเป็นมุม ๓ เหลี่ยม
 นั้น ให้ขีดฆ่าเฉพาะคำว่า กว้าง ๒ เช่นติเมเตอร์ครึ่งนั้นเสีย และ
 เปลี่ยนแก้เป็น กว้าง ๓ เช่นติเมเตอร์

ข้อ ๔) ตามความใน มาตรา ๕ ซึ่งว่าด้วย พดเสื่อเอกเสื่อโทนั้น
 ให้ขีดฆ่าความที่กล่าวใน มาตรา นั้น ออกทั้ง มาตรา เป็นอันเสียไม่มี
 เสื่อเอกเสื่อโทต่อไป ด้วย มีข้อบังคับกำหนด ชนิดเสื่อป่าใหม่ไว้แล้ว
 ซึ่งให้เรียกว่า "พดเสื่อป่า"

ข้อ ๕) ตามความใน มาตรา ๖ ซึ่งกล่าวด้วยเครื่องแต่งตัว นาย
 หมี่เสื่อป่า ฯลฯ เฉพาะความที่กล่าวไว้ว่า (ส่วนบังคับสำหรับที่ใช้
 กับเสื่อสี่โมตรนั้น ให้ทำย่อเป็น ส่วนเล็กมีกำหนดแถบกว้างเพียงถึง
 เช่นติเมเตอร์ สำหรับใช้คิดแทนที่แบะคอเสื่อทั้ง ๒ ข้าง) นี้ ให้
 ขีดฆ่าความที่กล่าวในวงเล็บนั้น ออกเสียทั้งวรรค ให้เลิกไม่ใช้บังคับ
 ต่อไป คงใช้บังคับใหญ่คิดกับเสื่อสี่โมตรอย่างที่คิดอยู่ตามธรรมเนียม

ข้อ ๖) ตามความในหมวดที่ ๔ ว่าด้วยเครื่อง แต่ง ตัว นายกอง
เสื้อบ้าน ให้ ขุด มาความใน หมวด นี้ ออกเสีย ทั้ง หมวด และให้
เปลี่ยน ใช้ ความ ดัง ต่อไป นี้ แทน

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยเครื่อง แต่ง ตัว นายหมวด และ นายกอง เสื้อบ้าน

มาตรา ๗) เครื่อง แต่ง ตัว นายหมวด และ นายกอง เสื้อบ้าน ให้
มี เช่นเดียวกับ ตำราชุด ผิด แต่มีเครื่อง หมายถึง เพิ่ม เดิม บาง อย่าง คือ
ข้อ ๑ ชั้น นายหมวด ให้ มี แถบใหม่ ของ ขนาด กว้าง กิ่ง เช่นคิเมเคอร์
ขัดบด ริม รอบ แผ่น เครื่อง หมายถึง คิด บา เสื้อ และ มี รัตติก แพร ตำรา
เหลือง ดำ ริม คาด นอก เสื้อ ใน เวลา แต่ง เค็ม ยศ และ ที่ ข้อ มือ เสื้อ เค็ม
ยศ และ เสื้อ ส้ม ฝรั่ง นั้น มี ยันตร์ เส้นดวดใหม่ ของ คาด ที่ ข้อ มือ เสื้อ ดัง ทักถ้าว
มา แล้ว

ข้อ ๒ ชั้น นายกอง ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เช่นเดียวกับ นายหมวด
ผิด แต่มีเครื่อง เพิ่ม เดิม เป็น พิเศษ บาง อย่าง คือ

๑ หมวด ดักทหาร ดำ ใบ กว้าง มี พู่ขน นกใหญ่ บุก ที่ ขวา หมวด สาย
รัตติก เป็น แถบใหม่ ของ กว้าง ๑ เช่นคิเมเคอร์ (สำหรับใช้ สวม ใน
เวลา แต่ง เค็ม ยศ)

๒ แผ่น เครื่อง หมายถึง คิด บา เสื้อ เช่นเดียวกับ นายหมวด ที่ ถ้าว
มา แล้ว ผิด แต่เพิ่ม มี แถบใหม่ ของ ขนาด กิ่ง เช่นคิเมเคอร์ พาด กิ่ง กวาง
ตาม ทาง ยาว อีก เส้น หนึ่ง

๓ กอง เอง มี แถบ ตาม สี่ หมายถึง เหล่า กว้าง ๓ เช่น วิ. เม. เตอ. วิ. ๒ แถบ คิด ระหว่าง ทั้ง กลาง ตะเข็บ ซึ่ง นอก มี กำหนด ระยะ แถบ ห่าง ชั่ว ๑ เช่น วิ. เม. เตอ. วิ. ภายใน ระยะ แถบ มี เส้น ดวด ตาม สี่ หมายถึง เหล่า เป็น แถบ คน ทั้ง กลาง อีก เส้น หนึ่ง

๔ ผ้า กั้น หน้า มี ขดริบ ริบ ดวด ตาม สี่ หมายถึง เหล่า ที่ ริบ คอ พับ และ ตาม ริบ หน้า ออก เด็ด

ข้อ ๗) ตาม ความ ใน มาตรา ๘ ข้อ ๒ ซึ่ง ว่า ด้วย เลื้อย สี่ มา ซิก เลื้อย ผ้า กอง พด หลวง (รักษา พระองค์) นั้น ให้ ชัด ชำ ความ ใน ข้อ นี้ เลื้อย ทั้ง ข้อ ใช้ ความ ดัง คือ ไป นี้ แทน

ข้อ ๒ เลื้อย เลื้อย เต็ม ยศ แบบ ทนิก คอ คอง เลื้อย ดี โม สร์ และ เลื้อย ทนิก สี่ สำหรับ ใช้ ใน การ ดี โม สร์ กลาง แจง นั้น ที่ คอ แะ, ที่ คน ข้อ มอ, ที่ ชาย ผ้า หลัง เลื้อย เป็น สลัก หลาก สี่ หมายถึง ตาม เหล่า ชำ ใน เป็น แพร สี่ หมายถึง ตาม เหล่า เว้น เถาะ แต่ เหล่า ราม หลวง (รักษา พระองค์) เหล่า เดียว ให้ มี สี่ หมายถึง เหล่า เป็น สี่ ดัง ผิด กว้าง เหล่า ราม ขรรฆคา (ไม่ใช่ ขดริบ ริบ ดวด)

ข้อ ๘) ตาม ความ ใน มาตรา ๘ ข้อ ๓ ซึ่ง ว่า ด้วย ผ้า ผูก คอ สี่ มา ซิก เลื้อย ผ้า กอง พด หลวง (รักษา พระองค์) นั้น ให้ เดิม ความ คือ ข้าง ทาย ข้อ ๓ นี้ ว่า (เว้น เถาะ แต่ เหล่า ราม หลวง (รักษา พระองค์) เหล่า เดียว ให้ มี สี่ หมายถึง เหล่า ที่ ขอบ ผ้า ผูก คอ ด้นาม เป็น สี่ ดัง)

ข้อ ๙) ตาม ความ ใน มาตรา ๘ ข้อ ๔ ซึ่ง ว่า ด้วย บ่า เลื้อย สี่ มา ซิก เลื้อย ผ้า กอง พด หลวง (รักษา พระองค์) นั้น ให้ ชัด ชำ ความ ตาม ที่ กล่าว ใน ข้อ ๔ นี้ ออก เลื้อย ทั้ง ข้อ ใช้ ความ ดัง คือ ไป นี้ แทน

ข้อ ๔ บ่า มีบ่าเป็น แผ่นน้ำ ตาม สี่หมาย เหล่า เจ็ว เเคาะ แต้
 เหล่า ราม หลวง (รักษาพระองค์) ให้ มี สี่หมาย เหล่า เป็น สี่แดง กว้าง
 ๓ เซ็นติเมตร ยาวไม่เกิน แคร์ิม คอ ถึง ปลายบ่า ทำเป็น รูปสี่
 เหลี่ยม มี คัน บ่า เป็น รูปมน ที่ต่อ ปลายบ่า ทำเป็น รูป ๓ มุม (วัดตาม
 แขนง มุม กว้าง ๑๘ เซ็นติเมตร) สำหรับ คัด ห้อย ที่ ปลายบ่า และ ที่
 คัน บ่า มี รัง สำหรับ กัด ตัก กับ กระจุม ทองเกลี้ยง ที่ คัด ห้อย กับ เสือ (บ่า ที่ กัดว่า
 นี้ ให้ ใช้ เเคาะ แต้ ใน กอง พด หลวง (รักษาพระองค์) กอง พด เดี่ยว

ข้อ ๑๐) ตามความใน มาตรา ๙ ว่าด้วย บั๊ นายหมู่ และ พด เสือ
 เอก,โท ในกองพดหลวง (รักษาพระองค์) นั้น ให้ ชัด ช่า คำว่า “แด
 พด เสือ เอก,โท นั้น เสี้ย” กับ คอน ช่าง ท้าย มาตรา ๙ ซึ่ง มีความ ว่า
 “(ส่วน บั๊ สำหรับ พด เสือ เอก,โท หมาย สี่ ตาม เหล่า)” นั้น ให้
 ชัด ช่า ความ ตาม ที่ กัดว่า มา นี้ ออก เสี้ย ทั้ง วรรค

ข้อ ๑๑) ตามความใน มาตรา ๑๒ ว่าด้วย สี่ เครื่อง หมาย เหล่า
 ต่าง ๆ ข้อ ๑ เหล่า ราม คือ คอน ที่ กัดว่า ช่าง ท้าย ข้อ ๑ ซึ่ง มีความ
 ว่า ส่วน ฉมา ซิก เสี้ย บ่า ที่ รัง กัด เหล่า ราม ใน กอง พด หลวง (รักษาพระองค์)
 นั้น ให้ มี เครื่อง หมาย เป็น พิเศษ กว่า สี่ มา รัง ธรรม มา คือ บ่า เป็น
 บ่า กลั ยว ใหม่ แง นี้ ให้ ชัด ช่า เเคาะ คำว่า (บ่า เป็น บ่า เดี่ยว ใหม่
 แง) ออก เสี้ย ให้ แก่ เป็น ว่า บ่า เป็น สี่ แง

ข้อ ๑๕) ตามความใน มาตรา ๑๒ ข้อ ๒ เหล่าม้า คือคอน

คนที่กล่าวข้างท้ายข้อ ๒ ซึ่งมีคำว่า ส่วนสมาชิกเดือบ่าที่สังกัด
 เหล่าม้าหวง (รักษาพระองค์) นั้น ให้มีเครื่องหมายติดที่บ่าและ
 ฝ่ามือคอสดนาม คือ บ่าเป็นบ่าเกลียวสี่ขาอ้น ให้ขีดฆ่าเฉพาะ
 คำว่า (บ่าเป็นบ่าเกลียวสี่ขาอ้น) ออกเสีย ให้แก้เป็นว่า บ่าเป็นสี่ขาอ

ข้อ ๑๓) ตามความในมาตรา ๑๒ ข้อ ๓ เหล่าช้าง คือคน
 ที่กล่าวข้างท้ายข้อ ๓ ซึ่งมีคำว่า ส่วนสมาชิกที่สังกัดเหล่าช้าง
 หวง (รักษาพระองค์) ให้มีเครื่องหมายติดที่บ่าและฝ่ามือคอสดนาม
 คือ บ่าเป็นบ่าเกลียวสี่น้ำเงินแก่น้ ให้ขีดฆ่าเฉพาะคำว่า (บ่าเป็น
 บ่าเกลียวสี่น้ำเงินแก่น้) ออกเสีย ให้แก้เป็นว่า บ่าเป็นสี่น้ำเงินแก่น้

ข้อ ๑๔) ตามความในมาตรา ๑๒ ข้อ ๔ เหล่าจักรยาน คือ
 คนที่กล่าวข้างท้ายข้อ ๔ ซึ่งมีคำว่า ส่วนสมาชิกเดือบ่าที่สังกัด
 เหล่าจักรยาน หวง (รักษาพระองค์) ให้มีเครื่องหมายติดที่บ่าและ
 ฝ่ามือคอสดนาม คือ บ่าเป็นบ่าเกลียวสี่คินแดงน้ ให้ขีดฆ่าเฉพาะ
 คำว่า (บ่าเป็นบ่าเกลียวสี่คินแดง) ออกเสีย ให้แก้เป็นว่า บ่า
 เป็นสี่คินแดง

อนึ่ง หมวกดำรัยใช้ในเหล่าจักรยานนั้น ให้ใช้หมวกหมีบคดตไป
 ดำรัยในการแต่งกายเดือบ่าทุกอย่าง (ส่วนหมวกดำหลอดดำใบกว้าง
 นั้นเลิกใช้ต่อไป)

ข้อ ๑๕) ตามความในมาตรา ๑๒ ข้อ ๕ เหล่าพาหะ คือ
 คนที่ ^{12/10/2566}กล่าวข้างท้ายข้อ ๕ ซึ่งมีคำว่า ส่วนสมาชิกเดือบ่าที่

ตั้งกีดเหล่าพาหนะ หลวง (รักษาพระองค์) นั้น ให้มีเครื่องหมาย
มีที่ม้าและผ้าผูกคอต้นาม คือ ม้าเป็นม้าเกลียวสีเลือดหมูนั้น ให้
ข้าพเจ้าเฝ้าฯ คำว่า (ม้าเป็นม้าเกลียวสีเลือดหมู) ออกเสีย ให้แก่
เป็นว่า ม้าเป็นสีเลือดหมู

ข้อ ๑๖) ตามความในมาตรา ๑๒ ข้อ ๖ ว่าด้วยเครื่องหมาย
แพทย์ คือ ตอนที่กล่าวข้างที่ ข้อ ๖ ซึ่งมีความว่า ส่วน
นายแพทย์ในกองพลหลวง (รักษาพระองค์) ให้มีเครื่องหมายเหมือน
ผู้ประจำแห่งอื่น ๆ แต่อย่าให้ใช้ม้าเกลียวสีเขี้ยว นั้น ให้ ข้าพเจ้า
เฝ้าฯ คำที่ว่า (แต่อย่าให้ใช้ม้าเกลียวสีเขี้ยว) ออกเสีย ให้แก่
เป็นว่า อย่าให้ใช้ม้าตามกรมกองที่ตนสังกัด

ข้อ ๑๗) ตามความในมาตรา ๑๔ ซึ่งกล่าวด้วยอักษรย่อนาม
มณฑลสำหรับติดกึ่งกลางม้าเสื้อตามที่กล่าวมาแล้ว สำหรับมณฑลต่าง ๆ
ซึ่งยังมีได้กล่าวถึง กองพลหลวง (รักษาพระองค์) ไว้ด้วยนั้น ให้
เดิมเครื่องหมายติดม้าเสื้อแห่งต้นฉีกกองพลหลวง (รักษาพระองค์)
คือข้างท้ายมาตรา ๑๔ ดังนี้

ส่วนกองพลหลวง (รักษาพระองค์) นั้น ให้มีเครื่องหมายอักษร
พระบรมนามาภิไธยย่อ ว. พระมหามงกุฎของติดที่กึ่งกลางแผ่นเครื่องหมาย
ติดม้าเสื้อเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๘) ตามความในหมวดที่ ๗ ว่าด้วยเครื่องหมายยศแล
เครื่องหมายเหล่าทัพไปในมาตรา ๑๕ นั้น ให้ขีดฆ่าความที่กล่าว
ในมาตรา ๑๕ นี้ ออกเสียทั้งมาตรา ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

12/10/2566

มาตรา ๑๕) ต่มาชิกเลื่อ บำ คัม ชัยค เปน ชัน นายกอง นายหมวด และ นายหมู่ นั้น ให้ มี เครื่องหมาย ชัน ชัยค คิตที่ แผน เครื่องหมาย คิต บำ เลื่อ และ ที่ แชน เลื่อ ขาง ซ้าย เปน กำหนด ต่าง กัน ความ ชัน ชัยค ดัง นี้

ข้อ ๑) บรรดา นายกอง ให้ มี จักร์ ของ กลม คิต ที่ แผน เครื่องหมาย คิต บำ เลื่อ ตาม ลำดับ ชัน ชัยค คือ :-

นายกองใหญ่	๔ จักร์
นายกองเอก	๓ จักร์
นายกองโท	๒ จักร์
นายกองตรี	๑ จักร์

ข้อ ๒) นายหมวด ให้ มี จักร์ ของ กลม คิต ที่ แผน เครื่องหมาย คิต บำ เลื่อ เช่น เดียว กับ นายกอง เปน กำหนด ชัน ชัยค คือ :-

นายหมวดเอก	๓ จักร์
นายหมวดโท	๒ จักร์
นายหมวดตรี	๑ จักร์

ข้อ ๓) นายหมู่ ให้ มี บัง คิตที่ แชน เลื่อ ขาง ซ้าย เหนือ ข้อ คอก ตาม ลำดับ ชัน ชัยค คือ :-

นายหมู่ใหญ่	๔ บัง
นายหมู่เอก	๓ บัง
นายหมู่โท	๒ บัง
นายหมู่ตรี	๑ บัง

ข้อ ๑๙) ตามความในมาตรา ๒๐ ว่าด้วยเครื่องหมายของคริกซ์
เดือนนั้น ให้ ชด ชำ เหวาะความใน ข้อ ๒ ตอน (ค) ออกเสีย
ทั้ง ตอน ให้ แก่ เป็น ใช้ ความ ดัง ต่ ไป นี้ แทน :-

ค. นอกจากเวลาที่เขาเวร ประจำการหรือแต่งเครื่องตีโมธร์แล้ว ก็
ไม่ต้องใช้ สายรัดคาด เว้น เฉพาะ แล เมื่อ มี หมาย หรือ คำ ดัง ให้ แต่ง ตมยส์
จึง ให้ บรรดา ของ คริกซ์ และ นาย เลือ บาริบ ใช้ ช้ มิ ได้ เขา เวร ประจำ การ นั้น
ใช้ สายรัดคาด คาด ต่ เหว นอก เลือ เช่น เดียว กับ นาย หมวด และ นาย กอง

ข้อ ๒๐) ตาม ความ ใน มาตรา ๒๖ ซึ่ง มีความ ว่า เพื่อให้
สังเกตเห็นได้ ว่า ผู้ ไต เป็น เจ้าน่า ที่ ประจำ พนท ได ใน กรม บัญชา การ ทตาง
ของ คณะ เลือ บ่า ให้ มี เครื่อง หมาย เป็น ปลอก ผ้า หรือ สลึง หลาด พน
ที่ แขน ขว เหว ข้อ คอก มี สลึง แด เครื่อง หมาย แปร ตก กัน ต่ ไป นี้ นั้น
ให้ ชด ชำ ความ ที่ กล่าว มา นี้ ออก เสีย ใช้ ความ ดัง ต่ ไป นี้ แทน :-

มาตรา ๒๖) เพื่อให้สังเกตเห็นได้ ว่า ผู้ ไต เป็น เจ้าน่า ที่ ประจำ พนท
ได ใน กรม บัญชา การ ทตาง ของ คณะ เลือ บ่า ให้ มี เครื่อง หมาย เป็น
ปลอก ผ้า หรือ สลึง หลาด พน ที่ แขน ขว เหว ข้อ คอก กับ เลือ ทุก ชนิด ดัง
มี สลึง และ เครื่อง หมาย แปร ตก กัน ดัง จะ กล่าว ต่ ไป นี้

ข้อ ๑ พนท เลื่อนาธิการ เลือ บ่า ปลอก พนท คำ กวาง ๑๐ เช่น คิมเตอร์

มี ขอบ สลึง แด ขาง ตะ ๒ เช่น คิมเตอร์ กวาง มี เครื่อง หมาย เป็น รูป

กระบี่ ขว บก ตวย โหม ทอง

ข้อ ๒ พแนกปลัดเสียบ ปลอกพนักกว้าง ๑๐ เซนติเมตร

มีขอบสี่ข้าง ข้างละ ๒ เซนติเมตร กว้าง มีเครื่องหมายเป็นรูปปลอก
ชนวนไขว้ปากด้วยไหมทอง

ข้อ ๓ พแนกตั้งเตเสียบ ปลอกพนักกว้าง ๑๐ เซนติเมตร

มีขอบสี่เหลี่ยม ข้างละ ๒ เซนติเมตร กว้าง มีเครื่องหมายเป็นรูป
ปลอกชนวนไขว้ปากด้วยไหมทอง

ข้อ ๔ พแนกยกกระบัตรเสียบ ปลอกตั้งวงน กว้าง ๑๐ เซน

ติเมตร กว้าง มีเครื่องหมายเป็นรูปกระดาน ตกศอกด้วยไหมทอง

ข้อ ๕ พแนกแยกกายเสียบ ปลอกสี่เหลี่ยม กว้าง ๑๐ เซน

ติเมตร กว้าง มีเครื่องหมายเป็นรูปนาโคกด้วยไหมทอง

ข้อ ๖ พแนกจเรเสียบ ปลอกสี่เหลี่ยม กว้าง ๑๐ เซนติเมตร

กว้าง มีเครื่องหมายเป็นรูปนาเสียบด้วยไหมทอง

ข้อ ๗ พแนกด้ารดเสียบ ปลอกสี่เหลี่ยม กว้าง ๑๐ เซนติเมตร

กว้าง มีเครื่องหมายเป็นรูปนาเสียบด้วยไหมทอง

ข้อ ๘ บรรตนาขมพริ้ว ปลอกสี่เหลี่ยม กว้าง ๑๐ เซนติเมตร

กว้าง มีเครื่องหมาย กษัตริย์ มอญนาโถม

อนึ่ง ผู้ที่เป่าเจ้าน้ำที่ประจำกองบัญชาการ กองพลต่าง ๆ นั้น ให้ใช้
ปลอกพนักเช่นหมายถึงตาม พแนกตั้ง ก้าว มา แดง ขาว บนนี้ แต่ส่วนเครื่องหมาย
หมายที่กลาง ปลอกนั้นให้ใช้ ศต ตัว อักษร ย่อ นาม มณฑล ขนาด ๓ เซน
ติเมตร 12/10/2566

ข้อ ๒๑) ตามความในมาตรา ๒๘ ซึ่งกล่าวด้วยเครื่องแต่งตัว
ดมาชิกของ ทนบ นั้น ให้จัดซื้อ ความที่กล่าวใน มาตรา นี้ ออกทั้ง มาตรา
ใช้ความดังต่อไปนี้แทน :-

มาตรา ๒๘) เครื่องแต่งตัวดมาชิกของ ทนบ ให้มี เช่นเดียวกับ
ดมาชิกประจำการ ผิดแต่ไม่ให้คิด เครื่องหมายอักษร พระบรมนามา
ภิไธยย่อ จ. ป. ร. ที่คอ หรือ ทัก ชนิด

ข้อ ๒๒) ตามความในมาตรา ๒๙ ซึ่งกล่าวด้วยเครื่องแต่งตัว
ดมาชิกของ ทนบ นั้น ให้จัดซื้อ ความที่กล่าวใน มาตรา นี้ ออกเสียทั้ง
มาตรา และให้ ใช้ความดังต่อไปนี้แทน :-

มาตรา ๒๙) เครื่องแต่งตัวดมาชิกของ ทนบ ให้มี เช่นเดียวกับดมาชิก
ธรรมดาที่กล่าวมาแล้ว ผิดแต่มีเปลี่ยนแปลง เฉพาะบางอย่าง คือ :-

๑. หมวก ดักหัดดำใบพับ เฉพาะ ดมาชิกของ ทนบ ซึ่งเดิม
ดักด อยู่ใน กอง รักษา พระองค์ นั้น ที่ริมใบ หมวก ให้ มี ขด้นริม ลวด
สีเทา กว้าง ๑ เซนติเมตร

ส่วน หมวก นั้น นั้น เป็น ฟัน ดักหัดสีดำ ขด้น ลวด สีเทา

๒. เสื้อ เต็ม ยศ คง ใช้เสื้อ เทคนิคคอ แบบ อย่าง ที่ใช้ อยู่ เดิม ที่ริม
แบบ คอ เสื้อ, ริม หน้าอก เสื้อ, ริม ใบพับ ปาก กระเป๋ เสื้อ, ที่ริม ชายผ้า
หลัง เข็ม แด่ ตาม คอ เต็ม เสื้อ เป็น ขด้น ลวด สีเทา ก็มี ผ้า ผูก คอ แพรดำ
ผูก อย่าง ธรรมดา สำหรับใช้ ประกอบกับ เต็ม ผี โดย เฉพาะ

๓. เสื้อ ตัด โฉม คง ใช้เสื้อ ตัด โฉม ที่ ใช้ อยู่ เดิม ที่ริม แบบ คอ เสื้อ
และ ริม ขั้ว ผี เป็น ขด้น ลวด สีเทา

๔. แผ่นเครื่อง หมายถึง บอร์ด ให้ ใ้ใช้บ้างตาม สังกัด มณฑล ซึ่ง สนธิ ภูมิธำเนา ส่วนเครื่องหมายอักษรพระบรมนามาภิไธยย่อ อ. ป. ร. ซึ่ง เติมไว้ ติด กบช เอื้อทกชนิดนั้น ให้ ยายไป ติด ที่ กิ่ง กวาง แผ่น เครื่อง หมายถึง บอร์ด (เด็กไปใช้ ติด ที่ คอ คอไป)

๕. แถบทางเกา เต็ม ยศ และ แถบทางเกา สโมลด์ร เปน แถบ สักหดาด ดีเทา กวาง ๓ เซนติเมตร

๖. สาย นกหัวต เปน ดีเทา

๗. อนึ่ง เสื้อ สำหรับใช้ ในราชการ สนามโดย เสนาะนั้น ให้ ใช้ เสื้อ เซต สี ดีเทา แทน สี ตา

๘. ผ้า นก คอ สนามใช้ ตาม ดี ประจำ มณฑล ซึ่ง ตั้ง ภูมิธำเนา

ข้อ ๒๓) ตาม ความใน หมวดที่ ๑๐ ว่า ด้วย กำหนด การ แต่ง ตัว มาตรา ๓๖ เสนาะ ตอน ที่ กล่าว ถึง การ แต่ง กาย ครั้ง ยศ นั้น ให้ ขีดฆ่า ความใน ตอน ที่ กล่าว ถึง การ แต่ง กาย ครั้ง ยศ ออก เสีย ทั้ง ตอน ใช้ ความ ดัง ต่อ ไป นี้ แทน :-

ครั้ง ยศ เช่นเดียวกับ เต็ม ยศ ผิด ว่า ปดต แผ่น เครื่อง หมายถึง บอร์ด เื่อ แล ไม่ ค ด จำ รกต ส่วน นาย กอง ให้ ใช้ หมวก ขน นาสา เด็ก แทน หมวก พู่ขนนก ชาวใหญ่

ข้อ ๒๔) ตาม กำหนด แต่ง กาย เครื่อง สโมลด์ร ซึ่ง มี กำหนด แต่ง เปน ๒ อย่าง คือ สำหรับ การ สโมลด์ร อัน เปน ที่ กาย ใน ร่ม อย่าง หนึ่ง และ สโมลด์ร กวาง แจง อีก อย่าง หนึ่ง นั้น ให้ คง เปน ไป ตาม กำหนด เต็ม

เวน แต่เครื่อง หมายถึง ยศคือ บัง เดก หรือ จักร ทอง ซึ่ง เติมไซ คัด ที่
 แบะคองเสื่อ นน ให้เตกไม่ไซค่อไป ส่วน ชัน นาย หมู่ เปน อนให้ ไซ คัด
 บังใหญ่ ที่ แชนเสื่อ ขาง ซาย ส่วน ชัน นาย หมวด และ นาย กอง นน
 ในเวลาแต่ง เครื่องตี โมตรไม่ คองไซ เครื่อง หมายถึง คัด ที่ นำ ออก เพราะ
 มี ยศคร ที่ ขอน มอ ปน เครื่อง หมายถึง ยศ คือ แดง กับ เสื่อ ทูณิก ที่ ดำหรับ
 ไซ แต่ง ประกอบใน การตี โมตร กตาง แฉง นน ให้คองไซ เสื่อ ทูณิก คอ แบะ
 ที่ ไซ อยู่ เติม นน เอง เวน แต่ สี่ เครื่อง หมายถึง เหล่า เถาะ รวบ หลวง
 (รักษาพระองค์) ซึ่ง เติม เปน สี่ เหลดของ อยู่ นน ให้ แปลง เปน สี่ มตง

ข้อ ๒๕) การ แต่งกายของ กอง เสื่อ บ่า ที่ ไป เปน แวด เกียรตยศ ใน การ
 ไต ๆ นั้น ให้ สี่ มาสิก ที่ ไป ใน แวด เกียรตยศ ไซ แต่ง เครื่อง ปรกติ ผูกผ้า
 ผูก คอ สี่ นาม ทั้ง สี่ น ส่วน ชัน นาย บัง กับ บัญชา คือ นาย กอง, นาย หมวด,
 และ นาย หมู่ นน ก็ ให้ แต่ง เครื่อง ปรกติ เช่น เดียว กับ พล เสื่อ บ่า ทุก
 ประการ ถ้า มี หมายถึง หรือ คำ ตั้ง ให้ แต่ง เติม ยศ ก็ ให้ นาย หมวด

นาย กอง คัด สี่ ยศ คัด ส่วน นาย กอง ไซ หมวด พู่ ชน นกใหญ่
 เพราะ นน เมื่อ การ แต่ง กาย ของ พล เสื่อ บ่า ที่ ประจำ แวด ตาม ที่
 ไต กำหนด ให้ ไซ เครื่อง ปรกติ คดลตไป นน บรรดา พล เสื่อ บ่า ทั้ง หลาย
 ที่ ไม่มี คำ ตั้ง ทวิ พย พอ จะ จิต หา เครื่อง ยศ อย่าง อื่น ๆ ไต นน ก็ ไม่
 เปน การ จำ เปน เสื่อ แล้ว ใน การ ที่ จะ ต้อง ขวน ขวาย หา เครื่อง แต่ง กาย อย่าง
 อื่น ๆ นอก จาก เครื่อง ปรกติ ให้ เปน การ เบ็ดเตล็ด ทวิ พย โดย ไม่ จำ เปน

เว้นแต่พูดเสียบ้าง คนที่มีกำลังทรัพย์ ซึ่งมีประสงค์จะแต่งเครื่องยศอย่างอื่นนอกจากเครื่องประดับสำหรับในโอกาสสำคัญ (ซึ่งมีได้เกี่ยวกับการประจำแถว) เพื่อความงดงามพิเศษแล้ว ก็อนุญาตให้จัดหาแต่งได้ตามความพอใจ

ข้อ ๒๖) ตามความในมาตรา ๓๖ ว่าด้วยการแต่งกายเครื่องประดับ นั้น ให้ขีดฆ่าความเฉพาะในตอน ที่กล่าวถึงกำหนดการแต่งกายเครื่องประดับ นั้น ออกทั้ง ตอน ให้เปลี่ยนใช้ความดังต่อไปนี้แทน :-

ปรกติ มีกำหนดแต่ง ๒ อย่าง คือ

อย่าง ที่ ๑ ปรกติโดยดำตอง หมวก สักกด หาด ต่า โป๊ว กวาง เสื้อ เซ็ด ผ่า ต่า กางเกงไทย หรือ กางเกง ชีมา แด้ว แต่ มิน่า ที่ จะ ใช้ อยาง ไร ผัก ผัก คอ ดาย เตื่อ รอง เท้า ชนิด รอย เซือก หรือ รอง เท้า ส่ง ส้น บับ แขง หนึ่ง ต่า ซึ่ง แด้ว แต่ จะ ส่วรวม กางเกง ชนิด โด คาด เข็ม ขด เห็น บัด ชัน นาย กอง แดระ นาย หมวด คาด กระทบ เต็ก ส้น ไม เทา นน จะ เตื่อ หรือ ไม เตื่อ แด้ว แต่ ความ สัดวก

ทั้ง น ถ้า เปน สุ่มา ซัก สักกด กอง พล หลวง (รัชชา พระ องค์) หรือ กอง รัชชา พระ องค์ ก็ ให้ ใช้ บัก ชน นก เต็ก ที่ ขวา หมวก

อย่าง ที่ ๒ ปรกติ ธรรมตา ซึ่ง เนอง ในการ ผัก หัด หรือ การ ประชุม แถว นั้น ให้ มี กำหนด แต่ง เช่น เตียว กับ อยาง ที่ ๑ ที่ กล่าว มา แด้ว นิด แต่ เปลี่ยน ผ่า ผัก คอ ดาย เตื่อ เปน ใช้ ผ่า ผัก คอ ส้น นาม แทน ส้น ชัน นาย กอง แดระ นาย หมวด นั้น ให้ ส่วย กระทบ เตียว (แดง ดไม่ เตื่อ ไม เทา)

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๔๐๗

ทรงให้เจ้านายปฏิบัติ การ ตาม ที่ เถิก ไข เปลี่ยน แปรดิง ใหม่ นี้ แต่
บัด นี้ เปน ดันไป

ประกาศ มาณวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เปน วันที่ ๑๔๗๐ ในรัชกาล บัทยันนี้
(เด่ม ๓๑ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน หน้า ๔๒๖)

ประกาศกรมบัญชาการเสื่อป่า

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ให้เปลี่ยน นามของ จักรยาน ชนาน นามเรียกใหม่ว่า “กองเดินข้าว”
ส่วน กองเดินข้าวในกองพลหลวง (รักษาพระองค์) นั้นให้เรียกว่า
“กองเดินข้าวหลวง (รักษาพระองค์)” แต่บัดนี้ เปน ดันไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เปน วันที่ ๑๔๗๐ ในรัชกาล บัทยันนี้
(เด่ม ๓๑ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน หน้า ๔๔๓)

พระราชกฤษฎีกา
ที่ระให้ฐาน เพิ่มเติม
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ เฉพาะ เจ้าพระยาขรรค์มารชิกร
ณ วันที่ 12/10/2566
ณ วันที่ ... เสด็จมาที่ กระทรวงวัง ตั้งว่า

ตามราชประเพณีแต่ก่อนสืบมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินประทับ
 อยู่ณที่ใด ๆ การพิทักษ์รักษา ก็ต้องมีเป็นธรรมเนียม ถ้าประทับในที่
 ระโหฐาน (อันว่ามีใช้ที่เสด็จออกให้พระบรมวงษานุวงศ์ และข้าทูลลออง
 ชุดพระบาทเผ่า ซึ่งมีกำหนดแล้วนั้น) การพิทักษ์รักษา ก็เป็นประเพณี
 ที่เจ้านายที่ทงปวง จะต้องปฏิบัติให้เป็นระเบียบอันถาวรยังเช่นอยู่
 ทุกเมื่อ บางคราวที่มีพระราชประสงค์เป็นอย่างอื่น ก็พระราชทานโอกาส
 โดยเฉพาะ แต่บัดนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีได้ประทับอยู่แต่
 ในพระบรมมหาราชวังแห่งเดียว มีที่เสด็จแปรพระราชสำนักแต่ประพาศ
 ณที่ต่าง ๆ เพื่อทรงพระราชวิจารณ์ตรวจตรากิจการทั่วปวง อันจะเป็น
 ประโยชน์แก่บ้านเมือง ให้ทันแก่สมัย

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่ง ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
 ให้ด้วย ราชประเพณี แลพระราชนิยม ให้เจ้านายที่ปฏิบัติให้ถูกต้อง
 ด้วยราชประเพณีที่มีมาแต่โบราณกาล แลเพิ่มเติมขึ้นอีกตามเวลาที่ควร

๑ ที่ระโหฐาน ซึ่งเรียกว่า ภายในอุทยานใน ผู้ใด ๆ ไม่ว่าหญิง
 ฤชาย จะเข้าออกโดยพลละคนไม่ได้ ต่อได้รับพระราชทานพระบรม
 ราชานุญาตแล้ว จึงจะเป็นอันเข้าออกได้

๒ ที่ใดที่เรียกว่า พระที่นั่ง ฤ พระตำหนัก ฤ พลับพลา ฤ ที่
 ประทับ ณค้ายหลวง ฤ ในเรือ ฤ ในแพ แต่ที่ใด ๆ ก็ดี ซึ่งพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับอยู่ทั้งนี้ ให้เป็นอันเข้าใจว่า เป็นเขต
 แคว้นเขาควาในข้อ ๑ ผู้ใด ๆ ทั้งหญิงแลชาย ซึ่งมีใช้เจ้าพนักงานอัน

๒12/106256๑

ประจำตำแหน่ง ซึ่ง ทรง อนุญาต เปน ผู้ที่ ประจำ อยู่ แดงไว้ ท่าน ห้าม
มิให้ เขา ออก เปน อินชาก เว้นไว้ แต่ ผู้ นั้น ไ้ รับ พระราชทาน พระบรม
ราชานุญาต โปรด ให้ เชิญ เขา ไป จึง จะ เขา ไป ได้

๓ ให้ เจ้านาย อัน ประจำ ตำแหน่ง รัชกาลกร มี อำนาจ ใน นานี้ ห้าม
ปราม จับ คุม ผู้ ที่ ผิด พ้น พระราชนิยม อัน นี้ ได้ ทุก เมื่อ ไม่ว่า บุคคล ชนิด ไ้

๔ ให้ เสนาบดี กระทรวงวัง เปน นาท รัชชา พระราชกฤษฎีกาน ให้
เป้น ไป จง ถูก ถ้วน โดย พระราชนิยม แต่ พระราชกฤษฎีกาน ให้ นับ เนื้อ
อยู่ ใน กฎมณเฑียรบาล ด้วย เหมือน กัน

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป้น วันที่ ๑๔๗๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน หน้า ๔๔๔)

ประกาศให้ ใช้หมวกหมั้น
เครื่องส ไมสวแห่งข้าราชการ ในพระราชสำนัก

เจ้าพระยารวมกรณชิกรณชิบตี เสนาบดี กระทรวงวัง รับ พระ บรมราช
โองการ คำว่าดี เห็นเอตเห็นเอตระหม่อม ตั้งว่า การ แต่งกาย เครื่องส ไมสว
แห่ง ข้าราชการ ใน พระ ราชสำนัก ซึ่ง ใช้หมวกกับ อยู่ ณ บัดนี้ ยัง ไม่ เหมาะ
แต่ เปน คารวะ อัน ควร จึง ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เด็ด ใช้
หมวกกับ นัน เสร็จ เปลี่ยน เปน ใช้หมวก หมั้น แทน ตั้ง มี คำหนด ส
หมาย กรมต่าง กัน ดังนี้

๑ ข้าราชการ กรมมหาดเล็ก หมวก หนึ่ง พัน ดักหลอด ดีด้าเงิน ทรง หมวก แด ขดิม ถวด ตะเข็บ หมวก เป็น กำมะหยี่ ดีด้าเงิน คิด คุม ตรา พระ มหา มงกุฎ เงิน ที่ หน้า หมวก ๒ เม็ด

๒ ข้าราชการ กระทรวงวัง หมวก หนึ่ง พัน ดักหลอด ดีด้า ทรง หมวก แด ขดิม ถวด ตะเข็บ หมวก เป็น ดักหลอด ดี บาน เย็น คิด คุม ตรา พระ มหา มงกุฎ ทอง ที่ หน้า หมวก ๒ เม็ด

๓ ข้าราชการ กรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก. กรมราช เสดนาการ
- ข. กรมพระคตง ข้างที่
- ค. กรมพระนิตคำตศร์
- ฅ. กรมคีตปากร
- ง. โรงเรียน ข้าราชการ พดเรือน
- จ. โรงเรียน ราชวิทยาลัย
- ฉ. บรรดา นายแพทย์ กระทรวงวัง

ให้ ใช้ หมวก หนึ่ง พัน ดักหลอด ดีด้า แด คิด คุม ตรา พระ มหา มงกุฎ ทอง เช่น เดียว กับ ข้าราชการ กระทรวงวัง ผิด แ่ ทรงหมวก แด ขดิม ถวดตะเข็บ หมวก หนึ่ง เป็น ดีหมาย ตาม ดั่งกัต กรม คือ กรม ราช เสดนาการ หมวย ดีด้า กรม พระ คตง ข้าง ที่ หมวย ดีฟ้า กรม พระ นิตคำตศร์ หมวย ดีขาว กรมคีตปากร หมวย ดีเจอดหมู โรงเรียน ข้าราชการ พดเรือน หมวย ดีด้า โรงเรียน ราชวิทยาลัย หมวย ดีขาว และ บรรดา นายแพทย์ กระทรวงวัง

๔ ข้าราชการ กรม พระ ตำรวจ หมวก หนีบ พ้น สึกหลาดดำ ทรง เป็น สึกหลาดดี หน้าเงิน ตาม ตะเข็บ หมวก เป็น ขดืบ ถวด ตี๋ นานเย็น แต่ ที่ ริม ขอบใบ พับ หมวก ตอนบน เติมนวดใหม่ทอง ขนาดกว้าง กิ่ง เช่นคิมเคอร์ ตาม ริม รอบใบ พับติด ตุม ตรา พระ มหามงกุฏ ทอง เช่นเดียวกับ ข้าราชการ กระทรวงวัง

๕ นาย ทหาร โน กรม ทหาร รักษาวัง ใช้ หมวก หนีบ พ้น สึกหลาดดำ ทรง หมวก และ ตะเข็บ เป็น ขดืบ ถวด ตี๋ นานเย็น เช่นเดียวกับ ข้าราชการ กระทรวงวัง ที่กล่าว มา แล้ว ผิด แต่ใช้ ตุม ทอง เกดียง แทน ตุม ตรา พระ มหามงกุฏ แต่ใช้ ตรา ประทุม อุดนาโถมติด ที่ ข้าง ซ้าย หมวก ด้วย

ให้ ใช้ หมวก หนีบตาม ที่ กำหนดใหม่ ตั้งแต่วัน ประกาศนี้ เป็นต้นไป แต่เด็กไม่ใช้ หมวก ทัพ เว้น แต่ กรม ทหาร รักษาวัง ซึ่งมี นำ ที่ ต้อง ใช้ หมวก ทัพ กับ เครื่อง แต่ง กาย อย่าง อื่น ๆ นอกจาก เครื่อง สี่ โมตร์ นั้น ก็ อนุญาตให้ คง ใช้ หมวก ทัพ ไป ตาม เดิม

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
(เดิม ๓๑ วันที่ ๒ ธันวาคม ปี ๔๕๗)

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว ทหารบก

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ ให้แก้ไขเพิ่มเติมความใน พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว ทหาร บก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ตั้งต่อไป

๑) ตามความใน มาตรา ๘ ให้ยกเด็กและ ชีตฆ่าเสีย ทั้ง มาตรา ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

มาตรา ๘ นายสืบพดทหารใน กรม กอง ทหาร รักษาพระองค์ นอก จาก กรม ทหาร รวบ ที่ ๑ มหาดเล็ก ฯ กรม ทหาร รวบ ที่ ๑๑ ฯ กรม ทหาร มาที่ ๑ ฯ เฉพาะ พดรบ และ จำพวก แกรวง ให้ มี เครื่อง แต่ง ตัว เพิ่ม ขึ้น ดังนี้

ข้อ ๑ หมวกแฉ่งเม็ดสีขาว มียอด มี ไซร์คาง มีตราที่หน้าหมวก

ข้อ ๒ (๑) ปดอกคอ แดง ข้อมือ หมายถึง ตาม เหล่า หรือ ชนิด หรือ จำพวก มี ขดบ แถบ เหลือง ที่ ปดาย คอ ๑ เส้น ที่ ข้อมือ ๒ เส้น สำหรับ สรรวม กับ เสื้อ แบบ ราชการ ดีเทา

(๒) คันชีพ หนึ่งสีพาย ,,

๒) ใน มาตรา ๑๔ ข้อ ๒ ตามความใน หมายเลข ๓ ให้ยกเด็ก และ ชีตฆ่าเสีย ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

(๓) ปดอกคอ แดง ข้อมือ หมายถึง ตาม เหล่า หรือ ชนิด หรือ จำพวก มี ขดบ แถบ ทอง กว้าง ๑ เซ็นติเมตร ที่ ปดาย คอ ๑ เส้น ที่ ข้อมือ ๒ เส้น แต่ ชั้น นายพัน เพิ่ม แถบ ทอง กว้าง กิ่ง เซ็นติเมตร ๑ เส้น ใน ช่อง กตาง ระหว่าง ๒ เส้น ที่ ข้อมือ แดง ที่ ปดาย คอ สำหรับ สรรวม กับ เสื้อ แบบ ราชการ ดีเทา”

๓) ใน มาตรา ๑๕ ข้อ ๒ ตามความใน หมายเลข ๑ ใน คำ ซึ่ง ว่า “(๑) เสื้อ ดีก หาด รปท นิก ดีเทา คอ พิม เปลี่ยน เปน เสื้อ ดีก หาด รป ทนิก ดีแดง ” นั้น ให้ยกเด็ก และ ชีตฆ่าเสีย ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“(๑) เพิ่มเชื้อ สักหลาด รูปทูนิก สี่แฉง”

๔) ในมาตรา ๑๖ ข้อ ๒ ตามความใน หมายเลข ๑ ในคำซึ่ง
ว่า “(๑) เชื้อ สักหลาด รูปทูนิก สี่เทา คอพับ เปลี่ยน เป็นเชื้อ สักหลาด
รูปอุดาน สี่น้ำเงินหม่น” นั้น ให้ยกเลิก และ ชัด ข่าเสีย ใช้ความ
ดังต่อไปนี้แทน

“(๑) ปลดออก คอ และ ข้อ มีอ สำหรับ สี่รวม กับเชื้อ แบบ ราชการ สี่เทา
นั้น เปลี่ยน เป็นเชื้อ สักหลาด รูปอุดาน สี่น้ำเงินหม่น”

๕) ในมาตรา ๑๗ ข้อ ๒ ตามความใน หมายเลข ๑ ในคำซึ่ง
ว่า (๑) เชื้อ สักหลาด รูปทูนิก สี่เทา คอพับ เปลี่ยน เป็นเชื้อ สักหลาด
รูปทูนิก สี่น้ำเงินแก่” นั้น ให้ยกเลิก และ ชัด ข่าเสีย ใช้ความ
ดังต่อไปนี้แทน

“(๑) เพิ่มเชื้อ สักหลาด รูปทูนิก สี่น้ำเงินแก่”

๖) ตามความใน มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิก และ ชัด ข่าเสีย ทั้ง มาตรา
ใช้ความ ดังต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๘ นายทหารชั้นนายตบ นายร้อย นายพัน ในกรมกอง
รักษาพระองค์ นอกจากกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็ก ๑ กรมทหาร
ม้าที่ ๑ ๑ กรมทหารราบที่ ๑๑ ๑ เฉพาะ พลรบ และ จำพวก แตรวง
ให้มีเครื่องแต่งชุดเพิ่ม ขึ้น ดังนี้

(๑) กันชีพ ด้ายหนัง มีแถบทอง ทับสำหรับศพ

(๒) ที่วัดศตใหม่แดง ให้มีริ้วทองประดับเงิน”

๗) ตามความในมาตรา ๑๙ ให้ยกเด็กและชิตฆ่าเสียทั้ง มาตรา ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ บรรดานายทหาร ชั้น นายตบ นายร้อย นายพัน พลรบ และ จำพวก แกรวง ซึ่ง ประจำใน กรม กอง ทหาร รักษา พระองค์ ให้ มี งดของ ขดที่ ชอบ แผ่น ทาบ บ่า กับ ที่ ปดอก คอ แด ช้อมือ”

๘) ในมาตรา ๒๑ ข้อ ๒ ตามความใน หมวด ๑ ให้ยกเด็ก และ ชิต ฆ่าเสีย ใช้ความ ดังต่อไปนี้ แทน

“(๑) เพิ่มเนื้อ รูป ทุ๊ก ดีขาว คอ ช้อมือ และ ปาก กระเบา หลัง พัน ค้ำ บัก ทอง ตาย ช้อไชยพฤษ์

ส่วน ปดอก คอ และ ช้อมือ ซึ่ง หมายถึงตาม เหน่า หรือ ชนิด หรือ จำพวก มี ขดใบ แถบ ทอง นั้น เปลี่ยน เป็น หมายถึง แดง บาน เย็น มี บัก เป็น ตาย ถักที่ ปดอก คอ กับ มี ขดใบ แถบทอง กว้าง ๑ เซ็นติเมตรที่ ช้อมือ ๔ เส้น”

๙) ในมาตรา ๒๒ ตามความใน ข้อ ๑ ในความ ซึ่งว่า “แต่เสื้อ ตัก หลดา รุป ทุ๊ก ดีเทา คือ พับ ให้ มี บัก ทอง เป็น ตาย ถักที่ คอ” นั้น ให้ ยกเด็ก และ ชิต ฆ่าเสีย ใช้ความ ดังต่อไปนี้ แทน

“แต่ ปดอก คอ และ ช้อมือ ที่ ใช้ ส่วรวม กับ เสื้อ แบบราชการ ดีเทา ให้ มี บักทอง เป็น ตาย ถักที่ ปดอก คอ กับ มี ขดใบ แถบทอง กว้าง ๑ เซ็นติเมตร ที่ ช้อมือ ๔ เส้น”

๑๒๕ 12/10/2566
ที่ช้อมือ ๔ เส้น

๑๐) ตามความในมาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกและขีดฆ่าเสี้ยวทั้งมาตรา ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ทหารเหล่าต่าง ๆ หรือ ชนิดต่าง ๆ หรือ จำพวกต่าง ๆ ต้องหมายดีให้เห็น แปรลกกันที่แผ่นดิน ทามบ่า กับที่ปลอกคอ และ ข้อมือ ซึ่ง สำหรับใช้รวมกับเสื้อ แบบ ราชการ ดีงา และ แถบ กางเกง แต่เหล่าใด ชนิดใด จำพวกใดจะ หมายถึง อย่างไร ให้เสนาบดี กระทรวงกระลาโหม มีอำนาจ หมายดีบังคับกำหนดให้ ใช้ ดีเป็น เครื่องหมาย นั้น ได้ตามที่เห็นสมควร”

๑๑) ในมาตรา ๒๘ ให้เพิ่มข้อความในข้อ ๒ ดังดังนี้ “คือ นายทหาร ชั้น สัญญาบัตร และ นาย ตามคิดที่ กตาง บ่า นายสืบ พลทหาร คัดที่ ปลกย บ่า ตรง กตาง ของ เสน ตาม กวาง”

๑๒) ในมาตรา ๓๙ ให้เพิ่มข้อความในข้อ ๒ ดังดังนี้ “ที่รับราชการ ประจำ อยู่ใน กรม” กับตาม ความใน ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๘ ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกและขีดฆ่าเสี้ยวทั้งข้อ ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

ข้อ ๓ นายสืบพดทหาร กรมทหารม้าที่ ๑ (รักษาพระองค์) ให้แต่งตั้ง

เครื่อง	หมวด	ได้	ทาง	รอง	หมายเหตุ
เคมยศักดิ์	ยอดมณี	ตติยานต์ นางเงินหมื่น	ชั้นเงินแก่ รูปกางเกงขม้า	คำ	ต้นแบบชั้นหนึ่งคำ ศัพยาศินศัพท์
เคมยศักดิ์	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ประกิต	ยอดมณี	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
๖๖	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖

คำสั่งปฏิบัติตามที่ได้กำหนดไว้ มิใช่ได้แต่เฉพาะพระบรมราชโองการที่รับราชการประจำอยู่ในกรม ต่อมา
การแต่งเคมยศักดิ์ขาวและเครื่องยศตามที่กำหนดไว้ มิใช่ได้แต่เฉพาะพระราชดำริให้ใช้เสื้อออกตามแทน
แต่ใช้แบบราชการเท่า

12/10/2566

ข้อ ๔ นายสืบพลทททททททททททททท (วิชาพระองค์) ให้แต่งตั้ง

พ.ศ. ๒๔๙๖

เครื่อง	หมวก	เสื้อ	กางเกง	รองเท้า	หมายเขต
เต็มยศ	ยอดพระ ครุฑพาหะ	ทมิฬสีเงินแก่	ดำแถบ	ดำ	ศัพยคินัฟ
เต็มยศขาว	ยอต	แบบราชการเทา	สีเงิน แถบสี	สีน้ำตาล	ศัพยคินัฟ ฉาพนแข็งสีน้ำตาล
ครึ่งยศ	ยอต	ย	ย	ย	ศัพยคินัฟ ฉาพนแข็งสีน้ำตาล
ปรกติ	ทรงหม้อ คาดเทา	ย	ย	ย	ย
สีกหัด	ย	ย	ย	ย	ย

ค้นศัพท์ตามที่ได้อีกหมวดใดนี้ ใช้ได้แต่เฉพาะพลรบที่รับราชการประจำอยู่ในกรม ส่วนการแต่งเต็มยศขาวและครึ่งยศตามที่กำหนดไว้ นี้ ถ้าแต่เดิศจพระวรราชดำรินให้ใช้เสื้อ กางเกง รองเท้า เช่นเดียวกับแต่งเต็มยศ แต่แต่งครึ่งยศให้สวมกยอตไม่มีพระครุฑพาหะ

ข้อ ๕ นายสืบ พดทวารโณกรมของรักษาพระองค์ นอกจากกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็ ก กรมทหารม้าที่ ๑ กรมทหารม้าที่ ๑๑ ก กรมทหารราบที่ ๑๑ ก ให้แต่งตัวดังนี้

19/10/2566

เครื่อง	หมวก	เสื้อ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอด	แบบราชการ	สีน้ำเงิน แกว่งด้าน	สีน้ำตาล	ผาพันแฉ่งสีน้ำตาล สพายคันทิพ
เต็มยศขาว	๖๖	เทาดำรวม ปลดอกคอแดง ซอมือ	๖๖	๖๖	๖๖
ครึ่งยศ	๖๖	แบบราชการ	๖๖	๖๖	๖๖
ปรกติ	ทรงหม้อ คาดเทา	เทา	๖๖	๖๖	ผาพันแฉ่งสีน้ำตาล
ฝึกหัด	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖

คำสั่งพตามที่ได้กำหนดไว้ นี้ ให้ได้แก่เฉพาะพรรคที่รับราชการประจำอยู่ในกรม

ข้อ ๘ นายตบ นายร้อย นายพัน นอกจากกรมกอง
รักษาพระองค์ ให้แต่งตั้งนี้

เครื่อง	หมวก	เสื้อ	รัดคอ	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอด	แบบราชการ เทา ด้รวม ปดอกคอแดง ข้อมือ	ไหมแดง	แถบ	ดำ	
เต็มยศ	„	แบบราชการ	„	„	„	
ขาว		ขาว				
ครึ่งยศ	„	„	---	„	„	
ราตรี	ทรงหม้อ	„	---	แถบขาวาว	„	
ดำโมสร	ภาคขาว					
ปรกติ	ทรงหม้อ	„	---	แถบหรือสี น้ำเงินแก่	ดำหรือสี น้ำตาล	
	คาดขาว หรือกัน					
	คาดขาว					
ปรกติข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	---	„	„	
	คาดเทา หรือกัน	เทา				
	คาดเทา					
ฝึกหัด	ทรงหม้อ	„	---	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	
	คาดเทา					

ข้อ ๑๒ นายคาบ นายร้อย นายพัน กรมกอง รักษาพระองค์
 นอกจาก กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็ก ๆ กรมทหารม้าที่ ๑ ๆ
 กรมทหารราบที่ ๑๑ ๆ ให้แต่งตั้งดังนี้

เครื่อง	หมวด	เสื้อ	วิภคิต	กางเกง	รองเท้า	หมายเหตุ
เต็มยศ	ยอด	แบบราชการ เทา สวม ปกอกคอแดง ข้อมือ	ริ้วทอง ดัดเงิน	แถบ	ดำ	ใส่พ้าย กันชีพ
เต็มยศ	”	แบบราชการ ขาว	”	”	”	”
ครึ่งยศ	”	”	---	”	”	”
ราตรี	ทรงหม้อ	”	---	แถบขาว	”	
ดีไมตรี	คาดขาว					
ปรกติ ก.	ทรงหม้อ	”	---	แถบหรือดี น้ำเงินแก่	ดำหรือดี น้ำตาล	
	คาดขาว หรือกัน					
	คาดขาว					
ปรกติ ข.	ทรงหม้อ	แบบราชการ	---	”	”	
	คาดเทา หรือกัน	เทา				
	คาดเทา					
ฝึกหัด	ทรงหม้อ 2/10/2566 คาดเทา	”	---	สีน้ำเงินแก่	สีน้ำตาล	

กันชีพตามที่ได้อีกกำหนดไว้ ในใช้ โตแดดพรบ แถลงภาวะที่ประจำกรมในกรม

๑๓) ตามความในมาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกและขีดฆ่าเสียทั้งมาตรา
ใช้ความตั้งต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔๐ ตามที่ได้กำหนดการ แต่งตัว ไว้แล้ว ในมาตรา ๓๙
นั้น ให้เปลี่ยนแปลงเครื่อง แต่งตัว จากที่กำหนดไว้ ได้บางคราว ตาม
ที่จะ กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑ นายตาม นายร้อย นายพัน ซึ่งประจำใน แวด ทหารเรือ
บังคับบัญชา แวด ทหาร แม้ นายสิบ พด ทหาร ต้องใช้ รองเท้า สีใด ใช้
หมวก ชนิดใด สีใด ก็ต้องใช้ หมวก ชนิดเดียวกัน รองเท้า และ เสื้อ
สีเดียวกัน กับ นายสิบ พด ทหาร ตามความใน พระราชกำหนด ที่ นายสิบ
พด ทหาร แต่งได้ และ ตาม ชั้น ที่ แต่ง เค็ม ยศ เค็ม ยศ ชาว ครึ่ง ยศ
ปรกติ แต่ ผัก หน่อ แต่ นาย ทหาร ผู้บังคับบัญชา แวด ทหาร ที่มี ยศ เป็น
จอมพล หรือ นายพล นั้น ไม่ต้อง เปลี่ยนแปลง อย่างใด เลย

ข้อ ๒ ถ้า นายทหาร ชั้นสัญญาบัตร หรือ นายตามผู้ใด ซึ่งต้อง
ไปราชการใน ประเทศที่ หนาว แม้ ถึง คราว จะ ต้อง แต่ง ตัว ครึ่ง ยศ แล้ว
ให้ ใช้เสื้อ สักหลาด รูป แบบ ราชการ ดี เทา งรวมปลอกคอ และ ข้อมือ ส่วน
กรมทหาร ม้าที่ ๑ (รักษาพระองค์) ให้ ใช้เสื้อ สักหลาด รูป ขอดาน

ข้อ ๓ ตามกำหนด การ แต่งตัว ครึ่ง ยศ สำหรับ นายทหาร ชั้นสัญญา
บัตร และ นายตาม ซึ่งให้ ใช้เสื้อ แบบ ราชการ ดี ชาว นั้น ให้ ใช้แต่
เฉพาะ เวลาที่อยู่ใน กรุงเทพฯ ถ้าที่ หัวเมืองให้ ใช้เสื้อ แบบ ราชการ

สี่เท้า แทนสี่ขา แม้จะเซสี่เท้าแต่ครั้ง ยศที่กรุงเทพ ฯ หรือ ให้สี่ขา แต่ครั้ง ยศที่หัวเมืองใด ต่อเมื่อมีคำสั่งผู้ อานาจบังคับบัญชาชั้นสูง สัก ที่เมือง นั้น หมายความว่าให้แต่ง ในเฉพาะ คราว หรือ มีปรากฏชัดใน ก้าวตเขียน

๑๔) ในมาตรา ๔๖ ซึ่งมีความว่า “เว้นแต่ เล็ก สัก หาด รูป ทึกสี่เท้าไม่ต้อง เบิกจ่าย” นั้น ให้ยกเลิก และ ชัด ชำความนี้เสีย

ประกาศมา ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็น วันที่ ๑๔๘๕ หรือปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๓ ธันวาคม หน้า ๔๕๐)

พระราชบัญญัติ แก้ไขพระราชบัญญัติ

กรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ พ.ศ. ๒๔๕๗

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า เป็นเวลาอันสมควร ที่จะแก้ไข พระราชบัญญัติ กรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. ๑๒๐ เพื่อขยายให้ครอบคลุม ประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ แม้ไพศาล ไปถึง บุคคลผู้อื่น ที่มีชื่อเป็นผู้แต่งหนังสือ แต่จะได้ทำให้บรรดาครู กับทั้งผู้แต่งปาฐะถก และผู้แต่งเรื่องราวต่าง ๆ มีอุปสรรคทำการ แต่งหนังสือต่าง ๆ ให้เป็นคุณประโยชน์ ถาวร แก่บ้านเมืองยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ คำที่ว่า “หนังสือ” ในพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นที่เข้าใจว่า หมายถึง ความตลอดถึงสมุดที่เป็นเล่มหรือภาคหรือพแนกของเล่มสมุด หรือหนังสือเล่มเล็ก ๆ หรือกระดาษชนิดใดที่มีอักษรพิมพ์ กระดาษพิมพ์ บทเพลง แผน ที่หรือแบบตัว อย่างหรือเรื่อง ละคร ต่าง ๆ แต่เนื่อง คนตัวต่าง ๆ ด้วย

มาตรา ๔ การจดทะเบียนที่ กรม พระราชทานนั้น ต้องให้มีข้อความพิศดารดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อหนังสือ
- (๒) ศักราชวัน เดือน ปีที่พิมพ์ขึ้นครั้งแรก
- (๓) ชื่อและตำแหน่งงานของผู้พิมพ์
- (๔) ชื่อและที่สำนักอาศัยของผู้เป็นเจ้าของกรรม

สิทธิ์ (ในประการที่ ๓ และ ๔ นั้น แม้จะเป็นบุคคลคนเดียวก็ไม่เป็น การขัดข้อง)

มาตรา ๕

ถ้าหนังสือเรื่องใดที่พิมพ์ขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้
 กิจการเรียบร้อย จะแต่ชื่อ แต่ที่สำนักอาศัยของผู้
 พิมพ์หนังสือคนแรกนั้นลง แทนชื่อแต่ที่ของผู้แต่ง
 หนังสือก็ให้เป็นการใช้ได้ แต่ต้องให้ผู้แต่งหนังสือ
 นั้นมีอำนาจที่จะแปล แต่เพิ่มจำนวนเล่มที่แต่งให้
 มากขึ้นได้เสมอ เว้นไว้แต่ผู้แต่งกับผู้ที่มิชอบปรากฏ
 ว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ จะได้ทำสัญญากันได้เป็น
 อย่างอื่นเท่านั้น

มาตรา ๖

คำว่า กรรมสิทธิ์นั้น ให้เป็นที่เข้าใจแต่หมาย
 ความว่า อำนาจสิทธิ์ขาดแต่ผู้เดียวในการที่จะพิมพ์
 จะแปลหรือจะเพิ่มจำนวนเล่มหนังสือที่แต่งซึ่งมีคำว่า
 กรรมสิทธิ์ติดอยู่ด้วยนั้นให้มากขึ้นได้ แต่บรรดากกรรม
 สิทธิ์ทั้งนี้ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลซึ่งจะต้อง
 วินิจฉัยในเรื่องจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตายเช่น
 ด้งทรัพย์สินอื่น

มาตรา ๗

ผู้แต่งหนังสือปาฐะกะถาใด ๆ เรื่องเดียวหรือหลาย
 เรื่องก็ได้ หรือบุคคลผู้ที่ได้รับชื่อหรือรับโอนฉบับหนังสือ
 ปาฐะกะถานั้น ๆ มาจากผู้แต่งก็ได้ มีอำนาจสิทธิ์
 ขาดแต่ผู้เดียวที่จะพิมพ์ แต่โฆษณาหนังสือปาฐะกะถา
 นั้น ๆ ได้ ถ้าแต่ผู้ใดบังอาจออกคัดหนังสือเช่นนั้น

โดยทาง สัพพัตถะกัตติ หรือ จัด เขียน อากาโร อย่างใด ๆ
 แต่เขาไป พิมพ์ หรือ ทำ เป็น เด่ม แต่เขา ออกโฆษณาโดย
 ไม่ได้ รับ อนุญาต จากผู้ แต่ง หรือ จาก ผู้ ที่ ได้ รับ ชื่อ หรือ
 รับ โอน มา จากผู้ แต่ง กัตติ แต่ ผู้ ได้ รับ แล ว่า หนังสือ นั้น ๆ
 ได้ พิมพ์ ขึ้น แต่เขา ออกโฆษณา โดย ไม่ได้ รับ อนุญาต บัง อาก
 เขา หนังสือ ภาวสุระกะถา นั้น ๆ ไป ขาย หรือ เขา ออก คัง
 วง ฆาย กัตติ ท่านว่า ผู้ นั้น มีความ ผิด ตาม โทษานุโทษ
 ที่ ได้ กำหนด ไว้ ใน พระราชบัญญัติ เดิม แล ฉะนั้น

มาตรา ๘

บุคคล ผู้ ที่ ได้ เลี้ยง ค่าธรรมเนียม เขา ไป ฟัง การ แสดง
 ภาวสุระกะถา ใน ที่ใด ๆ หรือ ผู้ ที่ เขา ไป ฟัง แล อยู่ใน ที่นั้น
 โดย ทางใด ๆ กัตติ ท่าน ห้าม มิให้ ถ้อ แล ดัน นิษฐาน
 ว่า เป็น ผู้ ที่ ได้ มี อนุญาต หรือ ได้ รับ ความยินยอม ให้ พิมพ์
 ตอกคัตติ แล โฆษณา เรื่อง ภาวสุระกะถา นั้น ๆ โดย เหตุ ที่
 ได้ รับ อนุญาต ให้ เขา ไป ฟัง การ แสดง ภาวสุระกะถา นั้น โดย
 เป็น ชนชาติ

มาตรา ๙

ผู้ แต่ง หนังสือ ภาวสุระกะถาใด ๆ เรื่อง เดียว หรือ หลาย
 เรื่อง กัตติ หรือ ผู้ ที่ ได้ รับ ชื่อ หรือ รับ โอน หนังสือ นั้น
 มา จากผู้ แต่ง กัตติ เมื่อ ก่อน ที่ จะ แสดง ภาวสุระกะถา นั้น ๆ
 จะต้อง นำ หนังสือ นั้น มา จด ฐุเบียง ที่ กรม พระ อาตถกัณณ์
 โดย ชื่อ ความ พิศดาร ดัง ต้อ ไป นั้น

(๑) เรื่อง ของ หนังสือ ปาฐะกะภา

(๒) ศักราช วัน เดือน ปี ของ หนังสือ ปาฐะกะภา หรือ ภาคคน ของ หนังสือ นั้น

(๓) ชื่อ แด่ที่ สำนัก วิชา ศรัย ของ ผู้ แต่ง ปาฐะกะภา

(๔) ชื่อ แด่ที่ สำนัก วิชา ศรัย ของ ผู้ เป็น เจ้า ของ กรรมสิทธิ์

มาตรา ๑๐

การ เก็บ รวบรวม ข้อความ ต่าง ๆ ก็ อาจ จะ พัง เป็น เหตุ ให้ มกรกรรมสิทธิ์ได้ เมื่อ ได้ มี ผู้ เก็บ รวบรวม เรื่อง ราว ต่าง ๆ ที่ ใคร ๆ จะ เก็บ ได้ นั้น มา รวบรวม เข้า เป็น เด่ม แลว ผู้ เก็บ รวบรวม เรื่อง ที่ หลัง จะ ลอก กัด เรื่อง ราว จาก หนังสือ เด่ม นั้น ไม่ ได้ จะ ทำ ได้ ก็ ต้อง เป็น การ ดำ เนิน เกาศความ ใน เรื่อง ที่ คน ได้ เก็บ มา เอง

มาตรา ๑๑

หนังสือ ที่ ออก เป็น กำหนด เวลา ซึ่ง รวบรวม ทั้ง หนังสือ พิมพ์ หนังสือ วนฉนย ข้อความ ของ หนังสือ ต่าง ๆ หนังสือ อ่าน เล่น ที่ ออก เป็น ครั้ง คราว หนังสือ อธิบาย ข้อ ความ ใน วิชาการ ต่าง ๆ หรือ หนังสือ ที่ ออก เป็น ตำรับ กัน ไป นั้น เมื่อ ได้ นำ มา จด ฐึ เบียร แลว ก็ ให้ มี กรรมสิทธิ์ ได้

มาตรา ๑๒

การ จด ฐึ เบียร ตาม ความ ใน มาตรา ๑๐ แล มาตรา

12/10/2566

๑๑ นั้น ให้ จด ข้อความ โดย พิศ ฎาร ตั้ง ต่อ ไว้ นี้

(๑) ชื่อของหนังสือที่รวบรวมเป็นเล่มขึ้น หรือหนังสือที่ออกเป็นกำหนดเวลา

(๒) ศักราช คณิต เดือน ปี ที่พิมพ์เล่มนั้น หรือภาคต้นเมื่อครั้งแรก

(๓) ชื่อแต่ที่สำนักอาศัยของผู้พิมพ์ (ถ้าผู้พิมพ์ไม่ใช่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์)

(๔) ชื่อแต่ที่สำนักอาศัยของผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์

มาตรา ๑๓

รัฐบาลก็ดี หรือผู้รับมอบพระของรัฐบาลก็ดี มีอำนาจที่จะร้องขอกรรมสิทธิ์ได้เช่นอย่างบุคคลสามัญนั้น คนใช้ของรัฐบาลที่มีหน้าที่แต่งหนังสือนั้น เมื่อแต่งหนังสือแบบแผนใด ๆ ขึ้นแล้ว กรรมสิทธิ์ในการแต่งหนังสือนั้นคงเป็นของรัฐบาลทุกเมื่อ บรรดาหนังสือเรื่องการศึกษาทั้งหมด ซึ่งรัฐบาลได้จัดทำและพิมพ์ขึ้นโดยเสียค่าใช้จ่ายไปนั้น กรรมสิทธิ์ในหนังสือนั้น ๆ จะยังคงเป็นของรัฐบาลเสมอ

มาตรา ๑๔

การจดทะเบียนหนังสือภาคหนึ่งหรือเล่มต้นนั้น ให้คุมค่อไปถึงหนังสือภาคหลังหรือเล่มหลังค่อไปด้วย การจดทะเบียนหนังสือพิมพ์รายวัน หรือหนังสือที่ออกเป็นคราว ๆ ฉบับแรกก็ให้คุมค่อไปถึงหนังสือ เช่นกล่าวนี้ที่ออกฉบับ

12/10/2556

หลัง ๆ ด้วย การจดรูเบียร์หนึ่งชื่อผู้แต่งเขียนเป็นเรื่อง
กำกับกันไปใน ครั้งแรกก็ ให้คุมตลอดไปถึง หนังสือ เรื่อง
นั้น ซึ่งผู้แต่งจะออกใน ครั้ง หลัง ๆ ด้วยเดียวกัน

มาตรา ๑๕

หนังสือ ซึ่ง มंत्रीควร จะเอาออก ขาย โดยเหตุที่เป็นเรื่อง
หยาบคาย เรื่อง หดหู่ ตุก ค้าฉันทา หรือ เรื่อง ยุ่ง ให้เกิด
จดจำนั้น จะให้ มกรรมสิทธิ์ไม่ได้ อนึ่ง หนังสือ เรื่องใด
ที่กล่าวคำเท็จ เพื่อประสงค์ จะ หลอกถ่วง ให้ ประชาชนหลง
เชื่อต่าง ๆ ก็ต้องห้ามมิให้ มกรรมสิทธิ์เหมือนกัน

มาตรา ๑๖

ผู้หนึ่งผู้ใด จะ ขอ ตรวจจดสมุดรูเบียร์ กรรมสิทธิ์ เรื่อง
ใด ที่กรมพระอลักษณ์ ก็ได้ เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียม
ให้เรื่องละ ๑ บาท แต่จะ ต้องการ ดำเนา ที่ ถูกต้อง ใน เรื่อง
ใด ตาม รายการ ใน รูเบียร์ ก็ได้ เมื่อได้เสีย ค่า ธรรมเนียม
ให้ฉบับละ ๕ บาท

มาตรา ๑๗

ดำนารูเบียร์ที่ใด รับรอง ว่า ถูกต้องนั้น จะ นำ มาขึ้น
เป็น พยาน ใน ศาลต่าง ๆ ได้ ทั้ง เป็น ที่ เชื่อได้ ใน ชั้น ต้น
ว่า มีหลักฐาน ใน เรื่อง เป็น เจ้าของกรรมสิทธิ์หนังสือ หรือ
เรื่อง การ โอน กรรมสิทธิ์นั้น ด้วย

มาตรา ๑๘

ผู้ใด รับ ความ เด็ดครั้น ด้วย ขอ ความ ใน รายการ
อย่างใด ๆ ที่ จด ใน บัญชี รูเบียร์ ของกรมพระอลักษณ์
ก็อาจ จะ ทำ คำร้อง ขึ้น ต่อ ศาล แห่ง ขอ ให้ ออก คำสั่ง ให้
เปลี่ยน แก่ หรือ ตบ ทำลาย รายการ นั้น เสียได้

มาตรา ๑๙ ผู้ใด แกล้ง จดเอง หรือ กระทำ ให้ผู้อื่น จดรายการ ที่ เป็นเท็จ ลงใน บัญชี รัฐบาล กัด หรือผู้ใด แกล้ง นำมา หรือ กระทำ ให้ มี ตำนาน ที่จริง ใน เรื่อง รายการ รัฐบาล อย่างใด ๆ กัด ท่าน ว่า ผู้ นั้น มีความ ผิด อาจ ถูก ฟ้อง หา ให้ ต้อง โทษ ตาม ความ ผิด ใน ส่วน ที่ ๕ หมวด ที่ ๗ แห่ง กฎหมาย ดักษณธัญญา ได้

มาตรา ๒๐ ผู้ เป็น เจ้า ของ กรรมสิทธิ์ มี อำนาจ ที่ จะ ร้อง ขอ หมายถึง ห้าม ให้ เหมลวดง เต็ม กรรมสิทธิ์ พมพ์ โฆษณา หรือ ขาย หนังสือ ได้ ต่อ ไป ใน การ ทำ คำ ร้อง ขอ หมายถึง ห้าม นั้น ท่าน ว่า ไม่ จำ เป็น จะ ต้อง พิสูจน์ ถึง ความ เสีย หาย อย่างใด ๆ ที่ ได้ เกิด ขึ้น โดย แท้ นั้น เลย ให้ ศาล เป็น ที่ พอใจ ว่า การ เสีย หาย อาจ จะ เกิด ขึ้น ได้ เสมอ บรรดา สัมต หนังสือ ทั้ง หมด ที่ อยู่ ใน ความ ยึด ถือ ของ ผู้ ทำ การ ถ่วง เต็มค นั้น ต้อง ตก เป็น ททรัพย์สิน สัมบัติ ของ ผู้ เป็น เจ้า ของ กรรมสิทธิ์ ทั้ง สิ้น

มาตรา ๒๑ ในคดีใด ๆ ที่ ฟ้อง ร้อง กัน ด้วย เรื่อง ถ่วง เต็มค กรรมสิทธิ์ นั้น โจทย์ หาก จำ เป็น จะ ต้อง พิสูจน์ ว่า การ ถ่วง เต็มค นั้น ได้ เป็น ไป โดย แกล้ง ไม่ แม้ ความ เจตนา สุจริต ก็ จะ ไม่ มี ผล ที่ เป็น เหตุ ให้ แยก ตัว ได้ ทั้ง จะ ต้อง เป็น

ข้อสันนิษฐานได้ว่า ผู้ต้องเจตนาร้ายที่จะให้
เกิดความเสียหายขึ้น เพราะ การต้องเจตนาแห่ง กิจการ
นั้นด้วย

มาตรา ๒๒ บรรดาบุคคลที่จะได้รับกรรมสิทธิ์นั้น ท่านให้
พึงเขียนเข้าขอความลงในหนังสือ ที่ตนจะร้องขอกรรมสิทธิ์
ที่นำหนังสือ หรือ ที่ใบปก นามสมุด หรือ ส่วนใด ๆ ของ
สมุดที่จะเห็นได้ โดยง่าย นั้น เป็นคำว่า "มีกรรมสิทธิ์
ตามพระราชบัญญัติ"

ประกาศมาณวันที่ ๑๖ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
เป็นวันที่ ๑๔๙๗ หรือปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๔๖๒)

ประกาศให้ ใช้เดช หมายกำกับกรม

คดีที่แผ่นดิน ทาบมา สำหรับ เลือมา กองพลต่าง ๆ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ตั้งว่า ตามที่ได้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายการปกครอง เลือมา ขึ้น เป็น กองพลต่าง ๆ
นั้น ฅนับตั้งแต่นั้น บางกองพลได้ มี จำนวน เลือมา มาก เลือมา นานวันมา และ
กองพลนั้น ๆ ได้แบ่ การปกครอง แยกออก เป็น หลายารม ซึ่งเป็นการ
สมควร จะมีเดชหมา กำกับ ก คดีที่แผ่นดิน เดชหมา ทาบมา สำหรับ
เป่า ที่ หมาย แสดง เลือมา ก กรม อีกส่วนหนึ่ง จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ เพิ่มเดช ของ ขนาด ๑ เช่น คีเมเคอร์ คดีที่แผ่นดิน เดชหมา ทาบมา เลือ

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๔๓๑

ได้อัศวร ย่อ นามมณฑลจังหวัด เปนที่หมายกรมที่ ๑ ที่ ๒ ฯลฯ ตาม
ลำดับเลขหมาย แห่งกรมต่าง ๆ เฉพาะในกองพลนั้น ๆ ให้เปนระเบียบ
แต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๘ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๔๗๑)

ประกาศกำหนดการใช้หมวกหมับ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ ดังนี้ว่า การแต่งเครื่อง ปกติ
ของ บรรดา ตำรวจ เลื่อนป่ากองพลต่าง ๆ นอกจากเวลาฝึกหัด นั้น ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ ใช้หมวกหมับ
ประกอบกับเครื่อง แต่ง กาย ปกติได้

ด้วย สวมใส่เสื้อป่าใน กองพลหลวง (รักษาพระองค์) นั้น ถ้าเป็น
เวลาฝึกหัด มิได้ ถือ ดาวุธ แฉ่ง ก็ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ ใช้
หมวกหมับ ประกอบกับ เครื่อง แต่ง กาย ปกติ เปน พิเศษได้ ในอีกโอกาสหนึ่ง

ประกาศมาณวันที่ ๘ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๐ ธันวาคม หน้า ๔๗๒)

ประกาศให้ กองลูกเสือ โรงเรียนราชวิทยาลัย

แต่ง กาย อย่าง ลูกเสือ หลวง

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ กองลูกเสือ โรงเรียนราชวิทยาลัย ใช้

เพราะฉะนั้น จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า นายวิมลเยี่ยมชะโรเคอร์
ได้แปลง ชาติ เป็นคนใน บัณฑิตยวม ผู้หนึ่งแล้ว

ประกาศมา ณวันที่ ๒๐ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงพระนาม) เทวะวงษ์วโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๗ ธันวาคม หน้า ๒๒๐๓)

พระราชบัญญัติทนายความ

มี พระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่ว
กันว่า ถัดทุกวันนี้มี พระราชกำหนด กฎหมายให้ โจทก์จำเลยผู้ผู้ อรรถคดี
แย้ง ทนาย ว่ากล่าวต่างได้ ใน ศาล สัตยยุติธรรม แต่มีเจ้าโดย หมอ
ความ แต่ บุคคลเป็น ผู้ไร คุณ ส่งยัด เข้า มาแอบ แฝง หากิน เป็น ทนาย ความ
ณะโรง ศาลเป็น อัน มาก แต่กฎ ข้อ บังคับ ทนาย ความ ซึ่ง มี อยู่ บัดนี้
ยังไม่เพียงพอ ที่จะ สอดส่อง ครอบงำ ตลอดทั่ว ถึง บุคคลเหล่านั้น ทรง
พระราช ดำริให้เห็น ว่าบรรดาชน ทั้งหลายผู้ อารักขัย เดียง ซึ่ง เป็น ทนาย ความ
ควร จะ ประกอบใน คุณ สมบัติ แต่ ควร ประพฤติ อยู่ใน มรรยาท ดีงาม
เป็น อัน เด็ดขาด จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตรา
พระราช บัญญัติไว้ โดยบท มาตรา ดังต่อไปนี้ ฯ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ ทนาย ความ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๒ จำเดิมแต่ได้ประกาศพระราชบัญญัตินี้ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ให้มีผลภายใน ๓ เดือน เพื่อทนายความ ทั้งหลายในกรุง แล หักเมือง ตำบล โกล่ โกล่ จะได้ประพฤติ น้อมตาม พระราชบัญญัตินี้ แต่ให้ผู้พิพากษา ศาล ยุติธรรม นาย รัฐมนตรี และเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจัดทำ รัฐมนตรี ทนายความ ให้สำเร็จบริบูรณ์ ให้ได้ใช้พระราชบัญญัตินี้จนเต็มภูมิ ในวันที่ ๑ เมษายน พระพุทธ ศักราช ๒๕๕๘ ฯ

มาตรา ๓ ทนายความทั้งหลายจะได้แบ่ง ออกเป็น ๓ ชั้น คือ ชั้นที่ ๑ ทนายความผู้สอบได้วิชากฎหมาย ได้รับประกาศ นียบัตรเป็นนิติบัณฑิต ฯ

ชั้นที่ ๒ ทนายความซึ่ง อธิบดีผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร จะได้ ให้สอบสวนคุณวุฒิ ความรู้ ความชำนาญแล้ว เห็นว่าสมควร จะทำหน้าที่ทนายความได้ ฯ

มาตรา ๔ ทนายความชั้น ๑ นั้นจะได้ มีสิทธิเข้าว่าต่าง แก่ ต่างคู่ความได้ ใน ศาลยุติธรรม ศาลแขวง แต่ศาล อำเภอดอด ตลอดทั้ง พระราช อาณาจักร ฯ

ทนายความชั้น ๒ นั้นจะได้ มีสิทธิเข้าว่าต่าง แก่ต่างคู่ความได้แต่ เฉพาะใน ศาล ยุติธรรมใน กรุงเทพฯ ฯ ฤ หักเมือง โดยตำบลที่ได้จัด

ตั้งไว้ในใบอนุญาต หนา ความ แต่ท่านผู้คนที่ว่า ถ้า หนา ความผู้
 ได้รับว่าต่าง แก่ต่าง มาแต่ศาลเดิม จะตั้งชื่อใน พ้อง อุทธรณ์ ฎีกา
 ใน คดีนั้น นั้น มากี่ให้ฟังได้ และจะขึ้น มา แก่ต่าง ว่าต่าง เฉพาะ คดีนั้น
 ใน ชั้น ศาล อุทธรณ์ และศาล ฎีกาก็ได้ ตั้งด้วยกัน นั้น ถ้า หนา ความ
 ชั้น ๒ จะไป ว่าคดี ต่าง ศาล ต่าง ถิ่น ซึ่ง ระบุไว้ในใบอนุญาต ว่า ความ
 ผู้ยื่น จำต้อง ขอ อนุญาต พิเศษ เฉพาะ เรื่อง ทุก คราวไป จึง จะ ชั้น ศาล
 นั้น ได้ ๑

* มาตรา ๕ ให้เนติบัณฑิตยสภาเป็นเจ้าหน้าที่รักษา ระเบียบ ดำ
 หนัก จัด ชื่อ หนา ความ ตาม วิธี แด่แบบที่ ๑ ซึ่ง คิด คัด ท้าย พระราช
 บัญญัติ แต่ให้เนติบัณฑิตยสภา เป็น เจ้าพนักงาน ระเบียบ หนา
 ความ ทุก ชั้น ๑

มาตรา ๖ บุคคลใด มีความ ปรารถนา จะ เข้า มา หา เดียง ชีพ ทาง
 หนา ความ ให้ ทำ เรื่อง รวบรวม แก่ อธิบดีผู้พิพากษา ศาล อุทธรณ์
 นครกรุงเทพฯ ตาม แบบที่ ๒ คัด ท้าย พระราช บัญญัติ นี้ เมื่อ อธิบดีผู้
 พิพากษา ศาล อุทธรณ์ กรุงเทพฯ ได้ พิจารณา สอบ สอน เห็น ว่า ผู้ยื่น
 กบด้วย คุณวุฒิ แล ความ ประพฤติ อัน สมควร แล ได้ใช้ ก็ จะ ได้ ส่ง
 อนุญาต ให้ เจด ชื่อ ผู้ยื่น ลง ใน ระเบียบ หนา ความ แต่ จะ ได้ ออก ใบ
 ดำเนิน ให้ ผู้ยื่น ถิ่น เป็น คดี มี ว่า ได้ ตั้ง ชื่อ ใน ระเบียบ หนา ความ แล แต่ จะ
 ได้ ออก ใบ อนุญาต หนา ความ ตาม วิธี แด่แบบที่ ๓ คิด คัด ท้าย พระราช
 บัญญัติ นี้

12/10/2566

มาตรา ๗ แถบอนุญาต ทนาย ความให้จำต่าง แยกต่าง นี้ มีอายุ
คุมได้เพียง ๑ ปี ผู้เป็น ทนาย ความต้อง มาขอเปลี่ยนใหม่ทุก ปีจึงจะ
ไม่ขาดจาก ฐะเบียร ๖

มาตรา ๘ ท่านให้เรียกค่า ฎชา ธรรมเนียม ดังนี้ คือ

๑. ค่าใบอนุญาตให้เป็น ทนาย ความชั้น ที่ ๑ แต่ค่า เปลี่ยน
ทุก ๆ คราว ๕๐ บาท ๖

๒. ค่าใบอนุญาตให้เป็น ทนาย ความชั้น ที่ ๒ แต่ค่า เปลี่ยน .

ใบอนุญาตทุก ๆ คราว ๓๐ บาท ๖

๓. ค่า ออกใบ อนุญาต พิเศษให้ว่า ความ เฉพาะ เรื่อง ต่าง ศาลต่าง
ถิ่น ซึ่ง ระบุไว้ ในใบ อนุญาตที่ได้ ออกให้แล้ว ครั้ง ละ ๕ บาท ๖

มาตรา ๙ อธิบดี มี พหุ พหุ วิชา ศาล อทธรณ กรุง เทพ ๖ มีอำนาจ
ออก คำสั่ง ห้าม มิให้ ทนาย คนใด คน หนึ่ง ว่า ความ ในศาล ยุติธรรม มี กำหนด
ไม่เกิน กว่า ๓ ปี ฎจะ ออก คำสั่ง ให้ดับ ชื่อ ทนาย คนใด คน หนึ่ง
ออก เสีย จาก ฐะเบียร ได้ โดย มา อาศรัย พิจารณา เห็น เหตุ ความ ผิด ตั้ง จะ
ว่า ค่อ ไป นี้ คือ

๑. เมื่อ ทนาย คนใด มี พิรุ ผิด ฐาน ฉ้อ ประ มัด ดิน ทุ ก ความ ฎ
ประพฤติ ไม่ ดม ควร แก่ นำ ที่ แห่ง ทนาย ความ ถี ตี ฎ เขา เข็ จ มา หา
แก้ง วง ศาล ชัก ให้ หอง ไป เพื่อ ให้ ศาล นั้น ออก คำสั่ง คำ บั ริ คบ ซึ่ง พ นาย
นั้น รู้ อยู่ แก่ ใจ ว่า เปน คำสั่ง ผิด ฎ เปน การ ไม่ สม ควร ถี ตี ๖

๒. เมื่อ ทนาย คนใด ปลด ฎ ความ โดย ยอง สั่ง เดริ มให้ เขา พ้อง รัช
กรณ ฉน ^{12/10/2566}ห้าม มิให้ วั กโรง ศาล ถี ตี ฎ วั บเข้า เปน ทนาย ว่า ค่าง

แก่ต่าง อรรถคดีโดยวิธีสัญญา จะแบ่งเอาส่วน เป็นเงิน ฤๅทรัพย์สิน
ที่เป็น มรดกพิภพกัน อันจะพึงได้แก่ ลูกความนั้น โดยเหตุที่ฟ้องขึ้น
เช่นนี้ก็ได้ ๑

๓. เมื่อ ทนายความคนใดสมัครใจโดยทางตรง หรือทาง
อ้อม ค้อม เพื่อ ปลดภูมยานแท้ๆ โดย หาคคน เข้ามา เป็น พยาน เดิม สอน
ให้เบิก ความแท้ๆ ฤๅโดย ปกปิด ซ่อน งำ อ้ำพราง คำ พยาน หลีก ฐาน
ใด ๆ ซึ่ง ควร จะ นำมา ชื่น นก ค้าตักดี หรือสมัครใจ เพื่อให้ ของ
กำหนด หรือสัญญา จะให้ สิ้น บด แก่ เจ้าพนักงาน ก็ได้ ๑

๔. เมื่อ ทนายคนใด มี พิรชฌิตโดย สักงาน อันอื่น เป็น ความประพฤติ
นอก มรรยาท แห่ง ทนายความ ผู้มี อาชีวะ อยู่ใน สักย สักจรต ๑

มาตรา ๑๐ เสนาบดี ยุติธรรม จะได้เลือก สรร กรรมาการ ในเนติ
บัณฑิตยสภา ตั้ง ขึ้นไว้ เป็น กรรมาการ คณะหนึ่ง เพื่อ สอด ด้อง พิจารณา
ความ ประพฤติ ของ ทนายความ กรรมาการ คณะนี้ ให้ มี เพียง ๗ คน
เป็น อย่าง มาก แต่ เมื่อ จะ พิจารณา ได้ ส่วน ความ ประพฤติ ของ ทนาย
ความนั้น ให้หนึ่ง ชำระ ไม่น้อยกว่า ๓ คน เสนาบดี ยุติธรรม มี อำนาจ
ที่จะ เลิก ถอน กรรมาการ ผู้ใด ออกได้ ฤๅจะ ตั้ง ซ่อมผู้ใด ให้เป็น
กรรมาการ ใน เวลา เมื่อ ตำแหน่ง นั้นว่าง ลง ๑

มาตรา ๑๑ ถ้ามีผู้ โจทนา ว่า ทนาย ความคนใด ประพฤติผิด แต่
จะ ขอให้ ห้าม มี ให้ ว่า ความ ฤๅให้ ถบ ข้อ ออก จาก ฐะเบียร ทนาย

12/10/2566

ความใช้ ให้ทำเรื่อง รวบรวม ยื่น แก่ กรรมการ ผู้ สืบคดี ของ ความ ประพฤติ
 ทนาย ความ ให้ กรรมการ คณะ นี้ มี อำนาจ ที่จะ ได้ สั่ง พิจารณา เขา
 ความ จริง แต่ ให้ ดับ พยาน โดย บังคับ ให้ ดำเนิน ปฏิญาณ คน ได้ ตาม
 กระบวน พิจารณา ทุก ประการ เมื่อ ได้ รัง จำนวน แล้ว ให้ กรรมการ นั้น
 ทำ ความ เห็น ซึ่ง ข้อ ดัง ใด ใน รายงาน เพื่อ เสนอ แก่ อธิบดี ผู้ พกษา
 ศาล อุตสาหกรรม กรุง เทพ ฯ ถ้า ว่า กรรมการ นั้น เห็น ว่า กรณี มี มูล เป็น
 พิธี แก่ ทนาย ความ ก็ ให้ นำ รายงาน นั้น ยื่น แก่ ศาล อุตสาหกรรม โดย พลัน
 ศาล อุตสาหกรรม กรุง เทพ ฯ จะ ได้ พิจารณา ซึ่ง รายงาน ความ เห็น นั้น แล
 พึง คำ ให้ การ ทนาย ผู้ ต่อ หาน นั้น แก่ กรณี แล้ว จะ ได้ ออก คำ สั่ง ตาม แต่
 เห็น สัมควร แก่ รูป ความ ฯ

ใน การ พิจารณา เรื่อง รวบรวม กรรมการ กติ ขึ้น ศาล กติ ให้ หมาย
 ทนาย ผู้ ต่อ หาน นั้น ทราบ กำหนด วัน เวลา แต่ ข้อ หา ทั้ง ปวง แต่ ทนาย ผู้ ต่อ
 หาน นั้น ย่อม มี สิทธิ ที่จะ กล่าว แก่ ด้วย ตน เอง ฎำ แต่ง ทนาย มา แก่ ก็ได้ ฯ

มาตรา ๑๒ คำสั่ง ให้ ห้าม ทนาย มี ใจ ว่า ความ มี กำหนด เวลา กติ
 คำสั่ง ให้ ดับ ชื่อ ทนาย ความ ออก จาก รัฐ เบียร์ กติ เป็น คำสั่ง ของ ศาล
 อุตสาหกรรม ท่าน ว่า ให้ ร้อง ถวาย ฎำ ได้ ยิง ศาล ฎำ ใน บัญหา เท็จ
 จริง ฎำ บัญหา กฎหมาย ก็ได้ แต่ ให้ ยื่น ฎำ ภายใน กำหนด ๑ เดือน
 ตาม พระราช บัญญัติ วิธี พิจารณา ความ แพ่ง ฯ

มาตรา ๑๓ อธิบดี ผู้ พกษา ศาล อุตสาหกรรม กรุง เทพ ฯ จะ ได้ สั่ง
 ให้ ตั้ง จดหมาย เหตุ ใน รัฐ เบียร์ ทนาย ความ ว่า ได้ ออก คำสั่ง ห้าม ทนาย มี ชื่อ

12/10/2566

นั้น มิให้ ความ
ฎีกาได้ออกคำสั่งให้มอบหมายนั้น ออกเสียจาก
พระเบียร์ ทนายความ เจ้าพนักงาน พระเบียร์ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล
อุทธรณ์แล้ว จะได้แจ้งความไปยังศาลยุติธรรม ทั้งหลายทั่วพระราชอาณา
จักรให้ทราบ ซึ่งคำสั่งดังนี้ ฯ

มาตรา ๑๔ ข้อความในพระราชบัญญัตินี้ไม่พึงตบต่างสิทธิแห่ง
พนักงาน อัยการ อันเสนาบดีเจ้ากระทรวงได้ตั้งแต่งขึ้นไว้ ให้เป็นผู้ว่าความ
แผ่นดิน แต่พนักงาน อัยการ นั้น ๆ จำจะต้องประพฤติ อยู่ในคลอง
มรรยาทแห่ง ทนายความซึ่งได้กำหนดไว้ โดยพระราชบัญญัตินี้ อนึ่ง
อำนาจ อัยการ ว่าความในคำสั่งนี้พึงใช้ได้แต่เฉพาะในคดีที่ตนจะว่าโดย
หน้าที่ราชการ หาได้ตลอดไปถึงคดีส่วนตัวไม่ ฯ

มาตรา ๑๕ นอกจากพนักงาน อัยการ ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ใน
มาตรา ๑๔ นั้น ข้าราชการของ ขลุ่พระบาท ทั้งหลายผู้ประจำราชการไม่
พึงได้รับโอนอนุญาตให้เป็น ทนายว่าความได้ เว้นไว้แต่เมื่อมีเหตุ
พิเศษซึ่ง อธิบดีผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ จะเห็นสมควร อนุญาตให้ว่าความ
เฉพาะเรื่อง โดยวางกำหนดให้เสียค่าฤชาธรรมเนียมสุด แต่ อธิบดี
ผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ จะบังคับบัญชา ฯ

มาตรา ๑๖ ข้อความในพระราชบัญญัตินี้ไม่พึงตบต่างฎีกา
กักัดอำนาจซึ่งได้พระราชทานไว้แก่ศาลยุติธรรม โดยพระราชบัญญัติ
กระบวนพิจารณาความแพ่ง ร.ศ. ๑๒๗ ในหมวด ๑๙ เป็นต้น ฯ

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๒๗ แด่ ๑๒๘ ในหมวด
๑๖ต่าง แก่ต่างแห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง ร.ศ. ๑๒๗

12/10/2556

มาตรา ๑๘ เนติบัณฑิตยสภาฯ พึงวางแบบร่างข้อบังคับทั้งหลาย เพื่อจะปฏิบัติหน้าที่อันท่านมอบหมายไว้ โดยพระราชบัญญัตินี้ แต่เพื่อจะชี้แจงให้กระฉ่างว่าอย่างไร เปนความประพฤติ นอก มรรยาท แห่ง ทนาย ความ แด แบบ ข้อ บังคับ ที่ ปวง นั้น ให้ กรรมการ เนติบัณฑิตย สภา นำ เสนอ เสนอบติ ยุติกรรม อธิบดี ศาลฎีกา แด อธิบดี ผู้ พพากษา ศาลอุทธรณ์ กรุงเทพ ฯ เพื่อได้ รับ อนุมัติ เปน ตาย ตกษณ อักษร แล้ว จึง ใช้ ได้ ฯ เสนอบติ ยุติกรรม อธิบดี ศาลฎีกา อธิบดี ผู้ พพากษา ศาลอุทธรณ์ เมื่อได้ ปฤกษา ตกลง กัน แต่ เพียง ๒ นาย มี อำนาจ ตั้ง ให้ เพิกถอน แบบ แด ข้อ บังคับ นั้น ๆ ฎีกา ให้ แก่ ไซ่ ตัด แปลง ได้ สุด แต่ จะ พิจารณา เห็น สมควร ฯ

ประกาศ มา แด ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
 เบน วันที่ ๑๕๑๒ ฎีกา ที่ ๕ ในรัชกาล บั กษณ

“ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗”

(ได้ แก่ คำ ตาม โบบอก แก่ ในราชกิจจานุเบกษา ที่ ๔๑ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้ว)

สำนักหอสมุด

ระเบียบกฎหมายความ

แบบ ๑ ข้อท้ายพระราชบัญญัติกฎหมายความ

เลขที่	ชื่อกฎหมายความ	ตำแหน่งงาน	สัญชาติ	ชั้น	อนุญาต ค่าตอบแทน	วันตั้งระเบียบ	กำหนดเปลี่ยนแปลง ใบอนุญาตใหม่	หมายเหตุ
๑	หลวงรักษานักคิดค่าตัว (เพิ่ม) นอกพระราชก นายมณี	ถนนรองเมือง กรุงเทพฯ ถนนหัวดำโพง	ไทย	๑	—	๒๐/๑๐/๕๗		เนติบัณฑิต
๒	นายอ๋น	กรุงเทพฯ ถนนมหาไชย	ไทย	๑	—	๒๐/๑๐/๕๗		เนติบัณฑิต
๓	หลวงบุรุษพิทักษ์ (ชม) นอกพระราชก	บริเวณท่าถาวร มณฑลนครราชสีมา	ไทย	๒	กรุงเทพฯ	๒๕/๑๐/๕๗		
๔			ไทย	๒	มณฑล ปราจีน	๑/๑๑/๕๗		

แบบ ๒ ต่อท้ายพระราชบัญญัติ (ตัวอย่างเรื่องราว)

เรื่อง ราว ยื่น แก่ พนักงาน ขอได้ นำ ขึ้น เสนอ แก่ อธิบดี ผู้พิพากษา

ศาลอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้านายมณี ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ตำบล หัวลำโพง

ขอ ประทาน โอกาส รับ อนุญาต ให้ จัด ชื่อลงใน รัฐเบียร์ เป็น ทนาย ความ

ชั้น ที่ ๑ ข้าพเจ้า ขอ ปฏิญาณ ว่า ชื่อ ความ ที่ กล่าวไว้ ใน เรื่องราว นี้

มิได้ อ้อพราง เป็น ความ ลัดขียง จริง ของ ข้าพเจ้า ทุก ประการ

ชื่อ แด่ นาย

ตำแหน่ง

สัญญา

คุณสมบัต

ลง ชื่อ

ผู้ยื่น เรื่อง ราว

วันที่

พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

12/10/2566

พยาน

พ. ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๔๔๓

แบบ ๓ ต่อกฎหมายพระราชบัญญัติ (ตัวอย่างใบ อนุญาตว่าความ)

หนังสือสำคัญ ทนาย ความ

ชั้น ๓

ข้าพเจ้า

อชิบตี ผู้พิพากษา ศาล อุตธรณ กรุงเท พฯ

ขอ ประกาศให้ทราบ

ทั่ว กัน ว่า ข้าพเจ้าได้ ตั้ง ชื่อ นายมดี ใน ฐานะ เป็น ทนาย ความ

ชั้น ที่ ๑

ตั้ง ชื่อ

อชิบตี ผู้พิพากษา

ตรา

วันที่

พระพุทศักราช ๒๕๕๗

คำ ตก เตือน — หนังสือ สำคัญ นี้ ต้อง เปลี่ยน ใหม่ ทุก ปี ตาม ความ ใน

มาตรา ๗ แห่ง พระราช บัญญัติ ทนาย ความ พระพุทศักราช ๒๕๕๗
12/10/2566

ประกาศให้ ไซ นำเสือดอตที่หมวกหมับ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า ไซ หมวกหมับซึ่งยังไม่มีเครื่องหมายคตินั้น ให้ ไซ ตัดตรา นำเสือดอตที่ข้างขวาหมวกหมับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และให้ คัด ทิ้งไปทุกเหล่า

ประกาศมาณวันที่ ๓๑ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๓ มกราคม หน้า ๔๔๕)

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย ตรา ตำแหน่ง เลื่อนาบดี

คู่ภ มีคต พระพุทธศาสนา กาล เป็น อดีต ภาค ๒๔๕๗ พรรษา บัณฑิต
กาล มกราคม มาลี ประถม สุทธิณ สุกรวาร โดย กาล กำหนด

พระบาท ส้มเต๋จ พระปรเมนทร มหา อธิราชวชิราวุธ เอก อรรค มหา บรูษ
บรม นรา ชีราช พันนิศ ประชา นาค มหา ส้มมตวงศ์ อติศัยพงค์ วิมลรัตน
วรชัตติยราชนิกรโธดม จาครันต บรม มหา จักรพรรดิ ราช สังการ บรม
ชรัมมิก มหา ราชวชิราช บรมนาค บพิตร พระ มงกุฎเกล้า เจ้า อยู่ หัว
เด็จ ออก ณ พระที่นั่ง สดุสิต มหา ปราสาท เทวราช พิมาน โดย สลถาน
อตุราภิมุข นำ พระ แทน มนงคศิธา ภายใต้ พระ มหาน พุดศเค.๑ ฉักร
ศิริวัช จ้าง ๑๐/๑๗๑๓ ด้วย พระ บรม วงษา นุงษ์ แด เลื่อนาบดี มหา อามาตย์
ราชเสวฤ คือ มหาเสวฤเอก พระเจ้าพี่ยาเธอ กรมหลวง ปราจิน

กิตติบดี ราชเดชา นุการ ๑ จาง วาง ตวี หม่อมเจ้า บัญบุตร ปลัด
 บัญชาการ กรมมหาดเล็ก ๑ เจ้า หม่อมเจ้า ชัยฉัตร นายเวร กรม
 มหาดเล็ก ๑ มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยา อภัย ราชามาหา ยุติธรรมธร
 เลื่อนศักดิ์ กระทรวง ยุติธรรม ๑ มหาเสวกเอก เจ้าพระยา ชรรมาจิกรณา
 ชิบดี เลื่อนาศี กระทรวง วัง ๑ จาง วาง เอก พระยา ธรรมพงษ์ พัฒ
 ธิบดี กรมตรวจใน พระราช สำนัก ๑ จางวาง เอก พระยา บรมวิวัฒน์
 ราช ปลัดกล ธิบดี กรมชาวที่ ๑ จางวางโท พระยา ประสิทธิ์ ศักการ
 ธิบดี กรมมหาดเล็ก ๑ พระตำรวจโท พระยาราชวัด ภาณุศิษฐ์ สุ่มห
 พระตำรวจ ๑ นายพลโท พระยาเทพอรชุน สุ่มหราชองครักษ์ ๑
 มหาเสวกโท พระยา บรมนรราชฐ์ ราชเดชา นุการ ฝ่ายต่าง ประเทศ แด
 ใน พระองค์ ๑ มหาเสวกโท พระยาศรี สุนทรโฆหาร ผู้ช่วยราชเดชา
 นุการ ๑ นายพลเรือโท พระยามหาโยธา ราช องครักษ์ ผู้บัญชาการ กรม
 ชุมพล ๑ มหาเสวกตรี พระยา นำเรอภักดี สุ่มห พระราช มณฑัยร ๑
 นายพลตรี พระยา ประสิทธิ์ ศักการ ๑ จางวาง ตวี พระยา ศรี สิริยพาห
 ธิบดี กรม พระ อิศวราช ๑ มหาเสวกตรี พระยาศรี กฤตากร จางวาง
 กรม พระตำรวจวัง ๑ เจ้า หมื่น ศรี สิริรักษ์ หัว หมื่น มหาดเล็ก ๑
 เปน อาทิ แดข้า หลดลของ สัต พระบาท ราช บรมพาว ฝ่าย ทหาร พลเรือน
 อัน เศษ เปน อเนก คณนา เจ้าฟ้า พระบาท ยุคต บทมมาตย์ บริหาร พระ
 ราช อิศริยยศ โดย กำหนด ฐานันดร

จึงมีพระบรมราชโองการ มาณพระสุรัสวดีสิงหนาท คำวิสัยเห็นเกิดว่า ว่า ตามจารีตโบราณราชประเพณี เมื่อ ทรง พระกรุณาโปรด คัง แต่ง ผู้ใด ไว้ ใน ตำแหน่ง เสดนาบดี ก็โปรด พระราชทาน พระราชสัญญาบัตร ให้เป็น ตรา ตำแหน่ง มีตราพระราชสีห์ ตราพระยศสีห์ แด่ ตราบัว แก้ว เป็นต้น เมื่อ ครั้ง พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรง ประดิษฐาน ตำแหน่ง เสดนาบดี ๑๒ กระทรวง นั้น ก็ได้ ทรงเล็งเห็นด้วย พระราชสัญญาบัตร พระราชทาน เป็น ตรา สำหรับ ตำแหน่ง เสดนาบดี ครบ หลั กระทรวง

อนึ่ง เมื่อ ยังไม่มี พระราช ประเพณี ทรง ตั้ง ฐานันดรยศ ข้าราชการ ด้วย พระราชทาน สัญญาบัตร การ ตั้ง เสดนาบดี ก็ ดำเนิน ด้วยการ พระราชทาน พระราชสัญญาบัตร เป็นตรา ตำแหน่ง เป็นอันเสดนาบดีได้รับพระราชทานพระราช อำนาคเต็ม ตาม น้าที่ อนัน มีใน กฎ พระ ธรรมนญ การ ที่ เสดนาบดี บังคับบัญชา กิจราชการ ก็ สีห์ ขาด ด้วย ท้อง ตรา ดำเนิน กระแสพระ บรม ราช โองการ เป็น สำคัญ สืบ มา ดังนี้ ครั้น มาใน สมัย พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาล ที่ ๔ มี พระราช ประเพณี ทรง ตั้ง ข้าราชการ ด้วย พระราช ทินนาม อันจารึกในพระสุพรรณบัฏ หิริณันฎ ฎา สัญญาบัตรเป็นสำคัญแล้ว ส่วน พระราช สัญญาบัตร สำหรับ ตำแหน่ง เสดนาบดี นั้น ก็ รับ มอบกัน เสีย เอง หาได้ พระราชทาน พร้อมกับ ราชทินนาม ทดคราวไม่ ยิ่ง มา ถึง สมัย บัณฑุณัน นี้ ได้ ทรง ทราบ ว่า ของ ชุด พระบาท ว่า การ รับ แด่ มอบ ตรา ตำแหน่ง เสดนาบดี ตัว เสดนาบดี หาได้รับ แง่ มอบ ต่อ กันเองไม่ ให้แต่ เสดียน ตรา ซึ่ง เป็น ข้าราชการ ผู้ น้อย รับ แด่ มอบ กัน ดังนี้ เห็น เป็น อดการจะ วิชิต ต่อ พระบรม เสดนาภาพ อยู่ ตู มี บังควร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาไว้ว่า แต่
 นั้นสืบไป เมื่อนำ ถ้าแต่เสนาบดีผู้ใดต้อง ออกจากตำแหน่ง กระทรวง
 ใด ๆ ด้วย การย้าย กระทรวง กัด ถูกด้วยเหตุ อย่างอื่นกต ให้เสนาบดี
 ผู้นั้น นำตราตำแหน่ง ของ ตน ขึ้น ทูลเกล้าฯ ฯ ถวาย เพื่อ จะได้ พระ
 ราชทาน แต่ ผู้ที่ รับ ตำแหน่ง ใหม่ต่อไป ถ้าเสนาบดีผู้ จะ ต้อง ออก จาก
 กระทรวง นั้น บวญ หนัก ถูก ถึง แก่ มรณภาพ ถูก ด้วย เหตุ อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง
 ซึ่ง จะ นำดวง ตรา มา ทูลเกล้าฯ ฯ ถวาย มิได้ ไซ้ ให้ เปน นาที่ เสนาบดี
 มุรชาชรี เรียก แด่ นำดวง ตำแหน่ง นั้น ขึ้น ทูลเกล้าฯ ฯ ถวาย ทั้งนี้ ให้
 เสนาบดี มุรชาชรี เปน เจ้า นาที่ วิชา พระ ราช กฤษฎีกา นี้ ให้ เปน ไป ตาม พระ
 ราช ประเพณี แด่ พระราช ประสงค์ จึง ทุก ประการ

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๓๐ มกราคม หน้า ๔๔๕ ก)

พระราชกฤษฎีกา

วางระเบียบการ ทูลเกล้าฯ ฯ ถวายฎีกา

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
 พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ สั่งว่า ด้วยได้ทรงสังเกตเห็น
 เห็น มา ว่า การ ทูลเกล้าฯ ฯ ถวาย ฎีกา ร้องทุกข์ หรือ ขอ พระราชทาน
 พระมหากรุณาบรรรมิใน กิจต่าง ๆ ตามที่กระทำกัน อยู่ในเวลาที่แล้วมา
 ยังหาเป็นระเบียบเรียบร้อยดีไม่ เพราะความไม่เข้าใจ ระเบียบแบบแผน
 อันควร ที่จะ ประพฤติ นั้น แด่เป็นเหตุ

การที่ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ข้าแผ่นดินทุกชั้นได้มี
 โอกาสหลุดเกล้า ๆ ถวายฎีกาโดยตรงได้นั้น ก็เหมือนทรงประกาศพระ
 ราชประสงค์ ให้ปรากฏชัด เจนว่า พระองค์ทรงดำรงอยู่ในตำแหน่ง
 แห่งกษัตริย์ของชาวไทย มีพระราชหฤทัยปรารถนาที่จะรับทุกข์ผดุง
 สุขแห่งประชาชนอยู่เป็นนิจ และจะได้มีพระราชประสงค์ที่จะลด
 หย่อนพระมหากรุณาคุณอันก่หามิได้ แต่เป็นการสมควรขย้เหมือน
 ที่ข้าแผ่นดินจะเข้าใจว่า พระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ซึ่ง
 ต้องทรงปฏิบัติ หรือทรงพระราชดำริห์และทรงแนะนำผู้รับราชการ
 ในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ อยู่เป็นเนืองนิจ จะได้ประทับอยู่ว่างเปล่าก็
 หามิได้ และถ้าแม่จะต้องทรงเป็นพระราชธนะโดยพระองค์เองในการ
 วินิจฉัยฎีกาทุกฉบับที่มีผู้ทูลเกล้า ๆ ถวายแล้ว ก็ จะหาเวลาทรงพระ
 ราชดำริห์ในราชกิจพแนกอื่น ๆ ไม่ได้เลย จึงมีความจำเป็นที่
 ต้องทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ตั้งกรรมการคัดฎีกาไว้เป็นผู้พิจารณา
 อรรถคดีเป็นลำดับชั้นสูงสุด เพื่อแบ่งพระราชภาระส่วน ๑
 ตั้งกระนั้นก็ดี การทูลเกล้า ๆ ถวายฎีกาโดยตรงจะได้ทรงห้าม
 ปราบหรือตัดรอนเสียทีเดียวนั้นก็หามิได้ ยังทรงพระกรุณา
 รับฎีกาของข้าแผ่นดินอยู่เหมือนกัน ทั้งนี้ นับว่าเป็นพระมหากรุณาอันควร
 ที่จะรู้สึกขอบพระคุณ แต่บางคนก็ยังเข้าใจผิดคิดเห็นไปว่า การที่
 ยังทรงรับฎีกาอยู่นั้น แปลว่า ทรงรับอรรถรณจากคัดฎีกาอีกชั้น ๑
 จึงได้มีผู้ถวายฎีกาคัดค้านหรือโต้แย้งคำพิพากษาคัดฎีกาอยู่นั้น

ทำให้เปลืองเวลาเป็นอันมากถ้วน ๑ กับอีกประการ ๑ มีบุคคลบางคน
ซึ่งไม่รู้จักภาวะเทศะ เกี่ยวกับถวายฎีกาในเวลาและที่อันไม่เหมาะด้วย
ประการทั้งปวงนั้นอยู่เนื่อง ๆ

เหตุฉะนั้นจึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระราช
กฤษฎีกา กำหนดระเบียบการ ทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บรรดาฎีกาที่จะทูลเกล้า ฯ ถวายโดยตรง และที่จะทรง
รับวินิจฉัยโดยพระองค์เองนั้น ต้องตกอยู่ในลักษณะอย่างใด อย่าง ๑
ดังต่อไปนี้คือ

๑ ขอพระราชทาน พระมหากรุณาลดหย่อนผ่อนโทษ ซึ่งศาลหลวง
ใด ๆ ทั้งศาลฎีกาจะไป ไต่ถามบทแล้ว ตามพระราชกำหนดกฎหมาย
(แต่ไม่ใช่โต้แย้งคำพิพากษาของศาลนั้น ๆ)

๒ ขอพระราชทาน พระมหากรุณา ขอรับพระราชทาน พระราช
อนุเคราะห์ในกิจส่วนตัว เพื่อปลดเปลื้องความทุกข์อันจะหาหนทาง
ปลดเปลื้องโดยอาการอื่นไม่ได้ นอกจากขอพระราชทาน พระมหากรุณา
โดยตรง

๓ กฎาฎโทษเจ้านาย ผู้ใช้อำนาจนอกเหนือที่สมควร แก่นายที่
ราชการซึ่งตนปฏิบัติอยู่ หรือใช้อำนาจนั้นโดยอาการอันรุนแรงเกิน
เหตุ จนทำให้ชาแผ่นดินได้ความเดือดร้อน

๔ กฎาฎโทษเจ้านาย ผู้ประพฤติทุจริตในหน้าที่ มีการใช้อำนาจ
ทางราชการเพื่อกตัญชีมเหง หรือฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นต้น

ข้อ ๒ บรรดาที่ฎีกาทูลเกล้า ฯ ถวาย ต้อง มีนาม และ ตำแหน่ง และ สถานที่อยู่ ของผู้ ทูลเกล้า ฯ ถวาย ฎีกานั้น ปรากฏ อยู่ใน ฎีกา เพื่อ เจ้าหน้าที่จะได้ พบตัวผู้ ถวาย ฎีกาได้ โดยง่าย ไม่ต้อง เสีย เวลา เนิ่น เกิน กว่าที่จำเป็น (บัตรต้นเทีให้ไม่ทรง รับ พิจารณา เป็น อัน ชาติ)

ข้อ ๓ ถ้าแม่ วา ฎีกานั้น จะ ทูลเกล้า ฯ ถวาย โดยคนเอง ให้ปฏิบัติ เป็น ระเบียบ ดัง ต่อไปนี้

๑ ถ้าเป็น ข้าราชการ ชั้น สัญญาบัตร ให้ทูลเกล้า ฯ ถวาย ฎีกาได้ ใน วันที่เสด็จ ออก ขุนนาง และให้ พุดจา คกลง กับเจ้าพนักงาน กระจง ระวังว่าจะให้ คอย เฝ้าใน แห่งใด จึง จะ เป็น ที่ เหมาะ ที่ สดุด้าหรับ ที่ จะ ทูลเกล้า ฯ ถวาย ฎีกา คือ พระ หัตถ์ ได้ หรือ ถ้าเป็น การ ด่วน แต่ไม่มี โอกาสเหมาะที่จะ ทูลเกล้า ฯ ถวาย คือ พระ หัตถ์ จะ นำ ฎีกา นั้น ไป ส่ง ณที่ ทำการ ราช เสนา นุการ เอง ที่ เดียว ก็ได้

๒ ถ้าไม่ใช่ ข้าราชการ ชั้น สัญญาบัตร ก็ให้ ไป คอย ทูลเกล้า ฯ ถวาย ที่ หน้า พระ ตาน ส่วน ดุสิต ถ้าประทับ อยู่ ส่วน ดุสิต หรือที่ ถนง หน้า พระ ตาน ริม ประตู วิเศษไชยศรี ถ้าประทับ อยู่ใน พระ บรม มหา ราชนวัง จะ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ มี นาย ค้า รวจ ไป ขึ้น คอย อยู่ เพื่อ รับ ฎีกา ใน เวลา ที่เสด็จ พระ ราช คำเนิน ผ่านไป หรือ ถ้าเป็น การ ด่วน จะ รอ มิได้ ก็ให้ นำ ฎีกา ไป ส่ง ยัง ทิม ตาม กรม พระ ค้า รวจ ที่ เดียว ก็ได้

๓ ถ้าเป็น เวลาเสด็จ เที่ยม มณฑล หัวเมือง หรือประทับ อยู่ใน พระ ราช เสนา ณ หัวเมือง ผู้ที่ เป็น ข้าราชการ ชั้น สัญญาบัตร จะ ทูลเกล้า ฯ

ถวายฎีกาโดยตนเอง ก็ให้พูดจา นัดหมาย กับเจ้าพนักงาน กระทรวงวัง เพื่อ นำเอา ทัตของชุด พระบาท ในโอกาสอื่น เหมาะ หรือ ถ้ามีใช้ ราชการ ชั้น ตัญญา บัตรี ก็ให้ตาม ที่ กรม พระ ตำรวจ เพื่อ นัดหมาย ไปรับ ฎีกาคือ นำ พระที่นั่ง หรือ จะ ตั้ง ที่ กรม พระ ตำรวจ ที่ เดียว ก็ได้

ข้อ ๔ ถ้าผู้ใด มีความ ปรากฏ ที่จะ ตั้ง ฎีกา ทูลเกล้า ฯ ถวาย โดย ทางไปรษณีย์ ให้ตัด ฎีกา ในซอง ดัดถหลัง ว่า “ขอ พระราชทาน ทูลเกล้า ฯ ถวาย” ของบนซองเบ็ดผนึกไว้ แต่ให้ ข้อจดลงใน ซองอีกชั้น ๑ ดัดถหลัง ซอง ถึง ราชเลขา นุการ ของ ชั้น นอกนี้ ให้ ปิด ผนึก และ ปิด ตั๋ว ตราไปรษณีย์ ตาม ระเบียบ การ ส่ง หนังสือ ทางไปรษณีย์

ข้อ ๕ ถ้าผู้ใด จะ ทูลเกล้า ฯ ถวาย ฎีกา โดยวิธีอื่น ผิด ระเบียบ ซึ่ง กล่าว มาแล้ว ใน ข้อ ๓ นั้น ถ้าเป็นที่ ภายใน เขต พระราชฐาน ให้เป็น นำที่ เจ้าพนักงาน กระทรวงวัง และ กรม พระ ตำรวจ ว่า กล่าว ตก เดือน ให้ ประพศให้ดู ระเบียบ และ ถ้า จำ เป็น ก็ให้ ห้าม บรารมเสีย อย่าให้ เป็น ที่ ชน เคียง หรือ รำคาญ ได้ ทัตของชุด พระบาทได้

ถ้า เป็น ที่ ภายนอก พระราชฐาน ให้ เป็น นำที่ เจ้าพนักงาน ของ ข้าราชการ คือ กรม กองตระเวน (ในกรุง) และ กรม ตำรวจภูธร (ใน หัวเมือง) ว่า กล่าว แต่ ห้าม บรารมดัง กล่าว มาแล้ว

ข้อ ๖ ถ้าจะเซ็น เป็น เวลา แล้ว นำที่ มีที่น ที่ จะ ว่า กล่าว ห้าม บรารม ผู้ ถวาย ฎีกาได้ เข้า ไป ยื่น ฎีกา เสีย แล้ว คนไซ้ ห้าม มี ให้ ผู้ใด รับ ฎีกา ที่

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๔๕๒

ถวายผิดระเบียบเช่น นั้น ต้องให้ถวายใหม่ให้ถูกต้อง ตาม ระเบียบจึง
ค่อยรับ

ให้เป็นหน้าที่เจ้ากระทรวง ผู้ปกครอง ท้องที่ ออกคำสั่งแจ้ง ให้ประชาชน
เข้าใจ ขอความใน พระราชกฤษฎีกา นี้ จึง ทุกประการ และให้เจ้าหน้าที่
ต่าง ๆ ซึ่งได้กล่าว นาม มา แล้ว ข้าง ต้น นี้ ปฏิบัติกิจการ ตามหน้าที่ ของ
ตนโดยเข้มงวด กวดขัน ถึบไป

พระราชาคณะเจ้าคณะรอง มหาเถรสมาคม พระพุทธศักราช
๒๔๕๗ เป็นวันที่ ๑๕๑๗ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๐ มกราคม หน้า ๔๕๒)

ข้อบังคับเปลี่ยนแปลงศาลกรมทหาร

ด้วยตามที่กระทรวง กระจายใหม่ ได้จัด การ เปลี่ยน แปลง ระเบียบ การ
ปกครอง กรมกอง ทหาร บางกรมใน กองพลที่ ๑ (รักษาพระองค์) มณฑล
กรุงเทพฯ ๑ กองพลที่ ๓ มณฑลกรุงเทพฯ กองพลที่ ๕ มณฑลนคร
ราชสีมา จากที่เป็นอยู่แต่เดิม กำหนดเขต ศาล และ อำนาจ ศาล กั
ย่อมต้อง เปลี่ยน แปลงไป

เพราะฉะนั้น ให้แก่วอ บังคับ กำหนด ศาล กรมทหาร ซึ่ง ตั้งวันที่ ๘
มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ นั้น เฉพาะใน มณฑลทหาร บกกรุงเทพฯ ๑
กรุงเทพฯ นครราชสีมา เดียวใหม่ คง มีศาล ตั้งนี้

ศาลมณฑล ทหาร กรุงเทพฯ

ใน มณฑล ทหาร บก กรุงเทพฯ มี ศาล กรม ทหาร คือ

๑ ศาล กรม ทหาร กรุงเทพฯ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ๑ ของ มณฑล กรุงเทพฯ ซึ่ง นอก เขต ที่ ตั้ง กรม ทหาร บก ดำรง วั ต์ ไ ห ว้ ทหาร เป็น ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ศาล

๒ ศาล กรม ทหาร ชำ ง ที่ ๑

๓ ศาล กรม ทหาร พาหนะ กอง ทพั ที่ ๑

๔ ศาล กรม ทหาร มา รว ม ของ กอง ทพั ที่ ๑

๕ ศาล กรม ทหาร บั น ไ ห ว้ ที่ ๑ (รักษ า พระ องค์)

๖ ศาล กรม ทหาร รว ม ที่ ๑ (มหา เต็ ก รักษ า พระ องค์ ใน พระ บาท สัม เต็ ก พระ จุ ด จอม เก ต้า เจ้ อยู่ หั ว)

๗ ศาล กรม ทหาร รว ม ที่ ๑๑ (รักษ า พระ องค์)

๘ ศาล กรม ทหาร บั น ไ ห ว้ ที่ ๒

๙ ศาล กรม ทหาร รว ม ที่ ๒

๑๐ ศาล กรม ทหาร รว ม ที่ ๓

ศาล กรม ทหาร ตั้ง แต่ หมา ย เลข ๒ ถึง ๑๐ นี้ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ภายใน เขต ที่ ตั้ง ของ กรม ทหาร นั้น ๆ ผู้ บัง คับ การ กรม ทหาร นั้น ๆ เป็น ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ศาล

ศาล มณฑล ทหาร กรุงเทพฯ

ใน มณฑล ทหาร บก กรุงเทพฯ มี ศาล กรม ทหาร คือ

12/10/2566

๑ ศาล กรม ทหาร กรุงเทพฯ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ๑ ของ เมือง

กรุงเก่า เมือง อ่างทอง เมือง สิงห์บุรี ซึ่ง นอก เขตวิ ที่ตั้ง กรม ทหาร บก
ตำรวจ ทหาร บก ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ศาล

๒ ศาล กรมทหาร สระบุรี พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ ของ
เมือง สระบุรี ผู้บังคับ การ กรม ทหาร บก ใหญ่ ที่ ๓ เป็น ผู้มี อำนาจ
ตั้ง ศาล

๓ ศาล กรมทหาร ดพบุรี พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ ของ
เมือง ดพบุรี ผู้บังคับ การ กรม ทหาร พราน ที่ ๓ เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ศาล

๔ ศาล กรมทหาร ช่างที่ ๒

๕ ศาล กรมทหาร รวบที่ ๑๓

ศาล กรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๔ ถึง ๕ นี้ พิจารณา คดี ซึ่ง
เกิด ขึ้น ใน เขตฯ ที่ ตั้ง ของ กรม ทหาร นั้น ๆ ผู้บังคับ การ กรม ทหาร นั้น ๆ
เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ศาล

ศาล มณฑลทหาร นครราชสีมา

ใน มณฑลทหารบก นครราชสีมา มีศาล กรมทหาร คือ

๑ ศาล กรมทหาร นครราชสีมา พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ
ของ มณฑล นครราชสีมา ซึ่ง นอก เขตฯ ที่ตั้ง กรม ทหาร บก ตำรวจ
ทหาร บก ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ศาล

๒ ศาล กรมทหาร ช่างที่ ๓

๓ ศาล กรมทหาร ม้าที่ ๕

๔ ศาล กรมทหาร บก ใหญ่ที่ ๕

๕ คำตกรมทหาร รวบที่ ๕

๖ คำตกรมทหาร รวบที่ ๑๕

คำตกรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๒ ถึง ๖ นี้ พิจารณาคดีซึ่ง
เกิดขึ้นภายในเขตที่ตงของกรมทหารนั้น ๆ ผู้บังคับการกรมทหาร
นั้น ๆ เป็นผู้ชำนาญตงคำต

ให้เปลี่ยนแปลงใดตงแต่บัดนี้ไป เว้นแต่คำตกรมทหาร ช่างที่ ๒
ที่ ๓ แลคำตกรมทหาร ทรงแก่นั้น ต้องเปลี่ยนแปลงเมื่อใดตงกรม
ทหารช่างที่ ๒ ที่ ๓ นั้นแล้ว จึงจะเปลี่ยนแปลงได้

คำตว่ากรกระทรวง

กรุงเทพ ฯ

วันที่ ๖ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ตงนาม) นายพลเอก เจ้าพระยามหินทรเทศานุติ

เด็นามตีกระทรวงกรตวโม

(เด็ม ๓๑ วันที่ ๑๐ มกราคม หน้า ๔๙๓)

ประกาศแก้ไขข้อบังคับภาษีฝิ่น ร.ศ. ๑๑๙ ข้อ ๒

พระเจ้าพยาเชอ กรมหลวงจันทบุรีนฤนาถ เด็นามตีกระทรวงพระตง
มหาสมมติ รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ฯ ทรงพระกรณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การจำหน่ายฝิ่นซึ่งได้ประกาศแก้ไข
เพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ร.ศ. ๑๑๗ ตามความในข้อ ๒

12/10/2566

ได้กระจำนวนเงินดังกล่าวที่มีคงอยู่ในร้านย่อยให้ไม่เกิน ๑๐ คำตั้ง
 เงินนั้น ยังไม่เพียงพอแก่ความสดวกในบางร้าน ซึ่งตั้งอยู่ไกลจาก
 ที่ทำการเงินของเจ้าพนักงานรัฐบาลหรือข่งตั้ง จึงทรงพระกรุณาโปรด
 เกล้าฯ ให้ยกเลิกข้อ ๒ แห่งประกาศที่อ้างข้างต้นนี้ แต่ใช้ความ
 ในประกาศต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒ ใบอนุญาตขายฝิ่นมี ๒ อย่าง ๆ ที่ ๑ ข่งตั้งให้ มีเงินคงอยู่
 ในร้านได้หนักไม่เกินกว่า ๒,๐๐๐ คำตั้งเงิน จะขายให้แก่ผู้ซื้อของ
 รายย่อยไม่ได้ ต้องขายครั้งหนึ่งไม่ต่ำกว่าหนัก ๑๐ คำตั้งเงิน แต่
 จะให้ผู้ซื้อดูใบที่ร้านไม่ได้ อย่างที่ ๒ คือ ร้านย่อยให้ มีเงินคงอยู่
 ในร้านได้หนักไม่เกินกว่า ๑๐ คำตั้งเงิน แต่ถ้าผู้ถือใบอนุญาตขายฝิ่น
 อย่างที่ ๒ นั้น ตั้งร้านจำหน่ายอยู่ไกลจากที่ทำการเงินของเจ้าพนักงาน
 รัฐบาลหรือข่งตั้งในท้องที่ที่ร้านย่อยตั้งอยู่ดังนี้ ถ้าอธิบดีจัดการ
 ราชการเห็นสมควรจะออกใบอนุญาตพิเศษให้แก่ผู้ถือใบอนุญาต
 ตั้งร้านย่อยนั้น ให้มีเงินคงอยู่ในร้านนั้นหนักไม่เกินกว่า ๒๐๐
 คำตั้งเงินก็ได้ แต่ฝิ่นนั้นเมื่อผู้ถือใบอนุญาตตั้งร้านย่อยนั้น ได้รับใบ
 อนุญาตพิเศษแล้วให้ถือว่าเป็นฝิ่นที่มีอยู่โดยชอบกฎหมาย เว้นไว้
 แต่จะปรากฏเป็นอย่างอื่น ส่วนฝิ่นในร้านย่อยขายได้แต่รายย่อย ๆ
 หรือผู้จะดูใบที่นั่น แต่จะขายครั้งหนึ่งเกินกว่า ๑๐ คำตั้งเงินไม่ได้
 ถ้าผู้ใดมีเงินมากกว่ากำหนดก็ดี หรือขายฝิ่นมากกว่ากำหนดก็ดี

เมื่อพิจารณาได้ความจริง ต้องปรับสภาพทำผิดนั้น แต่ผิดนั้นต้องรับ
 แต่ห้ามไม่ให้ชายสืบไป วิชาชายนั้นต้องมีกระตาดมายังเดชหมาย
 ตามใบบอนุญาตแต่ข้อนี้หรือด้วย กระตาดมายันนั้นจะต้องมตราเจ้าพนักงาน
 ภายใต้นั้น หรือยังกระตาดนั้นกำกับด้วย

ประกาศนี้ให้เรียกว่า ประกาศเพิ่มเติมจำนวนผู้ในใบบอนุญาตจำหน่าย
 ผู้ผิดอย่างที่ว่า พ.ศ. ๒๔๕๗ แต่ให้ใช้ได้แต่วันประกาศนี้เป็น
 ต้นไป ข้อความใด ๆ ในกฎหมายแต่ข้อบังคับเดิมที่มีขัดแย้ง หรือ
 เพิ่มเติมในประกาศนี้ ให้คงใช้ไปตามเดิมนั้นทุกประการ

กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ประกาศมาแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) กิตติยากรวงศ์

เด่นาบตี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๗ มกราคม หน้า ๔๙๗)

ประกาศเปลี่ยนเครื่องหมายกรมราชองครักษ์เดือป่า

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บรรดา ราชองครักษ์เดือป่าใช้สาย
 ยงยศ แทนเครื่องหมาย กุ๊แพรว รัตนารัตน์ ที่ใช้ข้อยุณบัตรนี้ ส่วนระเบียบการ
 ใช้สาย ยงยศ นั้นให้ มีกำหนดไว้ดังนี้

- ๑) สำหรับ ราชองครักษ์เดือป่า ซึ่งเดิมเป็น นายทหาร และเคยได้เป็น
 ราชองครักษ์ ให้ใช้สาย ยงยศใหม่ทอง สำหรับใน การ แต่ง กาย เครื่อง ปรกติ

และเครื่องยศอย่าง ระเบียบเดียวกับ ทหาร ถ้าแต่งเครื่อง ดันามในเวลา
ฝึกหัดให้ ใช้ สำยงยศใหม่เหลือง แทน ด้ายใหม่ ทอง

๒) ถ้าหวับ ราชองครักษ์พิเศษ เลื่อนตำแหน่ง ได้ เคย มียศเป็น นายทหาร
นั้น ให้ ใช้ สำยงยศใหม่ ทอง ดัดใหม่ดำ ถ้าหวับใน การ แต่งกายเครื่อง
ปรกติ และ แต่งเครื่อง ยศ ถ้าเป็น เวลา แต่งเครื่อง ดันามในเวลาฝึกหัด
ให้ ใช้ สำยงยศใหม่ เหลือง ดัดใหม่ดำ แทน

๓) ในเวลา แต่ง ครึ่ง ยศ หรือ เวลา แต่งเครื่อง หนาว เครื่องราตรี
สีโมสร ให้ ใช้ แผ่น ทาบ บำ ดีดำ มี อักษร พระบรมนามาภิไธยย่อ จ. ป. ร.
มี พระมหามงกุฎเงิน ติด บน แผ่น ทาบ บำ (แผ่น ทาบ บำ เป็น รูป อย่าง เดียว
กับ แผ่น ทาบ บำ ของ นายทหาร เวือ อย่าง ที่ ใช้ สำหรับใน การ แต่ง กาย
เครื่อง หนาว หรือ เครื่อง ราตรี สีโมสร นั้น)

ให้เลิกใช้เครื่อง หมายถึง แพร รัตนารถณี และใช้เครื่อง หมายถึงใหม่
ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป

โดย กระแส พระบรมราชโองการ นายกองใหญ่ นายกละเดือบ้ำ
ประกาศมาณ วันที่ ๑๑ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(ลงนาม) นายกองเอก พระยาประสิทธิ์ศึกการ
สมุหราชองครักษ์เดือบ้ำ

12/ (10) 6 ๓๑ วันที่ ๑๗ มกราคม หน้า ๔๕๘)

ประกาศ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
ว่าด้วยการ ออกใช้ ธนบัตร อย่างใหม่

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ถัด อำนาจซึ่ง ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ประทานไว้ ใน มาตรา ๑๗ (ง) แห่ง พระราชบัญญัติ
ธนบัตรสยาม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ ขอ ประกาศให้ทราบทั่ว กัน ว่า
กรมธนบัตร จะได้จำหน่าย ธนบัตร ราคา ๑๐๐ บาท อย่างใหม่ ขึ้น ณ
ตั้งแต่ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๕๗ ซึ่งมี หมวดแดง เลขหมายเพิ่ม ขึ้น อีก ๒ แห่ง
คือที่ได้ คำว่า เจ้าพนักงาน เป็น เลขไทย แห่ง ๑ แต่ที่ได้ คำว่าเสนาบดี
เป็น เลขฝรั่ง อีก แห่ง หนึ่ง รวมเป็น หมวดแดง เลขหมาย ๔ แห่งด้วยกัน
นอกจาก ตั๊กแตน ที่กล่าว มาแล้วนี้ ธนบัตร ราคา ๑๐๐ บาท อย่างใหม่
มีดี แดงตลอด ภายหลังเหมือนเดิม

ธนบัตร ชนิดเก่าทั้งหลาย ที่ กรมธนบัตรได้จำหน่ายออกไปแล้ว หรือที่
จะได้จำหน่าย ภาย หลัง วัน ประกาศนี้ ให้คง เป็น อันใช้ ได้ตลอดไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๔ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(ลงพระนาม) กิติยากรวรดิถี

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

12/10/2566

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๔ มกราคม หน้า ๕๐๐)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนด อัตราค่าน้ำ

ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการไว้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามความในกฎเสนาบดี ว่าด้วยวิธีจัดการ แดงตั้ง อัตราเก็บเงิน อากรค่าน้ำ ตามความใน พระราชบัญญัติ อากร ค่าน้ำ ศก ๕๒๐ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๖ ซึ่งได้วางอัตราไว้ ให้เรียกเงินอากร ค่าน้ำชนิด มานใน มณฑล นครศรีธรรมราช นั้น ได้กำหนดให้เรียกเก็บ แต่เฉพาะ ค่าที่อนุญาต ทำการ จับสัตว์น้ำ อย่าง เดียว แต่ เครื่องมือ อุปกรณ์ สำหรับใช้ ประกอบการ จับสัตว์น้ำ อีก ส่วน หนึ่ง ซึ่งได้เคย เรียกเก็บเงิน อากร มาแล้ว แต่เดิม ปากละ ๑๐ บาท ยังขาด อยู่หาได้กำหนด อัตราไว้ ให้เก็บด้วยไม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้กำหนดวาง อัตราเรียกเก็บค่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ใน มณฑล นครศรีธรรมราช มี อัตรา ปากละ ๑๐ บาท ตั้ง แต่ บัดนี้ เป็นต้นไป

คำกล่าวการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(ตงนาม) พระยามหาอำมาตย์

ประกาศกระทรวงนครบาล

เรื่อง กำหนด อัตราค่า ปลุกใช้ ทรัพย์สิน ตาม บ้าน

เสนาบดี กระทรวง นครบาล ขอ ประกาศให้ ทราบ ทู กัน ว่า ตาม ความ ใน มาตรา ๗ แห่ง พระราชบัญญัติ จตุการ บัง กั้น ใช้ ทรัพย์สิน พระ พุทธศักราช ๒๔๕๖ มี ว่า บุคคล คนใด คน หนึ่ง จะ ขอ ให้ เจ้าพนักงาน ปลุกใช้ ทรัพย์สิน ไป ปลุกให้ ที่ บ้าน ก็ได้ ถ้า เจ้าพนักงาน ปลุกใช้ ทรัพย์สิน นั้น เป็น แพทย์ หดอง รับ ราชการ อยู่ใน บัง กั้น บัญชา เสนาบดี บุคคล ผู้ ขอ จะ ต้อง เสีย เงิน ค่า ปลุกใช้ ทรัพย์สิน ตาม อัตรา ซึ่ง เสนาบดี จะ ได้ กำหนด แด ประกาศ ให้ ทราบ นั้น

บัด นี้ ได้ กำหนด อัตรา ค่า ปลุกใช้ ทรัพย์สิน ใน จังหวัด กรุง เทพ - ๗ ไว้ ดังนี้
 ถ้า ผู้ ขอ ๆ ใด ไป ปลุก ตั้งแต่ จำนวน ๑ จนถึง ไป ถึง ๑๐ คน ต้อง เสีย ค่า ปลุก คน ละ ๒ บาท ตั้งแต่ ๑๑ คน ขึ้น ไป ถึง ๒๐ คน ต้อง เสีย ค่า ปลุก คน ละ ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ตั้งแต่ ๒๑ คน ขึ้น ไป ต้อง เสีย ค่า ปลุก คน ละ ๑ บาท

แต่ เงิน ค่า ปลุก ผู้ ขอ ต้อง ใช้ ให้ แก่ เจ้าพนักงาน ผู้ ปลุก ให้ เสร็จ ใน วัน ที่ เจ้าพนักงาน ผู้ ปลุก ได้ ตรวจ สอบ แด ออก ใบ สำคัญ ตาม แบบ ๑ ให้ แด เจ้าพนักงาน ผู้ ปลุก จะได้ ทำ ใบ เสร็จ รับ เงิน มอบ ให้ แก่ ผู้ ขอ ยัด ถ้อย ใ้ เป็น สำคัญ

เมื่อ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด มี ประสงค์ จะ ให้ เจ้าพนักงาน ไป ปลุก ใช้ ทรัพย์สิน ให้ ยัง ที่ บ้าน เรือน แล้ว 12/11/2566 ก็ ให้ แจ้ง ความ ขอ ไป ยัง กรมศุขาภิบาล เจ้าพนักงาน

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๕๖๒

จะได้อำหนด นัดหมาย วัน เวลา ที่ จะ มา ทำการ ให้ ทราบ
สมควร เพื่อ ความ สดวก แก่ กิจการ

สุด แต่ จะ เห็น

ประกาศมาณวันที่ ๒๒ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

เรื่อง เพิ่มเติมกำหนดอัตราค่า ปลุกใช้ทรัพย์สินตามบ้าน

เสนาบดีกระทรวงนครบาล ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามประกาศ
กระทรวงนครบาล เรื่อง กำหนดอัตราค่าปลุกใช้ทรัพย์สินตามบ้าน ฉบับ
ลงวันที่ ๒๒ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น ได้กำหนดอัตรา
ค่าปลุกใช้ทรัพย์สินไว้แต่อย่างเดียว หาได้กำหนดอัตราค่า ออกใบสำคัญ
สำหรับผู้ที่ พ้น จาก การ เป็นใช้ทรัพย์สินแล้วไม่จำเป็น ต้อง ปลุกไว้ด้วยไม่
เพราะฉะนั้น จึงได้กำหนดอัตราค่า ออกใบสำคัญ สำหรับผู้ที่ พ้น จาก
การ เป็นใช้ทรัพย์สินแล้ว เพิ่มเติม ประกาศ ฉบับ ก่อนไว้ดัง ต่อไปนี้

ถ้าผู้ขอ ๆ ให้เจ้าพนักงาน ปลุกใช้ทรัพย์สินไป ออกใบสำคัญ สำหรับ
ผู้ที่พ้น จาก การ เป็นใช้ทรัพย์สินแล้ว ให้ยัง บ้าน เรือน เมื่อเจ้าพนักงาน
ผู้ปลุกใช้ทรัพย์สินเห็นสมควร ก็ จะ ออกใบสำคัญให้ แต่ผู้ขอต้อง เสีย
เงิน ค่าใบสำคัญที่ กล่าว นี้ ฉบับละ ๑ บาทถ้วน แต่เจ้าพนักงาน จะได้
ทำใบเสร็จรับเงิน มอบให้แก่ผู้ขอ ยึดถือไว้เป็น สำคัญ

คำสั่งว่ากรมนครบาล

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงนาม) มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาฯ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

12/10/2566

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๓๑ มกราคม หน้า ๕๐๒)

ประกาศใช้พระราชบัญญัติระงับโรคระบาด พ.ศ. ๒๔๕๖

ในตำบลพระปฐม, ตำบลนครปฐม, ตำบลห้วยจรเข้ม,
ตำบลบ่อพลับ, ตำบลสนามจันทร์, ในเมืองนครปฐม

มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ คำรั้งเหมือนเกล้า ๆ ตั้งว่า ตามความในพระราชบัญญัติระงับโรคระบาด พุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๒ จะให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในมณฑลใด ในพระราชอาณาจักร์นี้ จะได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญนั้น

บัดนี้ได้ทราบข่าวของชุดพระบาทว่า เกิดกาฬโรคขึ้นในท้องที่อำเภอเมือง ๆ นครปฐม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ใช้พระราชบัญญัติระงับโรคระบาดนี้ในเมือง นครปฐม เฉพาะตำบลพระปฐม ตำบลนครปฐม ตำบลห้วยจรเข้ม ตำบลบ่อพลับ ตำบลสนามจันทร์ ในจังหวัดเขวาสันฆาติบาล ท้องที่อำเภอเมือง ๆ นครปฐม ให้สมหเทศาภิบาลมีอำนาจจัด การ บังคับ ระงับกาฬโรค ตามพระราชบัญญัตินั้น ตามที่เห็นสมควรทุกประการ ตั้งแต่บัดนี้ไปจนกว่าจะได้ประกาศให้งดใช้พระราชบัญญัตินั้น

คำดำว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) พระยามหาอำมาตย์

ผู้แทนเสนาบดี

12/10/2566

(เดิม ๓๑) วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๐๕)

ประกาศ ยกเลิก พระราชบัญญัติ ระวังโรคระบาด
ใน ตำบล พระปฐม, ตำบล นารปฐม, ตำบล ห้วยจรเข้ม,
ตำบล บ่อพลับ, ตำบล ธารามจันทร์, ใน เมือง นครปฐม

มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดี
กระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่งว่า ตามความในประกาศลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
ให้ใช้พระราชบัญญัติระวังโรคระบาด ในตำบลพระปฐม, ตำบลนครปฐม,
ตำบลห้วยจรเข้ม, ตำบลบ่อพลับ, ตำบลธารามจันทร์, แขวงเมืองนคร
ปฐมนั้น บัดนี้ สมุหเทศาภิบาลมณฑลนครไชยศรีพร้อมด้วยแพทย์หลวง
ได้มีใบบอกมากราบบังคมทูล ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า กาล
โรคซึ่งเกิดขึ้นนั้น เจ้าพนักงานแต่แพทย์ได้จัดการป้องกันหายดัง
แต่แล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระวัง
โรคระบาด พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ในตำบลทั้ง ๕ ที่กล่าวมาแล้ว
ในประกาศนี้

คำว่า การ มหาดไทย
ประกาศมาณวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๗
(ตงนาม) พระยามหาอำมาตย์

12/10/2566 ผู้แทนเสนาบดี
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๐๖)

ข้อบังคับราชองครักษ์ แล นายเลียบารบไซ

นายกองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำรง
ตำแหน่งนายกเลียบารบไซ ผู้ทรงบังคับบัญชาการ ทัดไปใน คณะ เลียบารบไซ ทรง
พระราชดำริเห็นว่า ระเบียบ การ แล แบบ ธรรมเนียม ซึ่ง ไซ ขย ญบตนิ
ในเรื่องราชองครักษ์ แล นายเลียบารบไซ มีกำหนด อยู่ใน ข้อ บ คม
และ คำสั่ง ต่าง ๆ หลาย ฉบับ นับว่า ยัง กระจัด กระจาย อยู่ ไม่ เป็น
ระเบียบ เรียบร้อย ดี จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ออก ข้อ บ คม
ใหม่ วาง ทัดก และ ระเบียบ การ ใหม่ ดัง ต่อไป นี้

นาม แห่ง ข้อ บ คม

ข้อ ๑-ข้อ บ คม นี้ ให้ เรียกว่า ข้อ บ คม ราชองครักษ์ และ
นายเลียบารบไซ
เด็ก ข้อ บ คม เดิม

ข้อ ๒-ตั้ง แต่ วันที่ ๑๕ ข้อ บ คม นี้ บรรดา ข้อ บ คม หรือ คำสั่ง ทง ปรอง
ทัม ข้อ ความ ตัดค้าน ไม่ ตรง กับ ข้อ ความ ใน ข้อ บ คม นี้ ให้ ยก เลิก เสีย
ทง สิ้น

ประเภท แห่ง ราชองครักษ์ เลียบารบไซ

ข้อ ๓-ราชองครักษ์ เลียบารบไซ ให้ จัด แบ่ง เป็น ๓ ประเภท กล่าว คือ

- (๑) ราชองครักษ์ ประจำ
- (๒) ราชองครักษ์ พิเศษ
- (๓) ราชองครักษ์ เหว

ข้อ ๔ - ราชของครักษ์ประจำ คือ นายเลื่อม ซึ่ง รับ ราชการในตำแหน่ง
หน้าที่ราชของครักษ์ประจำ รักษาพระองค์ และ รับใช้ ใน กิจการ ค้าง ๆ
สุด แต่ จะ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ

ข้อ ๕ - ใน หมู่ ราชของครักษ์ประจำ จะได้ ทรง พระ กรุณาโปรด
เกล้า ฯ ให้ เป็น สมุหราชของครักษ์ นาย ๑ เป็น ตำแหน่ง หัว นำ มังคัม
บัญชารับผิดชอบใน กรม ราชของครักษ์ ประจำ และ ให้ มี หน้าที่ มังคัม
บัญชา ว่า กล่าว ราชของครักษ์ พิเศษ แต่ ราชของครักษ์ เหว กับ นาย เลื่อม
รับ ใช้ ใน ขณะ เมื่อ รับ ราชการ ใน หน้าที่ ราชของครักษ์ ดัง จะ ได้ กล่าว ต่อ
ไป ข้าง หน้า

ข้อ ๖ - ราชของครักษ์ พิเศษ คือ นายเลื่อม ซึ่ง จะ ได้ ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ เป็น ราชของครักษ์ เพื่อ เป็น เกียรติยศ พิเศษ

ผู้ที่ ได้ รับ พระ ราชทาน เกียรติยศ เป็น ราชของครักษ์ พิเศษ นั้น คง รับ
ราชการ อยู่ใน ตำแหน่ง หน้าที่ เดิม ของ คน แต่ สมุหราชของครักษ์ มี อำนาจ
ที่จะ สั่ง ให้ เขา สวม ทับ รับ ราชการ ประจำ ใน กรม ราชของครักษ์ ชั่วคราว สุด
แต่ จะ มี ราชการ ที่ จำ เป็น และ จะ ให้ รับ ราชการ ประจำ อยู่ เช่น นั้น
ภายใน กำหนด เวลา เท่า ที่ ได้ ทรง สั่ง

ข้อ ๗ - ผู้ ที่ ได้ เสนอ ราชของครักษ์ พิเศษ ทหารบก หรือ ทหาร เรือ อยู่
แล้ว จะ ถือ ว่า ได้ เป็น ราชของครักษ์ พิเศษ ใน ขณะ เลื่อม ไปด้วย ไม่ได้ และ
ราชของครักษ์ พิเศษ เลื่อม จะ ถือ ว่า ได้ เป็น ราชของครักษ์ พิเศษ ทหารบก
ทหารเรือ ด้วย ก็ ไม่ได้ เหมือน กัน

ข้อ ๘—ผู้ที่ได้เป็นราชองค์รักษ์พิเศษเสด็จมาอยู่ตั้งแต่เมื่อก่อนออก
 ขอบังคับนี้ ให้ถือว่าได้เป็นแค่ราชองค์รักษ์เวรเท่านั้น เว้นแต่ผู้
 ใดมีพระบรมราชโองการพระราชทานเกียรติยศ ให้เป็นราชองค์
 พิเศษใหม่ภายหลังเวลาที่ออกขอบังคับนี้ จึงจะนับว่าเป็นราชองค์
 พิเศษ ตามขอบังคับนี้

ข้อ ๙—ราชองค์รักษ์เวร คือ นายเลอบา ซัน นายหมวด หรือ นายกอง
 ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นราชองค์รักษ์ผลัดเปลี่ยนกัน
 กันเข้ามารับราชการ ตมตบใน กรมราชองค์รักษ์ เพื่อช่วยราชการ แห่ง
 ราชองค์รักษ์ประจำ

โดยปรกติ ผู้ที่เป็นราชองค์รักษ์เวร คงรับราชการอยู่ในหน้าที่ซึ่งตน
 กระทำอยู่เดิม และคงอยู่ในสังกัดบังคับบัญชากรมกองเดิม แต่ถ้า
 เมื่อได้เข้ามารับราชการ เป็นเวรใน กรมราชองค์รักษ์ ของ พงษ์บังคับบัญชา
 ตมทหารราชองค์รักษ์ผู้เดียว จนกว่าจะออกเวรไป

นายเลอบารับใช้

ข้อ ๑๐—นายเลอบารับใช้ คือ นายเลอบา ซัน นายหม หรือ นายหมวด
 ซึ่ง ตมทหาร ราชองค์รักษ์ จะได้เป็นผู้เลือกสรร พร้อมด้วยผู้บัญชาการ กอง พด
 ต่าง ๆ ตัดหวังให้ผลัดเปลี่ยนกันเข้ามารับราชการในหน้าที่คล้าย ๆ ราช
 องค์รักษ์เวร ดังกล่าวมาแล้วในข้อ ๙ เพราะฉะนั้น ข้อความที่กล่าว
 ด้วยหน้าที่ และ สังกัด ของ นายเลอบารับใช้ ให้ถือเป็นแบบเดียวกับกับ
 ราชองค์รักษ์เวร ดังกล่าวแล้วในข้อ ๙ นั้น ยกเว้นการ ผิดกัน แต่
 นายเลอบารับใช้ ไม่ต้องมีพระบรมราชโองการตั้ง

กำหนดเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง

ข้อ ๑๑—ราชองครักษ์ประจำ จะได้อยู่ในตำแหน่ง จนกว่าจะได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ประจำ ในแผนกอื่น นอกกรมราชองครักษ์ หรือจนกว่าจะ ออกเป็น กอง หนุน หรือ กองนอก

ข้อ ๑๒—ราชองครักษ์พิเศษ จะได้อยู่ในตำแหน่ง ดับไปจนกว่า จะมีพระบรมราชโองการเห็นชอบเกล้าฯ สั่งให้ขาดจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๓—ราชองครักษ์เวร มีกำหนดที่จะต้อง ขาด จากตำแหน่ง ราชองครักษ์ด้วยเหตุใดเหตุ ๑ ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ :-

(๑) เดือนยี่ในคณะเลื่อนมา

(๒) ออกจากตำแหน่งประจำการ ไปเป็น กองหนุน หรือ กองนอก

บรรดา ราชองครักษ์เวร ซึ่งได้เลื่อนยศศักดิ์ หรือออกจากประจำการ ก็ดี ให้เห็นว่า ขาด จากตำแหน่ง ราชองครักษ์ด้วย ที่เดียว โดยมีต้อง รวให้ มีคำสั่งให้ขาดจากตำแหน่ง และ ถ้าหาก จะได้เป็น ราชองครักษ์ ได้ต่อไปก็ แต่โดย มี พระบรมราชโองการ ตั้งใหม่ อีกครั้ง ๑ เท่านั้น

ข้อ ๑๔—นายเลื่อนมารับใช้ มีกำหนดที่จะต้อง ขาด จากตำแหน่ง ด้วยเหตุใดเหตุ ๑ ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ :-

(๑) เดือนยี่ในคณะเลื่อนมา

(๒) ย้ายจากตำแหน่ง หน้าที่ซึ่งรับราชการ อยู่ในขณะเมื่อได้เป็น นายเลขาธิการรับใช้ จะเป็นผู้ย้ายภายใน กองพลเดิมก็ตาม หรือย้ายไป กองพลอื่นก็ตาม นับว่าขาดจากตำแหน่ง นายเลขาธิการรับใช้

(๓) ออกจากตำแหน่ง ประจำการไปเป็น กองหนุน หรือ กองนอก

ข้อ ๑๕—ราชองครักษ์ทุกประเภท และ นายเลขาธิการรับใช้ ถ้าเมื่อ ได้ ออกจากคณะเลขาธิการแล้ว ต้อง ขาดจากตำแหน่งราชองครักษ์ และนาย เลขาธิการรับใช้ด้วยทีเดียว ไม่ต้องมีคำสั่งต่างหากให้ ขาดจากตำแหน่ง หน้าที่ราชองครักษ์ และ นายเลขาธิการรับใช้

ข้อ ๑๖—ราชองครักษ์ และ นายเลขาธิการรับใช้ มีหน้าที่ พทักษ์รักษา พระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ รับใช้ใน ราชการต่าง ๆ ตามแต่ที่ จะมี พระราชประสงค์

ข้อ ๑๗—สมเด็จพระราชองครักษ์ มีหน้าที่ เป็นผู้บังคับบัญชาการในหน้าที่ พทักษ์รักษา พระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ กำกับควบคุม ราชองครักษ์ แต่ นายเลขาธิการรับใช้ ในขณะที่ กระทำการในหน้าที่นั้น ๆ

ข้อ ๑๘—เพื่อความสะดวกแก่ หน้าที่ ราชการ ให้ สมุหราชองครักษ์ เป็น ผู้จัด ราชองครักษ์ และ นายเลขาธิการรับใช้ เป็น เหวอ ผดด้ง เบียดยง กัน อยู่ประจำรักษา หน้าที่ ให้เพียง พอ แก่ ราชการ

ข้อ ๑๙—ให้ สมุหราชองครักษ์ มีอำนาจ ออก ข้อ บังคับ และ คำสั่ง เพื่อ กำหนด ระเบียบผู้ ราชการ และ หน้าที่ สำหรับ ราชองครักษ์ แต่ นายเลขาธิการ

ไว้ใช้ เพื่อให้ราชการดำเนินโดยสะดวกทั่วไป
เครื่องแต่งกายสำหรับตำแหน่ง

ข้อ ๒๐—ราชของครุฑทุกประเภท ให้มีเครื่องแต่งกายเป็นพิเศษ
สำหรับตำแหน่ง คือ—

(๑) อักษรพระปรมาภิไธยย่อ ว, ป, ร, . . . กับ พระมหาพิชัยมงกุฏ
ทำด้วยเงิน สำหรับติดบนอินทรีขน

(๒) สายยงยศถัก สายไหมทองดัดบัวใหม่ดำ สำหรับใช้ ในเวลาแต่ง
เครื่องเต็มยศ ครึ่งยศ และใส่ได้มร กับสายไหมเหลือง ดัดบัวใหม่ดำ
สำหรับใช้ แต่งเวลาเครื่องปรกติ และ เครื่อง ถิ่นวม

อนึ่ง ราชของครุฑเสื้อบาบู่โต เป็น ราชของครุฑพิเศษ ฝ่ายทหาร อยู่
แล้ว ก็ให้ ใช้เครื่อง หมายถึง และ สายยงยศอย่าง แบบ ทหารได้

(๓) สายรัดประคต พันเหลือง มีเส้นดำที่ริมขอบ ทั้ง ๒ ข้าง และ
มีเข็มทองเหลือง หนึ่ง สำหรับใช้ ในเวลาแต่งเต็มยศ

(๔) ตาม มีตราพระครุฑพาว์ สำหรับใช้ผูกคอในเวลาที่กระทำกร
ในหน้าที่

ข้อ ๒๑—นายเลือนำไว้ใช้ ให้มีเครื่องแต่งกายพิเศษสำหรับ
ตำแหน่ง คือ สำหรับประทศ กับ ตาม อย่างเช่น ที่ได้กล่าวแล้ว
ในข้อ ๒๐

ข้อ ๒๒—เครื่องแต่งกายเหล่านี้ ออกทง อินทรีขน สำหรับใช้ กับเครื่อง
ครึ่งยศ และเครื่องใส่โมสร ให้เป็น นาค ขกพระบริตร เลือนำจัด สว่างขึ้นไว้
เป็นตัวอย่าง และ เพื่อจำหน่ายให้แก่ นายเลือนำตาม ราคาเดิม

ห้ามมิให้นายเลือบาไซเครื่องแต่งกายอย่าง ๑ อย่างใดให้ผิดเพี้ยน
 ไปจากแบบของยกกระบัตรเนออันชาติ
 ขอบังคับให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๗
 เป็นต้นไป

(เล่ม ๓๖ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๐๗)

ประกาศลักษณะการขนานนามสมาชิกเลือบา

นายกองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นายกลเลือบา มีพระบรม
 ราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ดังว่า ลักษณะการขนานนามสมาชิกเลือบา
 ซึ่งตามที่ไซเรียกกันอยู่ ณบัดนี้ยังไม่เป็น การแตกต่างกันอยู่ จึงทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บัญญัติลักษณะการขนานนามสมาชิกเลือบา
 เป็นกำหนดดังนี้

๑. บรรดาพลเลือบาทั้งปวง ซึ่งมีนามลำัญมิใช่ราชทินนามนั้น ห้าม
 มิให้ไซเรียกว่า พลเลือบา นายนั้น หรือนายนี้ ดังที่ไซเรียกกันอยู่ ณบัดนี้
 เช่น นายแดง ถ้าจะเรียกทั้งยศเลือบา และนามรวมกันแล้ว ให้ไซ
 เรียกว่า พลเลือบาแดง ไม่ต้องเติมคำ (นาย) ข้างหน้านาม เพราะ
 พลเลือบานั้น เป็นยศในเลือบาอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเรียกว่า พล
 เลือบา นายแดง

๒. ผู้ที่มียศชั้น นายพัน, นายหมื่น, หรือ นายกอง นั้น ถ้ามิใช่
 เป็นผู้มีนาม บรรดาศักดิ์แล้ว ก็ให้คงใช้ อักษรนามเช่น เดียวกับคำว่า

มาด้วย เช่น นายหมู่ตรีแดง, นายหมวดตรีแดง, หรือ นายกองตรีแดง
ดังนี้ เป็นต้น

ทั้งนี้ ตาม นายฉัตรชัย นามสกุล ก่อไป กับ นาง ทาย นาม ตาม พระ
ราชบัญญัติ นามสกุล พ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
(เดิม ๓๑ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๑๓)

ประกาศกำหนดการใช้ หมวกหมิ่น
และ แก้ว เครื่อง แต่ง กาย บางอย่าง
ใน คณะเสนา

นายกองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงดำรง
ตำแหน่ง นายกเสนา ทรง บังคับ บัญชาการ เสนา ทัดไป ทรง พระราชดำริ
ว่า เครื่อง แต่ง ตัว เสนา เสนา ตั้งแต่ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ตรา พระราชกำหนด และ ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น ครั้ง ที่ ๒
แล้ว นั้น ต่อ มา ได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เสนา บาง กรม บาง กอง
ทต ต้อง ใช้ เครื่อง แต่ง กาย บาง อย่าง ผิด แยก แปรต ไป จาก ที่มี ข้อ ความ อยู่
ใน พระราชกำหนด นั้น ไป แล้ว ภาย ประการ และการ เปลี่ยน แปลง
เหล่านี้ ที่ ได้ ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา อย่าง เช่น การใช้ หมวกหมิ่น นั้น ก็มี
แต่ ที่ ยัง มี ได้ ประกาศ ก็มี ทรง พระราชดำริ ว่า ครั้น จะ รอไว้
ต่อไป ก็ จะ เป็น เครื่อง ทำให้ ยัง เกิด ความ เข้าใจ ผิด กัน ไป ต่าง ๆ ให้ เป็น
การ ยุ่ง ยาก โดยไม่ พอ ท์

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมข้อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ได้มีมาแล้ว ลงไว้ในประกาศฉบับนี้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑) หมวกหมับสำหรับใช้ ในการแต่งกายเครื่องวาทรีดี โมสร ตามที่ ได้มีประกาศแก้ไขเพิ่มเติมในหนังสือราชกิจจานุเบกษาลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น ในชั้นต้นก็มีพระราชประสงค์จะให้ใช้ แต่เฉพาะใน กองพลหลวง รักษาพระองค์ กองพลเดียวเท่านั้น แต่ข้าไครย์ เหตุที่เดือมา บางคนในกองพลอื่น ๆ มีใน กองพลกลาง เป็นอาทิพดอย อยาก จะใคร่ได้ ใช้ หมวก หมับ นั้น บาง เพราะเห็น แก่ ความมั่งคั่งงาม จึงได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ชั่ว คราว เพื่อ ให้ ได้ สัมปรากณา

แต่มา ณบัดนี้ ทรง พระราชดำริเห็นว่า การที่จะให้ เดือมา กองพลอื่น ๆ ใช้ หมวก หมับ นั้น กัด เหมือน จะ เป็น การ บังคับให้ ต้อง ออก ทน ทริพย์ มาก ชน อีก โดย เป็นการ เม็ดอง เปลา หาคณ ประโยชน์อื่นใด มิได้ ทั้ง จะ หวัง มิได้ ว่า จะ ได้ เป็น การ ทัด ถึง กัน ได้ จริง ๆ เช่น เครื่อง แต่ง กาย อย่าง อื่น ๆ ซึ่ง ใช้ กัน อยู่ใน กองพลต่าง ๆ แม้ ใน กองพล เดียว กัน ก็ ยัง มี ให้ เหมือน กัน มิได้ เช่น ใน กองพลกลาง (กรุง เทพฯ) ใน ครั้ง ไป ในการ ประตองยุทศ ก็มี สัมาชิก มี เครื่อง แต่ง กาย และ เครื่อง ประจำ กาย ไปต่าง ๆ กัน เป็น อื่น มาก และ ผู้บัญชาการ กองพลกลาง ได้ ชี้แจง แก่ ผู้แทน จเร เดือมา ว่า การที่จะให้ สัมาชิก ใน กองพลกลาง มี เครื่อง แต่ง กาย เหมือน ๆ กัน ทั้ง หมัด นั้น เป็น อื่น พน วิสัย ที่ จะ เป็น ไม่ ได้ โดย ชิบาย ว่า 12/11 เดือมา มี ทน น้อย ดั่ง นี้

เมื่อใดทรงทราบฝ่า ดของชุดพระบาท เช่น น แดว จึง ทรง พระราชดำริ
ว่า ไม่สมควร ที่จะเพิ่มเครื่อง แต่ง ตัว ของ สยามชนิก ให้ มาก ขึ้น อีก เกิน
กว่าที่จำเป็น

เพราะฉะนั้น ประกาศ ฉบับนี้ ให้ ใช้ หมวก หนึ่ง สำหรับ สยามชนิก เสื้อผ้า กอง
พลต่าง ๆ ทั่วไปนั้น ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ยก เด็กเสวย ที่ เดียว
และ ตั้ง แต่ บัด นี้ เป็นต้นไป ให้ สยามชนิก เสื้อผ้า ใน กองพลต่าง ๆ (นอก
จาก กองพลหลวง รักษาพระองค์) เด็ก การ ใช้ หมวก หนึ่ง ให้ คง ใช้ แต่
หมวก สักหลาดคำใบ้ พับ สำหรับ กับ เครื่อง แต่ง กาย ทุก ชนิด นอกจาก
เครื่อง ราวศรี สโมสรร ซึ่ง ถ้า ผู้ใด จะ แต่ง ก็ ให้ ใช้ หมวก กับ ทรง หม้อ ตาด
แบบ เดิม ที่มี อยู่ แล้ว นั้น

ข้อ ๒) ส่วน สำหรับ สยามชนิก กองพลหลวง รักษาพระองค์ กองเดียว เท่า
นั้น ให้ เปลี่ยน แปลง ระเบียบ การ ใช้ หมวก ดัง ต่อไปนี้

(ก) สำหรับ เครื่อง ปกรภี, เครื่อง สนาม, และ เครื่อง สโมสรร ให้
ใช้ หมวก หนึ่ง (ทั้ง ใน แดง และ ดำ ดอง)

(ข) สำหรับ เครื่อง เต็มยศ และ ครึ่งยศ ให้ ใช้ หมวก ทรง ประพาศ

(ค) หมวก สักหลาดคำใบ้ พับ ห้าม มี ให้ สยามชนิก กองพลหลวง รักษา
พระองค์ ใช้ อีกต่อไป ใน เวลาใด ๆ ทั้ง ดั้น

ข้อ ๓) กรม นักรเรียน เสื้อผ้า หลวง ให้ ใช้ หมวก อนุ โดม ตาม ระเบียบ
ของ กองพลหลวง รักษาพระองค์

12/10/2566

ข้อ ๔) การ แต่ง เต็ม ยศ และ ครัง ยศ ของ สัมาชิก เลือบา กองพลหลวง
 รัชชาพระองค์ นั้น อนุญาตให้ ไซ เลือ ทุนค คอ ตัง ได้ แต่ เงาะ นาย เลือ บา
 ชัน สัญญาบตรี คือ ตัง แต่ ชัน ว่า ที่ นาย หมอ ดตริ ชัน ไป เท่านั้น ส่วน
 นาย เลือ บา ชัน นาย หมู และ พล หาม เปน อัน ซาต มิให้ ไซ เลือ ทุนค เต็ม ยศ
 และ ครัง ยศ ทั้ง ใน เวลา ชยู่ ใน แกว และ ใน เวลา ต่าตอง

บรรดา เลือ บา ชัน นาย หมู และ พล ใน กองพลหลวง ให้ มี แต่ เครื่อง
 ปรักดี (ซึ่ง ไซ เปน เครื่อง แต่ง ใน สันนาม) และ ถ้า เมื่อใด จะ ตอง แต่ง เต็ม ยศ
 หรือ ครัง ยศ ก็ให้ ไซ เลือ กก แบบ พิเศษ สรวม นอก เลือ ปรักดี เลือ กก น
 เปน นำ ที่ ยกระบตรี กองพลหลวง จะ ไค จิต สัวาง ชัน จำหน่ายให้ หาม มิให้
 สัมาชิก ไป ตัด เขา เอง เปน อัน ซาต

ส่วน เครื่อง ราชตรี ตัโมสริ ถ้า สัมาชิก กองพลหลวง ผู้ ไค ชยอก สัวองงาม
 และ มี ทุน ทรัย พอก ก็ อนุญาตให้ ไซ ไค เพราะ เปน เครื่อง ไซ ใน เวลา
 ต่าตอง โดย แท้ ไม่ เกยว แก่ การ ประจำ แกว

ข้อ ๕) กรม นักรเรียน เลือ บา หลวง ให้ ไซ ระเบียบ เครื่อง แต่ง กาย
 ชนุโตม ตาม กองพลหลวง รัชชาพระองค์ ทุก ประการ

ข้อ ๖) สัมาชิก กองพลอื่น ๆ นอกจาก กองพลหลวง รัชชาพระองค์
 ไม่ว่า ชัน นาย หรือ พล ไคร จะ ไซ เลือ ทุนค ใน เวลา เต็ม ยศ ครัง ยศ ก็ได้ พงสัน
 ตามใจ ไม่มี ข้อ ห้าม ปราม เดย แลว แต่ ทุน ส่วน ตัว บุคคต และ เครื่อง
 ราชตรี ตัโมสริ ก็ ตัง ไซ ไค ทุก ชัน ตาม เดิม เหมือน กัน

ข้อ ๗) เครื่องแต่งกายทหาร กระบี่ทอง ตามที่เป็นอยู่ในบัดนี้
 ยังใช้เหมือน กับ กองนักเรียนทหาร กระบี่ ยังไม่เป็นระเบียบดี ต่อไป
 จะได้จัดให้ กองทหาร กระบี่ เป็น เหล่า พรานใน กองพลหลวง เพราะฉะนั้น
 ก็เป็นอัน จะเปลี่ยน เครื่องแต่งกาย เป็น ดี เชี่ยว ซึ่ง ขกกรมตำรวจ
 กำลัง จัดสร้าง อยู่ จะได้ ทดลอง ต่อไป

หนึ่งในที่สุดนี้ นายกเสือบ้าขอ ทรงชี้แจง แก่ บรรดา สมาชิก เสือบ้า
 ทั่วไปว่า การที่ได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมาชิกกองพลหลวง
 รักษา พระองค์ มี เครื่องแต่งกาย ผิด แยก แปรตไป กว่า สมาชิกเสือบ้าใน กอง
 พล ซึ่ง ประจำอยู่ตาม ท้องที่นั้น ก็โดย มี พระราชประสงค์ ที่จะให้เป็น
 เครื่องหมาย พอ ดึงดูด เห็น ได้ ว่า ผู้ใด เป็น สมาชิกกองพลใด เท่านั้น จะได้
 มี พระราชประสงค์ ให้เป็น เครื่องหมาย เกียรติยศ ว่า เหล่าใด สูง กว่ากัน
 นั้น หามิได้ บรรดา สมาชิกใน คณะ เสือบ้า ไม่ว่าจะ ประจำสังกัด อยู่ใน
 กองพลใด ย่อม มี เกียรติยศ เดิมถนัด กันหมด ผิดกัน ก็ แค่ นึก ซึ่ง จะต้อง
 กระทำเท่านั้น คือ เสือบ้า ซึ่ง สังกัด กองพลต่าง ๆ นั้น ย่อมมีหน้าที่
 จะต้อง รักษา ท้องที่ ซึ่ง กรม กอง ของ ตน ประจำอยู่ แต่ ฝ่าย กองพลหลวง
 หาได้ มี หน้าที่ เช่น นั้นไม่ มี หน้าที่ รักษา การ อีก อย่าง ๑ ต่าง หาก จาก
 การ รักษา ท้องที่ ดังนั้น จึง ผิด กับ เสือบ้า ประจำ ท้องที่ และ ที่ มี เครื่อง
 แต่งกาย ต่าง กัน กับ เสือบ้า รักษา ท้องที่ ก็ เพียง แต่ พอ ให้ รู้ ได้ ว่า ทำ
 การ คน ใด ที่ไหน จะ แปล ว่า สูง ต่ำ กว่ากัน ทาง เกียรติยศ ก็ หามิได้
 เพราะฉะนั้น ขอให้ เสือบ้า ผู้ใด เขาใจ ผิดไป

ถ้าตั้งมาชิกผู้ใด ยังมีมีความสงสัยอยู่ประการใดบ้างแล้ว ก็ไม่ควร
 ใช้การเดาเอาเอง หรือไปเที่ยวไปปรึกษาหาฤกษ์ และถามความเห็น
 ของคนนอกคณะ ควรจะไปถามผู้บังคับบัญชาของตนเอง เพื่อขอ
 ความอธิบายให้เป็นที่เข้าใจ ฝ่ายผู้มีหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาในกรม
 กองต่าง ๆ นั้น ถ้ายังไม่เข้าใจในข้อความใด ๆ โดยแน่นอน ก็ขอ
 ให้ถามไปที่นายกองโท พระอภัยมณีบรมครูได้มาธิการเลื้อนป่า ซึ่งจะ
 เป็นผู้คอยชี้แจงให้ทราบ

ข้อบังคับ ท้องปวง ที่มีมาใน ประกาศฉบับนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ใช้เป็นข้อบังคับชั่วคราว จนกว่าจะได้รวบรวมข้อความเป็นพระ
 ราชกำหนด แก้ไขขึ้นใหม่ต่อไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 (เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๑๔)

ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติลำดับยศนายทหารบก
 พระพุทธศักราช ๒๔๓๑ (จุลศักราช ๑๒๕๐)

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระ
 มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ตามที่ได้พระราชทาน
 พระบรมราชานุญาต ให้เสนาบดีกระทรวงกระตาดใหม่ ออกกฎดัดกัน
 ปกครอง และระเบียบการภายในสำหรับกองทัพบก พระพุทธศักราช ๒๔๕๕
 ซึ่งในกฎดัดกันปกครอง และ ระเบียบการภายใน สำหรับกองทัพบก นี้ มีข้อ

ความเกี่ยวถึง การ ดำดับยศ ตำแหน่ง ใน ทหารบก ด้วย นั้น ทรง ตั้งใจ
เห็น ว่า การ ดำดับยศ ตำแหน่ง ตาม กฎ ก นี้ เปน ระเบียบ เรียบร้อย
ดี ตลอดจน ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า ควร เสด็จ พระราชบัญญัติ ดำดับยศ
นายทหารบก อัน คลาด เค็ดอื่น แต่ คง ด้มาย มา แล้ว นี้ ด้ย ด้

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ยก เสด็จ พระราชบัญญัติ ดำดับยศ นาย
ทหารบก พระพุทธศักราช ๒๔๓๑ (วันอาทิตย์ เดือน ๙ ขึ้น ๑๒ ค่ำ
ปีชวดสัมฤทธิ์ศก จุลศักราช ๑๒๕๐) นี้ ด้ย ไม่ ให้ ใช้ เปน พระ
ราชบัญญัติ ต่อไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๕๖๐ ในรัชกาล ๖ ด้ย นั้น
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๒๐)

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมเครื่องแต่งตัวสมาชิกเดือป่า
กองพลหลวงรักษาพระองค์

นายกองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงดำรงตำแหน่ง นายก
เดือป่า มี พระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ ตั้ง ว่า เครื่องแต่งกาย
สมาชิกเดือป่า กองพลหลวง รักษาพระองค์ บางอย่าง ควร ด้ย ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ แก้ ไข เปลี่ยน แปลง ด้ย ใหม่ นั้น มี สิ่ง ที่ เปลี่ยน แปลง
บางอย่าง ที่ ด้ย ประกาศ ด้ย นี้ และ ที่ รอ อยู่ มี ด้ย ประกาศ ด้ย นี้
ทรง พระราชดำริ ด้ย ว่า ครั้น จะ รอ ด้ย ด้ย นี้ ด้ย จะ เปน ด้ย บังเกิด ความ

12/10/2566
ทรง พระราชดำริ ด้ย ว่า

เข้าใจผิด และเป็นการยุ่งยากแก่เจ้าหน้าที่ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมข้อความที่เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ลงไว้เป็นข้อบังคับชั่วคราว ตามความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑, นายเสียบางตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่ขึ้นมาขึ้น อนุญาตให้ใช้สายรัดคางหนึ่งตัวประกอบด้วยหมวกหมับได้เป็นพิเศษ เฉพาะแต่ในเวลาที่ขึ้นมา

ข้อ ๒, ระเบียบการใช้เครื่องต้นามหนังเหลือง สำหรับนายเสียบ่าขึ้นสัญญาบัตร ในกองพลหลวงรักษาพระองค์ ให้ปฏิบัติเป็นกำหนดระเบียบดังนี้

(ก) สำหรับการฝึกหัดตั้งสอนตามปรกติ หรือเวลากระทำการในหน้าที่ ให้ใช้คาดเข็มขัดสายหนังเหลือง สอดช่องกระบี่ และเข็มกระบี่ใหญ่ แล้ว และคิดสายโยงข้างเดียว สพายเฉียง บ่าขวา (ไม่มีกระเบ้า กระสุน และ ช่องปืน)

(ข) สำหรับในราชการต้นาม เช่นในเวลาฝึกหัดซ้อมรบ หรือการประลองยุทธ จึงให้ใช้ทั้งเครื่องต้นามหนังเหลืองครบ คือคิดสายโยงบ่าทั้ง ๒ ข้าง มีกระเบ้า กระสุน และ ช่องปืนพร้อม

๓, สำหรับในการแต่งกายปรกติ เฉพาะในโอกาสจำต้อง ให้ใช้คาดเข็มขัดสายหนังดำ และ กระบี่เล็ก

ข้อ ๔, สายกระบี่แถบทอง หรือสายกระบี่หนังดำ สำหรับใช้ประกอบด้วยกระบี่ใหญ่ซึ่งสพายนอกเสื้อนั้น ให้ใช้เฉพาะแต่ในการแต่งกายเต็มยศ และ ครองยศเท่านั้น

ข้อ ๕, นายเลื้อมาชั้นหัวหน้าบางตำแหน่งที่ประจำในกรมบัญชาการ
เลื้อมาและ กองพลหลวง รักษาพระองค์ นั้น ให้ มีสายขงยศติดที่อินทรีชั้น
เป็นเครื่องหมายพิเศษ ดังที่จะกำหนดต่อไปนี้

(ก) เลื่อนาธิการเลื้อมา และ เลื่อนาธิการ กองพลหลวง รักษาพระองค์
ให้ มีสายขงยศใหม่เหลือง หรือใหม่ทอง สดับดำเป็นสายดัก ๒ สาย
และ สายเกลี้ยง ๒ สาย อย่างเดียวกับสายขงยศของราชองครักษ์
เลื้อมาติดที่อินทรีชั้นข้างซ้าย

(ข) นายเลื้อมาไว้ใช้ประจำบัญชาการ กองพลหลวง รักษาพระองค์
ให้ มีสายขงยศใหม่เหลืองหรือใหม่ทอง สดับดำเกลี้ยง ๒ สาย ติดที่
อินทรีชั้นข้างขวา คือคด้องแขน ๑ สาย และโยงไปเกี่ยวที่ตุ่ม
น้าอกเสื้อ ๑ สาย

(ค) บรรดา ปลัดกรมต่าง ๆ ใน กองพลหลวง รักษาพระองค์ ให้ มี
สายขงยศใหม่เหลือง หรือใหม่ทอง สดับดำเกลี้ยง ๒ สาย ติดที่อินทรีชั้น
ข้างซ้าย ทำเป็น บ่วง คด้องแขน ๑ สาย โยงไปเกี่ยวที่ตุ่ม น้าอก
เสื้อ ๑ สาย

(ง) บรรดา นายเวรต่าง ๆ ใน กองพลหลวง รักษาพระองค์ ให้ มี
สายขงยศใหม่เหลือง หรือใหม่ทอง สดับดำเกลี้ยง ติดที่อินทรีชั้นข้างขวา
๑ สาย ทำเป็น บ่วง คด้องแขน

ทั้งนี้ถ้ามองเห็นว่ามีตำแหน่งยศเป็นราชองครักษ์เลื้อมาและมีสายขงยศ
เครื่องหมายราชองครักษ์ติดอยู่แล้วไว้ ก็ไม่ต้องติดสายขงยศเครื่องหมาย

ที่กล่าวมา ส่วนผู้เครื่องหมาย ปลดกรรม และนายเวรที่ได้ ไซ้อยู่บนบด
นั้น ให้เด็กไม่ใช้ศ้อยไป

ข้อ ๖, บรรดา ยกระบตรี หรือ เกียกกาย ที่ ประจำกรรม ของต่าง ๆ ใน
กองพลหลวง รัชชาพระองค์ เช่น กรรมราชหลวง, กองพันพิเศษ, และ
กองม้าหลวงนั้น ให้ ไซ้ คิด เครื่องหมาย ปลดก แขนอน โถมตาม แบบเดียวกับ
กับเจ้านายต่าง ๆ ที่ ประจำใน กรรม บัญญากร เลือบว่า ส่วน เครื่องหมาย
สำหรับ ไซ้ คิดกับ ปลดก นั้น ให้ ไซ้ เป็น เครื่องหมาย อักษร ย่อ นาม กรรม
ขนาด ๓ เช่น คิเมเคอร์ ทำ ด้วยทอง คิด ที่ กลางปลดก แขนเป็นกำหนด ตั้ง น

(ก) ยกระบตรี ประจำกรรมราชหลวง ให้ ไซ้ คิด เครื่องหมาย
อักษร (ง)

(ข) ยกระบตรี ประจำกองพันพิเศษ รัชชาพระองค์ ให้ ไซ้ คิด
เครื่องหมาย อักษร (จ)

(ค) ยกระบตรี ประจำกองม้าหลวง ให้ ไซ้ คิด เครื่องหมาย อักษร (ม)

(ง) ส่วน เกียกกาย ที่ ประจำ กรรม ของต่าง ๆ ใน กองพลหลวง รัชชา
พระองค์นั้น ให้ ไซ้ คิด เครื่องหมาย อักษร ย่อ นาม กรรม เช่น เกี่ยว กับ
ยกระบตรี ประจำกรรม ของต่าง ๆ ที่ กล่าว มา แล้ว

ข้อ ๗, บรรดา ดมาชิก เลือบว่า เฉพาะ ผู้ที่ ประจำการ อยู่ใน กอง ร้อย
หลวง นั้น ให้เพิ่ม มี เครื่องหมาย วชิราวุธ โลหะขาวคิด ปลดอินทร์ชั้น
ทั้ง ๒ บ่า เป็น พิเศษ ถ้า และ ดมาชิก ใน กอง ร้อย หลวง ผู้ใด ได้ ย้าย ไป
จาก กอง ร้อย หลวง แล้ว จะ ไซ้ คิด เครื่องหมาย วชิราวุธ นี้ คือ ไปไม่ได้
เป็น อินทร์ ซาด

ส่วน ต่มาชิกประจำกองร้อยอื่น ๆ ใน กรมราบหลวงให้ คิด เดชหมาย กอง ที่ ปดาชอินทร์ชน

ข้อ ๘, ให้เปลี่ยน สี เครื่องหมาย เหล่า มา หลวง รักษา พระองค์ ซึ่ง เป็น สี ชาว ชย นั้น เป็น สี น้ำเงิน หม่น ส่วน สี สำหรับ นาย เลือ บา ชน ตัญญาบัตร ที่ ประจำการ ใน กองมา หลวง นั้น ให้เปลี่ยนเป็น สี เลือ แบบ อุดาน คิด ดมทอง เกดียง ๒ แกว ๆ ตะ ๗ เม็ด ตอน นำ ออก เลือ และ สี มือ เลือ เป็น สี น้ำเงิน หม่น รูป เลือ แบบ เดียว กับ รูป เลือ นาย มา คณ บรธา นาย หมู และ พด ที่ ประจำการ ใน กองมา หลวง ให้ มี เลือ กั แบบ พิเศษ นำ ออก สี น้ำเงิน หม่น สำหรับ สี สรวม นอก เลือ ปรกติ ใน การ แต่ง กาย เต็ม ยศ และ ครึ่ง ยศ

ข้อ ๙, ให้เปลี่ยน แถบ กางเกง ต่มาชิก ที่ สังกัด เหล่า ราม หลวง รักษา พระองค์ ซึ่ง เดิม เป็น สี เหลือง ชย นั้น เป็น สี แดง ส่วน นาย หมู และ พด ที่ ประจำการ ใน กรมราบหลวง ให้ มี เลือ กั แบบ พิเศษ พัน ตำ สำหรับ สรวม ทับ เลือ ปรกติ ใน การ แต่ง กาย เต็ม ยศ และ ครึ่ง ยศ ตาม ที่ ยกระบัตร กองพลหลวง จะ ได้ จัด สร้าง ขึ้น และ จำหน่าย ให้ นั้น

ข้อ ๑๐, นาย หมู และ พด ประจำกรม กอง ต่าง ๆ ใน กองพลหลวง รักษา พระองค์ ซึ่ง นอก จาก ที่ กถ่า ว มา นี้ ให้ มี เลือ กั แบบ พิเศษ สำหรับ สรวม ทับ เลือ ปรกติ สำหรับ ใน การ แต่ง กาย เต็ม ยศ และ ครึ่ง ยศ ตาม ความ ที่ กถ่า ไว ใน ข้อ ๘, แห่ง ประการ ศก ไซ เครื่อง แต่ง ตวตง วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น ทุก ประการ

หน้า ๔๘๓

พ.ศ. ๒๔๕๗

ข้อบังคับนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นข้อบังคับชั่วคราว จนกว่าจะได้รวบรวมข้อความแก้ไขเป็นพระราชกำหนดขึ้นใหม่ต่อไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๒๑)

ประกาศแก้ไขข้อบังคับ

สำหรับการจัดระเบียบตามพระราชบัญญัติ

ลักษณะเจ้าพนักงานและบริษัท

พ.ศ. ๒๔๕๔

ด้วยพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ว่า ตามข้อบังคับสำหรับการจัดระเบียบ ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะเจ้าพนักงานและบริษัท พ.ศ. ๒๔๕๔ ข้อ ๗ ซึ่งบังคับให้เจ้าพนักงานคัดหนังสือเอกสารโดยย่อที่ได้ส่งระเบียบไปลงประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา นั้น แบบที่ใช้ลงประกาศยังไม่เหมาะแก้ไขข้อความควรแก้ไขแบบใหม่ให้เป็นการเรียบร้อย แต่ความในข้อ ๗ ว่า การเซ็นชื่อในคำร้องขอทุกอย่างต้องเซ็นต่อหน้าเจ้าพนักงาน ระเบียบถูกต้องหน้าบุคคลบางคน ซึ่งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมจะได้ตั้งขึ้นเป็นพิเศษนั้น ยังไม่สะดวกแก่การสมควรจะแก้ไข จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกมาตรา ๗ แต่มาตรา ๗ แห่งกฎข้อบังคับตั้งวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ตามพระราชบัญญัติลักษณะเจ้าพนักงานและบริษัทนั้นเสีย แต่ให้ใช้มาตราต่อไปนี้เป็นแทน

มาตรา ๗ เมื่อได้จัด ฐุเบียงร แล้ว เจ้าพนักงาน ฐุเบียงร จะ ต้อง ส่ง รายงาน ฐุเบียงร ของ คน โดย ย่อ มา ให้ กระทรวง ยุติธรรม ลง ประกาศโฆษณา ใน หนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา ทุก ๆ รายไป

รายงาน จต ฐุเบียงร โดย ย่อ ของ ห้างหุ้น ส่วน สามัญ หุ้น ส่วน จำกัด สิ้นใช้ หนังสือ บริคนห์สนธิ แด บริษัท จำกัด สิ้นใช้ จะ ต้อง เป็น ไป ตาม แบบ ก.ข.ค. แด ง. ที่มี อยู่ ต่อ ไป นี้

รายการ จต ฐุเบียงร ประเภท อื่น ๆ โดย ย่อ จะ ต้อง เป็น ไป ตาม แบบ จ. ที่มี อยู่ ต่อ ไป นี้

มาตรา ๘ การ ลง ชื่อ ใน คำ ร้อง ขอ ทุก อย่าง ต้อง ให้ เขียน ลง ชื่อ เฉพาะ หน้า เจ้าพนักงาน ฐุเบียงร ถ้า จะ ลง ชื่อ เฉพาะ หน้า เจ้าพนักงาน ฐุเบียงร ไม่ ได้ ใช้ ต้อง มี ผู้ รับ รอง โดย วิชิตัง ว่า ไฉน คือ

๑) การ ลง ชื่อ ผู้ ร้อง ขอ จต ฐุเบียงร ที่ อยู่ ภายใน พระ ราช อาณาจักร จะ ต้อง ให้ นาย อำเภอ ฤา สาร์วัต ของ ครอบวน ใน ตำบล ที่ ผู้ ร้อง ขอ อยู่ ฤา ผู้ แทน นาย อำเภอ นาย สาร์วัต ของ ครอบวน นั้น ฤา เนติบัณฑิต สยาม คนใด คน หนึ่ง รับ รอง ว่า เป็น การ ลง ชื่อ แท้จริง แล้ว

๒) การ ลง ชื่อ ผู้ ร้อง ขอ จต ฐุเบียงร ที่ อยู่ นอก พระราช อาณาจักร จะ ต้อง ให้ กงสุต สยาม รับ รอง ฤา จะ ให้ เจ้าน้ำ ที่ ผู้ มี อำนาจ เป็น พยาน ในการ ลง ชื่อ นั้น รับ รอง ก็ได้ แต่ คำ รับ รอง ของ เจ้าน้ำ ที่ ผู้ มี อำนาจ เป็น พยาน นั้น ต้อง ให้ กงสุต สยาม รับ รอง ด้วย อีก ชัน หนึ่ง

๓) การตั้งชื่อผู้ร้องขอจัดรัฐเบียร์ ที่อยู่นอกพระราชอาณาจักร แต่ในเมืองที่ไม่มีกงสุลสยามประจำอยู่ จะต้องมิพยานสองคนที่เจ้าพนักงานรัฐเบียร์รู้จักมาตั้งชื่อรับรองเฉพาะหน้าเจ้าพนักงานรัฐเบียร์นั้นว่า เป็นการตั้งชื่อแท้จริง ถ้าจะต้องให้เจ้านาที่ผู้มอานาจเป็นพยานในการตั้งชื่อ ตามกฎหมายในประเทศนั้นตั้งชื่อรับรองมาเป็นสำคัญด้วยก็พึงได้ ฯ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาอภัยราชา

เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๒๗)

เจ้าพนักงานหอสมุด

แบบ ก.

ฉันทุฎีเบียร มณฑล.....

ห้าง หุ่น ส่วน สามัญ

สารบาน เดชที่.....

วันที่ จตุเบียร.....

นาม ของ ห้าง หุ่น ส่วน.....

ประสงค์ จะ ประกอบการใด.....

นาม ของ ผู้เป็น หุ่น ส่วน.....

เพราะแต่ สำนักงานแห่ง ใหญ่.....

นาม ผู้เป็น หุ่น ส่วน ซึ่ง เป็น ผู้จัดการ ห้าง (ถ้าได้ตั้ง แต่ง กันไว้).....

ขอ ความ กำกัด อำนาจ ของ หุ่น ส่วน ซึ่ง เป็น ผู้จัดการ ห้าง (ถ้าได้ตั้ง แต่ง กันไว้).....

แบบ ข.

ณหอรัฐเบียร์ มณฑล.....

ห้างหุ้นส่วนจำกัดสินไช้

สำรบาน เลขที่.....

วัน จด รัฐเบียร์.....

นามของห้างหุ้นส่วน.....

ประสงค์จะประกอบการใด.....

นามของผู้ถือหุ้น รับผิดชอบโดยจำกัด.....

นามของผู้ถือหุ้น รับผิดชอบโดยไม่มีจำกัด.....

เบาะแสสำนักงาน แห่งใหญ่.....

นามผู้เป็นหุ้นส่วน ซึ่ง เป็นผู้จัดการ ห้าง (ถ้าได้ตั้งแต่งกันไว้).....

ข้อความกำกับอำนาจของหุ้นส่วน ซึ่ง เป็นผู้จัดการ ห้าง (ถ้าได้ตั้งแต่งกันไว้).....

ลง ตายมือ เจ้าพนักงาน รัฐเบียร์

แบบ ก.

ฉันทุเบียงร มณฑล.....

การ จตุเบียงร หนึ่งดื้อ บริคณห์ด้นธิ

ของ บริษัท จักัดสินใช้

ถารบานเลขที่

วัน จตุเบียงร.....

นามบริษัท ที่คิดจะ ตั้ง.....

ความประสงค์ ของบริษัท ที่คิด จะ ตั้ง.....

จำนวน ทุนทรัพย์.....

จำนวนหุ้น มากน้อย เท่าใด

มูลค่า หุ้น ละเท่าใด.....

นาม ของผู้ เริ่มก่อการ.....

งดงายมือ เจ้าพนักงาน ฐเบียงร

แบบ ง.

ณหอ ฐึ่เบ็ยร มณฑล.....

การจต ฐึ่เบ็ยร บริษัทจำกัดสินไ้

ตำรบาน เดขที่.....

วัน จต ฐึ่เบ็ยร.....

นาม ของบริษัท.....

ความประสงค์ ของบริษัท.....

จำนวน ทุนทรัพย์.....

จำนวน หุ้ น มาก น้อย เท่าไ้

มุด ค่า หุ้ น ตะ เท่าไ้

จำนวน เงิน ที่ไ้ เรียก แดว เด็รจ แต่ หุ้ น ๆ ตะ เท่าไ้.....

นาม ผู้ อำนวดยการ.....

.....

อำนวจของ ผู้ อำนวดยการ.....

.....

ตงตายนือ เจ้าพนักงาน ฐึ่เบ็ยร

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๔๙๐

แบบ จ.

ฉันทอัฐเบียร์ มณฑล

ดำรงบานเฉพาะเฉพาะ ของ ห้างหุ้นส่วน หรือ บริษัท

ฉันทอัฐเบียร์

นาม ห้างหุ้นส่วน หรือ บริษัท

รายการ ที่ จดทะเบียน

ลงลายมือเจ้าพนักงาน อัฐเบียร์

จ่าหน้าหอสมุด

ประกาศเพิ่มเติม เครื่อง แต่งตัว ราชวิธี โมสร ข้าราชการพลเรือน

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการพลเรือน ทกกระทรวง ใช้เครื่อง แต่งตัว โมสร ได้ อีกอย่างหนึ่ง ความแจ้ง อยู่ใน ประกาศ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งได้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๐ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ นั้น แล้ว บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มเติมเครื่อง แต่งตัว ราชวิธี โมสร ข้าราชการพลเรือน มีกางเกง แพรดำชาลัน กางเท้า แพรดำ แตรองเท้า คอคชุนนิคมีโบดำ สำหรับใช้แต่งใน เวลาที่ มุ่งงานใน พระราชฐาน โดย เฉพาะ ส่วน กางเกงชายาว นั้น ให้ ใช้แต่ง แต่ เวลาที่เป็น การ ภายนอก พระราชฐาน

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๕๖๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๓๕)

ประกาศให้เรียกแผ่นทาบป้ายยศ เครื่องแต่งตัวว่าอินทรีขน

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า แผ่น ทาบป้ายยศ

เครื่องแต่งตัวข้าราชการ นั้น ตามความใน พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว
 ทหารบก, ทหารเรือ, เลื่อนบำ, ตำรวจจตุร, แดกรมพลตระเวน ทั้ง พระ
 ราชกำหนดเครื่องแต่งตัวข้าราชการ พลเรือนทั่วไป ยังมีคำเรียกต่าง ๆ
 กันอยู่ว่า บ่าเตย ๆ บ้าง, บ่ายศบ้าง, แผ่นก้ามห้อยติดบ่าบ้าง, ไม่เป็น
 การสมน้ำเสมอกัน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้แก้คำใน พระ
 ราชกำหนดเหล่านั้น ให้เรียกแผ่น ทาบบ่าทั้ง ฝ่ายทหาร แดกรมที่ อนุโลม
 อย่าง ทหาร แดฝ่าย พลเรือน ว่า อินทรชัน ตั้งแต่บัดนี้เป็น ต้นไป

ประกาศมาแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๕๖๓ ในรัชกาลปัตยุมันนี้
 (เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๓๖)

พระราชกำหนดเสือกุวยเนติบัณฑิต

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
 พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ สั่งว่า ตามความใน
 พระราชกำหนดเสือกุวย ร.ศ. ๑๓๐ (พระพุทธศักราช ๒๔๕๔) ซึ่ง
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๘ หน้า ๑๔๑ วันที่ ๒ กรกฎาคม
 ร.ศ. ๑๓๐ แต่พระราชกำหนดเพิ่มเติมซึ่ง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 เล่ม ๓๑ ตอนพิเศษ หน้า ๔๒๒ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พระพุทธ
 ศักราช ๒๔๕๗ ความในมาตรา ๕ ในพระราชกำหนดเดิม ตอนที่
 ว่าด้วยผู้ที่ จะ ด้รวมเสือกุวยได้ โดยคำแห่ง ในข้อ ๑ ว่า “ผู้
 พิศากษาทุ่ชน ให้ ด้รวมเสือกุวยใน เวลาค่าตั้ง เต็มยศทุกเมื่อ” นั้น

12/10/2566

บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเนติบัณฑิตยสภาขึ้น พระราชทานเลือกครูเป็นที่เชิดชูเกียรติยศ แก่ผู้ที่ได้สอบได้ วิชากฎหมายได้รับประกาศนียบัตรเป็นเนติบัณฑิตสมควรจะให้ผู้พิพากษาทุกชั้นที่เป็นเนติบัณฑิต มีโอกาสใช้เลือกครูเป็นเกียรติยศให้ไพศาลยิ่งขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายความในพระราชกำหนดเดิมมาตรา ๕ ข้อ ๑ ว่า ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้พิพากษาทุกชั้น บรรดาที่เป็นเนติบัณฑิต รวมเลือกครูเนติบัณฑิตในเวลานั้น บัดถึงพิจารณาพิพากษาคดี แต่ในเวลาแต่งเต็มยศอย่างอื่นทุกเมื่อ เว้นแต่เวลาแต่งเต็มยศใหญ่ จึงรวมเลือกครูตามบรรดาศักดิ์ ส่วนผู้พิพากษาซึ่งมิได้เป็นเนติบัณฑิต ให้คงรวมเลือกครูตามบรรดาศักดิ์ในเวลาที่แต่งเต็มยศทุกเมื่อ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๕๖๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
 (เดิม ๓๑ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๓๗)

ประกาศ ห้ามไม่ให้บรรดากันช่า
 ออกจากพระราชอาณาจักร

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ดังนี้ว่า

ด้วยประเทศใดเคยมีบางประเทศห้ามการนำสินค้าแต่เครื่องมีวเมา
ที่มีชื่อคนชวาหรือทำจากคนชวาเป็นสินค้าเข้าไปในประเทศนั้น
บัดนี้โดยทราบฝ่าตองขุดพระบาทว่าได้มีผู้นำสินค้าจากกรุงสยามเข้าไป
ในประเทศเหล่านั้นโดยฝ่าฝืนการปกครองของรัฐบาลประเทศนั้น ๆ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า ตั้ง
แต่วันซึ่งได้ลงในประกาศนี้เดือนหนึ่งเป็นต้นไป ห้ามมิให้บรรพ
คนชวาออกจากพระราชอาณาจักร ถ้าเจ้าพนักงานกรมศุลกากร หรือ
เจ้าพนักงานด่านภาษีหัวเมือง แต่เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ตรวจพบของเช่น
กล่าวมาแล้วในเรือ หรือ ในรถไฟ หรือในสัตว์ใด ๆ ที่เป็นเครื่อง
บรรพทกซึ่งจะออกหรือกำลังออกไปจากพระราชอาณาเขต ให้เจ้า
พนักงานผู้นั้นรีบของต้องห้ามนั้นเสียในทันที

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ เดือนกุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๕๖๖ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๓๘)

ประกาศแก้ไขข้อบังคับการรับบุคคลที่สมัครเข้าเป็นนักเรียน
โรงเรียนนายเรือแต่นายช่างกล

ตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๘ หน้า ๑๕๑ ตั้งวันที่ ๒๓
กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๔ ประกาศข้อบังคับของกระทรวง
ทหารเรือ ^{12/18/2019} ว่าด้วย การ รับบุคคลที่สมัครเข้าเป็นนักเรียนโรงเรียนนายเรือ

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๕๓๕

แต่นายช่างกุด ตั้งวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๔ นั้น ให้เปลี่ยนความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับเดิมเสียทั้งข้อดังนี้

“ข้อ ๒ การศึกษาวิชานักเรียน นายเรือแต่นายช่างกุดนั้น แบ่งเป็น ๕ ชั้น ๆ แรกเรียกว่าชั้น ๑ แต่ตามลำดับขึ้นไปจนถึงชั้น ๕ เป็นอย่างสูง แต่การที่จะรับบุคคลเข้าเป็นนักเรียน นายเรือแต่นายช่างกุดนั้น ให้รับตั้งแต่ชั้น ๑ เท่านั้น แต่บุคคลผู้นั้นต้องมีอายุในระหว่าง ๑๔ ปีเต็มถึง ๑๘ ปีเต็ม มีวิชาสอบได้ได้ มัธยม ๔ บริบูรณ์แล้วตามใบประกาศนียบัตรนั้นไม่ต่ำกว่า ๑ ปี หรือถ้าสอบวิชาที่โรงเรียน นายเรือแต่นายช่างกุดได้ตามหลักสูตร มัธยม ๔ ของกระทรวงธรรมการนั้น”

คำดำว่าการกระทรวงทหารเรือ

วันจันทร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) บริพัตร

นายพลเรือเอก เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ

(เต็ม ๓๑) วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๓๕)

ประกาศให้ ใช้เงินเหรียญบาท อย่างไม่

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ รับพระบรมราชโองการให้เกล้า
ไล่กระหม่อม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศ
ให้ทราบทั่วกันว่า เหรียญบาท ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรด

12/10/2556

กระหม่อม ให้สร้าง ขึ้น ตาม ขนาด ดั้งเดิม ตลอด ดาย แด อักษร จากฤกษ์เหวี่ยง
กระด่าปณ์ ที่ได้ประกาศมาแล้ว วันที่ ๑๗ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
ที่ได้ ออกใช้ มา ครั้ง หนึ่ง แล้ว นั้น

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้กรมกระด่าปณ์
สิทธิการ จัดสร้าง เหวี่ยงกระด่าปณ์ ชนิด เหวี่ยงบาท เพิ่มเติม ขึ้นใหม่ อีก
มีอักษร ตลอด ดาย แด อักษร จากฤกษ์ นั้น ก็ เหมือน กัน กับ ครั้ง ก่อน ต่าง แต่
จำนวน เลข ๒๔๕๖ เปลี่ยน เป็น ๒๔๕๗ เพื่อ จะได้ ทราบ ว่า ทำขึ้น
ในปี พระพุทธศักราช นั้น เหวี่ยง กระด่าปณ์ ที่ได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อม ให้สร้าง เพิ่มเติม ขึ้นใหม่ นี้ ให้ประชาชน ใช้ ด้ รอย แดก
เปลี่ยนกันตามอัตราในพระราชบัญญัติ มาตราของคำ รัตนโกสินทรศก ๑๒๗
ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นต้นไป

กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงพระนาม) กิติยากรวรรัตน์

เสนาบดี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ หน้า ๕๔๐)

ประกาศให้ ใช้อัญช้อ บังคับ วางระเบียบ
วิธีจัดการรักษาป่า พ.ศ. ๒๔๕๖

ใน มณฑลภูเก็ต, มณฑลปราจีนบุรี, แดมณฑลชุมพร,

ด้วย ตาม ความใน กฏ อัญช้อ บังคับ วาง ระเบียบวิธีจัดการ รักษาป่า ลง
วันที่ ๑๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๖ ข้อ ๑ และข้อ ๔ ว่า ถ้าจะ
ใช้อัญช้อ บังคับนี้ใน หัวเมือง มณฑลใด และกำหนด ชนิดไม้ ขนาดไม้
และอัตราค่าภาคหลวงเมื่อใด ชนิดใด ขนาดใด แต่ อัตราค่า ภาคหลวง
เท่าใด จะได้ ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น สำคัญ นั้น

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้อัญช้อ บังคับ วางระเบียบ
วิธีจัดการ รักษาป่า ใน มณฑลภูเก็ต, มณฑลปราจีนบุรี, แดมณฑลชุมพร
แต่ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กำหนด ชนิดไม้ ขนาดไม้และ อัตราค่า
ภาคหลวงสำหรับมณฑลนั้น ๆ ดังได้ มี หมายไว้ต่อไปนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๓
กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เป็นต้นไป

ศาลว่ากรมมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๔ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี
ผู้แทนเสนาบดี

12/10 (2) ๓๑ วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๕๔๒)

ประเภทแตนชนิดใด	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่ตัด วัดโดยรอบเป็น เส้นตรงเมตรตรง ๑๕๐ เส้นคนเคียว พญา พัดลม	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตร สี่เหลี่ยมผืน ผ้า ต.
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๒	๙ ไม้เหลายดา ๑๐ ไม้เคยม ๑๑ ไม้มะหาด ๑๒ ไม้ตะแบก ๑๓ ไม้บนนาค หรือ นาคบด ๑๔ ไม้ถ้อน ๑๕ ไม้ตะบนด้า	๑๗๕ ๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐	๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๑ ไม้ยง ๒ ไม้พุก ๓ ไม้มังกาด ๔ ไม้หนุ่ยปาน ๕ ไม้แคสย ๖ ไม้ไขเขี้ยว ๗ ไม้กอหรือกอข ๘ ไม้จำปา	๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐	๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/-

ประเภทแฉชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเดือที่สุด วัดโดยรอบแปม เช่นคิเมเตอร์ตรง ๑๕๐เช่นคิเมเตอร์ พจนจากพจนตม	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเปอร์ เซ็นต์ของมูลค่า ไม้
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๙ ไม้ จกนม	๑๕๐	๑/-
	๑๐ ไม้ ทง	๑๕๐	๑/-
	๑๑ ไม้ นน	๑๕๐	๑/-
	๑๒ ไม้ โมง	๑๕๐	๑/-
	๑๓ ไม้ กระหวา	๑๕๐	๑/-
	๑๔ ไม้ ไข่เน่า	๑๕๐	๑/-
	๑๕ ไม้ ตะเคียน ตามพร	๑๕๐	๑/-
	๑๖ ไม้ ขาบ	๑๕๐	๑/-
	๑๗ ไม้ บ	๑๕๐	๑/-
	๑๘ ไม้ ขนัพ	๑๕๐ ๗๕	๑/-
	๑๙ ไม้ หดณพอ		
	ทะเล	๑๒๕	๑/-
	๒๐ ไม้ เฒ่า	๑๒๕	๑/-

ประเภทและชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่สุด วัดโดยรอบแป้น เส้นคิเมเตอร์ตรง ๑๕๐เส้นคิเมเตอร์ พ้นจากพื้นดิน	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมเตอร์ สี่เหลี่ยมคี่ ขนาด ๓
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๒๑ ไม้เมียงฮาม	๑๒๕	๑ / -
	๒๒ ไม้มนทม	๑๒๕	๑ / -
	๒๓ ไม้รักเขาหรือ ยาด	๑๒๕	๑ / -
	๒๔ ไม้หวาหิน	๑๒๕	๑ / -
	๒๕ ไม้ตัก หรือ ดักทะเล	๑๐๐	๑ / -
	๒๖ ไม้ทองบั้ง	๗๕	๑ / -
	๒๗ ไม้ โกงกาง หรือ พังกา	๖๐	- / ๗๕
	๒๘ ไม้ ตระเม็ด	๖๐	- / ๗๕
	๒๙ ไม้ แด้ม	๖๐	- / ๗๕
	๓๐ ไม้ โปดง	๖๐	- / ๗๕
	๓๑ ไม้ ตะบูนขาว	๖๐	- / ๗๕

ประเภทชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่ตัด วัดโดยรอบเป็น เส้นคิเมตรตรง ๑๕๐เส้นคิเมตร พวงจากพื้นดิน	อัตรา ค่าภาคหลวง คิดเป็นเมเตอร์ สี่เหลี่ยมลูก บาศระ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๓๒ ไม้ดง	๖๐	-/๗๕
	๓๓ ไม้มุงตาก	๖๐	-/๗๕
	๓๔ ไม้เขียนเขา	๖๐	-/๗๕
	๓๕ ไม้ขยายปลวก	๖๐	-/๗๕
	๓๖ ไม้แกวเขา	๖๐	-/๗๕
	๓๗ ไม้ทวน	๖๐	-/๗๕
	๓๘ ไม้เป่า	๖๐	-/๗๕
	๓๙ ไม้กลอง	๖๐	-/๗๕
	๔๐ ไม้แระ	๖๐	-/๗๕
	ไม้พินหรือไม้ ตำหรับเขากลาม	ที่ใดแล้ว	-/๒๕

(ให้วัดตามกอง)

บัญชีชื่อไม้ ใน ประเภทหวงห้าม ใน มณฑลปราจีนบุรี

ประเภทละชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุด วัดโดยรอบบน เส้นคันทะตรง ๑๕๐เส้นคันทะ พ้นจากพื้นดิน	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตร ตั้งเหลี่ยมดก ภาคละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๑	๑ ไม้ต่าง ๒ ไม้เสียด ๓ ไม้ชิงชัน ๔ ไม้ขนุน		
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๒	๑ ไม้พยอม ๒ ไม้เข็ง ๓ ไม้มะเกลือ ๔ ไม้ประดู่ ๕ ไม้กะพ้อ ๖ กล้วย ๗ ไม้ยาง ๘ ไม้พยอม ๙ ไม้แดง ๑๐ ไม้เคว่า ๑๑ ไม้รัก	๑๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๕๐ ๒๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕) ๑๐๐) ๑๗๕ ๑๕๐	๗/- * ๖/- * ๖/- * ๓/- * ๓/- * ๒/- ๒/- ๒/- ๒/- ๒/-

12/10/2566

ประเภทแตงชนิดไม้	ชื่อไม้	ขนาดเด็กที่สุด วัดโดยรอบเป็น เส้นคิเมตรตรง ๑๕๐เส้นคิเมตร พจนจากพจนคิน	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมเตอร์ ดีเห็นม ลูก บาท ละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงหาง ชนิดที่ ๒	๑๑ ไม้กานเหลือง ๑๒ ไม้ อินทนิล ๑๓ ไม้ ตะเคียน ๑๔ ไม้ ตาเดื่อ ๑๕ ไม้ ตะแบก ๑๖ ไม้ กานเกรา ๑๗ ไม้ เคี่ยม ๑๘ ไม้ มะค่า	๑๗๕ ๒๐๐ ๒๐๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๕๐	๒/- ๒/- ๒/- ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๑ ไม้ กระบาก ๒ ไม้ ชนม ๓ ไม้ ตะเคียนหิน ๔ ไม้ เกด ๕ ไม้ สักต ๖ ไม้ ตานหก ๗ ไม้ ฉียงพร้าว นางแอ	๒๐๐ ๑๗๕ ๑๗๕ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐	๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/- ๑/-

ประเภทแถมชนิดไม่	ชื่อไม่	ขนาดเด็กที่ตัด วัดโดยรอบเป็น เส้นคืบเมตรตรง ๑๕๐ เส้นคืบเมตร พ้นจากพนัก	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตร ดีเยี่ยม ลูก บาท ละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๘ ไม่สายป่า	๑๕๐	๑/-
	๙ ไม่กะทอน	๑๕๐	๑/-
	๑๐ ไม่พะวา	๑๐๐	๑/-
	๑๑ ไม่พนัก	๗๕	๑/-
	๑๒ ไม่ชมพูแพรก	๑๕๐	๑/-
	๑๓ ไม่รักฟ้า	๑๕๐	๑/-
	๑๔ ไม่นนทรี	๑๕๐	๑/-
	๑๕ ไม่ศอก	๑๕๐	๑/-
	๑๖ ไม่เหียง	๑๒๕	๑/-
	๑๗ ไม่เตง	๑๒๕ ๔๐	๑/-
	๑๘ ไม่รัง	๑๒๕ ๔๐	๑/-
	๑๙ ไม่ ไคณสัมช	๗๕	๑/-
	ไม่พนักหรือไม้ สำหรับเผ่าถ้ำ	ที่โตมาแล้ว	-/๒๐ (ให้วัดตามของ)

12/10/2566

* ไม่ที่ถากแล้ว หรือที่ยังไม่ได้ถาก อัตราเดียวกัน

บัญชีชื่อไม้ ใน ประเภทหวงห้ามใน มณฑลชุมพร

ประเภทต้นไม้อื่น	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุดวัดโดยรอบเป็นเส้นคัมเคอร์ตรง ๑๕๐ เซนติเมตรขึ้นไปจนจากพื้นดิน	อัตราค่าภาคหลวงคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เหี้ยมลูกบาดละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๑	๑ ไม้มะริด ๒ ไม้คางคก ๓ ไม้ประดู่ ๔ ไม้รัก ๕ ไม้ขยเขา		
ประเภทหวงห้ามชนิดที่ ๒	๑ ไม้เทพชาโร ๒ ไม้ประดู่ส้ม ๓ ไม้แดง ๔ ไม้ตะเคียน ๕ ไม้พะยอม ๖ ไม้ขี้เหล็ก ๗ ไม้ขนุน ๘ ไม้หุ้มพ้อ ๙ ไม้เคี่ยม ๑๐ ไม้อินทนิล	๑๕๐ ๑๕๐ ๑๒๕ ๒๐๐ ๒๐๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๕๐ ๑๗๕ ๑๗๕	๒/— ๒/— ๒/— ๒/— ๒/— ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐ ๑/๕๐

12/10/2566

ประเภทเศษไม้	ชื่อไม้	ขนาด เล็ก ที่ สด วัด โดยรอบ เป็น เส้นตม เติบตรง ๑๕๐ เซนติเมตร พ้น จาก พื้น ดิน	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมตริก ดี เพียม ลูก บาท ละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๒	๑๑ ไม้พอทะเล	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๑๒ ไม้ค้ำเต่า	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๑๓ ไม้พรมคต	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๑๔ ไม้จ๊าปา	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๑๕ ไม้กระตัง	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๑๖ ไม้เหลาเต่า	๗๕	๑ / ๕๐
	๑๗ ไม้คราก	๗๕	๑ / ๕๐
	๑๘ ไม้เจตมุน	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๑๙ ไม้มะหาด	๑๕๐	๑ / ๕๐
	๒๐ ไม้จันทนา	๑๐๐	๑ / ๕๐
	๒๑ ไม้ยาง	๒๕๐	๑ / ๒๕
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓ 12/10/2566	๑ ไม้แคยอติคำ	๒๐๐	๑ / -
	๒ ไม้กระบาก	๒๐๐	๑ / -
	๓ ไม้ชามวง	๒๐๐	๑ / -
	๔ ไม้ขนุนปาน	๒๐๐	๑ / -

ประเภทถนอมไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุด วัดโดยรอบเป็น เส้นคัมเมตรตรง ๑๕๐เส้นคัมเมตร พ้นจากพื้นดิน	อัตราค่าภาคหลวง คิดเป็นเมเตอร์ ดีเหลี่ยมตก บาทละ
๑	๒	๓	๔
ประเภทหวงห้าม ชนิดที่ ๓	๕ ไม้มังกาต	๑๕๐	๑/-
	๖ ไม้กระแบก	๑๕๐	๑/-
	๗ ไม้จันทน์	๑๕๐	๑/-
	๘ ไม้จันทน์	๑๕๐	๑/-
	๙ ไม้เหวหรือ กานเหลือง	๑๕๐	๑/-
	๑๐ ไม้กำมิ่ง	๑๕๐	๑/-
	๑๑ ไม้แหวน	๑๕๐	๑/-
	๑๒ ไม้หน่อ	๑๕๐	๑/-
	๑๓ ไม้ต้นตวง	๑๕๐	๑/-
	๑๔ ไม้แหวน	๑๕๐	๑/-
	๑๕ ไม้จันทน์	๑๕๐	๑/-
	๑๖ ไม้ตานก	๑๕๐	๑/-
	๑๗ ไม้หน่อ	๑๕๐	๑/-
	๑๘ ไม้พรด	๑๐๐	๑/-
	๑๙ ไม้พญา หรือ ตัก	๑๐๐	๑/-

ประเภทต้นไม้	ชื่อไม้	ขนาดเล็กที่สุดวัดโดยรอบเป็นเส้นคัมเมตรตรง ๑๕๐ เส้นคัมเมตรขึ้นไป จากพื้นดิน	อัตราค่าราคาคัดลอกคิดเป็นเมตรสี่เหลี่ยมลูกบาศก์
๑	๒	๓	๔
ประเภทพุ่มไม้ชนิดที่ ๓	๒๐ ไม้ตงหัน ๒๑ ไม้ โกงกาง ๒๒ ไม้ ไปตง ๒๓ ไม้ ตะบน ๒๔ ไม้ แดงทะเล ไม้ พนม แต่ไม้สำหรับเผาถ่าน	๖๐ ๖๐ ๖๐ ๖๐ ๖๐ ที่ได้ผ่า แถว	๑/- -/๕๐ -/๕๐ -/๕๐ -/๕๐ -/๒๐ (ให้วัดตาม ก.๑๖)

ประกาศใช้พระราชบัญญัติระงับโรคระบาดทั่ว

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

ในตำบลมะขามไหย่ง, ตำบลตลาดกลาง, ตำบลท้ายบ้าน

อำเภอเมือง ๆ ชลบุรี

มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการใส่เกล้า ๆ คำรับเห็นเกล้า ๆ สั่งว่า ตามความในพระราชบัญญัติ ระงับโรคระบาดทั่ว พุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๒ ว่าจะให้ ใช้พระราชบัญญัติใน มณฑลใด ในพระราชอาณาจักรนี้ จะได้ ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เป็น ลำดับนี้

บัดนี้ ได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า เกิด ภาวะโรคขึ้นในท้องที่อำเภอเมือง ๆ ชลบุรี จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ ใช้พระราชบัญญัติ ระงับโรคระบาดทั่ว นั้น ใน เมือง ชลบุรี เฉพาะตำบลมะขามไหย่ง, ตำบลตลาดกลาง, และตำบลท้ายบ้าน, ให้ สุ่มหเทศาภิบาล มีอำนาจจัดการ บังคับ ระงับกักโรค ตามพระราชบัญญัตินั้น ตามที่เห็นสมควร ทว่าประกาศ ตั้งแต่วันที่ ๕ ไป จนกว่าจะได้ ประกาศให้ลงใช้พระราชบัญญัตินั้น

ศาลาว่าการ มหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๔ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

(ลงนาม) มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี

ผู้แทนเสนาบดี

12/10/2566 (เดิม ๓๑) วันที่ ๗ มีนาคม หน้า ๕๕๕

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับ
 พระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า
 กฎเสนาบดีลักษณะการเก็บเงิน อากรส่วนใหญ่ พ.ศ. ๒๔๕๖ ซึ่งได้ทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ในมณฑลปราจีนบุรีแต่นั้น ทรง
 พระราชดำริเห็นว่า ต้นหมาก, มะพร้าว, แด มะปราง ในเมืองชลบุรี ซึ่งราษฎร
 เพาะปลูกในที่ ๆ ไม่มีท้องร่อง ซึ่งน้ำนั้น ไม่ควรค่า ประเภทส่วนใหญ่
 ตามความใน ข้อ ๑๒ แห่งกฎนี้ และทั้งไม่ตรงกับประเภท อากร
 ส้มพลีศรีไม้แปด อย่าง ด้วย เป็นเหตุให้เจ้าพนักงาน ผู้จัดเก็บเงิน อากร
 และราษฎรผู้เป็นเจ้าของ มีความฉงน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ถือว่า บรรดาต้นหมาก, มะพร้าว, แด มะปราง ในเขตร์แขวง เมือง
 ชลบุรี อยู่ในประเภทส่วนใหญ่ตามความแห่ง ข้อ ๑๒ ของกฎเสนาบดี
 ลักษณะการเก็บเงิน อากรส่วนใหญ่ พ.ศ. ๒๔๕๖ นั้น และให้
 เรียกเก็บเงิน อากร ตามประกาศพิกิตอากรส่วนใหญ่ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน
 พ.ศ. ๒๔๕๔ แก่กิ่ง อิศรา ซึ่งได้กำหนดไว้ในประกาศ ตั้งแต่
 พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

คำดำว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๖ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 (ตงนาม) มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี
 ผู้แทนเสนาบดี

ประกาศยกกรมสรรพากรใน ชั้น อยู่กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ว่า การ สรรพากร ซึ่ง
มีหน้าที่ ตรวจตรา คัดเลือก เจ้าพนักงาน ผู้ปกครอง ท้อง ที่ใน การตรวจเก็บภาษี
อากร กระทำ การ บาปผิด แต่ รวบรวมเงิน ผลประโยชน์ แผ่นดิน นั้น ทรง
พระราชดำริเห็นว่า หน้าที่ การ เช่น นี้ จะ รวม อยู่ใน กระทรวง อื่น
เช่น ภาษีสมี หน้าที่ ปกครอง ยังไม่ ได้ เหมาะ แก่ ทาง การ สรรพากร จะ รวมอยู่
ใน กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ ชั้น ภาษีสมี หน้าที่ ดำริห์ แต่ บัญชา
การ ทาง เงิน อยู่ แล้ว เพื่อ จะได้ จัด การ ตรวจตรา แต่ จัดการ ให้เป็น
ประโยชน์ ออกงาม ยิ่ง ขึ้น

จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ยก กรมสรรพากร ใน แด่ ข้าราชการ
ใน กรมสรรพากร ใน มา ชั้น อยู่ ใน มังคัม บัญชา กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ
ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ มาณวันที่ ๑๑ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๕๘๒ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๕๕๗)

ประกาศตั้งกรมสถิติพยากรณ์

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นเกล้าฯ ว่า การ ดำรง สถิติ
ของ บ้าน เมือง โดย วิช รวบรวม หัวข้อ แห่ง บรรดา ทะเบียน แด่ รายงาน ของ
12/10/2566

พ.ศ. ๒๔๕๗

หน้า ๕๑๓

กระทรวงทบวงการ ขึ้นเป็นพยากรณ์สำหรับประโยชน์ทั่วไปนั้น บกนถงเจตนา
แล้วที่ควรจัดขึ้น จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกผู้ชำนาญการ
สถิติพยากรณ์ (General Statistics) จากประเทศไอยคุปต์เข้ามาเริ่ม
การ แลแนะนำเจ้าหน้าที่ในกระทรวง ทบวงการใน แบบระเบียบที่ควร
ปฏิบัติ บัดนี้ผู้ชำนาญได้เข้ารับหน้าที่เริ่มทำการแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมสถิติพยากรณ์ มีหน้าที่
กระทำกิจดัง กล่าว มาแล้วนี้ ขึ้นในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ตั้งแต่
วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๑ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๕๘๒ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
(เต็ม ๓๑ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๕๕๘)

ประกาศแก้ไขพระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว
ข้าราชการพลเรือน

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ตามความใน
พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว ข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้ตราไว้ เมื่อ
ณวันที่ ๑ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๔ (รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐)
ส่วนที่ว่าด้วยลักษณะแต่งตัว เต็มยศ มหาอำมาตย์ อำมาตย์
รองอำมาตย์นั้น บกนถง พระราชดำริที่ว่า ยังเป็นความลำบากอยู่บ้าง

สมควรจะแก้ไขให้เป็นความดีดกยิ่งขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ดังนี้

ความใน มาตรา ๑๕ แห่งพระราชกำหนดที่กล่าวมานี้ ซึ่งว่าด้วย ลักษณะแต่งตั้งตามยศมหาอำมาตย์ อำมาตย์ แตรองอำมาตย์ ในข้อ ๑ ซึ่งว่าด้วยเต็มยศนั้น ให้ยกไว้สำหรับใช้ ในเมื่อข้าราชการผู้นั้น ๆ ไปรับราชการ อยู่ใน ประเทศที่ หนาว ทั้ง ข้อ ๑ ส่วนที่จะใช้สำหรับรับ ราชการใน ประเทศที่อื่นนั้น ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๑ เต็มยศ หมวกขนดำใบพิบ เต็ม ขาวรูป แบบราชการ สวมปลอก ข้อ มือ กำมหยี พัน ดี ตาม กระจะทรวง บัก ทอง ด้าย เหมือน ข้อ มือ เต็ม ดีกัลดาดดำ ขัดกระจะบี่ รองเท้าดำ

กำหนดให้แต่งตั้งตามที่ได้เปลี่ยนแปลงใหม่นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๑ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็นวันที่ ๑๕๘๒ ในรัชกาลปัตยุบันนี้
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๑๔ มีนาคม หน้า ๕๕๘)

พระราชบัญญัติงบประมาณ
ประจำปี พุทธศักราช ๒๔๕๘

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสดีเห็นชอบเกล้าฯ ตั้งว่า ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ ๑๖ การ งบประมาณ พุทธศักราช ๒๔๕๖ มีความว่า

12/10/2562

เมื่อได้พระราชทาน พระบรมราชานุญาตงบประมาณประจำปี ไปยัง กระทรวง
พระคลังมหาสมบัติแล้ว ให้ขอรายการใน งบประมาณ อันได้รวบรวมแล้ว
ตราเป็น พระราชบัญญัติ ประกาศใน หอรัษฎการกิจจานุเบกษา นั้น

บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณ
ประจำปี พุทธศักราช ๒๔๕๘” ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายนไป
ตลอดถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๘

มาตรา ๒ งบประมาณรายได้แต่รายจ่าย อันได้รับพระราชทานพระ
บรมราชานุญาตแล้ว ให้ตั้งรับแต่จ่ายในปี พุทธศักราช ๒๔๕๘ นั้น
มีรายการแต่จำนวนเงินดังนี้

เงินรายได้	๗๐,๐๐๐,๐๐๐
เงินรายจ่าย	<u>๖๙,๙๙๑,๖๐๔</u>
เงินได้สูงกว่าเงินจ่าย	<u>๘,๐๐๘,๓๙๖</u>
<u>เงินจ่ายพิเศษ</u>	
จ่ายจากเงินคงพระคลัง	๕,๗๖๗,๒๙๔
จ่ายจากเงินกู้	๗,๙๘๐,๐๐๐
จ่ายจากเงินตั้งใช้คืนเงินกู้	<u>๗๔๔,๑๒๐</u>
	<u>๑๔,๔๙๑,๔๑๔</u>

มาตรา ๓ ให้เสนาบดี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติรักษา ราชการ ให้
เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๕๘๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
 (เดิม ๓๑ วันที่ ๒๑ มีนาคม หน้า ๕๖๐)

ประกาศย้ายการคลังในมณฑลกรุงเทพฯ ฯ
 ไปขึ้น อยู่ใน กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ ว่า การคลัง เมืองในมณฑล
 กรุงเทพฯ ฯ ซึ่ง อยู่ใน กระทรวงนครบาลนั้น การงาน อาไ้รบ อยู่กับ
 ผู้ว่าราชการ เมือง เกือบจะ ว่าผู้ว่า ราชการ เมือง เป็น ทั้ง เจ้าพนักงาน
 คลังด้วย การ ปกครอง ทั้ง ที่ เป็น การหนัก ประจำตัว ผู้ว่า ราชการ เมือง
 อยู่ด้วย หนึ่ง แล้ว แล ยัง จะ ทำการ คลัง ซ้ำ เป็น ขรรพการ ระเบียบ การ
 งานต่าง ๆ ในหน้าที่คลัง ย่อม บกพร่อง ไม่เรียบร้อย ได้

จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ย้าย การ คลังใน มณฑล กรุงเทพฯ ฯ
 ไปขึ้น อยู่ใน กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ แลให้จัดรูป การ วาง ระเบียบ
 อย่างเดียวกับคลัง เมืองใน มณฑลต่าง ๆ ให้กรมพระคลังมหาสมบัติ
 เป็น หัวหน้าบังคับบัญชาใน ระเบียบ การงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
 พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๗
 เป็นวันที่ ๑๕๘๗ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
 (เดิม ๓๑ วันที่ ๒๑ มีนาคม หน้า ๕๖๑)

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวเสื้อผ้า

พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

นายกของใหญ่ พระบาท สมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ ทรงดำรง
ตำแหน่งนายกเสื้อผ้า ทรงบังคับบัญชาการเสื้อผ้าทั่วไป มีพระบรมราช โองการ
คำสั่งเห็นเกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้แก้ไข เครื่องแต่งกาย
เสื้อผ้าบาง อย่าง ตามความใน พระราชกำหนด เครื่องแต่งตัว พระพุทธศักราช
๒๕๕๗ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑) ตามความใน มาตรา ๓๖ ข้อ ๒ แห่ง พระราชกำหนดเดิม
ซึ่ง มีความว่า “สมาชิก สักรของ ที่ยังไม่ได้ สักรมาทำให้ ใช้ ศีล เครื่อง หมายถึง
อักษร (๓) ที่คอเสื้อนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เลิกไม่ใช้
เครื่อง หมายถึง ที่กล่าวมานี้ต่อไป เป็น อันให้ บรรดา สมาชิก สักรของ ซึ่ง
ประจำการ อยู่ใน กอง รบไซ อักษร พระปรมาภิไธยย่อ จ. ป. ร. ศีล ที่ คอเสื้อ
เช่นเดียวกับ สมาชิก ประจำการ ทั้งหลาย

ข้อ ๒) ตามความใน มาตรา ๓๘ ว่า ด้วย เครื่อง หมายถึง ของร้อย
ซึ่ง มีความ อยู่ว่า “เพื่อที่จะ ให้เป็นที่ สังเกตเห็นได้ ว่า สมาชิก ประจำการ
คนใด ประจำ อยู่ใน กอง ร้อย ที่เท่าใด ให้ มีเลข ของ หมายถึง ลำดับ กองร้อย
ศีล ที่ ปาก กระเบรเสื้อ ซ้าย ซ้าย เป็น ลำดับ ๑ ๒ ๓ นั้น ทรงพระราชดำริ
เห็น ว่า เครื่อง หมายถึง เหล่านี้ เป็น เครื่อง รุง รัง ซึ่ง เป็น การ สมควร จะ ยกเลิก
เสียได้ จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ยกเลิก ความใน มาตรา ๓๘

12/10/2566

ที่กล่าวมา แล้ว ให้เสียทั้ง มาตรา ๒๕ ส่วน เลขหมายกอง ใน กองพอหลวง ให้เปลี่ยนไปใช้ คิด บน ป้ายอินทรี ชู ดึงได้ ประกาศ มา แล้ว ก็อนัน

ข้อ ๓) ตาม ความใน มาตรา ๒๕ ว่า ด้วย เครื่องหมาย สำหรับ เจ้าหน้า ที่ ประจํากรมบัญชีการกลาง คณะเสนาบดี ให้ มี เครื่องหมาย รูป เต็ม ใน วงจักร คิด ที่ ปาก กระเบา เสือ ข้าง ซ้าย แทน เครื่องหมาย เดชประจํากอง นั้น ให้ ยกเลิก เครื่องหมาย ที่ กล่าว มา นี้ ไม่ ใช้ต่อไป

ข้อ ๔) ตาม ความใน มาตรา ๒๖ ว่า ด้วย เครื่องหมาย ปลอก แขน สำหรับ เจ้าหน้า ที่ ประจํากรมบัญชีการกลาง คณะเสนาบดี เฉพาะ ความใน

ข้อ ๘ ซึ่ง กล่าว ด้วย เครื่องหมาย นายแพทย์ ให้ มี ปลอกผ้า ดี ขาว สูง กว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร กลาง มี เครื่องหมาย กาชาด ธงชาติ โดมแดง นั้น นอก จาก เครื่องหมาย ปลอก แขน ที่ กล่าว มา นี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เพิ่ม มี เครื่องหมาย กาชาด ลง ยา ทำ เป็น รูป วงกลม คิด บน กลาง อินทรี ชู ทั้ง สอง ข้าง เป็น พิเศษ อีก อย่าง หนึ่ง ส่วน เครื่องหมาย ปลอก แขน ที่ กล่าว มา นี้ ให้ มี กำหนด ใช้ แต่ เฉพาะ ใน เวลา ผัก หัด เขา ด้ นามยทอ หรือ ราชการ ด้ นาม เท่านั้น แต่ ถ้า เป็น เวลา ประกาศ แล้ว ก็ มี ต้อง ใช้ เครื่องหมาย ปลอก แขน ที่ กล่าว

ข้อ ๕) ตาม ความใน หมวด ที่ ๘ ว่า ด้วย เครื่องแต่ง ตัว ด้ มาชิก กองหนุน และ กองนอก คือ มาตรา ๒๘ ว่า ด้วย เครื่องแต่ง ตัว ด้ มาชิก กองหนุน และ มาตรา ๒๙ ว่า ด้วย เครื่องแต่ง ตัว ด้ มาชิก กองนอก นั้น 12/10/2566 ทรง พระราชดำริ ว่า ตาม ที่ ได้ จด ให้ มี ด้ มาชิก กองนอก นั้น

ยังไม่เหมาะแก่ระเบียบการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลิก
สัมมาชิกของนอกนั้นเสีย คงให้มีแต่สัมมาชิกของหนุ่ อย่างเดียว แต่
แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ กงหนุ่ ชั้นที่ ๑ และ กงหนุ่ ชั้นที่ ๒

ในส่วนสัมมาชิกของนอกนั้นที่เป็นอยู่ ณ เวลานั้น ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ใช้คำเรียกว่า (สัมมาชิกของหนุ่ ชั้นที่ ๒) ซึ่งทั้งนี้
จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราข้อบังคับว่าด้วยสัมมาชิกของ
หนุ่ ชั้นใหม่ต่อไป

สำหรับเครื่องแต่งตัวสัมมาชิกของหนุ่ นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้แก่ใช้ความในหมวดที่ ๘ ที่ได้กำหนดไว้เดิม เปลี่ยนเป็นให้ใช้
ความดังต่อไปนี้แทน คือ

หมวดที่ ๘

ว่าด้วยเครื่องแต่งตัวสัมมาชิก

กงหนุ่

มาตรา ๒๘ สัมมาชิกของหนุ่ ชั้นที่ ๑ ให้มีเครื่องแต่งกายเช่น
เดียวกับสัมมาชิกประจำการ และให้คงแต่งกายตามสังกัดของพลซึ่งตน
ตั้งภูมิลำเนาอยู่ คงผิดแต่ไม่ให้ใช้ติดเครื่องหมายอักษรย่อ นามมณฑล
บนอินทรีชั้นที่ ๒ ซ้ำ

มาตรา ๒๙ สัมมาชิกของหนุ่ ชั้นที่ ๒ ให้ใช้เครื่องแต่งกาย
เช่นเดียวกับสัมมาชิกของหนุ่ ชั้นที่ ๑ ที่ถ้าวมาแล้วนั้นทุกประการ

อนึ่ง สยามซีก กองหนุน ที่สังกัดกองพลหลวง รักษาพระองค์ นั้น ก็ให้
 คงใช้เครื่อง แต่ง กาย อนุโฒ เช่น เดียว กับ สยามซีก กองพลอื่น ๆ คือไม่ให้
 ใช้ ติด เครื่อง หมาย พระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. ติด ที่คอเสื้อ และไม่ ให้ ติด
 เครื่อง หมาย อักษร พระปรมาภิไธยย่อ จ. พระมหามงกุฎ บน อินทร์ ษุ ทั้ง ๒
 ข้าง บรรดา สยามซีก กองหนุน ใน กองพลหลวง ที่ จะ ใช้ เครื่อง แต่ง กาย สังกัด
 กองพลหลวง ได้นั้น ก็เฉพาะ ผู้ที่มีคำสั่ง อนุญาต เป็น พิเศษ

ประกาศที่เปลี่ยนแปลงนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้ เป็น
 ข้อ บังคับ ชั่ว คราว จนกว่า จะ ได้ รวบรวม ข้อ ความ ที่ แก้ ไข เป็น พระ
 ราชกำหนด แก้ ไข ฐนิใหม่ต่อไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๘ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
 (เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๕๒๔)

ประกาศเปลี่ยนขนานนาม
 กองพลเสือป่า

นายกองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงดำรง
 ตำแหน่ง นายกลเสือป่า ทรงบังคับบัญชาการ เสือป่าทั่วไป มีพระบรมราช
 โองการ ดำรัสเห็นเกล้าฯ ตั้งว่า การ ขนานนาม กองพลเสือป่าต่าง ๆ
 ซึ่งได้ ใช้ ขนานนาม อนุโฒตาม ระเบียบกองทัพบก ที่เรียกว่า "กองพล"
 นั้น ยังไม่เหมาะ แก่ ระเบียบ การ เพราะ ระเบียบการ ปกครอง ของ เสือป่า
 ย่อมไม่ ตรง กับ ระเบียบ การ ปกครอง ของ กองทัพบกแท้ ด้วยเหตุ ฉะนั้นจึง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยน ชานนาม กองพลเสนาเสียใหม่ ให้ใช้เรียกว่า “กองเสนา” ตั้งกำหนด กองต่อไปนี้

(๑) กองพลหลวง (รักษาพระองค์) ให้เรียกว่า กองเสนาหลวง (รักษาพระองค์) ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษใช้เรียกว่า (The King's Own Legion Of Scout Guards)

(๒) กองพลกลาง ให้เรียกว่า กองเสนากลาง ซึ่ง ตรง กับ ภาษา อังกฤษใช้เรียกว่า (The Central Legion)

(๓) กองพลบน ให้เรียกว่า กองเสนามบน ซึ่ง ตรง กับ ภาษา อังกฤษใช้เรียกว่า (The Upper Legion.)

(๔) กองพลเหนือ ให้เรียกว่า กองเสนาเหนือ ซึ่ง ตรง กับ ภาษา อังกฤษใช้เรียกว่า (The Northern Legion.)

(๕) กองพลบ่กษัใต้ ให้เรียกว่า กองเสนามบ่กษัใต้ ซึ่งตรงกับ ภาษาอังกฤษใช้เรียกว่า (The Southern Legion.)

(๖) กองพลตะวันออก ให้เรียกว่า กองเสนาควันออก ซึ่ง ตรง กับ ภาษาอังกฤษใช้เรียกว่า (The Eastern Legion.)

(๗) กองพลตะวันตก ให้เรียกว่า กองเสนาควันตก ซึ่ง ตรง กับ ภาษาอังกฤษใช้เรียกว่า (The Western Legion.)

(๘) กองพลอีสาน ให้เรียกว่า กองเสนาควันอีสาน ซึ่ง ตรง กับ ภาษา อังกฤษใช้เรียกอีสาน (The North-Eastern Legion.)

(๙) กองพลพายัพ ให้เรียกว่า กองเสนาพายัพ ซึ่ง ตรง กับภาษา
อังกฤษให้เรียกว่า (The North-Western Legion.)

(๑๐) กองพลภาคเนย์ ให้เรียกว่า กองเสนาภาคเนย์ ซึ่ง ตรง
กับภาษาอังกฤษให้เรียกว่า (The South-Eastern Legion.)

(๑๑) กองพลหริดี ให้เรียกว่า กองเสนาหริดี ซึ่ง ตรง กับภาษา
อังกฤษให้เรียกว่า (The South-Western Legion.)

ให้ ใช้นานนามตาม ที่กล่าว มา นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธ
ศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๕๖๘)

ประกาศให้ กรมทหารรักษาวัง
ใช้หมวกหมับแทนหมวกเก็บ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ ทหารรักษาวัง เลิกใช้ หมวกเก็บ ทรงหม้อตาล และ เปลี่ยนเป็น ให้ ใช้
หมวกหมับ ขอบดำ ทรง ตู้บานเย็น ดิศตรา ประทุมอุณาโลมที่ ข้างขวาหมวก
ทรงให้ เริ่มใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เดิม ๓๑ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๕๗๖)

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้เพิ่มเติม
พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมหากษัตริย์ไทย เจ้าอยู่หัว อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ให้นำพระราชบัญญัติฉบับนี้มาใช้โดยให้ประกาศทราบทั่วกัน ด้วย ธรรมเนียมแต่ก่อนมา ภาษีเงินได้เก็บเรียกโดยวิธีมีนายอากรผูกขาด แต่ด้วยเหตุว่าสมควรที่รัฐบาลจะจัดการให้มีเจ้าพนักงานของรัฐบาลเก็บภาษีเงินได้เอง แต่ทำการอนุโลมตาม พระราชบัญญัติที่ ตั้งไว้แต่จุดศักราช ๑๒๕๘ (พ.ศ. ๒๔๒๙)

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้แก่ง แต่เพิ่มเติม พระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ ภาษีเงินได้เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ แต่งตั้งเจ้าพนักงานสำหรับทำการเก็บภาษีเงินได้ ตามที่ไว้ใน พระราชบัญญัติ ภาษีเงินได้ จุดศักราช ๑๒๕๘ (พ.ศ. ๒๔๒๙) นั้นทุกประการ

มาตรา ๔ บรรดาอำนาจหน้าที่ของ นายอากรภาษีเงินได้ ซึ่งกล่าวไว้ใน พระราชบัญญัติ ภาษีเงินได้ จุดศักราช ๑๒๕๘ (พ.ศ. ๒๔๒๙)

12/10/2566

นั้น ให้ มี แก่ เจ้าพนักงาน แต่ให้ เจ้าพนักงาน ที่ ถัด มา แล้ว นี้ กระทำ การ เหมือน อย่าง นายฮากร ทุกอย่าง

มาตรา ๕ ให้ เสด็จ มา บัดี้ กระทบ ดวง พระคลัง มหาสมบัติ มี อำนาจ ออก กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ จัด การ ให้ เป็น ไป ตาม ข้อ ความ ใน พระราชบัญญัติ ภาษี ชั้น ใน จุด ศักดิ์ ราช ๑๒๔๘ (พ.ศ. ๒๔๒๙) แต่ พระราชบัญญัติ นี้ ด้วย แต่ เมื่อ ออก กฎ ข้อ บังคับ เช่น ว่า นี้ ได้ โฆษณา ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้ ถือ ว่า เป็น ชั้น ไ้ ได้ ตาม กฎหมาย

มาตรา ๖ ข้อ ความ ใน มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๑๖ แห่ง พระราชบัญญัติ ภาษี ชั้น ใน จุด ศักดิ์ ราช ๑๒๔๘ (พ.ศ. ๒๔๒๙) นั้น ให้ ยก เลิก เสีย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
เป็น วันที่ ๑๕๙๖ ใน รัชกาล บั ตย บัน นี้
(เล่ม ๓๑ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๕๗๐)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ให้ เก็บ เงิน ค่าน้ำ ค่าบด แคว ใหญ่
เมือง นครสวรรค์ เป็น นา ชั้น เบญจ

พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทน เสด็จ มา บัดี้ กระทรวงมหาดไทย รับ พระบรมราชโองการ ได้ เกิด ๑ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๑ ตั้ง ว่า ที่ นา ค่าบด แคว ใหญ่ ทั้ง ที่ อังเภอ เมือง ๆ นครสวรรค์ แต่ เดิม มา พัน ที่ นา ยัง ไม่

พ.ศ. ๒๕๕๗

หน้า ๕๒๕

บริบูรณ์ บัดนี้ราษฎรได้พากันไถ่สร้างจัดทำเป็นที่นาได้ผลบริบูรณ์ดี
สมควรจะเก็บเงินอากรค่านาเหมือนอย่างที่เคยอยู่แต่ในตำบลอื่น ๆ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกประกาศเก็บเงินอากรค่านาคำบด
แควใหญ่ที่ท้องที่อำเภอเมือง ๆ นครสวรรค์ เปน นา ฟางตอยชั้น เบญจะ
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

คำตาว່การมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

(ลงนาม) มหาอำมาตย์โท พระยามหาอำมาตยาธิบดี

ผู้แทนเด็นาบดี

(เต็ม ๓๑ วันที่ ๒๘ มีนาคม หน้า ๕๗๒)